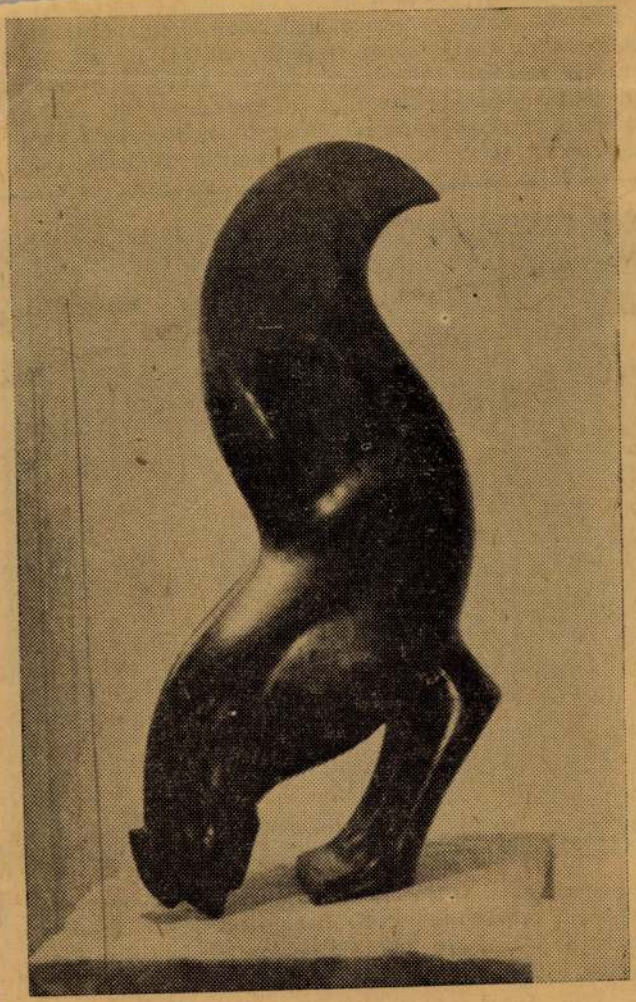

Révész Endre
erdélyi zülétési
szobrány.
Bysi Szeg műszeti
főiskolan
szerult.

KAKAS, (Révész Endre szobra).

Dr. Kenedi Ferenc:
Két rendhivuli
kiállítás a
zoo Házban.

A hét (Tel Aviv)
1963 s/5 N 2 9
máj.

letet szakemberekben bizonyos mértékben ellensúlyozhatja. Igenám, de Izráelben, melynek olyan szüksége van technikusokra, akár a friss levegőre, semminek az ára nem szökött fel olyan hirtelen, mint éppen a szakmai oktatás. Mig a középiskolai tandijak az elmult évben tizenkét százalékkal emeladótól.

Nem szükölködünk éjjeli mulatókban se Vannak, melyek müvészi müsort hirdet és vannak, melyek beérik egy szál zon rístával. A jó zenekarral és „nemzetk müsorral dicsekvő lokálban sem kerül t be az egész éjszakán át tartó szórako

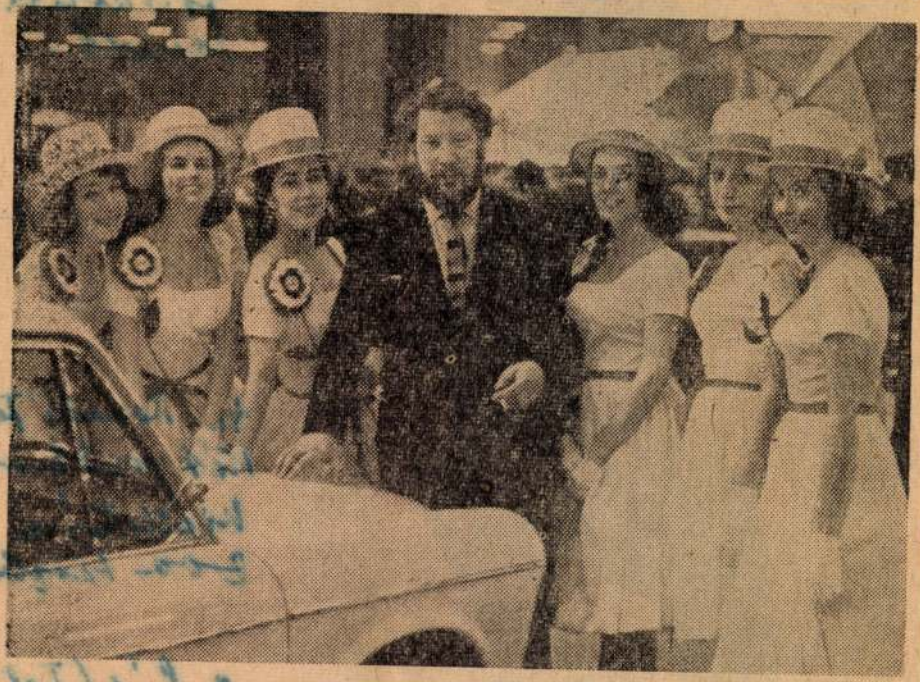

A new-yorki Coliseumban nemzetközi autóbemutató nyilt meg. A megnyitás alkalmából megjelent hirességek között volt Peter Ustinov, sokoldalu angol szinész, iró és rendező, aki most a Broadwayn futó „Photo Finish" cimü darabjában vendégszerepel. Mint látjuk, Peter Ustinov jó társaságban van.

RÉVÉSZ Elza M.D.K.

1918-ban Nagybányán a habadiskola tagja

Réti: Nagybánya .... Bn. 1954. 33. l.

RÉVÉSZ Endre
Marosvásárhely ?
Képz. Főisk. Bpest, szobrász

Banner Erdély

M.D.K.

Révész Endre, rajzás

„A kis rajzás" c.
művét említi:

Zsoldos Álmos: Őszi Tárlat Marpsvásárhelyen
Utunk - Kolozsvár, 1954. nov. 26.

MDK

Révész Éva ruhatervező

1.

Budiparrajzisk. 1939-40. 17.1.

Révész Endre

— **Révész Endre kiállítása.** A fiatal erdélyi szobrász- és festőművész harminc művét állította ki Liszt Ferenc-tér 9. szám alatt egy lakberendezési teremben. Erőteljes és gondolatokban gazdag művészete hatásosabban teljesedik ki a szobrokon. A fát — szobrai anyagát — hajlékony és engedelmes anyaggá szelídíti s miniatür és nagydimenziós hatásokra egyaránt fel tudja használni. Különösen romantikus, hatalmas erő nyilatkozik meg *Ásó* című szobrában.

Esti Kurir
1941. márc. 24.

MEGHÍVÓ

RÉVÉSZ ENDRE

ERDÉLYI SZOBRÁSZ

ÉS FESTŐMŰVÉSZ

MŰVEINEK BEMUTATÓJÁRA

1941. MÁRCIUS 20—30-IG

TISZTELETTEL MEGHÍVJA

GERGELY SÁNDOR

LAKÁSBERENDEZŐ IPARMŰVÉSZ

BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

F. k. Révész Endre
Kardos nyomda, V. Vadász-utca 30

HIREK

— IRAK NEM ENGEDI BE AZ ANGOLOKAT. Az iraki kormány vonakodik alkalmazni a szerződést, amelynek értelmében az angoloknak joguk volna Irak területén két hadosztályt és megfelelő számú repülőt tartani.

— VILLANYT KAP 15 SZÉKELY FALU. Az iparügyi miniszter szakértőt küldött *Tusnád* környékére, hogy 15 székely falu villamosenergia ellátásának ügyét tanulmányozza.

— A CSELÉDKÉRDÉS AZ ANGOL ALSÓHÁZBAN. Az angol alsóházban bejelentették, hogy a milicia tisztjei nem alkalmazhatnak német, osztrák vagy olasz cselédeket. Churchill közölte: bizonyos esetekben megtilthatják a rádiótársaságnál olyan személyek alkalmazását, akik kommunista népgyűléseket látogatnak.

— ÚJABB ROBBANÁS EGY AMERIKAI LŐPORGYÁRBAN. A kenvillei *Hercules Powder Company* dinamit- és lőporgyárban tegnap robbanás történt. A gyárban tavaly már robbanás volt, amelynél 50 ember meghalt és 200 megsebesült.

— MAROSVÁSÁRHELYEN 5600 MENEKÜLT TARTÓZKODOTT. 800-at elhelyeztek az anyaországban, 2600-at a menekültügyi hivatal élelmez.

— ROOSEVELT HAJÓRA SZÁLLT. Roosevelt a floridai Jacksonvilleben megtekintette az új flottatámaszpontot, azután hajóra szállt, hogy megkezdje szemleútját, amelyet szabadsága alatt folytat.

— NEGYEDMILLIÓS SEGÉLY VÍZTELENÍTÉSRE. A földmívelésügyi miniszter a nyitra-pozsonymegyei Vágbalparti és Vágjobbparti Ármentesítő Társulatnak 250.000 pengő államsegélyt utaltatott ki víztelenítési munkálatokra.

— A BELGRÁDI NÉMET LÉGI ATTASÉ ATHÉNBE UTAZOTT. Laumann ezredes belgrádi német légi attasé tegnap vonattal Szalonikin át Athénbe utazott. Hír szerint ezen a vonaton ment Athénbe a belgrádi angol légi attasé is.

— VISSZA KELL FIZETNI... A román politikusok vagyonának eredetét vizsgáló rendkívüli bizottság kötelezte *Ghelmegeanu* volt belügyminisztert, hogy fizesse vissza azt a kétmillió leit, amelyet a rendelkezési alapból vett fel és átadott *Marinescu* volt rendőrminiszternek azzal, hogy a pénzt használja fel az ország elhagyására.

— FLOTTATÜNTETÉS! Az amerikai lapok most már nem igyekeznek gyakorló útnak feltüntetni az ausztrállai flottalátogatást, sőt hangsúlyozzák, hogy az angolszász egység mellett tüntetnek ezzel a flottafelvonulással.

— AZ ÉRTELMISÉGI KORMÁNYBIZTOSSÁG feljelentésére a lévai rendőrkapitányság *Valasek* Istvánné ruhakereskedőt 2000, *Kovács* Jenő szövetkereskedőt 4000 pengőre ítélte, mert nem tartották be a törvényes rendelkezéseket.

— VÉGSŐ SZÜKSÉG ESETÉRE... Ausztráliában hatmillió dollár értékű élelmiszert akarnak felhalmozni a polgári lakosság számára végső szükség esetére.

— REPÜLŐSZERENCSÉTLENSÉG. Egy argentin katonai repülőgép kényszerleszállás közben felborult, a benzintartályok felrobbantak és a gép legénységével együtt elégett.

— NAGYKÖVET HELYETT KÖVET. A jugoszláv és a román kormány megegyezett, hogy az eddig közöttük fennálló nagykövetségeket megszüntetik és követségekké alakítják át.

— A BAROSS NŐI TÁBOR rendezésében dr. Wiesingerné Kádár Ildikó hétfőn este ½7 órakor előadást tart a Baross Szövetség székházának dísztermében (Múzeum-utca 17.).

Új akciónknál
vállaljon megbízást
Megélhetését biztosítja
Erzsébet-körút öt
Szervező Iroda

— A DEBRECENI COETUS THEOLOGUM tegnapi ülésén *Soltész* Elemér dr. református tábori püspök *Sabatier* Ágostonról, a kiváló francia teológusról tartott előadást.

— AMERIKAI HAJÓT SZEMLÉLT AZ ANGOL KIRÁLY. Az angol király Plymouthban megszemlélt egy torpedóvadászt, amelyet az USA legutóbb adott át Angliának.

— A TUDOMÁNYOS AKADÉMIA hétfőn délután 5 órakor összesülést tart. Utána zárt ülésben folyó ügyeket tárgyalnak.

— HELYREIGAZÍTÁS. Március 19-iki számunkban az Országos Nemzetvédelmi Bizottság nagykáptalanjának megalakulásáról szóló cikkben tévesen *Nemestóti Nemes* Béla név jelent meg. Helyesen: *Nemestóti Nemestóthy-Szabó* Béla tábornok.

— A MAGYAR-NÉMET TÁRSASÁGBAN (Országház delegációs terme, bejárat a VI. kapun) ma délután 6 órakor Storm berlini müegyetemi rektor előadást tart »Staat und Wirtschaft« címmel.

Milyen nyaralási lehetőségek lesznek Erdélyben

Rendbehozzák a fürdőhelyeket — Turistaszállókat építenek — Megnyitják a közönség számára a gazdátlan román villákat

Most, hogy itt a hivatalos tavasz, lassan felvetődik a probléma, *hol nyaralunk az idén.* A közönség érdeklődése főként Erdély felé fordul és egyre többen érdeklődnek, milyen nyaralási lehetőségek lesznek az idén *Erdélyben.*

A minap megalakult az erdélyi fürdők szövetsége, amely serényen dolgozik és ugyanakkor a hivatalos idegenforgalmi szervek munkája is folyik. A kereskedelmi miniszter rendelkezésére az Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal vezetője bizottságot küldött Erdélybe, hogy tanulmányozza a nyaralási lehetőségeket. A hivatal helyettes vezetője állt a bizottság élén, amelyben *szállodai szakértők, azonkívül más szakemberek is helyet foglaltak és velük volt az államépítészeti hivatal egyik mérnöke.* A bizottság *öt hétig* járta a visszacsatolt területeket, gondosan tanulmányozta a viszonyokat, kivizsgálta, miféle tatarozási, modernizálási munkákra van szükség és megállapította a valódi helyzetképet.

Megállapította a bizottság, hogy a legnagyobb fürdőhelyek *Szovátа, Borszék, Tusnád,* valamint a *Gyilkos-tó* színvonalban *elérik a balatoni mértéket.* Ha bizonyos beruházásokat és tatarozási munkákat elvégeznek, ezeket a helyeket *ajánlani lehet* nyaralásra. Mindenesetre *szükség van arra, hogy az elköltözött románok gazdátlanul maradt villáit üzembe helyezzék.* Erre kilátás is van. Amennyiben ezt a kérdést rendezik, *elegendő férőhely lesz.*

Szovátán a legjobbak az elszállásolási lehetőségek. Ez közelíti meg leginkább az anyaországi közönség igényét. Hasonló a helyzet *Borszék* fürdőn is. *Tusnád* fürdőn még jócskán akad rendezni való probléma, de *a szerényebb igényű elhelyezési lehetőség itt is megvan.* A kisebb fürdőhelyek mindegyikén van néhány olyan újabb épület, amelynek a szobái *megfelelők* a nyaralóközönség számára. Természetesen, aki *Erdélyben* akar nyaralni, annak tisztában kell lennie azzal, hogy az ottani magyarok lakásadási lehetőségére huzonkét éves román uralom nyomta rá a bélyegét. A megszállás alatt ugyanis az egyoldalú állami támogatás csak románoknak jutott.

Így történhetett, hogy a modernebb követelményeknek megfelelő villák túlnyomó része románok tulajdona. Ezeknek a villáknak jórésze most lakatlanul áll, de *nyária már sok megnyílik közülük.* A közlekedési viszonyok a felsorolt fürdőhelyek szempontjából még a jelenlegi vasuti korlátozások közepette is *nagyjából kielégítőek* és minden valószínűség megvan arra, hogy *mire a fürdőidény megkezdődik, forgalmi enyhítések lesznek.* Az utazási idő megrövidül, a kényelmetlenségeket sikerül a minimálisra csökkenteni.

Erdély egyéb részein is készülnek a későtavaszi és nyári vendégforgalomra. A háromszéki idegenforgalmi bizottság munkájába bekapcsolódtak *Málnásfürdő* és *Uzonkafürdő* megbízottai is. Háromszéki útikalauzt adnak ki 25.000—30.000 példányban. Az anyaország közönsége rövidesen megkapja a prospektusokat. *Az OMIH Sepsiszentgyörgyön 100 ágyas diákszállót épít.* Itt nemcsak diákok, hanem más turisták is *olcsó* szálláshoz jutnak. Csik megye idegenforgalmi bizottsága megtárgyalta *az idegen kézen lévő fürdőintézmények* kérdésének rendezését. *A csikszeredai közbirtokosság székházát kibérlik turista- és diákszálló céljára,* ilyen szálló lesz a gyilkostói turistaházból is. A diákszállóknak nagy szerep jut majd a vendégforgalomban, különösen az átutazó, néhánynapos vendégek szállhatnak meg olcsón ezeken a helyeken.

— KÉT HÓNAPOT KAPOTT A BURGONYADRÁGÍTÓ. *Horváth* Károly 32 éves jászladányi fűszer- és vegyeskereskedőt a kúria kéthónapi fogházra ítélte, mert a megengedettnél drágábban árusította a burgonyát.

— »CSATORNA« LABRADOR ÉS ANGLIA KÖZÖTT. Newyorkban azt tervezik, hogy Labrador és Anglia között »csatornát« létesítenek a hajózás biztosítására. 50 torpedóromboló cirkálna a tengersávon, amelyen a hajók nem karavánban, hanem magánosan közlekednének.

— A BIOSZ ELNÖKÉNEK TEÁJA. *Gebhardt* Domonkos, a BIOSz elnöke a Szent Gellért szálló márványtermében rendezte a sajtó és a biztosítási élet vezetői tiszteletére a háborús viszonyoknak megfelelő szerény keretek között szokásos évi teáját, amelyen a pénzügyminisztériumi felügyelő hatóság részéről dr. *Lechner* József miniszteri tanácsos, a biztosítástudomány művelői közül dr. *Allenburger* Gyula és dr. *Huszár* Géza egyetemi tanárok, továbbá a politikai napilapok közgazdasági vezetői, a közgazdasági szaksajtó főszerkesztői és a biztosító magánvállalatok vezető igazgatói teljes számban vettek részt.

— NÉMET TANÁR ELŐADÁSA A PÉCSI EGYETEMEN. Dr. *Huber* Ernő Rezső lipcsei professzor a pécsi egyetem aulájában előadást tartott *A közigazgatás fogalma és lényege* címmel.

— A KALIFORNIAI REPÜLŐGÉPGYÁRAK GONDJA. Az aluminiumgyárak sztrájkja miatt a kaliforniai repülőgépgyárakban jelentékenyen csökkent a termelés.

— A MAGYAR GAZDATISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETE felterjesztést intézett gróf *Teleki* Pál miniszterelnökhöz, amelyben kérte, hogy változtassák meg azt a jelenlegi helyzetet, amely szerint a földmívelésügyi minisztérium fogalmazási karára mezőgazdász doktorokat nem lehet kinevezni.

— PRZEMYSL VOLT VÉDŐRSÉGE vasárnap délelőtt 11 órakor a Margit-híd budai hídfőjénél gyülekezik, megkoszorúzza a przemysli hősök emlékművét, utána lerója kegyeletét Tamássy táborszernagy sírjánál. Délben bajtársi ebéd lesz az Alkotmány-étteremben (Vilmos császár-út 68).

— TIZCENTES FEGYVERKEZÉSI KÖTVÉNY. Az Egyesült Államokban májusban fegyverkezési kötvényeket bocsátanak ki. A legkisebb kötvény 10 cent, a legnagyobb 10.000 dollár, úgy hogy gyermekektől bankárokig mindenki résztvehet a fegyverkezés támogatásában.

— VONAT ELÉ UGROTT. *Pintér* András 57 éves szombathelyi cipészmester a pályaudvaron vonat elé ugrott, amely halálra gázolta.

— AZ ORSZÁGOS RENDŐRTISZTI NYUGDÍJPÓTLÓ EGYESÜLET közgyűlése nyugalomba vonult elnökét, *Dóra* Sándort díszelnökké választotta, új elnök lett *Papp* Géza, alelnök *Sédey* Gyula, akik a közgyűlést vezető eddigi alelnökkel, dr. *Hegyi* Sándorral és dr. *Tartsányi* Dániellel vezetik tovább az egyesületet.

— GRÓF BETHLEN MARGIT ELŐADÓESTJE. A Magyar Irodalom- és Művészetpártoló Egyesület rendezésében gróf Bethlen Margit »Azok a jó régi erdélyiek« címmel hétfőn este 7 órakor az Országos Kaszinó sárgatermében (Semmelweis-utca 3.) az erdélyi szegény iskolásgyermekek ingyen könyvellátása javára jótékonycélú felolvasást tart.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

RÉVÉSZ ENDRE KIÁLLÍTÁSA

A fiatal erdélyi szobrász- és festőművész harminc művét állította ki a *Liszt Ferenc*-tér 9. szám alatt egy lakberendezési teremben. Erőteljes és gondolatokban gazdag művészete hatásosabban teljesedik ki a szobrokban. A fát — szobrai anyagát — hajlékony és engedelmes anyaggá szelídíti s miniatűr és nagydimenziós hatásokra egyaránt fel tudja használni. Különösen romantikus, hatalmas erő nyilatkozik meg *Ásó* című szobrában: a néző még azt is elfelejti, hogy *Révész* Endre milyen erős szándékossággal akarja magát függetleníteni az anatómiai szabályok és emberi arányok tiszteletétől. (—th)

Megnyugodott az ítéletben, utána le akart ugrani az emeletről

Turi Mária selyemszövőnőt az ügyészség lopás bűntettével vádolta, mert Pestszenterzsébeten egy kávéházban *Csőke* József iparos zsebéből ellopott 350 pengőt.

Az ügyet a pestvidéki törvényszék *Geguss*-tanácsa tárgyalta és a leányt *másfélévi* börtönre ítélte. *Turi* Mária eleinte csendesen viselkedett a tárgyalás folyamán és *meg is nyugodott a bíróság ítéletében,* de amikor a fogházőr elvezette, sikoltozni kezdett, a lépcsőház korlátjához szaladt és a mélységbe akarta magát vetni. A fogházőr azonban *megakadályozta* az öngyilkossági kísérletet és több fogházőrtársával együtt együttesen lekísérték a törvényszék fogházába.

Szélhámost fogott a fényképalbum

Molnár Sándor alkalmi ügynököt csalással vádolta az ügyészség, mert *Blanár* Józsefnétől azzal a mesével, hogy *kelengyevásárlásában segítségére lesz,* 750 pengőt csalt ki. Együtt mentek egy körúti átjáróházhoz, ott *Molnár* átvette a pénzt azzal, hogy mingyárt visszajön, azonban megszökött. *Blanárné* a rendőrségen a bűnözők fényképalbumában lévő fényképről ismerte fel csalóját, akit rövidesen letartóztattak.

A törvényszék *Molnárt* jogerősen 2 és félévi fegyházra ítélte.

Nyilttér

E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Fontos felhívás!

A Budapesti Kereskedelmi és Ipar-Kamara Választott Bírósága 1941. évi 5933. számú ítéletében megállapította, hogy »Telefonszaknévsor« megjelölést helyesen csak olyan kiadványra lehet alkalmazni, mely **minden szakfoglalkozást** folytató telefonelőfizetőt feltüntet a megfelelő alcím alatt, tekintet nélkül arra, hogy azok ellenszolgáltatást nyujtanak-e vagy sem.

Éppen ezért felhívjuk a telefonelőfizetők figyelmét arra a tényre, hogy kiadványunk az egyetlen teljes országos szaknévsor, amely Budapest és az egész vidék összes szakmai telefonelőfizetőinek nevét, címét és telefonszámát közli egy kötetben.

Minden szakmai telefonelőfizetőnek érdeke, hogy egyetlen teljes kiadású, egybekötött szaknévsorunkban szerepeljen.

Az ORSZÁGOS
TELEFONSZAKNÉVSOR
Kiadóhivatala
Zsögödi Dóczy Ferenc.
VIII., Rökk Szilárd-utca 5.

SZINHÁZ és FILM

Mezey Mária

SZÍNHÁZ

Március 28-án bemutató a Vígszínházban

A *Vígszínházban* hetek óta folynak a próbák Somerset *Maugham* legújabb darabjából, amelyet az író *Színház* című regényéből írt színpadra Helen *Jerome* társaságában. A *Színház* lesz a *Vígszínház* jövő heti bemutatója, amelynek középpontjában a nagy színésznő és férje, a híres rendező és színigazgató áll. A művészházaspárt *Mezey* Mária és *Somlay* Artur személyesíti meg. Rajtuk kívül még számos kitünő szerep jutott a *Vígszínház* gárdájának. A darabot *Horváth* Árpád rendezi és *bemutatóját 28-ára, péntek estére tűzte ki a színház igazgatósága.*

Fiatal művészek hangversenye

A *Vigadó* nagytermében tegnap három gyermekművész lépett dobogóra. Nem tartozunk a »*csodagyermekek*« korai szereplésének hívei közé, mindamellett megállapíthatjuk, hogy az előadók szép munkát végeztek s közöttük nagyreményű zenei tehetségek kibontakozását látjuk. Legérettebb kétségtelenül a legidősebb, *Starker* János (bár ő se több tizenötévesnél). *Dvorák gordonkaversenyét* játszotta meleg, bársonyos tónussal, teljes művészi átérzéssel, kitünő technikai tudással. Játékában valóban kifejezésre jutott Dvorák szláv melankóliája. Előadónkban nagyrahivatott csellistát látunk.

Gábory Elemér *Mendelssohn hegedűversenyét* adta elő nemkevésbé szép tónussal, a mendelssohni romantika finomságával, könnyedségével. Meglepett határozott vonóvezetése, különösen a harmadik tételben. Az utóbbiban a melléktémát szinte a nagy hegedűsök fölényes tudásával, biztonságával szólaltatta meg. A nagy hegedűs, akinek kiváló játékstílusát fiatal művészünk úgyszólván minden ütemében elárulja, Gábori kitünő mestere, *Zathureczky* Ede. Az elismerés nagyrésze természetesen a tanítónak szól.

Rinágl-Ákos Magda *Mozart* egyik legszebb zongoradarabjában, a *c-moll versenyben* lépett fel. A drámai hangú mű azonban, úgy érezzük, kevésbé volt alkalmas a gyermekművésznek. A *Budapesti Hangversenyzenekart Vaszy* Viktor vezényelte nagy szakértelemmel és odaadással.

Dr. V. A.

FÉLTÉKENYSÉG ZENEKISÉRETTEL

Az *operett* legnagyobb vonzóereje az, hogy a főmotivumok és jelenetek zenekisérettel alátámasztva jelennek meg a közönség előtt. Ezt láthatjuk a *Bécsi vígasszonyok* című új *Tóbis*-filmben, amely a mult századbeli Bécsben játszódik, abban az időben, amikor Otto *Nikoláj*, a *Windsori vig nők* című operáját komponálta. Ennek a vígoperának is a féltékenység és a szerelem a fő mozgatója, de ugyanez a két szenvedély járta át a fiatal szerző lelkét is, mikor témát keresett egy operához. Igy jött létre ez a film, amelynek főszerepeit Paul *Hörbiger*, Wolff *Albach-Retty* és Gusti *Wolff* játssza.

ANDRÁS

Bordy Bella

András a címe Páger Antal legújabb filmjének, melynek forgatókönyvét Barla László és Szalontai Kiss Miklós írta. Tegnap meg is kezdték a Hunnia műtermében az András forgatását amelyben Páger Antal először lép fel együtt Bordy Bellával. Hidvéghy Vali játssza a vezérigazgató lányát, míg Csortos a nagyhatalmú elnököt, akinek szava fordulópontot jelent András életében. Timár József, Bihary József, Mihályfi Béla és Kőpeczi-Boócz Lajos játssza a többi szerepet. Az András-t Bánky Viktor rendezi, a felvevőgép mögött Makay Árpád áll.

Pesti szimfónia

A Kamara Varieté új műsora

A *Kamara Varieté* új műsora két részből áll. Az első rész néhány tréfa és artistaszám váltakozása, a második rész összefüggő történet, amolyan »*keretes elbeszélés*«, amely bőséges alkalmat ad a kis színház nagyszerű színészgárdájának és remek artistaegyüttesének arra, hogy szakadatlan nevetésre kényszerítse a közönséget. Ez a műsor *a harmadik szezónját élő Kamara Varieté kimagaslóan legjobb produkciója.*

Erdélyi Mici a *Pesti szimfónia* sztárja. Régen láttuk színpadon, őszinte sajnálatunkra. *Minden mozdulata, villanása, szemrebbenése csupa tehetség és mulatság.* Apacsdala mély, művészi produkció. *Raffay* Blanka egyéni, eredeti *humora ezúttal számtalan fénnyel színesíti az amúgy is kifogástalanul pergő műsor egyes jeleneteit.* Ellenállhatatlan *Balassa* János és *Boross* Géza mókázása, s a különös, nagyszerű tehetségű *Halmai* Imre paródiaözöne. Meg kell még dicsérnünk *Balázs* Jánost, *Fehér* Tibort és *Földes* Mihályt.

A műsor artistaszámai külön fejezetet érdemelnek. Dolly *Hopkins* ezúttal is néhány káprázatos tánccal lepi meg közönségét. Prológja igen kedves, akárcsak *Molnár* Margité. Szédületes táncosok a *Duo Korens* tagjai, extraklasszisok az artistavilágban. *Nyiry* Zoltán nagyszerű énekes. Buster Keaton nevettető érényeivel dicsekszik a *Bilars Bros* komikus akrobatakettős. *G. Eleky* lábzsonglőrködése szemkápráztató. *Borszéky* a három kérdőjellel igen mulatságos, csak néha túloz. *Darvas* Marika szólója dicséretet érdemel.

Sállay György, a kis színház egyik igazgatója, *rendezte a műsort igen sok ízléssel.* A zenét *Walter* László állította össze, sok dicséretes tehetséggel. *A műsor rendkívüli sikert aratott a tegnapesti bemutatón.* (H)

Egy asszony eltűnt

Omnia

közepes A film igen érdekes problémát tárgyal, *csak valahogy elsikkadt a történet lényege.* Az ember sokkal több izgalmat vár ezektől a valóban különös eseményektől, amelyek egy eltünt asszony körül bonyolódnak. A mese a párisi világkiállításon kezdődik. Egy asszony érkezik a lányával *Kanadából »a világ fővárosába«.* Csak két különböző hotelben tudnak szobát kapni és amikor a lány másnap reggel az anyja keresésére indul, mindenütt azt a választ kapja, hogy *nem is tudnak az érkezéséről.* Felmegy a szobába, ahol az anyja lefeküdt. A szobában festők dolgoznak. A vendégkönyvből hiányzik a neve. A szálloda személyzete nem emlékszik rá. A hajó utaslistáján sem szerepel.

A párisi rendőrfőnök visszautasítja a lány vádjait, amelyekkel a szállodát és annak személyzetét illeti, hogy eltüntették az anyját. Végül aztán rengeteg bonyodalom után kiderül az igazság. A történet érdekes, *de a film sehogysem tudja kiaknázni a benne rejlő drámai erőt.* Veit *Harlan* kitűnő rendező, remekül oldotta meg a tömegjeleneteket és az egyes képek finom beállítását, de a vérszegény témán nem tudott segíteni, ahogyan Kristina *Söderbaum* kifejező és nagyszerű játéka sem.

Irene Dunne

Hétfőn bemutató a Radiusban

Közbelép a feleségem

Cary Grant

Hétfőn este mutatja be a Radius filmszínház a Hunnia—RKO legújabb filmjét, a Közbelép a feleségem című amerikai filmvígjátékot. A szellemes és kacagtató film főszerepét Irene Dunne és Cary Grant játssza, ez már a második együttes szereplésük a budapesti közönség előtt. A film meséje egy lakatlan trópusi szigeten kezdődik, ahová az említett feleség egy rendkívül szimpatikus fiatal tudós társaságában vetődik ki az elsüllyedt tengerjáró hajóról és hét évet tölt el a szigeten, amig végre-valahára hazakerülhet hazájába. Itt kezdődik a tulajdonképpeni bonyodalom, amely a feleség közbelépésével indítja meg a viharos és mulatságos események sorozatát. Érdekes megjegyezni, hogy egy amerikai farmer, aki prémes állatok tenyésztésével foglalkozik, létrehozta a világ egyik legdivatosabb és legdrágább szőrmejét, a platina rókát, amelynek első szőrmejét és kucsmáját Irene Dunne-nek ajándékozta, azzal a kikötéssel, hogy legközelebbi filmszerepében bemutatja az amerikai közönségnek. A színésznő a platina-rókát és a kucsmát a Közbelép a feleségem című filmjében viseli először s mivel ez a film nagy sikerrel futott Amerikában, az említett farmer ma már többszörös milliomos. A Közbelép a feleségem című RKO-film hétfőn, 24-én kerül bemutatásra a Radius filmszínházban.

A tizedik kérő

Harsányi Zsolt

Hunyady Sándor

Érdekes szerzői társulás történt a minap, hogy egy zenés vígjátékkal gazdagítsa a *Vígszínház* tavaszi játékrendjét. Két kiváló írónk. *Harsányi* Zsolt és *Hunyady* Sándor közös munkája lesz ez az új mű, címe: *A tizedik kérő.* Úgynevezett »*keretes darab*« lesz, cselekménye a hetvenes években játszódik, elő- és utójátéka pedig napjainkban. A kísérő zenét *Chopin, Liszt, Brahms, Strauss, Volkmann* és mások szerzeményeiből állítják össze.

Európa nem válaszol

Uránia

igen jó A magyar filmgyártásban új irányt tör *Radványi* Gézának ez az új filmje. A cselekmény egy óceánjáró fedélzetén játszódik le. A hatalmas hajó két világrész partjai közt úszik célja felé, benne kalandorok, rejtélyes életű milliomos, letünt szépségű színésznő és menedsere él. Feszült pillanatok közben robban ki, hogy kitört a háború. Az izgalmas légkörben már-már alig tud fokozódni a feszültség, az ügyes meseforgató és rendező azonban fordulatot fordulatra halmoz.

Nemcsak a mese lüktető ereje, hanem a rendezés stílusos nagyvonalúsága, a szereplőgárda gondos összeválogatása, biztos játéka is a film sikerét eredményezi. *Tasnádi Fekete* Mária szépsége, tehetsége és eleganciája egyaránt érvényesül a női főszerepben. *Petrovics* Szvetiszláv, *Rózsahegyi* Kálmán, *Greguss* Zoltán, *Kiss* Ferenc a férfifronton küzd a megérdemelt sikerért. Igen kellemes volt *Vaszary* Piroska alakítása, aki *Mály* Gerővel a bumfordi humort képviseli. *Titkos* Ilona, *Buttykay* Emmi egészíti ki még az együttest, vitéz *Hajmássy* Miklóssal, aki ebben a filmben eltért amorózó szerepkörétől és menedzsert alakít. Kellemes feltűnést keltett *Gábor* Miklós, egy nagy reményekre jogosító fiatal tehetség.

Érdekes bemutatót tervez március 29-én szombaton Kardoss Géza, a szegedi Városi Színházban. Széfeddin Sefket bej Kolozsvári dáridó című zenés darabját mutatják be, amely Erdély életének három évtizedét eleveníti meg meseszerűen, még pedig a világháborús összeomlást, a megszállás huszonkét évét és a hazatérés nagy ünnepét. A zenét Schack Manka és Soproni Ehrlinger József kolozsvári egyetemi tanársegéd szerezte. Rendező Tihanyi Vilmos, főszereplők: Antal Ilka, Fogarassy Mária, Jurik Julcsi, Almássy Jutka, Madarász László, Szokoly Gyula, Horváth Jenő és Herczeg Vilmos.

Elkésett levél

Décsi

jó A *Décsi filmszínház* tegnap este mutatta be *Rodriguez* Endre új filmjét, az *Elkésett levél* című magyar filmet. A romantikus, békebeli hangulatokkal áttüzdelt filmtörténetet *Pünkösti* Andor írta, kissé túlszentimentálisan, sok rokonszenves naivitással. A kisváros egyforma életében napsütésként ragyog a fiatal úrilány és a kezdő tanár bimbózó szerelme, mikor egyszerre kitör a világháború és a tanár a frontra kerül. Egy felvidéki városkából levelet ír az otthonhagyott menyasszonynak s a levél megakad a postaszekrényben és a szerelmes nő húsz éven keresztül hiába várja.

Végül is eladósorban levő leánya magánnyomozást kezd az elkésett levél és az időközben országos hírű íróvá vált vőlegény után és néhány nagyon meleg és szívderítő jelenet után összehozza az éveken át vágyódó szerelmeseket. A rendezés néhány igazán szép produkciója, a fotografálás körültekintő gondossága és a szereplő színészek remek játéka teszi vonzóvá ezt az új magyar filmet, amelynek művészei közül elsősorban kell megemlíteni a nagyszerű alakítással szolgáló fiatal *Szörényi* Évát, az elegáns *Uray* Tivadart, *Feleki* Sárit, *Kiszely* Ilonát és *Kamarás* Gyulát.

EGY KISLÁNY, KÉT APA

Nemsokára Budapestre kerül Kertész Mihály új, nagy társadalmi filmje, a Modern szimfónia, amelynek főszerepeit a Lane-nővérek, Jeffrey Lynn és John Garfield játsszák. A kisbaba, akinek születése körül a bonyodalmak megindulnak, John Garfielden kívül »vérbeli« gyermeke lesz Jeffrey Lynnek is, mert az egynapos gyereket a második férj vérével mentik meg az életnek. A Modern szinfónia forgatókönyvét Fannie Hurst, zenéjét Max Steiner írta.

ÚJ TALÁLMÁNY

Jean Arthur, a szép szőke filmsztár játssza a főszerepét Frank Capra új filmjének, az Igy élni jó című vígjátéknak. A fiatal hölgy ugyanis feltalálja a szagos tüzijátékot, amellyel egész családját boldoggá teszi. Jean Arthur mellett Lionel Barrymore és James Stewart játssza az Igy élni jó főszerepeit, amelyben két magyar zeneszám is szerepel.

Mi ujság az ország legfiatalabb színházában?

Krémer Ferenc alig két hete nyitotta meg *Marosvásárhelyen* igen nagy sikerrel a *Székelyföldi Színház*-at, máris a nagy fővárosi sikerek bemutatására készül. Eddig előadta az *Elnémult harangok*-at, az *Erzsébet*-et, a *Sárgarigófészek*-et, most készül a *Noszty fiú* és a *Tokaji aszu* bemutatójára. Egyúttal a *Kaland*, a *Négy asszonyt szeretek* és *Az ember tragédiája* is előkészület alatt áll.

Révész Ferrymann
Ferenc

l.

A Mübarit
1923. 23. l.

Görz II. 77

1904. augusztus 31. 437

Számvevőségnek: Wosinszky Mór orsz. felügyelő nyiregyházai és veszprémi utiszámlája érvényesítés végett áttétetik (648/1904.)

Révész Ferrymann

Ferenc

festő

Révai XX. 787. 1.

Dr. OLAY FERENC
Budapest, XI.
Budafoki-út 15., IV. 2.

Műemlékek

NYOMTATVÁNY.
Imprimé — Stampati — Drucksache.

JUNIUS

14

Révész Ferryman Ferenc

Művészeti lex. 6 pl.

Próbam

V	1.	Pénztár	számla
V	2.	Részvényesek	"
	3.	Váltóaszkont	"
	4.	Tartalék	"
	5.	Külföldi pénznemek	"
	6.	Takarékletétek	"
	7.	Folyószámlák	"
	8.	Értékpapír	"
	9.	Váltó	"
V	10.	Alapitási költség	"

RÉVÉSZ-FERRYMAN *Ferenc*, grafikus és festő, * Siófok 1893. Londonban Braugwynnél és Lickertnél tanult. Első gyüjteményes kiállítása 1916-ban Londonban volt, azóta Németország több városában, Norvégiában és Budapesten (1919, Nemzeti Szalón, — 1923, Belvedere) rendezett kiállításokat. Felfedezett egy dekoratív hatásokra igen alkalmas színes grafikai eljárást, a stencil-t, amelyet csak R. kultivál. Hatásosan aknázza ki a posztimpresszionizmus festői eredményeit. Néhány év előtt Amerikába ment, ahol a newyorki Brooks-School zenetermében festett freskókat.

E. G. II. 362 l

~~Római edény VI. 112~~

Révész Ferryman Ferenc

Olajf

a Szépm. Múzeumban

Pari

Révész Ferrymann Ferenc

RÉVÉSZ FERRYMANN FERENC

szül. 1883. Sokat dolgozott Angliában, de itthon is ismertté tette nevét dekoratív munkáival, melyeket legutóbb 1923-ban mutatott be. Utána New-Yorkba ment, ahol a Brooks-School zenetermébe festett freskókat. Állandóan Amerikában él.

RÉVÉSZ FERRYMANN FRANCESCO

nato nel 1883. Ha lavorato molto in Inghilterra, ma ha reso noto il suo nome anche in patria, specialmente coi suoi lavori di decorazione, che ha presentato anche nel 1923. E' passato poi in America, ove ha dipinto gli affreschi della Sala di Musica della Brooks Shool di New-York. Vive in America.

127

Csók Kassák

Hadjárat.

A magyar czimerrel c
gyar küldöttséget Bécs polgá
ben pedig Szent István torny

balra: A Magyarok diszbemene
év Mártius 15
jobbra: Einzug und Empfang d
1848.

legalól középütt: Tomala Fer

Kny., szines alányomá

Révész Ferrymann Ferenc

életrajz

irod.

Csókásy 127. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Révész Ferenczmann

Ferenc

Thieme Becker

XXVIII. 207. l.

Lyka

zgazdasági szakosztály 1
zgazdasági szakosztály megalakulása 1926 jan. 23-án 3
zvetett erőátvitelről. (Lásd a Közlöny 212. lapján.)
agyar horganyfehér-ipar 52
agyar ipar újabb sikere. (Lásd a Közlöny 212. lapján.)
agyar szaklapok országos egyesülete 23
agyar Schmelting-művek horganyfehér gyártmányainak megvizsgálása 62
agyar vállalkozás sikere Törökországban 23
agyar vállalkozás ünnepe Törökországban 52
echano-Elektromos Speciálkészülékek (Mes) gyárának költözködése 12
émetországi produktív és inproduktív munkanélküli segélyek legújabb statisztikai adatai 24
rszágos magyar gyáripari és üzemi címtár 23
rafakő-parketta 40
ályázati felhívás 52
ályázati hirdetmény 40, 46
hönix-biztosítóintézet palotája Szófiában. (Lásd a Közlöny 212. lapján.)
proni villamostelep átépítése 51
vájci és német aluminium-kohók 24
zámoló ábrák (Kautz Sándor szorzó tabellái) 11
zemélyi hírek Becsey Antal kormányfőtanácsos 4
zékesfehérvári új villamosmű 12
zékesfehérvári új villanytelep 23
anulmányi kirándulás 15
anulmányút az Amerikai Egyesült-Államokba 23
alajcsatornázó, tókiszárító munkálatok. (Lásd Közlöny 212. lap.)
ávolsági vezeték (35.000 voltos) a Dunántúl. (Lásd Közlöny 212 lap.)
ervpályázati eredmény 4
örökország villamosítása 52
urbogenerátor (45.000 kilovoltampéres, 4 pólusú) 12
j alföldi helyközi telep 12
ersenytárgyalási hirdetmények ..... 4, 8, 12, 16 és 40

úzeum-körút 6. — Főigazgató: Dr. Czakó Elemér.

Révész-Ferrymann Ferenc

Sablonozott dekorativ kompozíciók. (stencilok)

Repr.

Magyar Iparmüvészet

1923. 60. l.

43.

néz
és áll. Haja, szemöldöke, bajusza és
rna. Jobb kezét csipőjére támasztja és
nyölt térrajzot tart. Atillája piros;
derekát öv szorítja, melynek csatján és
zt; oldalán kard lóg. Jobbra nyilt ko-
észre fölül: „L. P. D. H." és alatta „1700"
abadba nyilik kilátás, a hol a város
tély és a kolostor válik ki.

etei 127:89 cm.

ból 1888 április 10-en.

ta Szurkovszky Józef. (143/98.) Került 3 frt

Splenyitől frt.

Révész-Ferryman Ferenc

Pesti

Belvedere

1923 feb. 18 – márc. 4

Életrajz, 102 mm.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc, festöm.

Árvíz Óbudán. Szines kréta. Jelz.

Árv. Közl.1940.1.rk.sz. 34.1.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Árviz Obudán. Szines kréta. 50x70./Jelz./

Árverési Közlöny. 94. aukció. 38.1.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc

Arviz Obudán. Szineskréta. 50x70./Jelzett./

Árverési Közlöny. 93. aukció. 34.1.

Révész-Ferryman Ferenc

A fiatal Brangwyn-tanitvány, becsületes, őszinte kereséseit bizonyitó munkájának eredményei szerepelnek a Nemzeti Szalon uj csoportkiállitásán. K.E.:/Kázmér Ernő/ számot ad a müvész utjának kiindulásától, az impresszionizmustól, a naturális plein-airbe. Külsőségükben egyszerü, de erőteljes hatásu müveit kiemeli a kritika. Megemliti még a több változatban festett folyópart érdekes ábrázolását. „Az impresszionizmus végső eredményeit adja, de valójában expresszionista, annak forma-elkülönitése és illuziót keltése nélkül."
A HÉT, Bp. 1919. nov. 2o. XXX. évf. 15. sz. 236. lap.

Révész Ferryman Ferenc

Leidenfrost Sándor, Egyed Erna, H. Schuschny Erna, Bardócz Árpád, Déry Béla, Révész-Ferriman Ferenc művészek érdekesebb képekkel szerepelnek azon a tárlaton, melyet Major Dezső ismertet, "Egyháztörténeti kiállitás a Nemzeti Szalonban" cimmel. A bemutatott művekről külön nem beszél, de megjegyzi, hogy a mai fiatal művészek között ritkán akad olyan, akinek benső ügye volna az egyházművészet.

A HÉT, Bp. 1919. dec. 18.
XXX. évf. 19. sz. 300. lap.

Révész Ferryman Ferenc

Az Irók és Ujságirók Körének, az Otthon Klub kiállitó termében rendezett kiállitásról számol be Fóthy János: "Három kiállitás" cimmel, a Müvészet c. rovatban.
Az itt felsorolt müvészek a komolyabb tehetségüek közé tartoznak:
Scheiber Hugó, Schönberger Armand, Révész Ferryman Ferenc, Belányi Viktor, Kádár Béla, Diener-Dénes Rudolf.

A HÉT, Bp. 1920. dec. 20.
XXXI. évf. 38. sz. 605. lap.

Révész Ferryman Ferenc

Stenciljei igen nagy fejlődést, előrehaladást jelentenek müvészetében,-irja Kun Imre: "A Studió I. Grafikai Kiállitása" c. beszámolójában a Müvészet c. rovatban, s felsorolva a résztvevő müvészeket, röviden ismerteti munkáikat.

A HÉT, Bp. 1921. márc. 2o.
XXXII. évf. 8. sz. 140. lap.

Révész Ferryman Ferenc

Először a Nemzeti Szalon gyüjteményes kiállításán tünt fel a müvész, akit a kritika a legérdekesebb festői egyéniségek közé sorol. Most huszonkilenc éves. Brangwyn tanitványa volt Londonban és Whistler tanitványánál, Walter Sickertnél is tanult. Angliában internálták s két éve tért haza. Tanulmányuton volt Münchenben, Párisban és Oroszországban.
A különféle müvészeti irányoknak távoli reflexei megvannak ugyan nála, de lassan elhalványodnak, elmosódnak benne, és mindegyiktől függetleniti magát.

A HÉT, Bp.1921. ápr. 2o. XXXII. évf.11.sz. 191.lap.

Révész Ferryman Ferenc

Müvészetéhez legközelebb áll a grafika. Legutóbbi kiállitásán a Studióban uj technikával jelentkezett. Tiz stencil technikával készült, finom kompozicióju képet mutatott be. A Kiállitás után Németországba utazott, ahol nyolc „stenciljét megvették Berlinben és Drezdában. Ősszel a Galerie Richternél rendezik meg kiállitátást Berlinben, ahol az ezután készülő stenciljeinek kiadási jogát is megvásárolták.

A HÉT, Bp. 1921. ápr. 2o.
XXXII. évf. 11. sz. 191. lap.

Révész Ferrymann Ferenc

Dekorativ kompozicióit elismerésben részesiti /k.i./ sign.-val /Kun Imre a Művészet c. rovatban közölt kritikájában "A Nemzeti Szalon tavaszi képei" cimmel.

A HÉT, Bp. 1921. juni. 2o.
XXXII. évf. 16. sz. 268. lap.

1

Révész Ferenc /Francis Ferryman/

Született Siófokon 1893-ban. Festő, grafikusművész. Tanulmányai: London /Brangwyn/. Tárlata: Budapest, Nemzeti Szalon. (1919)

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 3341

2441.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Révész Ferenc / Francis Ferryman / 2

További tárlata: Belvedere galéria (1923) Németország, Ausztria és U.S.A. 1924: az USA-ban telepedett le.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 / 244 l.

Réveisz (Ferryman) Ferenc
festő

M.D.K

Miltatás. — kihöző (repro)

Művészeti életünk.
Művészet, 1960. október — 42 lap

Révén - Ferryman

Művével szerepel a
Pasl László Társaság
jubileumi Tárlatán.

Ujság 934. XI. 11.
P. H. 934. XI. 11

M.D.K.

Révész Ferenc

Müvét a Müvészeti és Muzeumi Direktórium megvásárolta 1918-1919.

Farkasok. Aquarell
Hattyuk "

Gerelyes Ede: A magyar muzeumügy a két forradalom időszakában 1918-1919. Bp. 1967. 362-363.l.

Révész-Ferryman Ferenc

Utcarészlet, szinezett szén

Árverési Közlöny, 1936. márc. 2.rendk.sz.

49 l.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc

Utcarészlet. Szinezett szénrajz. 35x48./Jel
zett./

Arverési Közlöny, 1936.2.sz. 49.l.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc, graf.

Utcarészlet. Szinezett szénrajz. Jelz.

Árv.Közl. 1936.márc. 76.sz.2.rk.sz. 49.l.

Révész – Ferryman Ferenc, festő; szül. 1893-ban

A világháború kitörése Angolországban érte, hol a háború alatt évekig internálva volt. Innen 1919 áprilisában szabadult s házasságra Budapesten letelepedett le.

Szépművészeti Múzeum irattára. 619/1919. sz.

Révész Ferenc festő

Népszava 1919. nov. 28. 4. o

Kiállítás a Nemzeti Szalonban

Kiállitás.

Révész-Ferrymann kiállitása a Belvedere-
ben.

Népszava.1923.III.4. 5.l.

Révész-Ferrymann Ferenc.

Népszava.1923.III.4. 5.l.

Révész-Ferryman Ferenc grafikus.

Műbarát. 1923. III. 23. l. 52. l.

Réwész-Ferrymann Ferenc festő és grafikus

Pesti Hirlap. 1923. máj. 13. 8

a Pavál László Társaság kapci

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Tukánok. Szines stencil

O.M. Szépmüvészeti Muzeum Müvészi sokszorositó eljárások. Bpest, 1925. 55.l.

M.D.K.

Révész-Feriman Ferenc /1893-

542. A Sió torkolata. Olajf. 49.5 x 70, karton.

Háborus mütárgyveszteség jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 60. l.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc, festö

Utcarészlet. Jelzett. Szinezett szénrajz.

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 okt.4. rk.sz. 41.1.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc

Sablonozott dekorativ kompoziciók / stencilok/. Repr.

Magyar Iparművészet, 1923. 2-5.sz. 60.l.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc

Sablonozott dekorativ kompoziciók. Repr.

Magy. Iparművészet, 1923. 60. lap

MDK.

Révész-Ferryman Ferenc, graf.

Utcarészlet. Színes kréta. Jelz.

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 33.1.

M.D.K.

Révész-Ferryman Ferenc

Gobelinjét, amelyet a Greco gobelin-mühely szövött a müvész tervei után, kiállitotta március 4.-ig a Belvedere kiállitásán.
Repr.-ját közli a lap.

Képzőművészet rovat "Magyar gobelin" c.
Szinházi Élet. Bp. 1923. márc. 4-10. XII.
10. sz. 50-53. lap.

M.D.K.

Révész-Ferryman Ferenc

A Belvedere kiállitásán szerepelnek kézzelfestett grafikái, melyeket stencilen készitett. Állatokat, madarakat, különféle táncokat ábrázolnak, amelyekről a kritika nagy elismeréssel ir.
A müvész fényképét, valamint "Női arckép" c. olajfestményének repr.-ját közli a lap.
A kritika kiemeli "fantasztikus velencei kanális-képé"-t.

Szinházi Élet. Bp. 1923. febr 25.- márc.3. XII. évf. 9. sz. 56. lap. Képzőmüvészet rovatban Révész Ferryman Ferenc stenciljei cimmel.

M.D.K.

Révész Ferimann

A Képzőművészeti rovat hiradása közli, hogy a Belvedere programmjában szerepel a müvész kiállitása. "A fiatal müvész Londonban tanult...Brangwyn mellett. Ott is volt első kiállitása. Azóta Krisztiniában és Főleg Németországban, Berlinben, Münchenben és Drezdában állitott ki. Budapesten először a Nemzeti Szalonban mutatkozott be gyüjteményes kiállitása keretében,"

Szinházi Élet. Bp. 1923. febr. 18-24.
XII. évf. 8. sz. 45. lap.

Révész Ferryman Ferenc.

Müveiből kiállitást rendezett a Nemzeti Szalon 1919-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Révén Ferrymann Ferenc M.D.K.
grafikus

288. Diszfácán

Ungarische Graphik. Bev: J. Conrad.
Zürich 1924, 15.

Révész Ferymann Ferenc
Öreg férfi, öreg nő

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.
4 l.

Nógrádsipek /Voit/ 2

Balás-kuria. /Balás Barna eg
Jellege: Későklasszici~~zálo~~ta,
Külseje: Magasföldszintes, r
tornáccal, L alakban előreug

Földmüvesszövetkezeti-ház.
Története: Épült a XVIII. sz
~~Nagy Sándoré~~. Balás Kornél (Lal
Jellege: Későbarokk.
Külseje: A Balás-féle kuria
ku szárnnyal, homlokzatát k
árkádos tornác tagolja, a p
A baloldalon előreugró szárn
oromfalon ivelt, barokk von
Belseje: Néhány helyiségben
hengeridomu, fehérmázas emp
zás plasztikus disszel, sár

MDK

Kovács Fernmann Ferenc, festő.

Öreg férfi, öreg nő.

Alk. Műv. Lár. - III. Modern Grafika. - Bp. 1923. - 4. l.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc,

a N.Sz. által rend. 63.csop.kiáll. egyikén müveivel szerepelt. 1919.

A Nemz. Sza 1.400-ik jub.és a KÉVE XX-ik kiáll.-a.

MDK

Révész-Ferryman

Magyar Iparművészet 1923. 70.o.

MDK

Révész Ferrymann Ferenc

Macao

Képzőművészet 1934. 79. sz. 245.1.

Révész Ferryman Ferenc MDK

Madonna, olf.
Az unitárius templom belseje, pasztell
Kálvária szines tus
A Westminster-Abbey belseje, London

Egyház és müvészet
Nemzeti Szalon 1919

Révész Ferryman Ferenc
Tájkép, vizf.

Népgondozó akció javára rendezett kiáll. N. Szal.
1920. ápr. 11 1.

Révész Ferryman Ferenc

Felsőolaszországi falu, rézkarc

A XIX-XX. század magyar grafikája 1924. Junius
Orsz.Egy.Szépmv. Muzeum katalogusa 11 lap

Révész Ferenc, festő. MDK

Magyar származású amerikai festőművész.
Vendégként Budapesten tartózkodik.

–: Ma hallottuk 2.l

ESTI HÍRLAP, Bp. 1960. júl. 19.

Réveisz Ferenc festő és iparmüvész

Pesti Hirlap. 1919. nov. 16. 3–4

K. K. L. Csoporthiállitás

Révész Ferryman

Ferenc

koll. kiáll. Belvedere

1923 febr.

Elek A. évvégi kroni-
kája

Az Ujság

1924. jan. 1.

Ferryman

Révész-Frimm Ferenc

MDK

A Sió torkolata, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

Révész Ferryman

Ferenc

koll. kiáll. Belvedere

Sződ

Az Ujság

1923 febr. 18.

(e.a.: R-F.F.)

zas cserép, barna alapon fehér stilizált diszitéssel. Erdély,
, zwei Teller, glasierter Ton, auf braunem Grund weisser
Jh.

virágokkal. Erdély, XVIII—XIX. sz. — Grosse Schüssel,
em Blumendekor. Siebenbürgen, XVIII—XIX. Jh.

ék virágos diszitéssel. Székely, XVIII—XIX. sz. — Drei
Székely, XVIII—XIX. Jh.

k, zöld virágos diszitéssel. Székely, XVIII—XIX. sz. —
umendekor. Székely, XVIII—XIX. Jh.

ágdisszel. Erdély, XVIII. sz. — Grosse Schüssel, glasierter

t virágdisszel. Erdély, XVIII—XIX. Jh. — Drei Schüs-
siertem Blumenschmuck. Siebenbürgen, XVIII—XIX. Jh.

adárral és kék virágdisszel. Erdély, XIX. sz. e. — Zwei
el und Blumendekor. Siebenbürgen, A. XIX. Jh.

Székely, XVIII—XIX. sz. — Zwei Schüsseln, glasierter
I—XIX. Jh.

as cserép. Magyar, XIX. sz. — Zwei Feldflaschen, braun
, XIX. Jh.

, ovális alak, oldalán és födelén szinesen alakok. Olasz,

MDK

Révész-Ferrymann ~~xxxxxx~~ Ferenc

Árviz Óbudán, sz.kr.

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz. 38 l.

Révész Ferrymann Ferenc

részt vett a Magyar Pék-
karcolóművészek Egyesü-
letének Zürichi kiállí-
tásán.

Ungarische Graphik

Zürich 1924.

15. I.

élén azzal a lovagkirállyal, akinek udva
a könyvtárosi tisztet is betöltötte, Me

A történeti adatok alapján tehát
vagy IV. Károly császár gyüjtemény
és festésre következtethetünk Nagy La
vannak meg. Valószínű, hogy a külfö
a kép az írott adatok arányában javul
nem terjedhet túl a biztosan magyarn

A korszak elején két azonosszöve
lenül azután készült Pozsonyban két r
könyvfestés kezdeti stádiumairól. Az
(Cod. lat. 214.) misekönyvet Hoffma
a pozsonyi káptalan egyik missáléjáva
gazdag kaligrafikus díszítés, nem ritkán
(16 r.), Mennybemenetel (118 v.), Szer
de gyöngébb rajza a másolt mintához
sabban érzi magát miniátorunk a de
a 168 v. lap pelikánja, vagy a 170 v. lap
állatornamentikáját juttatják inkább es
riáit. A 130 v. oldalon lévő D. iniciálé
a Széchenyi-könyvtár másik Pozsonyi
illetve iniciáléjához, mely pár évvel k
látszik.

E három pozsonyi származású mis
könyvfestészetére jellemző, de általában
helyzetre. Amint Pozsonyban — melyr
megkímélte — valószínűleg szerzetesi ke
ket, úgyanúgy az ország többi kolostorá
a szertartási könyvek, bibliák. A

Révész Ferrymann Ferenc

kiáll.

Nemzeti Szalon

1919. nov.

Föv. képt.

Révész-Ferrymann Ferenc
festő

Magyarország.1923.máj.13. /"Eskü a Vérmezőn"./

Révész Ferrymann Ferenc

kol. kiáll.

l.

Nemzeti Szalon

1919. nov.

Vészi Gerzson
könyvnyomda
Budapest, VI.,
Podmanicky-u.
Telefon 108-03

Révész - Ferryman
Ferenc

elek -

Neureti Halon
1919. nov.

~~Budai Kör) IV. 261~~

~~(népkot.~~

Révész Ferrymann
Ferencz

élettr. koll.

Belvedere
1923. febr.

Révész-Ferrymann

Ferenc

Ujv. MTsL.

746.l

VASÁRNAP

2

Kath. F. 6. Exaudi
Prot. F. 6. Anna

Izr. 1. Szivan Ros Kh.

HÉTFŐ

3

Kath. Klotild
Prot. Klotild

KEDD

4

Kath. Kar. Sz. Fer.
Prot. Kerény

Izr. 3. Selosah jeme hageb.

SZERDA

5

Révész Endre
festő

Venezuela magyar festője Révész Endre, aki ifjú korában került Caracasba. Ma ő az egyik legjelezetesebb-ábrázolója a tájnak.

— : Magyar művészek külföldön.
Művészet, 1972. december – 46 oldal.

Révész Endre

a Szocialista Képzőművészek Csoportja 1942-es adatai szerint a művész a Csoport tagja volt.

-nánay-: Táslat a munkásotthonban. Csepel, 1946. jan. 30.

Révész Endre

A nevek folytatása az 1.-es céduláról. Festők és grafikusok: Kádár Béla, Kazár László, Kmetty János, Kondor György, Molnár Piroska, Nolipa István Pál, Perlrott Csaba Vilmos, Redner Renée, Reichental Ferenc, Román György, Schnitzler János, Sikuta Gusztáv, Sugár Andor, Szántó Piroska, Szin György, Tauber Blanka, Weisz György.
Szobrászok: Beck András, Bokros Birman Dezső, Farkas Aladár, Gádor István, Goldmann György, Kania István, László János, Révész Endre, Szabó Iván, művészek küldték be müveiket a freskópályázati felszólitásra.
Pintér István részletes cikkét lásd: Ámos Imre nevénél.
Elet és Irodalom, Bp. 1976. márc. 13.
XX. évf. 11. sz. 6-7. lap.

Révész Endre

A Népszava c. lap. 1942. febr. 1.-én közölte a Szociáldemokrata Párt -"Szabadság és nép" c.- freskópályázati felhivását. Pintér István kandidátus fenti címmel idézi cikkében a felszólitás következményeit, mely "A művészet szabadsága" c. kiállitás betiltásával végződött, majd felsorolja az eredeti cikkben szereplő neveket és alkotásaikat. Festők és grafikusok: Ámos Imre, Bálint Endre, Bán Béla, G. Beck Judit, Buti István, Dési Huber István, Dienes Dénes Rezső. Faddi Förstner Dénes, Gedő Ilka, Gráber Margit, Háy Károly László, Jándi Dávid. A 2.-es cédulán lásd: a további neveket.
Élet és Irodalom, Bp. 1976. márc. 13.
XX. évf. 11. sz. 6-7. lap.

Révész Endre

M.D.K.

Németh Lajos: A szocialista képzőművészek csoportjának alakulása.

M.M.M. Évkönyve 1952. 81 l.

RÉVÉSZ Endre

M. D. K.

Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja
1928.

Réti: Nagybánya... Bp. 6954. 339.e.

M.D.K.

REVÉSZ Endre

1929-ben Nagybányán a Szépművészeti

Iskola tagja

éti: Nagybánya... Bp. 1954 340.l.

Révész Endre

1940-1942 között a Szoc. Képzőművészek Csoportjának tagja.

438.

Major Máté: Az építészet uj világa, Magvető, 1969, 1.

Révész Endre
szobrász

M.D.K.

A Szocialista Képzőművészeti
"Csoport" alapító tagja volt

Vértes György: Művészek a szabadságért
Élet és Irodalom, 1962 márc. 17 — 3 l.

M. D. L.

RÉVÉSZ Endre

1940-1942 között a Szocialista Képzőművészek Csoportja-hoz tartozott

Irodalom: Negyedszázada alakult a Szocialista Képzőművészek Csoportja Magyar Építőművészet 1959. 3/4. sz. 133-134. l.

Révész Ferenc, Jestő

MDK

A Kecskemétiek hűszkék

Révész Ferencse.

Gulyás Pál: Bács, a hamok magyéje 6-7.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. júl. 1.

M.D.K.

Rényi Ferenc
festő

Nehány képe az Alföld a festészetben
kiállításon részt vesz.

Magyar Nemzet 1959. július 4.
Ma délben nyílik az Alföld a festészetben kiállítás. 4/

Révész E.

Tér és Forma, 1932

V. évf. 125.o.
könyvekről. / F.Sz. /

Révész E.

Tér és Forma, 1929

II. évf. 464–467.

vl.: Ezres butorok – bécsi munkák.

Révész épitén

Tér és Forma, 1928

I. évf. 249-263.
Pesti bérházak.

Révész- Ferryman Ferenc, festőm.

Körmöy György 1923-ban. személyesen utazott New-Yorkba ahol 3 hónapot töltött, alig csak tanulmányozva az ottani izlést, minthogy a vállalat ma már tulnyomórészt az amerikaiaknak szállitja müvészi munkáit.
F.F. is festett katzonakat a Greconak .

Magyar Iparmüvészet,1924. 67.1.

Révész Ferryman Ferenc

festő és iparművész 1893 szül. Budapesten. 20 éves korában Angliába került, ahol Brangwynnél tanult, míg később a francia Sickert-hez került, hogy azután az orosz Wohlmark-nál tanulmányozza a japánok művészetet. 1917-ben Londonban Horace Taylorral együttesen kollektív kiállitást rendezett, de azután fogságba került, ahonnan 1919 április havában került ki.

1919. nov. a Nemzeti Szalonban 43 művétől, olaj. pasztell, szinés tusrajz stb. kollektív kiáll. rendezett.

Nemzeti Szalon 1919. nov.

Kiáll. kat.

~~Arch. Ét X. 148.~~

Révész Ferrymann Ferenc

Mučeárnok
1920-21. téli Kiall 387

Somorja h. n. V. 117.

M.D.K.

Révész-Ferryman Ferenc

Neve szerepel az Ernszt Muzeumban a Magyar Rézkarcolók Egyesületének kiállitói között.

Csoportkiállitás Ernsztnél c.
Szinházi Élet. Bp. 1923. ápr. 8-14.
XII. évf. 15. sz. 49. lap.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Felsőolaszországi falusi utca

Alt-Berlin

Ernst Muz. 24. csop.kiáll. M.Rézk.Egy. 1923. ápr.

7 l.

MDK

Árverési Közl. 4. pk.sz. 1937. okt.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Felsőolaszországi tájkép

Assisi

Róma

Velence

Ernst Muz. 24. csop.kiáll. M.Rézk.Egy. 1923. ápr.

7 l.

MDK

Árverési Közl. 4. rk.sz. 1937. okt.

Révész-Ferryman Ferenc ~~festőmüvész~~
Felsőolaszországi tájkép rézmetnet
Assisi "
Róma "
Velence "
Felsőolaszországi falusi utca "
Alt-Berlin. "
~~Magyar Rézkarcolók Egyesületének kiállitása~~
Ernst Muzeum, 1923.
XXIV. csoportkiállítás

mellekelve:
lenyomatás
5 m
2 a
1689

...omi várfelvétel részére
...ytatására Sárközi
...édkező rajzolóknak
...koronát, mint meg-
...án átalányban meg-
...szeget, melyben neve-
...költségei és helyszíni
...egyenlitést nyerek.
...ebérvári székes egyházra
...68 koronát, mely tételnek
...évi XII. 4 iki jelentésemhez
...beterjesztettem.
...és bevételét a bemegyej-
...ezredéves emlékemű
...leszámolásának pénz-
...ánya képezte kor. 2658.66
...ok összege " 969.07
...tári maradvány " 1689.65,

Révész Ferrymann
Ferenc

a Paál László Tarsaság
bajja

Saint-Martory - barlang X. 48.

Révész - Ferryman Ferenc

1923. máj. Pál László Társaság

kiáll. Nemzeti Szalonban

kollektív életrajz nélkül

Carafa Jeromos, herczeg arczk.

II. 214.

Révész Ferryman Ferenc MDK

pasztellek
Ülő akt
Falusi táj
Két öreg
Három öreg

Pál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

Révész Ferryman Ferenc

MDK

ered. "Stencil"- ek.
Virágok madarakkal
Kakasviadal
Kovácshal
Két hal

Pál Dáezló Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

Révész Ferryman Ferenc MDK

pasztellek
Öreg hegedüs
Öreg hegedüs sapkában
Steyr-i tájkép
Steyr-i kapu

Pál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

Révész Ferryman Ferenc MDK

Margithid, olf
Vörös turbános fej, olf.
Golgota, olv.
Ujpesti Házak, vizf.
Vajda Hunyad vára, vizf.

Pál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

Révész Ferrymann Ferenc MDK

olajfestmpnyek
Berlini hid
Velence
Kompositió
Verona

Paál László Téra. I. kiáll.
Nemzeti Szalon, 1923. május

Révész-Ferryman Ferenc MDK

olajfestmény
Öreg ember
Bikaviadal
Don Quijote
A Sió torkolata

Paál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon, 1923. május

Révész Ferrymann Ferenc MDK

festő

Paál László Társaság I. kiáll.
Magyarság 1923. máj. 13.

Révész Ferryman Ferenc MDK

Hidegtü-karcok
Felső-olaszországi tájkép I-II.
Assisi
Velence

Paál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

Révész-Ferryman Ferenc MDK

Öregek, ol.f

Mücsarnok 1928. tavaszi kiáll.

Révész Ferryman Ferenc MDK

Lepsi-i házak, szines tusfestmény

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Révész-Ferrymann Ferenc MDK

A vörös szarvas, olf.

Mücsarnok 192o-21 téli kiállitás

Révész Ferrymann Ferenc MDK

A vörös szarvas, olf.

Műcsarnok 1920-21. Téli kiállitás

Révész-Ferryman Ferenc

Magyar Studio
Első graf. Kiáll. 1921. márc.
10 db stencil.

bbra, állva. Rövid haja, bajusza s
szeme kék, s szemöldöke barna. Jobb
egyeknek, melyek közt a „Dalra Magyar" és
látható, egy részét fölhajtja s balját
nellénye s nadrágja fekete. Jobb kezé-
872" olvasható.

méretei 113 : 88 cm.

1872.
Kiállitásra engedretett át (39/96)
nett vissza (416/96).

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Csendélet, stencil

Holland tájkép, "

Magy. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc.

12 l.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Kormoránok, gólyák, stencil

Karnevál, "

Árviz Óbudán, "

Nagy. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc.

12 l.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Levétel a keresztről, stencil

Golgotha, "

Egy. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc.

12 l.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Óbudai árviz, stencil

Fürdőzők, "

Papagályok, "

Magy. Studio 1. graf. kiáll. 1921. márc.

12 l.

Révész Ferryman Ferenc

MDK

hidegtü-karcok
Velencei bárkák
Verona
Nápolyi piac

Paál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

Révész Ferryman Ferenc MDK

ered. Stencilek
Rák
Vörös Arapapagájok
Kolibrik
Tüztánc

Paál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

Révész Ferryman Ferenc MDK

Alt-Berlin szines rézkarc
Önarckép, rézkarc
Női arckép, rézkarc
Balatoni táj, rézkarc

Paál László Társ. I. kiáll.
Nemzeti Szalon 1923. május

MDK

Révész Ferrymann Ferenc

Kisvárosi templom

Nyujtozkodó férfi

Paál L. Társ. 2.kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

MDK

Révész-Ferryman Ferenc

a Társaság tagja

Paál L. Társ. kiáll. N.Szal. 1926. ápr.

Révész Ferryman Rerenc

Macaó, stencil

Paál László Társ. jub. kiáll. N.Szal. 1934.nov.

11 1.

MDK

Révész-Ferrymann Ferenc

Tájkép	szines tuss
Modelljeim	olajf.
Arviz	"

A Nemzeti Szalon tavaszi tarlatanak katalogusa. 1920. Majus. 18, 19. 1.

Révész-Ferrymann Ferenc MDK

Compositio, "A tisztáson-hoz", pastell

Nemzeti Szalon 1921. junius
Tavaszi Tárlat

Révész-Ferryman Ferenc MDK

Lepsi-i házak, szines tus

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Révész Ferryman Ferenc

MDK

Öregek, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Révész-Ferrymann Ferenc

N. Szalon

1919 nov. qüjt. kiáll.: Figurális kompozíció, Kompozíció 3 alakkal, Kompozíció 4 akttal, Vázlat kompozícióhoz I-II., Karnevál (dekorativ kompoz.), Szivárvány, Tabáni utca, Tabáni házak, Margit híd, Tabáni utca részlet, Városligeti mutatványos bódék, Tájkép I-II., Portrait-kompozíció I-II., Fogolytársam, Portrait, of.; Portrait-vázlat, Portrait, Óbudai hajóqár, Dunai kotróhajók, Lét fákkal, Gőzmalom, pszt.; Hajóqári részlet, vizf.; Tower bridge (London), Lovak, Terebélyes fa, Fürdő qerekek, Folyópart csónakokkal, Templomromok Worcestershireben, Folyópart cölöpökkel, Óbudai házak, Gőzmalom emeltyűje, Tájkép kápolnával, Margitszigeti strandfürdő, Tájkép, Színes tusrajzok; Margithid, Szépia; Gólyák, Tigrisek, Stencil; Wakefieldi fogolytábor, Rajz, Rajzok, Aktrajzok; Iparművészeti tárgak (festett vázák, korsók, sálak, stb.)

Lajstr.

h. 32

1 Kst. 8°

Dürer

Katalog der D.-Ausstellung
des k. k. oesterr. Museums
für Kunst und Industrie.

Dürer-Jubiläum.

gazdasági Ernszt a legérdekesebbek ebben az üzletben, akikhez ha valaki beállított volna egy modern kerámiai gyár, vagy csak egy kis égetőkemence tervével és a legszebb művészi gondolatokkal, bizonyos szánalommal vizsgálták volna az illető művész szellemi állapotát, de menten oda adták pénzüket, kereskedelmi készségüket, sőt a becsületüket is, mikor olyan nagyszerű eszmét lehetett hamisítani, mint a herendi porcellán hírneve.

ELHANYAGOLT ÉREMGYŰJTÉSI ÁGAK. A *Magyar Numizmatikai Társaság*, ez az igen eleven életet élő tudományos társulat, mostanában hivatalos Közlönye mellett egy kis szaklap kiadását is megindította, amelynek első száma „Érem" címen már meg is jelent. Az ügyes kis folyóiratnak főleg az a célja, hogy az éremgyűjtésnek új híveket toborozzon, diákokat buzdítson erre és a haladottabb gyűjtőknek grafikus útbaigazításokkal szolgáljon. Az első szám ezt a célt nagyon ötletes és változatos módon szolgálja. Egyik cikkében az új folyóirat szerkesztője dr. Gohl Ödön, a jeles numizmatikus arról ír fejtegetést, hogy mely gyűjtési ágakkal volna érdemes a mi érmészeinknek foglalkozniok. Elmondja, hogy vannak numizmatikai tárgycsoportok, melyeknek gyűjtése ma is pang. Ilyenek az újkori rézpénzek, a kisebbfajta ezüstpénzek, különösen a garasok, a frisachi és bécsi fillérek, a nálunk oly gyakori lengyel pénzek, a modern külföldi, különösen más világrészbeli pénzek, a keleti pénzek, a hamisítványok, az iskolai és részben a sportérmek is, a vallásostárgyú érmek, (melyekre Ausztriában és Németországban már több súlyt fektetnek), ilyenek továbbá a nehezebben gyűjthető, de nagy néprajzi értéket képviselő amuletek, a bűbájos és alchimista érmek (ezeket külföldön már élénken keresik), a régi pénzsúlyok, aranysúlyok, az ipari zsetonok, a régi számoló-bárcák, régi szükségpénzek, Raitpfennigek, az ellenjegyes pénzek, egyes medaillörök oeuvrejei (teljes sorozatai) stb. A magyar középkori pénzek iránt — írja — megcsappant újabban az érdeklődés. A magunk részéről csak örülni tudunk, ha az éremgyűjtés, ez a kitűnő esztétikai és történelmi nevelő eszköz, minél tágabb teret hódít az ifjúság körében.

CULIN ÉS A MAGYAR NÉPMŰVÉSZET. Többízben beszámoltunk már olvasóinknak arról a lelkes agitációról, amelyet népművészetünknek amerikai barátja, Culin úr kifejt. Alig múlik el hónap, hogy egyik vagy másik amerikai nagyvárosban ne hallatná a szavát felolvasásban vagy újságcikkben a magyar népművészet csodás színerejéről, ősi ornamentumairól. Az a gazdag népművészeti akvarellgyűjtemény támogatja ebben, amelyet két évvel ezelőtt itt jártában készíttetett a magyar parasztviseletekről Culin és amelynek szuggesztiv sikeréről egymásután számolnak be az amerikai lapok. Legutóbb a Newpost Herold közölte csaknem szószerint a fáradhatatlan múzeumigazgató ottani előadásának szövegét, melyből csupa meleg elismerés szólt a szenvedő magyarság kultúrértékei iránt. A népművészet gyökérszálait egész Indiáig és Perzsiáig vezette vissza s megállapította, hogy bizonyos vidékeken ez a színszeretet már a kis gyermekek önkéntelen rajzaiban is megnyilatkozik, mint öntudatlan faji örökség. A rajzokat s vízfestményeket, valamint a magával vitt néhány mintadarabot egész nap közszemlére tette ki, hogy iskolák és érdeklődők alaposan megszemlélhessék. Kevéssel utóbb már

quinek felvonulását. Ám az érdekes terv nem valósulhatott meg, mert a női szabók vezetői mereven elzárkoztak a felajánlott együttműködés elől s így maradt a divatrerű — csak divatrevű, amelyhez a művészetnek semmi köze nincs.

A FALFESTÉS ÉS SABLONJAI. A magyar közvéleménynek egyik téves és mindmáig megdönthetetlen lakáseszetikai dogmája az, hogy a modern interieurnek ahhoz, hogy szép legyen, tapétára van szüksége. Innen van, hogy minálunk csak a középületekben vagy a szegényebb emberek hajlékaiban találkozunk falfestéssel, míg a középosztály s az előkelők lakásművészete, sőt hivatali helyiségei is tele vannak az osztrák és cseh gyárak papírkárpitjaival, magyarul: tapétákkal. Nem is szólva arról, hogy a papír és festék drágasága következtében mily drága műélvezet ez manapság s nem érintve a kérdés egészségügyi és tisztasági oldalát, a falfestés művészileg is nyújthat olyan értékeset, mint a tapétázás. Van egy derék sablongyárunk (a Sipos-féle) és néhány olyan szobafestőnk nekünk is, aki nagyon ízléses kelléktárával rendelkezik a sablonoknak s a német lakásberendezőcégek pedig egyenesen külön tervezőművészekre bízzák az ilyen sablonok kigondolását. Bizonyos az, hogy a mai belső építész csak akkor és azért választja a falikárpit alkalmazását, mert e divatos előítélettel nem tud szakítani, vagy mert ez neki a kényelmesebb. De ha igazán stílusos falszínt és dekorációt akar teremteni a bútorhoz és a szőnyegekhez, akkor ugyanazzal az aprólékossággal kell megterveznie ezt a berendezőkelléket is, mint minden egyebet s ezen mindig érezhető lesz az az egyéni bélyeg és az a kézműveseredet, mely a nagyipari és tömegcikké vált tapétán már teljesen eltünt.

RÉVÉSZ FERRYMAN FERENC a neve egy igen tehetséges fiatal grafikusnak, aki hosszabb németországi tartózkodás után nemrégiben tért vissza hazájába. Külföldön szép sikereket ért el, különösen olajfestékkel készült sablonozott állat-, kosztüm- és tájképeivel, melyeket a legkiválóbb német múzeumok és gyűjtők szívesen vásárolnak. Révész Ferryman ősszel gyűjteményes kiállításban mutatja be műveit a magyar közönségnek.

DR. HAUGSETHNÉ LAMÁCS LUJZA ÚJABB ADOMÁNYA. Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk dr. Haugsethné nemeslelkű elhatározásáról, mellyel 10.000 koronát ajánlott föl támogatásra szoruló családos iparművészek segélyezésére. A hazafias érzelmű, jószívű úriasszony azóta is folytatja a magyar háziipar és iparművészet érdekében buzgó propagandáját s az ilyen cikkek értékesítésével elért és emberbaráti céloknak szánt jövedelemből, az Iparművészeti Társulat igazgatójához intézett sorai szerint, újabb 15.000 koronát fog küldeni, mellyel az idegenbe szakadt lelkes és fáradhatatlan magyar úrnő több iparművésznek a létért való küzdelmét kívánja megkönnyíteni.

Magyar Iparművészet

1922. 65. l.

Révész-Ferrymann

A Képzőművészeti Társulat zsürije nem engedi be Belányi Viktor, Révész-Ferrymann, Kádár Lehel és Scheiber Hugó alkotásait, mert szerinte ezek a müvek nem valók a Képzőművészeti Társulat kiállitásaira. Kun Imre: "A Képzőművészeti Főiskola kulturharca" c. cikében megállapitja, hogy ezek a kiváló tehetségü modern fiatal művészek munkája hiábavaló, mert nem kerülhetnek be alkotásaik a kiállitásokra.

A HÉT, Bp. 1921. julius 1o.
XXXII. évf.18. sz. 3o3. lap.

84. Tűztánc, stencil	8.000
85. Egyiptomi tánc, stencil	6.000
86. Baccháns, stencil	6.000
87. Fantasztikus tánc, stencil	7.000
88. Harlekin, stencil	6.000
89. Papagájok, stencil	8.000
90. Sasok, stencil	8.000
91. Leopárdok, stencil	6.000
92. Két tigris, stencil	6.000
93. Flamingók, stencil	6.000
94. Hattyúk, stencil	6.000
95. Aranyfácán, stencil (próba-lap)	10.000
96. Pávák, stencil (próba-lap)	10.000
97. Tájkép, stencil	6.000
98. Táj híddal, stencil	6.000
99. Golgota, stencil	6.000
100. Gobelin. A művész terve szerint készitette a Greco Gobelin r.-t.	500.000
101. Tánc. Album 10 stencil-lappal, ára	60.000
102. Album. 10 stencil-lappal, ára	60.000

A grafikák ára 51—99. számig keret nélkül értendő.

A BELVEDERE EDDIGI KIÁLLITÁSAI

1. KŐRÖSFŐI-KRIESCH ALADÁR emlékkiállítása
2. SZOBOTKA IMRE festő és VARGA OSZKÁR szobrász
3. ZOMBORY LAJOS festő
4. KMETTY JÁNOS és CSORBA GÉZA szobrász
5. PATKÓ KÁROLY festő és SCHÖNBAUER HENRIK szobrász
6. BORNEMISZA GÉZA festő
7. WALLESHAUSEN ZSIGMOND festő és GÁDOR ISTVÁN szobrász
8. KÁDÁR BÉLA festő (grafikák) és CSER KÁROLY szobrász
9. BEER KÁROLY RICHÁRD festő
10. SCHEIBER HUGÓ festő
11. RÉTH ALFRÉD festő
12. DERKOVITS GYULA festő
13. EGRY JÓZSEF festő
14. PERLROTT-CSABA VILMOS festő és CSORBA GÉZA szobrász
15. JÁNDI DÁVID festő és SCHÖNBAUER HENRIK szobrász

GLOBUS, BUDAPEST

BELVEDERE

IV, VÁCI UCCA 11/B FÉLEMELET

TELEFON 171—56

RÉVÉSZ-FERRYMAN FERENC

FESTŐ

BELVEDERE BUDAPEST

XVI. kiáll

1923 FEBRUÁR 18 — MÁRCIUS 4

NYITVA HÉTKÖZNAPON 9—3 ÉS 4—6 VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAPON 9—1

ÁRA 50 KORONA

RÉVÉSZ-FERRYMAN FERENC

született 1893-ban Siófokon. Londonban Brangwyn-nél és Sickert-nél tanult. Első gyüjteményes kiállítása 1916-ban Londonban volt. Magyarországon kiállított a Műcsarnok-ban, a Magyar Studio-ban, gyüjteményes kiállítása volt a Nemzeti Szalonban (1919). 1920 óta Németországban él. Kiállításai voltak Berlinben, Lipcsében, Bécsben, Münchenben, Chemnitzben, Kölnben, Drezdában Richternél és a Sächsischer Kunstverein-ban, továbbá Krisztiániában. Több külföldi múzeumban vannak munkái.

1. Öregek	200.000
2. Golgota	160.000
3. Amazonok	250.000
4. Öreg ember	160.000
5. Velence	120.000
6. Szentendrei részlet	90.000
7. Sárgaruhás nő	120.000
8. Don Quijote	160.000
9. Bikaviadal	160.000
10. Csendélet	100.000
11. Csendélet papagájjal	100.000
12. Vörösturbános férfi	60.000
13. Férfifej	60.000
14. A sóhajok hídja Velencében	60.000
15. Verona	60.000
16. Csendélet korsóval	35.000
17. Csendélet	30.000
18. Tabán	40.000
19. Kompozició, pasztell	35.000
20. Drezdai ucca	35.000
21. Híd Drezdában	35.000
22. Óbudai árvíz I. színes tus	35.000
23. Óbudai árvíz II. színes tus	30.000
24. Tájkép lovakkal	20.000
25. Falusi híd, színes tus	25.000
26. Széna-tér, színes tus	18.000
27. Dunaparti táj	18.000
28. Alt-Berlin, tempera	25.000
29. Szarvas-tér, színes tus	20.000
30. Krisztus a kereszten	25.000
31. Alt-berlini házak, tempera	30.000
32. Assisi, pasztell	20.000
33. Varró nő, pasztell	12.000
34. Kettős akt, krétarajz	12.000
35. Ülő akt, pasztell	12.000
36. Frauenkirche Drezdában, rajz	10.000
37. Ostrom uccai templom	12.000
38. Öregek, krétarajz	10.000
39. Két akt, krétarajz	10.000
40. Folyó-part Steyrban, krétarajz	8.000
41. A Sóhajok hídja, krétarajz	8.000
42. Canale grande, krétarajz	8.000
43. Parasztlányok, tusrajz	10.000
44. Öregek, krétarajz	8.000
45. Parasztasszony, tusrajz	8.000
46. Strandfürdő, színes tus	20.000
47. Fürdő gyerekek, színes tus	20.000
48. Két öregember, színes kréta	8.000
49. Női akt, színes tus	8.000
50. Ujpesti részlet, színes tus	30.000
51. Róma, színezett rézkarc	7.000
52. Felsőolaszországi ucca, színezett rézkarc	7.000
53. Felsőolaszországi táj, színezett rézkarc	7.000
54. Rialtó, színezett rézkarc	5.000
55. Velencei részlet, színezett rézkarc	5.000
56. Halászbárkák, színezett rézkarc	5.000
57. Nápolyi pince, színezett rézkarc	5.000
58. Verona, színezett rézkarc	5.000
59. Assisi, színezett rézkarc	5.000
60. Canale grande, színezett rézkarc	5.000
61. Alt-Berlin, rézkarc	4.000
62. Óbudai hajógyár, rézkarc	4.000
63. Régi házak Budán, rézkarc	4.000
64. Kikötő, rézkarc	4.000
65. Épülő ház, rézkarc	4.000
66. Hegedüs (tanulmány-lap) rézkarc	4.000
67. Önarckép, rézkarc	4.000
68. Balatoni táj, rézkarc	4.600
69. Kompozició, rézkarc	4.000
70. Csodafácán, stencil*)	16.000
71. Virágok madarakkal, stencil	16.000
72. Kakasviadal, stencil	12.000
73. Fehér kakadúk, stencil	12.000
74. Ara-papagáj, stencil	12.000
75. Mandarin-kacsák, stencil	10.000
76. Tukánok, stencil	12.000
77. Gyémántfácánok, stencil	10.000
78. Kolibrik I. stencil	10.000
79. Kolibrik II. stencil	10.000
80. Halak, stencil	12.000
81. Két hal, stencil	12.000
82. Rák, stencil	10.000
83. Görög tánc, stencil	8.000

*) A stencilek a művész saját eljárása szerint kézzel festett gratikák, amelyek mindegyike néhány példányban kapható.

Révész-Ferryman Ferenc

Révész Ferryman Ferenc: "Képein látszik a kezdő tapogatódzása." "Stencil"-nek nevezett dekorativ kompozicióí érettebbek, minthogy"ő maga kézzel festett grafikai lapoknak"nevezi munkáit, igy a stencil elnevezés hamis. "Kár a közönséget félrevezetni, vagy az alkalmazott idegen szót meg nem tanulni."
Vesztróczy Manó:"A Társaság vezére, sokáig a Nyolcak hatása alatt állt. Nagyon tehetséges művész, de nincs elég energiája és önbizalma,hogy egyenesen haladjon a kitüzött cél felé. Remélhető, hogy legközelebb teljes kifejlődésében lehet majd látni",-mondja Mátrai Vilmos a Paál László Társasághoz tartozó művészekről.A Nemzeti Szalonban és a kritikában szereplő művészek névsorát,valamint a Társaságra vonatkozó véleményt lásd: Vesztróczy Manó nevénél.
ÉLET, Bp. 1923, juni. 3. XIV.évf. 11. sz. 261. lap.

Révész-Fergmann

„Németországban aratott sikereket, "stencil"-jei a "Messe"-n voltak kiállitva, s valamenynyit megvásárolták" -irja a lap "Képzőművészet" c. rovatában, "Képzőművészeti hirek" cimmel.

Szinház és Divat, Bp. 1921. szept. 22.
VI. évf. 32. sz. 25. lap

NYOMTATVÁNY

BUDAPEST 923 FEB 15. 16. Hh. 62 Hh

—KÉSZPÉNZZEL—
—BÉRMENTESITVE—

RELVÉRE BUDAPEST

IV, VÁCI UCCA 11/B
FÉLEMELET TEL. 171-56

BUDAPEST 923 FEB. 15. 16. Hh. 62 Hh

—KÉSZPÉNZZ
—BÉRMENTESI

Szentiványi Gyula
úr

U.

arénaút 41.

képmüvészeti múzeum.

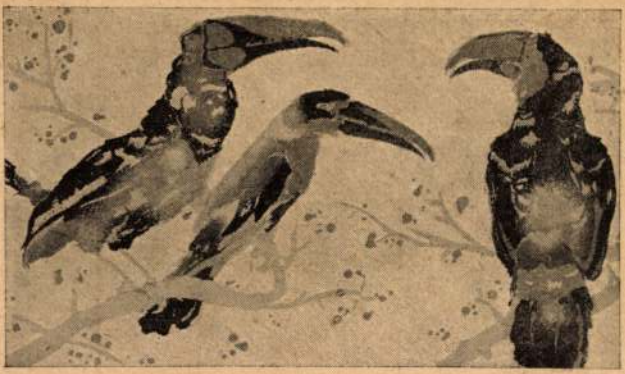

RÉVÉSZ-FERRYMAN FERENC

festő

gyüjteményes kiállitása

MEGNYILIK FEBRUÁR 18-ÁN

Nyitva hétköznap 9-3 és 4-6
Vasárnap és ünnepnap 9-1

1923 FEBRUÁR 18 — MÁRCIUS 4

BELVEDERE

Művészeti igazgató: Fónagy Béla

GLOBUS, BUDAPEST.

60 *Révész-Ferryman Ferenc:* Sablonozott dekorativ kompoziciók (stencilok).
Compositions décoratives chablonnées (stencils). Schablonierte dekorative Kompositionen (Stencils).

Magyar Iparművészet
1923. 2-5 f.

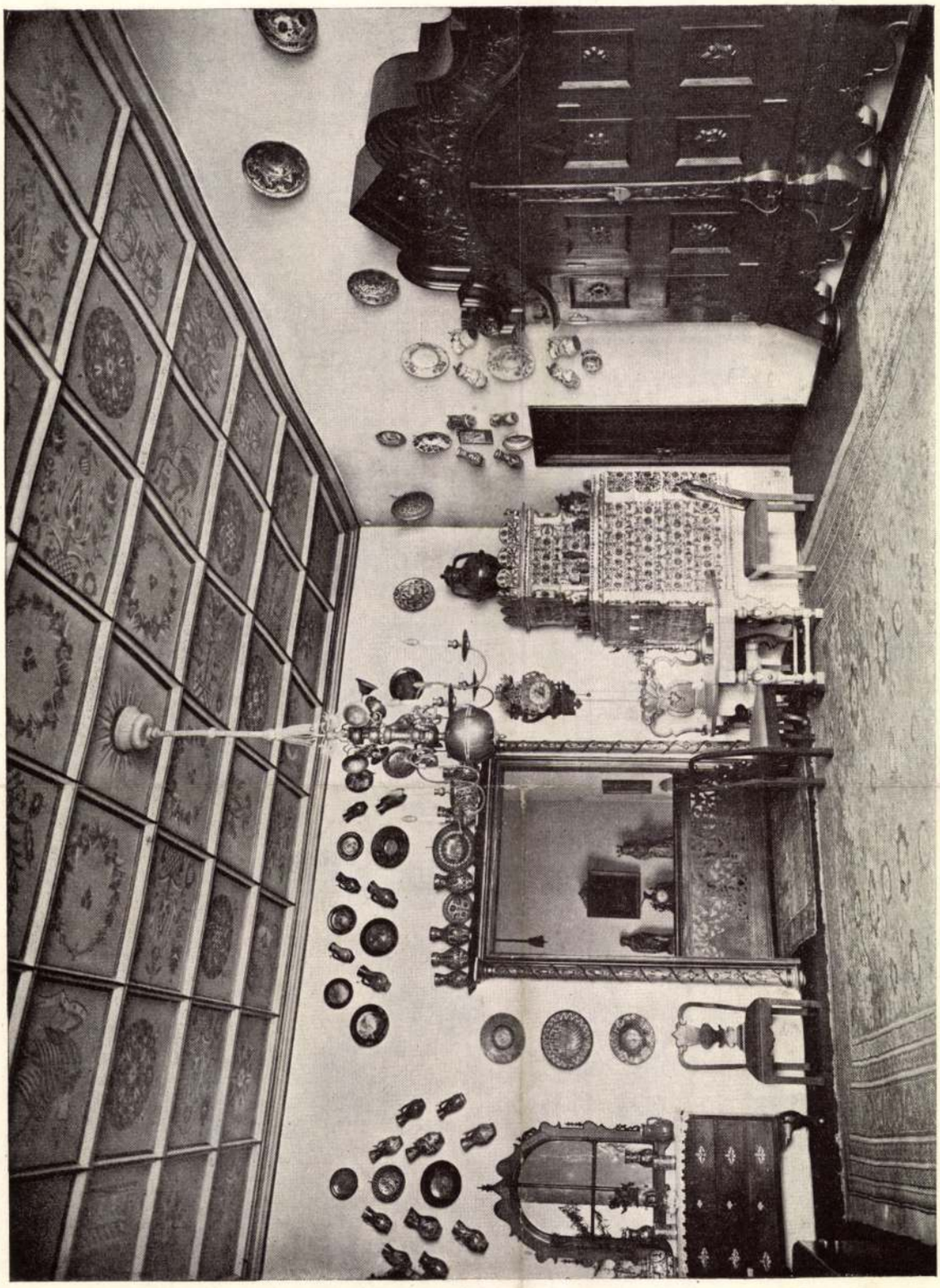

Kozma Lajos: Egy műbarát lakása. Ebédlő sötét tölgyfából, színes famenyezettel. :: Salle à manger. Bois de chêne foncé, plafond en bois coloré. :: Speizezimmer. Dunkelgebeizte Eiche, buntbemalte Decke. 59

Révész György, festő; szül. 1821
megh. 1875 augusztus 10-én Sátoraljaújhelyen (?)

Több festménye a Bornáth-család birtokában Sátoraljaújhelyen volt.

Gyászjelentés.

Revész György

festő

l.

Szabad Művészet ...

1948. 4. sz. 146. l.

zett és nyugtázott számlák

1939 januar hó 9.....Pengő 328.72
1939 februárho 4..... " 88.80
--- "---- 4..... " 233.40

összesen Pengő 650.92

AZAZ HATSZÁZÖTVEN 92/100 PENGŐ összeget részünkre felvegye.

IDEGENFORGALMI, BESZERZÉSI, UTAZÁSI ÉS SZÁLLÍTÁSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Könyvkereskedés
IV., Váczi-u. 1. sz.

Meghatalmazott aláirása :

Baku Imre
.....

Révész György

Lind

Kassai muur Gat.

42 l.

Révész György

festő

Kassa, mun. kat

8 l

Révész [György ?]

Pesten 1874.

l.

Papp Nagyvárad

74. l.

Nyílhegy bronzból VI. 138.

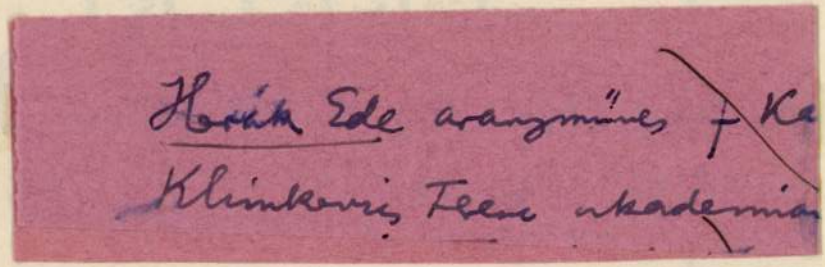

Hrák Ede aranymünes † Ka

Klimkovics Ferenc akademia

Mihalik Sándor közlése

Révész György

festő

I E.

REDKUJE KUPU, PREDAJ
PROTOKOLOVANÁ FIRMA.

A ULICA Č. 8

VETÍT: HÁZ- ÉS BIRTOK-
TÖRV. BEJEGYZETT CÉG.

CA 8. SZÁM

: HÄUSER, GÜTER, GUTS-
E. PROTOKOLLIERTE FIRMA.

) N 90

Szedte: Schwarz Otto

Revész Géza

festő

Lyka München

8, 39. l.

117. **Egy viador szolga hátán lovagolva, lándzsájával megtámadja a bikát.** Rézkarc aquatintával.

118. **Pepe Illo halála** (a 113-dik számú lap első változata). Rézkarc.

119. **Pepe Illo halála** (a 113-dik számú lap második változata). Rézkarc.

120. **Öszvérfogatból támadnak a bikára.** Rézkarc.

▽▽▽

Révész György

Thieme Becker

XXVIII. 207. l.

Réven György

Müvenet. 1908. 133.

– 1912. 404

szeptember

vagyon		nyilvántartása		alkot	
Tart.	Köv.	Tart.	Köv.	Tart.	Köv.
Berendezés		Árúk		Arányi F.	
2000·-	100·-	76.000·-	76.000·-	39.000·-	20.000·-
	11.900·-				
					19.000·-

Révész György

ivód

Szana Szárév

87. l.

Vasárnap

20

Vendel

Hétfő

21

Orsolya vt.

Kedd

22

Kordula sz.

Szerda

23

Protestáns naptár

Október

V	20	Iréne
H	21	Orsoly
K	22	Előd
S	23	Gyön.
C	24	Salam.
P	25	Blanka
S	26	Dömöt.

Ó görög naptár

Október

V	7	Szer
H	8	Pelág.
K	9	Jakab
S	10	Eulam.
C	11	Teofan
P	12	Andr.
S	13	Agat.

Izraelita

Révész György

festő

l. Szana 1890

86. l.

állitotta fel.

Rákóczi személyéhez kap
háza is, meéynek helyreállitása a
Müemlékek Országos Bizottsága irán
A kisebb jelentőségü munkálatok kö
palotának a Felvidéki Kereskedelmi
mely nemcsak azért volt jelentős,
te vissza eredeti állapotát, hanem
müemléki környezetbe a bank korsze
megoldást találni.

Nagy jelentőségü volt R
szülőházának helyreállitása. A pel
uralom alatt méltatlanul raktárnak
állitottuk vissza. A vizsolyi ref.
szabaditottunk ki és részben resta
munkálatokból csupán az abaujszina
jának kiszabaditását, a szikszói g
,egkezdését, a gerényi templom tet
Andrássy mauzoleum ugyancsak életv

Révész György

Révész György, 22 éves korában, 1843-ban iratkozott be.

Fleischer Bécs

78. l.

építészeti szakosztályában [illegible]
tanítványa volt.

Erdélyi Múzeum érem- és régiségtára

VII. 77.

Révész György Pesten.

1853. dec. – 1854. jan. kiáll. Müegylet. Család-élet, olajf., 90 ft. – Az utcai gyermekek, olajf., 120 ft. – Káposztát áruló nő, olajf., 60 ft. – Tanulmányfő, olajf., 40 ft.

1854. elején Bécsben volt.

1854. jan. – febr. kiáll.: Éjjeli tájkép, olajf., 80 ft.

1854 májusában Pesten volt.

1854. máj. – jun. kiáll.: Olasz pásztorgyermek, olajf., 100 ft.

1857-ben Kassán.

1857. okt. – nov. kiáll.: Remete, olajf., 100 ft.

1859-ben Tokajban.

1859. febr. – márc. kiáll.: Felvidéki magyar tájkép, olajf., 120 ft.

1861 = Pesten.

1861. jun. – jul. kiáll.: Gyászoló nő, olajf., 150 ft. – Varró leány, olajf., 120 ft.

1861. jul. – aug. kiáll.: Arckép, olajf.

Révész György

pesto

1853. Pesten
1854 elején Beésben.

L.

Révész György festő

Művészeti lex. 671 l.

(Sátoraljaújhelyen.

Szül. 1821., megh. 1875. 50-es
Münchenben tanult, az 1840-es
években Pesten, utóbb Felsőma-
gyarországon működött. Táj- és
genreképeret festett.

JUNIUS

16

Révész György

Vas. Lyó. 1875. 525. l.

Révész György akadémiai festész f. hó 10-én halt meg Satoralja-Ujhelyen, élte 55-dik évében. Szegény sorsu szülők gyermeke volt, a ki mázolási hajlamaiért sokat szenvedett a szülői házban, mignem Timári plébános ajánlatára Popovics munkácsi püspök, majd később Bernát Zsigmond magukra vállalták kiképeztetését. Bécsben és Olaszországban tanult. 1848-ban honvéd lett, és századosig vitte. Aztán huzamosb ideig Münchenben élt, hol tökélesité magát művészetében. 1873-ban nagyon elkeserité, hogy a bécsi kiállitásra szánt műveit nem fogadta el a biráló bizottság.

mento per l'ar
sacra moderna
riterrei utile
fare ne una buon
sala, anche con
già esporte a Pa
e a Venezia (Tito Car
Pistarino, ~~Rossi~~, C
denzi, Vanni Rossi, Mont
Toppi, Mario e C
Severini
tra gli scultori Wil
Maraini, Selva,
Giurgola, Marchini ~~ecc~~ M
leone, Zanetti, ecc.)
Teniamo assolut
~~e ciò senza comp~~

RÉVÉSZ 1. *György*, festő, * 1821, † Sátoraljaújhely 1875 aug. 10. Münchenben tanult s Kassán és Pesten működött. Itt állította ki a 40—70-es években csendéleteit és életképeit (Utcai gyerekek, Káposztaárus stb.). Több képe a kassai múzeumban van.

É. L. II. 362 l

Révész György festő

Tenke, Ungvár

A kin. társ. tágja.

megh. 1875. aug. 10.

éves 54

szül 1821

1875

A magy orsz-i közömszek neve

lakhelye O M K Tévkönyve 1865/6

240–45.1.

Révész György

Jestö

1857 Kassai.

L.

Rečesz György

festő meghalt 1875.
aug. 10én Satoralja
ujhelyen 55 éves korá-
ban. Lásd rövid
életrajzát.

Vas. Ujs. 1875.
525 lap.

Halálozások.

Revész György

Jenő

1872 évi kiállítása

Téglavetők.

Irod

Figyelő 1872. 312 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alái

8. sorsz. Műhelyi minta. -

Révész György

festő

6 képét

l.

Jul

Rávész György Pesten 2

1861. aug. – szept. kiáll.: Tájkép, olaj., 120 ft.

Gyulafehérvári múzeum III. 233

Révész György

A pesti műegylet 1853. évi deczember-januári kiállításán: Családi-élet, olajf., (90ft); — Utczai gyerekek, olajf., (120ft); — Káposzta áruló nő, olajf., (60ft); — Tanulmány-fő, olajf., (40ft). A műegylet 1854. évi kiállításain: (jan.-febr.) Éjjeli tájkép, olajf., (80frt); — (máj.-jun.) Olasz pásztorgyermek, olajf., (100p. frt.);

Révész György

festő

A templomban imádkozó leány c. olajfestményét s egy káposztát ábrázó leány c. festményét ~~[illegible]~~ odaajándékozta a felső magyarországi muzeumnak.

Ajándékozások stb, Arch. Ért. 1874. VIII. 76

MDK

Révész György és Ligeti Pál

tervezték az alábbi épületet

Sirály Evezősegylet klubháza a Margitszigeten, képekkel és alaprajzokkal. Tér és Forma 1937. 364,365,366.l.

MDK

Révész György, 1821-75.

Pusztai idill

Almásy-Tel.Int. 8. aukc. 1942. febr.
35 l.

MTA

Révész György, 1821-1875.

Pusztai idill

Almásy-Teleki VIII. 1942.
35 l.

MDK

Révész György

O.képzm. társ. ... Vas. Ujs. 1874. 572. l.

84.	Tűztánc, stencil	8.000
85.	Egyiptomi tánc, stencil	6.000
86.	Baccháns, stencil	6.000
87.	Fantasztikus tánc, stencil	7.000
88.	Harlekin, stencil	6.000
89.	Papagájok, stencil	8.000
90.	Sasok, stencil	8.000
91.	Leopárdok, stencil	6.000
92.	Két tigris, stencil	6.000
93.	Flamingók, stencil	6.000
94.	Hattyúk, stencil	6.000
95.	Aranyfácán, stencil (próba-lap)	10.000
96.	Pávák, stencil (próba-lap)	10.000
97.	Tájkép, stencil	6.000
98.	Táj híddal, stencil	6.000
99.	Golgota, stencil	6.000
100.	Gobelin. A művész terve szerint készítette a Greco Gobelin r.-t.	500.000
101.	Tánc. Album 10 stencil-lappal, ára	60.000
102.	Album. 10 stencil-lappal, ára	60.000

A grafikák ára 51—99. számig keret nélkül értendő.

A BELVEDERE EDDIGI KIÁLLITÁSAI

1. KÖRÖSFŐI-KRIESCH ALADÁR emlékkiállítása
2. SZOBOTKA IMRE festő és VARGA OSZKÁR szobrász
3. ZOMBORY LAJOS festő
4. KMETTY JÁNOS és CSORBA GÉZA szobrász
5. PATKÓ KÁROLY festő és SCHÖNBAUER HENRIK szobrász
6. BORNEMISZA GÉZA festő
7. WALLESHAUSEN ZSIGMOND festő és GÁDOR ISTVÁN szobrász
8. KÁDÁR BÉLA festő (grafikák) és CSER KÁROLY szobrász
9. BEER KÁROLY RICHÁRD festő
10. SCHEIBER HUGÓ festő
11. RÉTH ALFRÉD festő
12. DERKOVITS GYULA festő
13. EGRY JÓZSEF festő
14. PERLROTT-CSABA VILMOS festő és CSORBA GÉZA szobrász
15. JÁNDI DÁVID festő és SCHÖNBAUER HENRIK szobrász

GLOBUS, BUDAPEST

BELVEDERE

IV, VÁCI UCCA 11/B FÉLEMELET

TELEFON 171—56

RÉVÉSZ-FERRYMAN FERENC

FESTŐ

BELVEDERE BUDAPEST

1923 FEBRUÁR 18 — MÁRCIUS 4

NYITVA HÉTKÖZNAPON 9—3 ÉS 4—6 VASÁRNAP ÉS ÜNNEPNAPON 9—1

ÁRA 50 KORONA

RÉVÉSZ-FERRYMAN FERENC

született 1893-ban Siófokon. Londonban Brangwyn-nél és Sickert-nél tanult. Első gyüjteményes kiállítása 1916-ban Londonban volt. Magyarországon kiállított a Műcsarnok-ban, a Magyar Studio-ban, gyüjteményes kiállítása volt a Nemzeti Szalonban (1919). 1920 óta Németországban él. Kiállításai voltak Berlinben, Lipcsében, Bécsben, Münchenben, Chemnitzben, Kölnben, Drezdában Richternél és a Sächsischer Kunstverein-ban, továbbá Krisztiániában. Több külföldi múzeumban vannak munkái.

1. Öregek	200.000
2. Golgota	160.000
3. Amazonok	250.000
4. Öreg ember	160.000
5. Velence	120.000
6. Szentendrei részlet	90.000
7. Sárgaruhás nő	120.000
8. Don Quijote	160.000
9. Bikaviadal	160.000
10. Csendélet	100.000
11. Csendélet papagájjal	100.000
12. Vörösturbános férfi	60.000
13. Férfifej	60.000
14. A sóhajok hídja Velencében	60.000
15. Verona	60.000
16. Csendélet korsóval	35.000
17. Csendélet	30.000
18. Tabán	40.000
19. Kompozició, pasztell	35.000
20. Drezdai ucca	35.000
21. Híd Drezdában	35.000
22. Óbudai árvíz I. színes tus	35.000
23. Óbudai árvíz II. színes tus	30.000
24. Tájkép lovakkal	20.000
25. Falusi híd, színes tus	25.000
26. Széna-tér, színes tus	18.000
27. Dunaparti táj	18.000
28. Alt-Berlin, tempera	25.000
29. Szarvas-tér, színes tus	20.000
30. Krisztus a kereszten	25.000
31. Alt-berlini házak, tempera	30.000
32. Assisi, pasztell	20.000
33. Varró nő, pasztell	12.000
34. Kettős akt, krétarajz	12.000
35. Ülő akt, pasztell	12.000
36. Frauenkirche Drezdában, rajz	10.000
37. Ostrom uccai templom	12.000
38. Öregek, krétarajz	10.000
39. Két akt, krétarajz	10.000
40. Folyó-part Steyrban, krétarajz	8.000
41. A Sóhajok hídja, krétarajz	8.000
42. Canale grande, krétarajz	8.000
43. Parasztlányok, tusrajz	10.000
44. Öregek, krétarajz	8.000
45. Parasztasszony, tusrajz	8.000
46. Strandfürdő, színes tus	20.000
47. Fürdő gyerekek, színes tus	20.000
48. Két öregember, színes kréta	8.000
49. Női akt, színes tus	8.000
50. Ujpesti részlet, színes tus	30.000
51. Róma, színezett rézkarc	7.000
52. Felsőolaszországi ucca, színezett rézkarc	7.000
53. Felsőolaszországi táj, színezett rézkarc	7.000
54. Rialtó, színezett rézkarc	5.000
55. Velencei részlet, színezett rézkarc	5.000
56. Halászbárkák, színezett rézkarc	5.000
57. Nápolyi pince, színezett rézkarc	5.000
58. Verona, színezett rézkarc	5.000
59. Assisi, színezett rézkarc	5.000
60. Canale grande, színezett rézkarc	5.000
61. Alt-Berlin, rézkarc	4.000
62. Óbudai hajógyár, rézkarc	4.000
63. Régi házak Budán, rézkarc	4.000
64. Kikötő, rézkarc	4.000
65. Épülő ház, rézkarc	4.000
66. Hegedüs (tanulmány-lap) rézkarc	4.000
67. Önarckép, rézkarc	4.000
68. Balatoni táj, rézkarc	4.000
69. Kompozició, rézkarc	4.000
70. Csodafácán, stencil*)	16.000
71. Virágok madarakkal, stencil	16.000
72. Kakasviadal, stencil	12.000
73. Fehér kakadúk, stencil	12.000
74. Ara-papagáj, stencil	12.000
75. Mandarin-kacsák, stencil	10.000
76. Tukánok, stencil	12.000
77. Gyémántfácánok, stencil	10.000
78. Kolibrik I. stencil	10.000
79. Kolibrik II. stencil	10.000
80. Halak, stencil	12.000
81. Két hal, stencil	12.000
82. Rák, stencil	10.000
83. Görög tánc, stencil	8.000

*) A stencilek a művész saját eljárása szerint kézzel festett grafikák, amelyek mindegyike néhány példányban kapható.

Révész György festőművész

Imádkozó leány olaj

Felsőmagyarországi festők képkiállitása. Kassa. 1918. február 17.

ezüst és barna selyem alapon arannyal, ezüsttel, lila és zöld selyemmel beszőtt virágok és mértani formák.
Készült 1630 körül. Lepold Antal ajándéka, 1941.
Lepold Katalogus 186. sz.

BURSA,

piros bársonyból, ovális és leveles aranyhímzéssel, arany paszománttal és csipkével szegve, alul két, fent egy zárófedővel.
Mag. 19 cm.
Magyar munka, 1650 körül.
Pázmány prímás tulajdonából.
Lepold Adatok, 23. l. — Lepold Katalógus 229. sz.

MISERUHA,

fehér vászon alapon három függélyes sávban nagymintájú vázás virágok, a hímzés barnás-színű.
Magyar munka, XVII. század.
Mag. 104 cm.
A budapesti műkereskedelemből, 1937.

MISERUHA

fehér selyemszövetből. Két függőleges paszomány három mezőre osztja. A mezőkben cserepekből növő stilizált virágok.
Mag. 104 cm.
Magyar munka, XVII. Hagyomány szerint I. Rákóczi Ferenc vagy anyja, Báthory Zsófia készíttette. Lepold Antal ajándéka.
Lepold Katalogus 163. sz.

Révész György

tanítványa a budapesti Képzőművészeti Főiskolán Vidovszky Béla.

Fehér Márton: Prominent Hungarians
Home and Abroad, München, 1966. 3341

3157.

MDK

Révész György festő, Pest

Tájkép éjjel, 1853

Szatmári Gy: Adatok 61 művész 280 művéről. Pesti Műegylet vásárlásai, 1853-63. Kézirat

MDK

Révén György fertő (Homonna).

1870. Két tájlapát eladja a KT-nak.

MDK-A-I-1/556.

MDK

Révész György festő

1866. Egy képét ajánlja megvételre a KT-nek

MDK-A-1-1/357.

MDK

Révén György festő

1870. tavani kiállitásra küldi 4 képét:

1) „Kisleány hedvenc kecskéjével"

2) „Napszállat után. - Rénlet a Bodrogközből"

3) „Ungmegyei rénlet a Latorca-vidékről"

4) „Juhán a kútnál az étekvivő leánnyal"

MDK-A-I-1/525.

MDK

Révén Gyüp fertő

„Fürdő leányok" c bénét a hűcsarnok építése

javára ajánlja fel 1874.

MDK-A-1-1/683.

Révész György

Először jelenik meg a műtárlaton négy képpel -irja a "December-januári műtárlat" c. beszámoló, a lap "Művészet" c. rovatában.

Családi Lapok, Pest. 1854. I. félév.
1. sz. 39-41. lap.

Révész György

kritikai realizmussal alkotott képeinek megfogalmazásához a szegényparasztok sorsán érzett felháborodás révén jutott el.

D. Fehér Ilusza és Pogány Ö. Gábor:

Magyar festészet a XX. században, Budapest, 1971

71

Révész György

A januári tárlaton szereplő, éjjeli tájképet ábrázoló festményét Albrecht főherceg kormányzó vásárolta meg.

DÉLIBÁB, Bp. 1854. febr. 19.
VIII. sz. 256. lap.

Révész György, festő

L: Than Mór

Petrichi Á: Képző művészek a szab=harcban 1297-1299

Élet és Tudomány, B p. 1980 - okt. 10. XXXV/41

Révész György Jestőművész

Fővárosi tapok 1870. III. 27. 264.

Hír a Kép. Társulat kiállításáról

Patak Jenő

Révész György festő/19.sz./a Képzőm.
Társulat vegyes kiállitásán./K.E./

Fővárosi Lapok 1870.I.III.27.264.old.

Patak Jenő

Révész György festő/19.sz./a Képzőmüv.
Társulat vegyes kiállitásán./K.E.

Fővárosi Lapok 1870.I.III.27.264.old.

MDK

Révész György, festőm.
Győr.

Tanulményfej. olf.

Nemz. Szal. 388.kiáll.
Képzőművészek vidéki Szövetségének I.kiáll.
1928.. jan.

Vas. Ujs. 1860. 34 l.

juk, hogy azok a jó emberek még divatunkat is el akarják tölünk disputálni. A párisi divatot, akárhol kapják is fel, mindig csak párisi divatnak nevezik: mi jogon nevezhető tehát a magyar nemzeti viselet *bécsi* divatnak?

+ (*Az „Üstökösnek" hatalmas vetélytársa*) készül megjelenni, még pedig előfizetési fölhivás nélkül. Ezt az uj üstököst mindenki ingyen nézheti, sőt ha ért hozzá, olvashat is belőle. Csupán egy számban fog megjelenni, de ez oly nagy lesz, hogy a világ minden könyve és ujságával sem lehetne betemetni. Ez uj vendég nem más, mint az V. Károly nevét viselő üstökös, mely Bomme hollandi csillagász szerint f. évi augustus haváig várható, megjelenése napját azonban nem tudják meghatározni. Ez azon üstökös, melynek megjelenését 1857. évi junius, 13-ra sokan rettegve várták. Ez idén azonban nem fog elmaradni, hanem azért senkinek sincs oka tőle rettegni. Babinet franczia csillagász, kit a francziák üstökösirtónak neveznek, azt állitja, hogy minden üstökös tulajdonképen csak légszesz-anyag, mely a mérhetlen mindenségben égve kóvályog. Ha ez áll, akkor Babinet föltalálta az örökké égő lámpát.

+ (*Jutalomjáték ritka közönséggel.*) A fővárosi német szinházban közelebb a zenekarmester jutalomjátéka volt, mely a jutalmazott részére három mondd: három egész krajczárt jövedelmezett. Látnivaló tehát, hogy ezen előadáson a szó valódi értelmében ritka közönség volt jelen. Szerencséje az érdemes karmesternek, hogy még neki nem kellett ráfizetni.

+ (*Kazinczy Ferencz élethü arczképe.*) A „M. S."-nak irják, hogy Révész György Kazinczy-képe valószinüleg a n. Muzeumba kerül. E kép — irja a tudósitó — oly szerencsésen a megszólamlásig el van találva, hogy Kazinczy személyes ismerősei és barátai, mint b. Vécsei Pál, id. Nyomárkay, Vadnay György s többen elégedett örömmel nyilvánitták, hogy minden vonása élethü.

⁂ (*Lisztnek Józsi czigányáról*) kinek leirását lapunk m. é. 52. számában közöltük, ott kifejezett reményünkhöz képest már ujabb tudósitást is vettünk. Ez a Józsi nem más mint *Sárosi Józsi*, jelenleg Debreczenben Boka Károly egyik első hegedüse s szakértők szerint is kitünő zeneművész, ki most a szilágy-somlyai bandához megy primásnak. A szép sápadt, nyulánk fiutól 1849-ben, mikor a Szilágyban kóborgott, a sirva-riva bugó édesbus oláh nótákat e sorok irója is gyakran gyönyörüséggel hallgatta. Akkor itta be Jóska Liszttől Párisban kapott 130 frankos hegedüjét egy korcsmán 3 váltó forintba; ugy váltotta magához az öreg Diószegi Miska bácsi.

⁂ (*Reményi Ede hirneves hegedümüvész hazánkfia*) ki a mult nov. vége óta e hó elejéig műutazáson volt a három brit szigeten, s a skót hegyek közt ujabb diadalokat aratott (egy tekintélyes edinburgi műértő határozottan *Paganini* mellé állitja), néhány nap mulva közénk érkezik s f. hó 28-án fogja első hangversenyét adni a nemzeti szinházban, melynek igazgatósága nem késett őt erre visszatértének hirével rögtön felszólitni. Aztán szülőföldjét — Miskolczot, továbbá Egert, Kolozsvárt szándékozik meglátogatni, s nem kétkedünk, hogy mindenütt várva várt vendég lesz és tárt károkkal fogadtatik.

— (*Ajánlkozás.*) Gy.-Apáti, dec. 29. 1859. Nem a dicsvágy, de az öntudat, hogy nemzeti jövőnknek megalapitására mi is némi csekélységgel járulhatunk, szólal fel bennünk, midőn e sorokat irjuk: A Vasárnapi Ujság 51. számu „Tárház" rovatában igen korszerü eszme van megpendítve a Magyar tudományos Akademia helyiségét illetőleg. Oly nemzet, mely büszkén tekint azokra, kik közmivelődése szövétnekét előtte hordozzák, nem lehet közönyös azon hajlék iránt sem, mely a tudományok gyúpontja! — Hajlékot tehát az Akademiának! kiáltjuk mi is érdemes hazánkfiával. Palotát tudományos intézetünknek, mely a nemzet méltóságának, becsületének megfelel! — Örömmel teszszük filléreinket az áldozat oltárára — — égünk a vágytól, abbeli kedves tartozásunkat mielőbb leróhatni. — Többek nevében *Kiss J.* — (Az ut meg van nyitva, s mint lapjaink is irták, az első adakozások már megindultak. — *Szerk.*)

△ (*Ez évben Somogymegye nemzeti ünnepet tart.*) „Berzsenyi Dániel sirja nem puszta többé. Messzire ellátszik az obeliszkszerü emlékkő, melyet Somogymegye rendei egykor a nemzet költője hamvainak határoztak, s melyet *Somsich Pál*, egykori megbizatásáról megemlékezve, a nagy halott, ugy a megbizók iránti kettős kegyelettől buzdittatva több lelkes hölgy hozzájárulása mellett, a mult őszszel a niklai sirhalmon emeltetett. A 14 láb magas sirkő leleplezése, egyházi szertartás mellett, f. év junius havában fog megünnepeltetni, melyre Somogy vendégszeretettel hiv meg minden magyart."

+ (*A régi conventiós értékü bankjegyek*) egy, m. évi dec. 14-ről kelt pénzügyi rendelet folytán, fizetés gyanánt minden nyilvános pénztárak és hivataloknál 1860. évi april 30-ig elfogadtatnak.

+ (*Szinházi furcsaság*) A győri szinházban közelebb a „Mátyás király lesz" czimü szinművet adták. Előadás előtt az igazgatóság egyik szinésze által jelentette, hogy „Anna" szerepét nem Szabóné, hanem Tarján Liszka játszandja, csak tévedésből csuszván Szabóné neve a szinlapra. Erre a nézőtérről Szabóné közbekiált, hogy az nem igaz, az ő neve nem tévedésből csuszott a szinlapra, s csak azért nem játszhatik, mert az igazgatóság kiadott rajta. E közbeszólást a legnagyobb lárma követé s pisszegések és füttyök az igazgató ellen, mire az igazgató kijövén, ugy nyilatkozott, hogy Szabónénak igaza van, s csak az iránta gyengédség hallgattatá el vele, hogy neki felmondott. E nyilatkozatra a közönség elhallgatott. Valóságos farsangi történet!

Levelezés.

Bécsi levél. Január 3-án. (*Sorsát senki ki nem kerülheti. — Magyar divat Párisban. — Lemonier. — Novarakiállitás. — Isó Miklós. — Wild †.*) Miután jobb nem lehetek, roszabb sem akarok lenni amaz ezerekre menő tár-

lett munkálva megtérnek, a nélkül, hogy a hit zászlóját a politika szélmalmára kötnék; — az a „tanu“ tanulságot vehet belőle!

Régi jó szomszédink, Hontmegye rendei seregestől jelentek meg e nagy nemzeti ünnepre; ezen nem is csudálkozunk. Hanem — városunk bevándorlott németek-, csehek- s más nemzetüekből álló polgársága is, melytől kevésbbé lehetett volna várni, e napot valóságos ünneppé tévén, mesterlegényeiket az nap a munkától feloldozták, s mihelyt besötétült, százakra menő fáklyákkal a kaszinó terét és a főutczát ellepték. Több ház is ki volt világitva. A tények magyarázat nélkül szólnak.

Még a következő dáridóról kellene beszélnem, melyet azonban az ünnep méltóságával megegyeztetni bajos volna Mentse az, hogy magyarokul közés nyilvános élethez s gyülésekhez levén szokva, ezek nélkül élni sem tudunk, s tiz évi nélkülözés után minden erre adódó alkalmat kétszeresen megragadunk. *Kalmár István.*

△ (*Gyöngyösön a Kazinczy-ünnepet*) január 15-én akarták nagy ünnepélylyel megtartani, de mivel ez ünnepek tartását ez évi jan. 1-től kezdve a hatóság betiltotta, azért azt mult december utolsó napján rögtönözve ülték meg. A terem nemzeti szinekkel volt diszitve. Az ünnep tárgyai voltak : 1) A Hunyadi-induló. 2) Előszó, *Kürthy* Antaltól. 3) *Kazinczy* Ferencz életirása, olvasta *Szabó* Sándor. 4) *Kölcsey* emlékbeszéde, olvasta *Kürthy* Antal. 5) *Szózat*, énekelte a dalárda. 6) *Kazinczy* Ferencz sirja felett, költemény, olvasta a szerző, *Avar*. 7) Tompa alkalmi költeménye, olvasta *Szabó* Sándor. 8. Kölcsey hymnusa, énekelte a dalárda. — A dicsőitettnek mellszobra egy virágokból rakott lobor-állványon diszelgett megkoszoruzva. A casinó helyiségei, a rosz idő daczára, fuladásig telve voltak. Az ünnepélyen, bár az rögtönözve volt, a szomszéd falukból is lehetett látni vendégeket, s a lelkesedés, mely e magasztos ünnepet jellemzé, méltó az ott összegyült hazafiakhoz. A Kazinczy-alapitványra is szép összeg : 200 ft. és 1 arany iratott alá.

△ (*Holdmezővásárhelyen a Kazincsy-ünnep rendezői*) 300 ujftot s 1 aranyat gyüjtöttek, ebből 150 ft. s 1 arany a Kazinczy-alapitványhoz, 150 ft. pedig a nemzeti muzeum kertjében fölállitandó Kazinczy-szobor tőkéjéhez lesz csatolandó.

\+ (*Kazinczy-ünnepély Tordán.*) A tordai olvasó-egylet f. hó 8-án a kaszinó termében szavalati ének- és zeneelőadást volt rendezendő a Kazinczy-alapitvány javára. Vajjon megtartatott-e, s ha igen, minő eredménynyel? arról még tudósitást nem kaptunk.

\+ (*A Kazinczy-ünnepet Turkeviben is*) méltó lelkesedéssel ülték meg mult évi dec. 31-én. Az ünnepély változatos részleteiből csak nehányat emlitünk meg; előadattak : Kölcsey, „Fohásza“, Szász Károly Kazinczyverse, Kölcsey emlékbeszéde Kazinczy fölött, Tompa M. „Üres koporsó“ költeménye, Vörösmarty Szózata stb. Az ünnepélyt tánczvigalom követé, melyben egyszerre 24 pár, mind magyar öltözékben, lejtette a körtánczot. Ugyanez alkalommal aláirások is történtek a Kazinczy-alapitványra, 88 ft. 10 kr. összegig.

\+ (*Szász Károlynak*) Kazinczy emlékére irt költeménye Egerben német forditásban jelent meg; forditója : Montedegói *Albert* Ferencz, akademiai lev. tag.

✓ (*A Kazinczy-ünnepek*) megtartását akadályozó tilalom, ugylátszik, Erdélyre nem szól s ott *Szászvároson* f. hó 8-ka, *Zilahon* 19-ke, *Tasnádon* 23-ka van kitűzve az ünnepélyre.

— *Békés-Csabáról* január 3-kán 500 ftot küldtek fel a m. Akademia házának alapjához. Ezen első küldeményt, mely egy hét alatt gyült össze, mint halljuk, több is fogja követni.

\+ (*A mult év utolsó napjaiban*) számos helyen tartattak Kazinczy-ünnepélyek; igy Szilágy-Somlyón, Gyergyó-Sz.-Miklóson, Félegyházán és Holdmező-Vásárhelyen dec. 27-én; Szarvason és Komáromban 29-én; Abonyban 31-én stb. Halmiban (Ugocsa) házi-körben akarták megtartani a százados emlékünnepet, s Rátonyi János ur szándékozott magához hivni Ugocsa egész értelmiségét, de, mint a „P. N.“-nak irják, az illető hatóság ez ünnepély megtartását nem engedte meg.

△ (*Kazinczy Ferencz emlékére*) Szombathelyen egy magát megnevezni nem akaró földbirtokos a főgymnasiumnál évenkinti 20 ft. pályadij alapitványt tett, olyképen, hogy 10 ft. hazai történelmi tárgy, 10 ft. pedig nyelvtudományi kérdés megfejtésére tüzendő ki, pályázatul évenkint a tanuló ifjuság közt.

\+ (*A főti lövészkörben elhatározták*,) hogy a hibás lövésekért fizetn szokott összegecskéket a Kazinczy-alapitvány gyarapitására összegyüjtik ' gyane czélra az uj-verbászi kaszino 20 ftot, a pesti rabbi pedig 10 forin tot küldött.

\+ (*Kazinczy-kör.*) A miskolczi ref. tanodában a 23 év óta fennálló ön képző társaság, dicsőült jelesünk emlékezetéből „Kazinczy-körré“ alakult Lévai József elnöklete alatt. E körnek szép pénzbeli alapitványa is leend melynek kamataiból jutalmak adatnak a legjobb irodalmi dolgozatokért.

Irodalom és müvészet.

\+ (*A Bolond Miska is*) beköszöntött hozzánk a farsangra, magával hozván Albumának 5. és 6-ik füzetét, melylyel a vállalat be is van fejezve, miután Bolond Miska a zárszóban ugy nyilatkozik, hogy folytonos betegeskedése, a füzetek további folytatását, legalább egy időre, lehetlenné teszi. Az érdekleltek a kiadótól kárpótlást nyerendnek. Sajnáljuk, hogy a vállalat megszünik, annálinkább, mert a füzetekben helylyel-közzel sok oly élcz fordul elő, melylyeket csak a magyar ember ért, s melyek azért nagyon fogára való falatok.

\+ (*Gross Károly mint szerkesztő, „Pannonia“*) czimü német folyóiratra nyit előfizetést, egész évre 4 fttal, mely összeg Herz János nyomdájába, vagy

Révész Györgyi, iparmüvész

Müvészet, II., 1903. 426.

Ajtüntetések

MDK

Révész Györgyi, Győr

Gál E: Képzőművészek Vidéki Szöv. I. kiáll.
Képzőművészet, 1928, 6.sz. 23 l.

MDK

Révész Györgyi, Győr

Tanulmányfej, olaj

Képzőművészek Vidéki Szöv. I. kiáll. N. Szal.
1928. jan. 1o 1.

mDK

Revész Györgyi, graf.
Győr.

Kevés, de értékes da rabbal szerepel. A szines ceruza hivatott kezelője.

Nemz. Szal. 388.kiáll.
Képzőművészek vidéki Szöv.-nek I. kiáll. Kat.
1928, jan.

MDK

Révész Györgyike

A Magyar Iparművészeti Társulat által a Vizcsöpp Társaság megbizásából művészi legyezőre hirdetett pályázaton rajza 50 korona jutalmat kapott.

Művészet, 1903. 426.l.

Révész Georgine

München 1903. 426

Fényes Adolf: Család 157 (6
1730 (187). — Egy legény meg egy le
157 (612), 3276 (445). — Kis korc
előtt 157 (612), 3860 (535). — Néme
utca 157 (612), 1738 (190). — Öre
ember 157 (612), 2076 (271). — Özv
asszony 157 (612), 1702 (177).

Révész Ilona

keresk. min.-tól 800 k

Éimisk 1916/17. 29. l.

T. 3972.

ra várossal, a csillagalakú váron
a, négy katona képez csoportot,
felé. Felirata a lebegő mondatsza-
a van:

e Aufgab olvasható.

. 17.1 : 11.1 cm.

3.

Révész Ilona

Aexil

1913–16.

Éimisk 1930.87. l.

Viselet.

A jobbra fordulva ágas
(General Adjutant) szolgálati
háttérben pedig kert keritése

Szines rm., mér. 11.9: 1

Révész Györgyike

A Magyar Sparmüvészeti Társulat által a Vízcsöpp Társaság megbízásából müvészi legszöre hirdetett pályazatán müvét 50 Kor. jutalmat nyert.

Müvészet, 1903. 426 l.

Haber Rudolf

festő.

Szül. 1833. Megh. 1903. Dresdában.

Révész György

festő Győrött.

Tanulmányfej, dájf.

Képzőművészek Vidéki

Szövetsége 1928. évi kiállításáni.

Dési áll. fögimn. X. 94.

Révész Györgyike

szül. Györött 1877.

1899/900 I–II. vendeglát

Révész Györgyike

mutarajziskola, rendkiv. látogató, Téves.

Értesítő 1903/4. 17 l.

Szárnyasoltár a nagyócsai templomban

III. 84.

— a beszterczebányai r. kath. plébánia templom szent Borbála kápolnájában III. 84.

— részlet a pániki templomban

III. 85.

— részlet a szászfalvi templomban

III. 85.

Rabek Györgyike

1899/900 - 1904/5 I.

Ferképzőintézet

126. C.

Révész

R. 2. *Györgyike*, festő, * Győr 1877. A bpesti képzőművészeti főiskolán tanult. 1903. az Iparművészeti Társulat legyező pályázatán első díjat nyert. Győrött él s főleg figurális képeket fest.

E. F. II. 362 A

nemek

1933. hó	nap			
márc.	18.	Jegyzék szerint	9000 –	40
		½ %. alkuszdij	4.50	
márc.	30.	Jegyzék szerint	4540 –	20
		½ %. alkuszdij	2.27	
ápr.	12.	Jegyzék szerint	43200 –	
		" "	3390	15
			46590	
		½ %. alk.	23.30	
ápr.	26.	Jegyzék szerint	2270 –	10

Révész Györgyike

Legyezőtérv, repr.

Magyar Iparművészet

1903. 291. l.

Révész-Györgyike

Thieme_Becker

XXVIII. 207. l.

Lyka

IRÓSZER KERESKEDÉSE
ÉS HIRLAPÁRUSITÁSA
SZEGHALOM.
TELEFON: 72.

Nyomtatva.

Tek.

„Európa" Könyv és lapterjesztő vállalat

Budapest, V.

Visegrádi-u. 26

SZEG
943 JAN.

MDK

Révész Györgyi / Győr/

Résztvett a Képzőművészeti Vidéki Szöv.1. kiállitásan.

Gál Endre dr.: A Képzőm.Vidéki Szöv.I.kiall.

Képzőművészet, 1927. 6.sz. 23.l.

MDK

Révész Györgyi

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

Révész Imre

A déli nap sugárzásának fényében mutatja be a pusztát,-irja elismeréssel Lázár Béla: "Tavaszi tárlat"-ról közölt beszámolójában.

Otthon, Bp. 19o2. május hó
18-28. lap

Rèvész Imre
festő

A Kecskemeti Müvészteleptan Er-
délyi Mihály mestere Rèvész Im-
re volt.

Sz. Z.: In memoriam Erdélyi Mihály.
Müvészet, 1972 junius - 15 oldal.

Révén Imre, festő

Az ungvári múzeumban van
Révén Imre: Álmok c. műve.

–: Múzeum a Kárpát-aljáról 2

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 6.

Révész Imre

Neve megemlítve.

Gaston Diehl: Vasarely – Bp. 1973. 12p.

Révész Imre

A Képzőművészeti Főiskolán Miháltz Pál tanára volt.

Dévényi Iván: Miháltz Pál; Műgyűjtő, 1973/4. sz. 37. l.

Révész Imre
festő

A Főiskolán Husvéth Lajos tanára volt.

Sz.Karnyó Leona: Husvéth Lajos művészete.
Művészet, 1972.január - 12.oldal

Révész Imre
festő.

A kecskeméti művésztelepen korrigál-
ta a hallgatók rajzait.

Kovács Gyula: Metykó Gyula festményei.
Müvészet, 1971.november - 28.oldal

Rivész Imre

festő

Rivész Imre a hecskeméti művész-
telepen az őrzőnde művészet irányá-
ba próbálta terelni növendékeit.
Emlékezik meg róla Metykó Gyula.

Kovács Gyula: Metykó Gyula festményei.

Müvészet, 1971.november - 28.oldal

Révész Imre

Munkácsy tanitványaként emlitve, műve szerepel a "Munkácsy és köre"c. kiállitáson a Mezőkövesdi Művelődési Központban.

Napjaink 1971 julius 4.old.

Révész Imre.

Ungváron, a vár Múzeumban műrei szere-
pelnek.

Palágyi Béla: Alig túl a sorompón

Szolnok Megyei Hírlap, 1971. nov. 23.

RÉVÉSZ IMRE, festő

A Képzőmüv. Főiskola tanára volt. Horváth József tanítványa volt Szeretettel foglakozott vele, de Horváth nem volt megelégedve munkájával. 340.old.

HORVÁTH JÓZSEF: Életem útja 209.old.

SOPRONI SZEMLE, Helytört. Folyóirat, XXV. évf. 1971. Sopron

Révész Imre

növendéke a Képzőművészeti Főiskolán Varga Nándor Lajos.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

53 f

Révén Imre, festő

Lakója volt a Művén telepnek.

Antalffy Gyula: Kecskemét 1894-1899.

Élet és Tudomány, Gy. 1970. okt. 42. XXV/40.

Rivész Imre

Pipázó parasztpasztell, karton, 47 x 62.5 cm

(M. N. G.)

Járási művelődési központ kiállítása Mezőkövesd 1971

Révész Imre

A „Panem"! alkotója volt tanára a Képzőművészeti Főiskolán Mihältz Pálnak

Devényi Iván: Mihältz Pál

Látóhatár 1971/1-2 159 old.

Révész Imre

neve emlitve, müve szerepel a Bács-Kiskun megyei muzeumok kiállitásán a Nemzeti Galériában.

Magyar Nemzet 1972 március 16. 4.old.

Révész Imre

A huszas évek derékától hivatalosan ugyászervezett „nemzeti irányú" művésztelep élére a Munkácsy hagyományokat őrző Révész Imre került; az ő idejében Kecskemét elveszítette jelentőségét.

Bojár Iván: Bács-Kiskun művészete bemutatkozott Budapesten.

Magyar Hírlap 1972/65 9 old.

Révész Imre

Panem, 1899

Agrárproletárok nemán tüntető, szt ájkoló, esetleg csak várakozó csoportja, a cselekvőkészség küszöbére eljutott, elszánt embercsoport.

Aradi Nóra: Szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina 1974

66. old.

KaxxxRévész Imre

Panem.1899

olaj,vászon 184x225 cm

Budapest,Magyar Nemzeti Galéria

Aradi Nóra:A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 26o.o.

Révész Imre, festő

Megem lítve. (Raksányi Lajosról szóló cikkben.)

Szücs Gábor: Látomás, tükrökben 3.

ESTI HIRLAP, Bp 1973. júl. 14.

Révész Imre festő

Kolozsváry Ernő győri tanár képzőművészeti gyűjtését 1958-ban kezdte el. — A művész képeiből vásárolt először.

Heitler László: Beszélgetés egy műgyűjtővel.

Életünk, 1974. 1. 68. old.

Révész Imre
festő

A képzőművészeti Főiskolán
Mihaltz Pál tanára Tardos Kren-
ner, Viktor, Révész Imre és Vaszary
János voltak.

Devényi Iván: Mihaltz Pál.
Művészet 1974. augusztus - 18 lap.

Révész Imre
festő

Révész Imre tanítványa volt a
Budapesti Képzőművészeti Főis-
kolán Borsay József

Rusza György: Gondolatok a Szovjetúnió...
Művészet, 1974. augusztus - 39 lap

Révész Imre festőművész

Az 1880-as évek táján érkezett és kezdett dolgozni a zolnaki művéztelepen.

Láttuk, hallottuk.

1942, júl. 7. Petőfi 21.13 |11| Rj.

Révész Imre

Parem (1899) c. műve említve, részletesen elemezve.

Anadi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom – Bp. 1974. 33p.

Révész Imre
festő

A Kecskeméti Művészdelepen Révész Imre is ainyitása mellett dolgozott Elisdy István.

Horváth Béla: Kiállítási naptár
Művészet, 1974. április 47 oldal

Révész Imre (1859–1945) festőművész:

Munkácsy elveit értékesítette idehaza, tárgyválasztásában olykor forradalmi gondolatokat szőtt. „Panem!...” (MNG) (említve).

Kampis Antal: A Magyar Képzőművészet története. Népszava, 1942. jún. 24.

Révész Imre

"A Mücsarnok tavaszi tárlata" cimmel közölt kritikájában "a régóta hallgató müvész" egy apró vásznát emliti meg, amely„oázisként enyhiti a nagy terem sivárságát."
Beszámolójában felsorol néhány müvészt, akiket a magyar müvészet erősségének tart.

A HÉT, Bp. 1910. ápr. 3.
XXI. évf. 14. sz. 230. lap.

Révész Imre

Neve emlére.

Arnadi Nóra: Képzőművészet és munkásmozgalom - Bp. 1974. 120 p.

Révy Imre (1859-1945)

„Életkép" Olaj, vászon

60x45 Jelzése lent jobbra: Révy Imre

Valószínű ár: 5000 Ft.

BÁV 38. Képaukció Budapest 1975 december

Révész Imre, testő

L.: Holló László

— Elhunyt . . . . . 9.

Népszabadság, Bp. 1976. aug. 15.

Révész Imre

Az Alföldi Galéria

Nagyvárad
1885. X. 26.

Révész Imre festő

A Kecskeméti művésztelep alkotói közös kiállításon mutatják be új alkotásaikat a sajtószekhaz pinceklubjában. — A művésztelep irányítására vállalkozott a művész 1932.-ig, Iványi-Grünwald után.

Halász Ferenc: Művésztelepi tárlat Kecskeméten. Petőfi Népe, 1976. febr. 12.

Révész Imre

"Uj müvészcsoport" cimmel /idézés cikkirótól/ Rózsa Miklós, az egyes müvészcsoportok, -a modernek és a "Mücsarnok mesterembeni" között 20 év óta megismétlődő ellentétekről, az egymást követő botrányokról ir. Most változott a helyzet. Egyszeriben békésen megférnek "egy akolban, sőt egy zsüriben: Kernstok -Pentelei, Szinyei - Zala György, Rippl-Rónai - Stettka, Beck Ö. - Róna, s valamennyien Innocenttel. Megszüntek az áthidalhatatlan müvészi ellentétek: Zala és Stettka, Róna és ~~Dá~~ Dudits, Basch Árpád és Bruck Miksa, Vedres és Gárdos A., Magyar Mannheimer és Boruth, Tornai és Révész Imre, Bosznay és Keményffy között!/ Ezután óva inti a fiatalokat tőlük, akik előbb kihasználják, majd faképnél hagyják őket.

A HÉT, Bp. 1917. dec. 16. XXVIII. évf. 5o. sz. 797-798. lap

Rivész Imre

festő

Rivész Imre hecskeméti művész
telepén nyaranta Dorogi Imre is
dolgozott.

Apró Ferenc: A térzatáj festője,
Művészet, 1975. május – 33 oldal.

Révész Imre

Gál Sándor Révész Imrénél, Csók Istvánnál és Edvi Aladárnál tanult.

Forrás 1973/5-6/66

Sümegi: Bács Kiskun megyei képzőművészek

Révész Imre, festő

L: Réti I. –

Sümegi Gy: - Az 1910-es keisheméti ... 67-72

Tomás Keisheméti, 1980. febr. XII/2,

Révész Imre, festő

L: Mátis K.

Goór I. Művésztelep — 75-89

Tomás, Kecskemét, 1950. már. XII/3

Révész Imre, festőművész

1912-ben alakult meg a kecskeméti művésztelep, amely közösséget, iskolát jelentett a magyar művészet történetében. Az első világháború után megmaradt épületekben a Képzőművészeti Főiskola nyári telepe nyílt meg, Révész Imre vezetésével.

Művészeti Magazin

1949. VI. 5. TV. 20.50 /D./

Révész Imre, festőművész

A Tanácsköztársaság idején még fellobbant a közös munkakedv a Kecskeméti Művésztelepen, a május elsejei felvonulásra együtt festenek a művészek nagyméretű plakátokat, Marx, Engels- és Lenin-fejeket. (emlitve). A Tanácshatalam leverése után több hónapnak kellett eltelni addig, míg újra népesedhetett a művésztelep. 1920-tól már a javakorbeli Révész Imre vette át a vezetést.

Sümegi György: Az 1910-es Kecskeméti Művésztelep ellentmondásai.
Forrás, 1980. febr. 71. old.

Révész Imre (1859-1945)

„Cigányleány" o.v. 36,5 × 27,5 cm
J. l. f.: Révész Imre
Kikiáltási ár: 8000 Ft.

BÁV 51. Képaukció katalógus, Bp. 1980. május

RÉVÉSZ IMRE

Imre Revesz:
Feldlager der Honved mit ungarischem Freiheitsdichter A. Petőfi 1848/49.
Öl auf Leinw., 68,5x108,5 cm.

Aukción: WIEN, DOROTHEUM
449. Kunstversteigerung
Mai, 1980.
Katalogus 120.sz., 26.old.
Kép: Taf. 11.

Révész Imre, festőművész

A kecskeméti művésztelep 1912-ben nyílt meg, amelynek vezetését 1920-ban vette át Révész Imre. – Az épületet 1954-ben bíjította fel a Művészeti Alap.

Losonci Miklós: A kecskeméti művésztelep múltja és jelene.
Nógrád, 1980. 4. sz. 24.

Révész Imre

Mihálta Pál Kossöntése

Magyar Nemzet 1984. IV. 1.

Révész Imre, festőművész (1859–1945).

Rakásányi Lajos festőművész Révész Imrét tekinti mesterének, de nagyon sokat tanult Márton Ferenctől is, aki idősebb rajztanító volt, az ipar-művészeti főiskola esti tanfolyamán tanított.

Rakásányi Barna: Somogyi tájak, emberek. Somogyi Néplap, 1983. febr. 26.

Révész Imre, festőművész, Munkácsy-díjas (1859-1945).

Miháltz Pál művei a Fő-téri Képtár termeit megtöltő tárlat jelenti az igazi átadás szertartását, – a városnak, a közönségnek. – 1921-ig 1942. között bemlik ki előttünk a miháltzi életmű teljessége, a kereses esztendei, a mesterek – Révész, Vaszary – hatásával való küzdelem rövid szakasz volt munkásságában.

Salamon Nándor: Miháltz Pál életműve Szentendrén.

Tükör, 1983. szept. 18.

Révész Imre, Mestőművész

Dávid Endre szobrászművész Budapesten tanult az iparművészeti iskolában. Mesterei voltak: Lóránthy Antal, Ballo Ede, Révész Imre és Hegedűs László.

Sz. Kürti Katalin: Debrecen szobrászatának történetéből. Hajdu-Bihari Napló, 1983. szept. 24.

Révész Imre

Juhok, c. képe Prihoda István
rézkarcában repr.

Pásztortűz 1931. okt. 18.

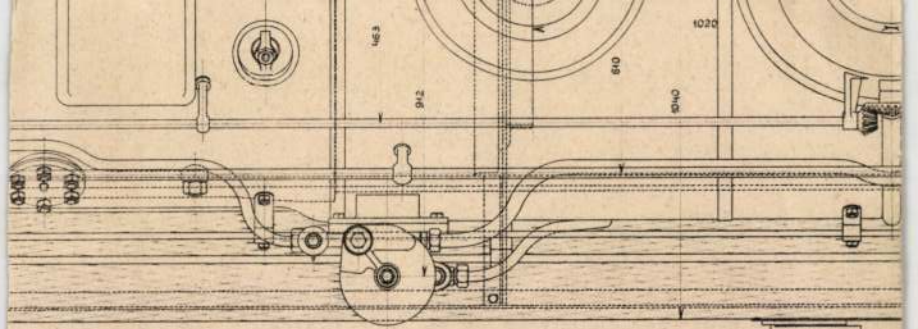

8875

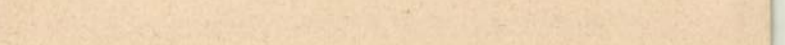

A magy. kir. államvasútak III. q. osztályú lo

Készítette a magy. kir

Révész Imre

Összegyűjtötte: Szemegi György: Jegy, zetek a megye...
Művészet, 1975. junius – 42 oldal

Kolozsvár, 1972. dec. 28.

„... Révész Imre és Neje vezette a kecskeméti telepet. Mint ösztöndíjas kerültem oda Varga Nándor Lajossal 1920-ban. Ösztöndíj, műterem, koszt, modell és abszolút szabadság vala. Katonaság, forradalom, éhség, nyomorúság után a telep élete valóságos paradicsom volt. A gyönyörű park, a szomszéd határ, a végtelenbe nyúlt, szőlős, barackos ligetekkel, amit szüret után bebarangoltunk, megtöltve iszákunkat az ottfelejtett szőlősben, szőlővel ...

... A nagy platánfák a telep végeláthatatlan hosszában a gyümölcsösökkel, a poros országút a délceg lovasszekerekkel, akkor még teljes népviseletben a szőlős és paraszt gazdák, akikkel néhánnyal barátságba is valánk...

... Az elmúlt háborús évek lerongyoltak, majdnem ruha nélkül maradva, a jó meleg nyárban, szinte vad életet éltünk. Olvasni, dolgozni, a mulasztottakat lehetett pótolni, amit a háborúban elvesztettünk. – Többé kevésbé zökkenő nélkül folyt az élet, amikor a város a folyó ösztöndíjat kezdte elhanyagolni. Már a társaságban is kialakult, ki mire képes. Az embereket felkarolva és az ügyet is, komolyabb emberekkel szerettem volna feltölteni, Szőnyi Istvánt, Aba Novákot lehozni a telepre. Nem sikerült. – Ugyan egy nyarat Szőnyi volt nálam. – Révész felesége nagy konkurrenciát látva előbb Varga N. Lajost, egy hét múlva engem pakoltatott ki a telepről ...

... Kb. másfél évet töltöttem Kecskeméten, ... Egy nyarat Tiszaugon töltöttem ... igen sokat dolgozva. Amikor visszatértem a telepre, a munkáimmal nem lévén megelégedve – lekentem. Révész vendégeinek a tehetséges művésznövendéktől nem volt mit mutatni – nagyon megharagudott, részben ez is volt a telep elhagyásának egyik oka. A munka sem ment, az akarást nem fedte a gakorlati tudás, nem volt elég alap. Új kásahegy, emberek, mai világ, ahol-amitől tovább lehet vergődni, hajtotta, húzta az embert."

Révész Imre

Kun Imre beszámol a Kecskeméti Müvésztelep lakóinak életéről, munkájáról. Iványi Grünwald Béláról, mint a legrégibb, Prohászka Józsefről, mint a legöregebb és Révész Imre professzorról, aki a fiatalokat oktatja aktfestésre. Szerepelnék még: Olgyai Viktor, Perlrott Csaba V. Kandó László, Uitz Béla, Pólya Tibor, Csáktornyai Zoltán /aki most elhunyt/, Falus Elek, Major Jenő, Kmetty János, Dobrovits és Nikolsky orosz festő, aki hadifogolyként került a telepre, itt maradt és magyarrá lett.

A HÉT, Bp. 1921. ápr. 1. XXXII. évf.
9. sz. 158. lap.

művésztagról

RÉVÉSZ IMRE

m. kir. kormányfőtanácsos, a Képzőművészeti Főiskola tanára, szül. Sátoraljaújhelyen, 1859. A középiskolák elvégzése után Bécsbe került egy litográfiai intézethez. Művészeti tanulmányait Bécsben kezdte, majd a bpesti Mintarajziskolában Székely Bertalan tanítványa volt. Innen állami ösztöndíjjal ismét Bécsbe ment, ahol Karl Leopold Müller mesteriskolájában folytatta tanulmányait. Később Párisban Munkácsy Mihály mellett dolgozott. Először Bpesten állított ki 1879-ben, azóta állandóan szerepel a hazai és külföldi reprezentatív kiállításokon és számos kitüntetésben részesült. Megkapta többek között a Munkácsy-díjat, Münchenben aranyérmet, Párisban bronzérmet, Bpesten a Képzőművészeti Társulat nagydíját (1930) stb. Ezidőszerint a kecskeméti művésztelep vezetője. Alkotásai előkelő hazai és külföldi köz- és magángyüjtemétyekben foglalnak helyet.

RÉVÉSZ EMERICO

Consigliere superiore di Governo, professore dell'Accademia di Belle Arti, nato a Sátoraljaujhely, nel 1859. Dopo di aver terminate le scuole medie, passò a Vienna presso un istituto litografico. Iniziò i suoi studi artistici a Vienna, poi a Budapest fu allievo di Bertalan Székely. Da jui, con una borsa di studio dello Stato, si recò a Vienna, ove continuò i suoi studi con Karl Leopold Müller. Più tardi lavorò presso Michele Munkácsy a Parigi. Espose per la prima volta a Budapest nel 1879 e da allora partecipa a tutte le più importanti esposizioni nazionali ed estere. Ha ottenuto numerosi premi e menzioni. Ha avuto fra l'altro il premio Munkácsy, a Monaco una medaglia d'oro, a Parigi una medaglia di bronzo, a Budapest il gran premio della Società per le Belle Arti (1930). Attualmente dirige la scuola d'arte di Kecskemét. Molte sue opere sono in possesso di importanti raccolte d'arte nazionali ed estere.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Pozsonyi [illegible] út 41.

szövarch.51.12.6

Révész Imre.

A kecskeméti müvésztelep.

Varga N.Lajos életrajza.
feldolgozta Kopp Jenő.

Révész Imre MDK

a kecskeméti művésztelep vezetője, 192o.

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Szi

Révész Imre MDK

az alakrajz óraadó tanára, 1903.

Képzőm.Isk.Évk.1921-22, 22-23, 23224, 24-25.
Bp. 1926.

Révész Imre MDK

rendes tanár, 19o3.

Képzőm.Főisk.Évk.1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Révész Imre, m. kir. kormányfőtanácsos, festőművész. Született Sátoraljaujhelyen, 1859-ben. Középiskoláit Debrecenben végezte. Két évig egy wieni litográfiai intézetben dolgozott, majd Wienben a Képzőművészeti Akadémiára iratkozott be. 1877/78-ban a budapesti mintarajziskolában Székely Bertalan tanitványa volt. Mint harmadéves növendék ösztöndijat nyert és igy került Karl Leopold Müller művésziskolájába. 1879-ben „Egy kérdés" cimü festményét a Pálffy-gyüjtemény részére vásárolták meg. „Csárdában" cimü, a Munkácsy-dijjal jutalmazott képét. Erzsébet királyné vette meg. A párisi Szalon kiállitásán „Petőfi a nép között" c. alkotásával nagy sikert aratott, majd résztvett londoni és wieni tárlatokon is. Első Ferenc József királyt kétszer festette le. 1903-ban a budapesti Képzőművészeti Akadémia tanárává hivták meg. 1920-ban ujjászervezte a kecskeméti művésztelepet. Itt készült alkotásai közül nevezetesebbek: „Munkaközben", „Két öreg".

William Aba-Novák : Sel
William Aba-Novák : Rea
Charles Patkó : Niobe...
Julius Komáti-Wanyerka
Lewis Ferdinand Varga :
Lewis Ferdinand Varga :
Lewis Ferdinand Varga :
Julius Komjáti-Wanyerka :
a sick man .....
Lewis Ferdinand Varga
sick .....

478
479
481
482
485
484
486
487
491

Rätsel
908.1.

nzból..... 461
..... 465
gból 466
..... 467
..... 470
és verebek..... 470
ban..... 471
tariból 474
tariból 474
hölgye 475
rckép 478
ók 479
..... 481
: Viharban..... .. 482
a teremtése..... 485
vaszi nap 484
ntázók..... 486
: Éjjeli betegszállítás 487
tus betegeket gyógyít 491
Von. Han-Zeit oder früher. Geschenk des Herrn I. Schwaiger 466
Kwan Yin. China. Ming-Zeit. Geschenk des Herrn I. Schwaiger 467
Wang Chi Yung: Herbst. 470
Kanó Yeitoku: Bambus und Sperlinge. Deposit des Herrn Aurel Gaszner 470
K"ai Chi: Spaziergang im Freien. Geschenk des Herrn I. Schwaiger 471
Szenen aus dem Genji Monogatari. Tosa-Schule 17. Jahrh. Geschenk des Herrn J. Tornai ... 474
Indischer Fürst und Hofdame. Mogul-Schule. Erste Hälfte des 17. Jahrh. Geschenk des Herrn I. Schwaiger 475
Wilhelm Aba-Novák: Selbstbildniss. R. 478
Wilhelm Aba- ovák: Schnitter. R. 479
Karl Patkó: Niobe. R. 481
Julius Komjáti-Wanyerka: Im Sturm. Kalte Nadel 482
Ferd. L. Varga: Erschaffung Evas. Kalte Nadel 485
Ferd. L. Varga: Frühlingstag. Kalte Nadel..... 484
Ferd. L. Varga: Die Schaukel. R. 486
Julius Komjáti-Wanyerka: Nächtlicher Krankentransport. R. 487
Ferd. L. Varga: Christus heilt die Kranken. 491

Révész Imre, festő 1. + MDK.

[szül.: 1859 (?)], meghalt: 1945-ben

Vinogradovo közelében. (Kárpát = Ukrajna)
86 éves volt akkor. Kárpát-Ukrajnába már
idős korában költözött. A lányához.

A századforduló s a 20. század első évtizede-
inek festőjét jól ismerik a Szovjetunióban.
Panem című képe a múlt évben szerepelt
a magyar forradalmi művészet kiállításán
Moszkvában.
A szovjet állam több képét megvásárolta,
ezeket Uzsgorodon kiállították, majd
Leningrádba az Ermitazsba szállították.

Népszabadság, bsz. 1959. jan. 18. 8. lap

Révész Imre, festőművész (1859–1945)

Alig van jelesebb tagja az új festőnemzedéknek, ki egy-egy nyarát Szolnokon ne töltötte volna. Révész Imre is felkereste Szolnokot.

Kaposvári Gyula: Emlékezés Deák Ébner Lajosra.
Szolnok Megyei Néplap, 1984. jan. 24.

Révész Imre, festőművész (1859-1945).

Gupcsó László festőművész kiállítása megnyílt tegnap a Képcsarnok Váll. Szőnyi István-termében. A művész 1914-ben született Budapesten, mestere Glatz Oszkár és Révész Imre volt.

Déli Hírlap, 1984. febr. 3.

Révész Imre

Lukácsy Sándor: Tűnődés egy lovoi muzeumban

Magyar Hirlap, 1985. VIII. 6

Révész Imre festőművész (1859–1945).

Góor Imre festőművész mondja: „Kecskeméten Mátis Kálmán képzőművészeti szabadiskolájában tanultam rajzolást, majd festést. Mátis Kálmán Révész Imre festőművész egykori tanítványa volt.

Koloh Elek: Művészportré: Góor Imre.
Petőfi Népe, 1984. márc. 4.

Révész Imre, festőművész (1859–1945).

A Kecskeméti Művésztelep 1912-ben alakult meg. Itt dolgozott Iványi Grünwald mellett Benyovszky István, Révész Imre és többen is.

Révész Imre „Parasztpár" c. festményével (amlítve) Móra Ferenc „cédrevű szögény emberé"nek állít emléket.

Katolikus Szó, Budapest,
1983. okt., 4-ald.

Révész Imre (1859-1945).

festőművén

A mai szolnoki Művésztelep, csakúgy, mint az Irányi Grünwald Béla és Révész Imre által vezetett, 1912-ben alakult Kecskeméti- és Vásárhelyi Művésztelepek egyidőben, az ötvenes évektől indult újra fejlődésnek.

Hevesi Szemle
„Irodalom, Művészet"
1981. 1., 2-old.

Szelesi Zoltán: Medgyessy és az alföldi művészet.

Révész Imre, festőművész (1859–1945).

a Katona József szobor pályamű bíráló bizottsága-
nak tagjai: Kisfaludy Strobl Zsigmond
Zala György, Révész Imre,

Petőfi Népe,
1984. 11. 11.

Révén Imre festőművén

– Nem angulétve, mint Baszó Endre tanára,
a nyíregyházai Baszó-kiállítás hapsán.

Gárd: Baszó Endre festőműv.-ről

„Realitás és vízió"
Kelet – Magyarország, 1983. dec. 3.

Révész Imre, festőművész /1859–1945/.

Út a galériáig

1920: az ellenforradalmi rendszer elüzte a művésztelep haladó gondolkodású művészeit. – az újjászervezést Révész Imre vállalta.

V. M.: Képtár a Afrapalotában.
Petőfi Népe, 1983. okt. 9.

Révész Imre, festőművész, /1859–1945/.

Metykó Gyula festő- és grafikusművész kiállítása Miskolcon, a Szőnyi István Teremben, febr. 5 19.-ig látogatható.

A művész 1928-ban, a kecskeméti művésztelepen kezdte pályafutását, Révész Imre tanítványaként.

Pesti Műsor, 1981. febr. 11. 6. old.

Révész Judit

Az Atelier müvészeti tervező és mühelyiskola 1935. junius 22.-én rendezte meg negyedik kiállitását Illés László kerámikus tanár növendékeinek munkáiból.
A tanitványok közül kiemeli Révész Judit, Pick Edith és Krisztinkovich Gabi müvészeket, akik egyéni, invenciózus tehetségről tettek tanubizonyságot.
"Az Atelier kiállitása" cimmel közölt beszámoló.

A HÉT, Bp. 1935. juni. 30.
45. évf. 13-14. sz. 4. lap.

MDK

Révész Imre [festő]

(Szerkötőtanár volt a Képzőművészeti Főiskolán.)

Tóth Ervin: Hajdúböszörmény képzőművészeti múltja és jelene.
A Hét, Debrecen, 1959. 1. sz. 107. l.

MDK

Révész Imre (festő)

(Toroczkai Oswald egyik mestere volt.)

Tóth Ervin: Tejezetek a debreceni grafika újabb évtizedeiből.

Alföld, Debrecen, 1960. 1. sz. 121. l.

MDK

Révész Imre (festő)

Említve: Panem c. műve (Szerepelt a Déri Múzeumban (Debrecen) november 22-én megnyílt őszi tárlaton?)

Tóth Ervin: Őszi tárlat 1959.
Alföld, Debrecen, 1959. 5-6. sz. 109. l.

Révész Imre

festő

M.D.K.

A Képzőmúvészeti Főiskolán Mihálta Pál rott a növendéke.

Vajna Éva: Mihálta Pál: — 29 l.

Művészet, 1961. január. — 1 szám.

Révész Imre, festő 704

- Szobor Ágnes, a Könyv ismertetője megemlíti, hogy a szerző id. Markó Károly 1830 körül festett Visegrád-jától kezdve Révész Imre 1899-ben keletkezett Panem-jéig a 19. sz. minden nagy művét és alkotóját szerepelteti

Szobor Ágnes: Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a XIX. században Irod. tej 94.

A Könyv

[Könyvbarát], bn. 1955. június V/6.

MDK

Révész Imre festőművész.

kiállitási nagy éremmel kitüntetve.

A képzőm. kiáll. kitüntetései. Vasárnapi Ujság, 1885. 32.sz. 520 l.

Révész Imre festő

1882

„Állj meg rózsám egy szóra"
c. képét H.O. Mietke a K.T.-nek
eladta

MDK

MDK-A-I-1/1042

Rivész Imre
festő

M.D.K.

Parem c. műve
repro

Hanák Péter: Az 1867-es kiegyezésről.
Élet és Tudomány, 1959. julius 19. – 30 szám

MDK

7. Révész Imre, festö

Tóth István szobrásszal és Kotál Henrik építésszel közösen tervezett.

A Rákóczi emlékmü tervpályázat.
Vállalkozók Közlönye. Bp.1909 okt. 6. 6.l.

MDK

Révész Imre, festö.

Pauler Gyula. Mellkép.

A Magy. Tud. Akad. képei és szobrai.
Akadémiai Értesitö. 1913. évf. 8-9.füzet. 538.l.

Révész Imre (1856-1945)

Cigányleány.
Oljf. Sign.

A Fővárosi Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke
Budapest 1952.

M.D.K.

Révész [Imre?], festő

„Panem" c. képét (1899) a szociális témát előtérbe törésének jelzésére emliti az előadó.

Zádor Anna vitaindító előadása a MTA ankétján "Az ujkori magyar müvészet periodizációjának problémái"-ról Müvészettörténeti Értesitő, Bp. 1967. XVI. évf. 1. sz.

5. old

Révész Imre

festőművész

Postatakarékpénztár műtárgy-aukciója - képével szerepel.

Esti Kurir
1928. VI. 11.

RÉVÉSZ IMRE

lett Iványi-Grünwald Béla után a kecskeméti művésztelep vezetője. A magyar kritikai realizmus jelentős képviselője, a "Panem" festője csaknem 1945-ben bekövetkezett haláláig Kecskeméten dolgozott.

Entz Géza - Genthon István - Szappanos Jenő:
Kecskemét. Bp. 1961. Müszaki könyvkiadó. - 183 l.
/Városképek - Müemlékek sorozat./ - 132 l.

Révész Imre

MDK

Panem, 1899. repr.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Révész Imre MDK

Parasztasszony gyermekkel, olf.

Panem, olf.

Hazatérők, olf.

Mücsarnok 1959 Az Alföld a festészetben

Révész Imre festö

M.D.A.

Munkácsy 1882-ben felajánlott ösztöndijával került annak párizsi mütermébe

Lyka Károly: Munkácsy, Bp. 1966. 24.l.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Révén Imre
festő m. (1859-1945).

PETŐFI NÉPE
1984 JAN 22.

/1021

A Panem festője

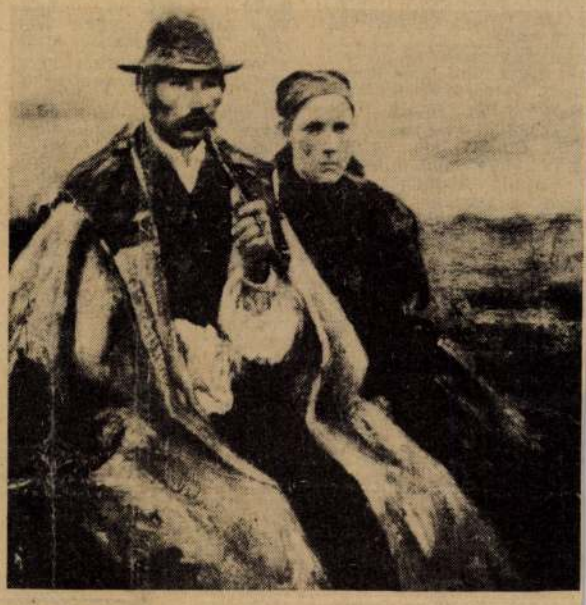

© Révész Imre: Parasztpár

Kétszer is átnéztem a Kriston Szidónia gondos válogatásában készült, Magyar Képzőművészet 1945—1975 című bibliográfiát. Lehetséges, hogy a könyvtári kiadványban tárgyalt három évtized alatt egyetlen önálló kiadvány sem jelent meg *Révész Imre* munkásságáról? Így igaz, pontos a könyvészeti jegyzék. A Művészeti Lexikon sem említi a Sátoraljaújhelyen 1859-ben, azaz 125 éve született festőművészt. A Magyar Életrajzi Lexikon is csak Nagy Lászlónak a Kiskunság 1955. 2. számában olvasható közleményéről tud. A Magyar festészet a XIX. században című, valamint huszadik századi festőnagyságainkat bemutató reprezentatív albumok a nevét sem említik, noha mindkettőt a műalkotások epikai tartalmaira, szociális, forradalmi üzeneteire fogékony, a realizmus hagyományos fölfogását kedvelő Pogány Ö. Gábor válogatta.

A Nemzeti Galéria korszakáttekintő állandó kiállításán azonban jelen van Révész Imre, és a Kecskeméti Galériában is látható több műve. Művészete azonban nemcsak hírös városi kötődései miatt figyelemre méltó számunkra, noha pályakezdése jóval többet ígért, mint amennyit a végső összegzés mutat. A viharsarki szegényparasztság kétségbeesett, dacos Dózsát idéző indulataival a közvéleményt riadóztató Panem (Kenyeret) 1899-ben készült. Teatralitásai ellenére a *Petőfi a nép között* és a *Petőfi a táborban* a művész társadalmi elkötelezettségét tanúsítja. Az ezredévi ünnepségek után kiállított — most a Kárpát-Ukrajnai Képtárban látható — *Menekülő* az 1848/49-es szabadságharc nyílt, csakazértis vállalása, tüntető kiállás. És ez a bécsi, párizsi tanulmányai alatt a festészet megújulásaira, a piktúra új felfedezéseire érzéketlen művész, Renoir, Cézanne, Manet, Rjepin, Degas, Gaugain, Chagall, Utrillo kortársa évtizedekig humoros életképeket, népieskedő zsáneridilleket festegetett, igaz, jó technikával.

Mégis méltánytalanság volt éppen őt kijátszani az ezerkilencszázhúszas években a kecskeméti művésztelep — így-úgy — képzőművészeti közéletünket erjesztő európai kitekintésű vezető mesterei, irányzatai ellen. A minden újtól, a minden mástól, a minden gondolattól viszolygó ellenforradalmi korifeusok rá hivatkoztak Uitz Béla, Iványi Grünwald Béla, Perlrott Csaba-Vilmos és a többiek „tyúkszemművészete" ellenében. Révésztől várták „a legszertelenebb művészi szabadság" kiszorítását, a jobboldali Kecskeméti Közlöny vezércikkírója szerint „a magyar ég", megdicsőítését, másként szólván a legvadabb nacionalizmust és maradiságot.

Révész műveltebb, jobb ízlésű, tisztességesebb volt annál, hogy megnyilatkozásaival mintegy visszaigazolja, ha úgy tetszik meglovagolja a kurzust. Ő a maga módján szerette a népet, írtózott a háborútól. Arról nem ő tehet, hogy az igazi művészek többsége távol tartotta magát a feneketlen konzervativizmust magasztaló hírös várostól, a művészeket nélkülözésre kényszerítő Kecskeméttől. A Képzőművészeti Főiskola tanáraként 1920 augusztusában vette át gyakorlatilag, néhány év múlva hivatalosan is a kecskeméti művésztelep vezetését.

Első, nagyobb szabású kiállításukat 1924. júniusában rendezték az akkor megnyitott múzeumban. Joggal állapította meg Telepy Katalin a *Kecskemét multja a képzőművészetben* című kiállítás katalógusában: a Révész-tanítványok közül „nem egy művész értékét az idő devalválta".

A felszabadulás után itt 1955-ben rendeztek nagy Révész-kiállítást. Magángyűjteményekben őrzött képei közül is jó néhány a falakra került. A katalógus rámutatott a Kiskunságról, a halála előtt négy esztendővel, 1940-ben Kárpátaljára költözött művész életművének legértékesebbjeire, tiszteletre méltó törekvéseire, eredményeire. Tudatja: jó néhány alkotását az Ermitázsban őrzik.

Heltai Nándor

APRÓHIRDETÉS

ingatlan

LADÓ egy szoba összkom-rtos házrész melléképü-tekkel. Kecskemét, Bé-tér 6/a. Érdeklődni: ész nap. 27

ERÉKDOMBON üdülő el-ló. Érdeklődni lehet Kecs-emét, Izsáki út 45. Hul-n-vendéglő után. 70

ALLÓSZÖG belterületén rtes családi ház azon-l beköltözhetően eladó. deklődni: szombat, va-rnap, Ballószög Kossuth u. 30. szám alatt. 111

AGYOMÁNYOS művelé-2 hold szőlő 200 körte-val, igényesnek eladó, gy részművelésre ki-ó. Soltvadkert, Tanács 47. Galántainé. 21 321

ALATONBOGLÁRON, fa-szélén a tótól 1 km-re rdonos termő szőlőből 0 négyszögöl eladó. Víz, llany van. Érdeklődni iskunhalas, Ág u. 9. Lu-cs. 58

ÁROMSZOBÁS összkom-rtos új családi ház el-ló. Kecskemét, Szélma-m u. 18. 131

LADÓ gazdálkodásra al-almas tanya, 847 négyszö-öl területtel, ebből 500 égyszögöl szőlő, 2 csökút. egegyezés esetén 17 db. vorskapcsolású csövek-el. Villany van. Érdek-dni lehet: özv. Járó néné Kecskemét, Tal-ja 286. 21050

LADÓ Sopronban (Lő-erekben, közel a szív-szá-atóriumhoz) a Manningen ca üdülőrészén, közmü-esített (víz, villany) be-ülthető 120 négyszögöl sa-ktelek. Árajánlatokat: ollmayer Krisztina 6000 ecskemét, Szép Ilonka u. szám alá kérek. Telefon: -23-288 18 óra után. 72

LADÓ Kecskemét, Bajcsy-s. u. 25. számú ház. 2 oba, előszoba, fürdőszoba, onyha, garázs és több ellékhelyiség. Valamint négyzetméteres üzlet-lyiség üresen átadó. Er-klődni: szombat, vasár-ap egész nap, hétköznap lután 4 órától. 22543

akás

LADÓ Kecskemét, Aka-mia krt. 29—31. szám atti III. emeleti, 2 szo-is, erkélyes lakás, kész-nz + 200 000 Ft OTP-hi-látvállalással. Ajánlatokat Öröklakás" jeligére a adóba kérek. 21038

ECSKEMÉT, Halasi úti I. emeleti kétszobás gáz-itéses-tanácsi lakásomat cserélném hasonló taná-si 2 és fél, vagy három-zobásra. Leveleket: „Ta-aszi költözés 192371" jel-igére a kecskeméti Magyar irdetőbe kérek. 123

ET és félszobás Kecske-éten, gázfűtéses, ga-

SOLT központjában négy-lakásos társasházban két-szobás, szuterénes, össz-komfortos lakás garázzsal, OTP-hitelátvállalással is eladó. Érdeklődni lehet: Végi András, Szeged, Ár-víz u. 3. szám alatt. 133

ELADÓ KECSKEMÉTEN kettőszobás összkomfortos lakás teljesen bebútorozva. Utazási irodának hosszú távra kiadva. Ajánlatot: „Leninváros 21032" jeligére a kiadóba kérek. 21032

8 LÓERŐS MIB Diesel-motor eladó. Érdeklődni Soltvadkert, Bercsényi u. 29. sz. alatt. 37

LUXUS berendezésű, 3 szo-ba, összkomfortos, nagy enkélyes budai öröklakás, nagyon igényesnek, kész-pénzért eladó. Nem ház-gyári. Telefon: Budapest 859-857. 22630

1 + félszobás lakás OTP-hitelátvállalással azonnal beköltözhetően eladó. Ér-deklődni: 17 órától, Kecs-kemét, Lánchíd u. 7/a. II/20. 117

ELADÓ Budapesthez kö-zel 2 szobás, loggiás, föld-szinten lévő, 59 négyzetmé-teres, központi fűtéses öröklakás. 12 000 Ft/m² + OTP-hitel. Megtekinthető hétfőn, pénteken, szombaton és vasárnap délután 6—8 óráig. Cím: Gödöllő, Mo-solygó A. krt. 30. fsz. 1. 149

Gépek és alkatrészek

KETHENGERES RS—09-es traktor platóval, műanyag tartállyal, RS szivattyúval eladó. Kiskőrös, Bánffy u. 22. 35

BARKAS platós, 7 éves, új motorral, lejárt műszaki-val eladó. Dunaszekcső, Ár-pád u. 2. 129

518-AS Brazilmetál BMW személygépkocsi 70 ezer kilométerrel eladó. Kis-kunmajsa, Deák F. u. 63. 8

VADONATÚJ kéthengeres 30 lóerős komplett len-gyel URSUS traktormotor eladó. Irányár 40 000 Ft. Soltvadkert, Tanács u. 47. Galántainé. 21 322

MIB 8-as Diesel-motor el-adó. Kecel, Zsoldos u. 4. Érdeklődni munkanapokon 17 óra után, szombat, vasárnap egész nap. 19

PZ-S Wartburg eladó. Kecs-kemét, Kandó K. u. 19. 22532

WARTBURG PI rendszámú megkímélt állapotban eladó. Kiskunhalas, Him-ző u. 16. 67

PX-ES 1200-as Lada személygépkocsi kifogástalan állapotban igényesnek el-adó. Ugyanott UE—29-es felújított állapotban plusz egytengelyes pótkocsi csó-vázas ékével eladó. Érdek-

Egyé

OLDAL... jó állapotban levő műszakiztatva, Romet négykerekű új és 96-os HOHNER (54 éves) tangóharmónika eladó. Kecskemét, Vacsi-hegy 88/a. (Ceglédi úti gázlerakattal szemben). Körtvélyesi Sándor. 58

HAMPHSIRE és tetra X Hamphsire keltetői tenyésztojás heti nagyobb mennyiségben, valamint ugyanott 300 db vérvételezett termelő tojóállomány eladó. Érdeklődni: Szabó Imre 6080. Szabadszállás, Petőfi Sándor u. 12/a. 21218

ÓRÁSSZERSZÁMOKAT, régi óra alkatrészeket és zsebórákat veszek. Polyák Sándor, Kecskemét, Stádium u. 5. III. em. 52. 6000 21

ÚJ Siesta gázkályha eladó. Érdeklődni: Kecskemét, Czollner köz 21. 21165

MORZSOLT kukorica el-adó. Kecskemét, Katona József u. 2/a. 21 108

8 HÓNAPOS vemhes kan-ca és 9 hónapos csikó el-adó. Nyárlőrinc, Alkot-mány u. 51. 21280

2 DB 5 éves almásderes sodrott ló eladó. Jánoshalma, József A. u. 4. 23

30 DARAB tokjú eladó. Áp-rilisban ellenek. Cím: Né-meth József, 6221 Akasztó, Akácfa 14. szám. 151

ELADÓ 2 darab szép anyá-nak való süldő. Kecske-mét, Vaspálya u. 6. (volt Madár-köz) Ceglédi útról. 192

ELADÓ 2 éves pej kanca, vagy elcserélhető borjúra, vagy birkára. Kecskemét, Talfája 195. Katonatelep, mellett id. Szilvási Imre. 21274

2 DARAB 20 hónapos, 169 cm magas könnyű sodrott, vasderes kánca csikó be-kocsizva eladó. Kasza Jó-zsef, Páhi, I. 64. 22533

FONICA zenegép eladó. Kecskemét, Ilona u. 7. 133

KÉZI gumilabdás bor-pumpa eladó. Érdeklődni: szombat, vasárnap 10—12 óráig. Nagykőrös, Kecske-méti út 28. 21258

Vegyes

ÉRTESÍTJÜK Tisztelt Ügy-feleinket, hogy a Hírös CB taxi a 21-111-es telefonszá-mon éjjel-nappal várja rendeléseiket. Szolgáltatá-saink: személy, teherszál-lítás, autómentés. 130

BOR- és gyümölcslapanyag-ok fözését rövid határidőn belül vállalom. Cím: Nyít-rai-féle Szeszfőzde, Ti-szakécske. 22610

A MAGYAR AUTÓKLUB GÉPJÁRMŰVEZETŐ-KÉPZŐ TANFOLYAMOT INDÍT: 1984. január 26-án: KECSKEMÉTEN: Jel: Kecs-kemét, Jász u. 26. Tel: 20-159. Kecskemét, Rákóczi u. 2. Tel: 22-340. A tanfo-lyam díjának befizetése: 6 havi részletre! Lajosmizsén: Jel: Mozsár András klub-titkárnál Lajosmizse, Mű-velődési Ház. Szabadszál-láson: Jel: Takarékszövet-kezet irodájában. Kerek-egyházán: Jel: Tóth Béla Kerekegyháza, Ságvári u. 80. Kiskunmajsán: Jel: Má-té Tóth Ferenc Kiskunmaj-sa, Lenin u. 1. A tanfo-lyam díjának befizetése: RÉSZLETFIZETÉSI KED-VEZMÉNNYEL! 96

JANUÁR 16-án, Kecske-mét, Nagykőrösi utcán (bu-tik mellett) elvesztettem lila köves fülbevalómat. Becsületes megtalálót ju-talomban részesítem. Petró Andrásné, Lajosmizse, Batthyány u. 9. 22616

SZOBAFESTŐK figyelem! Válaszborítékért ingye-nes, árjegyzékes katalógust küldök a huszonkettő centiméteres, széprajzú falfestő henge-rekről. Szűcs Lászlóné, 3527. Miskolc, Bajcsy-Zs. út 16. 150

A HELVÉCIAI Állami Gaz-daság kedvező feltételek mellett kiad szőlőültetvényt haszonbéres művelésre a kunbaracsi telephelyén. Ér-deklődni lehet: Helvéciai Állami Gazdaság, Alsó-major Füzesi István agro-nómusnál. Tel.: 22-455/24-es mellék. 121

9 HÓNAPOS kisfiúnk mel-lé pótmamát keresünk, dél-után 1—6 óráig. Ebédet biztosítunk. Kecskemét, Telefon: 23-409. 22549

MINI-MAX Autószerviz meghívja Önt! Legyen az ügyfelünk! Szolgáltatása-ink: Gépkocsi teljes szer-viz (alsó-felsőmosás, zsí-rozás, olajcsere), alváz és üregvédelem, futómű mű-szeres beállítás, kerék cen-tirozás-gumi szerelés, mo-tor műszeres beállítás, mindennemű futó javítás, fődarab felújítás 20 000 km garanciával, vonóhorog-felszerelés 1300—1400 Ft között, műszaki vizsgára felkészítés, műszaki vizsga lebonyolítás, fényszóró-beállítás, pénteken 12—17 óráig díjtalanul, min-den tíz perc alatt elvégez-hető művelet díjtalan. Kecs-kemét, Felsőcsalános 112 (Dunaföldvári úton az Au-tós csárdától 400 méterre) Várjuk kedves ügyfeleink megrendelésseit! 21033

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Réveh Gyuri

1967 JUL 7

— A KECSKEMÉTI vasútkertben felállított szoborsétány a tervek szerint augusztus 20-ra lesz teljes. Ekkorra újabb négy mellszobor kerül a parkba. Felállítják Hornyik Jánosnak, a város neves történetírójának, Bíró Lajosnak, a híres földrajzi utazónak, Révész Imrének, a kecskeméti művésztelep egykori vezetőjének, valamint László Károlynak, a múlt század jeles magyar mérnökének, Kossuth Lajos egykori titkárának a portréját.

felvétel

örösi Gépjavító Al-
.

5177

attal rendelkező

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

1974 JAN 11

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

Révész Imre festőművész

1021

Képes naptár

Január 11., péntek: ÁGOTA

20 esztendeje, 1954. január 11-én hunyt el **Oscar Strauss** osztrák zeneszerző és karmester. Operákat, zenekari műveket írt, de hírnevét mégis operettjeivel szerezte meg, legnépszerűbb műve a **Varázskeringő** című operett.

Január 12., szombat: ERNŐ

Thaly Kálmán politikus, történetíró és költő, ma 135 esztendeje, 1839. januárjában született. A **Magyar Történelmi Társulat** létrehozása az érdeme. Mint történetíró romantikus-nacionalista vonásokkal a kuruckorral foglalkozott. Munkásságának érdekessége, hogy az általa kiadott kuruc balladákat részben maga költötte át. Várkonyi Á.: Thaly Kálmán és történetírása c. műve működésének kritikáját adja.

Január 13., vasárnap: VERONIKA

145 éve, 1829-ben ezen a napon halt meg **Friedrich Schlegel** romantikus német író, irodalomtörténész és nyelvtudós. Filológiai kutatásai eredményét **Az indek nyelvéről és bölcsességéről** (1808) c. munkájában foglalta össze. A korabeli nyárspolgárság felháborodással fogadta a **Lucinde** című, újszerű, erotikus regényét.

Január 14., hétfő: BÓDOG

Révész Imre festőművész, 115 esztendeje, 1859 januárjában született. Legnagyobb sikerét a népéletből vett realista szemléletű képeivel aratta, de igen népszerűek voltak az 1848—49-es szabadságharc eseményeiről készült képei is. Leghíresebb műve az agrárproletárok harcának megdöbbentő erejű ábrázolása, a **Panem!** (1899) című.

korcsoportba
volt résztve
talános isk
50 százaléka
bajnokságra.

A serdülő
mokban a p
nyesült, a
mokban úgy
lepetések s
egyéniben k
madik helye
klubtársától,
vedett vere
második hel
náczot a döntőbe jutástól Bodó a DUNAKER versenyzője ütötte el. De talán a legnagyobb meglepetés a férfi páros döntőjében született. A tavalyi országos vidékbajnokságon második helyen végzett Ignácz—Szeri kettős nagy küzdelemben szenvedett vereséget a „veterán" Semsei—Csősz pártól.

A megrendezett 17. számon a D. Vendéglátók és a D. Kohász osztozott. Mindketten nyolc és fél számot nyertek.

Legeredményesebb versenyzők: Becsei Sarolta, négy, Szeri Attila és Maczkóné három-három számban lett első.

Dicséret illeti a versenyszámok zökkenőmentes lebonyolításáért a városi szakszövetség illetékes vezetőit. Ez a verseny előjátéka volt a megyei egyéni bajnokságoknak. Január 13—14-én Székesfehérváron az újonc, serdülő és ifjúsági, január 20-án Dunaújvárosban a felnőtt egyéni bajnokság kerül lebonyolításra.

Eredmények:

Újonc leány: 1. Mészáros, 2. Boros, 3. Zsiga, 4. Németh (valamennyi D. Vendégl.). Újonc fiú: 1. Gugi, 2. Keszthelyi, 3. Thernesz, 4. Hanák (valamennyi D. Kohász).

Serdülő leány: 1. Bakó, 2. Für, 3. Kiss, 4. Mészáros (valamennyi D. Vendégl.). Serdülő fiú: 1. Szalontai, 2. Bartók II., 3. Fülöp, 4. Molnár (valamennyi D. Kohász). Serdülő leány, páros: 1. Baszeri—Ignácz, 3. Horváth—Muskó és Bodó—Koltai (Dunaker VM). Vegyespáros: 1. Szeri—Maczkóné, 2. Horváth—Kovács, 3. Ignácz—Becsei és Muskó—Wiedemann.

Török József

Kézilabda:

Kezdődik a ter

1974. január 13-án kezdetét veszi a már hagyományossá vált terembajnokság a Dunaújvárosi Kézilabda Szövetség rendezésében. A női mérkőzések délelőtt 8 órától a dr. Münnich Ferenc Gimnázium, a férfimérkőzések pedig délután 13 órától a II. sz. Szakközépiskola tornatermében kerülnek lebonyolításra.

A benevezett csapatok:

Nők:

DKSI II., DKSI III., 316. ITSK, Kohászat, Papír SK, II. sz. Szakközépiskola, Vendéglátó II.

A férficsapatok két csoportban küzdenek a bajnokságért:

„A" csoport:

DKSI I., DKSE II., Dunaföldvár, Egyetértés, Haladás, Kohászat, Toldi HSE, Volán I.

„B" csoport:

DKSI II., Gimnázium, 316. ITSK, II. sz. Szakközépiskola, Toldi ITSK, Volán II.

A változás az elmúlthoz

Erdős Renée — otthon

Beszélgetés az irónővel — müveiről és a gyermekeiről

— Az *Uj Nemzedék* tudósítójától. —

Régi, kedves butorokkal teli szoba. A kályha mellett varrogatva ül Erdős Renée. Egy sárgafüggönyös fehér ajtón cincogó gyerekkántálás szürődik át, — Erdős Renée két kis lánya játszik a Fräulennal és cérnavékony kis hangjukon csengetik at ide a gyereknótájukat.

Blaue, blaue Fingerhut,
Steht dem Jungfer gar so gut...

Az édesanyjuk itt a Jézuska által majd elhozandó kis kötényüket varrja és válaszul visszakacag a kis dalosokhoz.

— Ezekkel csináljon intervjut, — mutat az ajtó felé — ne énvelem. ők, biztosithatom, érdekesebb és eredetibb dolgokat tudnak mondani, mint én.

— Én mit is mondhatnék magamról? Látja, most is varrogatok nekik és ez az egész télen igy megy. Most meg éppen szivesen csinálom, tudja, ez már karácsonyi készülődés. — de nemcsak ezt kapják, már vettem két babát, kis szamarat, babahintát, képeskönyvet, egy csomó szines, apró holmit. Oly drágák ők ilyenkor, a bámuló, ragyogó szemü kis várakozók. Karácsonyfaszagot szimatolnak és hogy szeretnék most beleütni mindenbe a kis orrukat.

— A nagyobbik talán már gondolkozik is nagyon a dologról. Hisz ő már iskolás, az első elemit tanulja most, hanem mit szól hozzá, borzasztó lassan tanul meg irni!

— Magamról mondjak valamit? Hát próbáljuk meg.

— 13 éves koromban irtam az első versemet és a nagyanyámnak mondtam el először.

— Tizenkilenc éves voltam, amikor az első verseskötetem megjelent. „Leányálmok" volt a cime és Gyóni Károly irta az előszót hozzá. Az egész kötetben ez az előszó a legszebb és a legjobb, mert a versek — mondja — hihetetlenül rosszak. Ilyen volt az első könyv.

— Legjobban a munkáim közül a „János tanitványt" szeretem. Azaz hogy ezt mindig szerettem, — mert ugy vagyok vele, hogy mindig a legutolsó munkám szeretem és mindig még a János tanitványt.

— A „János tanitványt" most elő is adták december 14-én Németországban, Bonnban. Kaptam sürgönyt is, két szó az egész: „Teljes siker."

— Társaságba nem járok, — meséli tovább — alig mozdulok hazulról. Azért, mert iró vagyok, nem fontos, hogy folyton járjak-keljek. Enélkül is lehet irni. *Nem az élmény a fontos*, hanem az, amit magam csinálok, amit a fantáziám hoz elém, amit kigondolok.

— Hisz elülhetne az ember három évig is egymagában egy hegy tetején és irhatna gyönyörü dolgokat.

— Utazni, külföldön lenni, igen, ez szép és ez kell is. Én a háboru előtt nyolc évig éltem Olaszországban. Nem mondom, hogy nem szeretnék visszamenni, — de most bajos, a gyerekek miatt is.

— Jaj, de kis imposztorok! Egész télen egy sort sem dolgozhatok tőlük. A lakás, ugy-e, pici? A hálómban nem dolgozhatom, az jéghideg ide meg áthallatszik minden, a játékuk, a sirásuk, nevetésük.

— Bizony, — mosolyogja — térjünk csak vissza őhozzájuk, — és egyszerre felcsillanó meleg fénnyel teli a két szeme.

— Ők mindig a legérdekesebbek. Kiszámithatatlanabbak, meglepőbbek, mint egy regény vagy könyv.

— Csak egy dolgot mesélek el a nagyobbikról. Van neki egy képzeletbeli országa: „Grácia". Itt azután minden megvan, amije a valóságban nincs. Van neki itt, ugy meséli, öcsikéje, édesapja, unokatestvérei, nagyapja, nagymamája és minden játéka megvan ott, amit itt a valóságban nem kaphat meg. Ugy-e szép?

A gyerekszobában ezalatt elparentálták a Jungfert, meg a blaue Fingerhutot. Végigdanolgattak egy-két strófát az Ispilángból és most hangosan szólitgatnak egy bizonyos lusta Haeschent.

Das du gar nicht hüpfen kannst?
Haeschen, Haeschen bist du krank?

Kis kopogó lábak ugrálnak, — kiabálnak.

Haeschen hüpf!
Haeschen hüpf!

Erdős Renée kinyitja az ajtót. — és egyszeribe két kis lány szalad a nyakába. Selymes, szőke fejük szép szeliden odaborul aztán az édesanyjuk kékesfekete hajához.

Egy csöppet sem félénkek, igen barátkozó gyerekek.

Cornelia egész kis kisasszonyka, elém áll és ugy pötyögi büszkélkedve:

— Látod néni, külön bluzom és szoknyám van, mert én már nagy lány vagyok és egy tanitónéni tanit irni engem, de csak az „it" tudom, meg a „zut". És én már magam is lefeküszöm, de a Dodóka csak ugy, ha anyuci fekteti le.

A picike olyan megbuvó, mint egy kis nyuszi, — akadozva és ideoda fészkelödve, de azért az ölemben ülve mondja el, hogy:

— Reggel mindig mesél anyuci szépet és én mondom neki: „még!"

Megkérdezem őket, mit szólnak ahhoz, hogy az édesanyjuk ir? Csodálkozón nyitják rám a kék szemüket:

— Mér kérded? Hát a te anyucid tán nem ir? Minden gyerek anyucija ir!

Előhozzák a délben elrakott sütéményüket és apró darabokat törnek le belőle nekem.

Felfedezik, hogy jegyzem, amit mondanak és meg kell magyaráznom miért, minek és hogy hogyan lesznek ők benne az ujságban?

Egy kicsit elcsodálkoznak, azután egyszerüen elrekvirálnak tőlem papirost, ceruzát és ugrálva kivonulnak a szobából.

Mikor bucsuzom, előkerülnek és két telefirkált papirost nyujtanak át, hogy azt ők irták az anyuciról, hogy tegyem be azt is az ujságba.

Pukedliznek szépen, a kicsi föláll egy fotelra, azt mondja, azért, hogy „ugy köszönjön el tőlem, mint egy nagy".

Sz. G.

A kecskeméti művésztelepen

Révész Imre tanárnál

Az Uj Nemzedék kiküldött tudósitójától

A vasut mellett zuzmarás téli fák közt egy nagyobb épület hat apróbb villától körülvéve: a müvésztelep. Most itt is menekültek laknak, csak a főépületben maradt hely a festők számára. Egy év óta itt tartózkodik *Révész* Imre tanár a növendékeivel.

A mester az emeleten lakik, a mütermében fogad. A falakról nagybajuszu tanyai magyarok néznek le ránk a képekről. Ott a Templombamenők, hatalmas erejü földeken át nagykomolyan ballagó család, emitt a Pásztortüz, Lacikonyha, Mosónők... csupa kész vagy félbehagyott munka. Révész Imre tanár a müvésztelep életére vonatkozólag kérdésünkre a következőket mondotta:

— Most csak tizennégy növendékkel vagyok itt, de megigérték, hogy tavaszra elhelyezik az itt lakó menekülteket. Az állam átveszi a telepet s a főiskolai növendékek már májustól kezdve lejöhetnek csapatonkint, de lesz kész müvészeknek is hely. A cél: hogy a müvészeink állandó kapcsolatban legyenek a magyar vidékkel, növendékeink pedig itt tanulják meg a természet szeretetét. Magamon tapasztaltam, hogy mikor Párisba mentem, sokkal több elméletet tudtam, mint az ott levő fiatal piktorok, mégis ők produkáltak többet, mert jobban ismerték a természetet.

Akit a nagy Munkácsy korrigált

Kérdezősködünk a párisi évekről.

— Párisban Munkácsy tanitványa voltam. Egész váratlanul megkaptam a négy közül az egyik 6000 frankos Munkácsy-ösztöndijat egy táncoló juhászról festett képemmel. Huszonöt éves voltam s a mester akkor állt dicsősége zenitjén. Velünk fiatalokkal mindig a lehető legközvetlenebbül bánt, néha-néha meglátogatott bennünket, nekem a kis mütermét is átengedte.

— Ur volt, nagy házat vitt, a franciák irigyelték is. Sohse felejtem el, egyszer valami nagy estélyre kellett mennie, megállt előttem, elgondolkodott s váratlan ezt mondta:

— Ha én hazamehettem volna, otthon kis birtokot vehettem volna. Otthon festeni, mindig csak otthon...

— „Hivatalosan" tanitványai nem voltak. Akkor 84—85—86-ban künn voltak velem Párisban Karlovszky, Vágó, Mészöly, Tahi Antal. Szegény Mészöly nem hallott jól, ebédnél mindig husz frankossal fizettünk, ő azért, mert félig süket volt, én meg azért, mert nem tudtam jól franciául.

— Párisban akkor forrók voltak a napok. Akkor jelentkezett Bastien Lepage-zsal az egész uj piktura. Bennünket fiatalokat persze szörnyen fejbekólintott a plain air, sutba dobtuk a barnán festett képeinket. Manetnak akkor volt éppen az első nagy gyüjteményes kiállitása s igen nagy feltünést keltett. Munkácsynak sehogy se tetszett ez a kiállitás, elitélőleg nyilatkozott róla.

— Engem egész életemben a magyar élet érdekelt. Kis diákkoromban láttam a debreceni civiseket, később, férfikoromban a szentesi parasztokat. Husz évig minden évben voltam egy-két hónapig Szentesen. Most Koszta József festeget csöndben, magában kinn a tanyán

Mikor Ferenc Józsefet festette

— Azelőtt sokat tartózkodtam Bécsben. A később szerencsétlenül járt Thallóczy társaságához tartoztam, volt köztünk levéltáros, történész, festő, iró s ha Bécsbe jött, benekukkant hozzánk Tisza Kálmán és Zichy Mihály is. Háromszor festettem Ferenc Józsefet. Dés városa, a közös minisztérium és Szerajevó számára. Mindig ötnegyed óráig ült. Mig festettem, beszélgetett. Pompásan emlékezett mindenre s az udvari hivatalnokok nagy zavarban voltak, ha valamelyik képről volt szó s nem tudták, hol van: ő minden képnek tudta a helyét.

— Egyszer éppen déltájban festettem. Akkor nagy tüntetések voltak Bécsben, kérdezősködött, milyen az utca, történtek-e erősebb rendszabályok? Ezek voltak talán az első szociálista tüntetések Bécsben. Délben, még emlékszem, felharsant a Gotterhalte a Burg udvarán.

A kanászból lett festő

Itt volt a legutóbbi két hónapban *Szepesi* György, a kanászból lett festő. Megkérdeztem a mestert az érdekes fiura vonatkozólag mi a véleménye?

— Jó fiu, én szeretem, — mondja Révész, — az igaz, hogy rengeteg csiszolnivaló van még rajta; pásztorember. Debreczenben Istvánffy vette pártfogásába, ő hivta fel a kormány figyelmét is rája. Vándortermészet, nincs nyugta. Két és fél hónapig rajzolgatott itt, de folyton fejből akart rajzolni. Egyszer egy tájképére megjegyeztem, hogy a fák jók, de a kutágas nagyon kicsi.

— Az nem is volt ott — vágta rá a szavamra.

— Különben fenn Pesten most döntenek róla a minisztériumban.

Megnézem a növendékeket is. Kenyér, szalonna, gyorsforraló, tejeskanna és rajzok, festmények. Ebből a bohém összevisszaságból indulnak el a fiuk nagy utjukra. Szurós szemmel nézem őket. Talán ez... talán az...

(bf.)

azóta csak egy-egy kiváncsi idegen tévedt nagyritkán falai közé.

Akkor azonban, hogy hire terjedt lerombolásának s az utolsó misének főoltára előtt, zsufolásig megtelt a kopott csarnok. Sőt az udvaron is nagy tömeg leste levett kalappal és megilletődéssel ellágyuló arccal a rozzant orgona kikitörő siralmas szavát. A kóruson a Dies irae megrázó dallama bugott föl. Verseit vékony hangu gyermekkar énekelte. De a hivek soraiban is egyre több torokból tört ki az énekszó s az orgona bugásával összeolvadt zugásától szinte reszkettek a fekete posztóval bevont évszázados falak s az ezek közt Istenhez fohászkodó szivek.

Közben hirtelen csönd támadt. Az oltár mellett fölsirt a csengetyü. Mindenki térdre borult itt, ahol utoljára mutatták föl az Ur testét. S amikor az orgona panaszos bugása nyomában ismét fölegyenesedtek, az emberek közül sokan könnyes szemmel meredtek a feketével takart oltárra, a feketében gyászmisét tartó öreg pap görnyedt alakjára. Halotti misét tartott az abbé, mindazokért, akik valamikor e szentelt falak közé gyülekeztek. Az utolsó misére összesereglett hivek azonban azt hitték, hogy a gyászmise a halálra itélt templomért van. Szemem végig siklott az imádkozó sokaságon. Csupa öreg ember, többnyire montmartrei munkás és asszony görnyedezett ott. Fiatal arcok sehonnan sem mosolyogtak felém. Idegen is kivülem és társamon kivül alig akadt itt.

A fiatalságot már semmiféle emlék sem füzte az omlatag szentegyházhoz. Kivéve azokat, akiket itt kereszteltek. Ezeket ugy látszik a plébános gyüjtötte össze az oltár köré, ahol utoljára mutatta be szentmiséjét. A szentély félhomályában térdepeltek szalmafonatos imaszékeken: eladó sorba került leányok hófehér ruhában, mögöttük néhány fiatal munkás, pelyhedző álló mesterlegény, valamennyi égő gyertyával kezében.

A hajóban szorongók arcát azonban már mind teleszántotta az élet és a gond barázdáival. Meliettem egy összetöpörödött anyóka sóhajtozott. Arcáról szinte leritt a sok szenvedés s hogy valamikor sokszor keresett e falak között vigasztalást. Odébb egy feketébe öltözött termetes asszony ült. Kövér arcán csöndesen patakzottak alá könnyei: bizonyára özvegy volt s az urát siratta, akivel itt esküdött meg. Egyedül jött ide. A többiek mellett nagyrészt ott állt a férj is, kék munkászubbonyban, kemény, dacos kifejezésü, vagy legalább is közömbös arccal. A férfiak tulnyomó része esküvője óta talán nem is

A római és a konstantinápolyi magyar intézet sorsa

Barangolás Fraknói Vilmos tiszteletére

— Az *Uj Nemzedék* tudósitójától. —

Bizánc és Róma ... Történelmi korszakok két kulturális gócpontja, ahova a magyar história szálai is elhuzódnak, ahol a magyarság hóditókul és tanitványokul egyaránt megjelent. Két kulturális gócpont, amelyhez közünket mostani napjainkban, amikor tradiciók alapjára állva regenerálódni törekszünk, annyiszor fölérezzük. Mind a két ponton részint a háboru előtt, részint a háboru alatt sikerült már a magyar tudománynak és müvészetnek egy-egy hathatós előörsét felállitanunk. Egyik a Fraknói Vilmos által Rómában, a tudós *saját költségén felállitott Magyar Történeti Intézet és Müteremház*, a másik pedig az 1917-ben Konstantinápolyban felállitott Konstantinápolyi Magyar Tudományos Intézet. A háboru vihara a magyar kultúrának mind a két expozituráját elsodorta.

Érdekelt bennünket a kérdés, hogy ezeknek a külföldi tudományos intézeteknek helyreállitására illetékes helyen mennyire gondolnak és hogy az adott viszonyok között ezeknek helyreállitása mennyiben lehetséges. A következő felvilágositásokat kaptuk:

— A Konstantinápollyal való viszonyunk privát utakon ép olyan meleg, mint azelőtt, csak a jelenlegi politikai viszonyok miatt egyelőre nem mutathatunk fel *komolyabb valóságokat*. Egyébként pedig programmunkba beletartozik, hogy a nyugat nagyobb kapitálisaiban állandó kulturális magyar helyeket teremtsünk. Párisban is akarunk bármilyen csekély mértékben egy magyar kulturhelyet teremteni; egyelőre azonban csak kilenc stipendistánk van ott. Az ő révükön a dolog közelebb juthat a megvalósuláshoz, mert *ez a kilenc ifju tervein pionirjaiképen fog szerepelni Párisban*. Ugyanilyen jó a viszonyunk Olaszországhoz. Onnan is kilenc stipendiumot igértek.

— A római Magyar Intézet ügyére vonatkozólag pedig megtudtuk, hogy a hozzátartozó Müteremházat Fraknói Vilmos, miután a háboru folyamán az épület nagy viszontagságoknak volt kitéve s bizonytalan volt, hogy milyen állapotban kerülhet ismét vissza, eladta. A történeti intézet sorsáról azonban semmit sem sikerült megtudnunk.

— Özvegy Hegedüs Lászlónénak egy értékes beadványa alapján foglalkozunk egy Rómában felállitandó Magyar Ház ügyével. A dolog azonban egyelőre még csak a tervelgetés stádiumában van, — kaptuk még némi kiegészitő felvilágositásul illetékes helyen a sovány értesitést.

Kilenc stipendiumos diák olyan helyre, ahol már egyszer komoly tudósok ütötték fel mühelyüket, kissé kevés ujrakezdésnek. Nem értettük világosan, hogy a Fraknói Vilmos által kezdeményezett és már felvirágoztatott intézményt miért nem lehet továbbépiteni. Nem tudtuk, vajjon Fraknói az egész római intézetet eladta-e? És ha eladta, valószinüleg nem önzésből tette, hiszen legutóbb is olyan nagy alapitványt tett a Szent István Akadémián, amilyenre még eddig nem volt példa. Az agg tudós, aki hatvan esztendő beláthatatlan gazdagságu munkásságával áldozott meg a magyar tudomány oltárán, szorgalmas életének nemcsak erkölcsi, hanem anyagi eredményeit is önzetlenül, gondolkodás nélkül odaadja, ha azzal a magyar tudománynak csak egyetlen lépéssel való előbbrevitelét eléri. *A Szent István Akadémia számára kétmillió koronát adott abból a célból, hogy magyar tudósok munkáját támogassák jövedelméből.* Elsősorban tehát Fraknói Vilmossal kellene érintkezésbe lépni, ha valami komoly intézetet akarnak Rómában felállitani.

Akadt azonban a kezünkbe egy érdekes irás, magyar tudós cikke, amely külföldön felállitandó magyar tudományos intézetek kérdésével foglalkozik. Ebből a cikkből az derül ki, hogy a *Fraknói Vilmos által Rómában felállitott magyar tudományos intézetről saját történettudós társa sem tud.* Fraknói, amilyen csöndes és elmélyülő szerénységgel dolgozott, jótékonyságát is ugyanugy gyakorolta. Ebből következhetett, hogy illetékes helyek, sőt saját tudóstársai sem tudnak pontosan a dolgairól. Abban a cikkben, amely kezünkbe került, minden Rómában müködő külföldi tudományos intézet meg van emlitve, még az osztrák is, csak a Magyar Történeti Intézet felejtődött ki.

Fraknói Vilmos most Bécsben tartózkodik. A tudományos kutatás tüze vitte oda még a háboru folyamán élete nyolcvanadik évében. A bécsi levéltárakban dolgozik ugy, mint azelőtt, változatlan, töretlen energiával.

— Érdekes, uj adatokat talált Martinuzzi Györgyre vonatkozólag... Az fog most megjelenni — mondják szives, meleg szóval legutóbbi budapesti tartózkodási helyén. — *Tessék megirni, hogy nem állandó tartózkodásra ment Bécsbe, csak mig a munkáját ott befejezi, addig marad. Azután ujra vissza fog térni Budapestre.* A holmija még mind itt van.

A „holmit" esztendőkön át ottfelejteni s a munka lázában nem is törődni azzal, hogy mi van a holmival... *Ez ugyanaz az ember, aki nagy és megbecsülhetetlen ajándékait is el tudta felejtetni az emberekkel.*

Nem őróla akartunk irni. De mig magyar intézmények sorsát kutattuk, itt is, ott is egy-egy mély nyomára bukkantunk az ő munkájának. Itt is, ott is egy-egy monumentum, amelyre azonban a nevét olyan szerényen, a jótett önelégülésébe burkolózók egyszerüségével irta rá, mintha messzeségeket uraló nagy szobrok alkotója tüfokával vésné szignóját a talapzatba, hogy az idők moha órák alatt belephesse. Ahhoz, hogy eléggé megmaradhasson az emberek fülében, sohasem kiáltotta el elég hangosan a nevét; ahhoz azonban, hogy müve megmaradhasson és mások munkás keze is folytathassa, mindenét odaadja. Megbecsüljük-e, nem-e, ez a mi dolgunk.

Portraitot nagy homályból villanó apró sugarak adnak róla:

„Bécsben él rokonainál. A Herrengasse egy kis hotelléttermében szerény ebéddel szakitja meg reggel nyolc órától késő éjszakába nyuló munkaidejét. És örömmel tudatja, ha egy-egy uj adatot, uj világitó pontot talált munkájában"...

Barna homályból egy-egy monumentális, markáns vonással világitó rembrandti fej mered elém, amikor képzeletemben Fraknói Vilmos vonásait keresem.

R. V.

Az abszolutizmus Magyarországon. Berzeviczy Albert nagy müvének első kötete, melyben az ötvenes—hatvanas évek abszolutizmusát irja le gyermekkori emlékei és családi hagyományai alapján. Megjelent a Franklin-Társulat kiadásában. A ktöet ára 350 K.

Rózsahullás. Szentgyörgyi Czeke Vilma tizenhat novelláját könyvbe foglalta összse, melyet legnagyobb lélegzetü elbeszélésének, a „Rózsahullás"-nak cime alatt bocsájtott közre a Budapesti Hirlap kiadásában. A könyv szerzőjének nem közönséges hivatottságáról tesz tanuságot; nagy problémákat nem tár a közönség elé, egyszerü, könnyen érthető, lelkek a hősei és hősnői; történeteik könnyü és kellemes olvasmányok.

A kivándorló fiu. Balázs Sándor legujabb könyve az ifjuságnak szól: élvezetes és érdekfeszitő regény egy fiuról, akit a balsors kiüz Amerikába és ott megtanul az élettel való küzdelemben győzni. A kitünő könyvet a Franklin-Társulat adta ki; ára kötve 90 korona.

---

világirodalom remekeivel". Még most is megborzadok, ha arra gondolok, mennyi kinomba került, mig verseik bevonultak az én nehezen nyiló fejembe.

Én: Mondja meg őszintén, volt azóta kezében Vörösmarty vagy Arany?

Ő: Megvallom, nem, pedig férjem könyvtárában megvannak müveik.

Én: Lássa, ez éppen a baj! Maguk, méltóságos asszonyom, mikor lerázzák szoknyájukról az iskola porát, azt hiszik, hogy eleget tanultak.

Ő: Hát nem elég tizenkétévi tanulás egy szegény leánynak?

Én: De igen, ha jól tanultak volna! De Maguk nem tanultak jól. Maguknak az utolsó években már zsurokon, teákon, bálokon, jogászokon és huszártiszteken járt az eszük — nem hibáztatom érte, ez a természet rendje. Sokkal egészségesebb, ha a tizennyolcéves leány egy fessen bosztonozó huszárfőhadnagyról álmodozik, mint ha a matematika pápaszemes tanáráról s vele kapcsolatban a binomiális tételről. De az már nincs rendjén, ha az életbe kilépő leány azt hiszi magáról, hogy nemcsak *tanult*, hanem *tud* is! Mert ugyan mit tud az irodalomból az ilyen fiatal hölgy: mi marad meg a fejében iskolai tanulmányai halvány emlékeként? Ismer egy csomó nevet, Balassa és Zrinyi, Csokonai és Kölcsey, a két Kisfaludy és Vörösmarty, Szigligeti és Csiky, Jósika, Eötvös, Kemény és Jókai, Katona és Madách, Petőfi, Tompa és Arany nevét; a jobb emlékezetüek figyelmében talán megragadt róluk egy-egy adat, egy-egy jelző, ugy, amint annakidején tankönyvünkben tanulták. Oh, ez sokkal rosszabb, mintha semmit sem tanultak volna!

Ő: Barátom, maga paradoxonokban beszél s az én agyam nincs arra berendezve, hogy rejtvényeket fejtsen meg.

Én: A megfejtés egyszerü. Ha pl. méltóságos asszony nem tanult volna, akkor mint komoly asszony, kötelességének tartaná megismerkedni irodalmunk nagyjaival. Igy azonban, noha mélyebb, elevenebb ismerete nincs róluk, abban a tudatban él, hogy ismeri munkásságukat s a kellemetlen kisérő emlékek hatása alatt ugy tünnek föl ezek a nagy magyar irók, mint az irodalomtörténet kriptájából följáró kisértetek. Igazam van?

Ő: Kissé hangulatos a fogalmazása, mintha maga is lirikus volna s nem szürke professzor, de nem tagadom, van valami alapja.

Én: Kétségtelenül. Vagy van-e sejtelme Méltóságodnak, mennyi szépség rejlik egy-egy Maga előtt csak ciméről ismert költői alakitásban, hogy mást ne emlitsek, Kemény Zsigmond regényeiben vagy Arany második *Toldi*-jában, a *Toldi szerelmé*-ben?

Ő: Igen, emlékszem, hogy a *Toldi szerelmé*-ben van egypár szép strófa, ott, ahol Arany unokáját siratja, de arra is emlékszem, hogy az egészet a leányok az iskolában unalmasnak mondták!

Én: Unalmas? De, méltóságos asszonyom, ilyet mondani bün. Aranynak ez a remeke egyike a legérdekfeszitőbb költői olvasmányoknak. Egy mozgalmas, fordulatos, helyenként szinte Jókaira emlékeztető romantikus mese; keretében a költő csakugy csillogtatja jellemrajzoló, lélekfestő müvészetét s egyes részleteit annyira áthatja szubjektivizmusával, hogy lirájának legmegkapóbb nyilvánulásait itt, ez eposzában találjuk föl. De ezen az esztétikai gyönyörüségen tul milyen lelki gazdagodást jelent a *Toldi szerelmé*-nek elmélyedő olvasása! Egymást váltó szines és sötét jelenetei nyomán megelevenedik előttünk a magyar középkor minden ragyogása, minden büne, életre kel a magyar lovagvilág a maga hármas eszményével s egy darab a magyar nemzet életéből, valamint föltárul előttünk az emberi lélek a mélyén forrongó indulatokkal és szenvedélyekkel, törekvésekkel és gondolatokkal.

Ő: Bravó, bravó! Hisz Önt szerelme Arany iránt egész ékesszólóvá teszi. De mondja csak professzori szavára, igaz, hogy mindez benne van a *Toldi szerelmé*-ben?

Én: Asszony, asszony, mikor szünsz meg ellenkezni velünk férfiakkal? Benne van, sőt sokkal több s olyan szépségek, melyek tolmácsolására az én képességem gyönge.

Ő: Na nem bánom, a maga kedvéért elolvasom ezt a maga remekét.

Én: Ne az én kedvemért, hanem a magáéért, ha szabad kérnem! Nem kételkedem, ép oly őszinte esztétikai megindulást fog érezni, mint egy görög szobor vagy egy raffaeli kép szemlélésekor. S amilyen becsületes Maga, mert becsületes, mint egy férfi...

Ő: Ez kitüntetés akar lenni?

Én: Az is. A becsületesség férfierény, épugy, mint az önzetlenség sajátosan női. De, méltóságos asszonyom, ezzel a férfiui becsületességével el fogja ismerni, hogy igazságtalan volt s levonja a konzekvenciákat.

Ő: Talán Canossát járok Magával?

Én: Nem velem, hanem a magyar irodalommal: nem áll meg Aranynál, hanem tulmegy rajta előre is, hátra is, vagy egy félszázaddal, a XVIII. század végéig s a jelenkorig. Nem fogja megbánni.

Ő: Még a legujabb magyar irodalom sem fog kiábránditani?

Én: Nem!

Ő: De hiszen Maga is, mások is folyton ostorozzák modern iróinkat!

Én: Nem folyton, csak gyakran. Szigoru mértéket alkalmazunk, mert a müalkotásokat a lelkünkben élő eszményekhez mérjük s azt szeretnők, ha nem olyanok, amilyeneknek lenniök kellene. De a java igy is, amint van, nem igen marad el a külföldi termés mögött. (A boudoir hatalmas állóórája mély toronyóraütéssel hetet üt. Föláll.)

Ő: Már megy? Kedves uram, ez nem lovagias eljárás. Maga eljön ide hozzám, kikémlel, megtámad, hosszu dikciójával sarokba szorit s mikor énrám kerülne a sor, elillan. Hát járja ez?

Én: Bevallom, nem, de most valóban el kell sietnem: előadásra várnak hallgatóim. Előadás! (Homlokomra ütök.) Oh, én szórakozott professzor! Itt ülök egy órája, egy árva kukkal nem mondom, miért jöttem, s ha ez az *előadás* szó nem kerül ajkamra, elmentem volna anélkül, hogy elárultam volna! Azaz hogy most már meg sem merem mondani.

Ő: Ugyan, olyan csuf tervvel jött?

Én: Nem, de meg akartam hivni jövő heti előadásomra s ez most már tárgytalan, mert a magyar irodalom értékeiről fogok beszélni s azzal az imént eleget gyötörtem Méltóságodat. Teszek helyette egy másik ajánlatot. Olvassa el méltóságos asszonyom a *Toldi szeretmét*, aztán telefonáljon értem s tartson nekem egy nagyon hosszu előadást a költemény szépségeiről — büntetésül a mai szereplésemért.

Ő: Hagyjuk a tréfát, szavai komolyan gondolkodóba ejtettek. Hátha igaza van a *Toldi szerelmét* és a magyar irodalmat illetőleg? S most már kivánom, hogy ugy legyen. Szeretném, ha rajongása átterjedne reám! Ha megint látom, beszámolok az eredményről. Viszontlátásra!

Én (kezet csókolva őméltóságának s a belépő inastól kisérve, mély meghajlással kilépek a boudoir ajtaján.

Császár Elemér.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 FEB 21
PETŐFI NÉPE

Révész Imre

1021

RÉVÉSZ IMRE ÉS KECSKEMÉT

A NAGY festőművész, akinek Kecskemét szoborral készül emléket állítani, majdnem két évtizedet (1920—1939) töltött itt. Művészete, puritán emberi nagysága megérdemli, hogy kissé részletesen megemlékezzünk életéről, alkotásairól.

1859-ben született. Nagy mesterektől Bécsben, Párizsban tanult. Legdrámaibb alkotását a „Panem!"-et (Kenyeret!) 1899-ben festette. Ennek témájával már a múlt század végén a megbilincselt szocialista erők nagyságát tükrözte, és mondanivalója ezeknek az erőknek XX. századbeli győzelmét sejteti.

Életének hatodik évtizedét tatosta már, amikor 1920 őszén átvette a kecskeméti Művésztelep vezetését. Két évtizeden át fáradozott azon, hogy képzett tanítványokat neveljen és minél számosabb embert nyerjen meg a képzőművészet szeretetének. Tanítványai közül — kiktől rendszeres munkát, de mielőbbi teljes önállóságra törekvést kívánt, — neves alkotóművész lett Prohászka József (Balló Ede-díjas és aranyérmes), Benedek Jenő és Szabó Vladimír (Munkácsy-díjas). Tehetséges tanítványai és követői még Benyovszky István, Farkas Lőrinc, Hagyik István, Kiss Zoltán, Rimanóczy Géza, Metykó Gyula stb. Az utóbbiak jelenleg is munkálkodnak.

Mindig derűs, közvetlen, emberséges modorú művész volt Révész Imre. Széles baráti kör alakult körülötte. Ez a kör a huszas évek nehéz viszonyai között segített a Művésztelep anyagi gondjain akkor, amikor se élelem, se tüzelő nem volt, a ruházkodásról nem is beszélve. Művésznek lenni akkor nyomorúságos sorsot jelentett.

Kiss J. Zoltán rajza.

RÉVÉSZ Imre alkotásairól, művészetének jelentőségéről, a korabeli kritika mélységesen hallgatott. Nem kell csodálkoznunk ezen. Az életből vett és emberséggel teli zsánerképei mellett gazdag sorozatot képeznek alkotásai között a Habsburg dinasztia ellen vívott magyar szabadságmozgalom képei (Petőfi a nép között; Petőfi a táborban stb). Még kevésbé vette be korának polgári gondolkozása Révész szociális tartalmú, vagy ilyen érzelmeket ébresztő műveit.

Alkotásainak gazdag gyűjteménye látható Ungváron a Kárpát-Ukrajnai Területi Képtár állandó tárlatán. Nagyon sok képe van összegyűjtve a leningrádi Eremitázsban. A Szovjetunióban mint a legjobb magyar realista festők egyikét tartják számon.

Kecskemétről az 1930-as évek legvégén távozott. Képeiből egyik tanítványa, Kiss Zoltán buzgólkodása folytán emlékkiállítást rendezett a képzőművészek megyei munkacsoportja 1955. augusztus 20. és szeptember 10. között a Katona József Múzeumban. A kiállításon volt tanítványai az ország minden részéről egy-két műalkotásukkal hódoltak emlékének, s néhányan személyesen is megjelentek Kecskeméten.

Az agg Révész Imre Kárpát-Ukrajnában élő leányához költözött és 1945-ben 86 éves korában halt meg Vinogradov (volt Nagyszőllős) mellett. Ott is van eltemetve.

A SZOVJET állam a közelmúltban több képét vásárolta meg leányától. E képekből Uzsgorodon kiállítást rendeztek. „Panem" című képe 1958-ban Moszkvában szerepelt a magyar forradalmi művészek kiállításán. A moszkvai Iszkusszstvo Kiadó vállalat 1958-ban adta közre Jurij Sztaskónak Révész Imréről szóló tanulmányát

Soós Tamás

...k aranyos ember

...k kötény-
...nagy dara-
...szt viselt.
...z körül. A
..., akácerdő
menet oda
...zások, bú-
...fák között.
...n feltáma-
...ket. Elein-
...egyedikben
...Inkább ott
..., aki rop-
...esélt, amíg
...erűen csak
tanyavilág
...csinál csak
nagyobbat
...nyer ezzel.
...rténeteit, s
...at derülök

...szegelgette,

...ni?
...z erdő.

...g járt isko-

...de elég is

...tem elcso-
...ha csak...
legény vi-
...gyelj csak
...ltem. Egy-
...a bosnyá-
...cugszfürer
...agy úrnak
...csizmapu-
...or szegény
...log ez így,
...robb örök-
...készültünk
...llett üldö-

géltünk a Cuca Vincével. Pipázgattunk. Mondom a sógornak, hogy most már semmiképpen sem érdemes meghalni, mert október, november, december, oszt itt a disznóvágás ideje. Ez a Vince meg csak ott szusztorgatja, gyújtogatja a pipáját. Egyszercsak látom, hogy ég má a búza a hátunk mögött. No, szaladnak is a bosnyák tüzérek, meg a mieink. Oltottuk aztán a tüzet keményen. Idáig rendben is lett volna a dolog, hanem mék az ezredparancsnokhoz, mert küldte értem a futárt. Nosza, mondok, ennek fele se tréfa. El van ám keseredve a parancsnok úr, de igen nagyon.

— No István fiam, most mit csinálunk?

— Úgy illik, hogy helyrehozzam a hibát — mondom én. Úgy is lett. Alám adta az ezredes úr a Csillagot. Világi szép ló volt az fiam, de nagyon szép...! Lassú vágtában érkezek a bosnyák ezred táborába. Hívatom a vezért. Az ustor nyelével húzok egy vonalat a földön és kiadom nekik, hogy sorakozzanak föl a vonal mögött, mert az ezredem felkészült a támadásra. Senki ezen a vonalon át nem teheti a lábát, míg az ezredem ide nem ér. Keményen beszéltem velük, az ostorommal meg csak pattogtattam, de olyan kényesen, hogy a vállam meg se mozdult. Visszatértem oszt az ezredemhez. Itt aztán... Balkán dohányom volt nékem. Nagy kényelemben megtömöm a csibukot, az ezredes meg kotorász körülöttem, mint akinek a hasa fáj. Azt mondja: — Hát Pista fiam, csatarendben áll a bosnyák. Mi lesz velünk?

— Állítson ki a sátra elé száz katonát egy léniába, a többi feküdjön le aludni.

— Az isten akarása szerint valónak mutatta magát az én cselekedetem. Pocsék őszi eső kezdett zuhogni. Éjszakára berendeltem a legényeket a sátorba, nappal kiállítottam őket vissza. Kint áll a vonal mögött a bosnyák had is. Kiabálnak, fenyegetnek, hogy mi lesz mán. Szakadt az eső egész héten. Háromszor átmentem közben az ellenséget megfeddni a ...ólat lehet mán tapasztani. Szalad oszt hozzám a vezérük, hogy a csizmám talpát megcsókolja, mert annyira tönkresilányultak a várakozásban, hogy alig várták a legyőzésüket.

— Osztán gyerek. Elhiszed-e, amit én beszélek itten neked? — hajolt hozzám a huncut kék szemével vizsgálódva. Pista bátyám dicsősége magasra emelt engem is, és halk tisztelettel mondtam, hogy igen.

— No, elég nagy marha gyerek vagy te akkor, pedig rendes ember az apád. Mi akarsz te lenni, ha megnősz?

— Tengerész — vágtam rá minden gondolkodás nélkül.

— Tenger? — tűnődött el, majd újabb történetbe kezdett.

— Tizennégyben jártam egyszer a Fekete-tengeren, oszt a királydinnye úgy megszurkálta a talpam, hogy két hétig pálinkával kenegette a csicskásom. Elhiszed-e?

— Nem hiszem — mondtam határozottan az előbbi eseten okulva. Kemény nézésétől azonban megijedtem és megváltoztattam a véleményemet.

— Elhiszem!

— Mondom, hogy marha gyerek vagy te. Oszt miért nem játszol a többiekkel? Hiába vagy negyedikes az oskolában, nem vagy arányos ember. Legalább menj od hozzájuk, oszt vállald el, hogy te leszel hunyó. A többiek elbújnak, te meg szérhazaballagsz. Bújkálhatnak kedvükre. N menj már.

S kétségekkel a lelkemben útnak indított.

Bittó István

Tiszai halászat.

Országok Magyar Monarchiá
irásban és képben

Nagy-Szőllőstől nyugatra általában elég jómódú és nagyobbára magyar ajkú lakosságot találunk. E vidéknek legcsinosabb és legnagyobb községe *Salánk*, mely a megye éjszaknyugati sarkában a hegyes háromszögalakú s 372 méter magas Hömlöcz- vagy Helmecz-hegy alatt elterülő dombos vidéken fekszik. A Hömlöcz-hegy, melyet hatalmas tölgyes erdő borít, jelenleg nagyobbára gróf Zselénszky Róbert birtoka; déli oldala szőlővel van beültetve. Salánk község II. Rákóczy Ferencz birtoka volt, s Rákóczy itt tartotta kormánytanácsával utolsó gyűlését 1711-ben.

Salánktól keletre hegyes, dombos vidékre, a ruténekközé érünk, hol a szegény lakosságú falukban a jobb építésű paplakon kivül többnyire csak fa és vályogkunyhókat találunk, melyek szalmával vannak födve.

Újabban a kormány és a társadalom vállvetve igyekeznek a ruténekhelyzetén segíteni. Egyelőre a házi ipar fejlesztésén fáradoznak. Így *Ölyvös* községben gyapjú-előlegező telepet létesítettek. Az itt hitelbe kapott gyapjúból a nép gubákat, szőnyegeket készít, melyek eladása után elég pontosan és lelkiismeretesen fizeti vissza a kapott gyapjú árát. *Veresmart*, *Sásvár* és *Péterfalva* községekben kosárfonásra tanítják a népet. Ebben különösen a gyermekek már nagy ügyességre tettek szert, kik a Tisza partján bőven termő fűzvesszőkből igen használható és csinos gyümölcsszállító kosarakat készítenek. Ezenkivül még fazekas-iparral, kapa-kaszanyelek, seprők, lapátok készítésével foglalkoztatják a népet; a készítmények értékesítésről egy szervezett iparfejlesztő bizottság gondoskodik.

A ruténség legkiválóbb községe *Magyar-Komját* 2.800 lakossal, kik a község nevével ellenkezőleg majdnem mind ruténekk. A község több dombon fekszik; alatta a Borzsa termékeny völgye terül, melynek egy része már Beregmegyéhez tartozik. Új gör.-kath. temploma legnagyobb a megyében. Komját mellett terül a fűzesekkel és nádasokkal borított, mintegy tíz négyszögkilométernyi *Vidrás* nevű mocsár, melyen keresztül folyik a Beregmegyéből erre futó Ilosva patak. A Vidrásban sok rákot és csíkot fognak, vadkacsákra, vadludakra és vidrákra vadásznak. Magyar-Komjáttól éjszakkeletre fekszenek *Nagy-Rákócz* és *Kis-Rákócz* községek.

Nagy-Szőllősről a feketehegyi szőlők alatt vaspálya és e mellett jó országút visz a Tiszához, melyen két hatalmas híd vezet keresztül, keletre Királyháza, délre Tekeháza felé.

A vasúti hídon túl néhány percz alatt Királyházára robog velünk a vonat, a hol, mint a Debreczen és Szerencs felől Máramaros-Szigetre menő vasútak

Kilátás a Hark-hegyről a Tisza völgyére.

már a XIV. század végén fönnállott. A reformáczió idejében a Nagy-Szőllősön akkor többségben lévő reformátusok használták, míg 1690-ben a Ferencz-rendű barátoké lett. 1748-ban Barkóczy egri püspök a fancsikai róm. kath. parochiához csatolta. Ennek emlékéül ma is látható a templom fő bejárata fölött az egri püspök czímere. Szemben e templommal van a Ferencz-rendű barátok zárdája. Most már csak egy barát lakik benne; a nagy épület többi helyiségeit bérbe adják. A város vége felé, a Feketehegyhez közel húsz holdas parkban áll a Perényiek kastélya, melynek földszinti része a család levéltárában levő adatok szerint a XVI. század derekán épült, mikor Perényi Ferenczet a császári hadak a szomszéd Kankó várából kiűzték és a várat lerombolták. A XVIII. században négy saroktornyú eredeti elrendezését megtartva, barok izlésű emeletet építettek rá. Ebből az időből valók belsejének díszítményei, jelesül falfestményei. Az emeletén levő, körülbelül 18 méter hosszú nagy terem mennyezeti festménye, mely 1780-ban készült, Ahasverus és Eszter lakodalmát ábrázolja. A terem falain számos régi családi arczkép és történeti jeleneteket ábrázoló festmény függ.

A Feketehegy alatt levő dombon szőlőktől környezve omladoznak a középkorban kolostorúl szolgált *Kankó* várának romjai. A hegy tetején egy pinczealakú, vízzel telt barlang van. Erről azt tartja a nép hiedelme, hogy aranynyal, drágakövekkel és egyéb kincsekkel van tele, melyeket valamely tatárjárás alkalmával az oda menekült nép hordott volna össze. Többször próbáltak e barlangba behatolni és titkait kifürkészni, de sikertelenül. A számos villaszerű borházzal díszlő Feketehegyen kitűnő bor terem; különösen a nagy-szőllősi rizling és bakator borok erő és zamat tekintetében a leghíresebb magyar pecsenyeborokkal vetekednek. A Feketehegyet nyugatról megkerülve, barátságos mezők és árnyékos erdők közt megy az országút a Hark-hegy tetejére, a honnan kígyódzva ereszkedik le a túlsó oldali *Veresmart* községbe. Itt igen csinos gör.-kath. templom van, melynek szép falképeit Roskovics Ignácz festette. A Hark-hegyről gyönyörű kilátás nyílik az alatta elterülő termékeny síkra, az ezüstszalagként csillogva ide-oda kanyargó Tiszára, meg a félkörben húzódó kirvai, veréczei és tarnai hegyekre. Szemközt Huszt vára látszik. Az itteni kilátás Ugocsamegye egyik nevezetessége. Ő Felsége a király 1852-ben erre útaztában szintén megtekintette. A hegy alatti völgy közepén emelkedik egy domb, melyen már csak romok regélnek a hajdan híres *Nyaláb* vár dicsőségéről.

Révész Imre

** A Műcsarnok tavaszi kiállításának díjai. Ma délelőtt tartott ülésén adta ki az együttes bíráló bizottság a Műcsarnok tavaszi kiállításának díjait. A társulat nagydíját Révész Imre „Öregek" című műve, a „kitüntető elismerést" Spányik Kornél „Alkonyatkor" című műve, a Ráth György-díjat Barkász Lajos „Ábrándozás" című olajfestménye nyerte, a díj kitüntető elismerését pedig Horváth Béla „Ködös tél" című olajfestménye kapta, Wolfner Gyula díját Siklódy Lőrinc „Gödöllői hadiemlék" című szobormüve nyerte el, kitüntető elismerését Margó Ede „Szent Borbála" című szobormüve. A Vásárpénztár Rt. „Pállik Béla-díját" Viski János „Magyar csikós" című olajfestményének adták. A Jankó János-féle díjat a bíráló bizottság nem adta ki. Halmos Izor életképdíját Gachal József „Anya és gyermeke" című müve. Halmos Izor-kisplasztikai díját Farkas Béla „Vetkőző leány" című kis szobormüve, a Lipótvárosi Kaszinó díját Áldor János László „Alvó vénusz" című olajfestménye kapta, kitüntető elismerését pedig Madarász Walter plakettjei, végül az építészeti nagydíjat Gregersen Hugó „Kolumbusz-emlék" című rajzának adták, kitüntető elismerését pedig Frisch Vilmos „Szalonikii zsinagóga" című építészeti rajzának.

Újság. 1930. III. 30.

Újság 1930. III. 30.

Révén Imre

Főisk. tanár, a kecskeméti művésztelep vezetője 1920-óta. 30 l.

A kecskeméti művésztelepen 30 növendék volt 1926-ban 31 l.

Lyka Károly, Festénelünk a két világháború között. Bp. 1956.

M.D.K.

Révész Imre, festő (1859-1945

munkásságáról ír rövid ismertetést Csap Erzsébet. 1882-ben elnyert Munkácsy-díj révén három évig a nagy mester mellett dolgozott. Petőfi iránti rajongása ihlette nagyméretű kompozícióra, képeinek visszatérő témája a hiszármányolt magyar paraszt kuzdelmes sorsa. A hátsó borítón látható, főművének, a „Panem"-nek (1899) egy sines részlete

BUDAPEST, 1967. V. évf. 11 sz. hátsó borító old.

Révész Imre, festő

A Petőfi Irod. Múz. a kultúrkapcsolatok intézetének 1958-ban Petőfi, Ady, József Attila vándor kiállítást rendezett. Ady: Ének aratás előtt c. verséhez Révész Imre: Panem c. képét mutátta be. 28 old.

Magyar költészet - mai magyar grafika. 27.o.

A Petőfi Irodalmi Múz. Évkönyve. 1959. Bpest. 1959. Révai Nyomda. Bp.

Révész Imre

MDK

Panem, 1899. olf.

Műcsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészet

Révész Imre

Panem, repr.

Műcsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészet

Révén Imre

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

MFl. 1930. III. 15.

Révész Imre

szerepelt a dűcsarnok Tavasi társatán.

EK 1930. III. 15.

Révén Imre

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

P H. 1930. III. 15.

Revén Imre, festő

M.D.K.

„Panem" c. festmények hőrli:

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp. 1968. Magvető, ~~old.~~ 4. ábra

MDK

Révész Imre

Szolnoki művésztelep kiáll. M.Galéria 1966.okt.

Révész Imre
festő

M.D.Y

Ördélyi Mihály a kecskeméti Mű-
vésztelepen Mánoni kéve át
dolgozott Révész Imre iranyi-
tása mellett:

Vidos Zoltán: Ördélyi Mihály
Művészet, 1968. január – 29 lap.

M.D.K.

Révész Imre, festő

„1899-ből való „Panem"-je... már több, mint társadalom kritika... ... a parasztság életéből a csendőrökhel zaklatok sorsot, a munkás mozgalomhoz kapcsolódó erőket jeleníti meg..."

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik,

Bp. 1968. Magvető, 291. old.

Révész Imre, festő

M.D.K.

„... 1899-ben festett „Panem"-jén... még nem mond le a mult száradi pszichologizáló jellemzésen alapuló képépítésről..."

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp.1968. Magvető, 197. old.

M.D.K.

Révész Imre, festő

„sztrájkoló parasztokat ábrázoló „Panem"-ben lépett tovább egyes kritikai hangu, de többségükben idilli életképeinél."

Aradi Nóra: Daumier, Derkovits és utódaik

Bp.1968. Magvető, 41. old.

234. Révész Imre: Gyanús alak.

MDK

Révész Imre

A hit

A Képzőművészeti Társulat téli tárlata. Vasárnapi Ujság 1895. 48. sz. 798-799.l.

MDK

Révész Imre

Panem! Olajfm.

Képzőm.Társ. 1899-1900. téli kiáll.23.l.

Révész Imre festő M.D. K.

/ 1859 - 1945 /

a magyar parasztéletkpp festöje,

a kecskeméti müvésztelep vezetöje volt.

Lyka: A művészetek története. Bp. 1965. 227.1.

M.D.K.

Révész Imre festő

1859-1944

Parem, repr.

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-195[illegible], Np. 1956. 275.kép
260.l.

M.D.K

Révész Imre
festő

Marcell György tanára volt.

Ecsery Elemér: Marcell György
Művészet, 1969. felmar - 33 kap

Révész Imre, festő

A Képzőmüv. Főiskola tanára volt. A soproni Agoston Ernőt tanitotta. 85.old

B

Berecz Dezső: Agoston Ernő, 1889-1957. 84.old

Soproni Szemle. Helytört. Folyóirat. XII. 1958. Sopron

Révész Imre

festő

M.D.V.

A Képzőművészeti Főiskolán Mihálta Pál tanára volt.

Patakyi Dénes: Mihálta Pál

Művészet, 1969. április - 22 lap.

Révész Imre, festő

A Képzőművészeti Főiskola tanára a soproni Horváth József tanára volt. 272.old

M.D.K.

Révész Imre

"A csárdában" c. képével elnyerte a Munkácsy
féle hatezer frankos ösztöndijat. A müvész je
lenleg Bécsben folytatja tanulmányait.
Irodalom és Müvészet c. rovat.

Képes Családi Lapok. Bp. 1883. jan. 28.
18. sz. 287. lap

M.D.K.

Révész Imre

A Képzőművészet c. rovat névszerint felsorolja a Párisban dolgozó magyar művészkolónia tagjait és megirja, hogy a művészek részben a párisi Salon, részben a mi Országos kiállitásunkra készitik nagyobb festményeiket.

Képes Családi Lapok. Bp. 1884. dec. 21.
13. sz. 207. lap

M.D.K

Révész Imre
festő

Az 1900-ban kiadott nagy Petőfi albumhoz készített illusztrációkat, valamint az 1907 es diszkiadáshoz es.

P. Brestyánszky Ilona: Szárevés az Athenaeum
Művészet, 1969 február – 14 kep.

Révész Imre, festő MDK

Kássa Gábor, mintán elvégezte a Képz. Műv. Főiskolát ke a Vecskeméti művésztelepen az ő irányítása alá került. Szolv

Becht Rezyő: Kássa Gábor, 189[illegible]-1961. 84.o.

Soproni Szemle, Helytört. Folyóirat. 1962. VII. Kiadja Sopron Város Tanácsa

M.D.K.

Révész Imre

"Érdekes, jó magyaros genre-jével, mely elég festői is amellett"-irja müvéről Lázár Béla: "Tavaszi tárlat" c. beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 1901. május hó
116-126. lap

M.D.K.

Révész Imre

"Genre-képe erős festői kvalitásokat mutat" irja Lázár Béla: "Téli tárlat" c. kritikájában s leirja az "éhségtől félő alakok"-at ábrázoló képet, kiemelve a müvet.

Magyar Salon, Bp. 1900. január
811-832. lap

Révész Imre

Koffán Károly rézkarcot készitett róla
273x205 87Ft

Az 1961 és 62. évi grafikai plakátok és metszetek /összeállitotta: Munkácsi Piroska/
O.Sz.K. kiadványai Bp.1965. 204.l.

M.D.?

Reviczky Gyula
festő

Vidovszky Béla mestere volt.

Frank Ferenc: Vidovszky Béláról
Élet és Irodalom, 1968. nov. 2. - 8 lap

MDK

Révész Imre

neve emlitve

Szegedi képzőmüv. tárlata. N.Gal. 1967.aug.

M.D.K.

Révész Imre

"Petőfi Sándort mutatja be a táborban" cimü müvét emliti meg Hevesi Sándor "Képek, szobrok rajzok" c. -az ezredéves kiállitásról szóló- beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 1896. juni. hó. 25. kötet 546-568. lap

Révész Imre

Több műve
a pécsi Képtárban van

Romváry Ferenc: Az alföldi
festészet a pécsi Képtárban

Jelenkor 1968 IV. 339 old.

M.D.K.

Révész Imre

Kenessey Dezső "Az őszi képtárlat"cimmel ir a Képzőművészeti Társulat által rendezett kiállitásról, s a művésznek az ott szereplő művéről: "egy nagyobb kompoziciójában Petőfi Sándort tünteti fel, amint egy kocsmában a népnek olvassa fel egyik költeményét."

Magyar Salon, Bp. 1884. dec. 1. II. kötet. 289-292. lap

Révész Imre festő M.D.

Az 1896-1906-os szerzeményezés során került müve a Szépmüvészeti Muzeum gyüjteményébe

Panem!

A Szépmüvészeti Muzeum 1906-1956, Bp. 1956, 166.1.

Révész Imre

Panem c. tépe (eml.)

Ambrus Tibor: A vásárhelyi művészet multja

Kortárs 1967 XII. 1986 old.

Réveri Imre

Panem! 1899.

/rept./

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii IX - XX.
Moszkva 1961. Képjegyzék. 78.

Révész Imre.

1956. A Kijevi Nyugati Művészet Múzeumában kiállítása az ungvári képtár és a művén lévő képekből.

Cikk: „Правда Украины"
1956. máj. 13.
A. Крижицький cikke

A. Tyihomirov: Iszkusszтvo Vengrii IX-XX.
Moszkva 1961. 178.l.

Rúvész Imre

Irodalom:

Ю. Сташко: И. Ревес
Искусство 1958. 16 kép

Н. Знаменская és Ю. Сташко:
„Rúvész I. kuvészé ismert mitvei
Искусство 1954. 6. sz.

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii Ix-XX.
Moszkva 1961. 178.l

Rávész Imre

A kultuszminiszter a kis állami aranyérmet adományozta neki, mint hajkép- és zsánerfestő érte el ezt a magas rangot.

NU.932.IV.19.

Révész Imre

Utolsó éveiben falusi életképek sorát festi: Sátor alatt 1903
/Uzsgorodi Muzeum/
Nehezen 1900 "
Kárpátaljai művészek tanára volt, nála tanult I. I. Boksai is.

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii IX-XX.
Moszkva 1961. 116.l.

MDK

Révész Imre

Falfestmény. Repr.

Uj Idők 1911-12. XVIII. 13. sz. 316.l.

MDK

Révész Imre

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930.34.sz. 204.l.

MDK

Révész Imre

Délutáni napsugár, of.

Tanyán, of.

KMT. 19ol. tav. nemzetk. kiáll. kat. 33.l.

MDK

Révész Imre

A Műcsarnok 1902 évi tárlatán a kiralyi varpalo
ta szamara megvasaroltak Az Alföld, c. olajf.-
t.

Cikk: Vásárlások az orsz.magy.képzőm.társ.kiál.
ból.

Szm KT 50-136. l.

MDK

Révész Imre

Panem, repr.

Kézdi-Kovács László: A 80-as évek festészete és szobrászata. P.H. 1928 évi naptára. 4o6,4o8.1.

Révész Imre MDK

A falu szegényei, szénrajz

Mücsarnok 1917-18 téli tárlat

Révész Imre MDK

Tájkép, olf.

Otthon, olf.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Révész Imre

Dukai Takách Jenő kecskeméti mestere volt.

Napló (Veszprém) 1966. jún. 26.

Révész Imre.

festőművész tanár.

A Céhbeliek Társaságának a Nemzeti Szalonban levő kiállításán szerepel Révész Imre tanár vezetése mellett működő kecskeméti művésztelep művészeinek alkotásai.

Magyarság, 1926. márc. 20.

Révész Imre festő

Műcsarnokban a nagy magyar kiállításon neve szerepelt.

EK. 932. II. 21.

M.D.K.

Révész Imre

többek között/
Az 1882. évi Mücsarnok kiállitáson szerepel/Baditz Ottó és Vágó Pál festőkkel együtt. Munkácsy 6000.- frankos párizsi dijára az ő müveiket küldik birálatra s Munkácsy döntése szerint Révész Imre kapja meg ebben az évben a Munkácsy dijat.
Müvének cime nem szerepel. A dij arra szolgált, hogy az illető müvész .."francia müvészi benyomásokkal.." kiegészithesse "..festői tudását."
/A müvek név nélkül kerültek döntésre./

Dr. Harsányi Zoltán: Péterfy Jenő a képzőmüvészetről. Kny. Eger. 1957. Az Egri Ped. Főisk. Füzetei. 9. l.

Révész Imre

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállitása - a Műcsarnokban - képével szerepel.
Munkaközben c.vászna.

Pesti Hirlap
1930.XII.20.

Révész Imre

Szerepelt a „magyar tájé élecrép"
kiállításban a Műcsarnokban

Nemzeti Újság 1927 I. 14

Révész Imre festőművész

A Magy. Képzőművészek Egyesületének aranyérmét nyerte.

Magyarság, 934.XII.22.

Révész Imre festőművész

Aranyérmet nyert, a Magy. Képzőművészek Egyesületének jub. kiáll.-án.

N.U. 934. XII. 22.

Révész Imre

— **Az Alföld művészei a szentesi kiállításon.** Az október 1—5-ig Szentesen fényes keretek között lebonyolódó Tiszavidéki Kiállítás külön csoportban fogja bemutatni az Alföldön élő és dolgozó művészek szépművészeti munkásságát. A Faluszövetség, Csongrád vármegye, Szentes és Csongrád városok társadalma, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara és a MANSz által közösen rendezendő kiállítás kulturális részének jelentőségteljes része lesz a képző- és iparművészeti tárlat, melynek vezetője *Nagy* Imre nyugalmazott főjegyző és *Hennyey* Lászlóné dr.-né *Márkus* Erzsi. A kiállításon a legjobbnevű festőművészek vesznek részt, akik különösen alföldi jellegű és tárgyu munkáikat állítják ki. *Révész* Imre, *Koszta* József, *Nyilassy* Sándor, *Endre* Béla, *Mizsinszky Nagy* Endre, *Kovács* Károly, *Dinyés* Ferenc nagyobb kollekcióval szerepelnek. A budapesti Nemzeti Szalonban legutóbb kiállítást rendezett Független Művészek Társasága legkiválóbbjai: *Kiss Farkas* Imre, *Radnay* Gyula, *Csillag* József, *Csillagné* stb., *Révész* Imre vezetése alatt működő kecskeméti művésztelep tagjai közül *Benyovszky* István, *Hagyik* István, *Prohászka* József, *Tóth* Lajos, *Turmáyer* Sándor, *Erchegyi* Irén, vesznek részt a kiállításon. A szobrászatot *Kallós* Ede, *Löte* Éva, *Konc* Antal és *Szép* Béla fogják képviselni. Feltünést fog kelteni *Szántó* Gergely plaket- és éremkollekciója, a Tiszavidéki Kiállítás érmének tervezője.

M 927 IX. 28

Magyarság
1927 IX. 28.

Révész Imre, festő

MDH

Holló László nivesen emlékezik meg Révész Imréről.

Rósza Gyula: Kiállítás előtt. 8

NÉPSZABADSÁG 1967. febr. 25.

Révész Imre

Alkotásával szerepel a Magy. Képzőművészeti Egyesület 40 éves jub.kiállitásán.

N.U.934.XII.8.

Révész Imre

festőművész

A Magyar Képzőművészek Egyesületének közgyülése a dr Neuschloss-Knüsli Kornél emlékére alapitott aranyéremmel tüntette ki.

Nemzeti Ujság
1935.VI.22.

M.D.K.

Révész Imre, festőmüvész

~~Xkame~~ "Panem" c.képe. Fekete repr. 333.o.7.kép
olaj, vászon 1899, 184-225 cm

M. Kiss Pál: Müvészetről mindenkinek, Corvina, Budapest, 1966

M.D.K.

Révész Imre,festőművész/1859-1944/

A kritikai realista hang mála is jelentkezik.
Kép.333.o.

M.Kiss Pál: Művészetről mindenkinek,Corvina,Budapest,1966

MDK

Révész Imre

neve említve

Rozgonyi László emlékkiáll. N.Gal. 1963.

Rávész Imre

Műcsarnok Tavaszi Tárlatán képével szerepelt.

NM-930.III.15.

Révész Imre festőművész

Művészi alkotásával aranyérmet nyert, a Mű-
csarnok kiáll.-án.

P.H.934.XII.22.

Révész Imre

szerepelt a Párizsban megnyílt magyar kiállításon.

M M 1939. VIII. 20.

Révész Imre

Falusi táj i. képe nézepel az akvarell és pantell festők kiállításán a Nemzeti Szalonban (ennél tve

Magyarország, 1927 V 26.

Sz.U.N. 1934. IV. 25.

Révész Imre

1934 március 25. vasárnap Sz.ÚN

Szinház és Művészet

Március 31-én kezdődik a Képzőművészeti Kiállitás

A »Szegedi Képzőművészeti Egyesület« által rendezendő és március hó 31-én délelőtt 11 órakor megnyiló tárlatán müalkotásaikkal résztvevő művészek:

Révész Imre kormányfőtanácsos, a festőakadémia volt tanára, Tornyai János Budapest, Czenc I. Bpest, bácsai Szánthó Mária Bpest, Hagyik István Kecskemét, Mátus Kálmán Kecskemét, Tóth Lajos Kecskemét, Sass Árpád Kecskemét, Rimanóczy Géza Berlin, Szilády Margit Bpest, Kohár György Hmvásárhely, Vén Emil [illegible] vitéz Erdős János [illegible] Endre Bé-

[illegible]

Négy felügyelőbizottsági tag megválasztása 3 évre. 5. gatósági tag megválasztása 3 évre. 4. Hat igazgatósági tag számlára. 3. Tőkertalek átttele, tartalékalap adása tárgyában. 3. Felmentvény megadása felosztása és felmentvény megreséb, határozathozatal a tiszta nyereségről. 1. A jegyzőkönyv hitelesitése 2 részvényes kijelölése. 2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1933. évi üzletévről, a mérleg megállapitása, 3. Az igazgatóság felügyelőbizottság [illegible]

M.D.K.

Révész Imre,festő, 1859-1939

Bécsből Munkácsyhoz ment Párizsba.Itt szegényemberi, forradalmi szocialista tárgykör.Panem...!N.Galéria. A Képzőművészeti Főiskola tanára volt. 513-14.o.

Kampis Antal: A képzőművészetek

A Kultúra Világa,III.köt.A képzőművészetek,a zene, a színház és a film.Minerva,1960.Kampis Antal

Reién Gyula

Reién Gyula volt a mestere Nagy Imrének a zsögödi festőnek a képzőművészeti Főiskolán.

Tolvás Artur: Zsögödi emlék.
Tükör, 1976 febr. 24 – 12 oldal.

Révész Imre

Zádor István, Fényes Adolf, Pólya Tibor, Chiovini Ferenc, Istókovits Kálmán, Zombory Lajos, Szlányi Lajos, Szüle Péter, Vidovszky Béla, Förstner Dénes, Révész Imre a Szolnoki Művésztelep tagjai a várossal közösen ünnepi játékokra készülnek. Ugy tervezik, hogy a "Szolnoki Hét" és a Művésztelep idei nagy kiállitása egy időben legyen. A tárlatot a Szolnoki Szinházban rendeznék olyan alkotásokból, amelyek nem csak Budapest, de az egész ország, sőt még a külföld érdeklődését is felkeltenék. Ezért folyik a munka, minden művész lázasan dolgozik.

Délibáb, Bp. 1931. szept. 5. V. évf. 36.sz. 67-69. lap.

Révéy Imre (1859-1945)

„Pásztortűz" o.v. 95 x 135

J.l.j.: Révéy Imre 1923

Ajánlási ár: 15000 ft

BÁV 43. Képaukció, Budapest 1977. szeptember

Révész Imre, festőművész

1912. Kada Elek, Kecskemét egykori polgármestere megalapította a kecskeméti művésztelepet. A telep vezetésére elsőnek Iványi-Grünwald Réd, majd Révész Imre vállalkozott. Hermann Lipót, Nagy Imre, Prohászka József is a művésztelep lakói voltak.

Dutka Judit: Művésztelepek.
Magyar Hírek, 1946. jún. 5.

Révész Imre, festő MDK.

(1859 - 1945.)

Szár éve: 1859 január 21-én született.
Rókás Sándor megemlékezését
a Panem című képpel
illusztrálja Repr.

Rókás Sándor: Révész Imre
Népszabadság, 1959. január 21. 4. Cap.

Révész Imre

- Gerő Gusztár tanára a budapesti Főiskolán

Emlétve: Szinyei Merse Pál, Rudnay Gyula, Aba-Novák Vilmos, Révész Imre.

Szuchy M. Emil: Gerő Gusztár művészeté ről

Nodalmi Szemle 1976/8 765 Md

Révész Imre

A Mücsarnok jubiláris téli tárlatán résztvevő festőművészek:
Benczur Gyula, Bruck, Csók István, Dudits Andor, Feiks Jenő, Háry Gyula, Herrer Cézár, Hilbert Irén, Klammer Mariska, Kosztolányi Kann Gyula, László Fülöp, Mendlik Oszkár, Mikola András, Révész Imre, Rippl Rónai József, Roskovics Ignác, Skuteczky Döme, Szlányi Lajos, Udvary Géza, Wildner Glatz Mária, Ziegler Károly.
Révész Imre: "Bucsujárás" c. festményét bemutatja a lap. Repr.
A kritika megemliti a müvész sajátszerü "aranyreflexes triptichonját, melynek középső része egy eleven hatásu bucsujáró jelenetet ábrázol.

ÉLET, Bp. 1911. dec. 24. III. évf. 52. sz.
1575, 1585, 1600, 1610-1612. lap.

Révész Imre, festő

L.: Mihóltz Pál

dr. Maksay L.: Mihóltz Pál festészete 463

Élet és Tudomány, Bp. 1979. ápr. 13. XXXIV/15

Révész Imre, festő

L: Miháltz Pál

Heitler Lánló: Miháltz Pál nyolcvanéves 7

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 31.

RÉVÉSZ IMRE, festő

Pettenkofent Szolnokon a festők hosszú sora követte. Előb a bécsiek, majd hosszabb-rövidebb időre a magyarok Mednyánszky László, Böhm Pál, Aggházy Gyula, Deák-Ébner La jos, Bihari Sándor, Spányi Béla, Révész Imre s akövetkező nemzedékből Koszta József, Fényes Adolf, Kernstok Károly, Vaszary János. 5.old

Molnár Auról: Az Alföld századai 3.old

Művészek, Múzeumi Magazin, 1972. 1.sz. Bp.

KÉVÉSZ IMRE, festő

Z.Szalay Pál a Képzőművészeti Főiskolán rögtön 40 kor. ösztöndijat kapott. Tanaraira a legnagyobb tisztelettel emlékezik. Szinyei Merse Pal, Benczur Gyula, Kévész imre Réti Istvan, Glatz Oszkar, Stróbl Alajos voltak tanarai 49.old

BARKÓCZI JÁNOS: "...amig élek nem teszem le az ecsetet" a 81 éves Z.Szalay Pál köszöntése 47.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 3.sz.

Révész Imre

Révész Imre (1859–1945): festő, főiskolai tanár. Népéletképeket, történelmi zsánereket festett naturalista stílusban. Legjobb művei a kritikai realizmus erőteljes megnyilvánulásai.

Mihályfi Ernő:Müvészek,barátaim Bp.Corvina 1977.

Révész Imre

Bortnyik Sándor Damjanich u.-i műhelyében tanítványa volt Kálmán Klári, Révész Imre és még sokan mások.

Radó György (Brazília): Emlékszerek Bortnyik Sándorról

Magyar Hírek, 1977. jún. 4. 13. old.

Révész Imre, festő

L: Király Jenő

Lázár Imre: Király Jenő, az akvarellista 86-87

Alföld, Debrecen, 1977. ápr. XXVIII/4.

Révész Imre (1859-1945)

„A tablabíró" Vízfestmény 26 x 22
J. l. f. Révész I. 2. ár: 2000 ft.

BÁV 41.Képaukció Budapest 1976.december

Révész Imre

Révész Imre és Vaszary János tanítványa volt Miháltz Pál.

Balla Erzsébet: Miháltz Pál kiállítása.
Új Tükör, 1978. április 2 – 3 lap.

Collection Nationale Pol Bailleux.

Mythes, 1978. épreuve b – 3 tep.

Révész Imre

"A hit" c. képe csupa érzés, szolid, becsületes, ha nem is egészen kiváló munka"-irja kritikájában Masque: "A tárlat" cimmel.

A HÉT, Bp. 1895. dec. 15.
VI. évf. 5o. sz. 798-8oo. lap.

Révész Imre
festő

Méltatás

Aradi Éva: Bács-Kiskun megyei képzőművészek..
Művészet, 1972. június - 43 oldal

Revész Imre
festő

Vidovszky Béla mestere Revész
Imre volt a Képzőművészeti
Főiskolan.

Devényi Iván: In memoriam Vidovszky Béla,
Művészet, 1973. március – 43 oldal.

Réven Imre
festő

Holló László mester Réven
Imre volt.

Kernács Gabriella: Én nem csinálok egyebet, csak festek.
MÜVÉSZET, 1973. február - 15. oldal

Révész Imre festőművésznek
az első világháborúban
a Kecskeméti művésztelepen
készített.

Csongrád Megyei Hírlap, 1942. szept. 6.

Révész Imre

"A magyar" -ez a kritika véleménye a müvészről, vagy a "Tavaszi tárlat"-on szereplő müveiről.
Pamacs sign.-val közli a lap a kiállitásról szóló ismertetést.

A HÉT, Bp. 1902. ápr. 13. XIII. évf.
15. sz. 242-243. lap.

Révész Imre

"Panem" c. müve "okos, szines, tetszetős"-irja "Egy tárlatlátogató" a "Téli tárlat"-ról szóló kritikájában.

A HÉT, Bp. 1899. dec. 31. X. évf.
53. sz. 9o4-9o5. lap.

Révész Imre

Roskovics Igná, Spányi Béla, Vágó Pál, Vaszary János, Vastagh, Wagner Sándor, Baditz Ottó, Benczur Gyula, Bihari Sándor, Böhm Pál, Deák-Ébner Lajos, Eisenhut Ferenc, Hegedüs László, Karlovszky Bertalan, Kacziány Ödön illusztrálják az uj Petőfi kötet diszkiadását, mely az Athenaeum gondozásában jelenik meg.

A HÉT, Bp. 1899. dec. 24.
52. sz. X. évf.

Révész Imre

Semper: „Petőfi" c. vezércikkéhez illusztrációként a lap bemutatja a művész képét, melynek cime: "A segesvári táborban" Petőfi az előtérben látható. Repr.

A HÉT. Bp. 1899. juli. 3o. X. évf.
31. sz. 5oo-5o1. lap.

Révész Imre

Legjelesebb müvészeink között, a müvészt is felkérték, hogy a millennium emlékére megjelenő, tiz kötetes történelmi munka illusztrálásában vegyen részt.
"A magyar nemzet története" cimmel, Junius /iróí álnév/ tájékoztat az Athenaeum kiadványáról, mely a honfoglalás előtti időktől, napjainkig dolgozza fel a magyar történelmet.

A HÉT, Bp. 1899. jan. 1. X. évf.
1. sz. 14-15. lap.

Révész Imre

volt a tanára Gál Sándornak a Rejzőművészeti Főiskolán

Sümegi György: A 75 éves Gál Sándor kiállításáról.

Raptanitás 1973/4 33 old.

Révész Imre

Parasztpár

Népművelés 1972/5 borítólap 4 old.

Révész Imre
festő

~ mestere volt a Főiskolán
Mihálta Pálnak.

Telepy K: Mihálta Pál s.
Képzőmű. K. 1972.

Révész Imre

festő

~ mellett dolgozott egy ideig

Mihálta Pál.

Telepy K: Mihálta. 12.

Képzőmű v. K. 1972.

Révész Imre

A kecskeméti művésztelep épületének falán az ő és Iványi Grünwald Béla neve olvasható, mint akik 1920–1932, ill. 1912–1920 között voltak a telepen.

Losonci Miklós: A kecskeméti művésztelepről; Műgyűjtő 1972/4. sz. 10. l.

Révész Imre

Vidovszky Béla mestere volt a főiskolán, de néla nagyobb hatással volt rá Ferencsy Károly és Réti István.

D.J.: Vidovszky Béla; Műgyűjtő, 1971/3. sz. 35. l.

Révész Imre

A 27. képaukció egyik „sztárja".

E. K.: Aukció-kritika; „Műgyűjtő", 1972/3. sz. 57. l.

Révész Imre festőművész
A korcsmában
Szépm.Muzeum I.Grafikai kiállitása
1907 február

MÜVTÖRT DOK.

RÉVÉSZ IMRE
festő

Népszabadság 1957.
207.sz.IX.3.9.lap.

M. D. K.

RÉVÉSZ Imre festő

A baleset utáre. Repr.

Brák. Tárgymut. Bh. 1885. 44, 131. l.

Révész Imre festő M.D.K.

Luka János huszár a mühlbergi csatában elfogja a szász választófejedelmet.
C. képe a párisi kiállitásoa.
M. ott Ziethen János Joachimot ábrázoló portréja

Czobor Béla: Magy. 1900 évi történelmi kiállitása Parisban. Bp. 1901. 17.

Révész Imre festőművész
Panem
Magyar művészet a párizsi kiállitáson
Műcsarnok, Bpest, 1900 junius 17. 315 l.

ZELEMÉRY LÁSZLÓ TALPAS KERESZTJE, aranyozott ezüst, ékkövekkel és gyöngyökkel. Felül Krisztus a kereszten Mária és Szent János ev. között, hátlapra vésve a rézkígyó Mózessel és Áronnal, valamint ószövetségi jelenetek. A talpon három szfinx, melyek Zeleméri címerét hordják. A talp a Mátyás-kálváriáját utánozza. A középtagon felirat: LADISLAVS . ZELEMÉRY . DE . GENERE . GUTKELED COMES . ET . ADMINISTRATOR. ARCHIEPATUS . STRIGONIENSIS . OB. MEMORIAM . PASSIONIS . IESU . CHRISTI . DEI . VIVI . FIERI . FECIT . ANNO . M . D . LXXXVI.

Mag. 68 cm.

Magyar munka, 1586-ból.

A Gutkeled-nembeli Zeleméry László gróf, esztergomi érsekségi adminisztrátor készíttette 1586-ban.

Először az 1609. évi leltárban szerepel.

Dankó 73—74. l. (Képe X. tábla.) — Pulszky Károly: Az esztergomi főegyház kincstára. AÉ., XIV., 1880., 302. l. — Irodalom. Egyházművészeti Lap, I., 1880., 348. l. — Martinov: Le trésor de Gran. Revue de l'Art Chrétien, XIV., 1881., 164. l., XV., 1881., 195—196. l. — Pulszky—Radisics: Az ötvösség remekei. II. kötet. Bp. 1885., 129—130. l. (Képe táblán.) — Tört. Főcsoport, 1409. szám. — Czobor: Egyházi emlékek a történelmi kiállításon. Bp. 1898., 99. l. — Forster: Magyarország műemlékei.

Révész Imre
festő

M.D.K.

Pató Pál úr"-a.
"

Nagy Imre: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 150 l.

M.D.K.

Réwész Imre
festő

Petőfi költeményeinek illusztrátora

Nagy Zsuzsa: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 154 l.

M.D.K.

Révész Imre
festő

A helység kalapácsa
Bolond Istók
A táblabíró
Hortobágyi kocsmárosné

} szövegközti képek

Nagy Zsuzsa: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 154 l.

Révén Imre festő

Magyar Nemzet XI. 1955 aug. 23. 5

M.D.K

Révész Imre
festő

Búcsú pohár
Patkó Pál ír
A jó tanító
Feleségem és kardom
Milyen lárma, milyen vigalom

} szövegközti képek

Nagy Csucsa: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 155 l.

M.D.K.

Révész Imre
festő

Ambrus garda
Régi veri már a maggal a teremtő
A jó öreg kocsmáros

szöveg közti képek

Nagy Lajos: Petőfi illusztrációk
M.M.M. Évkönyve 1952, 154 l.

M.D.K.

Révész Imre
festő

Régi elhurták az esteli harangot
Egy gondolat bánt engemet
} egészalakos
képek

Nagy Lajos: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 155 l.

MDK

Révész Imre, festő

Az akadémikus "látás" - mint Munkácsynál - nála is bomlásnak indult. -.-

296.o.

Aradi Nóra: A polgári kultura hanyatlásának főbb jelenségeiről a magyar képzőművészetben.
Müv. Ért. 1956. V. évf. ~~2-3~~ 4. sz. 295-300.

MDK

Révész Imre Jestő

Harafelé

Bényi L: Az Alföld képben és versben.
Békéscsaba, kiállítás. Bp. 1952, 5.

Révész Imre
festő

M.D.K.

Imádkozó család

Aradjegyz. 104 sz. 37 l.

Révész Imre
festő

M.D.K.

Panem.

Ardai Nóra: A magyar történelmi festészet fejlődése. 101

M.D.K.

Révész Imre
festő

Petőfi a nép között.
Panem

Aradi Kóna: Magyar történeti festészet fejlődése.

M.D.K.

Reviczky Imre
festő

Petőfi a nép között
Petőfi a táborban.

Gyadi Kóna: A magyar történelmi festészet fejlődése. 91.

Révész Imre festőművész
Petőfi a táborban. Olajfestmény
Gyanus alak.
A Szegedi városi muzeum festményeinek és szobrainak jegyzéke

iszter 1911 március hó 21.-én
apesti IX. ker. Állampénztárhoz

n szükséges helyreállitások költsé-
sága részére V. részlet fejében
ettő /19742/ K. 92 f.- erejéig u-
a kir. Állampénztárt, hogy ez ösz-
felmerülő szükségletek fedezésére
ivatalos nyugtatványa ellenében el-
t fizetéseket teljesitsen s az igy

M.D.K.

Révész Imre
festő

Pató Pál úr
a helység kalapácsa
Egy gondolat bánt engemet
} illusztrációi.

Nagy Ismeza: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 147 l.

M.D.K.

Révész Imre
festő

Petőfi a nép körött
Petőfi a táborban
Kenyeret
} című képei.

Nagy Ismesa: Petőfi illusztrációk.
M.M.M. Évkönyve 1952, 147 l.

M. D. K.

RÉVÉSZ "Imre festő"

Panem!

Aradi Tört fest. 307. l.

M. D. K.

RÉVÉSZ Imre festő

A csárdában

Farkas Murkószt. 461.

MDK

Révész Imre, festöm.

1882. Munkácsy-féle 6000 frankos ösztöndij:
Csárda i jelenet.

OMKT-Vándorkiállitások.1910.szwpt.8.-dec.27. Eger,
Miskolc, Kassa,Eperjes,S.a.ujhely,Debrecen,Gyöngyös.
Kat.68.1.

Révész Imre festőművész, 2. (Propos Sándor tanára)

Pásztortűz, 1931. 10 sz.

250. l.

Propos Sándor: Az élet édesebb csupán

Kecskemét, művésztelep, Révész Imre

Magyar Művészet 1925. 229-231.o.
A Képzőművészeti Főiskola nyári tanfolyamai.

Betümetsző , XIX sz. e. f.

Nagy Sámuel /együtt emlitve Bikfalvi Falka Sámuellel és Karacs Ferenccel/

Századok 1874.84-102 ol
Nagy Iván: Magyarország képzőművészei

Révész Imre festő

Pesti Hirlap. 1885. márc. 21.3

Párisban élő művészeink is...

Révész Imre festő

Pesti Hirlap. 1886. ápr. 6. 5

Magyar művészek a párisi Salonban

Önálló táblakép - Népéletkép

R é v é s z Imre :
Nagy hármaskép a juhászéletből

M Ű V É S Z E T
I.évf.1902.
68.
"Révész Imre"

Révész Imre

Magyar Iparművészet, 1900

1/2. sz. 70–73. o.
Új művek. (Petőfi ötös költemények.)

Révész Imre festő

Pesti Hirlap. 1883. jul. 5. 14

A münchení nemzetközi kiállítás

Révész Imre festő

Pesti Hilap. 1884. máj. 7. 4

A pósi Szalonban nyolc

magyar kép...

Révész Imre festő

Pesta Hirlap. 1932. febr. 11.5

Megszüntették a klesheméti
művészeskolát

Révész Imre · festő

Magyar Művészet, 1926

126.o.

kiállítások / ~~festők~~ /

Révész Imre, festő, tanár

Pásztortűz, 1927. 13 sz.

310. l.

Bécsei Géza dr.: A Lichy Mihály díj első nyertes magyar grafikusa

Révész, Pistó

Pásztortűz, 1930. 8 sz.
192. l.
Magyar kultúr kórúlja

Révész Imre, festőművész, ?, (Szopos Sándor tanára)

Pásztortűz, 1931. 10 sz.

250. l

Szopos Sándor: Az élet, ír dehel csupán.

Révész Imre, festő, tanár

Pásztortűz, 1931. 10 sz.

250. l.

Kopos Sándor: Az élet érdekel csupán

Révész Imre, festő

Budapesti Hirlap, 1882, X. 21.

290. n. 1. o. Berényi László, A mütárlat (tárca).

Gbl

Révész Imre, festő

Budapesti Hírlap, 1881, VII. 18

33. sz. 3. o. (Sz. és M.)

Révész Imre, festő

Budapesti Szemle, 1912/CLI/457-464 l.

D.: Téli tárlatok

Szénrajz - Tanulmány

R é v é s z I m r e :
Ülő juhász/tanulmány a nagy
harmas képhez/

- illusztracio-melléklet -

M Ű V É S Z E T
I.évf.1902.
68.- hoz.

Szénrajz - Tanulmány

R é v é s z Imre:
Fekvő juhász/tanulmány a
nagy hármas képhez/

- Illusztráció-melléklet -

M Ű V É S Z E T
I.évf.1902.
68-hoz
"Révész Imre"

Jbl

Táblakép. Egy kérdés Révész

Imrétől

Budapesti Hirlap, 1882, X. 21.

290. n. 1. o. Berényi László: A mű-

tárlat (Tárca)

Révész Imre festő

Budapesti Szemle, 1900.

CI. 453.–464. l. Ébner László: A

Képzőmüv. Társ. téli tárlata.

Révész Imre festő

Budapesti Szemle, 1883.
XXXIII. 152. – 163. l. Ampelos:
az ősi művészetről.

Révész Imre festő

Pesti Hirlap, 1882. dec.14. 11.
A mücsarnokból

Révész Imre festő

Pesti Hirlap, 1882. dec. 7. 14.
A műcsarnokból.

Révész Imre festő

Pesti Hirlap, 1882. okt. 22. 9.
Porzsolt Kálmán: A mücsarnok
őszi kiállitása

Révész Imre festő

Pesti Hirlap, 1883. máj. 17.11.
A müncheni kiállitásról

Révész Imre festő

Pesti Hirlap, 1883. jan. 19. 5.
A Munkácsy ösztöndij nyertese

Révész J.

Katol.Szemle.1931.I.128-35.l.

R é v é s z Imre festő

M Ű V É S Z E T
I.évf.1902.
68.

R é v é s z I m r e festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
158.
"Tavaszi Tárlat dijzsürije"

Révész Imre festő

MŰVÉSZET
XII.évf.1913.
194.
"A tavaszi tarlat dijai"

R é v é s z Imre festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
194.
"Vidovszky Béla"

„Kenyeret" Révész Imre festő

Magyar Nemzet 19
máj. 7. 7. old.

Munkácsy Mihály /1844-1900/
Végvári Lajos

Révész Imrl festő

Pesti Hirlap. 1923. márc. 18. 7

k. k. l. A művészkörvendékek kiállítása

Révész Imre festő

Magyar Művészet 1926

363. o.
A képzőművészeti Főiskola ez évi nyári tanfolyamai.

Révész Imre festő

Pesti Hirlap. 1919. okt. 7. 2

K. K. L. Az uj művészélet

Révész Imre festő (1859– ?)

Pesti Hírlap. 1886. VII. é. 190. 6. l.

Magyar művészek a párisi Salonban

Révész Imre festő

Magyar Müvészet 1925. 229-231.o.
A Képzőmüvészeti Főiskola nyári tanfolyamai.

Révész Imre festő (1859–?), kiállitási nagy érem, orsz. kiáll.

Pesti Hirlap. 1885. II. é. aug. 3. 4.

Közli az orsz. kiállitás képzőművészeti zsűrije által...

■ **19. Révész Imre (1859-1945): Panem, 1899**
olaj, vászon, 184X225 cm / Budapest, Magyar Nemzeti Galéria

Agrárproletárok sztrájkjának nemzetközileg egyedülálló megjelenítése ez a nagyméretű kép. Ihletője az agrármozgalmak történeti szerepe a századvégi Magyarországon. Ebből született művészetünknek ez az első olyan alkotása, amely osztálytömeget jelenít meg: zárt, egységes, együttes cselekvésre kész embercsoportot. Ökölbe szorított kezek és elszántság jellemzi a csoportot (ami egyébként a legtudatosabb munkásábrázolások, illetve munkásmozgalmi tapasztalatok hatása), ennek ellenére hangsúlyozott a várakozás mozzanata, s az ebben megnyilvánuló relatív passzivitás, ami a paraszti osztálytömeg-ábrázolás általános jellemzője a századforduló európai művészetében (pl. Románia, Németország). Stilárisan különbözik Munkácsy *Sztrájk*-jától vagy Kernstok *Agitátor*-ától, de ugyanúgy a 19. századi realizmusban gyökerezik. A három alkotásból kerekedik ki az a történelmi helyzetkép, amely a századforduló Magyarországának még tétován tájékozódó iparos-munkását, öntudatosan szerveződő nagyüzemi munkását és szervezett agrárproletárját jellemzi.

Avadi Nóra: Munkásábrázolás a magyar képzőművészetben
Bp. Kossuth 1976

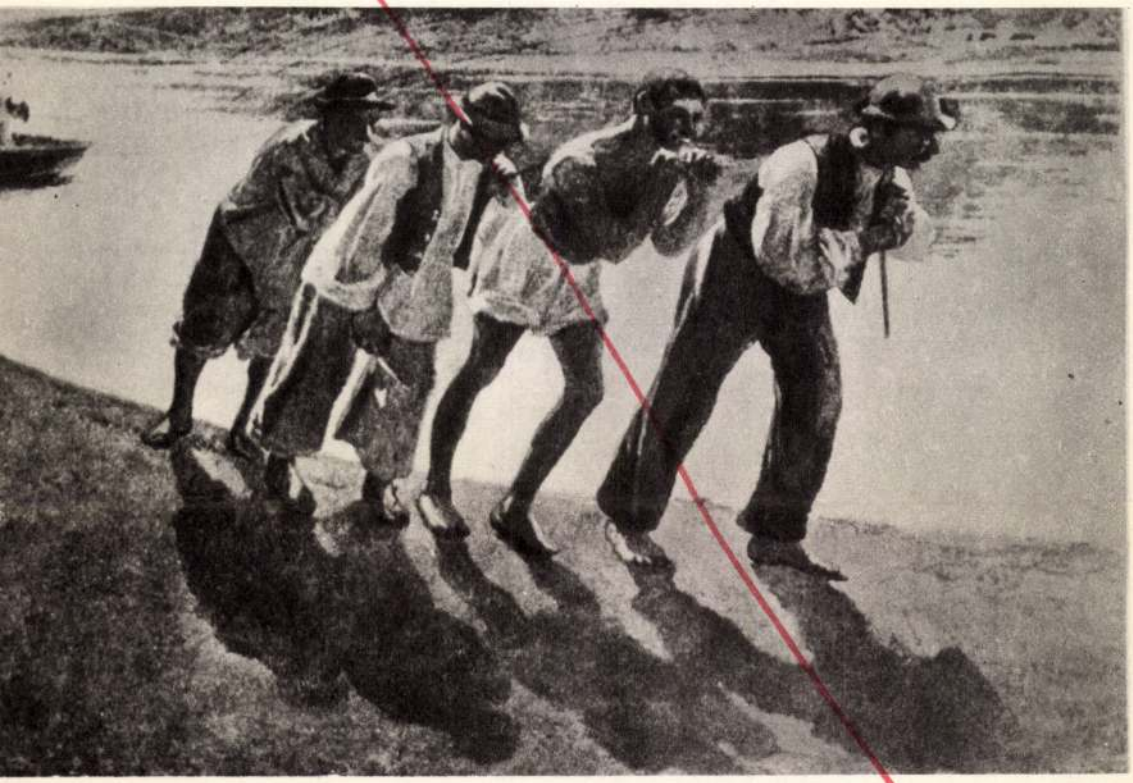

■ **20. Kernstok Károly (1873-1940): Agitátor a gyár kantinjában, 1897**
olaj, vászon, 169X220 cm / Budapest, Magyar Nemzeti Galéria

A magyar festészetnek ez az első olyan alkotása, amelynek ihletője a tudatos munkásmozgalmi érdeklődés és tapasztalás; ezt nemcsak a művész életrajzi adatai bizonyítják, hanem a kép megoldása is, mindenekelőtt a típusalkotás. A művész, akinek kapcsolata volt a szociáldemokrata mozgalommal, először ábrázolja nálunk a nagyüzemi, a szervezett munkást, azt a munkástípust, amely ekkoriban Európa-szerte elterjed: erős, hatalmas izomzatú munkásalakot, amely a munkáserőt is jelképezi. A kor általános munkásmozgalmi felfogása szerint a művész csakis a munkás fizikai erejének hangsúlyozásával jelenítheti meg az osztály politikai erejét és célját. A Kernstok-kép kompozíciós rendje: a beszélő és az őt hallgatók képi viszonya, az asztal körül elhelyezkedő csoport tömörítése jellegzetes sajátossága a századforduló magyar agitátor-képeinek. A Kernstok-kép tartalmi sajátossága az agitátor szavait figyelő csoport koncentráltsága, az alakok felfogásának, cselekvőkészségének egyneműsége, a mozdulattal is kifejezett tettrekészség hangsúlyozása. Ennek révén válik a festmény fontos munkásmozgalom-történeti dokumentummá is.

KépesKrónika

IRODALMI, MŰVÉSZETI, SZINHÁZI, TÁRSASÁGI ÉS SPORTHETILAP

XXI. évfolyam 32. szám. *Budapest, 1939 augusztus 6*

A Boyte Brown College Group négy jókedvű tagja a szigeten

Révész Imre festménye: Petőfi a táborban

A HALHATATLAN KÖLTŐ, AKI 90 ÉVE HALT MEG

Most kilencven esztendeje, hogy Petőfi Sándor a fejéregyházi csatatéren meghalt. Az utána következő nemzedékek szerették azt a szót használni, hogy eltünt, talán azért, hogy táplálják a költő halálát követő legendákat, melyeknek már egész irodalmuk van. A Petőfire vonatkozó életrajzi adatok legszavahihetőbb és legtekintélyesebb tárháza ma is Ferenczi Zoltán Petőfi-életrajza, amelynek adatai átmentek a köztudatba is, bár egyre-másra felbukkanó Petőfi-legendák még ma is kísértenek. Igy legutóbb Barátosi Lénárd Lajos jelentkezett egy újabb Petőfi-legendával, hogy Petőfi, mint hadifogoly Szibériába került, ott Kerézs néven községet alapitott és 1859-ben halt meg. Barátosi Lénárd Lajos állítólag sírját is látta, de bizonyítékait eddig még nem adta elő. Egyik európai hírű földrajztudósunk szerint a jelzett helyen és környékén száz és száz kilométerekre nincs falu, tehát úgy látszik, a legenda csak legenda. Éppen ezért Petőfi halálának kilencvenedik évfordulóján idézzük Ferenczi Zoltán nyomán a leghitelesebb adatokat a segesvári hősi halálról.

„A költő a csata kezdetén Bem körül volt látható gyalog, fegyvertelenül, vászonzubbonyos atillájában; de Bem haragosan elrendelte, hogy térjen visszsza a tartalékhoz. Úgy látszik, hogy vissza is tért. Utóbb a csatatér különböző pontjain látták, hol a falu fölött az ágyúk megett, hol a faluban a fogadó udvarán, ahol a szekere állt. Délután 3—4 óra tájt, mondja dr. Lengyel, éppen egy hatfontos ágyút hoztak kijavítva Keresztúrról; ezzel szemben látta Petőfit ekkor a faluban a fogadó felé haladni. De már mintegy félóra mulva, míg ő a sebesülteket kötözte,

Képes Krónika 1939. 32 sz.

MÜVTÖRT DOK

RÉVÉSZ IMRE
festőművész

Magyar Nemzet 1956.
márc. 28. 5. old.

MÜVTÖRT.DOK.

RÉVÉSZ IMRE
festő

Uj Világ 195o.
39.okt.5.7.1.

MÜVTÖRT DOK.

RÉVÉSZ IMRE festőm.

Magyar Nemzet 1950.V.7.7.old.
Munkácsy Mihály /1844-1900/ Végvári Lajos.

MÜVTÖRT.DOK.

RÉVÉSZ IMRE festő

Szabad Nép 195.
94.IV.22.7.1.

MÜVTÖRT.DOK.

RÉVÉSZ IMRE
festő

Szabad Nép 195o.
166.jul.2o.6.1.

Révész Imre festő

Petőfi a nép között. Kép.

Népszabadság ujévi képes melléklete.
1957. 1.sz. 4.l.

Révész Imre festő

Magyar Nemzet VII. 1951 máj. 9. 5.

MDK

Révész Imre
(1859-1938)
festő

„Panem" című képe
"

Pogány Ö. Gábor: A haladó és reakciós erők harcának tükröződése a XIX. századi magyar festészetben.

MMM Évkönyve 1951. 48. l.

Révész Imre

stul. Szombathely

1897 jan. 26 Tzr.

Szamuv. iskolát végzett

1917/18 nyári tanf.

kepz. fordr.

Hajdusámsoni lelet VIII. 124.

MDK

Révész Imre festőmüv.

Busuló juhász

Vas. Ujs. 1914. 47.sz. 879 1. kép.

Révész Imre festő M.D.k.

Férfiarckép. Jelenve.

Fa. 29 × 14 cm.

Faragó Ödön tanár művészi hagyatéka.

Bp. 1935, 20

Rébéca Anna Jenő M.D.L.

Kétfarkhegy Jelenne

Fa. 29 × 14 cm

Farapó Ödön tanár mutatvány kapja tőlem.

Rp. 1435, 20

Révész Imre festő

Magyar Nemzet V. 1954 dec. 8. 5.

M.D.K

RÉVÉSZ Imre festő

Petőfi a csárdában 1884 fotó

Panem
Petőfi a táborban

Arcvonal történet. 284-285 l

MDK

Révész Imre, festő

1859 (Hódmezővásárhely) – 1944.

Münchenben és Párizsban tanult. Magyar népélet naturalista ábrázolója.
Illusztrátor
Képzőművészeti Főiskola tanára
Kecskeméti Művésztelep vezetője.
„Tanulságos gyermekek" – Déri Múzeum (Debrecen)

Déri Múzeum Képtára Debrecen, 1949. 14. lap

17

MDK

Révész Imre festő

1858 - 1934.

Zátrzadozó gyerekek (olaj) - Déri Muzeumban.

Déri Muzeum Debrecen. Vezető a képtárhoz. Bp 1952. 5. lap.

Révész Imre festő M. D. U.

Öregapám mesél. Olajf.

repr.:

Tél a művészetben. Bp. 1942, 11

Révén Imre festő M.D.K.

Pipára gyujtó parant. olajf. repr.

Tél a művészetben. Bp. 1942, 3

re. D. K.

RÉVÉSZ Imre festő

munkácsy tanítványa

„Petőfi a nép között"

bégvári 1958. 262., 263., 270.

Révész Imre
festőművész MDK

1907. nov. 3.án ajánlatot tett a hmvásárhelyi városi tanácsnak a Rákóczi és Bercsényi képek elkészitésére.

///XØ/ Kiss L.:Vás.müv. 198.o.

M.D.K.

Rieser Imre
festő

401) Alföld
Budai kir. palota.

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.
25 l.

MDK

Révén Imre festő

„A csárdában" c. képét 1882-es tárlatból a

királynő megvásárolta.

MDK-A-I-1/1116.

Dieses Feld

Révész Imre
festő

M.D.K.

Kossós laing c. műve.

u. Kepek között Kecskemeten 4 l.
Magyar Nemzet, 1959. dec. 15

N.G.H

Révész Imre
festő

M.D.K.

Ajánlás

Magyar Nemzet, 1959. szept. 2.
Napló

5.

M.D.K.

Révész Imre
Grafikus.

Mihalta Pál mestere volt

Magyar Nemzet, 1979. nov. 4.
Dutka Mária: Mihalta Pál kiállítása.

Révész Imre festő

M.O.M.

Bp. III. Andrássy u 71. 1906-tól
a Fészek club tagja.

A „Fészek" ... tagnévjegyzéke. Bp. 1929
51.

Révész Imre festőművész
Keritès előtt
Pihenés
Nemzeti Szalon, 1917-18
Uj Müvészcsoport Első Kiállitása

ignálva jobbra lent görög betűkkel. „Joannes Baptista de Rositis Foroliviensis pinxit theo toco — in luogo di Dei Genitrice." Tőle balra: 1507.
Bertinelli-gyüjteményből
mesternek mindössze még két képe ismeretes Forlì-i Városi Képtárban és a Velletri-i Spirito ato-templomban.
Maszlaghy II., 84. szám. — Venturi: Storia dell'arte italiana. VII. kötet, II. rész, Milano, 1913., 92. l. — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20, 3. lap. — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916.,

113. *Ricci, Sebastiano:*
Krisztus születése.

MDK

Révész Imre, festő.

Csárdai jelenet. 1882. Munkácsy-féle
6000 frankos ösztöndíj.

OMKT - Vánd. kiáll. 1910 szept. 8 - dec. 27 - ig.
Kitünt. műv. lajstr. - Hornyánszky 7. kny.
68. l.

MDK

Révész Imre, festő.

Pihenő. Of.
Szentesi szamár delelőben. "
Otthon. "

OMKT - Vándor kiáll. 1910 szept. 8 - dec. 27-ig
Tm. - Hornyánszky V. kny. 82. l

Révész Imre

M.D.K.

Petőfiről való festmények.

Magyar Nemzet, 1919. július 18.

Megjelent az Irodalmi Múzeum állandó Petőfi kiállítás

M.D.K.

Révész Imre
festő
„Panem".
"

Magyar Nemzet, 1959. julius. 12.
Dutha Mária: Az Alföld a festészetben. 8 l.

Révész Imre, festő MDK.

A kárpátaljai származású festőművész hatalmas, az alföldi földmunkások sorsát ábrázoló műve, a „Pánem!" „igazolni látszik a tájnak és éghajlatnak igen nagy szerepét a látásmód és kultúra kialakításában."

Pétfer Imre: Az Alföld a festészetben

Népszabadság, bp. 1959. júl. 26. 8. l

Révész Imre
festő

M.D.K.

Petőfi a nép körött", „Petőfi a távolban" c. képe és a „Panem" alkotója. — Méltatás.

Napló.
Magyar Nemzet, 1959 jan. 21.

7.l.

Révész Imre, festő 2. MDK.

A művész több értékes alkotása a Révész-család birtokában maradt. Jurij Sztasko tanulmányt írt Révész festészetéről. (Kiadta az Iszkusztvo kiadóráll. Moszkva, 1958.)

—: Révész Imre képeinek sikere a Szovjetunióban

Népszabadság, Bp. 1959. jan. 18. 8. lap.

Révész Imre

A Tanácsköztársaság bukása után, 1920-ban éledt újjá a Művésztelep, most már nem *Iványi-Grünwald*, hanem *Révész Imre* irányítása mellett, a Képzőművészeti Főiskola kezelésében. Révész egészen a második világháború első éveiig Kecskeméten tartózkodott és megszabta a Művésztelep két háború közti időszakának művészi törekvéseit. A Romániában élő, Állami-díjas érdemes művész, *Nagy Imre* – akinek visszaemlékezéséből egy részletet közlünk – a két világháború közötti korszak legelején, 1920–22 között dolgozott a kecskeméti telepen.

Összeállította Szinnyei György: Jegyzetek a magye...

Művészet, 1975. június – 42 oldal

17 Dk

Révész Imre, festő

A kecskeméti múzeumban kiállított a kecskeméti művésztelep (illegible) művészeinek – köztük Révész Imréének — alkotásait.

—: Megnyílt a kecskeméti képzőművészeti kiállítás

Népszabadság, 1950. dec. 1. 14. l.

MDK

Révész Imre, festő

28. Imádság. Of.

A Szegedi Képzőmünd. Egy. műkiáll. - Szeged. 1907. III.
Kat. 9.

Rivière Jaune, Yunnan

28. Novembre 1909

Ich bringe Ihnen meine besten Neujahrswünsche

Herz P.

M.Dk.

Révész Imre festő

„A fakeri koncsmában" c képe (a király tulajdona)

a vécú kiállitáron 1888.

MDK-A-I-1/2206.

MDK

Révén Imre fertő
(Vagyhőllős)

„Egy művéni hőrút eredménye" c képét
pécsi tárlatra küldi. 1888

MDK-A-1 - 1/2251.

MDK

Révész Imre fertő
(Nagymállós)

„A törvény nevében"

és még 2 kis képe K 7 hacsinagi tárlatán

(Bécsbe kéri őket)

1888.

MDK-A-I-1/2395.

MDK

Révén Imre futó

„Megrovott meeting" c KT-nál lévő képét

bécsi Künstlerhausba kérdi,

„Tanulmány"-át pedig hasa Vagyszöllösse, 1886.

MDK-A-I-1/1809

MDK

Révén Imre festő

1884. „Petőfi" c képét KT ősi tárlatára küldi.

MDK-A-I-1/1318

Révész Imre festő

1859 – 1939

M.D.K.

Párizsban munkácsynál tanult.

Panem!

Nemz. Gal.

Képzőműv. Főiskola tanára

Kampis, hagy. műv Bpp. 1960 573, 574

M. D. K.

RÉVÉSZ Imre festő

Művészetét nem lehet Munkácsytól el-
szakítottan szemlélni (Aradi bőre meg-
adiapitása

Réti István: A nagybányai művésztelen

Bh. 1954. 97. l.

Révész Imre

NDK

festő

Repr:

65. Panem! 1899.
o.v. 184x225. Szépm. Muz.

Aradi Nóra: Száz kép a magyar történelemből.

Bp. 1955.

Révész Imre

MNK

festő

Kép:

52. Petőfi a nép között. 1884
o.v. 153x238. Szépm. Muz.

Aradi Nóra: Száz kép a magyar történelemből.
Bp. 1965.

Révész Imre

MDK

festő

"Panem" 1899.

15.o.

Aradi Nóra: Száz kép a magyar történelemből.

Bp. 1955.

Révész Imre festő

MDK

1882,

„Állj meg rózsám egy szóra" c. festményét
H.O. Miethke, K.T-nek küldi
kiállításra.

MDK-A-I-1/992

Rénész Imre festő

MDK

1882

„Kérdés" c képe Mythke tulajdonát képezi.

MDK-A-1-1/1015.

Révész Imre festő

MDK

1882

„Csárdában" c. festményt a királynő megvette

MDK-A-1-1/1051

Révész Imre festő"

1882

„Eau kérdés" c festményét

Aiguer Ferenc megvette.

MDK

MDK-A-I-1/1052

MDK

Révész Imre, festöm.

ugyancsak a nagy költöt, Petöfit magyarázzák illusztrácioi, köztük egy, a magyar életet teljes eredetiségében bemutató pompás szines krétarajza.

A Nemzeti Szalon uj tárlatából.

Vas. Ujs. 20.sz. 1903 50.évf. 220.l.

MDK

Révész Imre, festöm.

Táncoló cigánylány. Repr.

KMTára. 1927. táj- és életk.kiáll.

MDK

Kévész Imre, festőm.
a Képzőmüv. Főisk. tanára.

A kecskeméti müpártoló Egyesület
tisztikarának tagja
A zsüri elnöke.

Nemz. Szalon 388. kiáll.
Képzőmüv. vidéki Szövetségének I. kiáll. Kat.
1928. jan.

MDK

Révész Imre. festőművész.

Tripoliszi magyar festészeti kiállitás.

Magyarország, 1939. juni. 17. 7. l.

617. Révész Imre /:1859-/festő. MDK.

Lantos r.-t. IV.ker.Muzeum krt. 3. II.aukció kat.

121. l.

MDK.

618. Révész Imre /1859-/ festő.

Lantos r.-t.IV. Muzeum krt. 3.II.aukció kat. 121. lap.

MDK

Révész Imre, festőm.
sz.1859

Férfi tanulmány. Jelz.l.j.:Révész Imre.
46x34 Krétara jz.

Leányfej. Jelz.f.j.: Révész Imre.
12x9.5 Fa.

Ernst Muz. aukc. XVI. 1921. Kat. 42.1.

MDK

Révész Imre, festőm.
sz.1859.

Cigánykaraván. Jelz.l.j.: Révész Imre
21.5x 28.5 Fa.

Fiatal parasztok. Jelz.f.b.: Révész Imre
12x9.5 Fa.

Ernst Múz. aukc. XVI. 1921. Kat. 42.1.

Révész Imre

H D.V.

[illegible]

„Panem" c. műve

Aradi Nóra: A kritikai realismus vihány kérdéséről

Művészet, 1962. szeptember — 4 lap.

MDK

Révész Imre, festö
szül.1859

A juhász. Jelezve. Ceruzarajz.

Almásy-Teleki XI. 1943. Kat. 27.1.

MDK

Révész Imre, festöm.

Magyar genre. olf.

Budai Vigadó.-Képzöm.kiáll. 1921 okt. kat. 2.l.

M.D.K.

Révész Imre festőművész

"Öregek"c.műve nyerte a Műcsarnok tavaszi kiáll. nak nagydiját.

Cikk: A Műcsarnok tavaszi kiállitásának dijai.

Pesti Hirlap 1930.márc.30. 8.l.

MDk.

Révész Imre festőművész:

Római magyar festőművész kiállitás.

Magyar Honvéd. Dátum nélk. ujság.

Révész Imre festőművész

Öregek

Jubileumi kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.

M. D. K.

RÉVÉSZ Imre festő

(1859-1944)

„Petőfi a nép közötte" (1884)

„Petőfi a táborban"

„Panem" (1899) repr.

A kecskeméti művésztelep vezetője.

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945
Bp. 1962. 245, 246, 258, 345, 371.

MDK

Révész Imre, festőm.
sz. 1859.

465. Társalgó parasztok. J.a.b.:Révész Imre. Fa.
14.5 x 19.

Ernst Muzeum aukciói. XXI. 37.1.

K. D. K.

RÉVÉSZ Imre festő
(1859–1944)

1899. „Panem"

Művészettörténeti Á B C Bp. 1961. 523,559. e.

Révész Imre MDK

festő

Az Orsz. Magy. kir. Min. rajziskola és rajztanárképző értesitője az 19o3.-19o4. tanévből. Bp. 19o4.

MDK

R

Révész Imre
festő

is rézt vez az uj Petőfi kiadás
illusztrálásában

—: Az uj képes Petőfi kiadás
Grafikai Szemle 1898 évf. 10 z. 166 l.

MDK

Révész Imre festő

az egyesület aranyérmét nyerték

A M. Képzm. Egy. kiosztotta díjait. Pesti Napló
1935. jun. 22. 9.l.

M.D.K.

Révész Imre, festő (1859-1944)

A Szolnokon dolgozó Munkácsy növendékek egyike, akinek nem csupán utánozza a mestert, hanem annak emberi magatartása, természet- és valóságszeretete is nemzeti jellege van hatással reája.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium, Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 145-146.

MDK

Révész Imre festő

Rákóczi-siremlék tervpályázata. Építő Ipar, 1909, okt. 5. 362 l.

MDK

Révész Imre

A Rákóczi siremlék pályázat. Építő Ipar, 1909, okt. 31. 406.l.

MDK

Révész Imre

3. dij

A kassai székesegyházba szánt Rákóczi siremlék...
Müvészet, 1909, 398 l.

MDK

Révész Imre, festöm.

Petöfi költeményeihez készitett szép illusztrációkat, köztük , egy a magyar életet teljes eredetiségében mutató kréta-rajzot./Szines/.

A Nemz. Szal.uj tárlatából. - Vasárn.Ujs.50.évf. 2o.sz. 32o.l. 1903.

M. D. K.

RÉVÉSZ Imre festő
(1859 - 1944)

„Petőfi a nép között" (1884)

„Petőfi a táborban"

„Panem" (1899) (repr.)

A Kecskeméki művésztelep vezetője volt.

Genthon-Németh-Végvári-Záder: Magyar művészet 1800-1945 p. 1958. 245-248, 249, 260, 347, 375.

MDK

Révés Imre, festő

Petőfi a táborban

Fényes Adolf eml.kiáll. MNG 1960.

7 l.

Révész Imre, festö

Tanulmányfej. Jelzett. Vizf.
Játszó gyermekek. " Olf.

Árverési Közlöny. Festm., rajzok. 1936 okt.4. rk.sz.
41.l.

Révész Imre
festő

M.D.K

Méltatás.

Pogány Ö. Gábor: Magyar kiállítás a genfi Musée Rath-ban
Művészet, 1961. április – 23 kép.

M.D.K.

Révész Imre.

Festőművész.

Radocsay Dénes opponensi véleménye Aradi Nóra disszertációjáról.

Müv.Tört.Ért. 1960. 1.szám. 65.lap

MDK

Rávész Imre (festő)

(Erdélyi Mihály mestere a kecskeméti művésztelepen.)

Szabó Endre: Műterem. Erdélyi Mihály.

Tiszatáj, Szeged 1961. június. 10. l.

MDK

Révész Imre, festőm.

Tanulmányfej. Vizf. Jelz.

Játszó gyermek. Olf. "

Árv. Közl. 1937. 4.rk.sz. 33.1.

MDK

Révész Imre festőművész-tanár

A kecskeméti Műpártoló Egyesületnek alelnöke.

Bende János: Vidéki centrumok.

Képzőművészet, 1927. 2.sz. 28.l.

Révész Imre festő M.D.K.

Panem!

Oelsscher Anna: [illegible]ényes 1867-1945 [illegible]p. 1962.

9.1.

Fényes Imre festő M.D.K.

A kritikai realizmus képviselője

Oelmacher Anna: Fényes 1867-1945. Bp. 1962.

6.1.

MDK

Révész Imre, festöm.

741. Etetés. Olf. 30x48 J.l.j.

742. Panem. " 75xloo J.l.j.

743. Öreg házaspár. E festm.t Prihoda István szinezett hidegtü kivitelben másolta.

Árv. Csarn. 1932. I.rk.sz. 34.l.
61. a. márc.

MDK

Révész Imre, festőm.

Juhok c. festményét Priboda István vitte át rézkarcba. Repr. 485.l.

Pásztortűz. 1931. okt.18.

Révész Imre
1859 - 1945

Családneve Csebrai. Munkácsynál tanult.
„Petőfi a nép közt" 1884; „Panem" 1899.
„Desertőr" 1887 /Uzsgorodi Muzeum/
c. képei művészete demokratikus jellegét bizonyítják.

A. Tyihomirov: Iszkussztvo Vengrii Ix-XX.
Moszkva 1961. 116.

Révész Imre

festő

1920-ban a Kecskeméti
Művésztelepre elkiszte
Prohászka József.

Baranyi Judit: Prohászka József
Művészet, 1965. február - 48 lap

M.D.K

Révész Imre festő

M.D.K.

A kecskeméti művésztelepen dolgozott

Joós Ferenc: Bajnai Tóth Lajos emlékezete

Petőfi Népe 1964. dec. 30.

Kégya Imre festő

M.D.K.

A kecskeméti művészteleppen dolgozott

Jóba Ferenc: A sínek közt című linómetszete

Petőfi Népe 1964. dec. 30.

M.D.K.

Révész Imre, festő"

és több 19. századi hires magyar festő képeinek reprodukcióiból kiállitás nyilt meg a bécsi "Kleine Galerie für Schüle und Heim" helyiségében, mely még a szürke változatokban is felhivta a figyelmet az "igazságtalanul nem kellően ismert magyar forradalmi festészetre."

Österreichische Zeitung, 1954, nov. 2.

M.D.K

Révész Imre

festő

Vidovszky Béla a Mintarajzis-
kolába Révész Imre növendéke
volt.

Sypos Zoltán: Műtereimlátogatason Vidovszky Bélánál
Művészet, 1965. október - 26 lap.

Révész Imre, festő MDK

A nyíregyházi Z. Szalay Pál festőművész Székely Bertalan, Révész Imre és Szinyei-Merse Pál tanítványa volt.

—: Röviden G.

NÉPSZABADSÁG BP 1965. szept. 15.

07

Rivész Imre
festő

M.D.K

A „Pannu" alkotója volt
Bánszki Tamás mestere a
főiskolán

Déi Endre: Bánszki Tamás kiállítása Szegeden
Művészet, 1966. január – 46 kep

Révész Imre
festő

M.D.K.

A főiskolán Gáborjáni Szabó Kálmán
is a tanítványa volt.

Patakyné Molnár Zsuzsa: Gáborjáni Szabó Kálmán festőművészet. 1961. július. — 8 l.

M.D.K.

Révész Imre
festő

Nevendéke volt Horváth József

Csathai Endre: Horváth József
Művészet, 1961 július — 47 l

M.D.K.

Révész Em.[eric]festő

műve az 1900-as párisi Világkiállításon a Huszároz Terméner egyik menyerethépe, mely Luka József magyar huszár hősteltét: János trigesszász választófejedelem elfogását ábrázolja az 1547-i Muehlberg-i csatában.

Nyöry Árpád: La salle des hussards au pavillon hist. de la Hongrie à l'Exposition universelle de Paris en 1900. Paris, 1904. 10. old.

Révész Imre, festő M.D.K.

müve az 1900-as párisi Világkiállításon a Huszárok Terméneh egyik mennyezetképe, mely Joachim Hans de Ziethen-t, a porosz huszárok-nak a kétéves háboru alatti parancsnokát ábrázolja.

Győry Árpád: La salle des hussards au pavillon hist. de la Hongrie à l'Exposition universelle de Paris en 1900. Paris, 1904.

12. old.

HDK

Révész Imre festő

(Dolgozott a kecskeméti művésztelepen.)

Gál Zsuzsa: Alföldi művésztelep.

Ország-Világ, Bp. 1960. 36. sz. 22. l.

M.D.K.

Révész Imre /1859-1945/

401. Alföld. Triptichon. Olajf. cca. 220x280.

Elveszett. /Budai kir. palota./

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
25. l. MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Révész Imre

Gentmagyfestört.

966.1.

Révész Imre MDK

Sátorban, olf.

Mücsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

MDK

Révész Imre

Pánem

Thirring G.dr.: Szépműv. Múzeum. Budapest részletes kalauza. Részletes helyi kalauzok 1. Bp. 1926. 101.l.

MDK

Révész Imre

résztvett a Fiuggi fürdőhelyen rendezett kiállitáson

Magyar festőművészek kiáll. Olaszországban. Pesti Hirlap 1939. aug. 23.

MDK

Révész Imre

Bécsben Müller iskolájaban gyorsan haladt előre s egy év mulva megfestette "Az első kérdés" c.képet, amely dijat nyert az iskolai kiállitáson.
A "Csárdában" c. műve megnyerte a 6000 frankos Munkácsy-dijat.
Négy esztendeig Párisban tanult, majd Bécsben telepedett meg s csak évek multan tért haza.

Modern magyar festőművészek. 122.l.

MDK

Révész Imre

"Pásztortűz a pusztán" c. festm.Repr.

Ger Lon Mod fest 27.1.

MDK

Révész Imre

"A baleset után" c. kép repr.

1885.Orsz.kiáll.kat. 131.l.

MDK

Révész Imre

"Két magyar" c. rajza.Repr.

Művészet, 1915. 167.1.

MDK

Révész Imre

"Öregek" c.festm.Repr.
A Magyar Képzőművészek Egyesülete Műcsarnok
ki Jubiláris Tárlatán az Egyesület arany
érmét nyerte.

Képzőművészet, 1935. 80.sz. 3.l.

Révész Imre

Révész Imre festőművésznek és legkiválóbb tanítványainak alkotásaiból emlékkiállítás nyílt vasárnap Kecskeméten, a Katona József Múzeumban.

Magyar Nemzet

1955. aug. 23.

MDK

Révész Imre

"Két öreg" c. festm.Repr.

Műcsarnok 1932. febr-marc.k.

MDK

Révész Imre

"A két öreg"c.festm.Repr.
"Kora reggel" c.festm.Repr.
"Hazafelé"c.festm.Repr.

KÉpzőművészet, 1930. 30.sz. 107, 108, 109.lapok.

MDK

Révész Imre

"Munkaközben" c. festm.Repr.
/A Műcsarnok jubiláris kiállitásáról/

Képzőművészet, 1931. 37.sz. 42.l.

MDK

Révész Imre

"Táncoló cigányfiú" c. kép repr.

KMTárs. Magyar táj- és életk.kiáll. 1927.

MDK

Révész Imre

"Pihenő" c.festm.Repr.

Képzőm.Társ.1910.tav.kiall.kat.

MDK

Révész Imre

"Két öreg" c.festm.Repr.

KMTárs 1932.febr.-márc.kiáll.

MDK

Révész Imre

Deli: Gyepún innen, gyepún túl. cimű könyvének rajzait készitette Révész Imre és Túry Gyula.

Vasárnapi Ujság, 1897. 44.évf. 52.sz. 890. lap.

MDK

Révész Imre

"Imádság"c.festm.Repr.

Műcsarnok, 1906/7. téli nemzetk.kiáll.

MDK

Révész Imre

"Panem" c.festm.Repr,

Képzőm.Társ. 1899-1900 téli kiall.

MDK

Révész Imre

"Petőfi a táborban"c. vázlata. Repr.

Vas.Ujs.1899. 539.1.

MDK

Révész Imre

"Cigányok" c.festménye. Repr. /Ernst-aukci

Uj Idők, 1929. XXXV. 52.sz. 745.l.

Révész Imre MDK

A javasasszony, olf.

Műcsarnok 1894/95. téli kiáll.

MDK

Révész Imre professzor

Kecskemét városa az 1910 körül létesitett művésztelepet a háború után a Képzőművészeti Főiskolának ajánlotta fel. Révész Imre professzor növendékeivel ebben az időben a művésztelepen tartozkodott.

Bende János: Vidéki centrumok.

Képzőművészet, 1927. 2.sz. 28.l.

MDK

Révész Imre

"A két öreg" c. művének repr. 107.l.
/A Műcsarnok tav.tárlatáról./

"Kora reggel" c. művének repr.108.l.
/A Műcsarnok tav.tárlatáról./

"Hazafelé"c.művének repr.109.l.
/A Műcsarnok tav.tárlatáról./

Képzőművészet,1930. 30.sz. 107,108,109.l.

MDK

Révész Imre

Csárdai jelenet, 1882. Munkácsy-féle 6000 frankos ösztöndij

Műcsarnok 1910/11. tav. kiáll. 15.1.

MDK

Révész Imre

Harsányi Zs.:Roskovics lakása. Uj Idők 1934. jun. 24. 874.l.

Révész Imre

MDK

Szivesen látott vendég, olf.

Mücsarnok 1897. tavaszi nemzetk. kiáll.

Révész Imre MDK

A hit, repr.

Műcsarnok 1895-96. téli kiáll.

Révész Imre MDK

A hit, olf.

Műcsarnok 1895/96. téli kiáll.

Révész Imre MDK

Vasárnap délután, olf.

Mücsarnok 1895/96. téli kiáll.

Révész Imre MDK

"Egy kérdés", olf.

Mücsarnok 1888.Magántulajdonban levő régi és modern képek kiáll.

Révész Imre

MDK

Tanulmány, olf.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll. II. sorozat

Révész Imre MDK

Munkaközben, repr.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Révész Imre

Munkaközben

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállítás

Névem: Imre

Munkaközben

MDK

Révész Imre

Petőfi-album. Vasárnapi Ujság 1898. évf. 11.sz. 183.l.

Révész Imre MDK

Két öreg, repr.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Révész Imre MOK

Öregek, olf.

Műcsarnok 1930/31 jubileumi kiállitás

MDK

Révész Imre

Munka közben, repr.

Képzőművészet 1931. V. évf. 37. sz. 42.1.

.42.1

Révész Imre

MDK

Két öreg, olf.

Műcsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Révész Imre MDK

Hazafelé, olf.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Révéas Imre MDK

Hazafelé, oLf.

Miscsarnok 1950 tavaszi kiállítás

Révész Imre MDK

Korareggel, olf.

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

MDK

Révész Imre

E. G. I. 532.1.

MDK

Révész Imre

A mücsarnok kiállitása. Vas. Ujs. 1882. 688.l.

MDK

Révész Imre

Révész Imre, Vidovszky Béla mestere

A tavaszi tárlat dijai. Müvészet XII.évf. 1913. 194.

MDK

Révész Imre

"Feleségem és kardom." Illusztráció az Athenaeum uj Petőfi kiadásához.

Képzőm.Társ. 1899/900. téli kiáll. kat. 38.l.

Révész Imre

„Panem" c. festménye a békéscsabai megyetörténeti kiállításon.

Emlíme.

Tiszatáj, 1965. 3. sz. 202. l.

MDK

Révész Imre

A csárdában

Vasárnapi Ujság 1884. 4. sz. 58.l.

MDK

Révész Imre

Péter I.: A kecskeméti művésztelep kiáll. az Ernst Muzeumban. Népszabadság 1959. febr. 1o.

Révéas Lure

Réber Imre.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon szerepelt műve.

Kis Újság, 1951. ápr. 29.

Révész Imre.

A (moszkvai) magyar képzőművészeti kiállításon műve szerepelt.

Magyar Nemzet, 1951. Ápr. 28.

Révész Imre.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon művével szerepelt.

Magyar Nemzet, 1971. május 9.

Révész Imre.

A moszkvai magyar képzőművészeti kiállításon műveit bemutatásra kerültek.

Szabad Nép, 1957. Máj. 9.

MDK

Révész Imre, festö

Busuló juhász. Szines rajz.

MK.Seg.Biz. Müv.Kiáll. 1914.nov.-dec. Kat. 4.1.
Szépm.Muz.

Révész Imre, festö MDK

a Magy.Képzömüv.Egy. aranyérmét nyerte el.

Kitüntetések a Mücsarnok kiállitásán./Jub.kiáll./
Nemzeti Ujság. 1934 dec.22. 11.1.

Révész Imre

Pályadij-nyertes Rákóczi emlékművek reprodukcióit hozza a lap, s felsorolja a dijakat nyert művészek nevét.

I. dij: Holló Barnabás és Györgyi Géza.
II. dij: Füredi, Lechner, Körösfői.
III. dij először: Hortál Henrik, Tóth István és Révész Imre.
III. dij másodszor: Beck Fülöp és Hikisch Rezső.
IV. dij: Dudits, Markó, Lux.
Versenyen kivüli pályaművek: Stróbl Alajos és Bobula János.

ÉLET. Bp. 1909. nov. 7. I. évf. 46. sz. 602, 603, 605, 606. lapokon.

MDK

Révész Imre, tanár

növendékei is részt vettek a kiállitáson, rajzokkal is.

Az OMKK Főisk.Növ. Munk.kiáll. 1923 márc.18-25. Kat.
Ernst Muz.
6,7.1. 21.1.

M.D.K.

Révész Imre /1859-1945/

541. Ziethen Hans Joachim arcképe. Olajf.

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 60. l.

M.D.K.

Révész Imre. /1856-1945/

683. Cigányleány. Olajf. 16x26 fa.

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. IV. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 48. l.

M.D.K.

Révész Imre.

Festőművész a kecskeméti művésztelep volt igaz
gatója megfestette Szilády Károly arcképét a
melyet a városi könyvtárban helyeztek el ami-
nek igazgatója volt.

Városok Lapja.1934. XXIX.évf. 18.szám. Hivek. 486.o

Révész Imre M.D.K.

Bp.1900.

A nagyszőllösi kastély. Szövetközti illusztráció Perényi Zsigmond: Ugocsamegye c.cikkéhez. id.mü 461-470.p.

Szign. nélk. - Morelli G.F.i.

-- rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m. 18.köt. Magyarország VI. 463.p.

Révész Imre M.D.K.

Bp.1900.

Kilátás a Hark-hegyről a Tisza völgyére. 13 x 19 cm. illusztráció Perényi Zsigmond: Ugocsamegye c. cikkéhez. id.mü 461-470.p.

Szign. Révész Imre - Morelli G.F.i.

-- rajza után egyszinü fametszet. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m.18. köt. Magyarország VI. 465.p.

Révész Imre M.D.K.

Bp.19oo.

Tiszai halászat. 13 x 19 cm. illusztráció Perényi Zsigmond: Ugocsamegye c.cikkéhez. id.mü 461-47o.p.

Szign. Révész Imre. - K.H.sc. - Morelli G.F.i.

-- rajza után K.H. egyszinü fametszete. Készült Morelli Gusztáv müintézetében. M.Kir.Állny.

O.m. 18.köt. Magyarország VI. 467.p.

MDK

Révész Imre

Vitéz Mátyás, festő. E.G. II. 595.l.

MDK

Révész Imre

a festészeti jury tagja lett

Az O.M. Képzőm. Társulat rendes közgyülése 1908. ápr. 12. Mücsarnok 1908. okt. 15.

Révész Imre

alkotásainak reprodukciója szerepel a képzőművészeti alap kiállítási anyagában, melyet a Szabolcs-Szatmár megye több községében a betakarítás idején a dolgozóknak kiállítottak.

Magyar Nemzet, 1952. Aug. 12.

MDK

Révész Imre, Sátoraljaujhely 1859-

Pihenő

Az Egri Kaszinó kiáll.kat. Eger, 1924. aug.

2o. l.

~~19. l.~~

MDK

Révész Imre

Petőfi apjával, tusr.

Ernst Muz. aukc. Árv. Közl. 1.rksz. 1939. jan. 41 l.

MDK

Révész Imre

Juhász kutyájával, sz.rézk.

Árv.Csarnok, 1940. jun. 94.sz.

38 l.

MDK

Révész Imre
ezüstérem

Wlassics Gy:
Párisi kiáll.kitüntetései . Mücs. 1900. 326-7 l.

MDK

Révész Imre
végbizonyitványt kapott

Éimisk 1914-15. 84 l.

MDK

Révész Imre

soproni ker.és iparkamara loo kor.

Zimisk 1914-15. 83-84 l.

MDK

Révész Imre, 1859-1945.

Petőfi a nép között

Petőfi a táborban

Magy.Müvészet 1800-tól. Szépmüv.Muz. 1949.

6.1.

MDK

Révész Imre

Sötétedik a faluban

MAPE 13. kiáll. N.Szal. 1927. máj. 13. 1.

MDK

Révész Imre

Aradi NÖ A m.tört.festészet az 188o-as évektől az 1919-es Tanácsközt.ig. Müvtört.Dok.Közp. 1954.55. Bp. 1957.

284-5 l.

MDK

Révész Imre

Panem

A: M.művészet a párisi kiáll.-on. Műcsarnok,

1900. jun.17. 315 l.

MDK

Révész Imre, festőm.

293. Tájkép. Olf.
294. Otthon. "

Képzőm. Társ. 1910. Tav. kiáll. Kat. 41. l.

Révész Imre, festő MDK

Petőfi a nép között c

festménye. Repr

Zuhány Sándor: Petőfi szavai. 91-92

A KÖNYV. Dec. 1964. március IV/3.

MDK

Révész Imre, festőm.

az Athenaeum a magyar géniusz fejedelmét félszázados dicsőség után új díszkiadásban varázsolja elénk. 16 festőm. egy szobrász és egy művtörténész járulnak hozzá művészetükkel .

Szerelmes pár , az asztalon boros üveg, pohár
Repr. 72.l. Jelz.

Petőfi összes költeményei c. díszmű.
Magyar Iparművészet. 1900. 71.l.

MDK

Révész Imre, festőm.

9cc. Szerelmes pár. Olf. J.l.j.

Árverési Közlöny. 1929. ápr. 3. rr. sz. 35.l.

Révész Imre Festő"

Szolnokmegyei Néplap 1953 jan. 1.-

3 oldal.-

Révész Imre, festőm. MDK

A lent jelzett lapban megjelent reprodukciók:

A két öreg. 107. l.
Kora reggel. 108. l.
Hazafelé. 109. l.

Képzőművészet. 1930. május. 30. sz. IV. évf.

Révész Imre, festöm. MDK

Egy ostromolt vár. . Olf.

OMKT ált. rend. Brassói Képkiáll. 1890.máj. Kat.
2c.1.

Révész Imre
festő

M.D.K.

Tobiás György érettségi után Kecskemétre ment és tanulmányait Révész Imrenél az alföldi művésztelepen folytatta.

Szelesi Zoltán: Tobiás György és Aino Hakulinen kiállítása Szegeden
Művészet, 1964. Ősöler – 38 lap

MDK

Révész Imre, festöm.

Egy ostromolt vár. Olf.

OMKT ált. rem. Kolozsvári Képtáll. 1896. ágr. Kat. 16. old.

Révész Imre, festő MDA

Nagy hatással volt Mihálta Pál
fejlődésére.

Murányi-Kovács Endre: Mihálta Pál
Kiállítása a Csók Galériában 8

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. nov. 19.

MDK

Révész Imre, festöm.

Tavaszi idill.	Olf.	J.l.j.
Osztozkodó cigányok.	"	J.l.j.

Árv.Közl. 1931. 3.rk.sz. 65.l.

Révész Imre festő M.D.K.

/ 1859-1939/

Párizsban Munkácsy mellett tanul ., kiegészitésül a bécsi tanulmányokhoz.

Pannem...

A Képzőművészeti Főiskolat tanára volt.

Kampis Antal: A képzőművészetek története 724.l.

A Kultura Világa. Bp. 1963.

Révész Imre festő

M.D.K.

Képein rövidebb-hosszabb ideig továbbélt a munkácsy-as fény-árnyék

Pogány G.Gábor: Az alföldi festők öröksége

Az alföldi festészet kérdései Hódmezővá árhely, 1960.

MDK

Révész Imre, festöm.

Csárdai jelenet. 1882. - Munkácsy -féle 6000 frankos ösztöndij.

Mücs. -OMKT. Tavaszi kiállitás. 1900. Kat. 17.1.

M.D.K.

Révész Imre
festő

Mihalta Pál a Főiskolán
Révén Imrénél tanult.

Baki Miklós: Mihalta Pál
Művészet, 1965. március - 28 lap.

MDK

Révész Imre, festöm.

"Bolond Istók" Illustráczió az Athenaeum uj "Petöfi" kiadásához.

"Rég veri már a magyart a teremtö". Illustráczió az Athenaeum uj" Petöfi" kiadásához.

KMTárs.1899. Tav.nemzetk.kiáll. Kat. 61.l.

MDK

Révész Imre, festöm.

" A táblabiró" Illustráczió az Athenaeum uj"Petöfi" kiadásához.

" A helység kalapácsa" Illustráczió az Athenaeum uj "Petöfi" kiadásához.

KMTár. 1899. Tav.nemzetk.kiáll. 61.l. Kat.

MDK

Révész Imre,festöm.

"Ambrus gazda" Illustráczió az Athenaeum uj "Petöfi" kiadásához.

"Egy gondolat bánt engemet" Illustráczió az Athenaeum uj "Petöfi" kiadásához.

KMTárs.1899. Tav.nemzetk.kiáll. Kat. 61.l.

Révész Imre festő M.D.K.

Az érzelmi kitörések festői formálásának képviselője

Pogány Ö. Gábor: Az alföldi festők öröksége 24.1.

Az alföldi festészet kérdései Hódmezővásárhely 1960

Révész Imre festő M.D.K.

Az érzelmi kitörések festői formálásának képviselője

Pogány Ö. Gábor: Az alföldi festők öröksége 24.1.

Az alföldi festészet kérdései Hódmezővásárhely 1960

Révész Imre festő M.D.K.

Petőfi a táborban c. képével szerepelt az ezredéves kiállitáson A Paneme-et is bemutatta.

Genthon István: Ferenczy Károly Bp . 1963. 48.l.

MDK

Révész Imre, festöm.

Pihenö.	Olf.	
Szentesi szamár delelöben.	"	Repr.
Otthon.	"	

OMKT-Vándorkiállitások 1910. szept. 8.-dec. 27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 82.1.

MDK

Révész Imre, festőm.

"Az Alföld." Három tagoltságu kép. Repr. 237.l.

A Képzőművészeti Társulat tavaszi kiállításából. Vas.Ujs. 1902.49.évf. 15.sz. 237. és 238.l.

✓Révész Imre festőművész
Pihenés
Nemzeti Szalon, 1917-18
Uj MüvészcsoportElső Kiállitása

110. kép. *Pisanello (?): Szent*

charisztia előtt. Bp. 1938., 26. kép. — Nagy, Zoltán: La mostra della pittura napoletana. Corvina, 1938., 585. l. — Lepold—Lippay 55. l.

PROCACCINI, GIULIO CESARE (bolognai festő, 1548—1626 körül)

Madonna Jézussal

Vászon, olaj, 63×51 cm.

Az Ipolyi-gyüjteményből.
Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 83. szám.

RAF
Mad
Fa,
A B

RIC

MDK

Révész Imre

1932. A kecskeméti művésztelep vezetője az állami kis aranyérem kitüntetést kapta.

Képzőművészet 1932. 120.1.

Révész Imre MDK

A baleset után, olf.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. ált. kiáll.

Révész Imre MDK

Petőfi Sándor, repr.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

Révész Imre MDK

Petőfi Sándor, olf.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

Révész Imre MDK

A csárdában, olf.

Műcsarnok 1882. őszi kiáll.
második sorozat

Révész Imre MDK

A baleset után. repr.

Műcsarnok 1885. Bpi. orsz. élt. kiáll.

MDK

Révész Imre

nagy aranyérmet kapott

M. Képzőmüv. Egyesülete...kitüntetései.
Képzőművészet, 1935. 12.o.

MDK

Révész Imre

képei a Szovjetunióban. "Panem" képét Ushorodon mutatták be.

Esti Hirlap 14 sz. 1959. jan. 17 2 old.

MDK

Révész Imre

Parasztgazda, of.

Árv. Közl. 1935. 2.rk.sz. 74.sz. 30 l.

Révész Imre MDK

"Tanyán" c. olajfestményét megvásárolta ifj. Sváb Sándor

"Alkonyatkor" c. olajfestményét megvásárolta Pauncz ~~Sváb~~ Sándor

Vásárlások a Tavaszi Nemzetközi Kiállitáson. Mücsarnok.19o1.15.sz.213.l.

MDK

Révész Imre, Bécs

Magyar kiállitó művészek névsora. Műcsarnok, 1899. 22.sz. 346-348 l.

Révész
Xáxxáx Imre MDK

A Studió 19o1 februári száma közölte Révész "Panem" és Mednyánszky "Lankás" c. festményének reprodukcióját. A képekhez Tari Antal, a folyóirat budapesti levelezője irt cikket.

Xüxxxxxxxx A Studió a magyar müvészekről. Mücsarnok.19o1.11.sz.174.l.

Révész Imre MDK

1859-1944

Révész példája is azt bizonyitja,hogy Munkácsy nem nevelt epigonokat. Munkácsy viszonya tanitványaihoz.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.Bp.1959.18.l.

Révész Imre MDK

Sokan az éles kontrasztokra és a bitumen alapozásxxxkxxxxxxx alkalmazóira korlátozták a Munkácsy-iskolát. A munkácsias fény-árnyék tovább élt egy ideig R.I. művészetében, de megtalálható olyan magyar festő-krtársainál is, akik nem voltak Munkácsy tanitványai.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX. században. Bp. 1959. 2o.l.

Révész Imre MDK

Kritikai realizmus megerösödése a
század végén.
"Panem!" c. képének emlitése.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a
XX.században.Bp.1959.21.l.

Révész Imre MDK

A Munkácsy hagyományokat folytatók,
az indulatos vérmes szinegyüttes képviselői
között emlitve.

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században.
Bp.1959.31.l.

Révész Imre

MDK

Egy kérdés, olf.

Miscernek 1882. őszi kiáll.

MDK

Révész Imre,

24.11.

Nemzeti Szal. II.aukció.

RÉVÉSZ IMRE

Etetés. Olajf. 3ox48.
Panem. Olajf. 75xloo.

Árverési Közlöny 1932. 1.rk.sz. 34.oldal

RÉVÉSZ IMRE szül.1859.

Egyszerű beszélgetés. Szénrajz. 57x36.

Ernst Muzeum akuciói XXXIV. 35.oldal

MDK

Révész Imre

"Imádság" c.kép repr.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetk.kiáll.

MDK

Révész Imre

Sz.: A Mücsarnok tav.tárl. Vasárnapi Ujság 19ol. 16.sz. 261.l.

Révész Imre

MDK

"Rég elhuzták az esti harangot"-kép

Petőfi költeményeinek uj diszkiadása. Vasárnapi Ujság, 1899, 821-2. l.

MDK

Révész Imre

Petőfi költeményeinek uj diszkiadása. Vasárnapi Ujság, 1899, 821-2. l.

RÉVÉSZ IMRE

734. Pipázó parąszt. olajf. 5ox32.

Árverési Csarnok aukció kat. 1933.okt. 3.sz. 32.oldal

Révész Imre

MDK

Parasztok 1900.o.v.70x100 cm.

Veszprém,1965.Tompa Kálmán Képzőm.Gyüjt.kiáll.

Révész Imre, festő MDK

Bihari ~~Sán~~ Sándor barátja Párizsban dolgozott. Ő vásta Bihari Sándort ozdaérkezésekor. 105 old. 14. jegyz

Szelesi Zoltán: Részletek Bihari Sándor leveleiből. 103.o.

A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve. Szeged. 1956. Szegedi Nyomda Váll. Szeged. 1956

Révész Imre/1859-1944/

Munkácsy leghüségesebb tanitványa,aki Petőfi a nép között c. festményén bemutatta a magyar költöt.Egy másik festményén Petőfit a csatatéren ábrázolja,amint lelkitő verseit irja.Ezenkivül számos müvével kiállt a földnélküli parasztság ügye mellett.Ilyen a Panem /Kenyeret/ c. festménye.

Végvary Lajos:Munkácsy MihályB.1955.48 t.24 l.
/1844-1900/

Révész Imre

festőművész, 1907 nov. 3-án pápázott a vásárhelyi Rákóczi kép. megfestésére

Kiss Lajos, Vásárhelyi művészélet, Hp. 1957

198

RÉVÉSZ IMRE

oktatatta Hollo László a pesti Mintarajziskolában alakrajzra.

Toth Ervin:Holló László,Debrecen,1965.77 l.31 t.

MDK

Révész Imre

Cigányleány, o.

Főv. Képtár háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp. 1952

MDK

Révész Imre

Alföld, o.

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

Révész tune

Emlitve

Oelmacher A: Munkás a magyar kápró-
műveszetben

Lobogó, Bp. 1970. ápr. 29. 5. l.

Révész Imre

tanítványa volt egy ideig a Főiskolán Mihálts Pál

M. Kiss Pál: Hazai kiállítások
Látóhatár, 1969. V–VI. 554.

M.D.K.

Révész Imre

Festményeivel szerepel -a Képzőművészet c. rovat által felsorolt-azon művészek között, akik a párisi Salonban állitották ki müveiket.
"Magyar művészek a párisi Salonban" cimmel megjelent közlemény.

Képes Családi Lapok, Bp. 1886. ápr. 18.
VIII. évf. 3o. sz. 479. lap

Révész Imre

Iványi elköltöztével ő vette át a kecskeméti művésztelep vezetését.

Németh Lajos: Modern magyar művészet, Lorin, 1908, 55. l.

Révész Imre

tanítványa Kecskeméten. Benedek Jenő.

Ki kicsoda? Életrajzi lexikon. Budapest, 1969. 1-617 l 57 l

MDK

Révész Imre

Paraszt, of.

Árverési Közl. 1938. 4.rk.sz. 85.sz.
31 l.

MDK

Révész Imre

Paraszt, of.

Árverési Közl. 1938. febr. 2.rk.

22 l.

MDK

Révész Imre

Halottak napján, of.

Képzőmüv. Társ. kiáll. Arad, 1889.

12 l.

MDK

MDK

Révész Imre

Két öreg, festm. képr.

KMTárs 1930. tav.kiáll. kép

MDK

Révész Imre: Bucsupohár
Milyen lárma, milyen vigadalom.
Ill. a Petőfi kiadáshoz.

Műcsarnok 1899-1900. téli kiáll.

MDK

. Révész Imre: A jó öreg korcsmáros.
Ill.a Petőfi kiadáshoz.

Műcsarnok 1899-1900.téli kiáll.

MDK

Révész Imre: Hortobágyi korcsmárosné
Ill. Petőfi kiadáshoz.

Műcsarnok 1899-1900. téli kiáll.

MDK

Révész Imre

Megnyílt a Petőfi-kiáll. Népszava, 1959.jul.18. 4.l.

Révész Imre M.D.K.

Bp.19o1.

Szántás boszniai ekével. Szövegközti illusztráció a Közgazdaság c.cikkhez. id.mü 431-46o.p.

Szign. RI.

-- rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt.Bosznia és Hercegovina.19o1. 433.p.

Révész Imre M.D.K.

Bp.1901.

Szerajevói női viselet. Szövegközti illusztráció a Bosznia és Hercegovina népe c.cikkhez. id.mü 275-389.p.

Szign. R.I.

-- rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt. Bosznia és Hercegovina.1901. 305.p.

MDK

Révész Imre

Bujdosó honvéd
Sztrájk

Lyka K: Uj képek a N.Szal.ban. UI. 1903. II.
387-90. o.

MDK

Révész Imre

Paraszlegény, of.

Szent György Czéh lo. müv.aukc. 1912. febr.
72 l.

Révész Imre M.D.K.

Bp.19o1.

Iparmüvészeti mühely Szerajevóban. Szövegközti illusztráció Zurunić Tódor: Háziipar és iparmüvészet c.cikkéhez. id.mü 5o2-512.p.

Szign. Révész I.

-- rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt.Bosznia és Hercegovina.19o1. 5o9.p.

Révész Imre M.D.K.

Bp.19o1.

Terméshordás. Szövegközti illusztráció a Közgazdaság c.cikkhez. id.mü 431-46o.p.

Szign. RI.

-- rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt. Bosznia és Hercegovina.19o1. 435.p.

Révész Imre M.D.K.

Bp.1901.

Szőnyegszövő mühely Szerajevóban. Szövegközti illusztráció Zurunić Tódor: Háziipar és iparmüvészet c.cikkéhez. id.mü 502-512.p.

Szign. RI.

-- rajza után egyszinü fametszet. M.Kir.Állny.

O.m.19.köt. Bosznia és Hercegovina.1901. 511.p.

1746. Révész Imre.

Sz. Sátoralja – Újhelyen 1859 – január 21-én

Panem.

Az Alföld munkás, de félre vezetett szentesi népéből mintegy húszonkét férfi és egy nő verődött össze. Mindnyájuk arczán a jövő feletti aggodalom ül és egymás közt beszélgetve töltik az időt. Balról az öreg szürös földmives jobb kezét ökölre szoritva tárgyal az ingre vetközött, ki huszársapkát, vállra vetett ujjast, kék kötényt, nadrágot és magas szárú csizmát hord és a ki bal kezének hüvelykujját nadrágjába akasztotta. Mögöttük balról bot[illegible]ra támaszkodó gatyás parasztot és két gondolatokba merült munkást látunk, [illegible] pedig férfi ér kezik az idősebb asszonynyal, kinek vállkendője zöld és szoknyája szürkeskék. Beszédöket a kucsmát és ködment viselő munkás figyeli. A férfiak pörge kalapot, ujjast, nadrágot és csizmát viselnek. Közülök csak négy hozott magával botot. A háttér sik-terület jobbról szélmalommal. Az égbolt felhözött. Jelzése alól jobbra: Révész Imre 1899.

Vászon, méretei 184:225 cm.

Vétetett 1900: I. 20-án a 4924 sz. leirattal 12000 kor.

Elszámoltatott 1900: IX. 3-án (29/900.457/900)

Az elszámolást tudomásul vettek 1900: XII. 17-én a 14683 sz. vsz. alatt. (689/900)

Révész Imre

el. e robusztus [illegible]

művészt.

Valóban örülni lehet azon a baráti gesztuson, hogy a Szovjetunióban íme a nagyközönség előtt ismertetik a magyar festőművészetnek ezt a kiváló, harcos képviselőjét. Örömömbe azonban üröm is vegyült. Nálunk még senki sem gondolt arra, hogy itt a honi tájakon, a hazai embereknek is meg kellene mutatni Révész Imre életművé-

lad. Sokat járt Révész Imre, a vészteleprôl a kezett. Milyen ezt az útszakas réről neveznék

De talán a megvalósíthatat liós költséggel kecskeméti mű Révész Imre n né meg a Alap,

, s nemze-
hatását a
művészetben,
egérdemelne
nagyobb ta-
eskemétieket
ez, hiszen
hogy Révész
deig lakója
li művészte-
s szerepet
pzőművészeti
eremtésében,
hogy a kép-
agyar kiadó-
ve, de a jó-
ezt a kiáltó

valamit Ré-
munkásságá-
ére itt Kecs-
tudom, vita
új nevet ad-
űkért felé ha-
ezen az úton
mikor a mű-
városba igye-
jó lenne, ha
zt Révész Im-
el.
z sem lenne
lan, ha a mil-
helyreállított
vésztelepet is
nevével tiszte-
Képzőművészeti
Csáky L.

oooooooooo

RÉGI JÓ VILÁ

ütni a kukori

Természetesen csak az I. osztá-
lyú napszámbérből. Hogy azután
miből ruházkodott maga és a
saládja, miből fizette a ház-
ért, ha megbetegedett az or-
ost — arról már nem beszél a
rónika.

A bérek ismertetése után so-
atmondó záradék is van:
»A napszámosok részére a
unkaidő napkeltétől napnyug-
ig tart...« — ami a nyári idő-
akban 16—18 óra...

150 kilós sertés hízlalására 30 pengőt fizet rá a gazda!

Az akkori sertéshízlalási ak-
val kapcsolatban az egyik
ttság a következő jövedel-
őségi számítást csinálta:
Egy darab 50 kilós süldő ára
100 pengő. Hat hónap alatt
ízlalásra fogott süldő éle-
zükséglete 6 mázsa vegyes
g, aminek ára mázsánként
engő 50 fillér. Az élelem
6 hónap alatt 123 pengő.
leség darálási költsége 6,60

Révész Imre MDK

Pihenő. repr.

Uj Idők 1922. 36.sz.169-171.o.

Révész Imre MDK

Pihenés

Az "Uj M„vészcsoport" első kiállitása.
Nemzeti Szalon 1917-1918.

Révész Imre MDK

Keritès előtt. olf.

Az "Uj Müvészcsoport" első kiáll.
Nemzeti Szalon 1917-1918.

MDK

Révész Imre

Pogány Ö.G.: A magyar festészet haladó hagyományai
Szabad Nép 1950.jul.2o.

Révész Imre MDK

Férfiarckép, olf.

Műcsarnok 1884. őszi kiáll.

MDK

Révész Imre
műve:

Sátorban.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Tars.jubileumi kiall.
képes targymutatója.1936.maj-jun. 34.1.

MDK

Révész Imre

Képzőművészet 1931. 37.sz. 41. l. kép

MDK

Révész Imre

Munkaközben festm. repr.

Képzőművészet 1931. 37.sz, 42.l. kép

MDK

Révész Imre

Osztozkodó cigányok, of.

Szerelmes pár, of.

Árv. Közl. 1929. jun. 4. rk.sz. 29 l.

Révész Imre

MDK

Szerepelt a Kecskeméti Muzeum 1957 aug. 2o-án megnyilt kiállitásán.

---: Munkácsy, Lotz.... művei a Kecskeméti Muzeum kiállitásán.

Petőfi Népe 1957. aug. 22.

EA.....ltsz

MDK

Révész Imre

Petőfi a csárdában

Mücsarnok, 1900. 4.sz. 84. l. Vásárlások...

Révész Imre MDK

Révész Imre képei a leningrádi Ermitázsban.
Népszava 1959. jan. 17.

MDK

Révész Imre

Juhász kutyájával. Szinezett rézkarc.
48x34.

Árverési Közlöny. 94. aukció. 38.1.

Révész Imre

MDK

1848. Petőfi Sándor a táborban, repr.

Műcsarnok 1896. országos kiáll.

MDK

Révész Imre

1848. Petőfi Sándor a táborban, olf.

Mücsarnok 1896. ezredéves kiáll.

Révész Imre MDK

Egy megzavart meeting, olf.

Műcsarnok 1886. őszi kiáll. II. sorozat

Révész Imre MDK

A törvény nevében, repr.

Műcsarnok 1888. őszi kiáll.

II. sorozat

Révész Imre MDK

A törvény nevében, olf.

Mücsarnok 1888. őszs kiáll.
II. sorozat

MDK

Révész Imre

Irók és müvészek látogatása Boszniában.
Vas. Ujs. 1897. 593.l.

Révész Imre MNK

csak nevét említi a XIX. sz. festészete végén a "legkiválóbbak" között.

Mirowi Myskovszky Ernő: A magyar képzőművészet története. Bp. 1906.

80.l.

MDK

Révész Imre

Munkácsy Mihály, festőművész, olajf. vaszon,
M. 29.8-25.1 cm. Jelzés alul jobbra: Révész Imre

Tört. Képes. graf. kiáll. 1907. 83.1.

MDK

Révész Imre

"Munkaközben" c.festm.Repr.
/A Műcsarnok jubilaris kiallitasaról./

Képzőművészet, 1931. 42.l.

MDK

Révész Imre

"Panem" c.festm.Repr.
A Műcsarnok téli kiáll.

Vas.Ujs.1899. 869.1.

MDK

Révész Imre

"Két magyar" c. művének repr.

Művészet, 1915. 167.l.

MDK

Révész Imre

"Sebesült katona" c. szines krétarajza.Repr

Árverési Közlöny, 1931. 2.rk.sz.

MDK

Révész Imre

"Az Alföld"c. művének repr.

Vasárnapi Ujság, 1902. 49.évf. 15.sz. 237.l.

MDK

Révész Imre

A Munkácsy által kitüzött 6000 frankos dijat nyerte "Csárdai jelenet" c.művével. A képet a királyné vette meg.
"Egy kérdés" c. másik művével együtt szerepelt a dijat nyert mű az őszi kiallitason.

Cikk: A Munkácsy-dij nyertese.

Vasárnapi Ujság, 1883. 43.l.

MDK

Révész Imre

Munkácsy Mihály, festőművész./+1900/ Olaj-festmény. Vászon. Festette Révész Imre.

Tört.Képcs.graf.kiáll. 1907. 83.l.

MDK

Révész Imre

Parasztnők

Ernst Muzeum aukciói XV. /1921/.
44.l.

.

MDK

Révész Imre

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet,1914. 541-542.l.

MDK

Révész Imre

"Öregek" c. festm. repr.

Évk.KMT.1930. 46.1.

MDK

Révész Imre

"Munkaközben" c. festm.repr.

Műcsarnok 1930/31. jub.kiáll.

MDK

Révész Imre

"Est" c. festm.repr.

Műcsarnok, 1902.tav.nemzetk.kiall.

MDK

Révész Imre

"Táncoló fiú" c.festm.repr.

Evk.KMT. 1928. 131.1.

MDK

Révész Imre

"Falfestmény" c. művének repr.

Műcsarnok 1911/12. téli kiáll.

MDK

Révész Imre

A mintarajziskolának tanára.
Bukovics bécsi szinigazgató portréjával,
mint arcképfestő is elismerést keltett.

Modern magyar festőművészek. 122.l.

Révész Imre

„Panem" c. képét

említi Aradi Nórának az opponensi véleményekre adott válasza.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története c. doktori értekezésének vitája. - Művtört.Ért. 1971. 1.sz. 47-59. l.

57.l.

Révész Imre

festő

Iványi Grünwald mellett, majd után Révész Imre rezette a kecskeméti műrésztelepet.

A magyarországi műv. Tört. I. 475.
Corvina 1971.

Révész Imre

„Panem" c. képet

emliti Kitály István opponensi véleménye.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története c. doktori értekezésének vi tája. - Művtört.Ért. 1971. 1.sz. 47-59. l.

5o. l.

Réveri Imre

festő

Panem! 1899

Repr.

Magyar műv. tört. 7. 37 k.

Képzőműv. Kiadó 1971.

Révész Imre
festő

1859 – 1945.

Jönnöve: Panem.

Magyar műv. tört. 7. 42.
Kiprőmű. kiad. 1971

Révén Imre

festő

Vezette a kenkeméti művéntelepet.

A magyarországi műv. tört. I. 490.
Corvina 1971.

Révész Imre

Szerepel „A XX. ind. magyar festészete" c. tárlatom

A Nemzeti galériában

Petőfi Rádió

1971 III. 14

Révész Imre, festő MDK

Megemlítve: Párizsban baráti kapcsolata volt Bihari Sándorral.

Szelesi Zoltán: Bihari Sándor emlékezete 179-191.

Jászkunság, szolnok. 1969. dec. XV/4.

Révész Imre

Életr.

okv. felhasná-
lando

Szabó Pestom

II. kötet 6. Eötvet

35. l.

Nagyságos Dr. Sze

drb.	
1.	Kép javitás
1.	Kép uj vászonra
1.	Oltár Kép uj vászonra fes
1.	Kép Mária Jézussal
1.	Nagy Tetényi oltár Kép vászon keret munkadij é
1	Kép uj vászonra feszitése Keret javitás és munkadij
1	Ruánay Kép vászonra uj ke
1	Kis fin ábrázolt Kép uj vász
1	Oltár Kép uj vászonra
1	drb. Olaz Kép uj vászon
1	nagyra festett Kép uj vás

Révész Imre

l.

Szabad Művészet

1950. 181. l.

183 l.

184 l.

secoli divenne fortezza, poi giardino pensile, poi arena per corse dei tori, teatro all'aperto, circo equestre, museo dei gessi, e finalmente, destinazione nobilissima, sala pei concerti.

Era un edificio rotondo, di 86 metri di diametro, coperto da un tumulo di terra ornato di alberi e sormontato da un'edicola e dalla statua di Augusto. Gli scavi della cella hanno messo in luce frammenti di iscrizioni di Nerva, di Vespasiano, di uno dei nipoti di Augusto, e la custodia che accolse il vaso con le ceneri di Ottavia. Il Mausoleo sarà presto liberato dalle costruzioni indegne che lo circondano, e verrà di nuovo coperto dal suo tumulo arboreo; secondo il nuovo Piano Regolatore, esso formerà centro da cui partiranno grandi strade in varie direzioni, e sarà visibile dal Corso, da Ripetta, e nella sua elevazione formerà un nuovo motivo di bellezza del panorama di

Révész Imre

Rabhaladó

199 l.

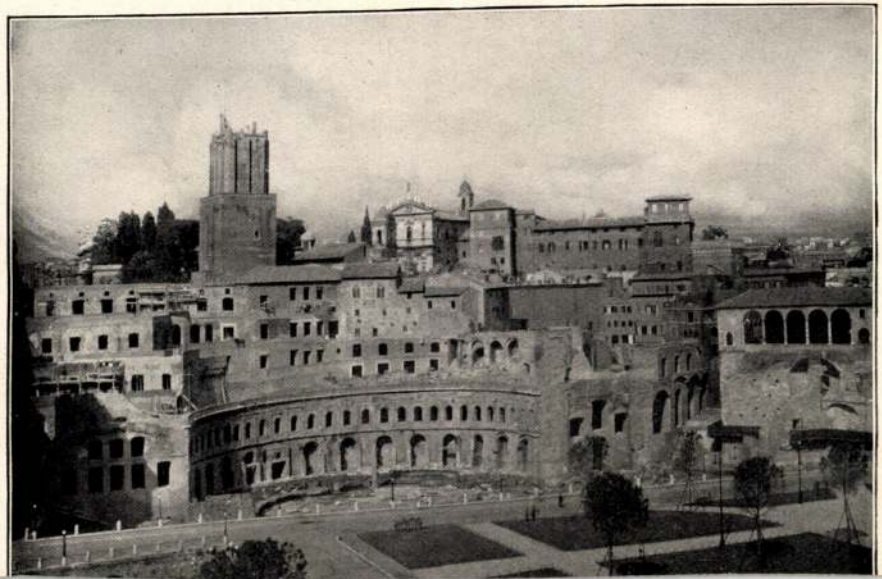

Révész Imre

Szabad Művészet

1957. 196. l

kép

Vk 16199 Dr. Derecsényi Dezső	477,11	4,20
Vk 123804 Szató Erzsébet	223,30	1,80
Vk 102768 dr Csabai István	285,67	3,53
Vk 15211 Dr. vit. Nagy Zoltán	540,54	5,03
Összesen:	3.580,03	= 35,57

Figyelmeztetés: 1. A fizetési jegyzéket **nem kell vi**
havi sorrendben irattárában megő
2. A téritményeket a fent megjelölt

Igazoljuk, hogy a 16. számú hasábban feltüntetett öss

_____, 194

_____
főnök.

561. rakt. szám

Révész Imre

Szabad Művészet

1951. 195. l.

M.O.B. Hivatal.

31.

gos Bizottsága.

ny	száma:	340-2-28.	1931.
	kelte:	XI/29.	1931.
	beérkezése:	XII/7.	1931.

k száma:

elintézett szám:

áma:

áma:

31. XII/11.

Révész Imre

l. Szabad Művészet

1950. 9. sz. 364. l.

Hrabe

Pretve
Büchler

Révész Imre

Szabad Művészet

1951. 12. sz. 566, 567. l.

ARCHITEKTEN-VEREINIGUNG

„WIENER BAUHÜTTE"

GRÜNDUNGSJAHR 1862

AKADEMIE DER BILD. KÜNSTE, WIEN, I. SCHILLERPLATZ 3.

Unterzeichnet .....

erklärt:

An der Festversammlung teilnehmen zu

u. zw.: Als Privatperson .....

Als Vertreter von .....

Bei Vereinen etc. Anzahl der gewünscht

Als Redner bei der Festversammlung (ev.

Name und genaue Adresse: .....

.....

NB. Falls Kranzspenden Ihrerseits bea

Dombaumeister, Obe

Ehren

Hofrat Arch. FRANZ BOBROWSKY,

dzt. Vorstand-Stellvertreter.

Oberba

Révész Imre +
festő
meghalt 1945-ben
Csap kisasszony köz-
lése
1950. márc. 6.

Hol halt meg,
nem tudja.
Ugyanekkor ada-
tokat kért tőlem
Révész-ről.

Révész Imre

Szabad Művészet
1957. 243. l.

U/E

— *Gegründet:* 1577.
—540.
Postfach: 242.
ekkszám — *Postscheck:*
.473, 58.037,
165, Paris: 160.010.

K.
K

IANDLUNG DER KÖNIGL
RIE DE LA PRESSE DE L'U
SHOP OF THE ROYAL H

A 62031

ÁMLA

(A

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

EGMENTES
.P.M. sz. rendelettel
ott személyes illetés-
tesség folytán)

40. március 14 19

Révész Imre

l.

Végvári Szolnok

37. l.

Oct. 22, 1918.

I.

Kinek a fia ez a fiú? Én a szüle
fia vagyok. Kinek a leánya ez a
leány? Ő az apjának és az anyj
nak a leánya. Tamás szüleinek
egyetlen gyermeke? Tamás nagy
bátyjának a gyermekei ez ő unok
testvérei. Nekem is van három

Révész Imre

Szabad Művészet
1952. 106. l.

4	Nagrand Terér	.	.	leány
5. 6.	Pulakovits Margit	napi-díjas	—	—

Aldirekt hivatalfőnök

1-3 sorsz. alatt

~~[illegible]~~ felsorolt rendes alkalmazásban

ak

zetéssel kinevek és nyugdíj

A 4. sorsz. alatt

~~[illegible]~~ nevezett ~~feleségével együtt él~~

~~[illegible]~~ van és önálló keresette

Budapest,

Révész Imre

Petőfi a nép közt.
Fenti festmenye
repr.

JóBrKá

3.02.1-

a műemlékek védelméről.

jezet.

ől és azok gondozásáról.

§.

et védelemben kell részesiteni.
lkalmazása szempontjából műemlék a
szinén levő minden épitmény /épület,
ózéka, valamint minden olyan ingó do-

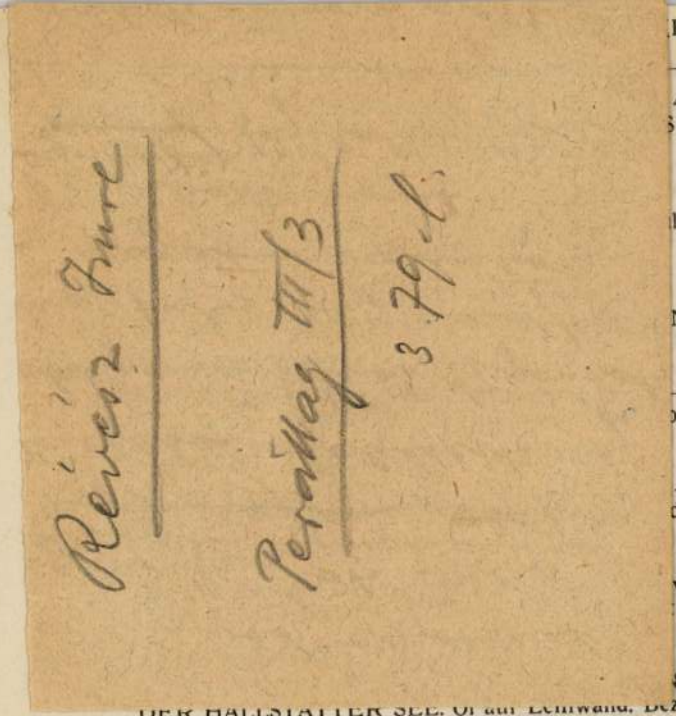

RIEGSRAT. Öl auf Holz.

–1674) :

48—37 cm. Jelezve alul balra :
SHAUSE. Öl auf Holz. Bezeich-
(Illusztrálva az V. táblán.)

l jobbra : E. P. — FRAUEN-
P.

NPORTRÄT. Aquarell.

–58 cm. — Vlämischer Meister
olz. *(Illusztrálva a II. táblán.)*

—28 cm. — Vlämischer Maler,
d.

ve alul balra : Grilhofer 1850. —
links unten : Grilhofer 1850.

8 cm. Jelezve alul balra: H. —
DER HALLSTATTER SEE. Öl auf Leinwand. Bezeichnet links unten : H.

112. **Ismeretlen festő** (XVIII. század):

BUSULÓ FÉRFI. Olajfestmény, vászon. 32—26 cm. — Unbekannter Maler, XVIII. Jahrh.: TRAURIGER MANN. Öl auf Leinwand.

113. **Ismeretlen festő** (XVIII. század):

AZIVÓ. Olajfestmény, rézlemez. 22—18 cm. — Unbekannter Maler, XVIII. Jahrh.; DER TRINKER. Öl auf Kupfer.

114. **Ismeretlen festő** (XVIII. század):

KRISZTUS OSTOROZÁSA. Olajfestmény, vászon. 69—90 cm. — Unbekannter Maler, XVIII. Jahrh.: DIE GEISSELUNG CHRISTI. Öl auf Leinwand.

115. **Ismeretlen festő** (XVIII. század):

VALLÁSI ALLEGORIA. Olajfestmény, fa. 86—57 cm. — Unbekannter Maler, XVIII. Jahrh.: RELIGIÖSE ALLEGORIE. Öl auf Holz.

116. **Ismeretlen festő** (XVIII. század):

A LELÁNCOLT LUCIFER. Olajfestmény, fa. 69—61 cm. — Unbekannter Maler, XVIII. Jahrh.: DER GEFESSELTE LUCIFER. Öl auf Holz.

117. **Ismeretlen festő** (XVIII. század):

NŐ SERLEGGEL. Olajfestmény, rézlemez. 17—12.5 cm. — Unbekannter Maler, XVIII. Jahrh.: FRAU MIT BECHER. Öl auf Kupfer.

118. **Ismeretlen festő** (1800 körül):

KRISZTUS LEVÉTELE A KERESZTRŐL. Olajfestmény, bádog. Ovális, 12.5—10.5 cm. (Rembrandt után.) — Unbekannter Maler um 1800: DIE KREUZABNAHME. Öl auf Blech. (Nach Rembrandt.)

Revés 2 Inne

Per állag III.

1537. l.

— MESSKÄNNCHEN, Glas, geschliffen. XVIII. Jahrh.

. XVIII. század. — FENSTERSCHEIBE, aus sechseckigen
:rt.

ad közepe. — GLAS, mit bunt gemalten Blumenzweigen.

:llképe és kétfejű sas. Cseh, XVIII. század első fele. — GLAS,
; VI. und Doppeladler. Böhmen, erste H. XVIII. Jahrh.

zad közepe. — GLAS, mit bunt gemaltem Blumendekor.

közepe. — FLACON, Milchglas, mit Blumendekor in Goldma-

VIII. század vége. — HENKELGLAS mit Deckel, Milchglas
XVIII. Jahrhundert.

rágszálakkal. XVIII. század vége. — FLASCHE, Glas, am
Blumenzweige. Ende XVIII. Jahrhundert.

Magyar, XVII. század. (A bártfai templomból.) — FLASCHE,
kor. Ungarisch, XVII. Jahrhundert.

170 **Mándoky Lajos.** Egy darab élet Budapestről. Bp. 1905. 8° 108 l. fv. Eredeti préselt cimlappal . . . 150.—

171 **Müller Karl.** Pest, wie es leibt und lebt. Pest 1855. 8° 186 l. . . . . 480.—

Pest élete és állapota humoros versekben.

172 **Peisner Ignác.** Budapest a XVIII. században. Bp. 1900. 8° 219 l. fvsz. . . . . Eladva

173 **Porzó (Ágai Adolf).** Utazás Pestről Budapestre 1843—1907. Bpest 1908. 8° 446 l. . . . . 350.—

Bér, Garay, Homicskó, Mühlbeck képeivel.

174 **Reisinger Franz.** Pester Mephisto. 1—6. Heft. Pest 1847. 8° . . . . . 500.—

Rendkívül érdekes és ritka.

175 **Salamon Ödön.** Kocsin és gyalog. Bp. 1898. 8° 156 l. Eredeti díszkötésben . . . . . 180.—

176 **Spiritus asper** und **Spiritus lenis.** Panorama von *Ofen* und *Pesth*, oder Charakter- u. Sittengemälde der beiden Hauptstädte Ungarns. Leipzig 1833. 12° 266 l. Eredeti cimlappal . . . . . 500.—

177 **Sturm Albert.** Culturbilder aus Budapest. Leipzig 1876. 8° 313 l. Eredeti cimlappal . . . . . Eladva

178 **Tábori Kornél.** Pesti élet. Képes riportkönyv. 130 fényképpel. Bp. 1910. 8° 140 l. . . . . 180.—

179 **Tarczai György.** Németvilág Budán. Rajzok és elbeszélések. Ferenczi József rajzaival. Bp. 1898. 8° 219 l. Er. vsz. . . . . 240.—

180 **Vajda Viktor.** Művészet és politika. Képek a Magyar Társadalomból. Pest 1870. 8° 247 l. . . . . 240.—

181 **Vajda Péter.** Pesti levelek. I. füzet: Szép szavak. Kassa 1835. 12° 1351. — II. füzet: Őszinte beszédek. Kassa 1837. 12° 179 l. fv. . . . . 300.—

182 **Viharos (Gerő Ödön).** Az én fővárosom. Bp. 1891. 12° 179 l. fv. . . . . Eladva

Közművelődés.

M. T. Akadémia.

183 **Akademiai** Emlékkönyv a Kazinczy születése évszázados ünnepéről... 1859. Pest. 4° 83 l. Kazinczy mellszobrának fényképével. Eredeti finom bőrkötésben . . . . . 400.—

184 **Divald Kornél.** A magyar tudományos akadémia palotája és gyüjteményei. Képekkel. Bp. 1917. 8° 143 l. . . . . 140.—

155 **Seiz Joh. Christ.** Feldmanns Wegweiser durch Pest u. Ofen u. deren Umgebungen für Fremde u. Einheimische. Mit 2 Plänen. Pest 1855. 12° 206 l. . . 1200.—

156 **Spiegler Gy. S.** Budapest-Erzsébetváros története. Bpest 1902. 8° . . . . . 150.—

156 a) *Spiegler Gy. S.* Adalékok Bp. Szfv. történetéhez Teréz- és Erzsébetváros. Bp. 8° 65 l. . . . . 150.—

157 **Szepesházy Carl v. und Thiele J. C. v.** Merkwürdigkeiten d. Königreichs Ungarn u. historisch-statistisch-topographische Beschreibung d. Städte usw. Nebst Übersicht des ganzen Königreichs. 2 Bde. 8° Kaschau 1825 . . . . . 300.—

II. k. 8—46. old. Ofen, 46—83. old. Pest leirása.

158 **Tekusch August.** Der Fremde in Pesth und Der Pesther in der Vaterstadt. Mit einem Plane der Stadt. Pesth 1833. 12° 135 l. Eredeti boritékban . . 400.—

159 **Thirring Gusztáv.** Budapest a millennium idején. 10 grafikus rajzzal. 8° Bp. 1898. 102 l. fv. . . . 150.—

160 **Vigand Rezső** szerk. Budapest utmutatója. Több térképpel. Bp. Kis 8° 368 l. vsz. . . . . 300.—

161 **Wegweiser.** Drei Tage in Pest-Ofen. Kurzgefasster — für Fremde. Pest *1851*. 16° 80 l. Winkles acélmetszetü térképével, eredeti boritékban . . . . . 600.—

Karcolatok, irodalmi rajzok.

162 **Báttaszéki Lajos.** Fővárosi genreképek. Nagy-Várad 1867. 8° 237 l. . . . . 140.—

163 **Deli (Thallóczy Lajos).** Gyepün innen, gyepün túl! Túry Gyula, Réwész Imre rajzaival. Bp. 1898. 8° 218 l. fv. . . . . 500.—

Számos Pest-Budára vonatkozó karcolattal.

164 **Dudumi Demeter.** Pester Briefe über Literatur, Kunst, Theater u. gesellschaftliches Leben. Erstezweite Lieferung. Pest 1856. 12° Eredeti cimlappal 200.—

165. **Ego (Fried Margit).** Pest és pestiek. Bp. 8° 187 l. . 120.—

166 **Fodor Aladár.** Négy nap a fogházban. Egy ujságiró élményei. Bp. 1900. 8° 50 l. fvsz. . . . . 120.—

167 **Gábor Andor.** Pesti sirámok. Könyv a beteg városról. Bp. 1912. 8° 159 l. . . . . 120.—

168 **Hevesi Lajos.** Karcképek az ország városából. Bp. 1876. 12° 304 l. Eredeti kötésben . . . . . Eladva

Rendkivül érdekes és értékes.

169 **Kertbeny.** Ungarns Männer der Zeit. Prag 1862. 12° 451 l. . . . . 300.—

Pest-Buda irodalmi, politikai és művészeti életére nézve kitünő forrás.

Révész Imre

festő

Révész a magyar alföldi parasztság életének megörökítője. Felfogásban Munkácsy örökét menti át egy naturalisztikusabb előadásba.

Telepy Katalin: Kecskemét multja a képzőmüvészetben.

Müvészet, 1971.augusztus - 30.oldal

Révész Imre

„Ponem" című festménye forradalmi-
ságot hirdetett.

Pogány Ö. Gábor: Magyar festészet a
XIX században, Budapest, 1970.

391

Révész Imre

tanítványa volt Rákosy Zoltán

Magyar Mamzet 1971 május 28
4. old.

Révész Imre

Szentgyörgyi Kornél első mestere azt Karlovszky-nak. Mindkettén Munkácsyhoz kapcsolódnak.

D. Fehér Ibussa: Szentgyörgyi K. Szegeden; Műgyűjtő, 1970. 1. sz. 40. l.

Révész Imre

"Alföld"c. tryptichonját igen magasra értékeli a lap "A Mücsarnok tavaszi nemzetközi tárlata" c. kritikájában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. ápr. 13.
XXIV. évf. 15. sz. 240. lap

Révész Imre

34. sz. „Ponem," 1899, olaj, vászon, 184 x 225 cm. M. Nemzeti Galéria: reprodukció.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

Révész Imre

agrárproletárjainak fenyegető tömörülésében a nőrekvő felismerés már átcsaphatott a cselekvés lehetőségének jelzésébe.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet története, Budapest, 1970.

52 P

Révész Imre

1899-es „Ponem" című képe a sztrájkoló agrárproletárok néma tömegét-felvonulását ábrázolja.

Aradi Nóra: A szocialista képzőműcészet története, Budapest, 1970

501

Réwész Imre
festő

1859-1944. Első műve: „Petőfi a nép körött" /1884/.
„Petőfi a táborban", „Panem" /1899/

A magyar országi műv. tört. I. 432.
Corvina 1970.

Révész Imre.
festő.

Panem! 1899. o.v. 184x225 cm.
Budapest MNG Repr.

A magyarországi műv. tört. II. Képn. 657
Corvina 1970.

RÉVÉSZ IMRE.

Festőművész. Szabadiskolát vezetett a Kecskeméti Művésztelepen.

„Pihenő" c. képe Szentesen készült (eml.)

„Petőfi a táborban" (eml).

„Kukoricafosztás" -"-

Gadó Imre: A Kecskeméti Művésztelep múltjáról.

Petőfi Népe, 1970. okt. 18-

Révész Imre

a Képzőművészeti Főiskolán

Barsó Endre tanára volt

Magyar Nemzet

1969 augusztus 13. 4old.

MDK

Révész Imre, jestő

Megemlítve.

Szelesi Zoltán: Bihari Sándor emlékezete
179-191.

Jászkunság, kolnok. 1969. dec. XV/4.

Révész Imre, festő

Megemlítve: Révész kecskeméti művésztelepe vezette vissza Dorogit a 20-as évek végén a nagybányai elvekhez.

Laczó Katalin: Dorogi Imre gyűjteménye kiállítása 1080-1085.

Tiszatáj, Szeged. 1970. november XXIV/11.

Révész Imre
festő

Révész Imre volt Mihéltz Pál professzora.
Révész Imre bécsi és párizsi tanulmányai
után a hecskeméti művésztelep vezetője
lett.

Szilágyi Dezső: Mihéltz Pál
Művészet, 1971. szeptember - 17. oldal

Révész Imre
festő

1932-ig Révész nyugalomba vonu-
lásáig a Főiskola küldi le növen-
dékeit Kecskemétre, 1936-ban a
már-már kiürült műtermekbe a
város ujságkirdetéssel tobozoz festőket

Telepy Katalin: Kecskemét multja a képzőmüvészetben.
Müvészet, 1971.augusztus - 30.oldal

Révész Imre
festő

1920-ban költöztek ismét a Képzőművészeti Főiskola tanárának Révész Imrének vezetésével művésznövendékek Kecskemétre.

Telepy Katalin: Kecskemét multja a képzőmüvészetben.
Müvészet, 1971.augusztus - 30.oldal

Révész Imre MDK

"A jó öreg korcsmáros" Illusztráció az Athenaeum uj Petőfi kiadásához

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Révész Imre

MDK

Panem, repr.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Révész Imre MDK

"Feleségem és kardom" illusztráció az Athenaeum uj Petőfi kiadásához

Mücsarnok 1899/1900. téli kiállitás

Révész Imre MDK

"Bucsupohár, "Milyen lárma, milyen vigadalom"
Illuszráció az Athenaeum uj Petőfi kiadásához

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Révész Imre

"Hortobágyi korcsmárosné" Illusztráció az Athaneaum uj Petőfi kiadásához

Műcsarnok 1899/1900. téli kiállitás

Révész Imre:
Tanulmány egy hármas képhez
Szénrajz.
/Egy nagyméretü hármas képhez, amelyen
a müvész most dolgozik/
Egész oldalas kép.

M Ü V É S Z E T.
I.évf. 1902.
1.sz. 40.old.

La förárosból

Lafonban egy is

Révész Imre:
Alföldi legény. /Szénrajz/
Kétszinü reprodukció,melléklet.
/A magyarázó szöveg szerint tanulmány egy nagyméretü hármas képhez,amelyen a müvész most dolgozik./

M Ü V É S Z E T .
I.évf. 1902.
1.sz. 40.old.

Mauritaine: 64 lb.

Révész Emerich

1917/18

Ferkèpzomfoisk.vk

126.(.

MDK

Révész Imre, sz. 1859.

Beszélgetés, festm.

Elszámolás, "

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. ápr.

30 1.

Révész Imre, ea. 1939.

Beszélgetés, festm.

Olasz modell, "

RÉVÉSZ Imre festő

SÁRMÁNY Ilona: Hevesi Lajos táreái a magyar festészetről az 1888-1896 közötti időszakban. = Ars Hungarica, XVIII. évf. 2. sz. 1990 237.p.

RÉVÉSZ Imre

Nagyszőlős, Perényi-kastély (akvarell)

DESCHMANN Alajos: Kárpátalja müemlékei.
Bp. : TKM, 1990 145.p.

Révész Imre, festőművész /1859–1945/.

Képző-ipar-fotó-és filmművészet.

Petőfi a táborban, 1896. 3/B.T. Festmény.

/említve/.

Budapest folyóirat, 1988., 2., 42-old.

Révész László, festő-grafikusművész

Szegő György: Exodus-Studió 88 kiállítás az Ernst Múzeumban

A mitológikus utalások még fenyegetőbbek: Révész László egy Fregoli-Prokrusztész-ágy szorítását festi meg, mint „A hétköznapok csapdája"-t. (említve).

Művészet, 1989., 4., 39-old.

RÉVÉSZ Imre festő

a kecskeméti művésztelepről és a festőről

ld. Mágócsy Eta emlékezései.
Forrás,1986.10.sz. 81. skk.

RÉVÉSZ IMRE festő

nevét vezze fel a Kárpátaljai Magyar Képző és Iparművészek Révész Imre Társasága, mely 1990-ben alakult

Magyar Nemzet, 1991.jan.4. 4.p.

Balogh 1966b

Balogh 1975

Balogh 1985

Bange 1922

Bárányné 1944

Batári 1967

Budape

Balog
Museo
itali
346.

Balo
des
XVII

Balo
Matt

Bang

Bárá
Furn

Batá
torc
in t
of
9,

M.D.K.

Révész Imre festő

Aba-Novák alakrajzi tanára,
Nem rajzoltatott az első évesekkel egész évben gipszfejet, hanem előmodelleket is kaptak,

1966.

B. Supka Magdolna: Aba-Novák Vilmos, Bp. xxxx

17. 1.

Révén Imre

1930-ban, – Tagdíjhátralék ürügyén szám i más jelentéseg művésszel együtt Kirásták a Műcsarnokból.

337 l.

Farkas Zoltán, Elek Artur Emlékezete, szodalomtort. Közlemények, Bp. 1956,

Révén Imre

Szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

Nu 1930. III. 15.

Révész Imre

— **A Műcsarnok tavaszi kiállításának díjai.** Szombaton délben tartott ülésén adta ki az együttes bíráló bizottság a Műcsarnok tavaszi kiállításának díjait. A társulat nagydíját *Révész Imre* „Öregek" című műve nyerte el, míg a díj „kitüntető elismerését" *Spányik Kornél* „Alkonyatkor" című művének ítélték oda. A Ráth György díjat *Barkás Lajos* „Ábrándozás" című olajfestménye nyerte. A díj kitüntető elismerését *Horváth Béla* „Ködös tél" című olajfestménye kapta. Wolfner Gyula díját egyhangulag *Siklódy Lőrinc* „Gödöllői hadiemlék" című szobormüve nyerte el, míg kitüntető elismerését *Margó Ede* „Szent Borbála" című szobormüve. A Vásárpénztár r. t. „Pállik Béla-díját" *Viski János* „Magyar csikós" című olajfestménye nyerte el. A Jankó János-féle díjat pedig megfelelő mű hiányában a bíráló bizottság nem adta ki. Halmos Izor-életképdíját *Gachal József* „Anya és gyermeke" című műve kapta. Halmos Izor-kisplasztikai díját *Farkas Béla* „Vetkőző leány" című kis szobormüve nyerte el. A Lipótvárosi Kaszinó díját egyhangulag *Aldor János László* „Alvó vénusz" című olajfestményének ítélték oda. Kitüntető elismerését *Madarász Walter* plakettjei kapták. A Képzőművészeti Társulat építészeti nagydíját *Gregersen Hugó* „Kolumbusz-emlék" című rajza kapta, kitüntető elismerését *Frisch Vilmos* „Szalonikii zsinagóga" építészeti rajzának juttatták.

PH 1930. IV. 30.

Révén Imre

—**A Műcsarnok tavaszi kiállításának dijai.** Szombaton délelőtt 12 órakor tartott ülésén adta ki az együttes biráló bizottság a Műcsarnok tavaszi kiállításának dijait. A társulat nagydiját *Révész* Imre „Öregek" cimü műve nyerte el, mig a dij „kitüntető elismerést" *Spányik* Kornél „Alkonyatkor" cimü művének itélték oda. A Ráth György-dijat *Barkás* Lajos „Ábrándozás c. olajfestménye nyerte. A dij kitüntető elismerését pedig *Horváth* Béla „Ködös tél" c. olajfestménye kapta. Wolfner Gyula diját egyhangulag *Siklódy* Lőrinc „Gödöllői hadiemlék" cimü szoborműve nyerte el, mig kitüntető elismerését *Margo* Ede „Szent Borbála" c. szoborműve. A Vásárpénztár r.-t. „Pállik Béla-diját" *Viski* János „Magyar csikós" cimü olajfestménye nyerte el. A Jankó János-féle dijat pedig megfelelő mű hiányában a biráló bizottság nem adta ki. Halmos Izor-életképdiját *Gachal* József „Anya és gyermeke" c. műve kapta. Halmos Izor kisplasztikai diját *Farkas* Béla „Vetkőző leány" cimü kis szoborműve nyerte el. A Lipótvárosi Kaszinó diját egyhangulag *Aldor* János László „Alvó vénusz" cimü olajfestményének itélték oda, kitüntető elismerését pedig *Madarász* Walter plakettjei kapták, végül a Képzőművészeti Társulat épitészeti nagydiját *Gregersen* Hugó „Kolumbusz-emlék" c. rajza kapta, kitüntető elismerését pedig *Frisch* Vilmos „Szalonikii zsinagóga" épitészeti rajzának juttatták.

NU 1930. II. 30.

Révén Imre

szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

Pécsi Napló 1930. III. 15.

Révén Imre

Szerepelt a Műcsarnok Tavani tárlatán.

BH 1930. III. 15.

felsőeőri *Fülöp* Elemér és *Csillag* István plakettjei, *Szilágyi Nagy* István aktja és az Idyll című figurakompoziciója, *Martinelli* Jenő szép táncos figurája, *Forgách Hann* Erzsébet Harmonia c., jó ritmusu kompoziciója, *Andrejka* József ismert zsánerszobra, *Maugsch* Gyula karakteres csikósa, Szamosi *Soós* Vilmos tartalmas önarcképe. *Löte* Éva mellszobra, *Kaszab* Károly tanulmányfeje *Visnyovszky* Lajos Zsuzsannája, *Madarassy* Valter finom Szt. Antalja, *Ssücs* István kút szobra. *Bory* Jenő bensőséges Máriája és egy merész Ecce homoja, *Szödy* Szilárd szép aktjai, *Rajki* István hangulatot kifejező figurája, *Tóth* Gyula finom studiuma, *Kernstokné, Sticker* Gina két imponáló erejű tanulmányfeje, *Margó* Ede stilizált Verbőczyje, közelebbi megjelenését. A képek között *Tolnay* Ákos érdekes beállítású portré munkája, *Rottmann* Mozart izléses arcképe, *Szász* István zsánerszerű képe, *Vigh* Bertalan friss lendületű studiuma, *Merészné* Coreth Erzsébet zsáner tanulmánya *Kövér* Gyula már ismert, qualitásos aktja. *Bednár* János bizarr, bitumenes portréja, *Szabó* Béla Leo szép vonalvezetésű aktja, a ragyogó szinekben élő levegős gyügyei *Nagy* Zsiga tájképe és királyfalvi *Kraft* Károly nagy tudással készült képei, valamint *Kézdi Kovács* László Őszi dal című hangulatos képe emelik tekintéllyé ezt a termet. *Tóth* Gyula mellszobra gondosan készített, jó munka.

A hatodik teremben *Révész* Imre, hires képe az Öregek,

RÉVÉSZ IMRE: MUNKAKÖZBEN

A Műcsarnok jubiláris kiállításáról

Somló Sári portré munkái, *Istók* János bronzplakettje, *Darabos* János nyugodt vonalu zsánere, *Berán* Lajos feleségét ábrázoló kellemes mintázása, vitéz *Szabados* Béla nemes izlésű aktja, *Orbán* Antal poetikus figurája mégis kiemelkednek a seregből. Ebben a szoborteremben a körülfutó falakon is vannak képek, amelyek közül *Csizik* Gyula: Aligai bucsu című vízfestményét és *Bakoss* Tibor Kis kápolna című vízfestményét nem lehet mellőzni. A jobb oldalon pedig *Lühnsdorf* Károly: Gyermekfejek című ceruzarajz sorozat érdemli meg a figyelmet.

V—IX.

Az ötödik terem festményeké, de az ajtóban megállít *Moiret* Ödön: Áldásért esdő című bronz szobor. Érdemes volna Moiret Ödön formaváltozásával foglalkozni éppen emiatt a szobor miatt, mert, ezt dicséretnek szánjuk, ez az ülő szobor valami olyan uj zamatot mutat, amilyet még eddig *Moiretnél* nem izleltünk. Kiváncsian várjuk a legközelebbi megjelenését.

A hatodik teremben *Révész* Imre, hires képe az Öregek, a szivárványszinekben pompázó *Poll* Hugó, *Boruth* Andor klasszikusan szép Fekete ruhás nője, *Kunffy* Lajos párisi képe, *Czencz* János formatökéletességű tanulmánya, *Horváth* Béla hangulatos szép velencei képe, *Mihalovits* Miklós régi, ismert festménye a Rabszolgavásár, *Kövesdy* Géza mozgalmas balatoni állatzsáner tanulmánya, *Éder* Gyula és *Kampis* János kiváló portréi ötlenek szembe.

A hetedik terem *Katona* Nándor tátrai képeivel gazdag. Különösen a Téli napkelte című képe érezteti a való természet hangulatát. *Kárpáthy* Jenő Zebegényi Dunapart című képe a művész nagy értékei közül való, *Komáromi Kacz* Endre: Műterem sarok *Spányik* Kornél: Pihenő modellek, *Knopp* Imre Angol interieurje, *Edvi* Illés Aladárné nagyszerű önarcképe, *Éder* Gyula karaktererős portréja és *Veress* Zoltán önarcképe az egész tárlat egyetemes nivójának jellegzetesen jó alkotórészei. *Maugsch* Gyula, *Tury* Gyula, *Gábor* Móric, *Aradi* Edvi Illés szerepelnek még nivósan.

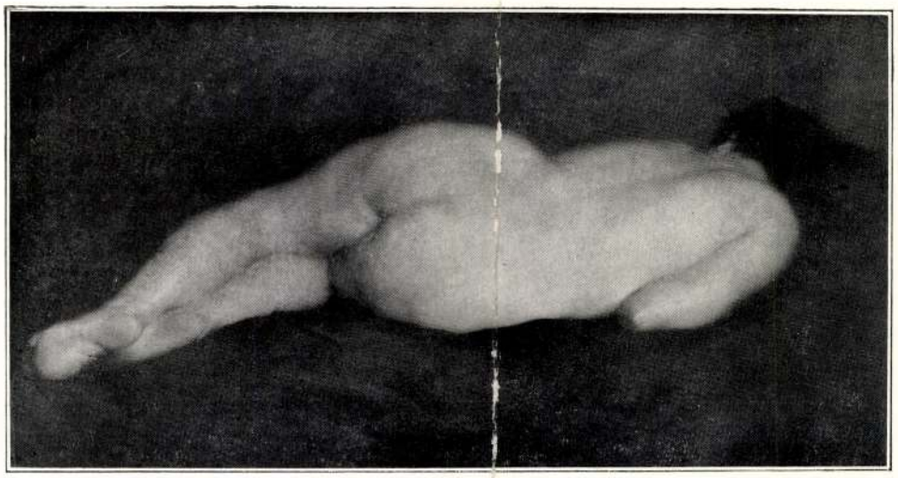

GÁL JÁNOS: HÁTAKT
A Műcsarnok jubiláris kiállításáról

néhány éve szerepel a tárlatokon és talán egy-két éve hogy elhagyta az iskola kapuját. Az a három aktkép, melyekkel ezen a kiállításon szerepel beérkezett művésszé lépteti elő. Ezeken már nem az iskola, hanem egy nagytudású, csiszolt izlésű és a maga szemeivel látó festőművész nyilatkozik meg. Különösen hátaktja tarthat számot a legteljesebb elismerésre. Színeinek tónusa, rajzának bravurja, a legnagyobb reményekre jogosítja Gál János jövőjét.

Vastagh György lovas szobra Horthy Miklós kormányzóról a legsikerültebb szobormű, melyet a kormányzóról eddig készítettek.

II.

A második terem legérettebb alkotásai a szoborművek. *Zala* György márvány büstjétől és felsőeőri *Fülöp* Elemér mellszobraitól eltekintve valamennyi már ismert alkotás. *Pásztor* János Bucsuzkodás c, zsánerjelenete épp ugy a klasszikus magyar szobrok között van már nyilvántartva, mint *Vastagh* György Tevehajcsára, vagy *Róna* József pompás barokk szobrai, a Megszorult faun és az Utolsó szerelem. A festmények között nívón állanak: *Burghardt* Rezső érdekes beállítású aktja, *Komáromi Kacz* Endre finom előadású zsánerjei, *Szüle* Péter klasszikus nyugalommal tolmácsolt parasztjai, *Nádler* Róbert hangulatos tájképei, Gy. *Sándor* József mesteri képe, a Zárdafolyosó, *Benkhardt* Ágost kiváló plein-airje, *Győrffy* István karakteres tábornok arcképe, *Moldován* Béla Lux Eleknéről készített fehér szintanulmányu, kedves hangulatu arcképe, *Tury* Gyula virtuóz arcképtanulmánya, *Révész* Imre elevén életet adó zsánerjelenete, *Kunffy* Lajos impresszionista Sakkjáték c. képe, *Balló* Ede jó színhatásu püspökképe, *Kárpáthy* Jenő szines tengeri képei, *Áldor* János László tompított színharmoniáju tájképe, *Gábor* Móric artisztikus portréja, *Gachal* József nagy tudással és közvetlenséggel előadott képei, *Mendlik* Oszkár virtuóz ügyességű tengerhullámai és *Áldor* János László már több izben kiállított kitünő portréja a fekete bundás nőről.

III.

A harmadik termet ugyancsak a szobrok dominálják. Kiemelkedő mű a terem közepén elhelyezett hősi emlék, melyet az Országos Casino állíttatott *Zala* Györggyel. Zala György nagyszerű művészete kellett hozzá, hogy a hősi emlék sablonná merevedett műfajába is egyéni művészetet tudjon vinni. Itt találkozunk ismét *Pásztor* János Az elüzött és Primavera c. aktjaival, melyeket annak idején az állami nagy és kis aranyéremmel tüntettek ki. *Markup* Béla szellemes és temperamentumos mintázásai közül különösen az Aranyszamár érdemli ki a teljes elismerést. *Siklódy* Lőrinc gr. Bethlen István vadászfigurája sikerült mű, de jóizű zsánerszobrait jobbaknak tartjuk. *Margó* Ede, *Róna* József és *Vastagh* Éva szobrai, valamint Zsákyi *Csiszér* János portréi állnak magas színvonalon. A festmények közül kiemeljük *Szlányi* Lajos tájképét, *Burghardt* Rezső színben rendkivül finom női arcképét, *Áldor* János László a zöld szint elemző nagy bakonyi képét, *Dietrich* Adolf hangulatos Adriáját, *Brüll* Aladár érdekes tónusu kitünő férfiarcképét, *Gulyás* Sándor erős színekben adott Kukoricását, *Hosszu* Márton Balló Edéről festett hatásos arcképét, *Kacziány* Ödön kényes, borotvaélen táncoló festői megoldását egy parasztzsánerben, *Merész* Gyula nagyszabású plein-air képét és egy klasszikus reminiszcenciáju aktját, *Zombory* Lajos mély érzésű természetlátását, *Czencz* János dekorativ szinhatásaiban is a karaktert hangsúlyozó Don Joséját és *Gál* János pompás aktképét. *(gy.)*

IV.

A jubileumi kiállítás szoboranyaga, számszerüleg nézve a gyüjteményt, imponáló, minőség nézőpontjából azonban lényegesen kisebb lelkesedéssel vizsgáljuk. A mai szobrászat elindusztrializálódásáról kellene értekeznünk, hogy kellően rámutathassunk arra, hogy olyan sok szobrász között ilyen kevés értéket találunk. Komoly elmélyülés, valamely figurális megoldási probléma helyett műipari tökéletességű szürkeségeket kapunk, s ha nem is osztjuk azoknak a felkiáltását, hogy ehelyett inkább a *kollektivizmus plasztikája jöjjön,* fenyegetésnek még magunk is elfogadjuk. Számrend szerint vizsgálva a kiállított szobortömeget *Kopits* János zsánere, *Szege* Sándor A győztes cimü figurája

Képzőművészet
1931. 37. sz.

Révész Imre

A Műcsarnok tavaszi kiállításának díjai

Szombat délben 12 órakor tartott ülésén adta ki az együttes bírálóbizottság a Műcsarnok tavaszi kiállításának díjait. A társulat nagydíját *Révész* Imre *Öregek* című műve nyerte el, míg a „kitüntető elismerés"-t *Spányik* Kornél *Alkonyatkor* című művének ítélték oda. A Ráth György-díjat *Barkás* Lajos *Ábrándozás* című olajfestménye neyrte. A díj kitüntető elismerését pedig *Horváth* Béla *Ködös tél* című olajfestménye kapta. Wolfner Gyula díját egyhangúlag *Siklódy* Lőrinc *Gödöllői hadiemlék* című szoborműve nyerte el, míg kitüntető elismerését *Margó* Ede *Szent Borbála* című szoborműve. A Vásárpénztár Rt. „Pállik Béla-díját" *Viski* János *Magyar csikós* című olajfestménye nyerte el. A Jankó János-féle díjat pedig megfelelő mű hiányában a bírálóbizottság nem adta ki. Halmos Izor életképdíját *Gachal* József *Anya és gyermeke* című műve kapta. Halmos Izor kisplasztikai díját *Farkas* Béla *Vetkőző leány* című kis szoborműve nyerte el. A Lipótvárosi Kaszinó díját egyhangúlag *Aldor* János László *Alvó Vénusz* című olajfestményének ítélték oda, kitüntető elismerését pedig *Madarász* Walter plakettjei kapták. Végül a Képzőművészeti Társulat építészeti nagydíját *Gregersen* Hugó *Kolumbusz-emlék* című rajza kapta, kitüntető elismerését pedig *Frisch* Vilmos *Szaloniki zsinagóga* építészeti rajzának juttatták.

M. Hf. 1930. III. 30.

M. Hf. 1930. V. 30.

tudtál ilyen pártit csinálni, pedig meny-
nyivel nagyobb darab ember vagy, mint
a fiad.
A mérnök úr megszégyelte magát és
segélyt kérő szemeket vetett rám.
— Szőnyeget te is kaptál fiam, még

Sz.N.N. 934.IV.1.

SZINHÁZ és MŰVÉSZET

A Szegedi Képzőművészeti Egyesület tárlata

Szeged, március 31.

Nagyszombaton délelőtt nyitotta meg a Szegedi Képzőművészeti Egyesület tavaszni nagy tárlatát a muzeum földszinti termében. A kiállitás rendkivül értékes és bő anyagát az egyesület nagy áldozatok árán szedte össze, mert a vidéki müvészek nemcsak a keretek, hanem a szállitás költségeit sem tudták szegénységükben vállalni. Minden támogatás nélkül (a város még erkölcsi segitséget sem nyujtott), csupán a nemes cél érdekében rendezték meg a tárlatot, csak azért, hogy a szegedi tavasz ne muljon el képzőművészeti esemény nélkül.

A tárlaton 20 országos nevü, vidéki és helybeli piktor 209 festménynyel szerepel. Ott találjuk Révész Imre, Tornyay János, Czencz János, bástyai Szánthó Mária, Hagyik István, Mátus Kálmán, Tóth Lajos, Sass Árpád, Rimanóczy Géza, Kohán György, Balló Margit, »Madár Gizella, »Vinkler László, »Tóbiás György, dr. Veress Elemér, Sztrokay Mária, Kendoff Károly, »Hevér László, Wanek S. Ferenc, Zakár Zoltán, Mihály István, »Parobek Antal, »Kenéz János, Sávay János és Dorogi Imre képeit.

Révész Imre, a kecskeméti festőiskola világhirü vezetője, aki az állami nagy aranyérmet többször megnyerte két legszebb vásznával (Reggeli szürkület, Hazafelé),

Urbán Sándor eladta
s nejének Biczók dülőbe
zántó és tanyáját 1424 p
özv. Cseszka Józsefné

S

Barátságos mérkőzések

Hmvásárhely—Makó; Hmvásárhe-
yen.

KEAC komb.—B. Turul; Baján.

—

lőtt 11 kor: Szinégszek

984

R É V É S Z I M R E /1859-1944/

Munkácsy stilusának leghivebb követője.
Főmüve a PANEM /1899, M.N.G. /

Véváry Lajos: Munkácsy Mihály és kora, Bp.1962.
TIT.József A. szabadegyetemének előadásai 51.

Révész Imre

Panem!1899.M.N.G./repr./

Végvári Lajos:Munkácsy és kora
Bp.1962.551./A TIT Szabadegyetemének előad.51./

Révész Imre, festő

1967-ben a Pécsi Modern Magyar Képtár megszerezte dr. Tompa Kálmán nemzeti érdekű gyűjteményét. A 19.-20.sz. magyar képzőművészetének keresztmetszete. 388 mű, 180 művész Révész egy művel szerepel. 227.old

KOMÁRY [illegible]: A Modern Magyar Képtár története Új szerzemények I. 219.old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1967. Pécs, 1968

Révész Imre

Említve

Artner Tivadar: Az Alföld művészete
Köznevelés, Jg. 1970. 18. 28-30 l.

Révész Imre (1859-1944)

Panem (1899, olajfestmény 184×225 cm
repró)
Magyar Nemzeti Galéria

Kiss Sándor: Magyarország történetének
képeskönyve 1849-1945 (Bp. 1969)

72 old.

MDK

Révész Imre

Munkaközben, of. Repr.

Tavasz a müvészetben. /Bpest,1940/. 5.1.

MDK

Révész Imre

A művész eredeti rajza, az Athenaeum uj, illusztrált Petőfi-kiadásában.

Vasárnapi Ujság, 1903. 50.évf. 836.lap

MDK

Révész Imre

Londonba meghivott m.művész

Műcsarnok, 1901. 327.l.

MDK

Révész Imre

A cikk méltatja festészetét és megemlékezik "Petőfi a csárdában" valamint "Panem" c.képéről.

Ger Lon Mod fest. 53, 54.l.

Révész Imre MDK

Táncoló cigányfiu, repr.

Műcsarnok 1927 táj- és életképkiállitás

Révész Imre MDK

Falfestmény I-III. olf.

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Révész Imre MDK

Falfestmény, repr.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

M.D.K.

Révész Imre ?

Tóth Istvánnal és Kotál Henrikkel közös terve az egyik 3000 K-ás harmadik díjat nyerte el a Rákóczi-sírcsulék pályázaton

Vállalkozók Lapja, Bp. 1909. XXX.évf.

nov. 3. sz. 13. old.

Révész Imre festőművész

Magyar Lexikon 1930
máj. 7. 7. old.

Munkácsy Mihály /1844-1900/
Végvári Lajos

Révész Imre festö.

Szab.Nép.1951.94.sz.ápr.22. 7.l.

Révész Imre festö.

Szab.Nép.1950.166.sz.jul.20. 6.l.

Révész Imre MDK

Templomba, olf.

Legeltetés, olf.

Osztozkodás, olf.

Mücsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Révész Imre

Cigányok, fa

Az alku, of.

Ernst Muzeum aukciói 43. sz. /1929/.

36.1.

MDK

Révész Imre

Mosónők, of.

Ernst Muzeum aukciói XXVII. 65.1.

MDK

Révész Imre

Képzőművészet 1935. 8o. sz.

Révész Imre

MDK

Alkonyatkor, olf.

Mücsarnok 189o. téli kiáll.

Révész Imre

MDK

Pihenő, repr.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Révész Imre

Imádság, olajfm.

Műcsarnok, 1906/7. téli nemzetk. kiáll.50.lap

Révész Imre

„Petőfi a nép között" c. festménye
„megjelent a Vasárnapi Ujság
júl. 30-i számában.
(emlitve)

Pestmegyei Hirlapi 1899 32. szám, 13 lap

M.D.K.

Révész Imre:

Pató Pál úr 1900

Repro.

M.M.M. Évkönyve 1952. XXXV. képtábla

Révész Imre

Busuló juhász, szines rajz

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás, 1914. 4 l.

Hollókő /Vargha/ 17

lakóházak homloktornácos
Az 5, 7, 8, 9, 11 számu la
homlokzati megoldást, az á
ják.

Fő-utca 9. Lakóház /Herce

Földszintes, utcai
tipusu, körültornácos /ha
végtében külsőház /szoba
- kamra - istálló elrende
részében vályogból épült.
a homlokfalon átnyuló föd
kat talpgerendára állitot
támasztják alá. Nyeregtet
rufás, kötőgerendával. Az
oromfala fürészelt, mintá

MDK

Révész Imre, sz. 1859

Beszélgetés
Elszámolás

Ernst Muz. 55. aukc. 1937. 3o 1.

MDK

Révész Imre, sz.Sátoraljaujhely, 1859

Imádkozó család, paszt.

Révész Imre, sz. Sátoraljaujhely 1859

Pihenő

Egri Kaszinó kiáll. Eger, 1924. 2o 1.

Nemzeti Szalon XLI. csop. kiáll. 1924. nov.

1.

Révész Imre
Munkában, szin.kréta

Népgondozó akció javára rendezett kiáll. N. Szal.
1920. ápr. 9 1.

Révész Imre
Imádság, olaj

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc.
9 l.

Révész Imre

MDK

Panem ! (1899)

Szépművészeti Museum

(Repr.)

MMM Évkönyve 1951, XI.

MDK

Révész Imre

1 képe van a szentesi Csongrád vármegyei Muzeumban.

Nagy Imre: Szentes. Magyar Városok Monográfiája III. Bp. 1928. 230 l.

MDK

Révész Imre

Műcs. őszi kiáll. Vas. Ujs. 1884, 46.sz. 741 l.

~~alériával és barokk sisakkal~~
~~alsó része a régi vár őrtornyának~~ marad-
~~ko~~ nem török épit mény, mint hitték.
ta a 1817" felirat. Erkélye, órás felső
811-1817.

[illegible] 615 l — Korompay György (Kerspréz. II. Kia-
3, 704. kép)

MDK

Révész Imre, Munkácsy-dij nyertese

Mücs. őszi kiáll. Vas. Ujs. 1884. 46.sz.
741 l.

Miszla /Tolna/

R.k.templom, homlokzati toronnyal szentéllyel. Épült 1754-ben.

/Stippek József, 1945/

Révész Imre

57.

MDK

Panem! c. képének megfestésénél Munkácsy a Sztrájk festőjének hagyományait követte.

L. Alekina: Mihaj Munkácsi. Moszkva 195[illegible].
(eml. l. 50. old.)

MDK

Révész Imre

Cigánygyerek, olaj

Árverési Közlöny, 1939. 3.rk.
32 1.

MDK

Révész Imre, sz. 1859.

Ernst Muz. 19. auk. 1922. máj.
2o. 1.

MDK

Révész Imre
Tanulmányfej, olaj

Szent György Céh IX. auk. 1911. nov.
23 l.

MDK

Révész Imre, sz. 1859.

Ivó.legény

Almásy-Tel. 2.suk. 1939. nov. 37 l.

Rivósz Imre
festő

M.D.K

Méltatás.

Dévényi Szám: Perlmutter Sesár
Művészet, 1966. augusztus - 5 hep

MDK

Révész Imre

Az Alföld, of.

Királyi vásárlások a Mücs. tárlatain. SzmKT 50 - 136.l.

Révész Imre

Tripolisban a kémelhárítások palotájának nagytermében rendezett magyar festészeti kiállítás részvevője

Új Magyarság 1939. VI.

Révész Imre

„Táncoló cigánygyerek" c. festménye szerepel a „hogy genre és tájkép festéné" c. kiállítóban a Műcsarnokban

Pesti Hirlap 1927 I. 13

Révész Imre, festő (1859-1939)

M.D.K.

a bécsi akadémiáról magával hozott szigorú stílushoz sajátos egyéni felfogással tudott hozzáadni, párizsi évei alatt pedig, Munkácsy hatására, szociális, sőt forradalmi témák felé fordult. Mint a Főiskola tanára, a fiatal generációt a hagyományok tiszteletében igyekezett oktatni.

Antal Kampis: Kunst in Ungarn,
Bp. 1966. Corvina 280. old.
"Panem!" c. képe (1890) a 285. "

MDK

Révész Imre

Uj illusztrált Petőfi-kiadás. A Hét 1903. II. félév. 820.l.

MDK

Révész Imre

1.

Párizsi Kiáll.1900.

MDK

Révész Imre

A "Segitség" emlék-album. Vas.Ujs.1887.34.sz. 568.l.

Révész Imre MDK

Panem!, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

MDK

Révész Imre

Szitnyai Zoltán: Amit mindenkinek ...

Uj Idők, 1933.aug.6. 32.sz. 173, 174.lap

Révész Imre MDK

Pihenő, olf.

Szentesi szamár delelőben, olf.

Otthon, olf.

Mücsarnok 1910. Vándorkiállitás

MDK

Révész Imre

Három monumentális erejű vászonnal szerepel a Műcsarnok tav.tárlatán.

Cikk: Tárlatok.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 94.l.

Révész Imre

Pihenő, olf.

Műcsarnok 1910 tavaszi kiállitás

Révész Imre

MDK

A szentesi Szamérdelő-ben, olf.

Mücsarnok 1910 tavaszi kiállitás

MDK

Révész Imre

"Egy gondolat bánt engemet". Illusztráció az Athenaeum új "Petőfi" kiadásához.

"Bolond Istók". Illusztráció az Athenaeum új "Petőfi" kiadásához.

"Rég veri már a magyart a teremtő". Illusztráció az Athenaeum új "Petőfi" kiadásához.

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiall. 61.l.

MDK

Révész Imre

"A táblabiró" Illisztráció az Athenaeum új "Petőfi kiadásához.

"A helység kalapácsa" Illusztráció az Athenaeum új "Petőfi" kiadásához.

"Abrus gazda". Illusztráció az Athenaeum új "Petőfi" kiadásához.

Képzőm. Társ. 1899. tav. nemzetk. kiall. 61.l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch 84. l.ó

Révész Imre.

Balló Ede Révész Imrénél Párizsban 1885-ben

Balló Ede naplója és levelezése.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.149. 3.6

Révész Imre.

soproni Horváth József életrajza.1953.

Révész Imre.

A 80-as évek elején tünt fel.

BendeJ:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Révész Imre

Nászajándék

A szóban forgó képet Beregszászon láttam, Szijjártó Sándor lakásán, aki a Kárpátontúli területi Állami Levéltár tudományos főmunkatársa.

Néhány évvel ezelőtt a magyar Szijjártó Sándor és a leningrádi Galina Ralnyikova komszomolisták esküvőjén számos barát és ismerős gyűlt össze, hogy a fiataloknak gratuláljon. A fiatal párnak szánt sok ajándék között volt Révész Imre képe is.

A kiváló magyar festőművész képe díszítette a fiatal pár lakását, akik sokáig nem tudták, hogy ez Révész Imre munkája. A kép a művész egyik rajzsorozatából való, amely egy Petőfi-kiadáshoz készült.

J. KACSIJ

Szovjet Hírvető 1964
Jan 1

Révész Imre MDK

Táncoló cigánygyerek, olf.

Műcsarnok 1927 Magyar táj- és életképkiáll.

MDK

Révész Imre

Petőfi a táborban, c. festményét a közoktatásügyi miniszter az állami képvásárlásokból a szegedi Muzeumnak ajándékozta.

Cikk: Képzőművészet a vidéken.

Műcsarnok, 1899. 65.l.

Ybl.

Révész /Csebray/ Imre festő /1859-1944/

A Képzőműv.Társulat 1892.őszi kiállí-
tásán a Munkácsy-féle 6000 frankos
díjra pályázik.

Budapesti Hírlap 1892.VIII.8.
217.sz. 2.o. /Sz.és M./

Révész Imre MDK

Hasztalan udvarlás, olf.

Mücsarnok 189o/91. téli kiáll.

MDK

Révész Imre

Gyanus alak, of.

Alkonyatkor, of.

KMT. 1901. tav. nemzetk. kiáll. kat. 33.1.

Révész Imre MDK

Folyosón, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

Révész Imre MDK

Parasztgazda, olf.

Mücsarnok 1927 Magyar táj- és életképkiáll.

MDK

Révész Imre

A Műcsarnokért. Képzőművészet 1930. 34. sz.
204.l.

M.DK

Révész Imre
festő

Stéfel Gusztáv mestere volt.

—: Stéfel Gusztáv

Művészet, 1966. ápsilis - 48 kp

MDK

Révész Imre

Táncoló cigánygyerek, of.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o.sz. Mücs.
1927. jan.

MDK

Révész Imre

Parasztgazda, of.

M.táj- és életképkiáll. 19-2o.sz. 1927.jan.
Műcs.

M.D.K

Pécsi Imre
festő

Benedek Jenő nagy példája
Pécsi Imre volt.

D. Fekei Ibrisa: Benedek Jenő 60 éves
Művészet, 1966. május - 30 lap

M.D.K.

Révész Imre, festő

„A baleset után" c. képe nagy érmet nyert az Országos Kiállításon.

Budapester Ausstellungs-Zeitung, Bp. 1885.

XI. 8. sz. 326. old.

MDK

Révész Imre

Vidovszky Béla festőm. kiáll. Csók-gal. 1961.
III.

Révész Imre
festő

Részt vesz Tripoliszban, a szövetkátusok palotájának nagytermében rendezett magyar festészeti kiállításon.

N.U.1939.VI.17.

MDK

Révész Imre

Panem, of.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Műcs. 1957.

MDK

Révész Imre

repr.:

Panem

MNG. Magyar forradalmi művészet. Mncs. 1957.

Reiner Imre festő

MOL

1931-ben, tagdíjhátralék miatt kizárták a Művészszövetségből.

Farkas Zoltán: Elek Artur emlékezete 269.l

Könyvbarát, Gy. 1959. június IX/6.

Révész Imre, [festő] M ok

Mellszobra helyet kap a
Rákóczi úti szoborsétányon.

–: Szoborsétány Kecskeméten 7. l

NÉPSZABADSÁG Bp. 1961. máj. 25.

Révész Imre MDK

Gyanus alak, repr.

Műcsarnok 19o1. tavaszi nemzetközi kiáll.

M.D.K.

Révész Imre

Jól sikerült képekkel szerepel, irja a müvész munkáiról Murányi Iván: Téli Tárlat c. kritikájában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1895.
17. évf. a 848. lap után következő mellékletben.

MDK

Révész Imre

Kotál Henrik, Révész Imre és Tóth István szobrász terve a Rákóczi-síremlék tervpályázatán III.dijat nyert.

Épitő Ipar, 1909.nov.14. Képpel.

MDK

Révész Imre

Ziethen Hans Joachim arcképe, o.

Szépmüv. Muz. háborus veszteségeinek jegyzéke

Bp.1952.

MDK

Révész Imre

Öregek, repr.

Évk. KMT. 1930. 46.l.

MDK

Révész Imre .

Parasztasszony

Ernst Muzeum aukciói XLV /1930/. Gróf Zichy Béla hagyatékából stb.
34.1.

MDK

Révész Imre

A vidék művészeinek országos kiáll. Budapesten.
Képzőművészet 1931. márc. 54-56.l.

MDK

Révész Imre

Művével szerepelt a Műcsarnok 25 éves jub. kiállitásán.

Cikk: A Műcsarnok jub. kiáll.

Vas.Ujs. 1886. 46.sz. 742.l.

MDK

Révész Imre

Imádság. Révész műve.

A Kor, 1907. jan.-márc. 6. sz. Műmelléklet.

Révész Imre, MDK

Imádság, reprr

Micsarnok 1906/7. téli nemzetk. kiáll.

Révész Imre MDK

Imádság, olf.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Révész Imre

Két öreg c. festményéért a Társulati nagy dijat nyerte

Kézdi-Kovács L.: Az elmult két év történetéből. Évk. KMT. 1930. 32.l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

PETŐFI NÉPE

Révész Imre

1021

Egy mű hazakerült

Csomagot hozott a posta a napokban Imre Gábor címére. Feladó: Tóth János, Gyömrő. A csomag nem okozott a címzettnek meglepetést, mert előzőleg már levélben tudatta vele a feladó, hogy tisztelete és szeretete jeléül küldi a — képet. Igen egy festményt, Révész Imre egy tanulmányát.

Tóth János olvasta az Ország-Világ június 6-i számában a Szimferopol kecskeméti díszpolgáráról szóló cikket és nagyrabecsülése jeléül — írja levelében — legkedvesebb képét amelyet annakidején a művésztől kapott, elküldi Imre Gábornak, a megyei képtár vezetőjének.

A címzett a kedves ajándékot elfogadta, de nem a maga számára, a megyei képtárnak ajándékozta. Már el is határozták, hogy a Révész-tanulmányképet a megyei múzeumban helyezik el. Nem ok nélkül. Ott van ugyanis Révész Imrének a Kukoricamorzsolók festménye. Pontosan ehhez a képhez készült ez a Gyömrőről Kecskemétre került tanulmánykép.

A véletlenek érdekes találkozása...

— Teljesítették ga- — ...VIZSGÁZNAK...

nyú és ország
ozó szerepet be-
esztésünkre, em-
pán annyit, hogy
ában felvásárolt
öldségnek a 7—8,
a 20—24, a fű-
pedig a 40 szá-
kből került ki.
ervidőszak utolsó
ős mértékben ja-
enyésztői munka,
az állomány pro-

tett s
még gy
nek. A
közelj
zőgazd
szerell
feldol
ségle
detű
hozzájárulni a nemzetközi fize-
tési mérleg javításához.

lték a családi pótlék kifizetését
ost jogosulttá vált
szövetkezeti gazdának

országszerte meg-
ádi pótlék kifize-
a termelőszövet-
k, akik a kor-
határozata alap-

eddig egyáltalán nem kaptak családi pótlékot. Az eddig is jogosult 13 000 tsz-tag egy része — az, akinek három 10 éven alulin kívül 10—14 éves gyermeküknek is van —, az eddiginél

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JANUÁR 5

Révész Imre

1021

JANUÁR 20.
HÉTFŐ
FÁBIÁN
ÉS
SEBESTYÉN

RÉVÉSZ IMRE festőművész 105 évvel ezelőtt, 1859 januárjában született. 1921-től a kecskeméti művésztelep vezetője volt. Az 1848-49-es szabadságharc eseményeiről készült festményeit forradalmi szellem hatja át („PETŐFI A TÁBORBAN"). Legnagyobb sikerét azonban a népéletből vett realista ábrázolású műveivel aratta.

JANUÁR 21. VI[illegible]

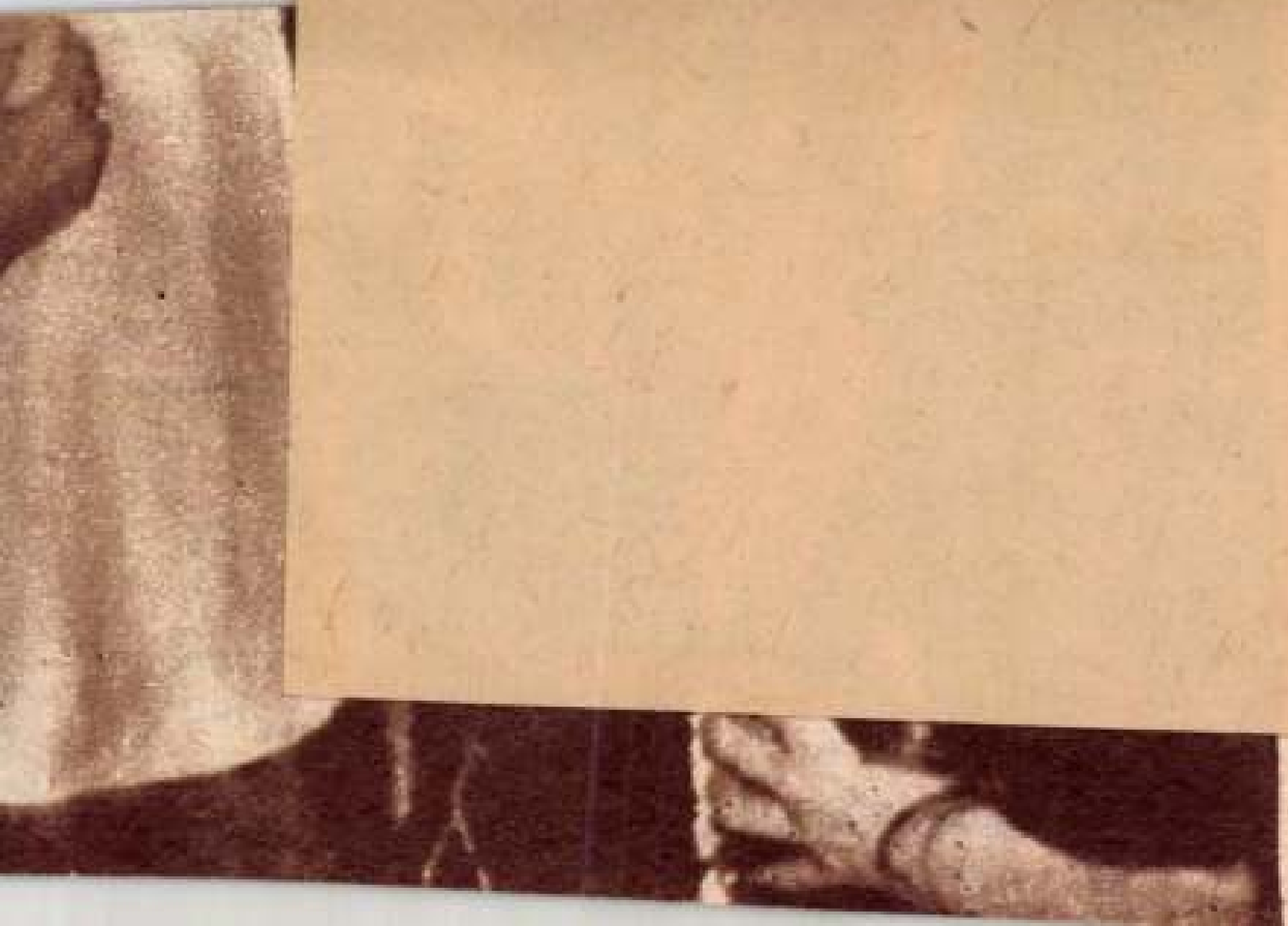

Révész Imre

Révész Imre, (eredetileg Csebrai Imre) festő, Sátoraljaújhelyről, 17 éves korában, 1876 ápr.-ban iratkozott be és 1882 dec.-ig a festészeti szakosztályban Griepenkerl és Müller tanítványa volt. 1878-ban a Füger-díjat kapta, 1881-ben 350 frt akad. ösztöndíjat, 1879—82 pedig évi 420 frt magy. áll. ösztöndíjat élvezett. Eredeti családi nevét 1880-ban változtatta Révész-re.

Fleischer Béla

78. l.

Prusch Ignác, technikus, 1841—42 látogatta az akadémiát.

Pruzsinszky Ferenc, festő, Sopronból, 25 éves korában, 1877—78 az ált. festészeti szakosztályban Griepenkerl tanítványa volt.

Pyrckle István, szobrász, Pestről, 20 éves korában, 1858—59 a kisplasztikai szakosztály hallgatója volt.

Putzer János, szobrász és szobrász

Foto Seidner

Révész Imre: Öregek

A Magyar Képzőművészek Egyesülete Műcsarnoki Jubiláris Tárlatán az Egyesület arany érmét nyerte.

KÉPZŐMŰVÉSZEK EGYESÜLETÉNEK JUBILÁRIS KIÁLLÍTÁSA

I.

Pálik Béla jeles állatfestő kezdeményezésére 1894-ben alakult meg a Magyar Képzőművészek Egyesülete, amely azóta az Országos Magyar Képzőművészeti Társulattal karöltve rendezi állandóan kiállításait a városligeti Műcsarnokban. Odáig maguknak a képzőművészeknek nem volt a saját érdekeik támogatására szolgáló egyesületük. Az egyesület működését mindjárt kezdetben fényes eredmények tették áldásossá. Ennek kezdeményezése és előterjesztése alapján karolta fel a kormány és a törvényhozás a képzőművészetek ügyét. Ekkor történt, hogy a miniszterségével nagy emlékeket maga után hagyó Wlassics Gyula évi 200.000 koronát vett fel művásárlásokra. Nagy része volt az Egyesületnek a Milléniumi Kiállítás óriási művészeti sikereivel is 1896-ban. Talán túlzás nélkül állíthatjuk, hogy ennek következtében egész Európa figyelme a magyar művészetek felé fordult s ettől kezdve állandóan meghívják a magyar képzőművészeket Európa leghíresebb művészeti kiállításaira.

E 40 éves mult iránti tisztelet indította az Egyesület vezetőségét e mostani kiállítás megrendezésére. Reprezentatív nevek és reprezentatív munkák hosszú sorával találkozunk a kiállításon, amelynek sok tekintetben retrospektív jellege van. Ebből már magából is következik, hogy a kiállítás nem mutatja az újabb irányok küzdelmét, bár a legmodernebb törekvésű művészeknek nem egy kiforrott alkotásával találkozunk. Nehéz volna eldönteni a művészetek mai forrongó korszakában, melyikre vár fontosabb feladat: az elért eredmények megőrzésére és tovább fejlesztésére-e, vagy új feladatok keresésére s megoldására. A művészeteket előbbre kétségtelenül ez utóbbi viszi, viszont azonban kétségtelen, hogy hanyatlásba zuhan minden olyan művészet, amely nem

Képzőművészek
1935. 80-11.

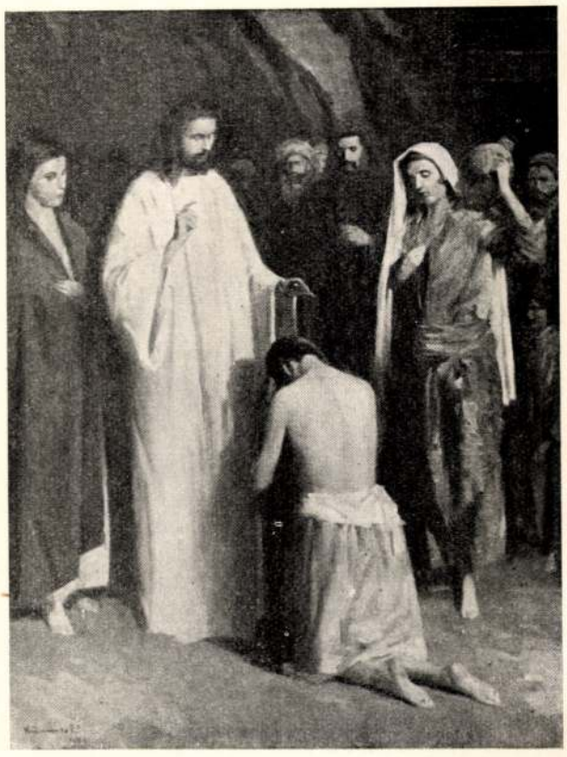

Kümmerle Pál: Krisztus betegeket gyógyit

A Magyar Képzőművészek Egyesülete Műcsarnoki Jubiláris Tárlatáról

Foto Seidner

Hangsulyoznunk kell a rendezés kiválóságát. Alig lehet disszonanciát találni; az egyes tárgyak inkább emelik, mint elnyomják egymást, különösen szerencsés volt Györgyi építész-tanárnak az a gondolata, hogy a középső nagytermet két pillérsorral háromfelé választotta. Ezzel méltó és alkalmas kiállítási helyet nyujtott az építészeti rajzoknak, viszont összekötötte a bejárót és a reprezentábilis első termet a tengelyvonal másik végén elhelyezett szoborcsarnokkal. Ezzel ennek a helynek a jelentőségét is emelte, viszont megfelelő előkelő falakat biztosított az építészeti rajzoknak, amelyek idáig a barátságtalan oldalmegvilágitású termekben szorultak. Csak az sajnálni való, hogy az állandóan borult időjárás miatt a felülvilágításnak különben ízléses és tagolt elfátyolozása állandóan sötétben tartja a képeket.

Mitrovics Gyula.

II.

A Műcsarnok jubiláris kiállításán az első terem adja a reprezentatív retrospektív részt. Ez egy darab műtörténelem a magyar piktura negyvenéves múltjából. Azoknak a művészeknek egy-két válogatott vásznát állitották itt ki, akik negyven tud élni a mult felhalmozott értékeivel. A kétféle törekvésnek tehát egymással kiegyezve kellene korunk művészi feladatait megoldani. Mivel ez vállvetett munkát kíván és a megértés kölcsönösségét, nem vállik a fejlődésnek előnyére, hogy művészi életünk annyira széttagolódott. A túlszervezettség már inkább szervezetlenség és bomlás jele. Kétségtelen, hogy korunk még nem találta meg a saját irányát; éppen azért távolról sem lehet művészietlennek és ízléstelennek találni valamit csak azért, mert ezt a problémát más úton keresi és oldja meg, mint a másik. Viszont ez az állandó keresés annyira szétágazó és egyoldalú, hogy már csak azért sem válhatik a megoldás zálogává. Tehát kiegyenlítődésnek, kiegészülésnek és integrálódásnak a szükségét érezzük korunk lelkének az esztetikai revelációjában...

Ez a kiállítás mindenesetre egységes képet ad egy bizonyos fejlődési irány eredményeiről. Ezektől az eredményektől lehetetlen a tiszteletet megtagadni, még akkor is, ha ezek az eredmények bizonyos mértékig a zártság és befejezettség jellegét viselik is. A klasszicitás ezeket a vonásokat nem nélkülözheti. És semmiféle újítás sikerre nem vezethet, ha kereséseit pusztán centrifugális erők hevítik, amelyek sohasem engedik a meghiggadást az egységnek zárt vonalai felé.

Istókovits Kálmán: Mosónő

A Magyar Képzőművészek Egyesülete Műcsarnoki Jubiláris Tárlatáról

Foto Seidner

KECSKEMÉTI
KÉPTÁR

H-6000 KECSKEMÉT, RÁKÓCZI U. 1.
☎: 76/21 776 ✉ Pf.: 165

Tisztelettel meghívjuk

1990. január 26-án 16 órára
RÉVÉSZ IMRE
festőművész
emlékkiállításának megnyitójára.

Megnyitja: SÜMEGI GYÖRGY
művészettörténész
Megtekinthető: 1990. március 4-ig

HF
ROZINYOMDA

F. k.: dr. Bánszky Pál

MTA Műv. Tört. Kut. Csop.
Dr. Szabó Júlia
Budapest
Pf. 27

1250

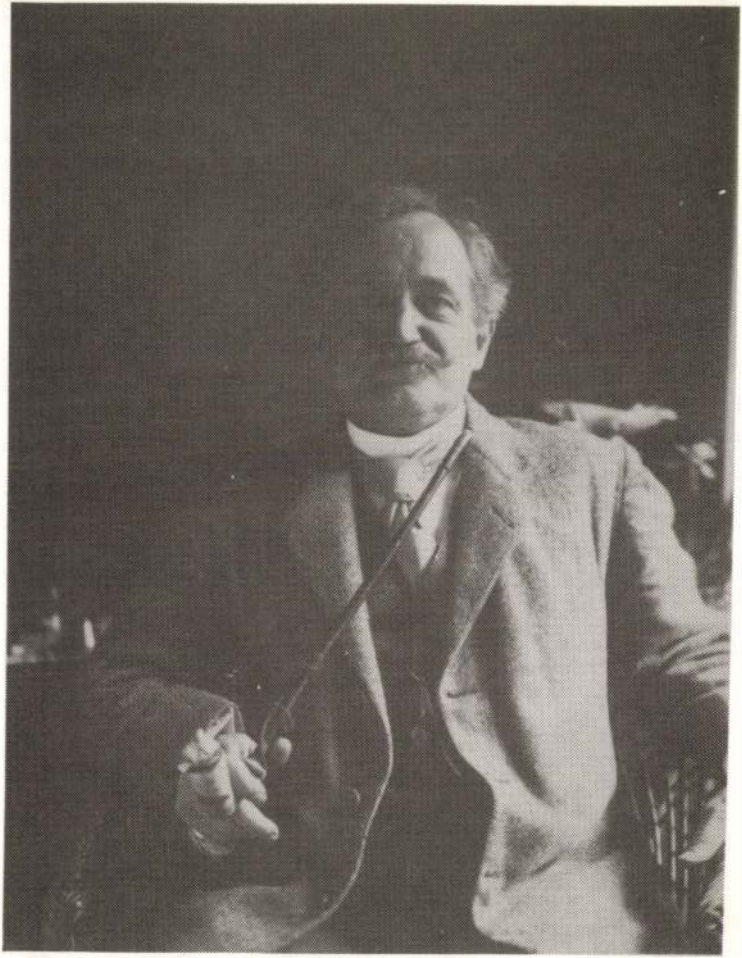

RÉVÉSZ IMRE
(1859-1945)

Rövid 2

R. 4. *Imréné, Kürbis Hermina*, festő, * Bécs 1870 ápr. 1. Férjénél Bécsben tanult s többször kiállított a bécsi Künstlerhausban. Arcképeket és mesekompozíciókat fest pasztellben és karrikatúrákat is rajzol

Sz. gy. II. 362 l

M.D.K

Révész Imre
grafikus

Bortnyik Sándor növendéke volt
Révész Imre is.

Oplmacher Anna: Bortnyik Sándor hetven éves
művészet, 1963. december – 5 lap

Revész Imre

Grafikus

l.

Magyar Grafika

1929. 236. l

293. l.

lásd ott

Rosner Albert

938 SEP

MDK

Révész Imre V.Sólyom-u.16.II. 16.

Plakátfestők, reklámgrafikusok.
Reklámélet 1929. II. évf. 12.sz. 1o 1.

MDK

Révész Imre

dr.Mihályfi E: Modern plakát - müvészi ujsághirdetés
Magy.Iparmüv. 1929. 93-95 l.

Révén Imre

A Révén Imre Társaság alapszabálya.
= Kárpátalja, 2, 1991, 3. 8. p.

[Kárpátaljai Magyar Kézmű- és Iparművészek Társasága]

Révész Imre

vésnök

Révész Imre vésnöki műintézet, dombornyomda, pecsétbélyeg és gummibélyegző készítése, V Nádor-u 20. 110-519

Bptávb 1940 szept.

OALOM

ás terén.

agyobb könnyedséggel visz bár-
kat is több kilogramm súlyig.
befűzött csomagfogóval tegyen
mény.
nyü és az eddigi csomagolás
ezáltal vevőit gyorsabban tudja

— De persze, eszembe sincs fáradni! — jelentettem ki félretolva a köteléket.

— Ahogy tetszik. Ma jó leszek és mindenbe belenyugszom; — jött a válasz a csolnak másik végéről és a két evező locsogva merült a víz alá.

De csak lassan haladtunk előre, mert mindenfelől utunkat állták a vizi liliomok. László pedig, nagy örömömre, mindig azon igyekezett, nehogy letörjünk egyet is azokból a gyönyörü fehér virágokból, amelyek ott ringatóztak a fekete víz felett, — igazán, mintha csak láthatatlan sellők kinálgattak volna opálkelyhüket, nagy, széles, zöldzománcos tálcákon . . . .

— Most! — gondoltam és lopvást munkához fogtam.

— Mit csinál? — kérdezte László, amikor azt látta, hogy minduntalan ki-kihajlok a csolnakból.

— Hüvelyk Matyit játszom, — feleltem ujongva és megelégedéssel mutattam visszafelé, mert ekkorára már egy egész hosszú sor ici-pici útjelző lámpás ragyogott, csillogott a legszebb fehér virágok színéhez simúlva.

— Micsoda édes kis gyermek maga! — nevetett László kedvteléssel.

— Hüvelyk Matyi kenyérmorzsikákat hintett útjára, — magyaráztam igen komolyan — én pedig, fénymorzsákat az enyémre . . . És ez a helyes, tekintve, hogy az én életem: csupa napsugár . . . Nem gondolja?

Még sokáig barangoltunk a tavon.

Olyan jól esett messze lenni minden földi zajtól. Szinte-szinte elfelejtettem, hogy rajtunk kivül van más is a világon.

Pedig van. És elég hamar tudatára jöttünk e zavaró ténynek, mert ime, alig értünk vissza, komornám egy sürgönnyel várt, amelyben Koltaházy Nándoriné báróné kocsit kért a holnap reggel érkező vonathoz.

— Milyen kár! — sóhajtottam egy szomoru pillantással a tó irányába. De legott megdorgáltam magamat: — Mit szólna apa, ha leánya a vendéglátást roszszul gyakorolná? Isten ments! Hanem, ha mind igaz, amit a néniről hallottam, úgy nem valami jó napok elé nézek. És ebbeli félelmemet László cseppet sem oszlatta el, amikor azt mondta:

— De nagyon széppé tegye ám magát holnap! Mert, ha egyáltalán létezik valami, amivel a néni szívét meg lehet nyerni, úgy az csakis a szépség. — Aztán néhány rendeletet adott ki a fogadtatásra nézve, majd mielőtt aludni mentünk, azt jelentette ki, hogy maga fog Nándi néni elé menni az állomásra.

— Én majd addig intézkedem, hogy szobáit teljesen rendbehozzák.

— Helyes. De ne tegyen oda virágokat, mert ki nem állhatja a „giz-gazt", ahogy ő nevezi.'

— Nem szereti a virágokat? — ijedeztem és titkon ismét igen-igen sajnáltam, hogy vendégünk érkezik.

László az egész éjszakát álmatlanul töltötte . . . Ég tudja miért, de mióta a sürgöny megjött, roppant nyugtalanság fogta el . . .

Lehet, unja a nénit, és ez csak természetes, ugyebár, hiszen olyan jól voltunk kettecskén, de még inkább hiszem, hogy kissé fél tőle; mert úgy áll a dolog, hogy amióta Nandiorine néni egyszer régen, László jogászkorában, pár ezer forintot ajándékozott neki, azóta olybá tekinti, mintha ezzel az összeggel jogot vett volna magának a László ügyeibe való beavatkozáshoz.

— Hány órakor fog érkezni a néni? — szóltam át Lászlóhoz.

— Hát maga se alszik? — felelt. — De van még ideje elég, tekintve, hogy a vonat csak tízkor lesz Legerén.

— Tehát tizenegy előtt nincs néni?

— Nincs . . . Pá . . . Aludjék szép csendesen.

— Köszönöm.

A Műcsarnok nemzetközi kiállításából

A Könyves Kálmán jogosításával

RÉVÉSZ IMRE: OSZTOZKODÁS

Uj Idők 1905. XI. 32 sz.

V.

De, bár a tanácsot hamar és alaposan megfogadtam, hat órára mégis kiosontam a szobából.

Végig akartam járni padlástól pincéig minden zegetzúgot, nehogy egy ott feledett porszem vagy szalmaszál majdan a néni szemébe akadjon.

Ugy látszik a cselédség is hallhatott már egyet s mást a báróné szokásairól, mert amint a szobámból kiléptem, csodás látvány tárult elém. Ime, a kertben, főkertész, kertészlegény és egy egész légió napszámos: nyesett, kapart, gereblyézett, lázas sietéssel, s aminek tegnap még titkon örültem, hogy egy-egy rózsaág vagy folyondárinda ösztönét követve ide-oda hajlik és kandikál, az ma, fájdalom! — olyan glédába volt szorítva, mint a katona a front a császárparádén . . .

Hát még bent a házban?! — Székeket poroltak. Kilincseket fényesítettek. Egy csoport — valószínüleg hirtelen segítségül hivott — falusi asszony ablakot mosott, a másik csoport pedig a kályhák tetejét surolta nyikorgó létrák szédületes csúcsán állva.

— Maguk úgy dolgoznak, — jegyeztem meg a házvezetőnőnek, — mintha nem is egy hét előtt végezték volna el a nagytakarítást.

— Csak tessék ránk bízni, méltóságos grófné. Én ismerem a méltóságos bárónét! — (ezt, minden szót hangsúlyozva és szemeivel, karjával az eget híva tanunak).

Jobbnak láttam abbahagyni a további kérdezősködést; de nem is folytattam volna, mert ekkor a komornyik rohant végig a szobán, kezében egy nagy ezüsttálcával, amely jelenleg valami vörös kenőcscsel volt bemázolva.

— Frau Zsáky? — kiáltotta, nagy sietésében észre sem véve jelenlétemet. — Frau Zsáky! Már mindjárt hét óra. Tizenegykor itt lesz a báróné és a kukta, der Kerl! még nem hozta fel nekem a vajat.

A vendégszobák felől pedig a Mari, hangja sivított, (az már igaz, hogy olyan a Mari mint egy rosszul fegyelmezett bandában a klarinét.)

— Ténsasszony, — üvöltött — Frau Zsáky, tessék már idejönni, mert, mit csináljak a báróné ágyával? Csak lószőr-matrác van benne, a kertészné meg azt mondja (pedig ő tudhatja: hiszen két évig szolgálta), — hogy csakis gyapju-matrácon tud aludni! . . .

Szent Isten! békés kis hajlékom, mivé tettek téged?! — sóhajtottam. De egyszerre engem is megszállt a cselédség félelme és visszarohantam az öltözőmbe.

Igen. Itt az ideje, hogy széppé tegyem magamat, mint ahogy László javasolta. Azt a halványzöld ruhát fogom felvenni, határoztam el, amit László utbaigazításai szerint varrattam. Sőt a hajamat is egészen úgy fogom fésülni, mint ahogy azon a képen van. Ezzel a penitenciával tartozom tegnapi balga viselkedésemért.

Nyolc órára már teljesen készen kimosdva, kifésülve, rózsásan, mint a tavaszi hajnal (ezt Zsákyné jegyezte meg a hátam mögött) ott ültem a reggelizö asztalnál. Azaz hogy dehogy is ültem! hiszen, nem volt olyan öt perc, amikor valami rendelkezésért el nem szólítottak volna a teám mellől.

Istenkém! milyen lehet egy király-várás, ha már egy vén tanti érkezése is igy kiforgatja a világot a sarkából? — Éppen ilyesmi járt az eszemben, amikor László a szobába lépett. Utra készen volt, s csak jóreggelt kivánni nézett be egy pillanatra.

— Hogy tetszem? — kérdeztem körül forogva, hogy öltözékem kellőképpen érvényre jusson.

— Nagyon! — De aztán, mintha eszébe jutott volna valami. — Vajjon megtenné ha valamire kérném? — mondta némi zavarral.

— Persze, hogy meg.

— Nos fésülködjék másképpen... egészen másképpen.

— Milyen idegesen mondja! Pedig én ezt éppen a maga kedvéért gondoltam igy, — feleltem kissé kedvtelenül. De László magához ölelt.

— Tudom, tudom, — vigasztalt. — De most legyen jó és . . . igen . . . öltözzék is át. Ez a ruha csaknem jelmez: a néni nem értené meg.

— Meglesz, — hagytam reá és kikisértem. Már ott volt a kocsi. László belevetette magát s míg ideges nevetéssel a jegenyesor felé mutatott . . .

— Ezen fog érkezni a „Végzet"! — szavalta félig tréfásan. Aztán jelt adott az indulásra.

Én a lépcsőn állva néztem utána.

Milyen kár, hogy nem egyedül fog visszatérni! — gondoltam és eszembe sem jutott, hogy ez még nem változtatna a mi helyzetünkön semmit. Pedig nem változtatott, mert ime egyedül jött vissza, de fájdalom csak azért, hogy Koltaházy Nándoriné nénit már ott találja velem szemben ülve a könyvtár-szobában.

Mert lám, mielőtt befordulhattam volna a házba, hogy László kívánságát követve, ruhát cseréljek, — máris, nagy zakatolással, egy automobil érkezett a park felöli oldalról.

— Ugy-e te Klára vagy? — kiáltotta egy hang, amely csak tompán hangzott a celuloid-álarc alól és egy magas, de éppen nem nyulánk alak kezdett viaskodni a bundák és takarók tömkelegével.

Ez a néni! — villant keresztül agyamon és amíg, rossz lelkiismeretemtől sarkalva, túlzott szolgálatkészséggel siettem segítségére, remegő szívvel gondoltam arra, hogy az első találkozás esélyeit egyes-egyedül leszek kénytelen végigszenvedni.

— László kétségbe lesz esve, — hebegtem (pedig ekkor is csak a saját érzelmeimet tolmácsoltam).

— Nem árt neki, — nevetett a nyersselyem-dominóba burkolt láthatatlanság.

— Nincs tíz perce, az állomásra hajtatott, hogy a kedves nénit fogadja . . .

Folytatjuk

Tavaszi emlék

Szép tavasz idő volt . . . Mindenütt virulás.
Csak az én szivemen ült nyomasztó bánat;
A halál sejtelmét vonszoltam magammal
Mint valami átnyat.

S mondtam az erdőnek: Szép leveles erdő,
Hátha te meg tudnál gyógyítani engem?
Hátha az elmulást a virulásod közt
Végkép elfelejtem!

Mondtam a mezőnek: annyi a virágod,
Sugarad, nótád tán soha el sem fogynak . . .
Orvosolj meg engem, szedd el a tüskéit
Gyötrő bánatomnak!

És felelt az okos tavaszi természet:
»Nézz meg engemet jól . . . A halál csak álom.
Tedd a bánatodra az én diadalmas
Nagy megújulásom!«

Szívem, lelkem akkor csakugyan kigyógyúlt
A lombfakadás közt, a meleg súgáron . . .
— S azóta én minden tavaszban a legfőbb
Orvosomat várom!

Szabolcska Mihály

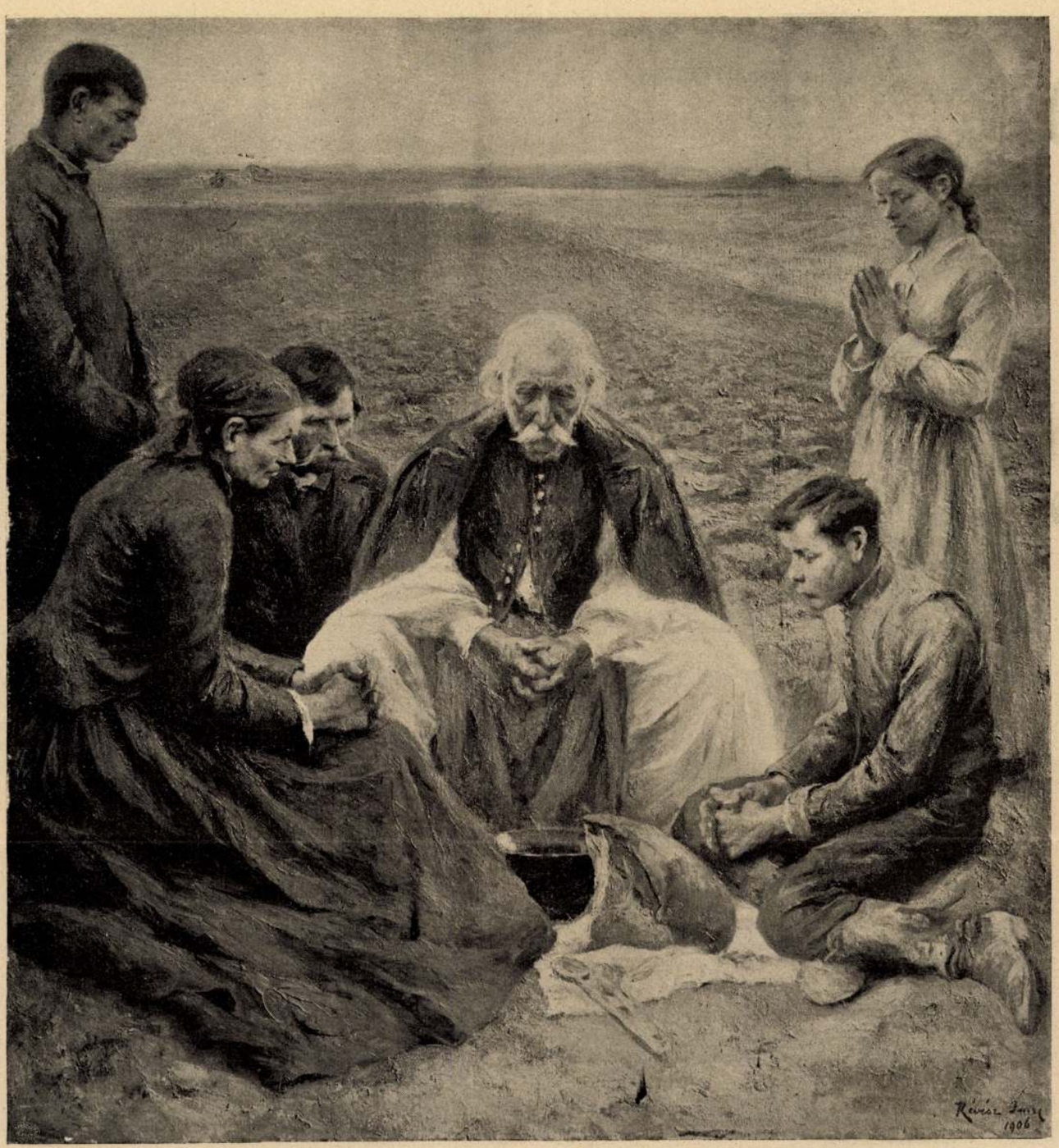

A Műcsarnok téli tárlata — RÉVÉSZ IMRE: IMÁDSÁG — A Könyves Kálmán jogosításával

Hangulatok

Az alsó részen Mitró Pál, nyugalmazott őrnagy lakott, a felsőn Szmerkovszky Gyurka, aki ugyancsak hadfi volt, még pedig kapitány, nagylelkü Fülöp würtembergi herceg huszárezredében. Ahol már senki se lakott, ott végződött a falu, Csánt; a két vén katona mintegy a falut őrizte annak két végénél, ha netán ellenség vetődne a tájra.

Hogyan került a két vén katona Csántra, azt már senki se tudja. Annyi bizonyos, hogy egyszerre ott voltak és nyomban szidni kezdték a csánti viszonyokat, a csánti intelligenciát. Azaz, hogy csak Szmerkovszky Gyurka szidta, mert Mitró Pál nem igen volt beszédes ember. Nagyot is hallott, meg elég baja volt ő kelmének a köszvényével. A világot csupán abból a szempontból ítélte meg, hogy meleg napokon nyughatik a köszvényétől. Ilyenkor mindent rózsaszínűnek látott. Barackokat nyomott a porban játszadozó gyerekek fejére, a kisleányok arcát megcsípdeste és ha menyecske, leányféle haladt el az ablaka alatt, megnyálazta deres, lecsüngő bajusza végét és így szólott a gazdasszonyához:

— Jó lesz, Borka, ha szolgálat után nézel. Nemsokára megházasodom.

S egész nap régi katonapajtásain járt az esze, akik közül egyik-másik a kései korban házasodott. A bor is akkor jó, ha kiforrt, — mondogatta az őrnagy, és leginkább a tokaji aszúhoz hasonlította magát. Az ilyen napokon nyugodtan szivarozgatott, mint aki bizonyos abban, hogy legalább is száz esztendeig fog élni és még Szmerkovszky Gyurkát is megtűrte maga mellett. De csak azokon a napokon, amikor úgy eltünt a kínzó köszvény, mintha a kutya ette volna meg. Ilyenkor megbocsátotta Szmerkovszky Gyurkának minden bűnét, szertetreméltónak látta hányavetiségét, szentül elhitte hazugságait és csodálkozva kérdezte:

— Vajjon mit is csinálnék én, ha Szmerkovszky Gyurka nem volna a világon?

Pedig két olyan ellentétes ember, mint az őrnagy

Új idők 1906. XII. 47 sz.

és a kapitány, még nem lakott egy faluban. Ha fiatalabbak lettek volna, bizonyosan még egy országban sem férnek meg együtt. Csakhogy a penziós állapot jobban lehüti a férfiúi tüzet a jeges víznél is. Az őrnagy, Mitró Pál, már tizenöt esztendeje nyugalomba vonult, Szmerkovszkyt csak tíz éve menesztették. És mégis ég és föld volt a különbség közöttük. Mitró uramra a macska se mondotta volna, hogy hadfi, még pedig a legjavából, mint a régi tisztek a megmondhatói; Szmerkovszky Gyurka minden ízében megmaradt katonának. Legalább is nem engedte elfelejteni az embereknek, hogy valamikor nagylelkü Fülöp würtembergi herceg huszárezredében szolgált. Dehogy is engedte volna. Ócska tisztisapkáját sohasem vette le fejéről és a virzsinia-szivar szalmáját a füle mellé dugta. (Pedig tényleges kapitány korában sohasem dugta oda.) Állandóan nagy lelki fölindulások között tárgyalta a dolgokat és ha kardja lett volna, kirántja bizonnyal, még a szunyogokra is. Vérszomjas, verekedő, petroleum-ivó kozák-hetman volt Szmerkovszky Gyurka Csánton, nem volt olyan ember a faluban, akit már egyszer-kétszer „ki ne hivott" volna, csupa puskapor, ágyudörgés, pokol az egész férfiu. Recsegett a hangja; mindig komandó-stílusban beszélt és bozontos fekete bajuszát harapdálta dühében. Igazi nyugalmazott huszárkapitány volt, aki bizonyára az ördögtől sem fél . . . Csak azok a pletykázó régi tisztek ne volnának, akik sohasem halnak ki; akik még emlékeztek Szmerkovszky Gyurkára „tényleges" korából. Amikor ő volt a legjámborabb, legcsendesebb kapitány az egész hadseregben. Anyámasszony-kapitánynak hívta még a legénység is és éppen azért kellett idő előtt nyugdíjba mennie, mert sehogy se tudott fegyelmet tartani a századában s bajuszát lenyírta és a gyümölcsös tésztát szerette. Még csak nem is káromkodott talán addig egyetlen egyszer se, amíg nyugdíjba nem küldték. Akkor hagyta el az első huszáros ciframondás a száját és azóta nem tudott másképpen beszélni, csak szitkozódva. Mintha kicserélték volna egyszerre Szmerkovszky Gyurkát, mintha az ördög bujt volna belé a levetett attilán át: verekedő, hencegő, falurosszá lett egyszeriben. „Tényleges" korában egy szelid öreg nénike tett-vett körülötte, valami távoli rokona, aki titkon virágokat csempészett a vállzsinórjába és még a csizmáira is felügyelt. A nyugdíjban az öreg nénikét elcsapta maga mellől és a legzsiványabb képü legényt fogadta föl, aki ezen a vidéken található volt. Szidta úton-útfélen az asszonyokat, akik minden rossznak az okozói és szerette magát úgy föltüntetni, mint az asszonyok áldozatát, ..Ki tudja? — mondogatta, — talán már generális volnék, ha szoknya nincs a világon!" — A háza, a felső végén, éppen olyan volt, amely legjobban illett a hangulatához, zordon külsejü, kidőltbedőlt falu nemesi kúria állott ott, amelynek udvarán térdig nőtt a vadfü. A kapitány egy zsindelyszeget sem engedett beverni a régi helyébe.

— Bár beleütne a menykő egyszer, — mondogatta és az ajtókat, ablakokat mind összetörte a sok csapkodással. Egyszer a legénye, — a tiszaháti bojnyik, — is próbálta utánozni gazdáját és úgy becsapott egy ajtót, hogy ez menten kifordult sarkából. A kapitány ijedt, csodálkozással nézett a legényre. Aztán szokatlanul szelid hangon megjegyezte:

— Szerencséd van, Bogyi, Istenemre, szerencséd van, hogy már a huszároknál nem szabad többé kikötni. Mert most kiköttetnélek, te zsivány.

Hanem ettől a naptól fogva a kapitány is csendesebben bánt az ajtókkal.

Az őrnagynál más világ volt; különösen akkor, ha az őrnagyot a köszvény nem bántotta. Rózsaszínü volt a ház és a teteje világoszöldre volt festve. Azonkívül futóka kúszta be a léceskerítést és fehér galambok röpködtek az udvar fölött. A Mitró Pál hálóköntösén mintha a posztócsíkok is pirosabbak lettek volna, mint máskor, nagy borostyánkő-szipkájából pedig vidám füstkarikák kanyarogtak. Az őrnagy frissen borotvált arca ragyogott, ez a borotvált arc volt annak a hirdetője, hogy a köszvényt ismét megette a kutya és Mitró két szeme szelidkésen mosolygott a kapitányra.

— Ne bántsd az asszonyokat, Gyurka, — mondotta Mitró Pál. — Az asszonyok a földi nyomorúság megédesítői. Némelyik asszony egy köcsög méz, a másik csak medvecukor. De édes valamennyi.

Szmerkovszky gúnyosan hahotázott és nagyot harapott a bajuszába.

— Az asszony a férfi megrontója. Gondolj csak a bibliára, őrnagy úr . . . Nem tudom, hogy nálatok, a gyalogságnál, hogyan fogták föl a dolgot, de azt bizonyosan tudom, hogy a lovasságnál egészen másképpen ítélik meg az idevonatkozó cikkelyeket.

Mitró, — legyet lehetett volna vele ilyenkor fogatni, — lassan, jóizűen dörcögtetve ejtegette a szavakat a borostyánszipkából.

— A mi fölfogásunk szerint, Ádám szörnyen unatkozott addig, amíg Éva nem volt mellette.

Szmerkovszky kézzel-lábbal tiltakozott:

— Éppen itt van a tévedés. Ádám nem unatkozott. Sőt, ellenkezőleg, nagyon jól érezte magát. A mi tábori papunk, páter Filárnyik, mindig emlegette, amit különben magamtól is tudok, hogy Ádámnak semmi baja nem volt addig, amíg egyedül volt. Gyümölcsöt evett és az oroszlánok hátán lovagolt. (Nem értem, nem voltak lovak abban az időben?) Termett minden magától, Ádámnak csak a termést kellett leszedni.

Mitró kivette a borostyánt a szájából:

— Nos és még mindig nem mondtad meg, hogy kinek az ölébe hajtotta le a fejét Ádám, ha elszunynyadt? Ki gyógyította, ha beteg volt, ki vígasztalta, ha elcsüggedt és ki csókolta meg, amikor fölébredt? Erre feleljen a lovastudomány!

Szmerkovszky Gyurka az üstökébe markolt és kétségbeesetten fölkiáltott:

— Azt szeretném tudni, hogy mi a manónak van arra szükség, hogy az embert megcsókolják, ha fölébred?

— Nagyon szükséges, — felelt Mitró őrnagy és a szemével titokzatosan hunyorított. — Sokkal szükségesebb még annál is, hogy esténkint a hátát, lábát megdörzsöljék az embernek. Szükségesebb még a borogatásoknál is, mert a reggeli csók a jókedv szülőoka.

— Nekem nem kell jókedv, — dühöngött Szmerkovszky Gyurka. — Én akkor vagyok jókedvü, ha kedvemre dühönghetek, haragudhatok.

Az őrnagy csak nevetett:

— Erre pedig a legjobb volna egy asszony. Gondolkozz rajta, öreg bajtárs. Az asszony mindenre jó. Megharagítja az embert, felvidítja az embert. Csupa mulatság egy asszony.

Szmerkovszky a fogát csikorgatta és a földre bámult. Látszott, hogy gondolkodóba ejtették az őrnagy szavai. Utóvégre, akkor kedvére csapkodhatná az ajtókat, senki se csapkodná utána. Lehajtott fejjel bandukolt hazafelé és csak arra horkant fel, hogy valamelyik falusi udvarból neki szaladt egy rondaszőrü malac s csaknem felborította. Erre ismét szokott kedélyhangulatába sodródott és éktelen káromkodások között vágta be otthon a kaput. A tiszaháti bojnyik a házrengető zajra sietve behúzta az egyik épen maradt ablakot, amire a kapitány lecsillapodott.

*

Tavasz felé járt az idő, amikor Szmerkovszky Gyurka a felsővégről az alsóvégre csónakázott a falut

Révész Imre: Falfestmény.

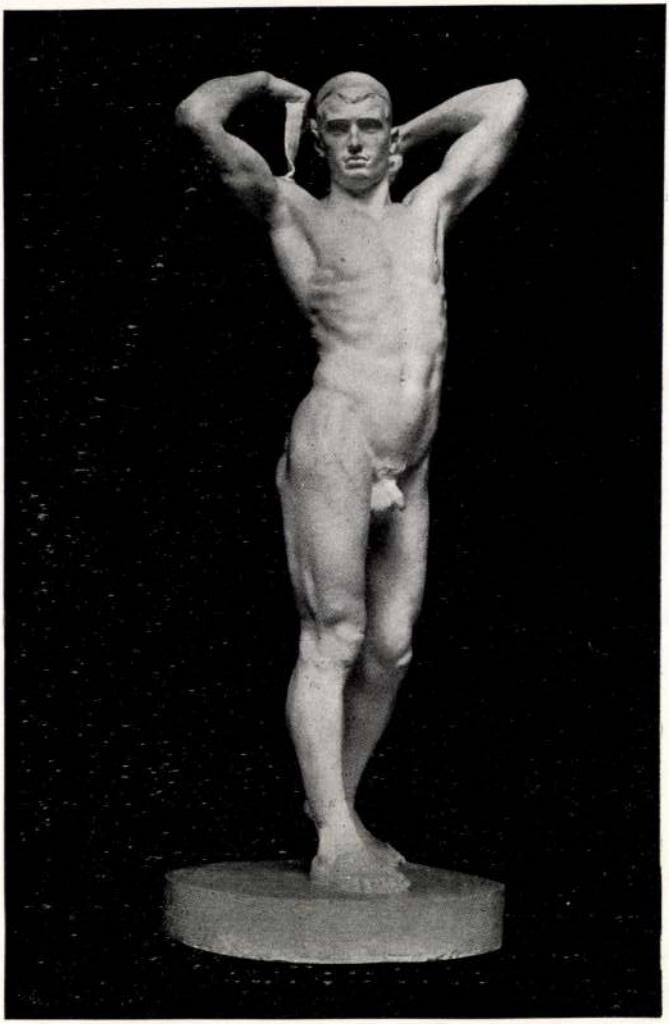

Cser Károly: A győztes.

Révész Imre

4

529. Révész Imre: Imádság.

Műcsarnok 1906/7. téli
nemzetk. kiáll.

93. Perlmutter Izsák: Templomban Szolnokon.

Révész Imre : Búsuló juhász.

LTAL SÚJTOTT MŰVÉSZEK JAVÁRA RENDEZETT JÓTÉKONYCZÉLÚ KIÁLLÍTÁSBÓL.

Var. Ujs 1914. 879 l.

— Az arcza! Látta az arczát? Mintha el akarna dobni egy virágot s az magára emeli a tekintetét . . ,

— Gyermekem! — suttogta Lady Valleys teljesen megzavarodva — miket beszélsz ma?

A sötét előszobában való bujkálás, a különös szavakat suttogó leány, — mindez szokatlan, furcsa s a mindennapi élet tapasztalataitól eltérő volt.

Aztán, mikor ujra kinyilt az ajtó, látta Miltont, a mint félig fekve ült egy karosszékben. Az arcza nagyon halvány volt, de az ajka és szeme körül most is ott settenkedett az a kifejezés, mely a világon mindennél jobban kinozta, — megalázta Lady Valleys s azt az érzést keltette benne, hogy gyógyíthatatlanul világias.

Kissé félénken szólt:

— Mily boldog vagyok, hogy jobban érzed magad, fiam. Milyen napjaid voltak! Végtelenül fáj, hogy tegnapig nem tudtam róla!

(Folytatása következik.)

A HÁBORÚ NAPJAI.

November 12. Északkeleti harczterünkön nagyobb ütközetek november 11-én nem voltak; csak Kosmineknél vívtunk egy orosz lovashadtest ellen győzelmes lovassági harczot. Ellenséges osztagokat, melyek mozdulatainkat akarták felderíteni, visszavertünk. Szerbiában csapataink az egész arczvonalon folytatták a megvert szerbek üldözését, állandóan küzdve az előre elkészített hadállásokban befészkelt szerb utóvédekkel. Elértük az Oseniczától keletre eső magaslatok Nakuczani és a Száva melletti Novoszelo által képzett vonalat. Az ellenség teljes visszavonulásban van Koczeljeva és Valjevó felé, a hol pilótáink jelentései szerint sok ezer train-jármű zárja el a közlekedést. Hadizsákmányunk ágyúkban, egyéb fegyverekben, municzióban és egyéb hadianyagban igen jelentékeny.

csatornán át Dixmuidetől keletre előnyomultak ejtettek foglyul, négy zsákmányoltak. A keleti ság Kalistól keletre a vasságot újból visszave

November 13. Észako nincs nevezetesebb ese nak Tarnovba, Jaszlóba chiában internált össze 867 tiszt és 91,727 főn ellenség visszavonulásá tól kelet felé folytatja. hammal bevettük, Bal A gomile – droginjei er birtokunkban van és A nyugatról és északn oszlopok Valjevó felé k téren az Yser-szakaszo tek igen súlyos veszteség s 700 francziát elfogta madásuk közben tová Soissonstól nyugatra és k dásokat vertek vissza. A Eydtkuhnennél és inne újabb harczok fejlődtek tént. A török főhadisz vember 1-je óta a kauk ményekről. A határt lépték át, a török határ nek nagy veszteséget ok vissza Kulbachi és Köpri az oroszok elsánczolták törökök az offenzivát, általános rohamot kez Köpriköjt. 12-én győzel tekinthető, az összes or egy egész orosz hadtest üldözése közben.

November 14. Észal volt harcz. Szerbiában északnyugatra erős ell által összes hadoszlop akadályozta műveletein

A magyar táj- és életképkiállításból. Révész Imre: A tánc

A tánc

Irta: **Rákosi Jenő**

Szeretném tudni, mit csinálnak most a déli hemiszféra lakói. Mert *mi* most táncolunk. Nálunk tél van, és járják, mint Csokonai Vitéz Mihály valamikor énekelte *A farsáng víg napjai*. De odalenn mostanában nyár van. Az emberek szántanak, vetnek és aratásra készülnek. Ők is most farsangolnak-e, amikor gyűjteni kell azt, amiből télen mulat az ember? Egyébaránt ez a kérdés éppen a mi időnkben éppen nem aktuális. Mi is már régen kiábrándultunk abból, hogy csak a farsang a tánc évadja. A divat parancsol és mi táncolunk már télen-nyáron, farsangon és bőjtben, kedvtelésből és soványító kúraképpen, nyilvánosan és titokban, táncolnak a fiatal csacsik és a vén szamarak, parketten és jégen; tánc a színpadon, a bárokban és a hotelek halljában, sőt még a báltermekben is. Ha az ember ezt a maniákus táncepidemiát látja, néha az a sejtelme támad, hogy egyszer tán mégis igaza talál lenni az államférfiaknak, akik tudvalevőleg az örök békét keresik, de amellett azt állítják, hogy — vulkánon táncolunk.

Öregeink a fejüket rázzák és ókulájukat törölgetik, hogy vajjon jól látnak-e? Mert hiszen ők is táncoltak valamikor. De mégsem így és annyit, amennyit ma táncolunk. Ők igenis, nagymamájuktól hallották, hogy mily bájosan és negédesen táncolták az ő nagymamáik a komoly, grandezzás minétet! Ők magok, a szépmamák a languszt, meg a süveges táncot. Azután jött a nagymamák egy újabb nemzedéke, melynek ideálja a szép francianégyes, a rezgő polka, a polkamazurka, a bűvös keringő s vele kapcsolatosan a kotilljon volt. Ebbe az időbe esik, hogy egy gutgesinnt táncmesterrel Bécsben megkonstruáltatták a *Reich-quadrille*-t, amelynek figurái a Gesammtmonarchie nemzetiségeinek táncaiból voltak összeállítva. De jöttek a mostani mamák nagymamái, akik a francianégyes mellett a körmagyart lejtették kecsesen és bájos szilajsággal és trónraültették a csárdást, amely *Lassúval*, vagy mint a Dunántúl mondották, *Sétálóssal*, vagy mint szalonképesebb kifejezéssel nevezték, *Andalgóval* kezdődött s Háromatánccal végződött, vacsora után, mint szupé-csárdás, néha egész napkeltéig tartva.

Ekkor jött egy hosszú átmenet, amely alatt mindezek a kelendő táncok sokat vesztettek életerejökből és kezdődtek új divatok. Oh, nemcsak a tánc mezején. Jött új politika, különböző felfordulásokkal, ahol koronák is potyogtak és tótágast álltak a trónok is. És jött új muzsika, melynek akkordjai és diszharmoniái özönében elmerültek a bűvös melódiák, melyekért elődeink rajongtak és melyeket szerettek. És jött új festészet, zöld egekkel, sárga fákkal és kék tehenekkel. És jött egy új költészet verizmussal, materializmussal, realizmussal, kubizmussal és még másféltucat izmussal. És következtek az új táncok, kezdve a kékvókon, az one-steppen, two-steppen, foxtrotton, simmin keresztül a charlestonig, amely ebben a pillanatban az uralkodó planéta, a dseszbend harsogó ritmusaival. És mind e táncokat a túlművelt XX-ik század a primitív ízlésű szerecsenektől és indiánoktól vette át s vitte a parkettre.

Csoda-e ezek után, ha a süldőnagymamák és az élemedettebb nagymamák megigazítják a pápaszemüket és csóválgatják a fejüket? Elismerem, hogy nem csoda, de mégis kimondom, hogy csak szubjektíve

Uj Idők 1927. XXXIII. 4-17

van igazuk, objektíve nincsen. Mert nem igaz, hogy a tánc és a költészet erkölcstelen volna. Nincsen erkölcstelen költészet, csak költő van erkölcstelen. És nincsen erkölcstelen tánc, csak táncos van erkölcstelen. A művészet mindig szűz és tiszta. Csak a festő keze és a költő tolla piszkos néha. A tánc az emberi ízlés ideálja. A legszebb, a legillóbb, a muzsikánál is légiesebb tünemény. Mert a muzsika durva anyagokból kicsalt hangok tánca, a táncban pedig a tökéletesség, maga az emberi élő test az a hangszer, amely muzsikál nekünk. A testmozgás, a taglejtés, a lépés, a szökellés, a forgás csodás harmóniája a tánc. Nem találok semmit sem természetesebbnek, mint hogy Herodiász annyira elragadta táncával atyját, hogy Keresztelő Szent Jánosnak a fejébe került a király ez őrjöngő elragadtatása. Herodes Antipasnak és családjának pedig belekerült világtörténeti reputációjába.

Sajnos, táncos és táncos közt igen nagy különbségek vannak. Az egyik pár csupa báj, a másik csupa szögletesség. Az egyik csupa szemérem, a másik csupa szilaj nemtelenség, akár csárdást, akár polkát, akár charlestont táncoljanak. Hogy mitől szilaj és szertelen az egyik és mitől szemérmes a másik: ezt tudom, s ez karakterbe vág. Hogy mitől bájos az egyik pár, s mitől esetlen a másik, ezen sokszor gondolkoztam. Gondolom, egyiknek az akaratától sem függ az, hogy milyen legyen. Ennek a titka — végül abban állapodtam meg, — abban az arányban rejlik, amelyben vannak az egyes testrészek: felsőkar az alsóhoz, egész kar a testhez, felsőtest az alsóhoz, lábszár a testhez és így tovább. Láttam egyszer egy igen kiváló művésznőt, amint egy másik jelest egy némajátékra betanított. A tanító pontosan és szabatosan mutatta meg a mozgásokat, de semmi kerekdedség nem volt a mozgásában. A másik híven lemásolta a mutatott állásokat és csupa báj, csupa gömbölyűség és lágyság volt minden mozdulata. Pedig pontosan azt csinálta, amit mestere megmutatott neki.

Minden szertelenségnek, túlzásnak és illetlenségnek forrása a táncban az, hogy rendesen tömegben táncolnak az emberek. Az egyesek bája, művészi inspirációja nem érvényesül s a táncospár, a legtökéletesebb is, híjával marad annak a tényezőnek, amely nemesen ösztönzőleg befolyásolja, annak, hogy érzi, hogy a nézők gyönyörködnek benne. Marad az egyoldalú ösztön, a saját egyéni élvezete a tánc izgalmában s ennek áldozatául esik és kiaknázza érzéki ösztönök csábja alatt.

A nép tánca az a primitív formája, úgyszólván ősalakja a táncnak általában, mely a műveltséggel finomúl, gazdagszik és végső fokon művészetté emelkedik. Csokonai Vitéz Mihály a maga őshumorú Dorottyájában írja a magyar táncról, minek után leírta az akkori modern táncokat:

Csak a magyar tánc az, mely sohasem jára
A jó egészségnek semmi ártalmára.

Minden magyar tánc valóban tempós, méltóságos, nemes vonalú mozgással jár, amellett, különösen a finálója, vagy mondjuk, sztrettája, a csárdás, amely a lassút szilajabb kedvvel fejezi be. De ebben is van valami, ami semmiféle népnél nem tapasztalható, az, hogy a táncosnő ezt is szemérmetesen lesütött szemmel járja. A magyar legény szólótánca pedig a dustánc, amelyet vagy egy féltucat, a földre sorba állított borospalack körül, keresztülkasul szökellve jár el a legény, a fején tele pohárral, melynek nem szabad leesni. Persze, ez már műtánc, nincsen is, vagy legalább az én időmben, mikor mint gyerek fordultam meg parasztok, különösen pásztoremberek lakodalmán, egy-egy pusztán nem igen volt egynél, kettőnél több legény, aki ki mert volna állni, hogy eljárja ezt a merész és délceg táncot.

A mamák és nagymamák ne keseredjenek hát el a ma divatos táncon és a táncos divaton. Ez is mulandó, mint minden divat, és minden nemzedéknek van jussa a maga divatjához. Hiszen a haja volt az asszonynépnek legszebb, leghódítóbb ékessége. A telt idomok és a karcsú derék a férfiak ideálja. Ma lám, a borbély hóhérollója alá kerül a nők egyik leghódítóbb fegyvere és a soványító kúra hölgyeink közt a jelszó. Mert változik minden: a jó s a rossz, a rút és szép fogalma, a divat, a szokás, a dolgok értéke, a művészetekről való felfogás, az élet minden viszonya, csak egy nem változik: az ember maga. Az megmarad Ádám és Éva gyermekének, akár csárdást táncol, akár charlestont, csakhogy táncol, okvetlenül táncol.

Csók a fasorban

— Elbeszélés —

Irta: **Pásztor József**

A Római-fürdő felé sétáltam. Szeretem ezt a vidéket, ahol itt is, ott is kiütközik a földből egy-egy többezeréves kődarab, falmaradvány, vagy egy hídláb boltíves töredéke. A fürdő langyos, kék vize lustán fakad ki a fürdő rozzant épületére mély árnyékot vető nyárfák közül s álmosan csillogva folydogál tovább. Legszebb azonban a hatalmas, borulatos platánsor, amelyik az országútról a fürdő felé vezet. A lombok sötéten összeborulnak, hangtalan boltívbe, felfogva a port és lármát, csak a madárének ver bele halk frissességgel az áhitatos csöndbe, vagy bágyadt kaszapengés a közeli mezőkről.

Junius végén lehetett, amikor a tavasz már eldobálta, lerázta magáról virágait s a fiatal nyár duzzadó izmokkal karolt bele a boldog, erős fénybe, fel, egészen fel, a túláradó sugárzásban izzó égboltig.

Egy nagy, puha, öblösülésű autó suhant el mellettem s orromba csapott a por és benzinszag. Csak azt láttam, hogy egy nő kurta kalapfátyola repül az elsuhanó autó mögött, egy férfi simul a nőhöz s rohannak tovább. Az autó azonban hirtelen lassított s megállt a platán-sétány öblénél. A férfi kiugrott az autóból s lesegítette a nőt is, aztán a soffőr felé fordult, nehány szót szólhatott hozzá s a nővel lassan befordult a platánok alá.

Pár perc mulva én is odaértem a platánokhoz. Az autó ott állt az út árnyékos torka előtt, a soffőr álmosan bóbiskolt a kormánykeréknél. Egy pillantást vetettem az autóra s láttam, hogy valamelyik követség autója. Befordultam a platánok alá s megindultam a hűvös, jóleső árnyékban a fürdő felé.

A pár előttem lépegetett andalogva. Karcsú, elegáns, szürkeruhás férfi volt s a nő a karjába kapaszkodott, odaadón simult hozzá, önfeledten, elomolva, szinte beleolvadva a férfi alakjába. Csak a mámor, vagy a nagy fájdalom az, ami így feloldja a nő testét, kioldozza a bilincseket, felszabadítja az érzést, mely ilyenkor elhatalmasodik a testen.

Kivülünk más nem járt a fasorban. Templomi csend és mély meghatottság borult ránk a sötét lombboltozatról. Két oldalról a rétek villogó zöldje s a házikók bekacsintó fehérsége villant be az álmatag homályba. Már a lépéseik halk roppanását is hallottam, ahogy mentek előttem, megfeledkezve mindenről, észre sem véve a lábuk ösztönszerű mozgását, amikor a testből minden erő megfeszülésig a szívbe s az ajkak felé rohan.

Csakugyan megtorpantak s hirtelen egymásba

RÉVÉSZ IMRE: TÁNCOLÓ CIGÁNYFIÚ

PATAKY LÁSZLÓ: VIRRASZTÓK

Révész Imre

K

X

535. *Révész Imre:* Sebesült katona. Színes krétarajz.

Árverési Közlöny

1931. 2. rk. 2.

684. *Young Eduard:* Cigányok. Vízf.

A TÁVOL KELET MŰVÉSZETE NÁLUNK

II.

A régi keletázsiai plasztika szempontjából tekintetbe jöhet még nálunk, a művészeti múzeumon kívül néhány budapesti magángyűjtemény is. Ezek közül a leggazdagabb — a Hopp Ferencé, melyet a Magyar Iparművészet XVII. évfolyamának 2. számában ismertettem — túlnyomó nagy részben iparművészeti tárgyakból áll és a régi buddhista művészetet nem képviseli. Egy igen szép és föltétlenül régi, talán a Kamakura-korszakból való, fából faragott szobor van azonban Gyöngyöshalászi Takách Béla úr tulajdonában. Bischitz Gyula dr. nagy ízléssel és hozzáértéssel összeállított gyűjteményében az elefántcsont netsukék egész sorozata található, melyet igen érdemes volna komoly tanulmány tárgyává tenni. Delmár Jenő és Faragó Ödön gyűjteményének néhány darabja szintén megállapításra vár.

A Kelet művészeti emlékeinek gyűjtésére irányuló intenziv tevékenységről nálunk még nem lehet szó. Komoly érdeklődésről is csak elszigetelten, néhány kiválóbb műbarátnál. A nyugati országokban uralkodó általános tendenciának megfelelően iparművészeti tárgyak és színes japáni fametszetek keltették fel nálunk is legelőbb az érdeklődést; ezek közül is természetesen az újabb produktumok, a dekadencia képviselői. Festmények csak később kerültek sorra. Rendszeres gyűjtésükhöz még senkisem fogott. A múzeumnál is csak a jószándék volt meg egy ideig. Most is nagy kérdés, hogy megvalósítására rákerülhet-e még a sor.

Még a régi jó időkben, a kereslet hirtelen megnövekedése és a külföldnek szánt hamisítványok tömeges felburjánzása előtt jutott egy igen érdekes kinai festmény Budapestre, egyik lelkes amatőrünk Takách Edvárd tulajdonába. (1. kép.) A selyemre festett kakemono a tisztán olvasható jelzés szerint Ch'iu Ying (1500 körül) alkotása volna. A «volna» azért hangsúlyozandó, mert Ch'iu Ying nevének nemcsak a puszta csengése, hanem a történelmi zenéje is túlságosan szép. A művész a Ming-korszak vezető

1. KIRÁNDULÓK A BARACKFÁK ALATT CH'IU JING (?) — TAKÁCH EDVÁRD GYŰJTEMÉNYE

szellemeinek egyike. Az első helyen regisztrált nagyságok közé tartozik. Festményei tehát nagyon keresettek voltak; másolataikat is nagyon szívesen látták mindig.

A Takách Edvárd gyűjteményében levő kakemono stilusa megfelel a széphangzású attribuciónak. Az ábrázolás tartalma a kinai művészet egyik legkedvesebb, legszimpatikusabb témája: összejövetel a barackfák alatt. Virágos tavaszi kép, romantikus festői sziklákkal. Ezeknek tövében, az ékítményes ritmusú ágak alatt

RÉVÉSZ IMRE RAJZA

KÉT MAGYAR

Művészet 1915. 1

RÉVÉSZ IMRE: TÁNCOLÓ FIÚ.

Erdélyi Múz. 1928.

KARCSAY LAJOS: BOSZORKÁNYKONYHA.

Magyar gyüjtők kincsesházából. Cigányok. Révész Imre festménye. (Ernst-aukció)

Bory szeme ráámult az asszonyra.

— Szóval boldog vagy?

Az aszony szeme nagyranyilt.

— És te?

A férfi lehajtotta a fejét.

— Én nem mondhatnám ... Nem így, mint te. A boldogság benned van, Boriska ... Erre születtél.

Az asszony megállt, hosszan ránézett a férfi arcára. Fölöttük egy hatalmas almafa terebélyesedett, pirosló gyümölccsel megrakva, de már elszáradt levelek peregtek le a fáról.

— Mondd, Feri ... de igazat mondj — csillant bele az asszony szeme a férfi szemébe. — Most már eltelt az élet ..., haladunk lefelé mind a ketten, megmondhatod ... Szerettél engem valamikor?

Bory meghökkent, egy picit hátralépett. A lágy fény az asszony arcába ömlött s a vonásai kisimultak. A nagy kérdés szeliden fénylett a szemében.

— Szerettelek, Boriska — susogta a férfi s fájó hullám lüktetett át a szívén.

Az asszony a keze után nyult, megszorította s remegve mondta:

— Jó. Többet ne mondj. Elég lesz nekem ez már az egész életemre. Hát igaz ... Nem voltam boldogtalan, de mégis ... Most még boldogabb leszek ...

A férfi szeme csillogott. Bánat felhőzött a homlokán. Akarta kérdezni, hogy hát ő? Vajjon ő szerette-e? De csak sajgott a kérdés ajkain. Vergődött a szó, a hang ébredezve, amint elfulladt.

És csak ennyit susogott, úgy, mint régen:

— Boriska!

Az asszony kedvesen a szájára tette a kezét.

— Csitt! Most már hallgassunk.

Hirtelen leszakított a fáról egy érett, piros almát s odanyujtotta a férfinak:

— Nesze! Harapj bele! Pompás ranett.

És amíg a férfi mosolyogva, békélten és boldogan próbálta a fogát az alma kemény húsában, az asszony még egy almát kapott le a fáról s beleharapott.

Rácsillant a szeme a férfire s repdeső örömmel kiáltotta:

— Jaj, de édes!

Álmok

Vagyont, Uram, nekem nem adtál,
Se kincset érő javakat,
Se csillogó kastélyt, amelyben
Parancsra vár a szolgahad.

A hatalom bíbor-palástja
Nem födi vállamat, Uram,
Lágy szőnyegekkel nincs boritva
S rózsákkal szegve az utam.

Nem adtad a lángelme fényét,
Mely üstökös gyanánt ragyog,
S kin népek sorsa áll vagy omlik,
Hadak vezére nem vagyok.

Nem adtad zsarnok kényuralmát,
Mely milljókat rabláncra fon,
S világszép nők szerelmi csókja
Nem izzik sápadt ajkamon.

De egyet adtál, Uram, egyet,
Miért örökkön áldva légy:
Magános, csöndes, alkony-órán
Az álmodozás gyönyörét!

Fehér Jenő

Uj Idők 1929, XXXV, 52. sz.

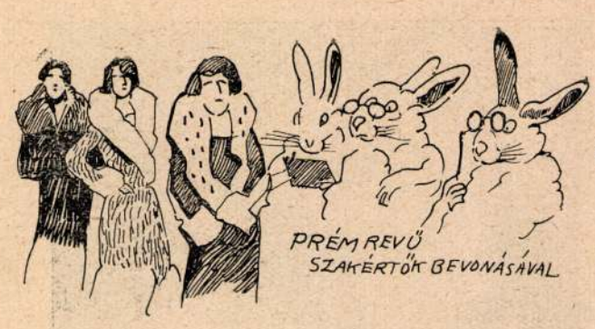

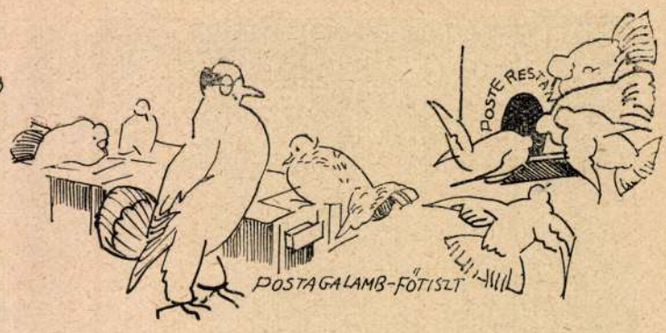

Nyulak és galambok a kiállításon

Mühlbeck Károly rajza

Kis Tárca

Alvó Leány stb.

Ezen a héten, napnál fényesebben bebizonyosodott, hogy van egy magyar festő, akinek létezéséről eddig egyetlenegy ember sem tudott, ő maga sem. Neve semmiféle lexikonban, semmiféle kiállítási katalogusban nem szerepelt, nem található a világ egy festőiskolájának anyakönyvében sem. Mi több: nem is létezik és mégis fest. Ez a század legnagyobb rejtélye.

Nem létezik és mégis fest. Ez azután egészen bizonyos. Mert képét nyomtatásban láttuk ezen a héten egy előkelő német folyóiratban, az Illustrirte Zeitungban. Mondhatom, igen szép kép. Lefotografálását a híres müncheni Hanfstaengl cég végezte, szintén igen kitünően. Az aláírása ez: *Vom Schlafe überrascht. Von Alvó Leány.*

Most már tudjuk nevét is: Alvó Leánynak hívják az új festőt, akit szeretettel köszöntünk ezen a helyen is és szerencsét kívánunk ahhoz a karrierhez, amelyet e reprodukció alapján fog megfutni a mindent pontosan följegyző lexikonokban. Petrovics főigazgató úrnak pedig melegen ajánljuk, szerezzen a Szépművészeti Múzeum számára az új mestertől mentül előbb egy képet, mert ez biztosan a legritkább mester az egész világon. Kedvéért lesz itt majd akkora idegenforgalom és annyi műtörténész-kongresszus, hogy még a Thos Cook & Co. is új irodát nyit Budapesten.

Amikor ily módon meggazdagodott a magyar művészek állománya, sajnálattal kell jelentenünk, hogy másrészt megszegényedett egy dicsőséges névvel: Munkácsy Mihályéval. Mert ime, a newyorki The World egyik képes mellékletén színes reprodukcióban szemlélhető a nagy mesternek egyik festménye, amelyhez a lap megjegyzi: *The noted Slavic artist* . . . stb. stb. Magyarul: Az ösmert szláv művész . . . stb., stb.

Ezek alapján most már tisztába jöhetnek az oktondi magyar művészeti írók azzal, hogy mekkorát tévedtek, amikor azt hitték, hogy Munkácsy magyar művész. Ebből az óriási tévedésből kiábrándította őket a World, éppen az a világlap, amelyet egy budapesti születésű ujságíró, Pulitzer József alapított 1883-ban. És akinek feleségét Munkácsy Mihály festette. Amely célból Munkácsy New-Yorkba utazott, ahol is Pulitzer úrral magyarul beszélgetett, mert sejtelme sem volt arról, hogy ő tulajdonképpen szláv.

Igy csinálódik a magyar művészettörténet túl és innen az Óceánon.

Karácsonyi történet

— Elbeszélés —

Irta **Jerome Klapka Jerome**

— Maga fogja megírni *a szomorú novellát* a karácsonyi számba — mondta a *Heti Ujság* szerkesztője, mikor véletlenül találkoztam vele egy napfényes júliusi reggelen. — A *humorosat* Thomas akarja irni. Azt mondja, a mult héten hallott egy viccet, amit feldolgozhat. *A szerelmes történetet* magam irom. Arról az emberről, akiről mindenki azt hiszi, hogy meghalt s aki karácsony estéjén váratlanul megjelenik és elveszi a lányt, aki várt rá. Mindig én szoktam irni a szerelmes történetet. Azt reméltem, hogy az idén megmenekülök tőle, de úgy látszik, nem lehet. *A jótékonysági tárcára* Miggs-et akarom megfogni. Ebben a szakmában ő most a legtapasztaltabb ember. *A cinikus hasábot* mindig Skittles szokta irni. A karácsonyi számlákhoz meg a gyomorrontáshoz Skittles nagyszerűen ért.

*

Skittles karácsonykor mindig nagyon szentimentális hangulatban volt. A szent ünnepeket megelőző héten a szó legszorosabb értelmében csöpögött belőle az elnézés és a jóakarat. Aránylag idegen embereknek olyan kitörő örömmel borult a nyakába, amilyet más még egy gazdag rokonnal szemben is nehezen tudott volna tettetni. Mindenkit elárasztott jókívánságokkal és ezt olyan mélységes meggyőződéssel tette, hogy ha jókívánságainak csak a negyedrésze teljesült volna, az emberek úgy érezték volna, hogy örök hálára vannak kötelezve vele szemben.

Karácsony táján kész veszedelem volt számára, ha egy régi barátját viszontlátta. Nem tudott uralkodni kitörő érzelmein. Beszélni se tudott. Az ember attól félt, hogy zokogásban tör ki a nyilt utcán.

Karácsony estéjén annyi áldomást ivott, hogy másnap mindig beteg volt tőle. Ivott „a drága szép karácsony" örömére. Ivott Angliáéret. Ivott az édesanyja, a testvérei, a rokonai, a szépasszonyok egészségére. Ivott a régi pajtásaiért, a barátságért és a szerelemért. Köszöntötte poharával a Napot, mely mindig ott ragyog a felhők *mögött* („tudjátok fiúk, — ha nem is látjuk").

Skittles az érzelmek embere volt.

De legszívesebben az „eltávozott barátokról" szónokolt.

Hihetetlen sok „elköltözött barát"-ja volt. Meg kell hagyni, hogy sohase feledkezett meg róluk. Valahányszor szeszes italhoz jutott — bárhol és bármikor — az „elköltözött" barátok számíthattak egy pohárköszöntőre. S jelenlévő barátai, ha csak nem voltak nagyon óvatosak és nagyon szemfülesek, számíthattak egy unalmas beszédre, amely egész napjukat elrontotta.

Öregapám mesél. Révész Imre olajfestménye

Tél a művészetben.

(Budapest, 1941.)

rézüst és a dob sokoldalú, hatalmas és nehezen verhető hadsereg.

Békében a művészet valóban nemzetközi, mert hiszen tagadhatatlan, hogy vannak általános emberi erények és bűnök, s ezek kidomborításával vagy ostorozásával általános emberi, felülemelkedett szempontból tekinthető és tekintendő a művészet.

Amikor azonban háború van és a mult tapasztalataiból, valamint a jelen apró jeleiből nyilvánvaló, hogy az ellenség újból megkezdi kultúrhadseregével faji és nemzeti közösségünk világnézetének és egységének általános rombolását, — minden magyar művésznek virrasztó őrként kell őriznie elhivatottságának érzésével, hivatásának erejével a helyet, hová rendeltetett.

Németország és Olaszország művészeti téren is tökéletesen felvegyverkezett és mozgósított. A német művészet kidomborítója, ébrentartója és tömjénezője a német fajnak, eszmének és hatalomnak. Ennek a művészetnek eleven naturális és mélyrőltörő erejét láthattuk a sajtó, a film és vándorkiállítások impozáns anyagából.

Németországnak könnyű volt, mert előre szervezte művészeinek kultúrális hadseregét és kész hadsereget volt képes kellő pillanatban megfelelő erkölcsi és anyagi előfeltételek mellett mozgósítani.

Ez a folyamat Németországban sok tekintetben parancsszóra történt, ami talán ártott a művészet egyetemének, de hatalmas, egységes színű és színvonalú, egészségesen naturális világnézetű kultúrhadsereget állított talpra.

Olaszország ebben a tekintetben nem mondható ennyire egységesnek, amennyire azt a hétköznapi szemlélő láthatja. Az olasz szellem kevésbbé tűri a korlátot, elágazóbb és szangvinikusabb. Mégis van valami benne, ami pótol mindent és ami a német felkészültséggel csaknem egyenlő erővel bír és ez a nekünk talán kissé pathétikus hősi lendület, amely az olasz néplélekben gyökerezik és művészetét is teljesen áthatja.

Nálunk a helyzet igen nehéz.

A mult világháború után tulajdonképeni ellenségeink katonai és ipari leszerelésünk után gyors ütemben leszereltek bennünket szellemi hatalom terén is. Ehhez nagyban

Pipáragyujtó paraszt. Révész Imre olajfestménye

Tél a művészetben
(Bpest, 1941)

A Műcsarnok
Téli tárlata

keretében külön gyüjteménnyel vettek részt Komáromi Kacz Endre válogatott műveivel, Bosznay István sok kisméretű, de annál jelentősebb művével, Istókovits Kálmán újlevegőjű, tehetségre valló műveivel. E gyüjtemények mellett részt vettek még a tárlaton a Műcsarnok rendes kiállító művészei egy-két válogatott művel.

Nagyon megkapott Bukovinszky levegős utcarészlete, Boksay igen artisztikus hegyi tája, Szabó Dezső csendélete, Gaál Ferenc aratásai, Barkász friss hegyi levegője, Udvari Pál bárkajavító munkásai, Kövér Gyula hatásos világítású női aktja, Szlányi Lajos őszi tájai, Mihálovits női aktja, Juszkó Béla dekorativ felfogásban festett, magyaros tárgyú képei, Horváth Béla havas tája, Sz. Gyenes virágcsendélete, Czencz János tóparti idillje, Major Jenő levegős Balatonja, Kárpáti Jenő balatoni tája.

Komáromi Kacz Endre összegyüjtött művei sürítve mutatják be alkotójuk életszemléletét és művészi hitvallását. Festményei egy nagy művészi tudásnak és költői léleknek őszinte megnyilatkozásai. A mesteri rajztudással és finom, amellett erőteljes forma- és színmeglátással megalkotott művei közül is kiemelkednek az „Öreg gordonkás" markánsan megfestett önarcképe, Beethoven-kompozíciója, a Szent Család, „Férfi hegedűvel", „Körmenet" és a „Galambposta", mellyel a Társaság nagydíját is elnyerte.

Bosznay István tájképei az őszinte természetmeglátásnak megnyilatkozásai. A sok finom, kis vázlatszerű tájtanulmány legjobban jellemzi azt a művészi felfogást, mely alkotójuk nevét aranycsengésűvé tette. Művei közül kiemelkednek „Tópart", „Kaszafenő", „Fenyves" és a sok napfényes, levegős darabja a természetnek.

A tárlat anyagából kiemelkednek még: Kiss Kálmán „Őszi táj"-a, Istókovits, a fiatalabb festőnemzedék igen tehetséges tagja. Újszerű temperáival állandó kiállítója a Műcsarnoknak. Mostani gyüjteményében feltűnik „Önarckép"-e, „Legyezős nő"-je és túlvilági tájai.

Csallóközi Farkas Lőrinc igen finom „Téli alkonyat"-a, Müller Ágota bravúrosan megfestett „Ezüst készlet"-e, Viski János erőteljes, napsütéses „Ökörfogat"-a, Fehér Ilona „Csendélet"-e, Diósy Antal akvarelljei, Edvi-Illés Aladár „Istálló belseje", Kássa Gábor levegős akvarelljei, néhai Baranszki László akvarelljei. Halasi Horváth István balatoni tája, Röck Károly „Vásárjelenet"-e, Gyertyányi Németh

PÁSZTORTŰZ

SZÉPIRODALMI ÉS MŰVÉSZETI KÉPES FOLYÓIRAT

FŐSZERKESZTŐ: CSÁSZÁR KÁROLY SZERKESZTŐ: DSIDA JENŐ

FŐMUNKATÁRSAK: GYALLAY DOMOKOS ÉS REMÉNYIK SÁNDOR

CLUJ-KOLOZSVÁR, 1931 OKTÓBER 4.
XVII. ÉVF. 20. SZÁM

Dög a természetben

Irta: Tamási Áron

Az ég kék arca be van esve. Csipkék úsznak előtte. A nap közöttük baktat a déli tetőre.

Szeptember vége van.

A város arca is be van esve. Csipkék úsznak terein. Bors Feri közöttük baktat a főtéri sarok felé.

Délelőtt tíz óra van.

Feri megáll a sarkon. Az embereket hömpölygeti el mellette a gond és a vágy. Egy láthatatlan és megbolondult folyó hömpölygeti őket. Férfit a nő után, románt a magyar után, zsidót a pénz után.

Feri áll és csirázik a lelke, mint az elültetett babszem.

Kicsi, barna és buksi.

— Szervusz, Batu khán! — köszön rá valaki.

— Szervusz Dénkó!

Dénes ügyvéd és szomszéd falusi.

— Várasz valamire? — kérdi.

— A világvégire — mondja Feri.

— Ha meghalok, segítek neked.

— Akkor én is igen a férgeidnek — szúrja vissza Feri.

Egészségesen, darabosan nevetnek.

— Festettél-e sok képet a nyáron? — érdeklődik Dénes.

— Még festhetek — mondja Feri.

— Hát állj neki s fess!

— Hányat?

— Egyszer egyet s esment egyet.

Feri úgy nézi Dénest, mint a bolondot. Nézi s kacag. Az arca kipirul, a szeme nedves lesz. Minden porcikája részt vesz az élvezetben.

Az emberek irigykedve és kíváncsian néznek oda. Azt hiszik, hogy valami országos viccet eresztének meg.

Dénes megvárja türelmesen, amig Feri kizuhogja magát.

— Abba tudnád-e hagyni— kérdi akkor. — Egy félképet festhettél volna evvel az erővel!

— Nagy Bolyai vagy — mondja Feri.

— Nagy biza.

A kedv elhanyatlik, a szó elakad. Dénes szellemtelenül és üresen felelte az utolsó két szót. Olyan volt az, mint egy nagy madár utolsó szárnysuhintása, amikor fáradtan leszáll a földre.

A szellem nem repül tovább az idegek szárnyán.

S így már nem érdekes.

Feri búcsúra nyújtja a kezét.

— Valami búvóhelyet nem tudsz? — kérdi meg mellékesen.

— Micsoda búvóhelyet?

— Nekemvalót, egy-két hétre.

— Menj ki a somkuti nyaralómba. Üres az egész ház.

Ferinek megtelik alkotó fénnyel a szeme.

— Emmá beszéd! — mondja.

Egyedül marad és lázasan az örömtől. Egész nyáron csak mászkált dologtalanul, kinyílva a fénynek, a gondolatoknak és a terveknek, mint a medence. Most ujjong feszülő erőkkel. Duzzad és virít.

Olyan, mint az éretten kacagó gyümölcs.

Egésznap készül. Fut, vásárol, kajtat, csomagol. Ecsetjeit tisztára mossa és vásznakat feszít. Fütyül és dudorászik. Néha szökik is egyet-egyet és olyan idétlen ilyenkor, mint a mackó.

Másnap vonatra cipekedik, hogy Somkutra menjen.

Három óra alatt ott van.

A ház egyedül áll egy dombos erdőnek a szélén.

Csend van és szín van.

Az ég kékrederült és kereken csókolódzik a hegyekkel.

Feri berendezkedik nagyjából a házban, aztán kimegy és a kaszálókon felfelé baktat. Ingben és meztelen nyakkal törtet a fák közt.

Kiér a tetőre, megáll és visszafordul.

Csodálatos panoráma fekszik előtte. Tiszta paradicsomi táj. Bátor és mégis kedélyes ország. Alul hullámosan kanyarog a völgy: az ölében összeér két oldalról a hegyek tenyere, melybe arany módjára csorog a fény.

Már látszik, hogy nyílik az ősz.

Pír verődik ki néhol az erdők arcán. A nyárfa susogva levelezik, a diófa sárgul. A bükkös tömötten és erőszakosan nagy földeket lep bé: fái kedély és bátorság nélkül pusmognak, mintha egyszerű, zsugori nyárspol-

Révész Imre: Tornácon. (Prihoda István rézkarca.)

gárok gyüléseznének a téli gondok előtt. A búros tölgyfákról ezerszámra üresen lóg kicsi szárán a makkház: úgy harangoznak a gyenge szélben, mint a hatalmas szabadtéri kirakatban a füli-függők, melyekből kinézték az ékkövet már a kapzsi disznók.

A bokrok alatt mókusok és rigók zörgetik az avart.

Kicsiben is szép, nagyban is szép.

Feri sokáig issza fülével a csendet, szemével a színt és a méreteket. Aztán kézállást csinál örömében és hanyatt ereszti magát.

Órákig az égre bámul és vajudik.

Másnap berendezkedik a tetőn és munkába kezd.

Lázban és szakadatlan dolgozik.

Nap-nap után.

Az ötödik délben egy úr tűnik fel a ház tájékán. Keresve forog egyideig, aztán meglátja Ferit a dombon és egyenesen nekitart. Kicsitermetű és vékony. Az arca is vékony és sápadt. Az orra nagy. Gondosan van öltözve és úgy lépked, mint a macska.

Feri látja, hogy jön, de nem hagyja abba a munkát.

Az úr odajön, megáll, a kalapját leveszi és egyfolytában ezeket mondja:

— Szives elnézését kérem ezért az előre be nem jelentett látogatásért és a magam részéről mindjárt kijelentem, hogy őszinte örömömre szolgál, hogy éppen intenziv munkában találom önt, mert ha nem tévedek, Bors Ferenc festőművész úrhoz van szerencsém, úgyebár?

Feri gyanúsan nézi a hosszú mondat alatt.

— Úgy hívnak — feleli.

— Én Szomory vagyok — mondja a vendég, kezel és felteszi kalapját. Aztán megnézi néhány pillantással a képet és így folytatja: — Bors úrnak fogalma sincs se rólam, se a jövetelem célját illetőleg, de biztos vagyok abban, hogy mindjárt nem fog olyan bizalmatlanul nézni, hanem örülni fog. Én ugyanis szintén festőnek indultam, de aztán jobbnak láttam azzal foglalkozni, hogy más tehetséges és főleg fiatal festőket adminisztráljak, illetőleg odajuttassak a jól megérdemelt hírnévhez és vele együtt az anyagi boldoguláshoz. A „Művészek Csarnoka“ című lapban egy tanulmány jelent meg önről, néhány reprodukcióval együtt és rögtön elhatároztam, hogy önt a hónom alá veszem, vagy országosan felfedezem, ha ez jobban tetszik.

— Hát az hogy menyen? — kérdi Feri.

— A felfedezés?

— Ez az egész, amit mond.

— Hát ez nagyon egyszerűen, kérem. Ön festi a képeket, lehetőleg minél többet, én pedig gondoskodom a reklámról és az eladásról. Természetesen nem kell meglepődnie azon, ha néha megjegyzéseket teszek a képre.

— Tegyen — mondja Feri.

— És egy-két észrevételt, miközben készíti.

— Mit készítek?

— A képet.

Révész Imre: Terefere. (Prihoda István rézkarca.)

Feri barátságtalanul veti oda:

— Én nem készítek képet.

— Hát?

— Én festek képet.

— Az mindegy, kérem — folytatja Szomory, — hogy az ember készíti-e, vagy festi a képet, csak az jó legyen. Különben is a dolognak ez a fele nem nagyon lényeges, mert remélhetőleg nemigen fog sor kerülni rá. Tudniillik abban az esetben, ha megállapodunk, akkor meg fogjuk együtt beszélni a témákat, satöbbi.

Feri mosolyog.

— Hogy szeretne megállapodni?

— Ötven százalékra. És hogy tíz éven keresztül rajtam keresztül adhat el képet.

— Hát állapodjék meg.

— Hogy érti ezt?

— Né, azt a vackor-fát lássa-é ott? — mutatja Feri.

— Igen, hogyne.

— No, ha lássa, akkor állapodjék meg avval.

Szomory tréfára veszi a dolgot és kedveskedve fogja meg a Feri karját.

— Az ilyen magafajta művészek mind önfejűek és nyersek.

— Az a — mondja Feri.

— Együtt jár az őstehetséggel.

— Együtt, mint a tetű a vakaródzással.

Egy mókus villan elé a bokorból. Szaglászik és kecsesen ugrál az avarban.

— Ni-ni, egy patkány! — mutatja Szomory.

— No, jól nézze meg, mert itt a patkány is ilyen.

— Tényleg, milyen! Le kellene festeni!

A mókus észreveszi őket és eliramlik a bokrok alatt.

— Mért nem szólt hamarább? — mondja Feri.

— Lefestette volna?

— Én le, abbahelybe.

— Most már késő.

— Menjen utána s térítse ide!

— Mit gondol, hiszen azt nem lehet!

— Azt nem, aki nem tudja.

Könnyedén vannak és nevetnek.

Szomory odakerül a kép elé és nézi. Komoly, szakértő pofával vizsgálja.

— Maga a színeket meghamisítja — jegyzi meg egyidő mulva.

— Én meg, s azért mégsem zárnak a tömlecbe, lássa-é!

— S miért hamisítja meg?

— Én azért, mert nem a maga szemével festek.

— S ni, itt ezek a fák is! Hát így nem szabad festeni!

Feri forrani kezd.

— De magának szabad innét elmenni — mondja.

— Ez nem felelet, kérem. Tessék csak ideadni azt az ecsetet!

— Melyiket?

— Azt, amelyik a kezében van.

A szemük összevillan.

Ferinek egyszerre kiszárad a torka. Nem szól, csak odaadja az ecsetet. Vár. A szemöldöke ugrál. És ugrál körül a paradicsomi táj is.

A fák vigyorognak és a hegyek röhögnek.

Szomory megmártja bőben az ecsetet és egyetlen vonással keresztülhúzza a fákat.

S ebben a pillanatban Feri előtt elhomályosul a világ, majd robbanásszerűen kigyul.

Egy rettentő ütéssel leteríti a nagyorrú jövevényt.

Aztán leomlik a csend.

Szomory megmártja bőven az ecsetet és egyetlen mint a halott. Derengésszerű cikk-cakkokban eszméli a világot és fekszik, mint a tenger fenekén.

Feri megkerüli és nézi. Aztán megállapodik a lábainál és úgy vizsgálja mohón. Nem tudja, halott-e, vagy ájult. Csak azt látja, hogy nyomorultul, sárgán, torzulásba dermedve fekszik Szomory. Egy kicsit összekunkorodva, mint a hernyó.

Ledobja a megkezdett képet, új vásznat tesz és festeni kezdi a leütöttet.

Lázban, őrült idegekkel dolgozik.

Amikor megvan, odavágja az ecsetet és leroskad a földre.

— Kész van? — ül fel abban a percben Szomory.

Ferinek is kilobban az arcán az öröm és odaugrik.

— Hát maga él?!

— Hát persze, hogy élek.

Nevetnek.

— Mindig élt a mejjbevágás után?

— Nem mondom, egyideig csak félig éltem, de aztán lassan eszméletre tértem egészen.

— Hát mért nem szólt akkor?

— Na hallja! Láttam, hogy engem fest és tudom, hogy nem szereti, ha zavarják.

Felkel Szomory és nézi a képet.

— Remekmű — mondja.

Feri nevetgél, mint a gyermek.

— Mi a címe? — kérdi Szomory.

— Ennek a képnek?

— Igen.

— „Dög a természetben" — mondja Feri.

— Egy kicsit bántó.

— Akkor ne nézze.

— Hát?

— Jöjjön s menjük a mókus után.

Elindulnak. S ahogy mennek a színes avarban, Feri egyszerre bukfencet vet. Szomory meg sem kérdi, hogy mért csinálta.

Úgy nevetnek össze, mint megértő, jó barátok.

U. S. A.

Irta: Szántó György

Az ünnepély megkezdődött. Walt Hoock, az ünnepelt ott állott teljes tüzoltófőparancsnoki díszben az emelvényen. Fölötte cserfalombos diadalív, sűrűn megtűzdelve a fehér-piros-csíkos lobogócskákkal, melyeknek felső bal sarka kék négyszög, ötvenkét fehér csillaggal. A haynevillei fúvós-zenekar végnélkül harsogta a *Yankee doodlet*, miközben a gladiatorsisakos, gázmaszkos tűzoltók egy gárdaezred peckességével, kivont baltákkal lépkedtek el parancsnokuk előtt. Aztán kiürült a vadvirágos térség, a tűzoltók kordont állottak és tíz alabamai cowboy megkezdte lovasbravurjait.

Kidobott lassók süvöltöttek a légben, a kecskeszőr lobogott nadrágjaikon, revolverek durrogtak, szijjas malomkerékkalapjaik hátracsuklottak a nyakukbakötött piros selyemkendők háromszögére. Amikor dobták a lassót, felegyenesedtek széles mexikói kengyelükre állva, aztán hurcolták maguk után a betöretlen csikókat, mindnégy patájukat összehurkolva a lassóval. Némelyek felállottak a nyeregre, úgy vágtattak körül nagysörényű, prüszkölő csődöreiken. Mások végigfeküdtek a száguldó lovak hátán és fejüket az izmos lónyakhoz szorították, mintha hurronok üldözték volna őket. Ez persze csak pantomim volt, mert a hurronok már fél évszázada kipusztultak Alabama kövér mezőiről.

Fred Basker, Hayneville polgármestere és békebirája, a Klan egyik varázslómestere önelégülten legeltette szemét a cowboyok lovasmutatványain.

— Itt Alabamában még él az öreg Uncle Sam szelleme. Máshol már büdös Fordon hajtják a fiúk a csikót, meg a gulyát. Magam láttam Wyscounsinban, ahol még a farmer is Fordon jár ki a mezőre.

— Teszünk róla, old Fred, hogy az ősi szellem épségben megmaradjon Alabamában, — dörgött az ünnepelt másik oldalán Edi Sago, a sheriff.

— Amig ilyen fickóink vannak, mint Walt, addig nem is kell féltenünk, Edi, addig nincs semmi baj, not at all. És most jöhet a küldöttség.

A sheriff éleset füttyentett, a cowboyok elviharzottak és a városka főútvonala felől tíz kakiegyenruhás férfiú közeledett. A tömeg hip-hip hurráh-ja megreszkettette a levegőt.

Az egyenruhások felsorakoztak az emelvény előtt és kifelé fordított tenyerüket állszíjjas, széleskarimájú kakikalapjaiknak széléhez emelték. Aztán kivált közülük Jack O'Gallony, a fűszeres és emelkedett hangon fordult az ünnepelt felé.

— A száz százalékos amerikai hazafiak véd- és dacszövetsége nevében üdvözlünk téged, Walt Hoock e mai nagy napon és ezennel felszólítom bajtársaimat, akik velem küzdöttek Chateau-Thyerrinél, hogy tiszteletedre háromszoros hurráht kiáltsanak.

— Hurrah for Walt, hurrah for Walt, hurrah for Walt! Hip, hip!

A SZINPAD KÉPZŐMŰVÉSZI PROBLÉMÁI

Irta: BÁLINT LAJOS, A NEMZETI SZINHÁZ DRAMATURGJA

Fokozatosan siklott bele egy elmúlt század során az egész szinjátszás és az egész szinház a szinpadi képpel együtt a naturalista ábrázolás principiumaiba. Mindez azonban lezárt fejezet és a ma művészi szinpadjának szempontjából legfeljebb mint stiláris momentum tűnik fel néha egy-egy pillanatra. Elmultak és lezáródtak, aminthogy elmult és lezáródott a szinház igazi művészi kisérleteiben a realizmus és a naturalizmus egyrészt mint egységes stilusforma, másrészt mint az egész szinházművészet determináló principiuma. Mert a modern szinházművészetnek a szinpadi kép szempontjából két lényeges és sorsdöntő eseménye volt. *Az egyik a naturalizmus halála.* A naturalizmus volt az utolsó egységes stilusa a szinháznak. Ami más szóval annyit jelent, hogy ez a stilusforma volt az utolsó, mely mindent a maga köntösébe kivánt burkolni. Naturalizmust játszott, nemcsak a naturalista drámából, de naturalizmus volt számára Shakespeare, sőt Sophokles is, természetes és reális ábrázolása emberi történéseknek és emberi indulatoknak és hozzákapcsolódott a valóság részletességével ábrázolt szinpadi kép. Sőt ha pontosak akarunk lenni, itt megtörtént az a különös eset, hogy a szinpadi kép részletekig menő naturalizmusa és realizmusa jóval megelőzte a naturalizmust, mint irodalmi és szinjátszási formát. A naturalizmus elmulásának talán legfontosabb megismerése az volt, hogy minden irónak és minden darabnak saját külön játékstilusa van, eredet, műfaj, felfogás szerint s ezt a megfelelő stiláris formát megkeresni a szinház művészetének legfőbb feladata. Ez a megismerés adott aztán lehetőséget a szinpadi kép igazi fejlődésének. Ám a naturalizmus elmulása és ennek az uj elvnek a megismerése végső következményekben még többet jelentett ennél. Jelentette azt, hogy az emberábrázolás helyét összefoglaló és szimbolikusabb értékű törekvések váltották fel. Más szóval a naturalizmus elmulása az egész szinpadművészet felszabadulását jelentette nemcsak a naturalizmus és realizmus béklyóiból, hanem az ábrázolásnak mindazokból a béklyóiból, amelyeket a legutóbbi négy évszázad szinpadi fejlődése reá rakott.

RÉVÉSZ IMRE: A KÉT ÖREG
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

Képzőművészet
1930. 30. sz.

Ugyancsak a legutóbbi öt évtized eredményeihez tartozik egy másik fontos tény és ez a rendező szerepének érvényrejutása. Abban a pillanatban, mikor a felszabadulás után törvénnyé lett, hogy minden darab külön stilusformáját kell megkeresni és ennek a megtalált stilusformának egységes keresztülvitele adja drámában, színészi munkában, kosztümben és díszletben egy-egy színpadi előadás teljességét, abban a pillanatban előtérbe lépett az, akinek ezt a stilusformát és ezt az egységet meg kell találnia és meg kell valósitania. Szeretik a rendezőt a láthatatlanul működő karmesterhez hasonlítani, ámde ez a hasonlat is sántít. Mert a rendezőnek sokkal nagyobb, bővebb lehetőségei és sokkal szigorúbb megkötöttségei vannak. A lehetősége nyilván ott van, hogy ugyanannak a darabnak nemcsak egyetlen stiláris lehetősége van. Amikor Reinhardt a Vizkereszt első kisérletében a farsangi játék gondolatából indult ki, ez lehet helyes stilusforma, amelynek konzekvens körösztülvivése művészi teljességet ad egy előadás keretében, de egészen bizonyosan nem az egyetlen forma, amelyben a Vizkereszt előadása elképzelhető. S a rendező szerepének megitélésénél soha sem szabad elfelejteni, hogy a dráma mint irásmű soha sem maradéktalanul szinház, s a szinház sohasem maradéktalanul a dráma. Kell tehát egy egységes erőnek és energiának lenni, amely az irott drámát átköltse szinházzá. A rendező az, aki mint dramaturg mindig a dráma teljességétől és mélységeiből indult el, hogy a szinház teljességéhez jusson el.

Modern képzőművészeti törekvésekről lévén szó, talán pillanatra fölöslegesnek látszik, hogy ennyire részletesen foglalkozom itt a rendező szerepével. De a későbbiekből ki fog tűnni, hogy a rendezőnek ez a meghatározott szerepe egyszersmind fék és korlátozás. Mikor a szinházművészetben, ha nem is éppen wagneri értelemben, Gesammtkunstról kezdtek beszélni, abban a pillanatban nemcsak egységek támadtak, hanem diszharmóniák is, sőt kevésbé egységek, mint súlyos ellentétek.

Ez az összművészet régebbi időknél fontosabb szerepet juttatott a drámán és a szinészen kivül egy harmadik művésznek, a festőnek. Magyarán szólva a dráma és a szinész egymással való küzdelméhez még egy harmadik küzdő fél csatlakozott, a festő. A szinész őrizte a maga hegemóniáját, és ezzel együtt minden ellentéten át a drámáét is. Ezzel szemben a szinpadon friss szabadsághoz jutott festőművész egyre követelőbb lett. Eleinte csak egyenrangúságról volt szó, később már egyeduralomról. Nem kell egyébre gondolnunk, mint a müncheni úgynevezett relief kisérletekre, amikor a szinpadra betörő festő a szinész minden mozdulatát nem a drámából, hanem a képből kivánta levezetni és megszólaltatni.

Ezek a szórványos félrecsuszások túltengések és túlkövetelések azonban nem döntő fontosságuak és nem csorbitják azt a valóban értékes és nagy feladatot, amely a modern szinházművészetben a naturalizmus elmulása óta a modern festőművészi törekvéseknek jutott. Csak éppen egy követelésével állitódott a másterületről jött pikturai fantázia elé, hogy szükségletszerint alá tudja rendelni magát egy egészen külön világnak, a szinpadénak, aminthogy

RÉVÉSZ IMRE: KORA REGGEL

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

a drámaíró is, mint másik tényező, kell, hogy ugyanígy alárendelje magát ennek a különös rendeltetésü és különleges törvények alatt álló víziónak. A drámairók között is ritka kivétel egy-egy Goethe, aki a maga irásművének teljességét önként és a saját megérzése alapján nyirbálja meg és alakitja át a szinház szükséglete szerint. Festő is ritkán akad, aki saját magában tudja uralkodó képfantáziáját hozzá idomitani, felfogásban és részletekben ezekhez a szükségletekhez. Ezekkel a követelésekkel szemben kellett a modern színházművészetnek annyira kihangsulyozni a rendező szerepét. Amint a naturalizmusból és az irány-drámából felszabadulva egyre távolabb kerültünk a szó-

RÉVÉSZ IMRE: HAZAFELÉ

A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

szerint vett ábrázolás művészetétől drámában, színházban és pikturában is, a színház művészetének végső elgondolása erre inkább visszatért eredeti rendeltetéséhez és jelentőségéhez: a játékhoz, a játékhoz a maga szimbolikus értékeivel. Ezzel együtt egyre fontosabb lesz a modern pikturának beilleszkedése ebbe a játékba. Mennél magasabbrendü ilyen szempontból a dráma, mennél teljesebb a színészi munka ez összefoglalón és szimbolikusan játékos kiépitése, annál szükségszerübb kiegészitője a kép, amelybe mindez belefoglaltatik.

Valahol azt olvastam, hogy a naturalizmus még a nagy drámában sem adott egyebet, látványosság szempontjából, mint jelmezbálokat, történelmi hűséggel. Valóban igy is van. Részletekig megfestett gazdag csarnokok — hamis valóság keresésében — szines jelmezek, amelyeknek nincs közük a mellettük álló kosztümhöz, sőt leggyakrabban nincs közük ahhoz a figurához sem, aki viseli őket. Sem kivülről, sem bévülről nem voltak harmonizált tényezői a szem és a fül e közös viziójának, amelynek neve: színház. Aztán megkezdődtek az első kisérletek, amelyek valóban pikturát akartak adni a szinpadon. Edward Gordon Craig és Adolphe Appia nevéhez fűződtek ezek és nagyon érdekes, hogy már e kezdeményezők meglátták a szinpadon a tér és a bele helyezett színészember festői egybehangolásának legsulyosabb problémáját és legfőbb nehézségeit. A festő képet lát, egy-egy pillanat mozdulatlanságában, vagy egy-egy pillanatnak sűritett mozgásában. A szinpadi térbe helyezett színész azonban nem figurális kompozició egy festő tabláján, hanem továbbmozduló valami. Tovább mozdul nemcsak helyben és gesztusban, de időben és indulatokban is. Egy-egy szinházi előadás keretén belül lehetnek pillanatok, sőt pillanatok egész sora is, amikor uralkodóvá lesz e festői fantázia térbe helyezett figurális kompoziciója. De nem szabad elfelejteni, hogy a szinjáték legfontosabb részei éppen azok, amelyek e festőien megmerevithető pillanatok közé esnek: a drámai akció továbbfejlődése feltámadó feszültségei és megoldásai. Az impresszionista és profán szinpad pikturája azonban ezen a területen nagyon jó megoldásokat keresett és talált. S művészek egész sora teremtett iskolát abban, hogy miként lehet egy jó rendező fantáziáján keresztül egységet teremteni, dráma, szinjáték és piktura között. Miként lehet segitségül véve a világitás technikai eredményeit a szinpadon, a térből épp olyan eleven és tovább fejlődő valamit alkotni, mint maga a szinjáték többi része. S miként lehet vonalak és szinek ritmusában, téren és kosztümön

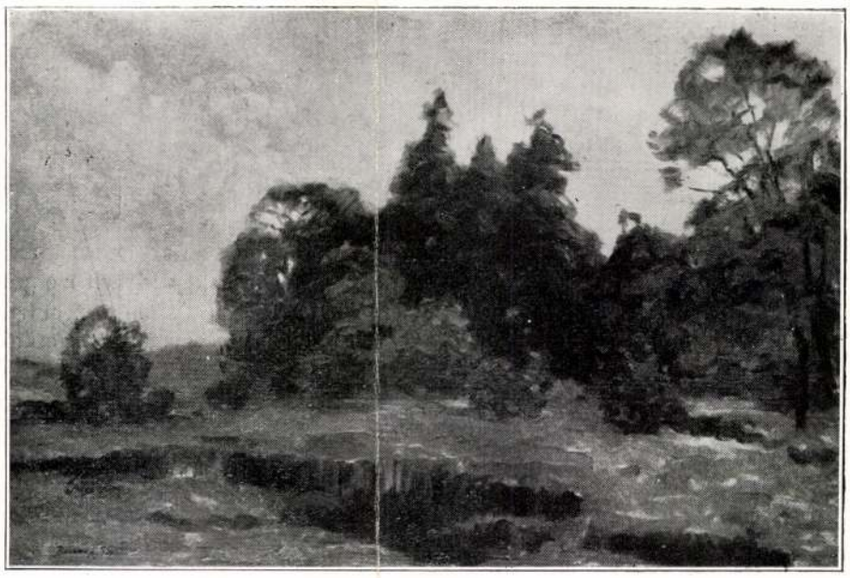

BOSZNAY ISTVÁN: ALKONYAT ESŐ UTÁN
A Műcsarnok Tavaszi Tárlatáról

át ugyanazt az elgondolást szólaltatni meg, amelyet a rendező a színjáték stílus formájául megtalált. Csak egy Leon Bakszt Scpeurich, Stern, Orlik, Strnad, az amerikai Simonsen, az orosz Golovin egy-egy ilyen megoldására kell gondolnunk, hogy lássuk, hogy az impresszionizmus és a késői impresszionizmus színháza itt valóban jó megoldásokat talál, amelynek egyetlen hibája még mindig a kép tulgazdagsága volt csupán.

A fejlődés azonban itt nem állhatott meg. Nem állt meg a drámában és nem állt meg a színészi játékban sem. Az új drámai törekvések egyre stilizáltabb, leegyszerüsitettebb, összefoglalóbb, univerzálisabb és kollektivebb érvényű formai jelentkezéseket kerestek és ezen az alapon egyre sűritettebb, expresszivebb lesz a színészi játék is. Minden mondat mögött egy-egy gesztus él, a csevegés, a causerie s a nagy tiráda megszünt. S még a legbőbeszédübb modern franciák is összefoglaló gesztusokra épitik a szót, s nem szóáradatok mögé rejtenek gesztusokat. A német, francia avant garde Kaysertől Lenormandon á s ha tetszik, az amerikai O,Neil-en át a legszélsőbb törekvésű drámai próbálkozásokig többé-kevésbé megtalálta a maga szinpadi játékformáját, de nem mindig és nem egészen találta meg a maga pikturai kiegészitését. Időben e drámai kisérletekkel együtt kinálkoztak az uj festői irányok kisérletei a kubizmustól az expresszionizmusig. De itt a térnek és a belehelyezett embernek viszonyában új nehézség támadt. Mindezeknek a festői irányok a természettől való elszakadásban megváltozott formalátással álltak a valóságos dolgokkal szemben. A kubista vagy expresszionista kép a szinpadon a maga dekorativ hatásában elformálódva a valóságtól, szembe találta magát az emberrel, aki a maga élő valóságát nem tudja megváltoztatni. Kitömött kosztümök formajátéka és stilizált gesztusok hiába próbáltak és próbálnak holmi kubista képre emlékeztetni az orosz *Lentuloff* vagy *Amosova* díszletei között, kosztümön és gesztuson át tört elő az élő ember, a valóságból való elszakithatatlanságában. Még ahol ez a modern dráma konstrukciójában apró percekig tartó scénákra tagolódott, ott volt némi lehetősége ezeknek a kisérleteknek. Néhány pillanatra bele lehetett fogni a valóságos embert a valóságtól teljesen elszakadt képbe. Amint azonban a régi drámához vagy szabályos felvonásos konstrukcióval dolgozó modern drámához nyultak hozzá, a képtelenség nyomban kiderült. Arcot, testet még el lehet maszkirozni képhatások kedvéért, de nem lehet elmaszkirozni az eleven emberi szemet és a hangot. Pontosan érezte ezt *Mayerhold,* amikor a Gogol Revizorját ilyen szempontból a szabályos felvonásokból tizenöt képre dolgozta át. Ma pedig éppen az oroszok *Mayerhold,* Tairoff és néhány tanitványuk helyes nyomon keresik a kivezető utat ebből a képtelenségből. Ezekben a legujabb kisérletekben ők lényegében oda, ugyanoda jutottak el, ahonnan az impresszionista szinpad első tapogatózásaikban elindult. A szinpadi kép lényege főleg diszletrészében elsősorban nem piktura, hanem leegyszerűsített architektura és konstrukció, s ez architekturák konstruktiv problémáiban találják meg azt az összefoglaló hatást, amely teljessé teszi a szinpad látványosságát pikturai szempontjából is és akadálytalanná a szinjáték teljes érvényrejutását. Ezen az architektónikus alapon várták az impresszionizmus idején a továbbfejlődést, mikor Edward Sardon Garz első kisérletei jelentkeztek s amikor a Shakespeare szinpad diszlettelen hármas tagoltságát támasztották fel a középkori misztérium szinpad konstruktiv emlékeivel együtt. Ugyanezen a konstrukciós és architekturás alapon várjuk most is a továbbfejlődést.

Végül azonban az összefoglaló elv pikturai szempontból az, hogy a szinjáték mindig vizió is és látványosság is. Akár egyéni tragédiáról vagy kollektiv drámáról van szó, akár az amerikai származású revűről, amely a mai életformákhoz viszonyítva keresi ugyanazokat a dekorativ és ornamentális hatásokat, mint a régi balett.

RÉVÉSZ Imre festő

Szovjetunióban található festményeiről

Művtört.Ért. 1989 1-4 167.

Urkunden und die ältesten Urbare des K
Stephan
Quellen und Erörterungen zur bay
München : C.H. Beck'sche Verl.
1988

378 (M)
Vierhundert Jahre Aarauer Maienzug / H
Maienzug-Jubiläum
Aarau : Aargauer Tagblatt

379 (M)
Vorgeschichte der deutschen Stämme : g
Boden / hrsg. von Hans Reinerth. - Bd.
Leipzig : Bibliographisches In
1940

380 (M)
Wegenetz europäischen Geistes II : Uni
Schriftenreihe des Österr. Ost-u
München : Oldenbourg
1987

RÉVÉSZ Imre festő

egy pantellje található a Perčić-gyűjteményben

ld. Perčić 113. p.

sigmond talán a tokaji terveket követve végeztették a vár elyreállítását, míg Kassa és Szatmár újra a király fennhaósága alá került.[22]

EK

D'ordine della Regia Mtá Vra mi é stato significato dal V. Marchese don' Annibal Gonzaga etc. che la Sacra Ces.ea Mtá del'Imperatore, mio Clemen.mo Sig.re, comanda ch'io debba transferirmi in Vngaria Superiore, et Transiluania, per essequire quel tanto mi sará imposto, et ordinato dal Prencipe di Transiluania; Má perche l'aria di quel paese non conferisce alla mia salute, massime nell'estate, essendo io l'anno 1640., che fui pur d'ordine della medema Mtá Ces.ea, per leuare le misure, e disegni, che tengo ancora presso di me, di tutte le fortezze, e frontiere col Turco, stato amallato sei mesi continui, con non poco pericolo di perdere la uita, come puol testificare il V. Conte Paulo Palfi, et per non saper io la lingua Vngara, ne Transiluana, et anco per non esser io asuefatto al souerchio modo di beuere, che usono in quei Paesi, massime con forastieri; Spero perció che Sua Mta Ces.ea non uorra permettere ch'io debba andare in Transiluania: delle fortezze, et frontiere dell'Vngaria Superiore poi, senza ritornarui, io potrò far quá li disegni, sopra le misure, che già tengo, Pure quando la Mtá Sua fosse poi rissoluta ch'io ui ritornassi, et andassi ancora più oltre prontiss.mo saró sempre ad essequire

Révész Imre

102. Révész Imre: Est.

Műcsarnok 1902. tav.
nemzeti. kiáll.

19. † Munkácsy Mihály: Éjjeli csavargók.

PÁSZTORTŰZ
A PUSZTÁN

FESTETTE
RÉVÉSZ IMRE

Mannheimernek a világ nem csak színkép, hanem hangulat és értelem is. Nem igen tudok hamarjában valakit is festőink között, akinek a festészete olyan tökéletesen megfelelne annak a definiciónak, hogy a műalkotás a művész temperamentumán keresztül nézett darab világ, mint Mannheimer festése. — Bármit is ábrázol, mindenben megnyilvánítja az ő sajátos látását, különös fölfogását. Minden, amit lát, már is nagystílűen mutatkozik neki, de ő nem juttatja rögtön kifejezésre, hanem előbb átutalja az emlékezetének. A képei komplikált intellektuális munka eredményei. Lát és földolgoz, azután emlékszik és átdolgoz. Lát ezer elemet, földolgozza őket pozitiv tudássá, azután megszerkeszti a képet az emlékeiből, emlékeiben gyökerező fantáziájával; megeleveníti, megtestesíti, nagystílűvé formálja a maga sajátos fölfogásával s aztán ezt az ilyen formán testté vált természetet, ezt az alakot, pozitiv formát öltött képet — lefesti. Szakasztott úgy, mint a csakis lefestők. Látja a színek, a felületek, a foltok, az árnyékok játékát, látja a vibráló fénynek formát és színt alakító hatását is. Látja a mélységeket és a színértékkülönbségeket, a távlat kialakulását és a levegőnek térformálását.

Már megírtam róla, hogy a természetet tragikus hősnek tartja. Hősnek, aki csupa heroikus erő, akinek a megszólalása: villám és égzengés és fölindulás és vulkánok tűzforradalma, s akinek bármennyire szertelen is az ereje, el kell tűrnie azt, hogy az emberi békés munka uralkodjon rajta s akinek bele kell nyugodnia abba, hogy a mosolygós verőfény és játszi tavaszi kedvesség is érvényesülhessen benne. Ez a hős tragikus hős. Attól, hogy a természetet ilyeténképen dramatikusan jeleníti meg s hogy indulatok, erőöntudat és lázongó harag megszólaltatójává avatja: Mannheimer pátosza néha szertelenné lesz. Szertelenségétől pedig megzavarodnak festésében a színértékek, aránytalanok lesznek a mélységek, ónossá lesz a levegő, kemények lesznek az alakok. Hanem ezekben a szertelen képeiben még kábítóbban nyilvánul Mannheimer erős kolorizmusa. Amely különben is javatehetsége. A színekben való öröm szinte ugyanúgy uralkodik a képein, mint a fölfogásának nagystílűsége. Ezzel a kedvével is a pátoszt szolgálja. Színei sajátságosan mélységesek, nem annyira ragyogók mint komor sűrűséget, töménységet éreztetők. Nehezek és mégis nyugtalanok. Nagy súlylyal rontanak egymásnak. Egymással küzdenek, nem csak úgy pihennek egymás mellett. Mintha azért rakták volna őket nagy, bátor ecsetvonással egymás mellé, hogy egymást izgassák s az egymás uralmát a maguk érvényesülése kedvéért zavarják.

Sokfélekép fest és a festése mégis mindig egyforma, és mindig a rajzolás uralkodik benne és mindig a kifejezés határozottsága, majdnem kemény határozottsága, szigorú meghatároltság, az egymás mellett levőségeknek pontos, energikus különválasztása jellemzi festményeit. Az a sokféleség megkapó routint, a tudás pedig páratlan ügyességet nevelt beléje. A képei javarészét nézvén, azt érezzük, hogy Magyar-Mannheimer a festése fölött áll s hogy bár e festésben mindenütt erős individualitás nyilvánul: a festés nem izgatja, nem kap bele a lelkületébe, nem fárasztja az idegeit, nem zavarja az érzését, gondolkozását. Fest, mert örül neki, hogy tanuságot tehet a tudásáról. Mintha csak ez a tanuságtétel inspirálná!

Talán szeszélyeskedés az, hogy a festőknek ezt az egymáshoz viszonyítását folytatom, de talán több nála: olyan kíváncsiság, amilyennel a folyók torkolatánál megszokták figyelni azt, hogy meddig látszanak különváltaknak az egymásba ömlött vizek? Meddig érezzük tájfestőink festésében a hangulat vagy a dekoráció külön hatását, s hol olvadnak össze ezek az uralkodó fölfogások? Tulajdonképp nem is a fölfogásokban való rokonságot keresem, hanem inkább egymással szembe vagy egymás mellé állítom a különböző fölfogásúakat. Úgylehet, hogy ez csak kritikusi sport, de talán kritikai megállapítás-számba is mehet.

Így állítom egymás mellé, egymással szemben Glatz Oszkárt és Grünwald Bélát, így kutatom például a szolnoki és a nagybányai tájfestők viszonylatát, s így állapítom meg, hogy akárhogy egybefolytak, elegyültek is a táj dekorativ és hangulatos fölfogásának hullámai: az uralkodó fölfogás sodra minden festésben észrevehető. Nem a naturalizmus, nem az impresszionizmus, nem a pozitivizmus, nem a kifejezés, hanem a fölfogás domborítja ki igazán tájfestőink sajátosságát. És bárhogy találkoznak is, bárhogy egybeszűrődve látszanak is azok a fölfogások, a belőlük kiformálódott egyéni sajátságok a maguk főirányához hívek maradnak.

Glatz Oszkárt a Fényes Adolf szomszédságában látom, Grünwald Bélát a Ferenczy Károlyéban. Glatz Oszkár a természet dekorációját ábrázolván, naturalisztikus valóságfestővé, Grünwald Béla pedig hangulatok megszólaltatójává lesz. Amaz annak a tudatosságnak festője, amely nem apriorisztikus, hanem a látás eredője, emezt megihleti a természet sejtelmessége, amely szintén nem előre föltételezett, hanem ugyancsak a látás nyomán támadt. Glatz Oszkár a verőfény abszolut festője. Neki a világ csak világítási probléma, a világosságot pedig, az ő hite szerint, más is nem adhat csak a forrón tűző nap. Akkor, mikor delelőjén

Uj Idők

Szépirodalmi, művészeti és társadalmi képes hetilap

Előfizetési ára Félévre 8 korona

Szerkeszti Herczeg Ferenc

Előfizetési ára Negyedévre 4 korona

VII. évfolyam 1901 december 15. 51 szám.

A TARTODI MEDVEHAJTÁS

Regény

Írta: MALONYAY DEZSŐ Folytatás

Nem vonta vissza, nála hagyta a kezét s állt mozdulatlanul.

Valami úgy marasztotta: jobb volna megfordulni, vissza, a sötét erdőbe s ott menni, menni a ködben... Minek is jött így el a Juonék kunyhójából?... Mert érezte, hogy nem mondott el mindent, hogy nem úgy kellett volna beszélnie Deéghel, ahogy beszélt. Most tudna neki könyörögni s az nem szégyen. És ha szégyen!?... Mindegy, letérdelhetett volna eléje, átölelhette volna a lábát, könyöröghetett volna:

— Nem vagyok én rossz, ne hidd! nem tudod te, hogy én milyen vagyok, senki sem tudja! szeretlek s azt teszem, amit kívánsz! Ne is szeress addig, amíg meg nem érdemlem, amíg hinni nem tudsz bennem! elmegyek hozzád cselédnek, addig szolgállak... akár mindig a cseléded leszek! Lásd, most mi lesz belőlem? rossz leszek, pedig nem tehetek róla és majd azt hiszed, hogy nem voltál igazságtalan hozzám... mit csináljak? ... ha meghalok, akkor se hihetsz bennem... Lásd, én nem tudom azt úgy megmagyarázni, de én szeretlek, pedig én se hittem tebenned, én nem hittem eddig soha senkiben, mégis mindegy... Ha bizonyosan tudnám, hogy Zsazsa akkor nálad volt, amikor hozzád menekültem, az is mindegy volna nekem, azért én szeretnélek... bocsáss meg, hogy ilyet merek gondolni rólad — —

— Menjünk, — biztatta a báró.

Hát ment.

Mintha merő idegen volna ott a kastély előtt mindenki, a kastélyt is most látja életében először s olyan különös, azok a máglyák, a sok lobogó fáklya, a kürtszó, az ide-oda mozgó emberek, a zaj, a nevetés... Mi ez? kik ezek? mit csinálnak ezek itt? — gondolta, anélkül, hogy egyáltalában tudni is kívánta volna.

A kastélyfalat nyaldosó tűzfény s a rőtt világosságban imbolygó hosszu árnyalakok azon a falon, meg hogy milyen végtelen, milyen fekete a sötétség a szomszédos hegyoldal fenyőfái közt — — Istenem!...

És mintha álmában, olyan egyszerre történik minden, úgy folyik össze érzés, gondolat, hang, kép s ő akarat nélkül, tehetetlenül, egyszerre érzi, hallja, látja mindezt. Ni! Ott hátul, a fák alatt, milyen sokan vannak, rongyos emberek, nagy botokkal, a szemük úgy csillog, sóvárogva bámulnak... Ha előrohannának, ha szétszórnák a tüzet, meggyulladna minden s a botokkal agyonvernék egymást...

Mintha abroncs szorítaná a homlokát: kábultan hallja, hogy köszöntik, szólítják. Ez is beszél, az is mond valamit. Két medve.:. három medve... a fönség milyen jókedvü...

— Gituci! — súgja neki a báró, — szedje össze magát!

Erre összerázkodik, mosolyogni is próbál s kezdi tudni, megismerni amit lát, de mintha narkotizálva volna teste, lelke: szúrhatják, vághatják, fűrészelhetik, látja, tudja mit csinálnak vele, de nem érzi.

Látja a jó embert: az egyik medve tarkóját cirógatja, — mintha egy hizott disznót tapogatna, hogy milyen jó kövér!

Egyik vadász meséli, nagytitkolózva:

— Képzelje, Gituci, a princünk elaludt a standon, már hallottuk a medvét, a jágerje nem merte fölkelteni, nekem integetett, hogy mit csináljon...

Egy másik vadász, — dekadens vállu, vékony lábszáru, dúsgazdag majoreszkó, de örökké tátva a szája s úgy néz a leányra, hogy majd kicsurrannak bambán sóvárgó szemei, — hülye vigyorgással ténfereg Gituci mellett s már vagy ötször ismételte, szegényke:

— Jaj de szép maga! jaj, de szép! — Mint a kecske, amikor a sóra mekeg: — jaj de szép maga! — és egyre bizalmasabban vigyorgott. Megszokta már a

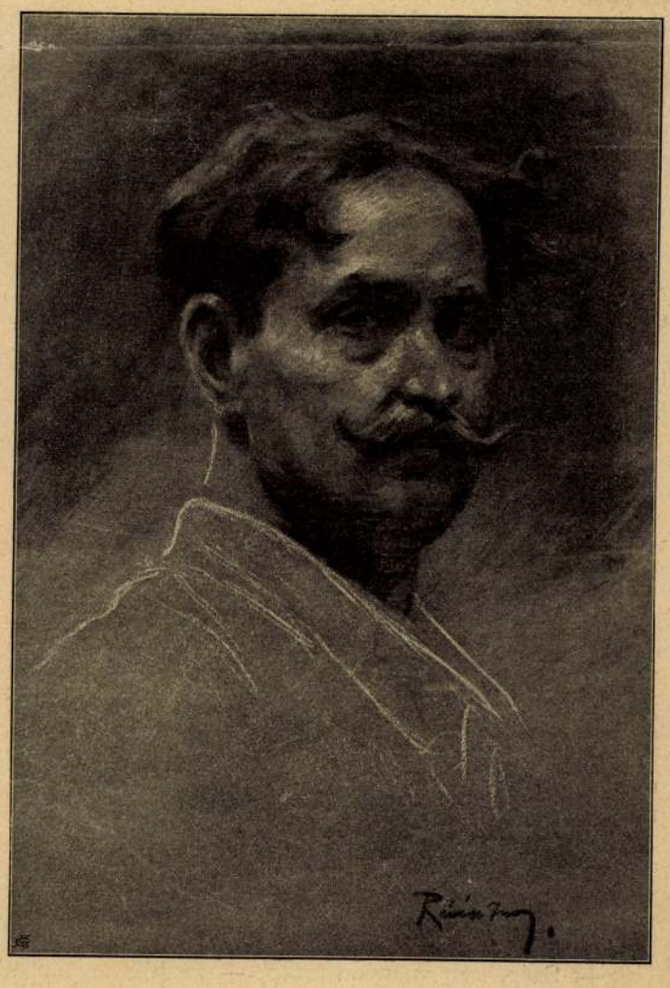

Révész Imre
A művész magarajzolta arcképe

majoreszkó, hogy a nők kurizáljanak neki s ő csak vigyorog: — nem rossz, Nem rossz, hehehe! . . .

— Három medve! Mi!? — dicsekszik Gitucinak az a szepességi gróf, akinek olyan lilavörös a balarca s éppen ezért, híres jáger. Szereti, ha azt hiszik, hogy valami rettenetes mackó tenyerelte pofon s kétszer duellált már, mert a kaszinóban kisütötték rá, hogy a dajkája forrázta le fürösztés közben. Különben, ez is úgy találja, hogy: — milyen jól néz ki maga, Gituci!

Két urfi is szaporán törleszkednek a szép leányhoz. Csak úgy dül belőlük a konyak szaga.

— Ez a maga Radlenje, — szemtelenkedik az egyik, — nem tetszik nekem. Mialatt mi a medvét lessük, ő itthon vadászik. Reménylem, Gituci, magának jobb izlése van?

— Hadd el, — fitymálja a másik, a kis Stefi gróf, — én azt hiszem, félti a bőrit az atyafi, azért ül itthon.

— Stefi! — hangzik a leány hata mögül a Radlen parancsoló mély hangja.

— Parancsolsz? — fordul oda engedelmesen Stefi gróf s milyen készségesen mosolyog.

Radlen erősen megnézi. Kurtaszáru fapipa a szájában. Lassan lép Stefi gróf elé. A gróf ajka idegesen rángatózik, kényelmetlenül érzi magát a másik urfi is. Radlen hol az egyiket, hol a másikat mustrálja s aztán csöndesen dörmögi, csak úgy félszemmel célozva feléjük:

— Rá akarok gyújtani . . . S akár a cselédet, kurtán utasítja őket: — Gyufát!

Stefi gróf már nyujtja neki a gyufát. Radlen elmosolyodik, int neki:

— Gyújtsd meg! – s pipájával szájában, még közelebb lép hozzá, egészen melléje. Az urfi szolgálatkészen tartja az égő gyufát a pipa fölé, Radlen aprókat pöfékel s összehúzott szemöldöke alól, dermesztő, hogy milyen hatalmas a nézése . . . Bólint . . . köszönöm . . . jól van . . . kotródhatsz . . .

Most lép ki a kastély elé, az erkélyre, a szép asszony. Prémes bekecsben van ő is, sapka a fején, éppen úgy öltözött, mint Gituci. Igazán szép, méltóságos alak ott a fáklyafényben. Vállán fekete prémboa.

Mosolyog, ragyog a szeme, boldog, jókedvü, kedves mindenkihez.

Most ér Gituci mellé.

Mintha terhére volna, leemeli válláról a boát, Johan, a komornyik, már nyul utána, hogy átvegye, de ő Gitucira tekint . . . Ni! hát ez is itt van! . . . Éppen jókor! . . . S odanyujtja hanyag mozdulattal, akár a komornájának, a boát, utasítván, s már akkor rá se igen nézett:

— Kérem, vigye ezt föl a szobámba.

Gituci nem mozdul. A szép asszony feléje nyujtott kezében a boa.

A két urfi s a majoreszkó meglepetten nézik a jelenetet. Hát ez mi? A majoreszkó. szinte becsukta a száját.

A szép asszony mintha maga is csodálkoznék, a leányra tekint, egyet villan a szeme, de mielőtt szólhatna, Radlen nyul a boa után.

— Ha megengedi?!

— Köszönöm, báró, de bizzuk ezt csak a kisasszonyra, — s a leány felé akarta lökni a boát.

Radlen ügyesen, mielőtt a szép asszony mozdulatát más is észrevette volna, elkapta s ebben a pillanatban riadtak harsonára a kürtök: a fenség! . . .

A princ lépett ki a kastélyból.

Kedélyesen, nekipirult arccal, fogai közt lógott a vastag szivar, bólintgatva jött le. kissé mintha bizonytalanok volnának a lépései . . . Tömérdek konyakot tud inni a fenség.

— Szép, szép, nagyon szép, — mondta angolul s fölöttébb meg volt elégedve.

Midenki őt nézte, mosolygott feléje mindenki. Néhány szót váltott a szép asszonynyal, mondott valamit Radlennek s már indulni akart, hogy körüljárja a ravatalt, amikor megpillantotta Gitucit.

Megmagyarázhatatlan, szuverén szeszély, a korlátlan kedvü nagyúrnak az az utánozhatatlan, irigyelni való, jellemző sajátsága, hogy akkor felejt el valakit, amikor neki tetszik s úgy nyul az ember után, mint egy cigarettáért, — elég az hozzá: a princ megpillantván Gitucit, egyszerre átváltozott s ámulva leste az egész társaság, hogy mit csinál.

Mintha egy vérbeli hercegnővel találkozott volna, kiegyenesedett, ellökte szivarját s olyan tisztelettel, mégis bizalmasan sietett a leányhoz. Kérte: járnák együtt körül a medve-ravatalt.

— Akarja? — s a karját nyujtotta.

Gituci bólintott s úgy karonfogvást haladt el a fenséggel a szép asszony előtt. Magasra emelték a fáklyákat, harsogott a kürt, búgott a panaszos havasi tülök, hódolattal hátrált előttük mindenki.

Gituci megpillantotta Deéghet.

Most érkezett, lassan ballagott az erdő felől, vállán a puska. Feje lehorgasztva, mintha elvesztett volna valamit s azt keresné a földön.

— Mit gondol most rólam? — rezzent össze a leány s elpirult.

Tekintetük találkozott.

Közönyös, kifejezéstelen a férfié, mintha nem ismerné, soha eddig nem is látta volna, — a leány . . . szégyelte magát, de abban a pillanatban meg is találta kétségbeesett mentségét:

Ő az oka, — gondolta, — miért nem rohan ide értem, miért engedi, hogy más vegyen el tőle . . . szeret? . . . Hát szenvedjen; lássa, hogy másé vagyok! . . . nem hitt bennem? . . . eh! komédiás ez is, sóvárgó, hazug férfi! nincs szerelem! Nem a lelkünk kell ezeknek, azt meg se értik . . .

Büszkén, kihívóan haladt a fenség karján.

A lépcsőn, két oldalt, glédában a cselédség, oldalt a fáklyások, mögöttük jöttek az urak s ő olyan méltósággal tért a kastélyba, mintha esküvőre, oltár elé vezette volna a princ.

VI.

Senki, senki, maga az igazságosztó jó Isten se kérheti számon már ezután attól a sápadt szép leánytól, hogy miért történt, ami történt.

Te teremtettél bennünket, Uram, szívet is te adtál, — te tudod . . .

Mégis, a te bölcseséged talán: előbb nyomorultak, nagyon szerencsétlenek kell legyünk, hogy azután vánszorogva, bénán, megalázkodva beérjük irgalmad alamizsnáját, a boldogságot.

Mert, ugye, — gloria victis! . . . dicsőség a legyőzötteknek.

VII.

— Maga a szobájában marad, többé az asztalomhoz nem ül, — sziszegte a szép asszony.

— Csalódik, — felelt vakmerően Gituci, — le fogok jönni. Utasítson ki, ha tetszik. Megkértem a princet, hogy üljön mellém ma este. Megigérte.

— Ah! arcátlanság! . . .

A szép asszony reszketett dühében. A leány nem törődött vele, kész volt, képes lett volna bármire, csodálatos, halálra szánt erőt érzett magában. Addig vergődött, most már, mintha a leányerzésnek, a szűzies szeméremnek utolsó himpora is lehullott volna róla, féktelen vad elszántság és a következő pillanattal nem törődő kétségbeesés taszitotta, mindegy már, akárhová!

— Arcátlanság?! — suttogta s gyönyörködött a saját elvetemedettségében. — Ha a fenség óhajtaná, hát

maga képes volna engem levetkőztetni s mezítelenül ültetne asztalhoz . . . Hát miért jött ide a fenség!? Nem én velem kínálta?! A medve már megvan, most én következem.

— Megőrült! — dadogta Zsazsa s ösztönszerüleg hátrált a leány elől.

Gituci ott hagyta a folyosón, ment öltözni.

Sebesen kapkodta magára estélyköntését, alig három perc, készen volt. Összefont karral állt az ablak elé, nézett ki a vastag esti ködbe s magát látta az ablaküvegen. Nem gondolkozott, csak annyit tudott: mindjárt kondul a harang s én megyek le, az ebédlőbe . . .

Kissé mámoros volt az egész társaság, jó korhelykedvü. Hogyne! három medve! négy napja lesték már! . . . Egyéb hecc is kínálkozott.

— Képzeljétek, — beszélte bizalmasan a szepességi grófi, — Zsazsáék kamarása megcsípett, provokáljam neki Radlent.

— Mi bajuk?

— Radlen azt igérte neki, hogy megrázza a fülét. Ádika ezért meg akarja lőni.

— No, az bajos lesz.

— Megpróbáljuk. De most nem lehet, amíg ez a princ itt van. Ádika szörnyen haragszik. Szóltam Radlennek. A vén jegesmedve úgy kacagott, mintha csiklandoztam volna. Sehogyse akarja komolyan venni a dolgot. Hogy ő fél a kis kamarástól, ő nem verekszik, bocsánatot kér tőle s ha Ádika ezzel be nem éri, istenbizony megrázza a fülét. Mit szóltok hozzá?

Érkezett a fenség.

A fenség azon óhajtásának adott kifejezést, hogy ma talán ne ceremóniázzanak annyit! Hogy annál feszletlenebb legyen a medvetor, menten engedélyt is kért a háziasszonytól, hogy ő ma a kisasszonyt — azt a bájos gyermeket, aki annyira hasonlít anyjához, a szép myladyhez! — vezethesse asztalhoz. Mylady lesz kegyes intézkedni, hogy a terítéke is a fenség terítéke mellett legyen.

A szép asszonynak alig rándult meg az ajka s mosolyogva biztatta a princet, hogy fölöttébb kedves amit óhajt.

Az urak összenéztek s ők is hódolattal helyeselték, roppant szeretetreméltónak találták a fenség ötletét.

Az egyik kegyelmes, odasúgta a másiknak:

— Köszönöm! Nálam próbálna csak meg ilyesmit!

— Tudja hol van. Nem azért jött ide, hogy Gyél Ábrissal barátkozzék.

Belépett Gituci.

No! annyi bizonyos, — gondolták az urak, kivált az idősebbek, — ezért a leányért egy princ is elülhet néhány napig Gyél Ábriséknál.

Pirító volt az, hogy milyen tiszteletteljes hódolattal hajlongtak a leány előtt. Szinte vitték a fenségnek. Mint a vadászaton, a hajtásba került medvét . . . az a princé, az ő zsákmánya.

Hogy lenézte őket Gituci!

Hát szép vagyok, ugy-e? . . . Milyen nyomorultak vagytok! valamennyien!

Az asztalnál se törődött senkivel. A princ töltött neki s többször koccintottak. Az ebédlő mellett, egy kisebb fülkében cigánybanda játszott, a társalgás mind hangosabb lett, az urak mámorosabbak, a fenség arca pirosabb, homlokán gyöngyözni kezdett a verejték s mint egy mámoros faun, olyan sóvárogva nézte a leányt.

Milyen undorító! — gondolta Gituci, — s hogy izzad . . . Azt is látta, hogy a fenség keményített fehér ingmellén nedves foltok keletkeznek. Ösztönszerüleg irtózni kezdett tőle s most tekintett körül, keresett valakit, szinte segítségért. Látta Deéghet és Radlent . . .

Az utolsó fogást hordták körül.

Ekkor, egészen közel hajlott hozzá a fenség, súgott valamit s töltött a poharába. Gituci megborzongott . . . A szép asszony ügyelte . . . Gituci kacagva kapta föl a teli poharat, röviden felelt a fenségnek s egy hajtásra kiürítette poharát. A következő pillanatban vérpiros lett az arca, rémülten fordult a fenség felé s aki ügyelte, láthatta, hogy föl akart ugrani, de a fenség megelőzte.

A princ fölállt s az egész társaság követte példáját.

Karját nyujtotta Gitucinak, mintha misem történt volna köztük, — átvezette a dohányzó hallba.

Követte őket az egész társaság.

Ott már terítve voltak a kártyaasztalok, a jó ember kínálgatta a szivarokat. A fenség a szép asszonynyal is kezet szorított.

— Mi történt? — kérdezte Gitucit Radlen.

— Semmi.

Deégh került eléje.

— Milyen ragyogó kedve van!

Hát ez is! — gondolta a leány s úgy lüktetett a halántéka.

— Hogyne! Egy kicsit be is vagyok csípve. Magát bizonyosan érdekli, tudja mit mondott az imént a fenség?

— Gondolom.

— Dehogy gondolja. Merne is maga olyat gondolni! . . .

Féktelen kedvvel, mintha ennél váratlanabb nagy gyönyörűség nem is érhette volna, dicsekedve, kacagva, boldog hangon beszélte:

— Ugyan, ne nézzen rám olyan savanyuan! . . . Képzelje, végre eszébe jutott a fenségnek, hogy ő tulajdonképp találkára jött ide, hogy én hívtam. Figyelmeztetni kegyeskedett, hogy adósa vagyok . . . érdeklődött, merre van a kastélyban az én szobám? . . . Ami azt illeti, — s ezen kacagott Gituci a legvidámabban, — némileg fejébe ment a jó princnek a mai medve . . . megtapogatta a térdemet . . . Tessék! mintha magának kéne haragudni érte! . . . Az igaz, magam se sajnáltam volna arcul ütni. De majd hozzászokom. Olyan szerelmes szegény. Valamivel vakmerőbb, mint maga . . . Utóvégre, mind egyformák, ő se akar egyebet, mint maga. De ő . . . Ő hisz bennem s nem fog csalódni.

Deégh szánakozva nézte.

— Szegény leány! . . . maga jobb szeretne most sírni.

— Lehet. De inkább kacagok.

A maître d'hôtel a feketekávés tálcát szervirozta Gitucinak.

— Akar egy csésze kávét? — kérdezte Deéghet a leány.

A szép asszony is ott haladt el mellettük.

Mintegy ötletszerüen, pillanatra megállt. Deéghet kérdezte:

— Nos, rendben vannak? A kisasszony, — s Gituci felé intett, — ma délután tudtomra adta, hogy megkéri önt, venné feleségül. Gratulálhatok!

Gituci felelt neki:

— Meggondoltam. A princemmel maradok.

A szép asszony, mintha ezt már nem hallotta volna, ment tovább.

Gituci nyugodtan intézkedett, mint egyébkor, a kávés asztal mellett.

Külön kis ezüstüstben főtt a fenség kávéja.

Gituci fordított az üst elefántcsont csapján: egy csésze, két csésze, három csésze, a negyedik csak félig tölt meg.

A négy csésze egymás mellett állott a ragyogó tálcán.

A fönség maga jött kávéja után, vele Radlen. Szépen megköszönte Gitucinak a kávét; kis aranyszelencét vett elő zsebéből s cukor helyett abból tett egy szemernyit a kávéba. Fehér por, a cukorpótló crystallose; a fenségnek hajlama van az elhizásra, cukros holmival nem táplálkozik. Éppen olyan kis aranyszelencéje volt Radlennek is, — ő is úgy tett, mint a fönség, egy szemernyi port ejtett egyik kávéscsészébe s kevergette... Aki jól ügyelte, azt talán észrevehette, hogy a kanalat, amelylyel

DAC

Festette Révész Imre

a kávét keverte, beszélgetés közben leejtette s a csészét, kanál nélkül a tálcára helyezvén, lehajolt a kanál után. A kanalat az asztalra lökte.

Egyik csésze mellett most nem volt kanál s a tálcán három csésze állott. A negyedik már a princ kezében.

Kellemes zsibongás, mind erősebb havannafüst, az ebédlő felől hallatszott a zene.

Ami most történt, az olyan kábító sebesen, alig egy perc alatt történt.

A fenség már három este a számára főzött kávéból kínálta meg a háziasszonyt is. A szép asszony mosolyogva közeledett.

Radlen, — mert ő is abból kapott a fenségtől, — elvett egy csészét, nem azt, amelyik mellett nem volt kanál.

A tálcán két csésze maradt, az egyik telve, a másikban félig a kávé.

Radlen odalépett Gitucihoz. Sebesen, halkan mondta:

— A teli csészében méreg van. Azt adja neki!

A leány megdermedt. Kiáltani akart, nem tudott. Halálos rémület fogta el. Forgott vele a szoba.

Radlen a legnyugodtabban hajtotta föl kávéját.

Honnan jött oda, mit látott... Deégh Imre lépett Gituci mellé.

Radlen pokoli nyugalommal szólt hozzá:

— Te is a fenség kávéjából akarsz?

— Kérek, — s nyúlt a csésze után.

Gituci reszkető kézzel tolta feléje a tálcán a felig telt csészét.

A szép asszony már a fenséggel beszélgetett, kérte a kávéját. Maga a fönség vette el a tálcáról azt az egy csészét s nyújtotta át neki. Cukorral és kanállal Radlen szolgált, azután Gitucihoz fordult, mosolyogva beszélt:

— Jöjjön, huzassuk el a maga nótáját . . . Lássa, amit igértem. — És halkabban, egyre mosolyogva: — Kényszeríteni fogom, hogy szeressen. Az enyém lesz, szeretni fog. A karját! Jöjjön!

Ő fogta karon, vitte, nótát rendelni.

A szép asszony ekkor itta ki a kávét.

— Istenem, — rebegte a leány.

Radlen vezette, erősen szorította a karját. Gituci menekülni akart, nem bocsátotta.

— Ne féljen! — s még parancsolóbban: — Maradjon nyugodt!...

Az ebédlőajtó előtt megállt vele. Az urfiak is ott hallgatták a cigányt. A kis kamarás dirigálta őket, ő búsult. Stefi gróf bokázgatott, szeretett volna táncolni.

— Gituci! járjunk egyet!

— Szédülök, — hebegett a szerencsétlen s az ajtófélfához támaszkodott. Nem is lélegzett, tágra nyílt, meredt szemmel nézte, mi történik a teremben.

Mint az erdőben, ugy érezte magát most is: szakad rá valami, valami tömérdek, iszonyu, rettentő, egy egész hegy és menekülni kellene, szaladni, de nem tud moccanni, a kisujját se tudja mozdítani és kiáltani se tud.

A fenség kártyaasztal mellé ült. A többiek is keverték már a kártyát.

A szép asszonynak egyik kegyelmes, meg a szepességi gróf kurizált a kandalló előtt. A jó ember szivarral kínálgatta vendégeit.

— Fogadjunk, — szólt Stefi gróf, — a legolcsóbb szivarjait kínálja.

No most!...

A kandalló előtt élénkebben mozognak. A szép asszony föláll, sápadt, panaszkodik, hogy kissé szédül. Bizonyosan a füst!... Csak semmi feltünést! Nehogy a fenséget zavarjuk!... A kegyelmes kisérte az ajtóig.

A szepességi gróf pedig megmondta a jó embernek:

— Te Ábris! a feleséged nem jól érzi magát.

— Tudom, — bólint a jó ember. — Migrén, ugy-e? Ismerjük. Akkor van migrénje, amikor neki tetszik. Hadjatok nekem békét vele.

Aztán a kegyelmes is, meg a szepességi gróf is, leültek kártyázni. A maître d'hôtel hordatta az asztalokhoz a pezsgőt. A fenség bankot adott s kigombolta inggallérját.

TANULMÁNYFEJ Festette Révész Imre

Gitucit Radlen vezette a lépcsőházba s kezet csókolt.

— Menjen!

A leány szaladt föl a lépcsőn. A folyosón várta Lórika.

— Szent Isten, Gituci! Zsazsa nagyon roszul van.

Gituci rá se hallgatott, rohant a szobájába, nekidült az ajtónak. mintha üldöznék s üldözői rá akarnák törni az ajtót . . .

Radlen egy pillanatig ott állt a lépcsőházban. Elgondolkozott. Indult vissza a kártyázókhoz.

Eléje toppant Deégh Imre.

— Te?! — s csípője felé kapott, a késéhez.

— Én.

— Mintha kíváncsi volnál, hogy mit csinálok?

— Eltaláltad.

A báró egyet gondolt, elmosolyodott. Nem a kését, az óráját vette elő.

— Ejnye, mindjárt éjfél . . . Hát nézd, most kártyázni fogok.

— Meddig?

— Egyig. Esetleg félkettőig. Csakugyan, túlságosan kíváncsi vagy! . . . Tudod mit?! Tarts velem.

— Nem kártyázom.

— Akkor hát jóéjszakát.

És otthagyta Deéghet a folyosón.

A princ asztala mellé ült s kártyát kért ő is. Megnyerte rögtön az első tétet. És folyton nyert.

Vége köv.

Idegen írók

Marchesa Colombi

Szeretik „olasz Gypnek“ nevezni, pedig jóllehet a párbeszédet ő is könnyüséggel kezeli és tárgyait szintén a társaságból veszi, nem lehet a kettőt összehasonlitani.

Marchesa Colombi abban kitünő, ahogy elmondja a dolgait. Mintha leülne közénk és bizonyos igénytelen művészettel elbeszélné: ezt láttam, ezt hallottam, ez így kérdezett, amaz így felelt rá . . . s mi észre se vesszük, rövid vagy hosszu volt-e a története. Elég az hozzá, hogy nem unalmas soha. A verseiben elegáns, a regényeiben a hang mindig a tárgyhoz illik s a tárgy mindig figyelemre méltó, — de legjobb talán rövidke elbeszéléseiben, mik itt-ott ha kicsit felületesek, csak azért azok, mert a „chifonne“ világát akarja festeni, ahol tudvalevőleg nem hat mélyre semmi . . .

Ezeket a rövid dolgokat immár négy kötetben adta közre „La Cartella“ (irómappa) címen s mindig készséges kiadóra és olvasóközönségre talált. Ezekből adjuk az alábbi mutatványt is.

Még pár szót Marchesa Colombiról magáról. Az írónő tulajdonképpeni neve Torreani Mária. A híres Eugenie Torelli-Viollier nek volt a neje, akit az olasz ujságirodalom megteremtőjének tartanak s aki haláláig a „Corriera Della Sera“, a legtekintélyesebb olasz lap szerkesztője

volt. A regénymellékleteket rendesen a neje fordította, aki azonban később elvált férjétől és akkor vette föl a Marchesa Colombi álnevet, Ferrari Satira e Parini főalakjának nevéről. Ez a név azóta ismertté és kedveltté lett egész Olaszországban. Ime még pár főbb munkájának a címe: „Szerelem nélkül“, „Vihar és jó idő: regény hős nélkül“, „Egy vidéki házasság“, „A halál előtt“.

Egy kis bosszu . . .

Nem volt már Ipsilonne grófné szalonjában csak egyetlen egy vendég, mikor signora Icchese az izgatottságtól kigyult arccal belépett oda.

— Miért ilyen későn? — kérdezte a grófné. — Már nem is hittem, hogy eljöjj . . .

— Csak maradj, lelkem; nem akartam ebéd előtt jönni, az egész hosszu estét rád szántam. Hogy mégis itt vagyok, véletlenség . . . Tudod, mint rendesen . . . Kénytelen voltam följönni . . .

— Ismét?

— Ismét!

— De hiszen ez már üldözés! — kiáltott föl a grófné. Majd meggondolva, hogy ez a titokzatos szóváltás tulajdonképpen neveletlenség harmadik előtt, aki nincsen beavatva, folytatta:

— Nyiltan beszélhetünk, kedvesem . . . Ez az asszonyka itt bizalmas, régi barátnőm, habár fiatal, mint látod!

S bemutatta őket egymásnak.

A két hölgy kecsesen meghajlott, s önkénytelen rokonszenvvel nyújtott egymásnak kezet.

Signora Zeta, aki még nem vett részt a társalgásban, fiatal, vonzó kis hölgy volt, ámbár nem az, amit szép asszonynak mondanak. Sovány és kicsike. Két nagy okos szeme, kifejező szája harmonikusan egészítette ki, eredeti kifejezésü, helyes, eszes, úgynevezett race-arcocskáját.

Nagy csinnal, szinte előkelően öltözködött, de kerülve minden követelező árnyalatot; fényüzésébe egy kis nagyuri nembánomság is vegyült; soh'sem jutott volna eszébe uszályát fölemelni, hogy ruháját kimélje; soh'sem nyult nyugtalankodó kézzel óraláncához, hogy nem veszített-e el valamit a számtalan drága csecsebecséből. Lehet hogy egyikhez, sem kötötte semmi emlék. Úgy jelent meg a szalonokban s úgy tudott eltávozni, mint az előkelőség sokat emlegetett példányképe Madame Genlis, — figyelmet keltve, föltünés nélkül.

Nem tartotta illendőnek, hogy szótagolva társalogjon, sűrűn használja az „áh!“ mindent pótló igéjét, hogy csupán ujjhegyeit nyujtsa boldog-boldogtalannak. Nem finomkodott, nem vidékieskedett. Tudta, hogy ismerős házaknál is találkozhat alacsonyabb rangu „felebarátokkal“. De ő nem rang szerint bánt szívesen az emberekkel. Modorának hőmérője egyedül csak rokonszenvének kisebb-nagyobb foka volt.

Signora Icchese, tőle teljesen elütő alakra, kinézésre; magas, szőke, csupa szín, friss mint egy virágszál. Csak a modora ugyanaz, vonzó, urias tartózkodó. Gyakran találkoztak ismerős házaknál s váltottak is pár szót, de eddig joformán csak névről ismerték egymást, bár úgy messziről mindig bizonyos vonzalom füzte őket össze.

Könnyen ment hát az „idegen“ beavatása a titokba . . .

— Csak képzeld — kezdte a háziasszony, — ezt a szegénykét mindennap kiséri egy tolakodó gavallér, olyan szemtelenséggel és kitartással, mintha okot adott volna rá.

— Csunyaság! — hagyta rá signora Zeta. — Így nevelik a mai fiatalságot . . .

— Ugy-e? — sietett közbeszólni signora Icchese is. — Annyira restellem a dolgot, hogy mikor észreveszem, hogy megint követ, az első ismerős házba menekülök . . .

— Kérem, tekintse ezentúl menhelynek az én házamat is, — mosolygott rá a kis barna hölgyecske. — Az asszonyoknak különben is kötelességük, hogy egymást segítsék, még ha örömet nem okozna is, hogy magamnál láthatom . . . Aztán biztos kísérettel bocsátom majd útnak . . . a férjem nem a mostani fiatal uraink iskolájában nőtt fel, komoly, tanult ember . . . Nem illik a divatos léhűtők közé, akiknek van ugyan egy két uri szokásuk, de fogalmuk sincsen az igazi udvariasságról.

— Szívből köszönöm. Ha megengedi, anélkül is meglátogatom, hogy az az unalmas fráter kényszerítsen rá . . .

Utasításokat cseréltek ki. Tisztába jöttek a zsur napjával s aztán beszélgettek tovább erről, arról . . . a férjeikről, akik alig várják, hogy bemutassák őket . . . Amely türelmetlenségről az illető férjek nem igen tudnak persze.

Alig pár nap mulva — signora Zeta éppen reggelizni készült — éles, ideges, szinte illetlen csengetés zavarta meg, s mindjárt rá önmagából kikelve, még fölhevültebben, mint a multkor, signora Icchese lépett be.

— Ó cara! Ily korán? Megint az a tolakodó?

— Az, az! Ide kellett menekülnöm. Megbocsát? Hisz tudhatja . . . Szörnyen bánt . . . Csinos első látogatás . . .

— Ugyan édes! jól esik a bizalma . . . Hanem az az ember csakugyan javíthatatlan.

— De még mennyire! képzelje, ma már odáig vitte, hogy meg akart szólítani . . .

— Ez már csakugyan sok! Szörnyü neveletlenség! S ha meggondolja az ember, hogy van valahol egy szegény teremtés, aki majd ennek a felesége lesz . . .

— Vagy talán már házas is.

— Csak nem tán! „Aki asszonyt vesz, észt vásárol!“ Elég csunyaság már az is, ha legénykorában viseli így magát. Képzelje csak, ha valami ismerősét venné el, s a neje előtt mutatnák be önnek . . . Micsoda arcot vágna! Vígjátéki jelenet . . . S a neje?!

— Biztosíthatom, hogy az a szegény asszonyka nem tudna meg semmit.

— Ó! Nem tudna magán uralkodni! Vannak dolgok, amiket nem lehet eltitkolni. De nini, hiszen még most is csupa igazgatottság! Szegényke! Mit parancsol? Egy kis likőrt . . . Ürmöst? Nem? Kávét? Teát? Egy kis citromos vizet legalább . . .

És a likőrös asztalkán nagy készülettel nekiáltak mind a ketten a citromos víz készítésének . . . Itták, mindaketten nagy kortyokban a csillapító italt . . . S közben szünet nélkül folyt a szó . . . Minden kisült lassan. Hogyan kelt föl ma reggel, signora Icchese, korábban a szokottnál, mert bevásárolni valója volt . . . hogyan tünt fel üldözője az első utcasarkon . . hogy szökött előle mindhiába . . . Épp erre volt dolga, az, mindenütt a nyomába . . . Megpillantja a számot . . . Azilum! Befordul a kapu alá . . . az leveszi a kalapját és mond valamit, erre ő fölszalad a lépcsőn . . .

De ennek már félórája. Azóta megunhatta magát; ő megint kimerészkedik. Sietnie kell. A férje reggelivel várja; lehetetlen várakoznia . . .

— Akkor hát menjen, kedvesem; elbocsátom . . . de egyedül semmi esetre. A férjem haza kiséri.

Signora Zeta csengetett és megkérdezte a szobalányt:

— Itthon van az úr?

— Si signora, épp most jött haza. Az ebédlőben van. Szóljak? Ide hívjam?

— Nem, majd mi megyünk oda.

— Ime a férjem, — mutatott be Signora Zeta az ebédlőbe lépve, egy hirtelenszőke, vézna, kinyalt emberkét. — Az a szerencse ért, folytatta aztán, hogy haza kisérheted kedves

barátnőmet. Signora Iccheset. Lovagi szolgálatról van szó barátom, arról, hogy megvédd a signorát minden tolakodástól...

Signor Zeta néma zavarban hajtotta meg magát erre a nem várt kitüntetésre. Signora Icchese pedig fölig pirult... a telháborodástól.

Hisz' ez a lovag, ez a hős paladin, ez a szent György-vitéz, akinek meg kellett volna őt a vakmerő tolakodótól védeni, — ő maga volt a vakmerő tolakodó.

— És legyen meggyőződve mia cara, hogy Giorgióban biztos oltalmazóra talál!

Oltalmazó és oltalmazott útra keltek.

A lovag nem mert megszólalni... Annál inkább vitte a szót a Signora. Szinte pajkos kedve kerekedett. Csevegett, csevegett, szünet nélkül mosolygott fesztelenül, hegyes fogacskái csak úgy csillogtak bele...

Signor Zeta elámult. — Ó az asszonyok! Monologizált később gondolatban. Mind ilyenek. Csak azért, mert a barátnője férje vagyok, megtetszettem neki...

— Megérkeztünk volna, — szólalt meg folyton mosolyogva, a szép szőke Signora. — De csak nem fordul most sarkon? Jöjjön fel, kérem! Az üldözőmtől minden kitelik, a lépcsőházban lehet...

Ó, a kis semmiházi! — gondolta magában signor Giorgo. — Úgy tesz, mintha nem ismert volna meg, pedig csak biztosítani akarja magának az udvarlót...

S büszkén illegette-billegette magát, szolgálatkészen sietve fel a lépcsőn a signora mellett...

Az pedig csak ment sietve, át az előszobán, a kisebbik, a nagyobbik szalonon, a pipázón és vitte magával a lovagot vitte...

— Jöjjön, kérem jöjjön, kinevezem önt bizalmas ismerősnek... és mosolygott folytonosan

Signor Giorgo alig tudott vele lépést tartani. Pedig sietett ő is, míg egyszerre csak megállt, mintha a földbe gyökereztek volna a lábai...

Mert az ebédlőbe érve, a signora is megállt és bemutatta őt a rhodusi kolosszusnak — signor Icchesse személyében. És ennek a kolosszusnak egész lénye világosan kifejezte, hogy vele nem lehet tréfálni...

— A férjem, — mondta bájosan a szőke hölgy; majd férjéhez fordulva:

— Il signor Zeta, uracskám! Aki oly szíves volt a barátnőmtől haza kisérni, mert imádja a beziguet s alig vártam, hogy veled megismerkedjék! Biztosítalak, hogy kitarto játszótársad lesz... reggeltől estig, ahogy te szereted, barátom! Már jódarab ideje üldöz a jó signor Giorgio, hogy hozzá jusson ehhez az élvezethez!

Az urak elmormogták a szokásos szólásformákat...

A signorina folytatta:

— Itt van a kis asztal, itt vannak a kártyáid... Pompás ugy-e, hogy ilyen felséges játszótársra tettem szert számodra? Mindennap elmulattok pár órát... Most megyek, megígértem signora Zetának, hogy együtt végezzük a viziteinket...

— Az istenért, — súgta a kétségbeesett signor Zeta, miközben úgy tett, mintha segítene a kis asztalt odahozni, — el ne áruljon a feleségemnek.

— Hová gondol? Ha az urak nem gentelmenek többé, az asszonyok veszik át a szerepüket...

— Micsoda bátorság! — kiáltott fel signora Zeta, mikor barátnőjét egyedül látta visszajönni.

— Ó most már teljes biztonságban vagyok. Az a csúf majom megkapta a magáét!

— Hogy volt? hadd hallom!

— Nem, carissima, ezt signor Zetára hagyom, nem akarom őt megfosztani tőle... csak hadd mesélje el maga...

Hogy signor Giorgio micsoda hősies pózokba vágta magát, vagy egyáltalában hogyan menekült a csávából, örök titok marad. De tény, hogy kicsike neje azóta még büszkébb, hogy neki ilyen komoly lovagias férje van.

Még hozzá Giorgio az idén nem is kötekedett, mikor a signorina már áprilisban falura vágyott... egy szóra ráállt... sőt ha jól moggondoljuk, még ő volt, aki önként felajánlta ezt az áldozatot, csakhogy örömet szerezzen Giulettájának... no meg hogy a mind végtelenebbé váló bezigue-partiek elől meneküljön, mik halálosan untatták őt...

Fordította: JUDITH

❀

Kimerültem...

Kimerültem, elfáradtam,
A sok meddő küzdelemben,
Melynek sodró, szennyes árja
Lelkem össze-vissza járta
S elpusztított mindent bennem!

Pedig egykor gazdag voltam,
Gazdagság és kincsek nélkül,
Tele volt a szívem dallal,
S pezsgő, forró indulattal
Álmodtam az üdvösségrül!

Tudtam hinni, áhítattal,
S megbíztam az emberekben,
Azzal, kit szívembe zártam,
Bárha tőle mit se vártam,
Együtt sírtam és nevettem!

Erő duzzadt a karomban,
S öröm volt a küzdés nékem,
Büszke voltam, hogyha harcban
Elsők között lobogtattam
Lángoló, vad szenvedélyem!

De most vége. Elfáradtam.
Úgy szeretnék félreállni,
S egy kis zugban meghúzódva,
Várni, míg majd üt az óra,
S itt az idő — tovább szállni!

Most már érzem, most már látom,
Ezt a kort én meg nem értem,
Hűtlen lett az ideálhoz,
Hamis bálványoknak áldoz,
S idegen a nyelve nékem.

Egy nyelv van csak változatlan:
A Természet bűvös nyelve,
Zúgó tenger, szállo felhő,
Madárdaltól hangos erdő
Mind e nyelven zeng fülembe!

Holdas, csillagfényes este
Isten maga beszél rajta...
Ezt a nyelvet értem, érzem,
Amint titkon suttog vélem
És a lelkem elringatja!...

AMBROZOVICS DEZSŐ

TENGERI-HÁNTÁS

Festette Révész Imre

— Azt már kérdezze meg a Tiszától. Ő csinálta.

— Meghiszem, hogy ő hozta, de az enyimet meg elvitte!

— Hát biz, az már nagyobb baj!

Mérges-Kapor Bálintot kezdette kihozni az erőszakolt nyugalmából ez a gúnyos szelidség.

— De nem addig van ám az! Az én földem itt is az én földem. A Tiszának nincs jussa ahhoz, hogy kelmednek adja! Egy szó mint száz, én visszakövetelem!

— Ami a kelmedé, az a kelmedé. Én visszaadom. Küldje el kelmed ide az igás-szekerét és vitesse vissza a földjét.

Most már végkép kijött a sodrából Mérges Kapor Bálint. Úgy se sok kellett neki hozzá. Dühösen kiáltotta:

— Nincsen az a szekér, aki ezt a földet elbírja!

— Akkor hát szóljon a Tiszának. Hátha vissza viszi szivességből.

— Ez az utolsó szava?

— A legislegutolsó!

— Jó! Majd előkerítem én a magam igazát!

Befogott a homokfutó kocsijába és hajtatott a községbíróhoz egyenest. Az öreg bíró végighallgatta a panaszt és megvakarta a füle tövét.

— Hallod-é te Bálint, nagyon bolond dolog ám ez! Én bizony nem avatkozom belé!

— Bíró uram nem akar igazságot tenni? Hát jó! Megyek a városi fiskálishoz. Majd tesz ő.

— Azt meg éppen ne tedd, édes öcsém! Az volna a legnagyobb bolondság. A fiskális megeszi mindkettőtök vagyonát, akkor aztán lehet mindkettőtöknek igazsága! Inkább eligazítom én magam, ha lehet.

Másnap reggel ki is ment a bíró a kanyargóhoz, de megint csak nem tudott eligazodni a vitán. Mérges-Kapor Bálint azon erősködött, hogy az övé az iszap, mert az ő földjéről vitte el a Tisza. Viszont Jámbor-Nagy Mihály azt állította, hogy az ő fundamentomára hozta, tehát őt illeti, amíg ott van.

A bíró szaporán pislogva szítta a pipáját és gondolkozott. Aztán hirtelen támadt egy jó gondolata.

— Mond csak, Bálint öcsém, aztán tudod-e te, hogy a te földedből való ez az iszap?

— Már hogyne tudnám, amikor tudom!

— Jó, jó, ez nagyon szép, de hát a törvény előtt nem elég ám valamit mondani; azt bizonyítani is kellene!

— Bizonyítsa a fiskális. Nekem nem mesterségem!

— Ejnye, ejnye, már megint a fikálist emlegeted. Nem jó az ördögöt a falra festeni. Inkább figyelnél a szómra.

— Figyelek, ha az én igazságom van benne.

— Pedig az van benne Mi volt vetve abba a földbe, amit tőled vitt el a Tisza?

— Búza. Olyan tiszta búza, mint az arany!

— Akkor hát minden rendben van. Várjuk meg békességesen, amíg az iszapból kisarjadzik a te igazságod. Ha buza fog teremni benne, a tied a föld, ha pedig nem, hát nem.

Bálint megnyugodott az ítéletben, de hogy éppen akadékoskodjék még egy keveset, hozzátette:

— Csak azt mondja még ki bíró uram, hogy addig pedig semmi jussa ehhez a földhöz szomszéd uramnak!

— Az már magától értetődik!

— Akkor hát majd meglássuk, hogy kinek van igazsága!

Multak a napok, az iszap megszikkadt, a tajtékot lefújta róla a szél és a repedezett talajon apró fűszálak zsenge hajtásai sarjadoztak. Mérges-Kapor Bálint minden reggel átjött, hogy számon tartsa, vizsgálgassa őket és egy napon örvendezve látta, hogy az ismeretlen dúdva-palánták között a búza hegyes levélkéi hajladoznak. De valami mást is észre vett ám. Azt, hogy kivüle még valaki ellátogat a pörös fundamentumra. Elárulták az apró lábnyomok, amelyek tisztán formálódtak ki a puha talajban.

Mérges-Kapor Bálintnak elsötétedett az arca.

— Bizonyosan Jámbor-Nagy Mihály mustráltatja itt a fűvet. Hanem majd meglesem én, akárki fia legyen is!

Másnap kora reggel kijött már és a kukorica-vetésben elbujva közeledett a parthoz észrevétlenül. Így aztán megtudott mindent.

Egy szöszhaju fiatal leány térdelt a parton és apró kezeivel valami dudvának a tövét ágyazta nagy gyöngéden. Azután két tenyerével vizet merített a folyóból és megöntözte szépen a palántát. Mérges-Kapor Bálint diadalmasan lépett előre a vetésből.

— Mit csinálsz itt, hugom?

A leány ijedten fölsikoltott, de amint meglátta a legényt, szégyenkezve mentegetőzött:

— No né! Hogy megijesztett Bálint bácsi!

— Ki lánya vagy?

— A Jámbor-Nagy Mihályé.

— És mi keresni valód van itt?

— Ezt a szegény árvát gondozom. Nézze csak, viola! Nem tudom, hogyan vetődött ide a szegény.

Már bizony közelébb kellett lépnie a legénynek, hogy megnézhesse. Lekuporodtak a földre, úgy nézték a „szegény árvá"t. Igazán viola volt. Csipkés levélkéin szinte keresztül lehetett látni és halavány erecskék fonták be hajszálnyi vonásokkal. A szár végén pedig már apró rügyek mutatkoztak lilás színre válva.

— No, ugy-e Bálint bácsi, hogy kár lett volna érte, ha gondozatlan marad?

— Kár bizony, legkivált ha ilyen gondozója lehet... Aztán mondd csak, honnan ismersz te engem?

— Már hogyne ismerném, mikor szomszédok vagyunk! De mindenki mondta, hogy Bálint bácsi nagyon mérges természetü.

— Már hogy én? Nem igaz a'! Hazudott, aki mondta! Hát mérges vagyok én? Mondd!

— Hiszen mondtam én azt mindig, hogy semmi sem úgy van, mint ahogy beszélik.

— No ugy-e!... Aztán mondd csak, hugom, ha kinyit a violád, adsz-e nekem is egy szálat belőle?

— Hiszen a Bálint bácsié úgyis az egész. Az édesapám maga mondta, hogy ez a Bálint bácsi földje.

A legény nagyon megilletődött erre a szóra.

— Azt mondta? Igazán azt mondta? Lám, lám, hogy elismeri ő is az én igazságomat. Mégis csak derék ember a te édesapád!

Mikor elváltak, megigértette a leánynyal, hogy kijön holnap is a — viola kedvéért.

Multak a napok, a palánta szemmelláthatóan nőtt (ők legalább úgy hitték, hogy látják, amikor kéz a kézben köréje térdepelve nézegették), de nem az volt megírva a sors könyvében, hogy megérje a virágzását. Egy napon nem mehetett ki a parthoz Mérges-Kapor Bálint, mert szörnyűséges zivatar dühöngött odakünn. Másnapra pedig a Tisza úgy elvitte az egész partot buzástul, dudvástul, violástul, mintha sohasem lett volna ottan. Elúszott a pörös tulajdon és Isten tudja, hol fog az lerakodni újra.

Bálint szomorúan nézett szét a zavaros, hullámzó vízáron, amely mélységébe temette a part apró lábnyomait. De a pusztulás e szomoru képe mellett fölvidulva ragyogott a mező a zivatar után. A friss zöld vetésen esőcsöppek csillogtak, mintha kössöntyüket rakott volna magára a föld.

A legény átnézett a szomszéd tanyára és egyszerre mosolygóra vált az arca. Az ünneplő ruháját öltötte magára, a bajuszát kifente legényesen és átment a szomszédhoz. Jámbor-Nagy Mihály keserüen rámosolygott.

— A buzáért jön talán, szomszéd? Elvitte a Tisza földestül!

A legény szeliden mosolygott.

— A buzát elvitte, de valamit meghagyott mégis, amit kelmed tartott meg magánál. Hát én azért jöttem!

— Ugyan mi volna az?

— Az én violaszálam kelmednél maradt...

Körülnézett a szobában és szerelmes tekintetével megpihent a leányon, aki a sarokban pironkodott...

Hogyan olvasson a gyermek?

Panaszos levelet írt nekem egy anya, hogy szeretné kigyógyítani gyermekeit az olvasási dühből. Se nem látnak, se nem hallanak, ha könyv kerül a kezükbe és minden egyéb szórakozásról szivesen lemondanak az olvasás kedvéért. Nem is nagyon válogatósak, hanem a nyomtatott betűt egyaránt falják, akár ujság, kalandos útleirás, mese, regény vagy népiesített tudomány, de azért cseppet sem alapos az olvasásuk, mert mindig csak az izgatót, az érdekfeszítőt keresik a könyvben és kihagyják azt, ami nem izgató cselekmény. Hiába veti tilalom alá az egyes könyveket, kapkodja el tőlük azt, amit tudta nélkül megszereznek, sőt szigoruan bünteti is az efféle elkalandozást: az olvasási düh nem csökken és a gyermekek szerencsétleneknek érzik magukat, ha nem kapnak könyvet.

TALÁLKOZÓ Festette Révész Imre

Kérdi tőlem: mit tegyen? Nem volna-e legjobb, ha egy időre legalább, egészen szellemi koplalásra fogná a gyermekeit és kivétel nélkül indexre tenne minden könyvet? Azt az egyet tudja, hogy ha a gyomrát elrontotta a gyermek, koplaltatni kell, de vajjon a szellemi táplálkozással járó bajoknál is beválik-e ez a módszer?

... Csak azt ne tegye asszonyom! Ha van egy kertje, melyben sok szép virág mellett gyom is terem, nem fogja az egész kerttől elzárni a levegőt és a napfényt, hogy a gyomot elpusztítsa. Az olvasmány szeretete nagy kincse a gyermeknek, nagy segítség a nevelésében, úgy hogy olvasásra nevelni, okszerűen nevelni szükséges a gyermeket, de kinevelni belőle sohasem szabad.

Úgy kell szoktatni a gyermeket, hogy az olvasási engedély megadása neki jutalom legyen, mikor egyéb kötelességeit (értve ezalatt az egészsége iránt való kötelességet is: a mozgást szabadban, a testedző játékot) már teljesítette. Aztán meg kell neki mutatni hogyan olvasson. Valamint a játéknál, a tanulásnál sem hagyjuk magára a gyermeket, az olvasásnál is keressünk neki társat és ha nem akad más, maga a szülő legyen az. Ha két gyermek együtt olvas és az egyik fölolvas, sohasem történik az, hogy átlapoznak egyes részleteket, kevésbbé érdekesnek igérkező leírásokat, hanem hűek maradnak a szöveghez. S ha mégis megvolna mindakettőben is ez a fölületességre hajló vonás, ott legyen a szülői fölügyelet, mely figyelmeztesse őket, hogy a teljes megértéshez az is hozzá tartozik, ami őket tán nem érdekli annyira és hogy a leirásnak is megvan a maga érdekessége.

Különben a gyermek magától is rájön erre, ha többször egymásután elolvastatjuk vele egy és ugyanazt a könyvet. Mikor már lecsillapult éhsége az érdekes cselekményre (mert ez az éhség leghatalmasabban jelentkezik) visszatér a csak fölületesen átfutott leíró részekhez és azokat is méltatja. Elősegítheti ezt az üdvös tallózást a szülő azzal, hogy mikor kikérdezi a gyermeket olvasmánya felől — ezt elmulasztani sohasem szabad — éppen a leirási és lassubb menetü részeket kérje számon, s attól, hogy azokat mennyire ismeri az olvasó gyermek, tegye függővé, hogy egy másik könyvet fog kapni.

A könyvek föntemlített erőszakos elvételét nem helyeselhetem. A gyermeknek sohase jusson eszébe, hogy vannak olyan könyvek is, melyeket *nem szabad* elolvasni. Mert éppen azokra támad aztán vágya. Nem azért, mintha a tilos ingerelné, hanem mert fantáziája minden könyvben egy csodálatos, elbűvölt várat lát, melyet óriás tövisbokrok zárnak el tőle. Ha keresztül törhetne a tövisen, ha bejuthatna a várba, mesés kincsek, dalos madarak, illatos virágok várnának reá, s azonfelül még sok egyéb, ami szép és kedves a gyermek szívének. Csak ki kell nyitni azt a könyvet és felé száll az öröm, a gyönyörűség ...

Annyi bizonyos, hogy nem lehet minden könyvet a gyermek kezébe adni. De hisz a gyufát és a borotvát is el kell *rejteni* előtte, miért nem olyan könyvet is, amely nem neki való? S ha már a kezében van, inkább valami okos ürügygyel tereljük el a figyelmét róla, sem minthogy kiparancsoljuk a vélt tündérvárnak előcsarnokából. Ha azt cselekszük, rejtett uton és lopva tér oda vissza.

Emlékszem arra, hogy mint kilencéves gyermek

Tarka Színpad Kossak fényképe
Kornai Berta és Csatai Janka, Mérei Adolf és Kern Aurél
A kulcslyuk című jelenetében

ráakadtam édesatyám könyvtárában Dumas valamely regényének egy töredékére. Mikor már félig elolvastam, rajtakaptak és elvették tőlem. Azután sok esztendeig, mint gyermek, sőt akkor is, mikor már felnőtt ember voltam, kerestem, kutattam azt a regényt, melynek címét sem tudtam. Fantáziámban még mindig úgy szerepelt, mint valamely tündérvárnak rózsás kertje, melynek csupán egypár virágát láttam, de az illatát nem tudtam elfelejteni. Azt hiszem, ha végig engedték volna olvasni azt a részletet, félannyi se lett volna a varázsa, mert mikor egyszer mégis rábukkantam, csakhamar beláttam, hogy amiért vágyódtam, nem érdemelte meg, hogy rápazaroljam az érzésemet.

A fődolog azonban mindezek után is az, hogy a jó könyveket: a gyermekek érzésének, fölfogásának és egyszersmind a nevelés követelményeinek megfelelő könyveket honnan vegyük?

Nem kell már a külföldre menni, az angoltól, a némettől kölcsönkérni! Mert a magyar író is megtanulta már, mi kell a gyermeknek és megszokta azonfölül, hogy a pedagógiaszabta törvényhez simuljon, anélkül, hogy cserbe hagyja eredetiségét. Az az idő, mikor még nem volt magyar gyermekirodalom, magyar ifjusági irodalom, nincs olyan messzire tőlünk, hogy ne emlékeznénk rá rettegve, de már elég távol van, hogy ne tartsunk többé a visszatérésétől.

Az idei karácsonyra megjelent könyvek között is akad egész sereggel olyan, melyet bátran adhat minden szülő a gyermeke kezébe. Mindannyit föl nem sorolhatom, röviden jelzem hát csupán a színe-javát. Kezdem a legkisebbik magyarországnál, az öt- és hatéves generációnál. Arany-Lilla Pósa bácsi csengőhangu, édesszavu gyermekverseket költött neki és egy „Csingilingi“ című kötetben adta ki Singer és Wolfneréknél. Herman Ottóné pedig, ki a természetet csaknem úgy ismeri, mint a gyermek szívét és lelkét, egy „Fészek“ című képes kötettel ajándékozta meg, amely igazi fészke a meleg érzésnek, a vidám jókedvnek és a magától kínálkozó erkölcsi oktatásnak. Azok pedig, kik még olvasni nem tudnak Pósa Lajos és Kiss Áron „Apró emberek könyve“ című kötetében játszva megtanulhatják ezt a nehéz tudományt. Játszva és azokban a szép képekben gyönyörködve, melyek minden egyes betü mellett láthatók, nemkülönben az édes versikékben, melyekben annyira gazdag az apró emberkék könyve.

A serdülőknek Kabos Ede „A szurtos királyfi“ regényében mutatja meg, hogyan lehet alacsony sorsban is fejedelmi lelket és bátorságot tanusítani; Abonyi Árpád négy magyar katona vitézi cselekedeit meséli el bosnyák földön és Afrikában; Tábori Róbert „Oceánia“ című elbeszélésében a magyar Délvidéket ismerteti egy érdekfeszítő elbeszélés keretében. Hogy pedig a *fehér* irodalom, a fiatal leányoknak való könyvirás mestersége mennyire fejlődött már nálunk, mutatja egy egész sorozat kiváló, jelestartalmu kötet, melynél a belső tartalomhoz egészen méltó a külső kiállítás dísze is.

Itt van Benedek Elek „Uzoni Margit“ című regénye. Csillogó, ragyogó költészet az egész könyv és csillogó, ragyogó, csupa virágos dísz a bekötése is, valóságos amatőr-kiadás. S amellett mesésen olcsó: félselyemkötésben hat korona negyven fillér.

Itt van Tutsek Anna „Vidorka“ című elbeszélése, egy vidámlelkü, verőfényes kedélyü leánykának története, kinek mosolyától megfutamodik a gond. Itt van Kemechey Jenő kötete, mely Magyarország nagyasszonyait mutatja be, azokat a hőslelkü, ragyogó erényü és fenkölt érzésü nőket, kik szerepeltek (nem szereplési vágyból, hanem mivel a sors így akarta) hazánk történetében. S itt volna még megnevezendő sok egyéb érdemes könyv, amit Singer és Wolfnerék kiadtak a gyermekek örömére, nevelésük megkönnyebbítésére, de én a többi helyett csak egy vállalatukra utalok, a Pósa Lajos szerkesztése mellett megjelenő Filléres Könyvtárra. Abban száznál jóval több ifjusági könyv van már, mindannyinak hazafias az iránya, tanulságos a szelleme, érdekes a tartalma s egy sem olyan, hogy — a gyermekek előtt dugdosni, előlük elkapkodni kellene.

IGRIC

A székesfehérvári női kézimunka-kiállítás
Schramm Ede amatőr-fényképe

Révész Imre (1

Művészeti krónika

Annyi művészeti kiállítás várja most a közönséget, hogy aki valamennyit töviről-hegyire meg akarja nézni s fenékig kiélvezni az összes művészi szenzációkat, egypár hétig egyebet se tehet, mint hogy az egyik műtárlatról ellohol a másikra. A program szerfölött bőséges: itt van a Műcsarnok téli tárlata, ahol már megkezdődtek a zsürizések, ezúttal közmegelégedésre. Itt van az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítása, amely ez idén is nagysikerü. Megnyilt a Modern Lakás kiállítása, ahol Spiegl Frigyes szebbnél-szebb iparművészeti holmit halmozott egybe. A Műbarátok Körében Katona, Kalmár Elza, Huszár Ilona, Mirkovszkyné mutatkoznak be. Mindezekhez csatlakozik az Országos Képtár imént megnyilt színes metszet-kiállítása, nemsokára pedig — mire e sorok napvilágot látnak — megnyilik a Nemzeti Szalon új kiállítása is, Thorma, Faragó, Garai műveinek gyűjteményével. Utána következik az Erzsébet-szobor pályázatára beérkezett művek kiállítása a Műcsarnokban, ugyanott a Feszty-féle triptikon bemutatása. Látni való ebből a futólagos összeállításból, hogy egymást érik a művészeti események és hogy a közönség éppen nem panaszkodhatik amiatt, hogy a művészek nem mozognak.

Mozognak s ha velük mozogna a publikum is, úgy nemsokára intenziv magyar művészeti életről beszélhetnénk. Egyelőre azonban, fájdalom, csak a művészek akciója kerülhet szóba. Ők igazán dolgoznak és fáradoznak s mi bizton reméljük, hogy végre is győznek.

Egyelőre az a főfeladat, hogy megmozgassuk a közönséget. E cel elérésén egynémely hivatalos fórum is fáradozik. Térey doktornak köszönjük például a mult héten megnyilt metszetkiállítást. Praktikus és szép gondolat. Csupa modern metszet, a fametszet, az algrafia, a rézkarc, a könyomat teknikájával készitve. De csak a modern színes metszet legszebb példányait válogatták itt egybe az Országos Képtár gazdag gyüjteményéből. Jó ez a specializálás, mert a szükebb keret intenzivebb bemutatást enged meg. Azt látjuk itt, hogy ezekben a gyönyörü teknikákban a franciák és angolok vezetnek. Ők bírják a legnagyobb mértékben azt a raffinált izlést, amelyen ezeknek a lapoknak művészi értéke megfordul. A németek kissé lomposak, kissé egyhanguak, kissé nehézkesek, még a legjobbjaik is. Sehol sem jelentkezik oly meglepően a népek artisztikus vérmérséke, mint az ilyenfajta munkákban. Haszonnal lesheti ki itt a népkaraktert az etnográfus is. Magyar darab, fájdalom, még édeskevés van a gyüjteményben, pedig Terey lehetőleg egybegyűjtött mindent, amit e téren nálunk teremtettek. Így is csak négy-öt darab kerülhetett kiállításra: Rippl-Rónai, Paczka Ferenc, Kalmár Elza, Morelli művei. Valami ez is, a kezdet kezdete. Remélhetőleg föllendíti ezt a reprodukciós teknikát az az új művészeti folyóirat, amely januártól kezdve épp ilyfajta művészi sokszorosításokat ad a közönségnek. Itt azonban a siker egészen a magyar művészek buzgó közreműködésén mulik.

*

Mai számunkat több oly kép díszíti, amelyekre itt néhány szóval visszatérünk. Két illusztrációnk Wigand Ede bútorait mutatja be, két szobaberendezés egyes darabjait, amelyek a maguk egészében az Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállításában láthatók. A kiállítást már ismertettük, de helyén valónak tartjuk erre a művészre ismét fölhívni a közönség figyelmét, mert amily kevéssé veszik őt észre itthon, oly örömmel karolták fel a külföld nevezetes művészeti központján. Az angol „Studio“ egész sor tervezetet rendelt meg nála. A német „Deutsche Kunst und Dekoration“ egész számot szentelt munkálkodásának, hasonlóképpen járt el egy müncheni művészeti szaklap. Pedig ezek a lapok nem láthatták közvetlen közelből Wigand terveit, csak néhány reprodukció keltette föl figyelmüket e kiváló talentum iránt. Nálunk pedig nem igen törődnek vele. Miért? Tán csekély az ismeretségi köre, avagy odafönn a magasabb szférákban nincs elég nyomatékos protekciója. Nálunk tudvalevőleg az eminenter művészeti kérdések nagyobbára ily alacsonyrangu kérdéseken fordulnak meg. Lásd a Képzőművészeti Tanács összeállítását, ahol még politikai befolyások is döntöttek egynémely esetben. Ez már magyar virtus.

*

Egy Bécsben élő magyar festőművésznek, Révész Imrének több képét találja ebben a számunkban az olvasó. Őt a magyar közönség leginkább arról a „Panem“ cimü képéről ismeri, amely tavaly a nagy aranyérmet szerezte meg alkotójának a Műcsarnokban. Nevezetes diadal volt ez, Révészt egy csapással a vezető magyar művészek sorába emelte. A „Panem“ tele volt magyar levegővel, bár Bécsben született, de a szerzője a nyarat Magyarországon, az Alföldön szokta tölteni, ahol egyebet sem tesz, mint hogy a magyar népéletet tanulmányozza. Talán meglepi mindazokat, akik Révészt eddig figurális festőnek ismerték, hogy éppen most hatalmas méretü munkán dolgozik, amely a magyar róna speciális szépségeit és nékünk oly kedves hangulatát adja. Bécsben láttuk a művésznek sokat igérő vázlatát s most kiváncsian várjuk a kész képet, amely triptikonszerü beosztásu. Reméljük, hogy ez a kép ujabb diadalt szerez neki.

Karöltve...

Karöltve jártunk kinn az erdőn ...
Mellettünk szólt a csalogány,
S egy gerlepár — elfedve lombtól —
Szerelmet vallott fenn a fán.

Oly szép volt! Óh mi kéjjel minden!
Jártunk a harmatos fűvön,
Megnéztünk minden kis virágot,
Minden füvet külön-külön.

Ő kérdezett, mint csacska gyermek,
Mely egyre kérdez s nem felel, —
S én magyaráztam komoly arccal,
S virágregéket mondtam el.

És úgy örült a szép meséknek!
Négy-öt még mind nem volt elég;
Hiába mondtam: „Már kifogytam!“
Ő biztatott: „No még! No még!“

Hogy-hogy nem aztán végre egyszer
Kezembe tévedt a keze,
A magyarázat csókba olvadt,
És vallomásba a mese ...

S elhallgatott a csalogánydal,
A lomb irigyen suttogott,
S a gerlepár megszégyenülten
A vallomással felhagyott.

MEDZIHRADSZKY JENŐ

A Shakespeare Othellója nem abból áll, hogy a vér lázongását juttassa első sorban előtérbe a művész. A Shakespeare Othellója nem született dühöngő; és nem is a mórok fellobbanó vérmérséke nyomán fojtja meg a feleségét. Az ő helyében minden becsületes ember végletek közé kerül — tekintet nélkül arra, hogy fehérnek vagy feketének született. Az egyik fojt, a másik lő, a harmadik meg baltát vesz a kézbe a szerint, a mint ehhez, vagy ahhoz az eszközhöz húzza őt a műveltsége, származása és a hajlama. Az eszköz mellékes dolog. A tettre vivő rúgón fordul meg a kérdés.

Othellót nem a vér viszi első sorban arra, hogy öl, hanem a becsületében sértett férfinak gyötrődése, és az a fájdalom, hogy rá nézve, *lelkileg* veszett el az, a ki mindene volt. Nem a fölgerjedés pillanatnyi hevében végez ő Desdemónával, hanem kutatás és bizonyitékok alapján. Benne a féltékeny ember veleszületett jellegének: a rémlátásnak nyoma sincs. Ő nem az azzal járó gyanúskodásnak, hanem a Jago bárkire is félrevezetőleg ható gaz munkájának áldozata.

Nem a féltékenység typusát adja Othellóban Shakespeare, hanem azét az igazi léleknemességgel gondolkodó emberét, a ki gyanúskodástól mentes aggálylyal csügg a boldogsága fölött. Nem féltékenykedve, hanem féltve; a mi közt lényeges a különbség, mert az előbbinek gyanú az alapja — tehát gyötri az asszonyt; a másik a szív legnemesebb forrásából ered: tehát fölemel. Az Othello lelki egyénisége az utóbbiból való. Erkölcsi fölháborodással utasítja ő vissza a gyanú lehetőségének még a gondolatát is, a min pedig kapva-kapna a féltékeny embernek természettől gyanúskodásra hajló belseje. Sőt még a Jago további, mardosó munkája nyomán se tagadja még egyéniségét. Nem ő kutat — a hogy a gyanuskodó teszi, — hanem a vádlótól kiván bizonyitékot, s mikor megvan a bizonyíték: határoz és cselekszik is; és pedig becsületérzéséből és vesztett boldogságának gyötrődéséből kifolyólag.

Ezt a léleknemességet kell a színésznek a Shakespeare Othellója tragikus sorsának tolmácsolására kiinduló pontul vennie; ezt kell neki, nyomban megjelenésekor, beszédben,

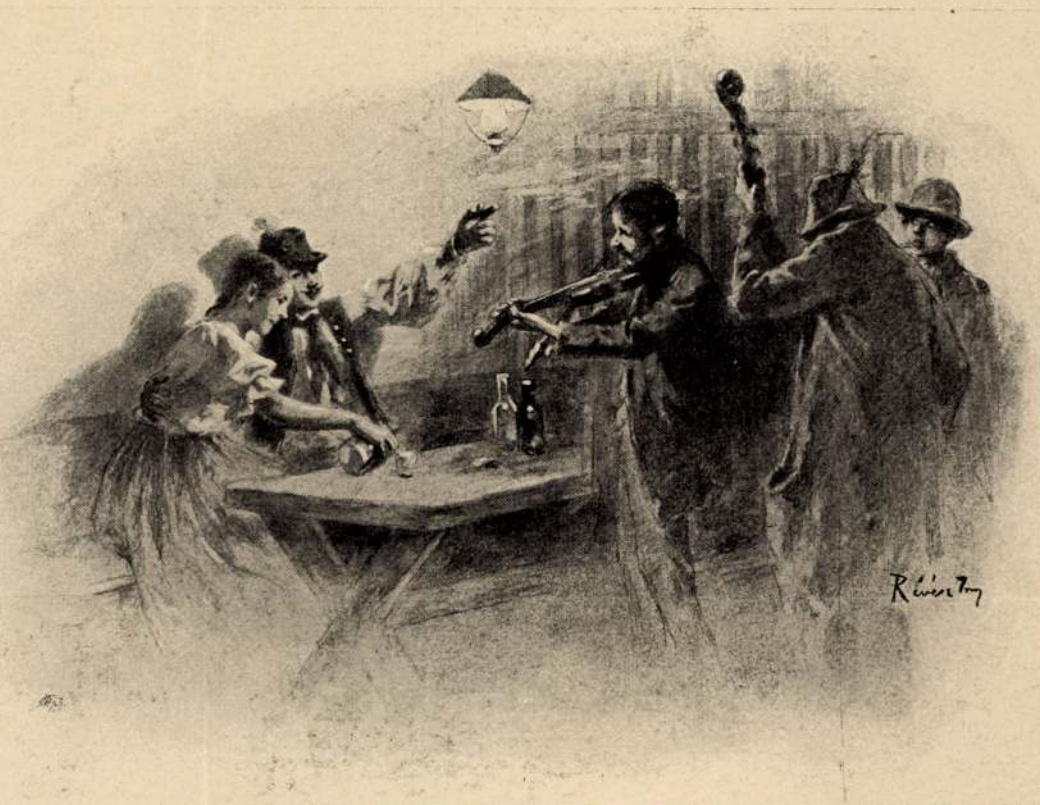

«RÉG VERI MÁR A MAGYART A TEREMTŐ.» Révész Imre rajza.

PETŐFI KÖLTEMÉNYEINEK ÚJ DÍSZKIADÁSÁBÓL. (Kiadta az Athenaeum.)

katona-módra, nem indulhat útnak a felesége. Ez nem az érzéki emberek önzésére, hanem lelki finomságra való eljárás; a melynél azonban az a mozzanat a lényeges, hogy másra bízza a feleségét. Saját — folyton lesben álló — szemének se hisz a féltékenykedő: nem még hogy másra bízza a kincsét!

Othelloval nem a vele született rémlátás, hanem a Jago körmönfont gazsággal intézett cselszövése hiteti el azt, hogy a felesége bűnös. Nem Othellóban rejlik annak az oka, hogy ő ezt bizonyítottnak veszi, hanem a Jago czégéres kitanultságában; mert hisz a becsületesség álarczába bujtatott mesterkedései nemcsak Othellót vezetik félre, hanem Cassiót, Desdemonához fordul maga Desdemona még akkor is, a mikor már a férje rémületes lelki viharából kifolyólag, balsejtelmei vannak. S ehhez járúl, hogy mikor Othello — a Cassio és kedvese közt lefolyt jelenet közvetlen hatása alatt, — sürgetőleg és szenvedélyesen követeli tőle a zsebkendőt: Desdemona szakadatlanúl, az állását vesztett Cassio visszahelyezése érdekében eseng.

A Jago cselszövése minden irányban bevált. A katasztrófa elkerülhetetlen. Betelt a pohár. A vesztett boldogság szivet-lelket marczangoló fájdalmának s az erkölcsi borzongástól lázongó vérnek csillapulást kell keresnie. Ezen a nyomon öli meg Othello a feleségét. Fájdalommal, hogy meg kell ölnie. Innen van, hogy az ártat-

hivassa fel a kastélyba. Nehány percz múlva a dán főudvarmester, Lövenskiold államtanácsos jelentette, hogy az éjjeli őr az előteremben van.

— Hadd jőjjön be! — mondá a czár.

— Mi a neved? — kérdé a czár orosz nyelven a dán éjjeli őrt.

— Karassov Miklós Nikolajevics, — felelé a megszólított.

— Na, most dúdold el a tegnapi dalt! — mondá a czár.

A dán éjjeli palotaőrnek felöltözött orosz rendőrügynök kissé remegő hangon, de azért mégis elénekelte a csinos dalt, mire a czár három aranyat nyomott a kezébe, e szavakkal:

— Elmehetsz fiam!

Az előkelő társaság a kis epizódon sokat nevetett.

— «Köszönöm a hozzám való figyelmedet, — mondá ezután a czár Chreptovits gróf főkamarásmesteréhez fordulva — de máskor embereidet ne bujtasd dán ruhába.»

*

III. Sándor czár utódja, II. Miklós czár kijelentette, hogy népe közt szabadon, minden katonai vagy rendőri kiséret nélkül akar mozogni. A nyilvános kihallgatások eddigi sértő formaságai megszüntek, és a téli palotában gyakran senki sem tudja, hogy az uralkodó nejével együtt Szent-Pétervár utczáin jár. Az udvari konyhákat és pinczéket nem őrzik többé, s ha a czár hintaja vagy szánja a Newski-Prospekten feltünik, előtte és nyomában hiába keressük a cserkesz vagy kozák testőrség lovasait. Szóval, Miklós czár személye biztonságát senki sem őrizgeti és mégsem volt eset rá, hogy akár otthon, akár külföldi utazásaiban a czárt a legkisebb baj vagy kellemetlenség is érte volna.

EGYVELEG.

* **A Kaspi-tengeren túl fekvő** orosz tartományok csaknem mesés gyorsasággal emelkednek a vasuti hálózat kiépítése óta. Egy nemzedékkel ezelőtt Vámbéry Armin még álöltözetben is csak életveszélyel utazhatott itt, ma a forgalom oly élénk, hogy Asabad vámhivatala évente több mint fél millió

Révész Imre: Gyanús alak.

Khinai telepesek vendéglőjének udvara a mandsu aranymezők vidékén.

MANDSUORSZÁGBÓL.

az öröm ezen haladás felett. Sok küzdelem árán végre sikerült az alakuló gyűléséig eljutnunk. Azon boldogult Keve Józsefet kértem fel az egylet vezetésére; magam egy évre visszavonultam, de rábírtam bátyámat, Kresz Aladár építészt, hogy az egyletet el ne hagyja. Egy évi távolmaradás után aztán ismét hozzáláttam az egylet ügyeihez. A Kristóf-téren a «Kristófhoz» címzett gyógytár felett korcsolya-kiállítást rendeztem s ekkor tünt fel először Budapesten a világ minden részéből beküldött minta-korcsolyák között az itt mai napig is legelterjedtebb korcsolya: a Halifax.

Rendeztünk aztán korcsolya versenyeket, nagy tea- és bécsi-virsli ozsonnákat a jégen, a melyek, az ujság ingerével hatva, igen kedvelt mulatságok lettek.

A zenét egy nagy kintorna szolgáltatta, melyet gróf Andrássy Manóné adott kölcsön az egyletnek. Hogy embert tartsunk hozzá, arra pénzünk nem volt; a választmányi tagok hajtották tehát felváltva, no meg az egylet vállalkozóbb fiatal tagjai. Nem sokára azonban olyan kapós tisztséggé nőtt a kintorna-hajtás, hogy [illegible] tagok felmentettünk alóla.

Zola Emil tudvalevőleg nagyon rendesen él s módszeresen dolgozik. Lassan ír, de mindig elkészíti egy napra kitűzött feladatát: négy lapot. Ezt annyira pontosan megtartja, hogy ha a negyedik lap végére ér, akár mondat közepén is abbahagyja a munkát. Másnap aztán oly frissen él még emlékezetében a tárgy, hogy el se kell olvasnia, a mit előtte való nap írt. Mielőtt új munkába fog Zola, hónapokig olvas, tanúlmányoz, gyűjti az anyagot. Az elolvasott könyveket nagy oszlopokban rakja föl asztalán, de ritka eset, hogy írás közben valaminek utána kellene néznie.

Balzac lázasan, — mint Sainte-Beuve mondja róla, — a munkában megittasultan dolgozott. Képes volt napjában húsz óra hosszat írni s az álmot sok erős kávéval űzte el. Volt rá eset, hogy két hónapig dolgozott így egy folytában. Akkor aztán egyszerre kiment az utczára, kezet szorított ismerőseivel, megkérdezte tőlük az új híreket, mintha hosszú utazásról tért volna vissza. Rövid időre rá megint eltünt dolgozó szobájában s dolgozott tovább. «Munka! Mindig munka! — mondja egy helyen. — Egyik éj a másik után múlik emésztő munkában és javításokkal, hogy sokszor akár khinai írásnak is lehetett volna nézni.

Walter Scott idősebb korában betegsége miatt nem tudott írni, hanem diktált, még pedig oly gyorsan, hogy íródiákja alig tudta követni. Mikor a «Lammermoori menyasszony» czímű darabját írta, azaz diktálta Walter Scott, annyira szenvedett, hogy olykor-olykor nem birta visszafolytani a felkiáltást. Mikor kérték, hogy hagyja abba a munkát, a míg jobban nem lesz, ezt felelte:

— Nem. Csak vigyázzatok, hogy az ajtó jól be legyen csukva. Hogy én félben hagyjam a munkát, az csak akkor lehet, ha meghalok.

Thackeray kézirata nagyon szép volt mindig s alig volt benne törlés. Irása szabályos, tiszta volt, minden szót külön kiírt. Éjjel sohasem dolgozott, mindig csak reggel.

Az ifjabbik *Dumas* Sándor asztalán mindig rakáson hevert a papir, még pedig a legkülönbözőbb színű s mindennap másféle papirra írt. *George Sand* csakis vonalzott papirosra szeretett írni.

Ibsen rendkívül pontos szokásaiban és soha sem siet. Némelyik darabján két évig dolgozott, addig javítgatta, változtatta, a míg egy szó sem maradt az eredeti szövegből. Iróasztalán mindenféle apró alakok vannak egy deszkán elhelyezve, medvék, ördögök, macskák, többnyire fából. Maga mondja, hogy ezek nélkül nem is tudna írni. De hogy miért szereti őket annyira, az — úgymond — az ő titka.

Ibsen honfitársa, *Björnsterne Björnson* mindennap déli két óráig dolgozik, az ebédje idejéig. Kézirata majdnem olvashatatlan, de a felesége le szokta tisztázni, sokszor kétszer is. Mikor egy-egy művét írja, dörmögve jár szobájában alá s fel s úgy gondolja ki regényét fejezetről-fejezet-re, vagy ha dráma, felvonásról-felvonásra. Ha a gondolataival rendbe jött, az írás már a legnagyobb könnyűséggel megy nála.

MANDSUORSZÁG.

Aligha volt még olyan fontos szerepe a világtörténelemben ennek a félreeső különös ország-

*

Mezőberény békésmegyei helységben, a hol Petőfi Erdélybe utaztakor Orlai Petrics Soma festő barátjánál megpihent, s halála előtt tiz nappal írta a «Szörnyű idők» című utolsó költeményét, azt a házat, a hol a költő szállva volt, most művészi emlékkel jelölték meg, szép márvány-táblával, melyet Kallós Ede szobrász készített, s rajta van bronzból öntve a költő mellképe, s alatta ezek a sorok:

Petőfi! Innen ragadott a végzet!
Harczok terén ragadni dicsőséget;
Innét távozva ért utól halálod, —
Leltél halálban halhatatlanságot.

Kegyeletül 1899 július 30.
Békésvármegye közmivelődési egylete.

*

Pápa, Sopron, Gödöllő, Nagy-Szalonta, a biharmegyei **Ugra** (a hol emléktáblát állítottak a házra, melyben Petőfi meghált Erdélybe vezető utolsó útján), **Debreczen,** mint emlékezetes helyek a költő életéből, mind rendeztek ünnepet.

*

Szatmármegye ünnepe. Szatmármegye négy helyen is ünnepelte Petőfit: Szatmártt, Erdődön, Nagybányán és Koltón. *Szatmártt* a Kölcsey-egyesület rendezte az ünnepélyt, s a Petőfi-Társaság nevében az ünnepi szónoklatot *Rákosi* Viktor mondta a sétatéren, öt—hatezer ember jelenlétében. Szatmármegye — ugymond a szónok — első sorban kell, hogy ünnepeljen, mert a két lángoszlop közül, mely Petőfi szívében égett, a hazaszeretet és a szerelem lángja közül, az utóbbi itt lobbant fel a költő szívében. Ez a vidék látta őt boldogtalannak, s látta őt boldognak, sőt egyedül itt volt boldog egész életében. A szerelem édes szavú dalnoka itt kapta a leghatalmasabb szárnya-

* Borjád Szent-Lőrincz közelében kies puszta, a Sass-család birtoka, hol Petőfi iskolatársát és barátját, néhai dr. Sass István tolnavármegyei főorvost többször fölkereste. Itt irta a nagy költő többek közt «A négyökrös szekér» czimü költeményét, melyre a csillagválasztás vonatkozik.

Az ünnepi beszédet *Szuhányi* Ferencz orsz. képviselő mondta.

A *nagybányaiak* városukban és a szomszédos *Koltón* ünnepeltek.

*

A költőre és ünneplésére vonatkozó képeink sorozatát a mai számban is folytatjuk. Ezek közé tartozik *Révész* Imre festőművészünk képe, mely Petőfit a csatatéren mutatja, a mint a tábori zajtól félrevonul s irásba mélyed. Illusztrációt Petőfi költeményeihez sokat készítettek művészeink, de kevés az önálló festmény, mely oly rendkívül változatos életének eseményeit igyekszik megörökiteni. Révész képe egyike a keveseknek.

a művész szervezetére, mert — a főorvos nyilatkozata szerint — tüdeje, szive a szavalásnál teljesen kimerült s megszűnt az az ellentállás, mely a szervezetet képessé teszi arra, hogy a külső befolyásokkal megküzdhessen.

Július 31-ikén délután megérkezett Segesvárra Kovács Gyula neje, meg a mostoha fia, Eszterházy Sándor dr. kassai jogakadémiai tanár. Még akkor nem sejtették, hogy Kovács Gyulának olyan közel van az utolsó órája. Az orvosok maguk sem hitték augusztus 2-ika délutánig, a mikor a művész rövid haldoklása kezdődött. Estére halott volt.

E. *Kovács* Gyulát országszerte ismerték. Mint művész az ország majd minden részén megfor-

Révész Imre vázlata Ernszt Lajos gyüjteményében.

PETŐFI A TÁBORBAN.

Vas. Lap. 1899. 539. l.

Kovács Gyulát.

Született 1839 február 14-én Gebén, a hol atyja református pap volt. Iskoláit Szatmáron és Debreczenben végezte s ez utóbbi helyen tanulótársa volt a korán elhunyt fiatal költőnek, Kovács Gyulának. Hogy ettől a Kovács Gyulától megkülönböztessék, fölvette az ecsedi előnevet s ennek az előnévnek az első E. betüjét haláláig megtartotta a nevében.

Debreczenben volt először szinházban s az előadá oly mélyen hatott rá, hogy rögtön elhatározta, hogy színész lesz. Szüleinek mit sem szólva, ott hagyta a kollégiumot s Láng Bódi társulatához szegődött, a hol 1856 augusztus 17-ikén játszotta első szerepét a «Pálfordulás» című darabban. Debreczenben azonban nem volt maradása, egy hónappal később már Fejér Károly társulatával bejárta Máté-Szalkát, Ungvárt, Munkácsot, Beregszászt és más vidéki városokat s mindenütt sokat küzdött, nélkülözött. Egressy Gábor és Felekiné közbejárására 1862-ben drámai segédszinésznek szerződtették a budapesti Nemzeti Szinházhoz. A kritika és a közönség elismeréssel kisérte szereplését. 1865-ben Kolozsvárra ment vissza, a hol 1872-ben a szinház művezetője lett. Azóta csaknem folyton Kolozsvárott játszott. 1866-ban feleségül vette Pataky Róza szinésznőt. Legkiválóbb szerepei: Bánk bán, Maróth bán, Telegdi, Béldi Pál, Dózsa György, Ádám, Maximus, Bankár, Othelló, Hamlet, Macbeth, III. Rikhárd, Lear, Coriolan, Shylok, Antonius, Faust, Egmont, Tell Vilmos, stb. Szinészi pályájának negyvenéves jubileumát 1896-ban ünnepelte, mikor nagy ovációkban részesitették. Mint költő 1862-ben mutatkozott be a «Hölgyfutár»-ban. Költeményeinek első kötetét Szépfaludi Ö. Ferencz adta ki 1869-ben Pesten; 1892-ben egy újabb kötet verse jelent meg. Mint fordító is kitűnt. Schiller «Don Carlos»-át és «Stuart Máriá»-ját fordította le igen jól. Irodalmi munkásságáért a Petőfi-Társaság és az Erdélyi Irodalmi Társaság tagjává választotta.

Kovács Gyula öntudatos művészi lélek volt. A szinpadnak és költészetnek élt, s tősgyökeres magyar valóját vitte a szinpadra is, a hol oly örömmel személyesitette a magyar drámairodalom alakjait. Ép úgy nemzeti érzéseknek áldozott, ha a költészettel foglalkozott. Mint poéta több elterjedt versnek költője. A Petőfi-Társaság mint költőt már korán tagjai közé választotta. E. Kovács Gyuláé az a hires dal is, mely igy kezdődik:

Kétszer nyilik az akáczfa virága,
Megbánod még galambom, de hiába!

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A Budapesti Szemle augusztusi kötetét *Hegedüs* Loránt képviselő nagyobb dolgozatának első közleménye nyitja meg «A magyarok kivándorlása Amerikába» czim alatt. A szerző saját, a helyszinén tett nyomozódásai és tapasztalatai után irja le a kivándorolt amerikai magyarok sorsát s először nyújt az odaszakadt magyarság helyzetéről kimerítő és megbizható képet. Gondos, behatható vizsgálódások gyümölcse eme nagyérdekű tanúlmány, mely méltó az illetékes körök komoly figyelmére. A következő czikk gróf *Zichy* Jenőé, ki «Oroszországi keletázsiai expediczióm» czimen irja meg 1897—98-iki nagy utazásának egyes, sok tanulságot nyujtó részleteit. A most félszázados jubileumához ért szabadságharczunk visszaemlékezéseihez tartozik «Paskievics Magyarországon», Scserbatov orosz tábornoknak Paskievics herczeg ismertetésén és összefoglalásán. Az emlékkönyvet pedig a sepsi-szent-györgyi Jókai-nyomda díszszel és izléssel állította ki. Lesz még alkalmunk bővebben is foglalkozni az érdekes monografiával. Dicséret illeti Pótsa József, Antal Mihály dr., Bogdán Arthur, Czifó Salamon, Gödri Ferencz, Gyárfás Győző, Málik József, Székely György dr. és Szentiványi Miklós urakat, a kik ezt az érdemes munkát Háromszékmegye közgyülésének határozatából szerkesz-

Hegedüs László rajza Petőfi költeményeinek az Athenæumnál most készülő új díszkiadásából.

EGY ESTÉM OTTHON.

Műcsarnok ezredévi kiállitásából)

Révész Imre
Vas. Ujs. 1896. 577, 578. (cz

Révész Imre: *Petőfi Sándor a táborban.*

20 458/1939 szám.

939 NOV. 4 H 5

A Műemlékek Országos Bizottsága tek.Elnökségének,

Budapest,

IX.Hőgyes Endre-u

Hivatalból
Közszolgálati ügyben.
Díj átalányozva

III

1903

725 (2380).
819 (59).

2380. Révész Imre:
Sz. Sátoralja-Ujhely en 1859. január 21-én.
Osztozkodás.

Ez deszkával kipadlózott kávéházban szemlélhető, a hol balról öt czigány osztozkodik az asztálnál a bevett pénzen; jobbról a tekeasztalra dülve, kifáradt fiatalember alszik; a háttérben pedig, a függőlámpa vöröses világitása mellett, három kártyázik. A czigányok közül hárman ülnek és ketten állnak. Az előbbiek egyikénél hosszúszárú pipa van, mig az utóbbiak fiatalabb a hegedüt szorongat bal hóna alatt. A kártyázó társaság két tagja összehajolva, nézi a kapott kártyákat, mig az, a ki kalapot hord, lassan csusztatja le felső kapot. Jelzése alól jobbra: Révész Imre.

Szénrajz, mér. 80: 69.5 cm.
Vétetett 1903: V. 25-én a 33207 sz. leirattal 400 Kán. (358-903).

Elszámoltatott 1903: VII. 8-án (447-903)
Az elszámolást elfogadta az 1903: X. 10-én a 19488 szvsz. leirat. (693-903)

Kolozsvar

904: IV. 30

1903

177

210. Révész Imre: Sz. Sátoralja-Ujhelyen 1859. január 21-én. ⊥ Körülök a

Gyanus alak.

A falu szélén elvezető uton balról, festő állván előtt ülve dolgozik a ~~fest~~ müvész, kit a község lakói részint az udvarról, részint a kerités mögül és az utczáról, mint gyanus alakot bámulnak. A bámészkodók között öt férfi, öt asszony, kiknek egyike kezeit csipőre tette, egy sárga kendős felnőtt leány, két kis fiu és két leányka van. A botra támaszkodó juhász mellett kutya figyel, az előtérben három liba szemezget, az udvarokon itt-ott fák diszlenek. Jelzése alól jobbra: „Révész Imre".

Vászon, mér. 60:84 cm.

Vétetett az 1901: V. 15-én kelt 34044 sz. leirattal 1800 koronán. (247/901.) Elszámoltatott 1901: VII. 19-én (247/901.)

Az elszámolást elfogadta az 1901: IX. 23-i 64907 sz. rendelet. (554/901.)

Az 1901: XI. 16-iki felterjesztésre (607/901) az 1902: I. 10-én kelt 92507 sz. leirattal (33/902) kiadatott a szegedi városi muzeumnak (98/902).

ex 1901

Vid. Mvz

34044-901

Révész Imre

— **Lord Rothermere köszönete.** *Kotál Henrik* építész lord Rothermere-nak, a lord budapesti tartózkodása alkalmából, átadta *Révész Imre* festőművész egy *kassai tárgyu* festményét. A lord az ajándékot most a következő levéllel köszönte meg. „*Mélyen tisztelt Uram!* Nagy örömmel vettem a Révész Imre által készitett gyönyörü képet. Kedves emlékem lesz ez a felejthetetlen kassai ünnepségekről, amelyeken résztvehetni szerencsés voltam. Nagyon szépen köszönöm. Fogadja kiváló tiszteletem nyilvánitását.

Rothermere s. k."

Pesti Hirlap

1938. nov. 27.

Révész Imre

A nagy tehetségü müvésszel valami olyan dolog történt, ami megállitotta gyors előmenetelü utjában,-irja S.: "Téli tárlat" c. ismertetésében a Mücsarnokban rendezett kiállitáson szereplő müvével kapcsolatban. Ezután megjegyzi, hogy a legtalentumosabb müvésznek is utját szegi "a küzdelem a mindennapi kenyérért.".

A HÉT, Bp. 1890. nov. 30.
I. évf. 48. sz. 353-354. lap.

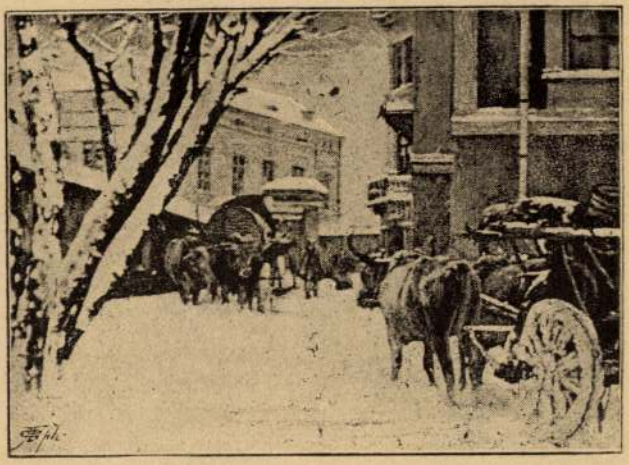

130. Mannheimer Agost. az utczán.

329. Kémendy Jenő. pletyka.

127. Révész Imre, a baleset után.

1885. Orn. kiáll. Lat.

I a táborozó honvédek közül, Petőfi Sándor

1589. Révész Imre:
Sz. Sátoralja Ujhelyen 1859. jánnár 21-én.
Petőfi a táborban.

~~A kép a honvédek táborozását esti hangulatban ábrázolja.~~
Az előtérben, a tüz körül, I négy társával ~~Petőfi Sándor~~ telepedett le, ki ~~[illegible]~~ fölfelé tekint és gondolkozik, hogy a kezeiben lévő papirosra mit irjon? Rövid haja borzas, bajusza kicsiny, arcza leberetvált. Ingének széles gallérja lehajtott, atillája vörösbarna, köpenyege sötét, ~~[illegible]~~ csizmája magas szárú. Társai közül ~~[illegible]~~ egy ~~[illegible]~~ fejét támasztott meg, egy felkötött kezét tartja és ~~[illegible]~~ Kettő öt nézi. Tőlök balra a szekérnél, ketten beszélgetnek és egy, ki ~~[illegible]~~ fejét be ~~[illegible]~~ kötötte, köpenyébe burkolva, fiken a földön ~~[illegible]~~; jobbra pedig a hármas csoport két tagja egymást karolta át. A háttért tábori sátrak, ~~[illegible]~~ szekerek, ~~[illegible]~~ lovas ~~[illegible]~~ és ~~[illegible]~~ gyalog honvédek elénkitik, ~~[illegible]~~ különféle teendőket végzőnek. Az égbolt felhős I alól balra ~~[illegible]~~: „Révész Imre 1896.“.

~~[illegible]~~ Vászon ~~[illegible]~~, méretei 150: 216 cm.
Vétetett 1896: ~~[illegible]~~ 8-án az 55291 ~~[illegible]~~ sz. rend. alapján (3000 frton) (339/96., 382/96). ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ Elszámoltatott 1897: ~~[illegible]~~ II. 2-án ~~[illegible]~~ (80/97). Az elszámolás elfogadtatott 1897: III. 25-én a 13050 sz. leirattal. (123/97)
Az 1899: I. 18-diki (32/99) 4354 ~~[illegible]~~ sz leirattal 1899: IV. 15-én a Szegedi Muzeumnak adatott állando letétképen. (394/99.).
~~[illegible]~~
Az 1897: III. 30-diki 19650 sz. ~~[illegible]~~ rendelettel (130/97) az 1897. évi müncheni nemzetközi kiállitásra ~~[illegible]~~ (393/97), honnan 1897: XI. 13-án érkezett vissza. (415/97.), mit a minister 78683 ~~[illegible]~~ sz. alatt 1897: XII. 21-én vett tudomásul. (469/97.).

L X.

I engedtetett át.

I és a tájékon esti hangulat ömlik el. Jelrése

Vid. Smuz.

Az 1897: III. 25-diki 13050. sz. leirattal a vidéki Muzeumok részére vásárolt képek közé soroztatott. (123 97.)

1899: VI. 17-diki felterjesztésre (397/99) az 1899: VI. 30-diki 44355 sz. leirat az Egyházi Ágoston és társa czégnek a szinnyomatban való sokszorositást megengedte. (459/99.)

Vid. Muz.

Révész Imre

A baleset ut[án]. Révész Imrétől.

AZ ORSZÁGOS KIÁLLITÁSRÓL.

A KÉPZŐMŰVÉSZETI CSOPORT MOST [M]EGJELENT KÉPES TÁRGYMUTATÓJÁBÓL.

Vas. Ujs. 1885 432/1

hol tüntetően hirdette, hogy southamptonba
ll mennie, de alig ért ki a helységből, letért
országutból s egy mellékuton észak felé
ent és kerülve a nagyobb helyeket, elérte
singstocke-ot, a hol nyilt vásáron eladta a
irkét, oly áron, a mennyit ért, vagy még vala-
vel drágábban. Basingstoke-ból postakocsin
ent Dorkingba, innen omnibuszon Turn-
idge-be. Látni való, hogy ügyes és életre való
nber könnyebben és hamarabb átmegy egész
nglia széltében, mint oly együgyü ficzkó, a
ilyen Carew Feri, a kötelesség nehéz utján
gyetlen lépést is tudott volna még tenni.

Turnbridbe megérkezvén, szerény kis szállást
gadott egy magán-bérház második emeletén,
gyetlen szobából állott, mely háló és nappali
zobául szolgált egyszersmind s szerényebben
olt butorozva, mint ily előkelő gavallért meg-
letett volna. Egy pár vörös heringet s egy
ohár sört hozatott magának egy mocskos szol-
álóval (kinek azért el nem mulasztotta meg-
sipni az állát) — s ebből állt a vacsorája. Az-
után gondosan bezárta az ajtót, — s retesz nem
evén, még asztalt is huzott elő, becsukta az
ablaktáblákat s mellénye béllséből kifejtve a
bankjegyeket, összeszámlálta pénzét. A ló árát
s az aprópénzt is bele számitva, többje volt ezer
fontnál, a mi elég csinos kis summa egy had-
seregbeli kapitánynak — kivált abban az idő-
ben. Pénzét azután nem tette előbbi helyére
vissza, hanem a bankjegyeket külön — az ara-
nyokat külön — összegöngyölitette, s a fali
almáriom rejtett zugába dugta el. Ott — a hol

5. SZÁM. 1899. BUDAPEST, JANUÁR 29. 46. ÉVFOLYAM.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt { egész évre **12** frt, félévre — **6** «
Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre **8** frt, félévre — **4** «
Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK { egész évre **5.—**, félévre — **2.50**
Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldij is csatolandó.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ SÍRJA.

Aki látta a hires olasz temetőket, s végignézte Róma remek síremlékeit, csalódva fogja szemlélni a Habsburgoknak a kapucinusok temploma alatt levő nagy sírboltját. Mert hisz a fényes neveken kivül alig talál itt valamit, a mi a Habsburg-ház hatalmát, fényét s gazdagságát hirdetné. A boltozott terem apró ablakain behatoló mérsékelt világosság csupasz, nyirkos falakra vetődik. A betévedt napsugár fényét a fakószinü, egyszerü ólom- és rézkoporsók nem verik vissza; félhomály borong a fülkékben. A természet nyújtotta előnyök hiányát még művészettel sem igyekeztek pótolni. Nyomasztó egyhangúság, egyszerüség mindenütt.

S mégis egy kis körültekintés után nagyon megbékél az ember e helylyel. A sírbolt varázsa nem a fényben, pompában rejlik. Az egyformaság, egyszerüség hü képe a mulandóságnak, a hatalom, fény, pompa és különbség megszünésének a halál után. De meg a Habsburg-ház két ősi erényéhez: a mély családi szeretethez és vallásossághoz is nagyon illik az. E két erény száz meg száz alakban nyilatkozik e temető helyen. A koporsók elhelyezése, diszítése, felirata egy-egy fényes sugára az igaz szeretetnek, a mély vallásosságnak. Valamennyi azt hirdeti, hogy szerető családtagok nyugosznak itt, kik még a halál után is szorosan egymás mellett óhajtottak pihenni.

Mária Terézia és férje mauzoleumát gyermekeik veszik körül. Ott pihen árnyékukban a lehető legegyszerübb koporsóban II. József. Ferencz király három felesége és gyermekei közt aluszsza örök álmait. Mária Luiza, Napoleon neje, apja és fia, a reichstadti herczeg mellett pihen. Erzsébet királyné is egyetlen fia, Rudolf szomszédságában nyugszik.

Mindez nem a véletlen dolga. Mert hisz az ősi hagyományos szokás szerint a nőknek az oltár epistolai oldalán, a férfiaknak az evangeliomi oldalán kellene pihenniök. A végrendeleti intézkedések miatt azonban fel kellett hagyni e szokással. Mindenki szerettei mellett óhajtott nyugodni.

Politikai nagyságnak vagy szereplésnek alig van nyoma a szárkofágokon, de annál inkább a szeretetnek. III. Károly leányának, Mária Amáliának pompás emléket állított s ő maga egyszerü koporsóban nyugodott mindaddig, míg másik leánya, Mária Terézia, fel nem diszíttette sírját. II. József rajongásig szeretett leányának szintén díszes emléket állított. A koporsó födelén rajta van a szelid lányka életnagyságú szobra. Kedves vonásai, lecsukott szempillái s összetett kezei mélyen meghatják a szemlélőt. Maga a nagy lelkü és szivü atya, saját óhaja szerint egyszerü koporsóban nyugszik; az egész dísz rajta egy nagy kereszt.

124 holttest nyugszik a sírboltban. A 124 között csak egy van, ki nem a Habsburg családból származott. Ezt az egyet is a szeretet hozta ide. Mária Terézia a halálban sem akart elválni kedves nevelőjétől, Fuchs-Mollardt grófnétól, tehát családja sírboltjába temettette őt.

A százhuszonnégy koporsóban császárok,

Erzsébet királyné. Rudolf trónörökös. I. Ferdinánd.

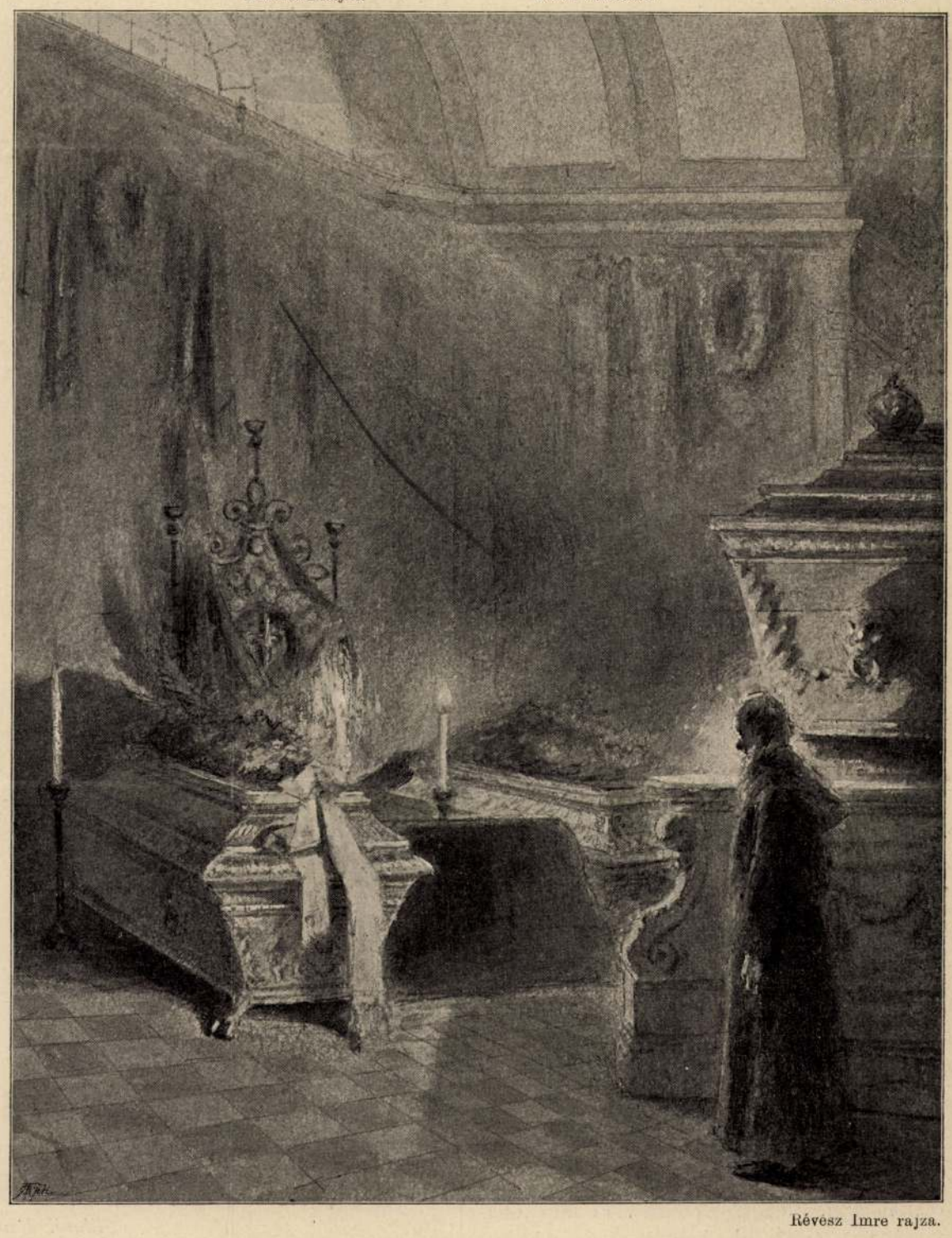

Révész Imre rajza.

ERZSÉBET KIRÁLYNÉ ÉS RUDOLF TRÓNÖRÖKÖS KOPORSÓJA A BÉCSI KAPUCZINUS-TEMPLOM SÍRBOLTJÁBAN.

királyok, hadvezérek, főpapok, törvényhozók, igaz emberbarátok, hősök s nagylelkű nők pihennek. Némelyik ólomkoporsó milliók szerencséjét, boldogságát és szeretetét zárja magában. S e nyirkos, csupasz falak között a világtörténet jó darabja hallgat némán, csendesen. Enyészik és porlad minden. Csak a sírfeliratok hirdetik, mi volt s mi nincsen.

A Habsburgok e családi sírboltját II. Mátyás király neje alapította, hogy maga és férje ott nyugodhassanak. Mivel azonban mindketten korán meghaltak, csak II. Ferdinánd építtette föl s temettette oda Mátyást és nejét. Sajátságos, hogy a ki építtette a sírboltot: II. Ferdinánd, nem itt, hanem Gráczban pihen. III. Ferdinánd azonban két fiát már oda temettette s mivel maga számára nem volt hely, nagyobbitani akarta a sírboltot. Az építést azonban csak I. Lipót fejezte be. Ő tétette a lejárat fölé a kétfejű sassal diszített márványtáblát e felirással: «*Sepultura Augustissimae Domus Austriacae*». 1701-ben megtelvén a kibővített sírbolt is, I. József és III. Károly ismét nagyobbították. Az utóbbi emeltette a sírboltban levő szép márványoltárt 1717-ben.

Mária Terézia építtette a nevéről elnevezett sírboltot a régihez s oda helyeztette a Moll Boldizsár készítette pompás mauzoleumot. Ez a legszebb része ma is az egész sírboltnak. Kupoláját Milldorfer Ignácznak, Troger legügyesebb tanítványának freskói diszítik.

Mária Terézia gyakran meglátogatta a sírboltot s órákig elimádkozott szerettei koporsóinál. Ő cserélte föl a régi fakoporsókat diszesebb érczkoporsókkal. Ő rendelte el, hogy minden halott születésének, névnapjának és halálának évfordulóján a szárkofágon és a síroltáron hathat viaszgyertyát gyújtsanak s misét mondnak. Ilyenkor maga is lement a sírboltba. Agg korában nem tudván már a lépcsőkön járni, emelőgéppel bocsáttatta le és húzatta fel magát. Utolsó útja alkalmával fölhúzás közben kétszer megakadt a kötél s csak nagy nehezen tudták felvontatni. «A sírbolt nem akar már felbocsátani», mondá Mária Terézia. S igaza volt! Egy hó mulva holtan vitték oda. Két évvel később kedvencz imazsámolyán már VI. Pius pápa imádkozott lelke üdvéért.

II. József sok tekintetben máskép gondolkozott, mint édes anyja. Ő először is elrendelte, hogy ezentúl a család minden meghalt tagját csupasz, diszítés nélküli, egyforma rézkoporsóba helyezzék. Felül kereszt legyen, alúl a halott lábainál pedig a születés és halálozás ideje és a név. Egyéb semmi. E rendeletet a legújabb időig meg is tartották. Innét van a koporsók szokatlan egyformasága és egyszerűsége. Változatosabb és szebb formákat csak 1872. óta alkalmaznak. Ez évtől kezdve önti és vereti a szárkofágokat a hires Beschorner czég.

II. József a sírboltba vezető két ajtót s az egyetlen nagyobb ablakot is befalaztatta. A lejárat csak a temetések alkalmával nyilt meg. A sírboltba senkinek sem volt szabad lemennie. Ugyanő elmozdította az oltárt is addigi helyéről, hogy saját koporsója számára helyet nyerjen.

II. Lipót ismét megnyittatta a sírboltot s részben visszaállittatta a régi szokásokat is.

E század elején annyira megtelt már a temetkezőhely, hogy végleg meg akarták szüntetni s új temetkezési helyül az augusztinusok templomát jelölték ki. I. Ferencz király azonban ragaszkodott a régihez s áttöretvén Mária Terézia sírboltjának falát, a nevéről Ferencz-sírboltnak nevezett új szárnyat építtette. Ide azonban épen csak hogy saját családja elfért. V. Ferdinándnak tehát újra építkeznie kellett. Ő 1842-ben a Ferencz sírboltot éjszak felé hosszabbitotta meg s mellé egy új szárnyat építtetett.

Ez új épület ama részében, mely a Ferencz-sírbolt meghosszabbítása, nyugosznak I. Ferencz József ő felségének szülői, azután következnek V. Ferdinánd király, Mária Anna királyné díszes szárkofágjai és I. Ferencz József király legelső leánykájának, az 1857-ben meghalt Zsófia Friderika főherczegnőnek koporsója. E szárny utolsó, négyszögalakú sötét fülkéjében három díszes szárkofág állott: Miksa mexikói császáré, Rudolf trónörökösé és Károly Lajos főherczegé. Miksa és Károly Lajos koporsóit ez év őszén odább mozdították, hogy kellő helyet nyerjen Erzsébet királyné szárkofágja. Itt nyugszik tehát a felséges asszony, Rudolf trónörökös jobbján. Csöndben, békében pihennek egymás mellett a szeretet és tisztelet ezer meg ezer jelétől környezve. Napfény alig hatol ide. A sötétség gyászfátyolként borúl a koporsókra s hervasztja a koszorúk virágait. A két fehér érczkoporsó külsejére és nagyságára nézve teljesen hasonló. A kettő közt csak annyi hely van, hogy még egy harmadik, a «végső zöld lombja a hervadó ágnak» elférjen. Köröskörül a falakat díszes koszorúk és szalagok borítják. Imitt-amott nemzetünk szinei is föltünnek. Magán a királyné koporsóján négy, kedvelt virágaiból kötött friss koszorú van. Az egyiknek szalagján Ferenczy Ida neve olvasható, a másikon a boldogult királyné nővérének neve, a harmadikat Adele Löwenstein, a negyedik koszorút Lajos Viktor főherczeg helyezte a koporsóra. A széles vörös-fehér szalagon e szavak olvashatók: «Bete für Ihn, Beschütze Ihn!» A koporsó egyszerű fölirata csak annyit mond, hogy Erzsébet Ausztria császárnéja, Magyarország királynéja s bajor herczegnő nyugszik itt, ki 1837 decz. 24-én született s 1898. szept. 10-én halt meg Genfben.

A virágok ezrei, melyek nem rég a koporsót boríták, már elhervadtak. Idővel a selyemszalagok is fátyolfoszlányokká lesznek; mert mint a nagy Napoleon mondá e sírboltban: «Vanitas vanitatum, hors la force!» (Az erőn kivül minden csak hiábavalóság.) Csak a név, az emlék marad meg számunkra. De ezt minden magyar szív kegyelete féltett kincsként őrizi.

Takáts Sándor.

1889 JANUÁR 30.

Rudolf trónörökös halálának tiz éves fordulójára.

Tiz éve ép; szomoru, szörnyü hirtől
Rendültünk meg, oh, valamennyien.
Mintha gyilkos tőrdöfés érte volna,
Oly fájdalom járt át milljó sziven.
Ennek a gyászos hirnek hallatára:
Országok öltöztek fekete gyászba;
Panaszt emelt a végzet ellen ajkunk:
Mért, hogy Tőled igy kellett elszakadnunk!

Tiz éve már . . . de Tégedet előlünk
Nem födött el azért a sirhomály;
Itt élsz ma is épen, ifjan közöttünk
Híred, neved itt ajkról-ajkra száll.
Néped nem ismer most sem el halottnak;
Szárnyán tündérregéknek és daloknak
Itt jársz, — ki földi koronát vesztettél:
Meseországban tündérkirály lettél.

S hány történet fog elavúlni addig,
Feledésbe tűn mennyi szép rege,
Míg fenmarad a legbúsabb közöttük:
A te halálod bús története . . .
Az nemzedékről nemzedékre száll át,
Föl-fölveszik elejtett arany-szálát
A költők, hogy mind tovább fonják-szőjjék,
Mig csupa költészet lesz és dicsőség!

Mihalik János.

DRÁMAI IMPRESSZIÓK.

Szüry Dénes könyve.[1]

Egy művelt ízlésű, sokat látott és olvasott, s még többet gondolkodott ember megfigyeléseit, reflexióit nehány kiváló művésznőről s egy csoport szinműről, melyek az utóbbi években adattak, foglalja magában az a könyv, melynek czímét föntebb leirtuk. Nem chablonos szinbirálatok ezek, hevenyében megirva: — távol attól! Irójuk szenvedélyes barátja a szini előadásoknak: az előadókért is, a szinművekért is; az volt kora ifjúságától fogva. Benyomásait eltartogatja heteken, hónapokon, néha éveken keresztül, mintegy érlelve, megjegeczesitve azokat, míg egyszer, a kellő alkalommal, papirra veti. De akkor is, mintha csak magának irna. Sajátos közvetlenséggel bele visz lelki világába, itéleteinek, reflexióinak születési helyére s a megszületésnek mintegy tanuivá tesz bennünket. Egészen találóan jellemzi önmagát, midőn mindjárt a Duséról szóló első czikkben mondja: «szeretnék vele kissé foglalkozni, nem mint biráló, hanem mint művészetkedvelő, *a ki önmagának számol a hatásról*». De e művészetkedvelő, a mint a könyv olvasói meggyőződhetnek róla, egyszersmind finom elméjű, tanult s erős egyéniségű biráló is, a ki meggyőződését őszintén kimondja, s a kivel élvezet együtt bolyongani a szinészet és szinirodalom berkében, még ha nem mindenben értünk is vele egyet. Kedves, okos vezető, a kitől mindig tanulhatunk.

De annyiban se szorosan vett szinbirálatok e művek, mert alakjuk más. A szerző a darab meséjét (kivált az ismertebbekét) ritkán mondja el egészen; felteszi, hogy azt olvasói úgy is ismerik; csak a főbb mozzanatokra mutat rá, a szinjátszóval kapcsolatban. Egész mesét csak akkor ád, mikor czélja megkivánja, mikor különösebben az irót birálja; vagy az iró alkotását viszonyítja a játszó szinészek különböző felfogásához, mint teszi például Sudermann «Otthon»-ában. Sokszor a cselekvény s annak is csak egy jelenete, csupán kiinduló pont neki, hogy ahhoz fűzze elmondani valóit, mint a «Blaháné és a betyár kendője» czimüben.

Négy nagy művésznő játékát bonczolja részletesen, s ezek: *Duse, Tina di Lorenzo, Sara Bernhardt* és *Blaháné*. S itt veszi hasznát különösen — s vele együtt az olvasó is — sokatlátottságának. Ugyanabban a szerepben például összehasonlítja Dusét és Sara Bernhardtot (Gauthier Margit), majd a mi kiválóbb szinésznőinkkel folytatja az összehasonlitást, Jászayval, Prielle Kornéliával, Helveyvel, Márkussal. S ez összehasonlítás olykor egy-egy meglepően kedves alakú itéletet ád tollára, mint Sudermann Otthonánál. Azt fejtegeti, hogy Jászay Magdája sokkal hivebben fejezte ki a német iró alkotását, mint a Duséé; de emez a szerepet is, a darabot is kedvesebbé, elfogadhatóbbá tette; s igy végzi: «Szeretném, ha Sudermann tanuja lehetne egyszer annak is, miként alkotta meg a mi Nemzeti Szinházunkban az ő Magdáját Jászay Mari. Én azt gondolom, hogy az ő német irói keble fokozatosan duzzadna az előadás alatt s azzal a fölkiáltással hódolna neki: «minden ízében igy rajzott agyamban honunknak ez az erőteljes leánya, még mielőtt papirra tettem volna azt!» Azután rohanna Duse-hoz, kézcsókkal ekkép üdvözölve őt: «Asszonyom, ön most a dicsőség megérdemlett szárnyán röpködi a világot. A mit ön tesz, az a művészi igaz. Én tévedtem. Vessünk fátyolt a «Heimath»-ra és hirdesse a világnak bűvös egyéniségével a «Casa paterná»-t.[2]

[1] Budapest. Singer és Wolfner 1899.

[2] A «Heimath» olasz czíme.

Révész Imre
Vas. Ujs. 1888. 809. l.

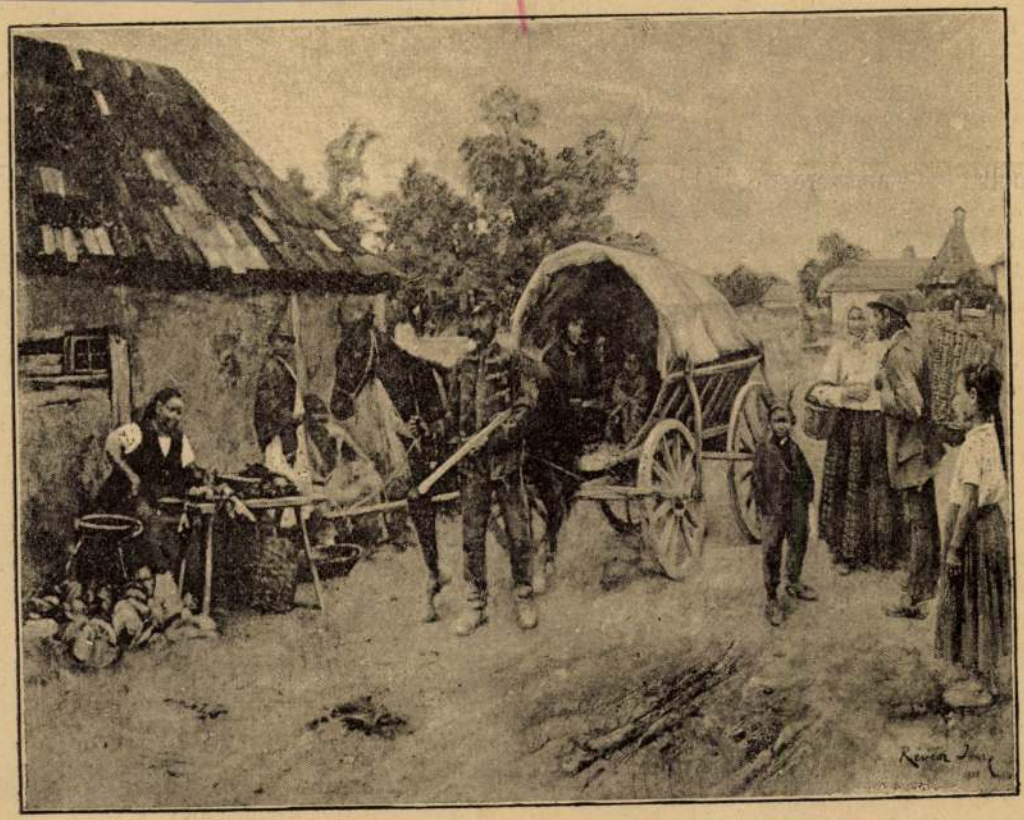

RÉVÉSZ IMRE. A TÖRVÉNY NEVÉBEN.

A MŰCSARNOK ŐSZI KIÁLLITÁSÁBÓL.

yujtott «Koltoi muvei»-re is, de ezek kiad
em érhette meg. Pár hónappal előbb az elmez
rnya homályositotta el szellemét, s négy hó
zenvedés után elhunyt. Haláláról a ref. főis
mári kara adott ki gyászjelentést.

Beretvás Lajos, a földhitel-intézet fiatal tisz
elője, a nagykörösi tekintélyes Beretvás család sa
ov. 23-án saját kezével vetett véget ifju életér
halálban nem az élet terheitől való megszaba
ist, nem az anyagi zavarok elől való menekül
sak megmásithatatlannak vélt szomoru végzeté
etöltését kereste. A szerencsétlen ifju gyászt
nnál setétebb árnyként esik egy szerető, bol
saládi élet verőfényére, mert alig néhány napja
ővérének lakodalma, kiről e lapok mai számá
gyik költeménye is szól, s mely a bekövetkez
yászeset miatt majdnem a költő látnoki jóslatá
inik fel, mintha a szeretet, bizalom és küzdés
iéi közé önkénytelenül oda furakodtak volna a
zavak: «Az élet mellett ott van a halál!»

Elhunytak még a közelebbi napok alatt: Bali
Károly kir. tanácsos, Borsodmegye tanfelügyel
gi honvéd-főhadnagy, Ballagi Mór jeles tudós
stvéröcscse, a közélet és tanügy buzgó férfia,
es korában, Miskolczon. — Tatarczy Károly
erkules-fürdő bérlője, ki e hely fölvirágoztatás
kat tett, s ki egy időben a bécsi Karl-szinház
bérlője volt. — Dirnbeck Ferencz alsó lend
ébános, ki érdemeket szerzett az alsó-lendvai k
yházközség rendezése körül, nov. 24-én, a restau
mplom felszentelésének előestéjén, szivszélhü
vetkeztében — Kögl Károly, perjámosi es
s-plébános és czimzetes kanonok, 79 éves, Perjá
n. — Goldscharek József stanisicsi prépost,
es. — Szellemi Mihály, a barsi ág. hitv. eva

Révész Imre: Panem.

A MŰCSARNOK TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

Vas. Ujs. 1899. 869. l.

mosolyra nyilt szájjal nyitotta ki a konyhaajtót.

— Boldog ünnepeket kivánok, — mondta.

— Adjon Isten, — feleltük mind a ketten és megráztuk a kezét.

A szobában várnunk kellett, míg a néni lejön, — én nem tudom meddig. Ezer dolog volt, a miről beszélnünk kellett és beszéltünk is. Lassankint világos lett előttünk mindaz, a mi az este történt. Kitty rövidesen elmondta a magáét. Két nappal azelőtt összeveszett a nénjével, a kinél látogatóban volt s a ki magához akarta őt venni. Kitty minden áron el akart menni Collingwoodékhoz, de az öreg asszony, a ki ezt a családot, nem tudni, mi okból, gyülölte, nem akarta engedni. Kitty azonban hajthatatlan maradt, mire a néni eladta a lovát, hogy lehetetlenné tegye hugának az elmenetelt. Kitty ekkor elkeseredésében lefeküdt, nem akart sem enni, sem inni, se beszélni. Betakarta a fejét és hallatlanná tett minden kérdezősködést.

— Másnapra — mesélte Kitty — a néni roppantul megréműlt, hogy az agyvelőmben támadt valami baj. Ő meg a családja csodálatosképen féltik az agyvelejüket. Tudtam, hogy elküldött a doktorért, örültem is neki, abban a reményben, hogy az majd segitségemre lesz. Meg kell vallanom, hogy az első pillanatban nagyon elcsodálkoztam, mikor Beamish urat megláttam; azt hittem, ő a Morris doktor. De hogy kerültek ide önök?

Elmondtam neki az utazásunkat.

— És maga az egész idő alatt nem is sejtette, hogy én vagyok az, a kinek a gyógyszereket készíti? De micsoda orvosságok is voltak azok, a melyeket én úgy vettem be, mint egy szelid bárány?

— Hatvan csepp legtisztább, legédesebb szerelem, — feleltem — egy pohár vízben és tíz gramm hódolat.

Kitty fülig pirulva akart valamit mondani, midőn belépett a szobába Beamish bácsi.

— Mindjárt meglesz a reggeli, még pedig jó kis reggeli, — újjongott. — Elárulnék többet is, de itt jön a néni meg a leány . . .

A reggeli egy kicsit különös volt, de nagyon jól esett. A néni nagyon méltóságosan viselte magát. Nem tett czélzást sem a karácsonyra, sem a történtekre.

mikor már vagy egy [illegible] körül. — Soha se láttam a Kittydet, de a szüleit jól ismertem. Bemegyek, megnézem. Ha megtetszik nekem, hát folveszlek valamennyiteket és elviszlek Collingwoodékhoz. Beamish bácsit pedig leteszszük a nővérénél.

— Tudja mit, — mondta nekem Beamish bácsi a távozáskor — meg kellene venni azt a Hókát. Ő volt a mi karácsonyi angyalunk.

— Ugyan már mit csinálna vele — nevetett Kitty. — A pácziensei mind meggyógyulnának, mielőtt hozzájuk ér.

— Föltéve, hogy lesznek pácziensei, — mondta rá nagybátyám.

---

get lesznek hivatva bemutatni. A kiállított műtárgyak száma eléri a 485-öt, melyek közül 40 a szobrokra esik. A kiállítási termek sikerült rendezéséért külön dicséret illeti meg a kiállítási bizottság előadóját, *Karlovszky* Bertalant.

*

A tárlaton csaknem egyformán oszlanak meg az arczképek, genre-képek és tájképek.

Innocent Ferencz, ki a tavalyi tárlaton kiállított női arczképeivel olyan sikert aratott, ismét bájos leányfőt festett. «Mese» czímű most kiállított festménye valóban művészi ábrázolása a mesebeli tündérkirálynőnek. Az Innocent festési modora kiválóan alkalmas a női arczok

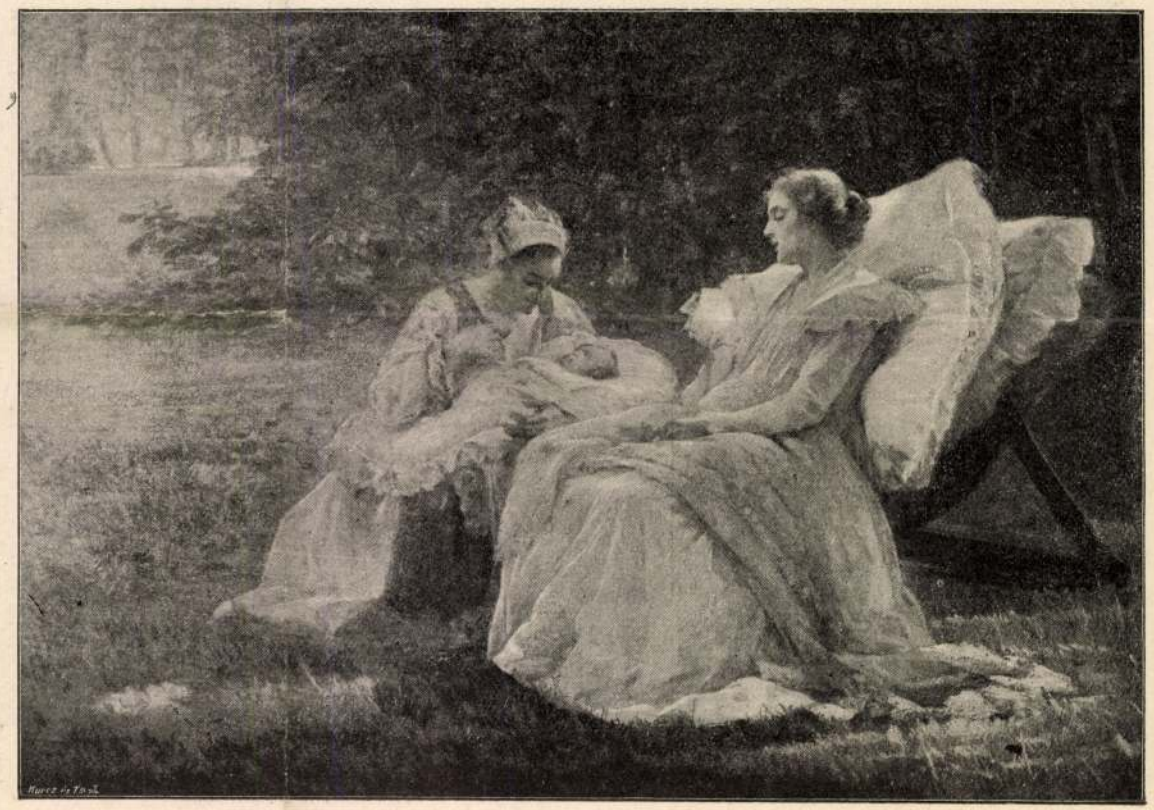

Szenes Fülöp: Éltető napsugár.

A MŰCSARNOK TÉLI KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

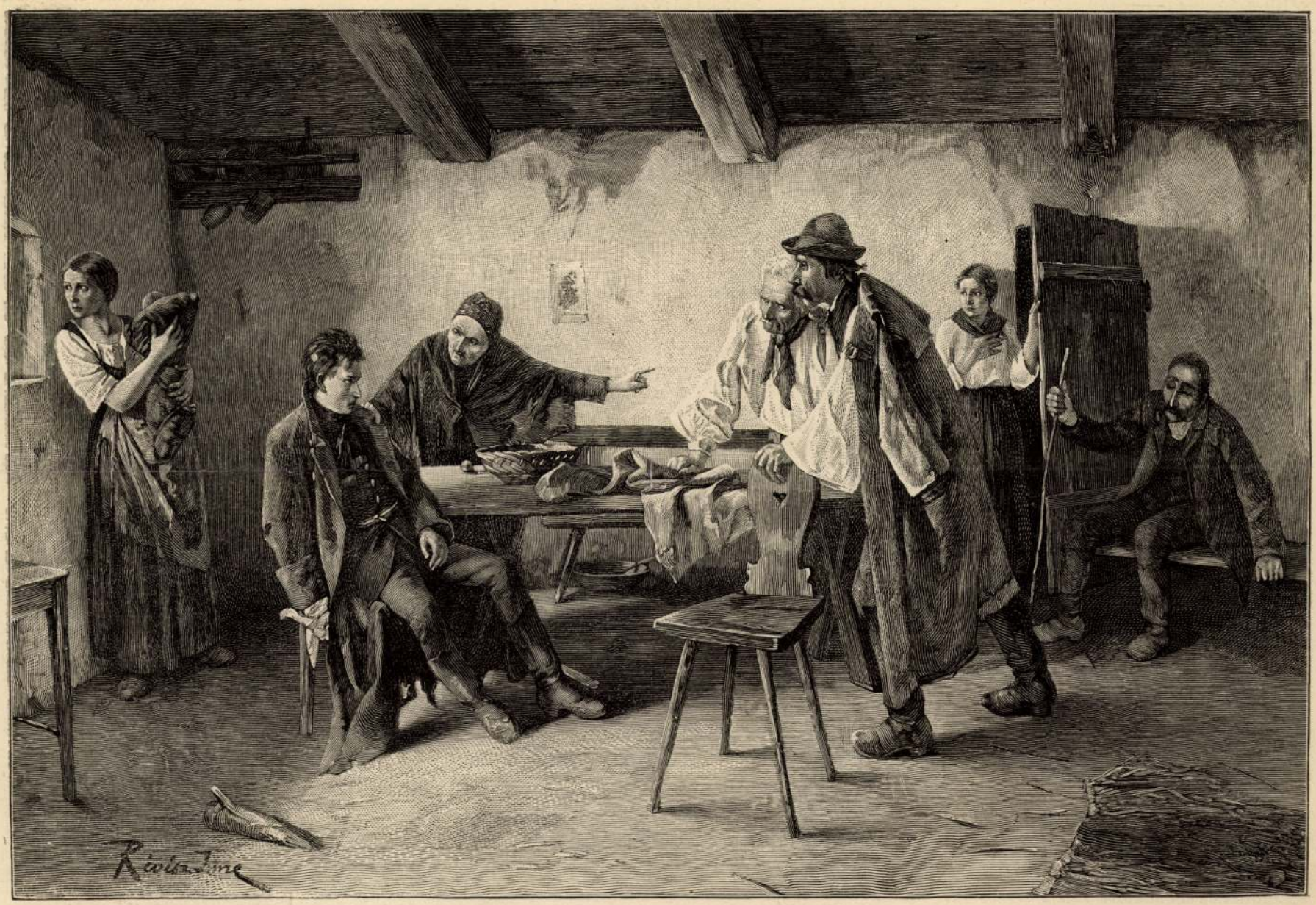

A MENEKÜLŐ. — RÉVÉSZ IMRE FESTMÉNYE.

Vas. Lap, 1893. 907. l.

József főherczeg a muzeumnak. József főherczeg becses pénzgyüjteményt ajándékozott a nemzeti múzeum régiségtárának. A főherczeg *Pulszky* Ferencz igazgatóhoz a következő levelet intézte:

Tisztelt Főfelügyelő Uram! Egy odvas, elpusztult fa tövében, a margitszigeti zárda-rom mellett a mellékelt törött cserépdarabok és azoknak fenekén egy csomó Árpád-korszaki ezüst pénzek találtattak. Azon reményben, hogy mint archeologus-kontár nem blamirozom magamat ezen meghatározással és hogy muzeumunk régészeti osztályában elfogadhatók, mellékelve elküldöm, magamat kedves emlékébe ajánlván, mint őszinte tisztelője *József* f. h.

Az ajándékot *Pulszky* Ferencz levélben köszönte meg. A margitszigeti éremleletből Árpádházi numizmatikánk több tekintetben jelentős adalékkal gyarapodik. A kincsben öt Árpádházi királyunktól vannak érmek, legkevesebb II. Endrétől (1 darab) és III. Endrétől (22 darab). E két király uralma jelzi az elásott érmek korának elejét és végét (1237—1301). A közbeneső királyok közül IV. Béla (51 darab), V. István (71 darab) és IV. (Kun) László (83.) vannak képviselve. Hat olyan érem akadt, mely eddig a szaktudósok előtt egyátalán ismeretlen volt és azonkivül több változatot találtak, mely ritkaság számba szokott menni és eddig a nemzeti muzeum gyüjteményében nem volt meg. A többi 69 darab között volt 37 szlavoniai denár és obulus, 31 külföldi egykoru, különféle országbeli és két oly darab, melyet kopottsága miatt eddig nem lehetett megállapítani.

MI UJSÁG?

Mai számunk az utolsó a jelen évben; a kiadóhivatal a t. előfizetőket megrendeléseik mielőbbi megújítására kéri föl, nehogy a lapok küldésében fennakadás álljon be.

A «Vasárnapi Ujság» 1893. évi tartalomjegyzékét januári első számainkkal küldjük szét. A «Világkrónika» ez évi tartalomjegyzékét jelen számunkhoz mellékelve veszik olvasóink.

Jókai jubileumának sorrendjét az ünnepélyt rendező bizottság következőleg állapította meg:

1894. évi január hó 5-én, pénteken, este, díszmár beérkeztek a rajzok, így Zichy Mihály is küldött már egy pompás rajzot. Munkácsy Mihály is bejelentette, hogy küld valamit ünnepi ajándéknak.

Londonban egy londoni társaság, a melyben jelen voltak a magyar kolónia legtekintélyesebb tagjai, elhatározta, hogy a legnagyobb magyar iró jubileumán január 9-én a Holborn-vendéglőben diszünnepélyt rendez. Az ünnepély elnöke Stockinger Ferencz osztrák-magyar főkonzul lesz. Elhatározták, hogy az angol birodalom magyar születésü lakóihoz köriratot intéznek, a melyben melegen fogják ajánlani a Jókai összes műveinek megvételét. A köriratot Stockinger főkonzul és a magyar-egylet elnökei fogják aláirni.

Keszthely város képviselőtestülete külön közgyülésen elhatározta, hogy Jókait fóliratban üdvözli, diszművének egy példányát megrendeli, a Balatoni-utczát *Jókai-utczának*, a Balatoni-parkot *Jókai-parknak* nevezi el s január 6-án a várost lobogókkal feldiszíti.

A *bukaresti magyar társulat* választmánya Jókai Mór jubileumi diszkiadását megrendeli s a nagy költő tiszteletére a társulat helyiségében bankettet rendez.

Ferdinánd bolgár fejedelem szép levél kiséretében rendelte meg Jókai összes műveit. Karácsony napjáig 800 előfizetője volt a nemzeti kiadásnak, nem számitva a megrendelőket, kik részletenkint teszik le az előfizetési összeget. A 800 előfizetőből 470 magán ember, 340 testület, hatóság és egyesület.

Legujabban a következők küldték be előfizetéseiket:

Nagybecskereki magyar olvasókör, Győri Lloyd, Volf György, Varannói takarékpénztár, Monor kerületi takarékpénztár, idősb Draskóczy Lajosné született Nagy Klementina (Hód-Mező-Vásárhely), A Duna-biztositó-társaság magyarországi igazgatósága, Városy Károly (Uj-Verbász), Az országos nőképző-egyesület könyvtára, Láng Lajos egyetemi tanár, Sevirszky Antal épitész, Koós Elemér (Eperjes), az ó-becsei Kereskedelmi Kör, Fáy Albert (Szügy), Kégl György (Csaba), Kétly Károly dr., Bányay József (Szentes), Sarkady Nagy Antal (Szentes), Zólyomi Wagner Géza dr., Kramer J., Sternthal Adolf, Királyi Magyar Természettudományi Társulat, Széchenyi Jenő apátkanonok (Nagy-Várad), Balásházy Bertalan a pécsi nyolczadik honvéd-huszárezred parancsnoksága, Losoncz városa, Strassburger Oli (Turkeve), gróf Károlyi Lajos az erdődi uradalom részére, kassai posta- és táviró igazgatóság, a pápai református főiskola ifjusága, Eger városa, az «Athenaeum» irodalmi és nyomdai részhid fejéül szolgál s ennek megfelelőleg két oldalról vastag szép ornamentikával diszített pillérben végződik. Ehhez képest a szobor talapzatául tervezett plateau is módosul, s jóval alacsonyabb lesz. A szobor és a körnegyedek közé egy-egy csinos basint terveznek, melyeket az artézi kút lát el vizzel. Zala a napokban mutatja be az új tervet s a költségvetést a miniszterelnöknek és a bizottságnak s az itt való fogadtatástól függ az érdekes eszme sorsa.

Munkácsy «Honfoglalás»-a. Munkácsy Mihály tetemes változásokat tett az új országház számára festett nagy képén. Párját ritkitó lelkiismeretességgel vette figyelembe a képére tett megjegyzéseket, valamint saját meggyőződését, s ismét sokáig dolgozott a művön, melyet decz. 20-án most már végleg be is fejezett, s nevét is ráírta. Ujév után kiállítja Georges Petit műkereskedő szalonjában s aztán haza küldi.

Az új országház szobrai. Tél alatt az országházon szünetel a munka, de annál serényebben dolgoznak a szobormunkákon. A külső párkányzatot ugyanis 84 király és vezér szoboralakjával fogják fölékesíteni. E szobrok készítésére a budapesti szobrászművészek vállalkoztak, a kik egymás között arányosan felosztották a munkát. A szobrokat a tél olyamán elkészítik és tavaszszal elhelyezik az országház párkányzatára.

* **A legügyesebb varrónők** jelenleg, legalább a a mennyire a chicagói kiállításon levő női kézi munkák után itélni lehet, az orosz nők és a japáni férfiak.

* **A franczia ajándékokból,** melyeket az orosz hadsereg tisztjei és matrózai kaptak, Szent-Pétervártt külön kiállítást rendeztek a tengerészek özvegyei és árvái számára.

* **A svájczi orvosokat,** egyelőre Zürich kantonban, államositani akarják. Minden orvost az állam nevez ki s mindenik köteles teljesen ingyen segélyt nyujtani bárkinek.

* **Az amerikai nők** önállósági hajlama már eddig is sok előnyt biztosit a férfiaknak. Magában Newyorkban 27,000 nő tartja el férjét, s általában az Egyesült-Államokban 3 millió nőnek van önálló

VASÁRNAPI UJSÁG

51. SZÁM. 1896. BUDAPEST, DECZEMBER 20. 43. ÉVFOLYAM.

Előfizetés feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK együtt { egész évre **12** frt, félévre — **6** „ | Csupán a VASÁRNAPI UJSÁG { egész évre **8** frt, félévre — **4** „ | Csupán a POLITIKAI UJDONSÁGOK { egész évre **5.—**, félévre — **2.50** | Külföldi előfizetésekhez a postailag meghatározott viteldíj is csatolandó.

«PETŐFI A NÉP KÖZT.»

Révész Imre festménye.

Festőink keveset foglalkoztak eddig nagy költőink életével s még Petőfire vonatkozólag is, a kinek élete oly változatos és festői ecsetre alkalmas jelenetekben oly gazdag volt, alig találunk pár művészi alkotást.

Újabban Révész Imre fiatal festőművészünk festett két képet a Petőfi életéből. Az egyik, melynek címe «Petőfi a táborban», látható volt a műcsarnok ezredévi kiállításán, s ennek rajzát annak idején be is mutattuk a «Vasárnapi Ujság»-ban. A másikat, a «Petőfi a nép közt» című festményt ezúttal van alkalmunk megismertetni. Révész ezen képét itthon készített vázlatai alapján Párisban festette, hova tanulmányai folytatása végett költözött volt, mint a Munkácsy által a hazai fiatal festőnövendékek számára kitűzött ösztöndij első nyertese. A hatás, a mit a fiatal művész emez alkotásával elért, valóban nem mindennapi volt. Különösen az angol lapok voltak tőle elragadtatva s egyik-másik, mint pl. a «Daily News» igen nagy dicsérettel szólt a tőről metszett magyar képről.

A művész a nép körében, egy falusi csapszékben tünteti fel a nagy költőt, a mint valamelyik hazafias, nyilván forradalmi költeményét fenkölt lelkesedéssel felolvassa. S a hatás általános és nagyszerű, a mint ezt a kép oly megkapólag feltünteti. Mindenkit megigéz a költemény hatalmas ereje. De mily különféle módokon nyilatkozik ez a hatás a hallgatóság egyes tagjainál s mily meglepő művészettel tünteti azt elénk a művész!

A költő jobbján ülő úri emberre — talán a jegyző — mily egészen más a költemény hatása, mint arra a vele szemközt ülő pásztorra. Amott a

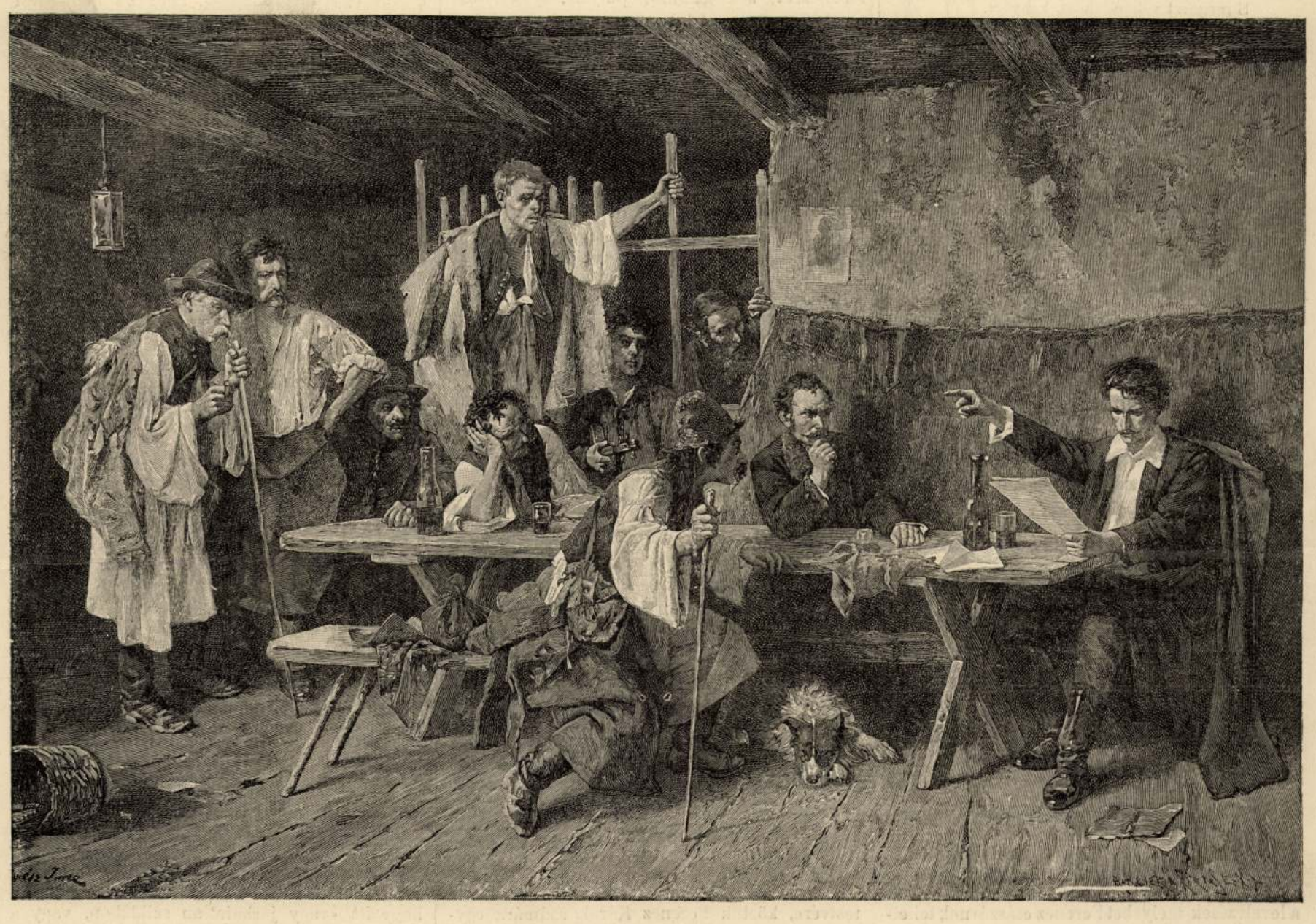

«PETŐFI A NÉP KÖZT.» Révész Imre festménye.

legnagyobb fokú hazafiúi lelkesültség kinyomata, emitt a lelkesültség bámulattal, gyönyörrel vegyülve. Az asztal alsó végére könyökölő falusi alak valósággal gyönyörködik; a többinek arczán, testtartásán is mind ott látható a fellobbanó lelkesedés tüze s a szent elhatározás, hogy ha a haza hívja, mindnyájan el fognak menni. A legvégül botjára támaszkodó öreg ember arczán már a bánat is ott ül, hogy hátha nem birná már el a fegyvert! . . .

Sajnos, hogy ez a magyar tárgyú becses kép is annyi más kiváló magyar művészi alkotás sorsára jutott, a mennyiben Londonban, hol egy kiállításon nagy feltünést keltett, egy ottani műkedvelő vásárolta meg.

UTON.

Uton vagyok, távol vidéken
Robog velem a gyors-vonat.
Sík róna föld jön szembe vélem,
Kicsiny madár dallal fogad.
Rét szőnyeget terít elémbe,
Virág hajol reám köszöntve . . .
S mégis szivem oh, mintha fájna,
Távolból is csak visszavágyna
Kéklő hegyed aljába, kis falum,
Csöndes kicsiny falum! . . .

Nagy városok fényárban úszva
Hivalkodón néznek reám.
Szép házsorok hívnak magukba:
Jer! itt találsz mindenre ám,
Mi csak tetszik szádnak, szemednek . . .
Forrásai itt csörgedeznek
Kéjnek, gyönyörnek . . . Ám hiába!
Szivem mintha csak visszavágyna
Sáros, poros útczádba, kis falum,
Csöndes kicsiny falum!

Jó emberek nyájas szavakkal
Köszöntenek: hozzánk betérj!
Sok van, ki jó szivből marasztal,
S megoszt velem lakást, kenyért.
Egy-egy lenéz nagy büszke gőggel, —
Ilyennek csak hizelkedő kell, —
Tovább megyek, de mintha fájna
Szivem, s sóhajtva visszavágyna
Jó s egyszerű néped közé, falum,
Csöndes kicsiny falum! . . .

Szép rónaföld s nagy városok, ti
Csak álljatok, ragyogjatok!
Hideg fény is szokott ragyogni,
De én sugárt, meleg napot
Tudok szeretni, arra vágyok.
Mit ér nekem ti ragyogástok . . .
Kicsiny falum, kéklő hegyeddel, —
Jövök feléd . . . Oh, nem feledt el
Téged szivem, — e csepp legyen tanum, —
Csöndes kicsiny falum! . . .

Megyek, megyek . . . húz már a vágy, von
Feléd, te csöndes kis lakom.
Jó emberek! az Isten áldjon,
A hála-szó zeng ajkamon . . .
S te büszke gőg, maradj magadnak,
Reád a jók semmit sem adnak.
Én jók között élek falumba,
Nincs durvaság, ott nincs goromba,
Ezért szeretlek téged, én falum,
Csöndes kicsiny falum! . . .

Dömény József.

MÁRIA LUJZA BUDÁN.

Egykorú levelek nyomán.

A francziák egykori császárnéjának Magyarországhoz való viszonyáról, hazánkban töltött napjairól majdnem semmit sem tud a történetírás; csak újabban kezdtek napvilágot látni azok a levelezések, melyeket Ferencz császárnak tehetségekben gazdag leánya ifjukori barátnőivel folytatott. Az udvar az előtt nem sok időt töltött Budán; csak a franczia háború hozta közelebb a magyar nemzet és az uralkodó-ház szivét egymáshoz s ennek következménye volt a királyi család első hosszabb látogatása is a budai várpalotában, a mely azonban akkor még nem sok kényelmet biztosított a nagy személyzetű udvarnak.

Mikor 1805 őszén a királyi család először jött Budára, melynek az akkori zavaros idők közt épen fekvése biztosított elsőbbséget a határszéli Pozsony fölött, az udvar elhelyezése a legnagyobb fejtörést okozta. Nem is a királyi palotába hurczolkodott az udvar, hanem a szomszédos épületekben szállásolta el magát, a hogy lehetett. Mária Lujza lakosztálya a nádori palotában volt: egy hálószoba, remek festményekkel, egy kedves kis társalgó szoba s egy másik az inasok számára. De az elrendezkedés nem volt könnyű dolog. A két főherczeg, Ferencz Károly és József Ferencz, emez hat, amaz csak három éves, egy szobában volt kénytelen aludni. Durwaldné és Görögné asszony, a két komorna, egy közös szobát kaptak s Mária Anna is egyet Handl nevű komornájával. Ferdinánd főherczegnek Stefaneo báró kamarásával mindössze három szobájuk volt. Azonkívül húsz család lakott a Teleki-házban; a báró Orczy-féle házban kaptak helyet Colloredo grófnő, Mária Lujza főherczegnő nevelőnője és a leánya, a főherczegnő bizalmas barátnője. Szapáry gróf a Viziárosban akart bérelni lakást, a mit Orczy báró meghallván, öt szobáját átengedte neki. Mint látni tehát, az udvar átköltözködésének megvoltak a maga apró kellemetlenségei.

Kárpótolták azonban ezt az ifjú főherczegnőnek nagybátyja, a nádor kertjében tett sétái, mely kert az utolsó nyolcz év alatt nagyban megbővült és szépült. Volt benne, — a mint a részletes leirásból láthatjuk, — kellemes fürdő, szép tehenészet, sok galamb, pulyka, tyúk, liba, továbbá egy remetelak, egy parasztkunyhó, két ketrecz, két kalitka. Az angol park formára tervezett kert lejtős volt, benne szőlő, hol nagyon meglepte a főherczegnőt a dolgozó munkások azon eljárása, hogy a földbe tűzött két karóra rögtönzött függőbölcsőben helyezték el csecsemőiket, a mi az ilyesmik iránt fogékony lánykának annyira megtetszett, hogy megajándékozta a szőlőmunkásokat.

Általában a budai levegő használt a főherczegnőnek, leszámítva, hogy a rosz víz helyett borivásra kellett szorulnia. Ez lehetett az oka, hogy a következő évben nem is látogatta meg az uralkodó család Budát. De már két évre rá az édes anyának, Ferencz császár második nejének elvesztése feletti bánat újra Magyarországra és pedig hosszabb útra hozta körünkbe az uralkodó családot szórakozás végett. Ez alkalommal egész a Bánátig mentek le Ferencz császár és gyermekei. Meglátogatták Temesvárt is, mely város Mária Lujzának jobban megtetszett, mint maga Buda.

Következett a franczia betörés veszélye 1809-ben, s ez aztán hosszabb időre kényszerítette az udvart, hogy magyar népe körében keressen állandó tartózkodást. A politikai helyzet, mely az egész monarkhia lételét megsemmisüléssel fenyegette, nem olyan volt, hogy az udvari élet egész fényét áraszsza Budára; de az uralkodó család szerény, polgárias magánéletébe érdekes bepillantást engednek Mária Lujzának ez időbeli levelei, ki idősebb nővérével, Leopoldinával és mostoha anyjával, Mária Ludovika estei főherczegnővel Budán maradt, hogy onnan később Egerben vonuljon meg, míg többi testvére, köztük Ferencz Károly számára egyelőre Nagy-Váradot szemelték ki, a honnan később Kassára tették át lakásukat. A családi politika minden eshetőséggel előre számolt.

Meglehetős egyhangú élet közt telt az idő, a napról-napra remegve várt harcztéri hírek ellenmondó hatásai alatt. Mária Lujzát naponta meglátogatta olasz nyelvmestere, Goung tanácsos és rajztanítója. A nap többi részét a Margitszigeten, vagy a közönséggel mindig zsúfolt Orczy-kertben tett sétákkal töltötték, s ezt az egyhangú életet csak olykor szakította meg egy-egy nagyobb ünnepély, így mikor 1809 júniusában a torontálmegyei fölkelők zászlószentelése volt, kiket Csekonics tábornok vezetett.

Ez alkalommal a királyi család egy roppant nagy sátor alatt foglalt helyet s a primás miséje után mindenki bevert a zászlórúdba egy szöget. De bár e szertartás ½ 8 órára volt kitűzve, csak 10-kor vehette kezdetét; e várakozás, — mondja levelében Mária Lujza — épen nem lehetett kellemes, tekintve, hogy az előtte való napi vacsorán az asztalnál ült húsz személy közül tizennyolcz elrontotta a gyomrát valami édes itallal. Még egy más furcsa része is volt az ünnepélynek. Visszamenet a királyné uszályát inas által vitette maga után, a mit észrevevén a híres Alvinczy tábornok, oda rohant és felkapta az uszályt, de kissé ügyetlenül, s így a komoly tábornok általános derültség közt teljesítette szolgálatát egész a lépcsőig. Ugyan ekkor Rudolf főherczeg és bibornok palástjába is bele kapott a szél s úgy megforgatta, hogy a főherczegnek egyik kisérőjébe kellett kapaszkodnia, hogy el ne essék.

Másnap megérkezett János főherczeg vereségének s Pozsony bombázásának híre, mely alkalommal egy 62 fontos bomba Ferencz császár lakosztályába is becsapott, majdnem ugyanazon pillanatban, midőn a császár kiment onnan, hogy a primási kertben sétát tegyen; mig egy más bomba Esterházy R. grófné csecsemő gyermekét úgy megrémítette, hogy az ijedtségtől meghalt. Mindez szétrebbentette a budai kis udvart s arra birta, hogy ideiglenesen Egerbe tegye át székhelyét, noha a császárné gyöngélkedett. Szorongattatásai közben is jellemzi azonban Mária Lujza jó humorát, hogy mily hamar túltette magát e költözködéssel járó kellemetlenségeken. Összes butorzata — saját följegyzése szerint — nem állott másból, mint egy asztalból, melyen dolgozott, irt és rajzolt, egy ágyból, két viseltes kanapéból és négy székből, valamennyi tele volt poloskával. Húga, Leopoldina sem járt jobban; csak anyja és Ferdinánd fivére nyert valamivel jobb elszállásolást az érseki lakás második emeletén, valamint Rudolf nagybátyja, kinek magának tiz szoba állott rendelkezésére, melyeknek csak az az egy hiányuk volt, hogy asztal nem volt bennük több egynél, s azt mindig magával kellett czipelnie; ha pedig kamarásainak kellett valamit irniok, kénytelenek voltak a zongorán vagy a földön végezni dolgukat.

Mindez azonban nem gátolta a főherczegnőt, hogy jól ne érezze magát Egerben, hol úgy találta, hogy minden olcsóbb, mint Budán. Örült neki, hogy mindennap hajnali 3 órakor a csürhe-hajtás ébreszti fel, s hogy a nagybátyja által birt lakosztály kertjében egész éjszaka foly a bál. Komoly készületeket tett az egri mecset tornyának megmászására, s e mellett naponként kisétált a szőlőkbe, a hol felhasználva magyar nyelvismereteit, cseresznyére alkudozott a parasztnőkkel, hol pedig az érsek tárkányi birtokára, melynek halastava és természetes vízesése Badenre emlékeztette, azon különbséggel — mint finom szatirával hozzáteszi, — hogy itt «vagy járhatatlan sziklákon, vagy a patakban kell járni». Este aztán nyolcz órakor

Románia egységének centenáriuma előtt

Sajtófogadás a budapesti román nagykövetségen

Az egységes román állam száz évvel ezelőtt, 1859. január 24-én jött létre, Havasalföld és Moldva fejedelemségek egyesítése révén. A Román Népköztársaság népe a centenáriumról ünnepélyes keretek között emlékezik meg. A nagy jelentőségű történelmi esemény méltó megünneplésére *országos bizottságot* hoztak létre. Az évfordulón tudományos üléssorozatokat, előadásokat és kulturális bemutatókat rendeznek. A fővárosnak azt a terét, ahol száz évvel ezelőtt a nép akaratát nyilvánította, *Egyesülés terének* nevezik el, s itt leplezik le az egyesülés emlékművét is.

Tegnap délelőtt a Román Népköztársaság budapesti nagykövetsége sajtófogadást adott, ahol az újságírókkal ismertette a román nemzeti állam megteremtésének történetét és jelentőségét.

Vasile Moldovan, a nagykövetség kulturális tanácsosa, tájékoztatójában hangsúlyozta, hogy *az egységes nemzeti állam megteremtése a nép évszázados törekvéseinek megvalósulását jelentette.* A fejedelemségek egyesülése legfontosabb feltétele volt a feudalizmus felszámolásának és a török elnyomás elleni függetlenségi harc egységesítésének.

Virgil Podrumaru, a nagykövetség sajtóattaséja elmondotta, hogy január 24-e más szempontból is jelentős dátum a román nép történetében: 11 évvel ezelőtt e napon kötötték meg a magyar—román barátsági együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezményt. Az egyezmény — mondotta —, a kapcsolatok új korszakát nyitotta meg a két nép történetében.

Készülődés a VII. Világifjúsági Találkozóra

A DIVSZ titkárságának nyilatkozata

Bécsben rendezik 1959-ben a VII. világifjúsági találkozót, amelyre már mindenfelé megkezdődtek az előkészületek.

A *szovjet ifjúságot* 800 tagú küldöttség képviseli majd a bécsi VIT-en. Tagjait valamennyi szövetséges köztársaság ifjai és leányai közül választják ki. A küldöttségben helyet kapnak tánc- és énekegyüttesek, egy szimfonikus zenekar és fiatal szólóművészek kitűnő csoportja.

A szovjet fiatalok a nemzetközi versenyek bíráló bizottságába *Valeria Barszovát, Igor Mojszejevet, Galina Ulanovát, Aram Hacsaturjánt* és *Tyihon Hrennyikovot* javasolták.

A *Német Demokratikus Köztársaságban* országos fesztivál bizottság alakult. Berlinben megalakították a VIT-bizottságot, amelynek elnökéül *Eduard von Winterstein* neves színészt választották. Rajta kívül részt vesznek a bizottság munkájában neves zeneszerzők, ifjúsági vezetők, a sport- és a kulturális élet kiválóságai.

Kamerunban is megalakult a VIT előkészítő bizottság. Országos vezetőséget választottak, amelynek tagjai között van a protestáns diákszövetség elnöke és több ifjúsági szervezet vezetője. *Brazíliában* már több mint 700 000 crüzeirót gyűjtöttek a 250 tagú brazil VIT-küldöttség útiköltségének fedezésére.

A felsoroltakon kívül több európai, ázsiai és afrikai ország fiataljai jelentették be részvételüket a világifjúsági találkozóra. (MTI)

A Néphadsereg Színházának művészei a csehszlovák nagykövetségen

Julius Viktory, a Csehszlovák Köztársaság nagykövete kedden este Pavel Kohout, csehszlovák író *„Ilyen nagy szerelem" című darabjának 50. előadása alkalmából koktélpartit rendezett a Magyar Néphadsereg Színháza művészei tiszteletére.*

A koktélpartin ott voltak a Magyar Néphadsereg Színházának művészei, megjelent kulturális életünk számos kiváló képviselője.

A koktélparti baráti légkörben zajlott le.

VÁLTOZNAK AZ EMBEREK

A káderekkel való bánásmód aranyszabályait — mi ilyenolyan tisztségviselők —, ma már szinte „kívülről fújjuk". Bármelyikünk, mégha a legmélyebb álmából is ébresztenék fel, gyorsan el tudná sorolni. *„Törődni kell a káderekkel, bátran kell őket előléptetni, a politikai és szakmai szempontokat együttesen kell figyelembe venni, s mindenkinek okvetlenül legyen helyettese, utánpótlása", stb., stb.* Megint más dolog: *hogyan* váltjuk e sok helyes tételt *aprópénzre*, ki-ki a maga portáján.

Általában megvan erre a törekvés és sok-sok jó példát mondhatnánk. Mégis, a közvélemény szerint az, amit úgy nevezünk, hogy „kádermunka", bizony még napjainkban is elég *gyenge*. Ezt a vélekedést sem szabad azért minden további nélkül elfogadni, hiszen sokan szinte csak saját, vélt mellőzésük szemüvegén nézik az egész világot. S mivel őket talán még nem léptették elő sem „merészen", sem „gyáván", mindent rossznak tartanak.

De azért el kell ismerni, hogy a káderek kiválasztása, elosztása, megbecsülése, nevelése nem úgy történik még, amint a „nagykönyvben meg van írva", lévén az emberekkel való munka a *legbonyolultabb* valamennyi közül. De mi tesz egy vezetőt jó „káderessé"? Tőlem, ha megkérdeznék, hogy a nagy élettapasztalat-e, a szakismeret-e, vagy az éberség-e, az a képesség-e, hogy jó káderfejlesztési terveket, javaslatokat tud készíteni, a fent felsorolt aranyszabályok ismerete-e, akkor ezt válaszolnám: mindezek és még sok minden nagyon fontosak, szinte nélkülözhetetlenek, de talán a legfőbb, a mindenekelőtt való — bármennyire édeskésen, szentimentálisan hangzik is — a kommunista emberszeretet, a hit az emberben, a mieinkben, a kádereinkben. Még közelebbről: *a biztos tudata annak, hogy az emberek megváltozhatnak, javíthatók, nevelhetők.*

Valamennyiönknek van olyan ismerőse, aki éveken át elégedetlenkedett, mert környezetében, munkatársai körében majd mindenkit megbízhatatlannak vagy jellemtelennek tartott s vasseprűt követelt, vagy éppen használt a nevelhetőkkel, a javíthatókkal szemben is. S miután az ellenforradalom idején az általa korábban tisztogatásra jelöltek közül egyesek valóban rosszul viselkedtek (arra nem figyelt fel, hogy mások meg nem), még inkább nőtt az emberek iránti bizalmatlansága. *„Na, ugye megmondottam, kutyából nem lesz szalonna"* — hangoztatja. Ő abban sem hisz, hogy aki két-három éve rosszul látott vagy beszélt, az ma már esetleg helyesen és tisztán szívből, igazat beszél. S mert valóban vannak, akik minden időben csak alkalmazkodnak az erőviszonyokhoz, színlelik a megbánást, önkritikájuk formális, s talán csak az első alkalomra várnak, hogy ismét belénk marhassanak — ezért azt hiszi: sokan, nagyon sokan vannak ilyenek. Pedig téved. S kikről feltételezhetnénk leginkább őszinte változást, ha nem a hozzánk legközelebb állókról, például a mi kádereinkről?

Szinte sajnálatra méltó az olyan elvtárs, aki nem tud hinni, bízni abban, hogy emberek (nem mind, de sokan) kettő, négy vagy éppen talán tizennégy év múltán valóban sok mindent másképpen láthatnak mint korábban, szinte észrevétlenül is átértékelhetik saját előbbi hibás nézeteiket. Furcsa módon ők is hisznek — de valahogyan csak „félig" — az emberek megváltoztathatóságában. Azt, hogy valaki 1945 után évekig szívvel-lélekkel velünk jött, majd az ellenforradalomban „megkótyagosodott", ezt minden különösebb nehézség, csodálkozás nélkül el tudják hinni, de a megfordítottját, hogy a távolállók, az idők múltán az érvek, a tények, a bizonyítékok hatására őszintén közeledhetnek is hozzánk, azt már nem.

Igaz, „a kutyából nem lesz szalonna", s voltak, ma is akadnak, nyíltan vagy titkon csaholó ebek. Tegyünk, teszünk is rájuk szájkosarat, mert harapásuk veszélyes. De nem ők, hanem a jószándékú emberek vannak abszolút többségben, azok, akik változhatnak, s hogy merre, ez nagymértékben tőlünk függ.

Az embert mostanában naponta érik meglepetések. Amint mondani szokás: történelmi időket élünk, s a történelmi leckét jól vagy rosszul mindenkinek meg kell tanulni. Ilyenkor sok minden gyorsan vésődik az emberekbe. A napokban találkoztam volt munkatársammal. Kiderült, hogy az ő jelenlegi osztályvezetője szintén régi ismerősöm, akit már évek óta nem láttam. — Ugye türelmetlen, gögös, rideg ember? — kérdeztem s hozzátettem: Négy éve egy középüzem igazgatója volt, s igen sokat panaszkodtak rá. Barátom őszinte csodálkozással nézett rám. — A főnökünket közvetlen, barátságos embernek ismerjük — válaszolta. Lám én is elfelejtkeztem, hogy persze, az idő nem megy el senki felett nyomtalanul. Nyilván, én is okultam az elmúlt években egyet s mást, és mások miért ne? Osztályvezető ismerősömet régen valóban sokat bírálták a modora miatt, egyszer már le is váltották, bár jó képességű. Ebből is, meg másból is tanult. Az ellenforradalom is megrendítette, tanulságait komolyan megszívlelte, s úgy látszik, változott. De hát mire volna az egész nevelőmunkánk, ha ennek lehetőségében nem bíznánk?

Igy vesszük észre lassacskán, hogy az emlékezetünkben szektásként „elraktározott" párttitkárok egyike, most mennyire a tömegekre támaszkodva dolgozik az üzemében; a volt jobboldali elhajló talán ma még *érzékenyebb* egyes opportunista hangokra másoknál, mint a forró vízre az, aki már egyszer megégette magát. S mily sok kárt okozhatunk azzal, ha *megváltoztathatatlan* kartoték- és dossziérendszert raktározunk el magunkban, illetve, ha időnként nem frissítjük fel, nem *rendezzük át* a bennünk megkövesedett „káderjellemzéseket". Nemcsak múltbeli hibák válhatnak semmissé, a kedvező változás által, de megfordítva is lehetséges: *régebben* szerény, jól dolgozó emberek, *ma* már rosszul dolgozhatnak, holott mi még régi emlékeink szerint tartjuk számon őket.

Mindenképpen helytelen a *skatulyázás*. Elkönyveljük, hogy az illetőnek ennyi a képessége, nem több és nem kevesebb, s azután, ha más körülmények közé, *felelősebb munkakörbe* kerül, talán kiderül, hogy rossz volt a szemmértékünk, telve voltunk előítélettel. S az ellenkezője is lehetséges. De hányan vannak, akik presztizsüket féltve szégyellik elismerni, hogy tévedtek egy ember megítélésében, s ezért valóban elveszítik a presztizsüket. Pedig a legjobb emberismerő is tévedhet, kiváltképpen, ha nem hallgat a kollektívára, s nem hisz az emberek haladásában, okulásában, változásában.

A kádermunka, az emberekkel való bánásmód, óvatosságot, tapintatot követel. Sok mindenen ment át az elmúlt években minden kommunista. Igaz, hogy soraink sokkal egységesebbek, mint valaha, de ki tagadhatná, hogy vannak még megbántódottak, sértődöttek, ki erre, ki meg amarra néz haraggal, s hányan nyalogatják még ma is vélt vagy valódi sebeiket, ahelyett, hogy előre tekintenének, közös jövőnk építésében keresnék boldogító gyógyulásukat. Ezeknek az elvtársaknak is segíteni kell, úgy is, hogy bíráljuk őket.

Örvendetes, hogy a bírálat pártunk munkamódszerei közül egyre inkább nem a *bunkó*, hanem a *nevelés* eszközének szerepét tölti be. Sokan meglepődnek azon, ami egyébként természetes, hogy egyes elvtársak cselekedeteikért, nézeteikért szigorú bírálatban részesülnek ugyan, de a megtorlás elmarad. Csak akkor váltják le őket, ha végérvényesen bebizonyosodott: nem szívlelték meg a kritikát, nem tudtak megszabadulni hibájuktól. Az ilyen munkamódszert az emberek átnevelésének lehetőségébe vetett mélységes hit alakítja ki.

Az emberek megváltoznak, de nemcsak jámbor óhaj, jó szó, bírálat hatására, hanem mindenekelőtt *ideológiai harc* következményeként. Milyen harcról is van szó? Liu Sao-csi így válaszol erre: *„Véleményem szerint ez alapjában véve az a harc, amely a fejekben a proletár ideológia és más ideológiák között a kommunista életfelfogás meg világnézet és valamennyi élet- meg világfelfogás között lezajlik; és harc kétféle szemlélet között: a párttagok egyéni érdekei meg céljai és a kommunista párt meg a nép érdekei és céljai között."*

Igen. Az emberek megváltoztatása, a kommunista ember kialakítása, a káderek nevelése ezt a harcot jelenti. De ez a harc is csak akkor lehet eredményes, ha bízunk abban, hogy az emberek harcunk nyomán meg is változnak, hogy arcuk, amely talán még sebhelyes a kapitalista himlőtől, mind jobban kitisztul, mosolyra derül.

Pécsi Ferenc

munizmus elkerülhetetlen győzelmének erőforrása, záloga."

Ahhoz azonban, hogy a kommunizmus valóban legyőzze a kapitalizmust, mindenekelőtt a munka termelékenységében kell győzelmet aratnia. *„A kommunizmus* — írta Lenin — *a kapitalizmussal szemben az önkéntes, a tudatos, az egyesült, a modern technikát felhasználó munkások magasabbfokú munkatermelékenységét jelenti."*

Lenin felfigyelt a munkásosztály minden kezdeményezésére. Mély örömmel és büszkeséggel írt a „nagy kezdeményezésről", az első kommunista szombatokról. A kommunista szombat — mondotta — *„egy sejtje annak az új szocialista társadalomnak, amely a föld minden népét megszabadítja a tőke igájától és a háborútól".* Ekkor fogalmazta meg Lenin, mi is az a kommunista munka. A kommunista munka *„a közösség számára megszokásból végzett, a közösség javát szolgáló munka szükségességéhez való öntudatos (szokássá vált) viszonyból fakadó munka, az egészséges szervezet szükségleteként végzett munka".* Lenin tudta, hogy a kommunista ...mbatok még csak első csírái ... az újtípusú munkának. ...gy a kapitalizmus méhé... ...y megszületett társa... ...e magasabb típusú ...hat általánossá. ...: *„Ne közvet... ...tsünk, ha... ...ülte lel... ...lyes ...ég... ...l*

...erre is válaszolt. Nem könyvek, brosurák tanulmányozása — bár erre is szükség van —, hanem mindenekelőtt a kommunizmus építéséért folyó mindennapi harcban való részvétel —, ez acélozza a kommunistát. A nagy jelszavak hangoztatása fabatkát sem ér, ha nem értünk hozzá, hogy felismerjük és ápoljuk az élet legkisebb rezdülésében is az újat, a kommunizmus csíráit, s ha nem küzdünk az új hajtás megerősödéséért, a régi, az elavult eltakarításáért. Konyhakertek létesítése az éhező városok mellett, küzdelem az írástudatlanság ellen — ilyenek voltak akkor a napi feladatok, amelyekben a maj építők a kommunizmus első leckéit kapták. A szűzföldek meghódítása, a lakásprobléma megoldása, az Egyesült Államok utolérése és túlhaladása, a parányi atom és a végtelen világűr titkainak kutatása — ezek a kommunizmus tanulásának mai feladatai.

Lenin útmutatásai nyomán négy évtized alatt hatalmasat fejlődött a szovjet gazdaság, s vele a szovjet ember is. A Szovjetunió erőművei 1958-ban 26-szor annyi áramot adtak, mint amennyit a GOELRO tervbe vett s 1965-re a szovjetország villamosenergia-termelése 500—520 milliárd kilowattórára növekszik. A Szovjetunió dolgozói megszüntették országuk évszázados elmaradottságát, s oly hatalmas ipart teremtettek, amely biztosítja a szovjet állam függetlenségét és szilárd alapokat ad a kommunizmusba való átmenethez.

Alapvetően megváltoztak a szovjet nép kulturális, szociális körülményei is. Ma már nem az ...studatlanság felszámolása, ha... az általános középiskolai ... az általános politechnikai ...bevezetése a művelődés... ...*ladata*. A szovjet dolgozók reáljövedelme ma mintegy ötszörösen múlja felül a forradalom előttit, s a hétéves terv éveiben további, mintegy 40 százalékkal nő a népjólét. A 30—35 órás munkahétre való áttérés után a Szovjetunióban lesz a világon a legrövidebb a munkanap és a munkahét.

„Amikor Oroszországot a villanytelepek és hatalmas technikai berendezések sűrű hálózata fogja majd borítani, a kommunista gazdaság építésének példaképe lesz az eljövendő szocialista Európa és Ázsia számára" — írta Lenin 1921-ben. S Lenin szavai beteljesednek. A kommunizmus útján diadalmasan haladó Szovjetunió példája milliókat és milliókat lelkesít, túl a Szovjetunió határain. Millió és millió dolgozó vallja szerte a világon, hogy Lenin ügye, a kommunizmus ügye, mely oly hatalmas sikereket ért el a Szovjetunióban, győzedelmeskedik az egész földön.

Városok és erőművek, kolhozok és gyárak, atommeghajtású jégtörőhajó és kohóművek viselik a nevét, szobrok és költemények hirdetik dicsőségét. De mind ennél is maradandóbb emléket hagyott ő a világ egyszerű embereinek szívében. A szovjet dolgozók sokéves, hősies munkájuk gyümölcseként köszöntik az emberiség igazi történelmének, a kommunizmusnak hajnalát, s el nem halványuló hálával gondolnak a kommunizmus építőmesterére, Leninre. Rá emlékeznek szerte a világon a haladó emberek, őt tekinti tanítójának a kínai paraszt és a magyar munkás, a francia sztrájkoló és a gyarmati szabadság harcosa. Lenin műve egybeforrt a Szovjetunió, a nemzetközi munkásosztály diadalával. Lenin ügye, a kommunizmus ügye ezért legyőzhetetlen.

Földes István

Megvizsgálták a Csongrád megyei műszaki értelmiség helyzetét

Az MSZMP *Csongrád megyei bizottsága* megvizsgálta a műszakiak helyzetét, tevékenységét. Tizenkét vállalatnál mintegy százötven műszaki dolgozóval tárgyalt munkakörülményeikről és viszonyukról a munkásosztályhoz; több műszakit családja körében is felkerestek.

A beszélgetések alapján a megyei pártbizottság elhatározta, hogy a műszaki értelmiség tevékenységének segítésére felhívja a pártszervezetek figyelmét: *törődjenek többet a műszaki értelmiség problémáival, politikai nevelésével, adjanak részükre pártmegbízatásokat és soraikból erősítsék a pártszervezeteket.*

RÉVÉSZ IMRE

1859—1945

Száz esztendővel ezelőtt, 1859. január 21-én született a századforduló egy kevésbé ismert magyar festője: *Révész Imre*. Festeni Bécsben tanult és első volt művészeink közül, aki elnyerte a nagy Munkácsy-ösztöndíjat. Így jutott ki Párizsba, ahol a magyar festészet halhatatlan mestere segítette művészi fejlődését.

Révész életképfestő volt. Képeinek tárgya csaknem mindig a hazai falu népe. Akármilyen hosszú időt töltött is külföldön, a magyar faluhoz kötő emlékei felfeltűnnek képein. Párizsban Munkácsy mellett festi meg a *Petőfi a csárdában* című történelmi képét. A kép mesterének erőteljes hatását tükrözi. A később festett *Petőfi a táborban* című képén már a Franciaországban teret hódító új festészeti elv, a *plein air*, a szabad természet fényeihez igazodó festészeti irány hatása érvényesül.

Révész Imre: Panem

Az ez időben festett életképein már sokkal kevésbé érződik Munkácsy hatása, mindinkább saját temperamentumának, művészi felfogásának megfelelő képek kerülnek ki keze alól. Munkácsy hatása megmaradt művészetében anélkül, hogy mesterének epigonjává vált volna.

A múlt század utolsó negyedében és századunk első éveiben mind nagyobb teret hódít festőművészeink tematikájában történelmi múltunk nagy eseményeinek ábrázolása. Székely Bertalan 1879-ben fejezi be hatalmas vásznát, a *Zrínyi kirohanását*. 1896-ban a képzőművészetek iránt érdeklődő közönség Benczur Gyula *Budavár visszavétele* című festményével és Torma János megrendítő vásznával, az *Aradi vértanúkkal* ismerkedhetett meg a kiállításokon.

A nemzeti múlt témáinak megfestése mellett azonban mind gyakrabban nyúlnak művészeink a munkásosztály, a parasztság sorsát bemutató problémákhoz. Munkácsy 1895-ben festi meg a *Sztrájkot*. Kernstock Károly két évvel később jelentkezik rokontárgyú képével, az *Agitátor a gyár kantinjában* című művel. S a századforduló előtt egy esztendővel lép a nyilvánosság elé Révész Imre élete főművével, a magyar forradalmi festészet jelentős darabjával, a *Panemmal*.

A Panem az első megrázó erejű kép a magyar földművesszegénység helyzetéről, amely kendőzetlenül mutatja meg a millenniális kirakat mögött a magyar falu igazi helyzetét. A művész jól megválasztott alakokkal, jellemekkel, az emberi érzelmek széles skáláját mutatja meg. A kép előterében álló fiatal férfi tekintetéből a tenniakarás, a lázadás sugárzik. Egész lénye a szétvetett, megkapaszkodni akaró lábak, a nadrág derekába akasztott ökle az önnön erőből való segítséget hirdeti. Az öregebbek — különösen a kép egyetlen nőalakja — a megtörtség, a megalázottság, a kiégettség jelképei, kifejezően kérdik: miből lesz kenyerünk? Az itt-ott ökölbeszoruló kezek, a botot markoló öklök azonban már sejtetni engedik a választ is.

Révész Imre a Panem után már nem alkotott hasonló nagyot. A Panemmal azonban beírta nevét a magyar festészet forradalmárainak sorába. Ez a képe az úri Magyarország elleni vádirat, amely mindig emlékeztetni fog a múltra. A legmagasabb rendű művészet eszközeivel agitál a szocialista rend mellett, alkotójának szándékától függetlenül is. A Panemban megfestett alakok utódai a művész halálának éve, 1945 óta gazdái a földnek, amely a múltban nem nekik termett kenyeret.

Rókás Sándor

A Csehszlovák Kultúra és a Lengyel Olvasóterem ez évi terveiből

A Csehszlovák Kultúra 1959-ben tovább szélesíti tevékenységét. A múlt évben mintegy százötvenezren vettek részt Budapesten és vidéken, üzemekben és művelődési házakban rendezett előadásain — koncerteken, filmvetítéseken, irodalmi esteken stb. — s igen sokan látogatták kiállításait. Az idei programtervezet szerint, előreláthatólag tíz kiváló csehszlovák zeneművész ad hangversenyt Budapesten és vidéken. Irodalmi és zenetörténeti előadássorozatot is terveznek. Ankétokat rendeznek a magyar nyelven megjelent csehszlovák irodalmi művekből. Az idén neves csehszlovák szakemberek tudományos és szakelőadásokat tartanak üzemekben, gyárakban, intézményeknél.

Ugyancsak sokoldalú programmal várja látogatóit az újabb helyiségekkel bővült budapesti Lengyel Olvasóterem. Varsó felszabadulásának évfordulója alkalmából nagyszabású emlékestet rendeznek Sztálinvárosban, kiállítások nyílnak Budapesten is. Műsoros esten emlékeznek meg a magyar—lengyel kulturális egyezmény aláírásának évfordulójáról. Lengyelország felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából az olvasóterem ünnepségeket rendez Budapesten és vidéken is. Ebben az évben kezdődnek a lengyel állam millenniumi ünnepségei.

Albániában nagyon megbecsülik a magyar művészetet

Beszélgetés Páka Jolánnal, az Operaház magánénekesnőjével

Művésztársaival együtt a napokban érkezett vissza három hétig tartó albániai vendégszerepléséről *Páka Jolán*, az Állami Operaház magánénekesnője. Felkerestük a művésznőt, s megkértük, beszéljen az Albán Népköztársaságban szerzett benyomásairól, tapasztalatairól.

— *Gazdag élményanyaggal tértünk haza Tiranából* — válaszolt a művésznő. — *Természetesen mindenekelőtt az albán kulturális élettel volt alkalmunk közelebbről megismerkedni. Csak elismeréssel nyilatkozhatunk a tiranai operaházról, amely rövid működése alatt számos tehetséges fiatal énekest nevelt. Műsorukon egyebek közt a Sevillai borbély, a Traviata és az Ivan Szuszanyin szerepel. Nemrégiben mutatták be az első nemzeti operájukat, a Mrikát, amely igen sikeres alkotás. Most az Anyegin és a Don Pasquale előadására készülnek. A művésznő a továbbiakban elmondotta, hogy a közelmúltban Skodrában felépült egy új, a tiranainál nagyobb és a legmodernebb berendezéssel ellátott operaház, amelynek színvadán ugyancsak felléptek. Az utánpótlás nevelését a színvonalas tiranai zeneiskola végzi, amelynek igen kiváló tanárai vannak.*

A művésznő ezután arról beszélt, hogy Albániában hallatlan érdeklődés van a művészetek iránt. Külföldről — a Szovjetunióból, Csehszlovákiából, Lengyelországból és a nyugati országokból számos kitűnő művészt hívnak meg rendszeresen vendégszerepelésre. — *Megható volt számunkra* — tette hozzá Páka Jolán — *milyen szeretettel beszélnek Magyarországról albán barátaink. Meglepően jól ismerik hagyományainkat, történelmünket és művészetünket az egyszerű emberek körében is. S örömmel tapasztaltuk, hogy milyen nagy megbecsülésnek örvend Albániában a magyar művészet. Imponálóan hatott, s követendő példaként könyveltük el, hogy az albán színházi körökben szinte kivétel nélkül három-négy nyelvet beszélnek a művészek. sőt meggyőződtünk róla, hogy az egyszerű emberek között is elvétve akad olyan, aki csak az anyanyelvén beszél.*

Páka Jolán a beszélgetés során beszámolt arról, hogy milyen rendkívül nagy sikere volt Albániában a magyar zeneműveknek. *Erkel* és *Kodály* alkotásai *Mátray Ferenc* tenorista kollégám kitűnő előadásában igen nagy sikert arattak. A külföldi klasszikusok — *Donizetti, Verdi, Puccini* — művei mellett elmaradhatatlan műsorszám volt hangversenyeiken a *Hazám, hazám ...*, a *Rákóczi megtérése*, vagy *A csitári hegyek alatt ...* Ugyancsak nagy tetszést aratott a közönség és a szakemberek körében balett-táncosaink művészete, akik klasszikus balettekből adtak elő részleteket.

Páka Jolán Mátray Ferenc, Rácz Boriska, Róna Viktor és a zongorakíséretet szolgáltató *Naeter Emmi* vendégfellépéseiről egyébként elragadtatással írtak az albán lapok. A *Zeri i Popullit* szerint *..a magyar művészek p... dukcióikkal meggyőzően bi... tották, hogy mind ének... ban, mind tehetség sz... rópai élvonalba ta... Jolán a Sevill... szerepében el... közönség... sel mél... hang... lá... c...*

Magyar írók művei litván nyelven

A múlt években a litván állami könyvkiadók több magyar író művét jelentették meg litván nyelven. Még 1951-ben adták közre Petőfi Sándor válogatott költeményeinek litván nyelvű fordítását. Ugyancsak litván nyelven jelent meg a mai magyar elbeszélők novelláinak gyűjteménye. Gárdonyi Géza *Egri csillagok* című regénye, valamint Illés Béla *Kárpáti rapszódia* és Jókai Mór *Fekete gyémántok* című regénye.

1959-ben sor kerül Móricz Zsigmond több kisregényének litván nyelvű kiadására.

SZÜLŐKNEK

NEVELÉSRŐL

Nevelhet-e jól a dolgozó anya?

Nagyon sok anya küszködik ma a gonddal: „Jóformán egész nap távol vagyok. Mire hazaérek, vár a sok munka, nem is tudom, mihez fogjak előbb. Hogyan nevelhetem így a gyermekeimet?"

Szeretném bemutatni az aggódó édesanyáknak a Kovács-családot, ahol öt fiút nevel a felelős munkakörben dolgozó édesanya.

A Kovács-családdal „hivatalból" ismerkedtem meg. A tanácsnál, ahol dolgozom, egy öreg szomszédasszony elpanaszolta: a fiúk lármáznak, átrúgják a labdát az ő kertjébe, egyszóval „égetnivalóan rosszak."

Amikor először látogattam meg őket, már-már úgy látszott: igaza lehet a panasztevőnek. Szép őszi délelőtt volt, a kis házban senki. Csak a kert végében, egy alacsony épület tetején láttam két fiút. — Helyben vagyunk — gondoltam — ime, csakugyan „komisz kölykök" lehetnek ezek.

Legnagyobb meglepetésemre azonban a fiúk igen udvariasan köszöntöttek, s bemutatkoztak. Megtudtam, hogy nem csibészkedés, rendetlenkedés, amit odafönn műveltek, hanem

komoly munka.

A kis házban egy öreg néni lakik. Rossz volt a tető, becsurgott az eső. Most, szabad délelőttjükön megjavították, pótolták a cserepeket.

A fiúk beszéde, magatartása igen kellemes, megnyerő volt. Nyílt tekintet, értelmes, gyakorlati felfogás, öntudatos, de nem kamaszosan nagyhangú viselkedésük felkeltette érdeklődésemet. Csakhamar megtudtam, hogy mindenféle házi munkához értenek. Megjavították már a kerítést, a vízvezetéket és a csengőt is. Sőt építettek is, nézzem csak meg: a galambházat ők ketten építették, csak a tetőt tette rá apa barátja, Pista bácsi.

Érdekelt, milyen lehet ennek a két talpraesett fiúnak az édesanyja. — Egy este fölkerestem. A komoly tekintetű, vékony kis asszonyka így számolt be életükről:

— *Igen rosszak a fiúk, már amilyen öt fiú, ha együtt van. Lármáznak, futballoznak... De dolgozni tudnak valamennyien! Minden házi munkához értenek. Gyurka kimosta a ruhát most is, maga tette be a mosógépbe, öblítette, kicsavarta, fölteregette. Jóska vasárnap maga főzte az ebédet: fasirthúst burgonyával... A kicsik is segítenek, söpörnek, ágyat vetnek. Még ez a legkisebb is, a kétéves Vilike, hozza a kis szőnyeget, ha takarítok, segít nekem, látod.*

kicsi koruktól

hagytam, hadd segítsenek. Nem mindig sikerült. Nem baj, majd megtanulod kisfiam — biztattam őket. Igyekeztem, ne legyek türelmetlen hozzájuk... A legnagyobb dolgozni fog most már, a legkisebb meg óvodába kerül, hárman iskolások...

— *S van ideje a gyerekekkel foglalkozni?*

— *Egész nap örömmel gondolok rá, hogy este velük lehetek. Elmesélik, mi történt aznap, mi mindent csináltak. Ilyenkor varrok, javítom a ruháikat, s ezalatt sok mindent meg lehet beszélni. A legnagyobb fiamat még ölbe vettem, amikor az első osztályt járta, úgy tanultam vele a leckét. Érdekel a tanulásuk. Én csak nyolc elemit jártam, de az más volt, ma sokkal többet tanulnak.*

A gyerekek közben odajönnek, beleszólnak a beszélgetésbe. Oly természetesen, tárgyilagosan, mint egyenrangú felnőttek. Búcsúzóul Kovácsné elmondja: legnagyobb boldogság számára az, ha vasárnap szépen felöltözteti a gyerekeket és együtt mennek valahová, az Állatkertbe, vagy a budai hegyekbe.

Gondoljuk át ennek a családnak jól megszervezett életét, próbáljunk rájönni, hogyan oldja meg Kovácsné, a Fővárosi Kenyérgyár dolgozója

a „kettős műszak" nehéz gondját.

A Kovács-család *szervezett közösség*. Itt nemcsak egymás mellett élnek a családtagok, hanem valóban együtt: közös célokat tűznek maguk elé, közösen törekednek azokat megvalósítani. Közösen beszélik meg a család mindenféle gondját-baját, örömét. Ebben a közösségben mindenkinek megvan a maga helye és szerepe. Minden családtag, még a legkisebb is érzi, hogy fontos a családban, szükség van rá. Az édesanya sohasem kergeti el akár a legkisebbet is a konyhából, ha segíteni akar, hiszen van munka bőven. *Bízik a gyerekeiben*, bízott bennük kicsi korukban is, s így hamar önállósodtak, megtanultak és szeretnek is dolgozni. Az édesanya nem vette ki a seprűt a kis Vili vagy Ferkó kezéből mondván: „ne lábatlankodj már itt, amikor annyi dolgom van", ellenkezőleg: ha nem is sikerült mindjárt, biztatta a gyereket.

Talán „rosszaságnak" minősítene más anya olyan dolgokat, amikben Kovácsné megérzi a gyerekek cselekvésvágyát, munkakészségét, s nem akadályozza őket foglalkozásaikban. Más talán nem engedte volna, hogy a kertet a maguk elképzelése szerint ássák fel, hogy az új mosógéphez nyúljanak, hogy a tetőre másszanak. Az édesanya nyugodt bizalma

emeli a gyerekek önbizalmát is,

és csakugyan jól végzik el a vállalt vagy rájuk bízott munkát.

Kovácsné nem zavarja el a gyerekeket, ha olyan dolgokról esik szó, amelyek érdekelhetik a gyerekeket, még ha felnőttekkel is beszélget róluk. Ők is beleszólhatnak, részt vehetnek a beszélgetésben. *Egyenrangú és jogú* emberként bánik a gyerekekkel, még akkor is, ha valami baj van valamelyikkel az iskolában.

De hogyan bírja mindezt erővel, lélekkel, idegekkel?

Erre már nem olyan könnyű a felelet.

Bizonyos, hogy nem bírná ilyen egyszerűen és magától értetődően, ha türelmetlen volna, ha idegesítenék őt a gyerekek. Nem bírná, ha nehéz gond gyötörné valami miatt. Csak az nem érzi tehernek a kettős munka kettős gondját, aki *őszinte és mély örömet* talál a gyermekeiben, aki valóban barátot lát bennük, akikkel *megoszthatja* gondjait és örömeit.

Mintát nem adhatunk senkinek: így szervezheted meg az életedet, ez a helyes. De bizonyos az is, hogy mások próbálkozását, megoldását figyelve önmagunkba nézhetünk, s megpróbálkozhatunk szembenézni a kérdéssel: v... hol hibáztunk hogyan ... jobban csinálni?

Fonó F...
Ifjúságvéd...

felsőeőri *Fülöp* Elemér és *Csillag* István plakettjei, *Szilágyi Nagy* István aktja és az Idyll című figurakompoziciója, *Martinelli* Jenő szép táncos figurája, *Forgách Hann* Erzsébet Harmonia c., jó ritmusu kompoziciója, *Andrejka* József ismert zsánerszobra, *Maugsch* Gyula karakteres csikósa, Szamosi *Soós* Vilmos tartalmas önarcképe. *Löte* Éva mellszobra, *Kaszab* Károly tanulmányfeje *Visnyovszky* Lajos Zsuzsannája, *Madarassy* Valter finom Szt. Antalja, *Ssücs* István kút szobra. *Bory* Jenő bensőséges Máriája és egy merész Ecce homoja, *Szödy* Szilárd szép aktjai, *Rajki* István hangulatot kifejező figurája, *Tóth* Gyula finom studiuma, *Kernstokné, Sticker* Gina két imponáló erejű tanulmányfeje, *Margó* Ede stilizált Verbőczyje, közelebbi megjelenését. A képek között *Tolnay* Ákos érdekes beállítású portré munkája, *Rottmann* Mozart izléses arcképe, *Szász* István zsánerszerű képe, *Vigh* Bertalan friss lendületű studiuma, *Merészné* Coreth Erzsébet zsáner tanulmánya *Kövér* Gyula már ismert, qualitásos aktja. *Bednár* János bizarr, bitumenes portréja, *Szabó* Béla Leo szép vonalvezetésű aktja, a ragyogó szinekben élő levegős gyügyei *Nagy* Zsiga tájképe és királyfalvi *Kraft* Károly nagy tudással készült képei, valamint *Kézdi Kovács* László Őszi dal című hangulatos képe emelik tekintéllyé ezt a termet. *Tóth* Gyula mellszobra gondosan készített, jó munka.

A hatodik teremben *Révész* Imre, hires képe az Öregek,

RÉVÉSZ IMRE: MUNKAKÖZBEN

A Műcsarnok jubiláris kiállításáról

Somló Sári portré munkái, *Istók* János bronzplakettje, *Darabos* János nyugodt vonalu zsánere, *Berán* Lajos feleségét ábrázoló kellemes mintázása, vitéz *Szabados* Béla nemes izlésű aktja, *Orbán* Antal poetikus figurája mégis kiemelkednek a seregből. Ebben a szoborteremben a körülfutó falakon is vannak képek, amelyek közül *Csizik* Gyula: Aligai bucsu című vizfestményét és *Bakoss* Tibor Kis kápolna című vízfestményét nem lehet mellőzni. A jobb oldalon pedig *Lühnsdorf* Károly: Gyermekfejek című ceruzarajz sorozat érdemli meg a figyelmet.

V—IX.

Az ötödik terem festményeké, de az ajtóban megállít *Moiret* Ödön: Áldásért esdő című bronz szobor. Érdemes volna Moiret Ödön formaváltozásával foglalkozni éppen emiatt a szobor miatt, mert, ezt dicséretnek szánjuk, ez az ülő szobor valami olyan uj zamatot mutat, amilyet még eddig *Moiretnél* nem izleltünk. Kiváncsian várjuk a legközelebbi munkáját.

A hetedik terem *Katona* Nándor tátrai képeivel gazdag. Különösen a Téli napkelte című képe érezteti a való természet hangulatát. *Kárpathy* Jenő Zebegényi Dunapart című képe a művész nagy értékei közül való, *Komáromi Kacz* Endre: Műterem sarok *Spányik* Kornél: Pihenő modellek, *Knopp* Imre Angol interieurje, *Edvi* Illés Aladárné nagyszerű önarcképe, *Éder* Gyula karaktererős portréja és *Veress* Zoltán önarcképe az egész tárlat egyetemes nivójának jellegzetesen jó alkotórészei. *Maugsch* Gyula, *Tury* Gyula, *Gábor* Móric, *Aradi* Edvi Illés szerepelnek még nivósan.

a szivárványszinekben pompázó *Poll* Hugó, *Boruth* Andor klasszikusan szép Fekete ruhás nője, *Kunffy* Lajos párisi képe, *Czencz* János formatökéletességű tanulmánya, *Horváth* Béla hangulatos szép velencei képe, *Mihalovits* Miklós régi, ismert festménye a Rabszolgavásár, *Kövesdy* Géza mozgalmas balatoni állatzsáner tanulmánya, *Éder* Gyula és *Kampis* János kiváló portréi ötlenek szembe.

Képzőművészet

1931.

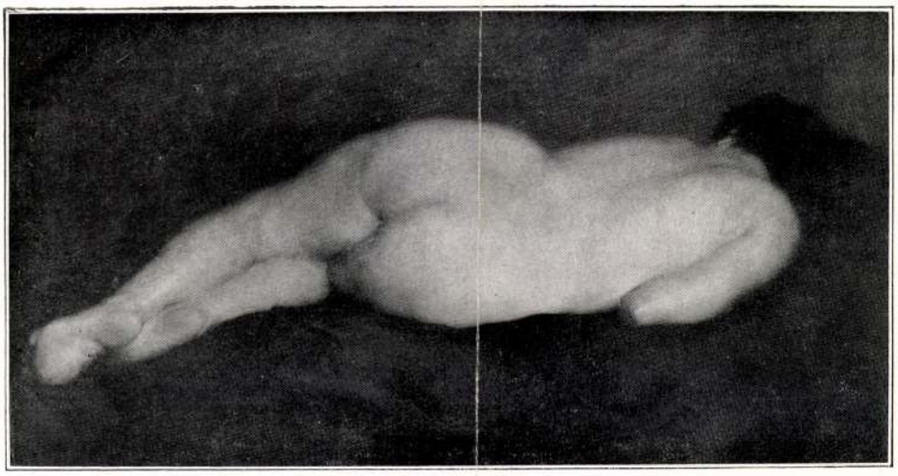

GÁL JÁNOS: HÁTAKT
A Műcsarnok jubiláris kiállításáról

néhány éve szerepel a tárlatokon és talán egy-két éve hogy elhagyta az iskola kapuját. Az a három aktkép, melyekkel ezen a kiállításon szerepel beérkezett művésszé lépteti elő. Ezeken már nem az iskola, hanem egy nagytudású, csiszolt izlésű és a maga szemeivel látó festőművész nyilatkozik meg. Különösen hátaktja tarthat számot a legteljesebb elismerésre. Színeinek tónusa, rajzának bravurja, a legnagyobb reményekre jogosítja Gál János jövőjét.
Vastagh György lovas szobra Horthy Miklós kormányzóról a legsikerültebb szobormű, melyet a kormányzóról eddig készítettek.

II.

A második terem legérettebb alkotásai a szoborművek. *Zala* György márvány büstjéjétől és felsőeőri *Fülöp* Elemér mellszobraitól eltekintve valamennyi már ismert alkotás. *Pásztor* János Bucsuzkodás c, zsánerjelenete épp ugy a klasszikus magyar szobrok között van már nyilvántartva, mint *Vastagh* György Tevehajcsára, vagy *Róna* József pompás barokk szobrai, a Megszorult faun és az Utolsó szerelem. A festmények között nivón állanak: *Burghardt* Rezső érdekes beállitású aktja, *Komáromi Kacz* Endre finom előadású zsánerjei, *Szüle* Péter klasszikus nyugalommal tolmácsolt parasztjai, *Nádler* Róbert hangulatos tájképei, Gy. *Sándor* József mesteri képe, a Zárdafolyosó, *Benkhardt* Ágost kiváló plein-airje, *Györffy* István karakteres tábornok arcképe, *Moldován* Béla Lux Eleknéről készített fehér szintanulmányu, kedves hangulatu arcképe, *Tury* Gyula virtuóz arcképtanulmánya, *Révész* Imre eleven életet adó zsánerjelenete, *Kunffy* Lajos impresszionista Sakkjáték c. képe, *Balló* Ede jó színhatásu püspökképe, *Kárpáthy* Jenő színes tengeri képei, *Áldor* János László tompított színharmoniáju tájképe, *Gábor* Móric artisztikus portréja, *Gachal* József nagy tudással és közvetlenséggel előadott képei, *Mendlik* Oszkár virtuóz ügyességű tengerhullámai és *Áldor* János László már több izben kiállított kitünő portréja a fekete bundás nőről.

III.

A harmadik termet ugyancsak a szobrok dominálják. Kiemelkedő mű a terem közepén elhelyezett hősi emlék, melyet az Országos Casino állíttatott *Zala* Györggyel. Zala György nagyszerű művészete kellett hozzá, hogy a hősi emlék sablonná merevedett műfajába is egyéni művészetet tudjon vinni. Itt találkozunk ismét *Pásztor* János Az elüzött és Primavera c. aktjaival, melyeket annak idején az állami nagy és kis aranyéremmel tüntettek ki. *Markup* Béla szellemes és temperamentumos mintázásai közül különösen az Aranyszamár érdemli ki a teljes elismerést. *Siklódy* Lőrinc gr. Bethlen István vadászfigurája sikerült mű, de jóizű zsánerszobrait jobbaknak tartjuk. *Margó* Ede, *Róna* József és *Vastagh* Éva szobrai, valamint Zsámbodi *Csiszér* János portréi állnak magas szinvonalon. A festmények közül kiemeljük *Szlányi* Lajos tájképét, *Burghardt* Rezső színben rendkivül finom női arcképét, *Áldor* János László a zöld szint elemző nagy bakonyi képét, *Dietrich* Adolf hangulatos Adriáját, *Brüll* Aladár érdekes tónusu kitünő férfiarcképét, *Gulyás* Sándor erős szinekben adott Kukoricását, *Hosszu* Márton Balló Edéről festett hatásos arcképét, *Kacziány* Ödön kényes, borotvaélen táncoló festői megoldását egy parasztzsánerben, *Mednyánszky* Gyula nagyszabású plein-air képét és egy klasszikus reminiszcenciáju aktját, *Zombory* Lajos mély érzésű természetlátását, *Czencz* János dekorativ szinhatásaiban is a karaktert hangsúlyozó Don Joséját és *Gál* János pompás aktképét. *(gy.)*

IV.

A jubileumi kiállítás szoboranyaga, számszerüleg nézve a gyüjteményt, imponáló, minőség nézőpontjából azonban lényegesen kisebb lelkesedéssel vizsgáljuk. A mai szobrászat elindusztrializálódásáról kellene értekeznünk, hogy kellően rámutathassunk arra, hogy olyan sok szobrász között ilyen kevés értéket találunk. Komoly elmélyülés, valamely figurális megoldási probléma helyett műipari tökéletességű szürkeségeket kapunk, s ha nem is osztjuk azoknak a felkiáltását, hogy ehelyett inkább a *kollektivizmus plasztikája jöjjön,* fenyegetésnek még magunk is elfogadjuk. Számrend szerint vizsgálva a kiállított szobortömeget *Kopits* János zsánere, *Szege* Sándor A győztes című figurája

Revész Imre

1885. Páris.

1. A halaszt után. Olaff.

Budapesti orsz. ált. Kiállítás
A Képzőművészeti csoport
képes kiállítás. Bpest
1885.

Revész Imre

irod.

Szalay Imre. A XIX. Három
festészetéről harankban.
Bpest. 1901. 26 l.

Revész Imre

1882. téli kiállítás: A csárdában. Megvette a kirágné. Vas. Ujs 1882. 799. l.

Révész Imre

Egy kérdés. I (fametszet) Vas. Ujs. 1884. 360. l (szöveggel) (képpel)
Révész Imre festménye.

Egy kényes kérdés. Révész fest. menye után készült fametszet. (ugyanar mint a fönti) Ország vil ág 1884. 340. l. (szöveggel)

Csintalan kérdés. (ugyanar mint a fentiek.) Révész festménye után készült fametszet. Magyarország és a Nagyvilág 1884. 332. l. (szöveggel. 330. l)

Révész Imre

A beszámoló.

fametszetben repr.

Vasi Vp 1894.

804 l.

Revêt hure

Gpanus alak (testo a falubar) repr. Ta

33l

Reiseiz Innre

leisd

Vas. Vys. 1897.

untetvängszám.

Rivett Tree

laid Thury Gulait

Revēst Inne

ivod

=

The Studio, 1901. aug

.....nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

lyezem:

vagy helyettesének
írása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Revén Imre

vod

The Studio. 1901. febr.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Enged

.....

a műhelyfőnök
a

8. sorsz. Műhelyi minta

Révész Imre

Gród

M. halon XVI. 1892-
3. l. (archép)

..... *műhely.*

ónökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Revész Imre

wá
z

Ent-Tor. 85.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Révész Imre

lásd

Vdd 31. l.

_____ *műhely.*

főnökség!

_____ hó____n történő kifize-

_____ indokából személyesen meg nem

_____ szamu _____

am.

évi _____ hó_____

_____

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Revész Imre

láid
z

Vdd. 28. l.

..... *mühely.*

főnökség!

.....hó.....n történő kifize-

.....indokából személyesen meg nem

.....számu.....

n.

vi ..... hó.....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Revész Imre

laid

Vdd 22. l.

Magyar királyi államvasutak.

T. Mühely

Miután keresményemnek 191____ év

tésénél_____

jelenhetek, keresményemnek átvételére ____

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztam

Kelt _____, 191____ é

_____

tanu.

_____

tanu.

Revista Tinre

Panem. Repr. Vasly
1899. 8691.

Révész Imre

Irod

Vas Ygy 1899. 87 il

Revêtt Inve

Wod

Vas Up 1889. 3227

Révész Imre

festő

1912-14.

Éimisk 1930. 87 l.

Viselet.

A lóháton ülő testőr k
LEIBGARDE Capitaine, deutsche)
térben pedig épületek látszana

Szines rm., mér. 12.6: 12.

140-9

Révész Imre

Kettesben c. festményéről

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1932. dec. 11.

Révész Imre

Folyosón c. képe repr.
Művészet 1917. 55. l.

Dörfel.

Az előtérben balra lévő
udvarainak egyikében galambducz
see, Kobor, Lakenvara, Rutzing,
ki. Felirata:

DÖRFFEL.

Rm., mér. a vk. 10: 14.4

126-94-31

Révész Imre

l.

Va Hö Ernst gyűjt

VII/I. 55, 57

indulok uj alkotmányos küzdelembe, a
gitimizmus lánglelkű apostola: Griger
királyság megváltó eszméjének. És
nyugalmat, békét, becsületes demokrác

Ezért fordulok barátaimhoz, hiv
lakozzanak hatalmas, lelkes táborunk
igaz ügyet, harcoltam a főváros autono
sok ezer embertársamon, joggal kérh
harcolni az elnyomatás veszedelme ell

És kérek mindenkit, akit közös e

nek semmit, amig igazolt embere

Griger Miklós és az én nevem

Budapest, 1935 március havába

Márkus-nyomda, Budapest, V., Bank-utca 5. (Felelős vezető: Márkus Géza
Felelős kiadó: Berecz Vilmos.

Révész Imre

cvill

Balástöltfest

68. l.

Révész Imre

Munkaközben c.
kéje repr.

Tavasz a művé-
szetben (Brest, 1940)
5. l.

Mélyen tisztelt Cím!

Olvassa el beszámolónkat az alamizsnamegváltási akció eddigi eredményeiről és jelenlegi állásáról.

Ha magáévá tette Budapest székesfőváros szociális célkitűzéseit, ha bajbajutott, elöregedett embertársain segíteni akar, ha átérzi, hogy adományával egy szebb magyar jövő alapköveit rakja le, utasítsa el a kéregetőket s a nekik szánt filléreket ajánlja fel Budapest székesfőváros alamizsnamegajánlási akciójának.

Ha eddig még nem adott semmit erre az akcióra, nagyon kérem, hogy a mellékelt nyilatkozatot az e célra szánt összeg kitöltése után küldje el az illetékes kerületi elöljáróságnak.

Szendy
polgármester

Budapest székesfőváros házinyomdája 1941 — 8773

Révész Imre

Panem. Révész Imre olajfestménye

Tél a művészetben.
(Bpest, 1940.)

Révész Imre

Juhász és kutyája,
tanulmány.
Repr
Rátstr. 218·l

Ifj. SZABÓ JÓZSEF
okl. építészmérnök, építőmester
SZÉKESFEHÉRVÁR
Deák Ferenc-utca 4.
TELEFON 2-51.

Tekintetes

Müemlékek Országos Bizottsága,

BUDAPEST,

IX., Hőgyes Endre-u.lo

Révész Imre (?)*

festette az alábbi szo-
la düstermében lévő
triptichont, mely a
gimnázium alapítását
nyra építését és Mária
tiszteletét ábrázolja

* A festő Ehrenstuere
nincs említve —

Értesítője, A szat-
márnémeti kir. kath-
fő gimnázium 1912—
13. évi —. Szatmár-
németi 1913. 16, 17. l

...abb az szándék, mely
...akarta ábrázolni
...pontunkból felhasz...
...a nem sokban tér el
...ó királyétól sőt
...orintjain a szent
...nne meg.
...delkezésünkre Nagy
...ból a helyzet nem
...rendszerint a pénz
...zésére a vésőnek .
...an mondták - likasztó
...ditott a király állás
...tésére, mint magá-
...ra.
...agy Lajos nagy pe-
...lapját a király
...csétje, melyet
... után vésetett tel-
...okát xxxx abban kell

Révész Imre

irod.

Keleti G. cikke

Kel 1885

IV. k. 4. f. 734. l.
735. l.

Munkácsy Mihály
temitványa Petőfia
csárdában c. képe Párizs
ban a mester véd szár-
nyai alatt Készült

PALLAS NYOM

Révész Imre

wód Játszó gyermekek
35 x 48

Schidlofs Kunst-
auktionshaus. Nachlass
Friedrich v. Amerling
und anderer Besitz.
Wien, 1920. 160. n.
Keppel.

Revész Imre

Luka János huszár a mühlbergi csatában (1547) elfogja a szász választófejedelmet, olajf. a párisi Huszárterem plafondjába illesztett kép

Czob Páris

17. l.

Ziethen János Joachim porosz huszárgenerális arcképe, olajf. u. ott

Révész Imre

wód
z
Din Páris
39. l.

Révész Imre

vrád

Fürsthangsz

44. l

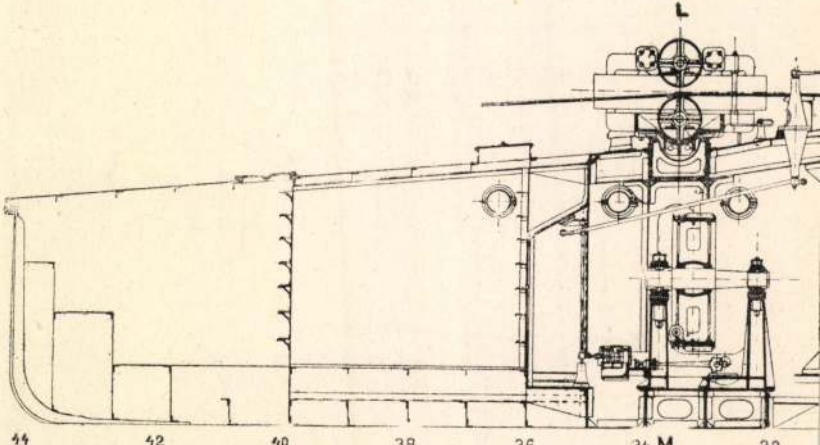
L
44
42
40
38
36
34 M
32

Révész Imre

Munczansk. Kecskemét

1930. tav. Kiáll 23, 25, 35

1930/31 pub. Kiáll 56, 335

MM, J.

Jósa András dr.: Konfoglalás kori
emlékek Szabolcsban IX. 80

Revész Imre

l

Ernst Muzeum aukció

XXXII. 374. n.

Lócsy Lajos, egyetemi tanár II. 165.

Révész Imre

l.

Schoen Pest Buda

17. 1 –

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Révész Imre

l.

Kelp 94. l
95. l

Luzarai csata (1702) tervrajza TV. 104.

Révész Imre

Petőfi a táborban
c. kézirat a Petőfi-
házban.

Thirring Oszkár
86. l.

Révész Imre

festő

Kecskemét

Bő életrajz

okv. lásd

Szabó Pestvm

II. k. 6. körzet

35. 1.

ténytár

mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
ston- ap, ustajz.		Román stíl. 50/65 cm.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Révész Imre

I.

Ferencvárosi M. Petőfi-Iskola

16. I.

Áthozat

	59 149 49
	80 —
	54 914 14
	114 143 63

Revész Imre

Petőfi a Tábor-
ban c. képe a
városi múzeumba

Kultegyed
496. c.

adást.

A magyar ifjúságról előadást tartott a Rapprochement International des Jeunesben, hol rövid rádióismertetésre is volt alkalma. Irányítása alatt a Tanulmányi Központ támogatásával megalakult és megkezdte működését egy francia—magyar ifjúsági csoport, melynek magyarországi tanulmányútját is előkészítette. Hosszabb utazást tett Dél-Franciaországban, Bayonne—Marseille—Lyon útvonalon, hol a különböző társadalmi intézményeket tanulmányozta, e mellett a nép és az ország művészi értékeivel is megismerkedett. Meglátogatta még a Loire-völgyi kastélyokat, Rouent és Bretagnet is.

Gara István (1912, Budapest, róm. kat.), német-francia szakos okleveles középiskolai tanár, Budapestről (Eckhardt Sándor professzor). Ösztöndíjas évét „L'influence du freudisme sur la littérature française contemporaine" című doktori értekezésének elkészítésére szentelte. Főként a Bibliothèque Nationaleban végzett kutatásokat; dokumentációgyüjtés céljából itt figyelemmel kísérte a tudományos folyóiratoknak tárgyára vonatkozó cikkeit s a háború utáni irodalmi művekről megjelent irodalmi és tudományos kritikákat. Az újonnan alapított katolikus főiskolai kollégiumban, a Bienvenue Universitaireben teljesen francia környezetben lakott.

Gombocz Ilona (1915, Budapest, ág. ev.), magyar-francia szakos szakvizsgás tanárjelölt, Budapestről (Eckhardt Sándor professzor).

R[illegible]sz Imre

[illegible]

Közlezrkiáll
1266.f

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni.
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

Révész Imre

vrád

Myskerno

80. l.

GYI ÉS TÁRSA

ESKEDÉS ÉS KIADÓ-VÁLLALAT

Az összes irodalmi termékek tartós, diszes bekötésekben igen előnyös részletek mellett.

Gyakorlati és egyetemi jogi tankönyvek részletfizetésre.

Zeneművek szabad választás mellett 50, 100 és 200 koronás csoportosításban csekély havi részletfizetésre.

Ajánljuk: társaskörök, casinók, egyesületek és házi könyvtárak berendezését szokatlan csekély részletek mellett.

Telefon-sz. 79—09.

15016. számu chequeszámla a m. kir. postatakarékpénztárnál.

T,

cza 14.

Budapest, 908 XII/3i

tetni, hogy nálunk rendezetlen

kérjük, hogy nekünk forduló

Révész Imre

Falfestmény c.
mure repr.
Uj Idők 1911-12
XVIII. 13. sz.

A búrok földjén

Két magyar fiu kalandjai

Irta

GAUSS VIKTOR

Révész Imre

Ernst Museum aukció.
38 r. Bpest, 1928.

Révész Imre (Emerich) szül. (geb.) 1859.
491. TANULMÁNYFEJ (Studienkopf). Jelezve (Bezeichnet): „Révész Imre."
Vászon (Leinwand). 34×22 cm.

Horváth Henrik

Horváth Tibor

Höllrigl A. József

Hunyadi József

Huszár Lajos

Jajczay János

Jajczay Jánosné

Kalmár János

Kampis Antal

Kapossy János

Kelemenné Berkovits Ilona

Kopp Jenő

László Gyula

Mihalik Sándor

Nagy Zoltán

Révész Imre

l.

Ernst-Muzeumaukcioja I.

41. l.

Révész Imre

Két öreg c. képe
repr.

Uj Idők. 1932

14. sz. 412 l

enéves

a készülünk!

nepeljük az

DŐK

Szeretnők, ha ebben a jubiláris eszten=
minden olyan magyar családhoz eljutna,
yezik a miénkkel.
tt érzik, mennyire fontos ez a célkitűzés,
mére az Uj Időket decemberben bár=
üldjük.
n olvasónknak, hogy ismerősei, jóbará=

asson

Révész Imre

IV. Károly király meg-
koronázása 1916.
dec. 30-án,
fenti festmenye
repr.

Vas. Ujs. 1917. 48, 49 l.

Östori browkard VII. 190

Révész Imre

festő

Műcs. kiáll. 1882 tól

Pipics 119. l.

KÚNSZENTMÁRTON

R. k. templom 1719.

Z. G: Kún-Szent-Márton. VV 1863, 192 l.

Révész Imre

Művészet 1902 40, 68
– 1906. 355
– 1907. 179
– 1909. 398.
– 1911. 124, 136 – 138, 140
– 1915. 167

Magyar Művészet
1925. 231
1926. 126, 363
1927. 7.

Révész Imre

festőművész.

Modern Kunst. XVI évf. 3sz.

„Brot!"

M. KIR. ÁLLAMPÉNZTÁR LUGOS
Érk. 1903 MRC. 10
6578 szám.

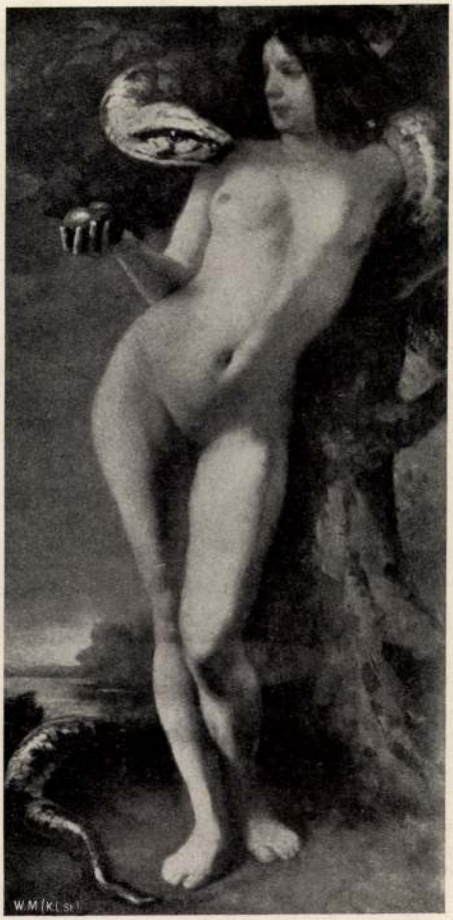

270 Éder Gyula : Éva.

Révész Imre

3 Révész Imre: Pihenő.

Képzőm. Tan. 1910. tav
Kiáll. Ed.

540 **Eisenhut Ferencz.** «Ottan termett a puszták királya». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

541 **Wagner Sándor.** «Pusztán születtem . . .» Illustráczió az Atheneum új «Petőfi» kiadásához.

542 **Wagner Sándor.** «Lopott ló». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

543 **Wagner Sándor.** «Lenkey százada». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

544 **Wagner Sándor.** «Künn a ménes, künn a pusztán . . .» Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

545 **Vágó Pál.** «Utazás az Alföldön». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

546 **Vágó Pál.** «Szilaj Pista». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

547 **Vágó P.** «Szilaj Pista» (Juliska az apjával Pesten.) Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

548 **Baditz Ottó.** «Ki a szabadba». Illustráczió az Athenaeum «Petőfi» új kiadásához.

549 **Baditz Ottó.** «Téli esték». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

550 **Vaszary János.** «Mulandóság». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásaihoz

551 **Vaszary János.** «Véres napokról álmodom». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

552 **Vaszary János.** «Disznótorban». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

553 **Benczur Gyula.** Bánk bán. Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

554 **Vastagh Géza** «Anyám tyúkja». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

555 **Karlovszky Bertalan.** «Nem tesz fel a lány magában egyebet». Illustráczió az Athenaeum «Petőfi» új kiadásához.

556 **Spányi Béla.** «Temetőben». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

557 **Spányi Béla.** «A sivatag koronája». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

522 **Edvi Illés Aladár.** Tájkép. (A Műbarátok köre által 200 frt jutalomban részesített pályamű.) Vízfestmény. 150 frt.

523 **Koszkol Jenő.** Éjjel a lagunákon. Vízfestmény. 200 frt.

524 † **Liezen Mayer Sándor.** Tavaszi idyll. Rajz. 1000 frt.

525 **Neogrády Antal.** A malomárok mentén. Vízfestmény. 800 frt.

526 **Koszkol Jenő.** Velenczei részlet. Vízfestmény. 150 frt.

527 **Terris, John.** Részlet Norfolk városából. Vízfestmény. 250 frt.

528 **Terris, John** Naplemente. Vízfestmény. 250 frt.

529 **Meyer Hans.** A béke. Geselschapnak a berlini pantheonban levő falfestménye után. Rézmetszet. 300 frt.

530 **Meyer Hans.** «La dame au gant» van Dyck után. Rézmetszet 150 frt.

531 **Meyer Hans.** A háború. Geselschapnak a berlini pantheonban levő falfestménye után Rézmetszet. 300 frt.

532 **Ebner Lajos** «Falu végén kurta korcsma». Illustráczió az «Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

533 **Révész Imre.** «A táblabiró» Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

534 **Révész Imre** «A helység kalapácsa». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

535 **Révész Imre.** «Ambrus gazda». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához

536 **Révész Imre** «Egy gondolat bánt engemet.» Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

537 **Böhm Pál.** «Szomjas ember tünődése». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

538 **Révész Imre.** «Bolond Istók» Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

539 **Révész Imre.** «Rég veri már a magyart a teremtő». Illustráczió az Athenaeum új «Petőfi» kiadásához.

Révész Imre K

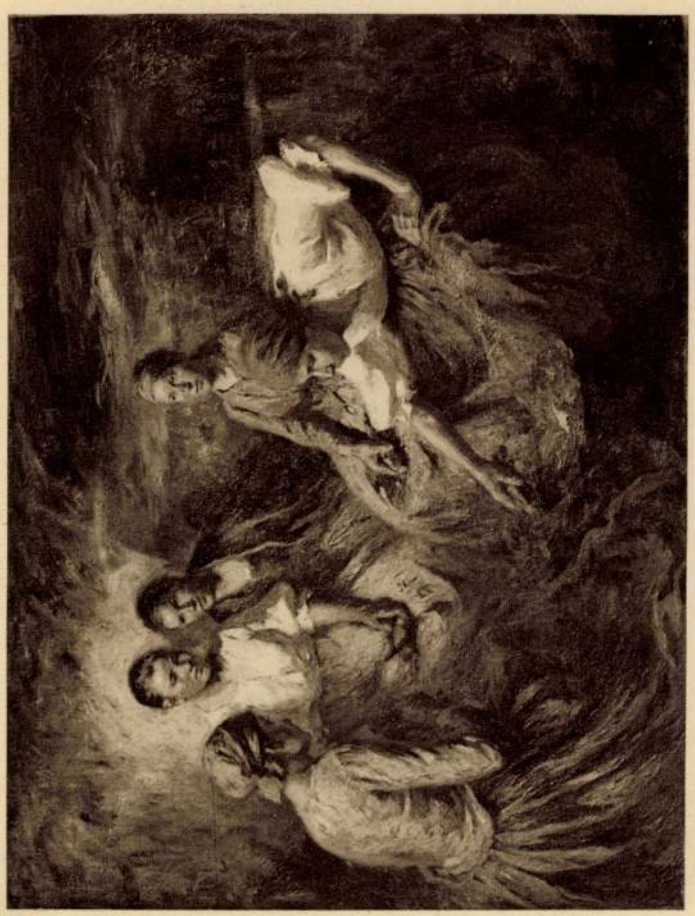

RÉVÉSZ IMRE: MUNKAKÖZBEN

Műcsarnok 1930/31 jub. kiáll.

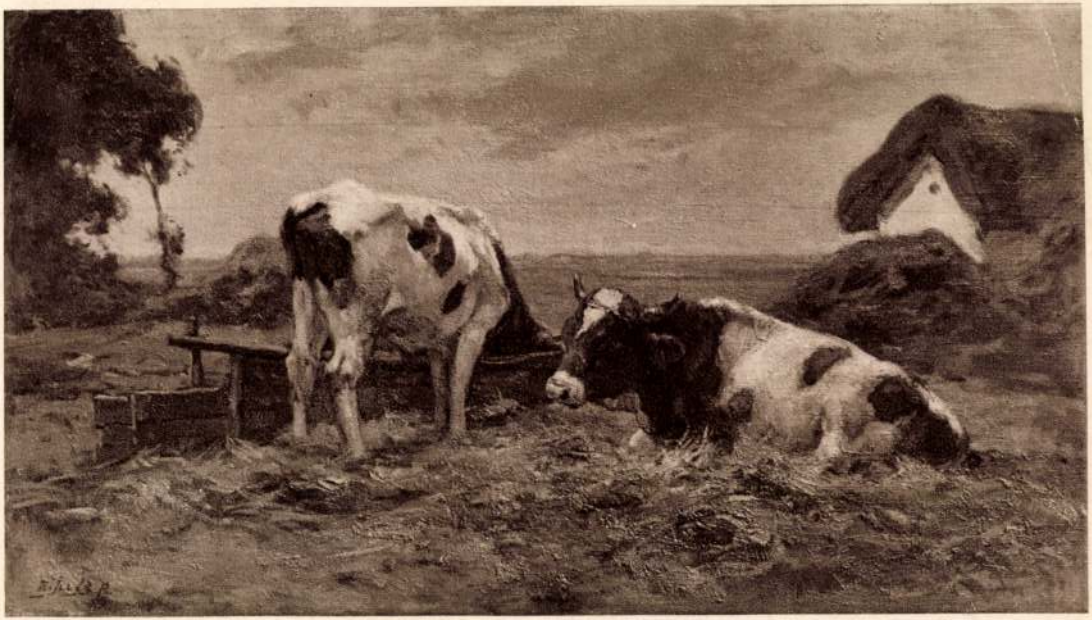

EDVI-ILLÉS ALADÁR: JÁSZOL MELLETT

Révész Imre
festőművész

1.) Csárdában. rajz. megvette a nemzeti Salon 1903. ízi rajzkiállításan a Kormány.

Művészet, 1903. 352.

2.) A helpég kalapácsa. A nemzeti szalon 1903. budapesti lavaszi kiállításán megvette Ring Gécze, Arad.

3.) Régvesi már a magyart a tesentő. n.o. megv. n. az.

Révész Imre

1883-ban a Munkácsy féle 6000 frankos díjat nyerte meg csárdai jelenet c. mű képével, meghet a kiráhné sett meg.

A Munkácsy-díj nyertese. Vas. Ujs 1883. 43. l.

Révész Imre

1884. Hajdu-Szoboszló.

1. Fejfi archip. Olasz.

2. Petőfi Sándor. Olasz.

Képes tárgymut. az o. m. lepszím. kiv. 1884 őszi Kiállításához. Bpest. 1884.

Révész Imre

1888. Nagy szöllös.
1. A törvény nevében. Olapf.
1500 ft.

Őszi Eiállítás II. 1888.

1890. Nagy Szöllös.
(46) Alkonyatkor. Olapf.

Téli Eiállítás 1890.

1891. Bécs.
(90) Hasztalan udvarlás.
Olapf. 350 ft

Téli Eiállítás 1891/92

Halex Dániel

Ötvös.

XVIII. 74.

Révész Imre

1882. Bécs.

(9) Egy Kérdés. Olaff.

Ó Hi Kiállítás 1882. I/ és II sor.

(248) A csárdában. Olaff.

Ó Hi Kiállítás 1882. II sor.

Reni, Guido (1575—1642) **után másolat,** XIX. sz., **(Kopie,** XIX. Jh.)

415. AURORA. Eredetije a római Pal. Rospigliosiban (Das Original im Pal. Rospigliosi zu Rom). Vászon (Leinwand). 48×65 cm.

Resiére után metszette **Destours,** XVIII. sz.

416. A KIRÁNDULÁS (Der Ausflug). Rézkarc (Radierung). 36×26 cm.

Révész Imre (Emerich), szül. (geb.) 1859.

417. PARASZTASSZONY (Bäuerin). Jelezve (Bez.): Révész I. Vászon (Leinwand). 45×27 cm.

Richter, Wilhelm, szül. (geb.) 1824.

418. EGY OSZTRÁK KAPITÁNY ARCKÉPE (Bildnis eines österreichischen Hauptmannes). Jelezve (Bez.): W. Richter, Florenz, 1850. Fa (Holz). 24×21 cm.

Ridinger, Johann Elias (1698—1767).

419. ÁLLATKÉPEK (Tierstücke). 8 db rézmetszet (8 St. Kupferstiche). 35×42 cm.

Ridinger, Johann Elias (1698—1767) és **Martin Elias.**

420. VADÁSZJELENETEK ÉS ÁLLATKÉPEK (Jagdszenen und Tierstücke). 15 db rézmetszet (15 St. Kupferstiche).

Ridinger, Johann Elias iránya, (Richtung des).

421. BÖLÉNYVADÁSZAT MAGYARORSZÁGON (Jagd auf Auerochsen in Ungarn).

Robert, Hubert (1733—1808) **műhelye.**

428. ANTIK ROMOK ALJÁN. Két darab (Zwei Stücke).
Vászon (Leinwand), mindegyike 80×55 cm., ovális.

Rodin, Auguste (1840—1917).

429. FÉRFIAKT (Männlicher Akt).
Ceruzarajz (Bleistiftzeichnung). 80×30 cm.

Romano, Giulio (?), (1493—1546) **után (Nach).**

430. EGY VÁROS HÓDOLATA EGY HADVEZÉR ELŐTT (Huldigung einer Stadt vor einem Feldherrn).
Rézmetszet (Kupferstich). 31×43 cm.

Romano, Giulio (1493—1546) **rajza után, (Nach Zeichnung des).**

431. RÉSZLET KRISZTUS FELTÁMADÁSÁBÓL (Ausschnitt aus einer Auferstehung Christi).
Rézkarc (Radierung). 26×39 cm.

Roos, Joseph (1726—1830).

432. TÁJ ROMOKKAL (Landschaft mit Ruinen).
Vászon (Leinwand). 95×130 cm.

Roos, Joseph (1726—1830).

433. PÁSZTOROK (Hirten).
Vászon (Leinwand). 112×119 cm.

Rops, Félicien (1833—1898).

434. „ELUCTUAT NEC MERGITUR" (Litográfia). „UBI MULIER?" (Színes litográfia. Farben-

Rozek Celesztin.

440. A WILDBAGHI VIZESÉS (Der Wasserfall von Wildbach). Jelezve (Bez.): C. Rozek.
Vizfestmény (Aquarell). 22×32 cm.

Rudnay Gyula (Julius), szül. (geb.) 1878.

441. AZ ITATÓNÁL (An der Tränke). Jelezve (Bez.): Rudnay.
Karton. 52×61 cm.

Rudnay Gyula (Julius), szül. (geb.) 1878.

442. LOVAS PANDUROK (Berittene Panduren). Jelezve (Bez.): Rudnay.
Vászon (Leinwand). 59×75 cm.

Rudnay Gyula (Julius), szül. (geb.) 1878.

443. KIRÁNDULÓ TÁRSASÁG (Im Freien). Jelezve (Bez.): Rudnay.
Vászon (Leinwand). 40×50 cm.

Rudnay Gyula (Julius), szül. (geb.) 1878.

444. MÉNES AZ ITATÓNÁL (Gestüt an der Tränke). Jelezve (Bez.): Rudnay.
Vászon (Leinwand). 40×50 cm.

Rudnay Gyula (Julius), szül. (geb.) 1878.

445. RŐZSÉS ASSZONY (Die Holzträgerin). Jelezve (Bez.): Rudnay.
Vászon (Leinwand). 67×55 cm.

Rudnay Gyula (Julius), szül. (geb.) 1878.

446. LOVAK (Pferde). Jelezve (Bez.): Rudnay Gy.
Vászon (Leinwand). 49×54 cm.

Rudnay Gyula (Julius), szül. (geb.) 1878.

447. ÖREG FÉRFI ARCKÉPE (Bildnis eines alten Mannes). Jelezve (Bez.): Rudnay.
Karton. 51×46 cm.

Rugendas, Georg Philipp (1666—1742) **iskolája, (Schule des).**

448. Két darab: KATONAJELENETEK (Zwei Militärstücke).
Rézlemez (auf Kupfer). 15×20 cm.

Rugendas, Georg Philipp (1666—1742) **iskolája, (Schule des).**

449. KAPISZTRÁN JÁNOS (Der heilige Johannes Capistranus).
Rézlemez (Auf Kupfer). 40×32 cm. Ovális.

Ruggiere, Giulio de, XVII. sz. első fele, (I. Hälfte d. XVII. Jh.)

450. FIATAL HARCOS ARCKÉPE (Bildnis eines jungen Kriegers). Jelezve (Bez.): Giulio de Ruggiere Napoletano F.
Vászon (Leinwand). 189×113 cm.

Ruprecht, XIX. sz. (Jh.)

451. FIATAL FÉRFI ARCKÉPE (Bildnis eines jungen Mannes). Jelezve (Bez.): Ruprecht 849.
Aquarell. 23×18 cm.

Salimbeni, Ventura (1557—1613) **rajza után, (Nach Zeichnung des).**

452. ÜTKÖZET (Schlacht).
Rézkarc (Radierung). 18×33 cm.

Salomon, Joseph, XIX. sz. (Jh.)

453. ÁMOR. Jelezve (Bez.): Joseph Salomon 1827.
Fa (Holz). 48×38 cm.

Salviati, tulk. Giuseppe Porta (1520—1572) **rajza után, (Nach Zeichung des).**

454. MÁRIA ÁJULÁSA (Die Ohnmacht Mariä).
Rézkarc (Radierung). 24×19 cm.

Savery, Roeland (1576—1639).

455. NOÉ BÁRKÁJA (Arche Noas).
Vászon (Leinwand). 87×115 cm. Illusztr. X. tábl.

Savery, Roeland (1576—1639).

456. TÁJKÉP KÜLÖNFÉLE ÁLLATOKKAL (Landschaft mit verschiedenen Tieren).
Fa (Holz). 45×55 cm. Illusztr. XI. tábl.

Schäffer Adalbert (1815—1871).

457. CSENDÉLET GYÜMÖLCCSEL ÉS DISZTÁRGYAKKAL (Stilleben mit Obst und Schmuckgegenständen). Jelezve (Bez.): A. Schäffer, 1867.
Vászon (Leinwand). 54×43 cm.

Schaur, F., XIX. sz. (Jh.)

458. AZ ÉKSZERÉSZ (Der Juvelier). Jelezve (Bez.): F. Schaur.
Fa (Holz). 28×22 cm.

Schaur, F., XIX. sz. (Jh.)

459. ÖREG ASSZONY (Alte Frau). Szabadon Rembrandt után (Frei nach Rembrandt).
Fa (Holz). 28×22 cm.

Schiele, Egon (megh. 1918).

460. EMLÉK (Erinnerung). Jelezve (Bez.): Schiele, 1913.
Ceruza és vizfesték (Bleistift und Aquarell). 50×33 cm.

Schneetter, XIX. sz. (Jh.)

461. FIATAL OSZTRÁK KATONATISZT ARCKÉPE (Bildnis eines jungen österreichischen Offiziers).
Jelezve (Bez.): I. Louis n. d. Schneetter, 1839.
Aquarell. 21×16 cm.

Schnorr, Julius Schnorr von Carolsfeld (1794—1872).

462. MIKSA CSÁSZÁR A MARTINSWANDON (Kaiser Max auf der Martinswand). Jelezve (Bez.): Schnorr, 1843.
Vászon (Leinwand) 66—51 cm.

Schönn, Alois (1826—1897).

463. PIACI BÓDÉ (Marktbude). A művész hagyatékából (Aus dem Nachlass des Künstlers).
Aquarell. 21×13 cm.

Schönn, Alois (1826—1897).

464. ALBÁN FÉRFI (Ein Albaner). A művész hagyatékából (Aus dem Nachlass des Künstlers).
Aquarell. 17×11 cm.

Serritsen, XIX. sz. (Jh.)

465. CSENDÉLET (Stilleben). Jelezve (Bez.): Serritsen.
Karton. 12×16 cm.

Sirani, Elisabetta (1638—1665).

466. BÜNBÁNÓ MAGDOLNA (Büssende Magdalena).
Vászon (Leinwand). 92×106 cm.

Smith, John Raphael (1752—1812).

467. „A VISIT TO THE GRANDFATHER." J. Northcote után (Nach).
Szinezett mezzotintometszet (Kolorierter Mezzotintostich). 54×39 cm.

Smith, John Raphael (1752—1812).

468. „A VISIT TO THE GRANDMOTHER." J. Northcote után (Nach J. Northcote).
Szinezett mezzotintometszet (Kolorierter Mezzotintostich). 54×39 cm.

Smith, John Raphael (1752—1812), **John Morland rajza után, (Nach Zeichnung des).**

469. FIATAL HÖLGY ARCKÉPE (Bildnis einer jungen Dame).
Szines és szinezett rézmetszet pontozó modorban (Kolorierter Farbenstich in Punktiermanier).
34×25 cm.

Snyders, Franz (1579—1657) **köre, (Kreis der).**

470. VADKANVADÁSZAT (Eberjagd).
Vászon (Leinwand). 127×186 cm.

Snyders, Franz (1579—1657) **után, (Nach).**

471. CSENDÉLET KUTYÁVAL ÉS MACSKÁVAL (Stilleben m. Hund und Katze).
Rézkarc (Radierung). 17×27 cm.

Spányi Béla (1852—1914).

472. HOLDFÉNYES TÁJ (Mondlandschaft). Jelezve (Bez.): Spányi B., 895.
Vászon (Leinwand). 94×121 cm.

Spanyol festő, XVII. sz., **(Spanisch,** XVII. Jh.)

473. IMMACULATA CONCEPTIO.
Vászon (Leinwand). 245×155 cm.

Steinlen, Alexandre Théophile, szül. (geb.) 1859.

474. DOLGOZÓ ASSZONYOK (Arbeitende Frauen).
Vászon (Leinwand). 47×72 cm.

Steinlen, Alexandre Théophile, szül. (geb.) 1859.

475. MUNKÁSASSZONY (Arbeiterin).
Litográfia (Lithographie). 42×37 cm.

Stevaerts, Anton (Palamedes) (1601—1673).

476. FIATAL FÉRFI ARCKÉPE (Bildnis eines jungen Mannes).
Vászon (Leinwand). 104×80 cm. Illusztr. X. tábl.

St. Fo. Ro. monogrammista, XVI. sz. (Jh.)

477. MÁRIA SZÜLEI (Die Eltern Marias) 1590-ből (Aus d. J.).
Rézkarc (Radierung). 22×16 cm.

Strelez, F., XIX. sz. (Jh.)

478. A BURGOSI KATEDRÁLIS BELSEJE (Inneres der Kathedrale von Burgos). Jelezve (Bez.): F. Strelez.
Fa (Holz). 16×26 cm.

Strobentz Frigyes (Fritz) (1856—1926).

479. NŐI ARCKÉP (Damenbildnis). Jelezve (Bez.): Str. 15. — F. Strobentz.
Karton. 32×26 cm.

Strobentz Frigyes (Fritz) (1856—1926).

480. KUTYA-ARCKÉP (Hundeportrait). Jelezve (Bez.): Strobentz.
Karton. 31×25 cm.

Strobentz Frigyes (Fritz) (1856—1926).

481. FIATAL ASSZONY (Junge Frau). Jelezve (Bez.): Strobentz F.
Vászon (Leinwand). 73×60 cm.

Stuck, Franz, szül. (geb.) 1863.

482. „GRETCHEN". Jelezve (Bez.): Stuck.
Vászon (Leinwand). 75×61 cm.

Swieszewsky, A. P. M. Grabre von.

483. A FOLYÓ (Der Fluss). Jelezve (Bez.): G. Sw.
Fa (Holz). 26×35 cm.

Székely Árpád (1861—1914).

484. SZADAI UTCARÉSZLETEK (Ansichten aus Szada). Vizfestmény két oldalon (Aquarell beiderseitig).
18×31 és (und) 13×30 cm.

Székely Bertalan (Bartholomäus) (1835—1910).

485. IDILL (Idylle).
Vászon (Leinwand). 115×80 cm.

Székely Bertalan (1835—1910).

486. FÜRDÉS UTÁN (Nach dem Bade).
Karton. 69×32 cm.

Székely Bertalan (Bartholomäus) (1835—1910).

487. LÉDA A HATTYUVAL (Leda mit dem Schwan).
Vászon (Leinwand). 34×22 cm.

Székely Bertalan (Bartholomäus) (1835—1910).

488. NŐI TANULMÁNYFEJ (Weiblicher Studienkopf).
Vászon (Leinwand). 60×48 cm. Illusztr. XX. tábla.

Szemlér Mihály (Michael) (1833—1904).

489. A GÉMESKUTNÁL (Am Ziehbrunnen). Jelezve (Bez.): Szemlér M. 1878.
Vászon (Leinwand). 33×50 cm.

Szemlér Mihály (1833—1904).

490. SZÉNAGYŰJTÉS (Heusammeln). Jelezve (Bez.): Szemlér M. 1882.
Vászon (Leinwand). 36×53 cm. Illusztr. XXV. tábla.

Szemlér Mihály (1833—1904).

491. CSÓNAKOS PARASZTOK KÉSZÜLŐDÉSE A KIRÁLYI MENYEGZŐRE (Bauern schmücken ihr Boot zur Hochzeitsfeier des Königs).
Vászon (Leinwand). 55×40 cm.

Szenes Fülöp (Philipp), szül. (geb.) 1864.

492. VÖRÖSFÁTYOLOS HÖLGY (Dame mit rotem Schleier).
Vászon (Leinwand). 100×49 cm.

Szenes Fülöp, szül. (geb.) 1864.

493. FIATAL LÁNY (Junges Mädchen). Jelezve (Bez.): Szenes F.
Pasztell. 16×12 cm.

Szinyei Merse Pál (Paul) (1845—1920).

494. SZINVÁZLAT EGY TÖRTÉNELMI KOMPOZICIÓHOZ (Farbenskizze zu einem Historienbilde). A hátoldalon Florence Liczen-Mayer tanusitványa (Auf der Rückseite bescheinigt von).
Vászon (Leinwand). 23×32 cm.

Szinyei Merse Pál (Paul) (1845—1920).

2850

495. GÖMÖRI TÁJ (Landschaft aus Gömör). Jelezve (Bez.): Szinyei, — 1927. tájképkiállitás (Landschaftsausstellung 1927).
Vászon (Leinwand). 60×70 cm.

Szüle Péter, szül. (geb.) 1886.

496. ÖREG PARASZT (Alter Bauer). Jelezve (Bez.): Szüle 914.
Vászon (Leinwand). 79×60 cm.

Szüle Péter, XX. sz. (Jh.)

497. A KÁRTYAVETŐNÉL (Bei der Kartenlegerin). Jelezve (Bez.): Szüle Péter 920.
Vászon (Leinwand). 102×65 cm.

Szüle Péter, szül. (geb.) 1886.

498. ÖREGASSZONY (Alte Frau).
Karton. 40×30 cm.

Tahi Antal (1855—1902).

499. VASÁRNAP REGGEL (Sonntagsmorgen). Jelezve (Bez.): Tahi Antal.
Fa (Holz). 35×48 cm.

Teniers, ifj. David (d. Jüngere) (1610—1690).

500. PARASZTHÁZ (Ein Bauernhaus). Jelezve (Bez.): DT. Hofr. Gustav Glück, Wien, bizonylatával (Mit Expertise von).
Fa (Holz). 22·5×18 cm. Illusztr. VIII. tábl.

Teniers, ifj. David (d. J.) (1610—1690) **iskolája, (Schule des).**

501. A KONYHÁBAN (In der Küche).
Vászon (Leinwand). 56×83 cm.

Than Mór (1828—1899).

502. BUDA ÉS ATTILA. Jelezve (Bez.): Than M. 1864.
Vászon (Leinwand). 53×72 cm.

Than Mór (1828—1899).

503. VELENCEI NŐ (Venezianerin). Jelezve (Bez.): Than M., Pesten, 1855.
Vászon (Leinwand). 63×51 cm.

Theer, Adolf (1811—1868).

504. LUTZENDORF-LEINBURG BÁRÓ KÉPMÁSA (Bildnis des Freiherrn). Jelezve (Bez.): Ad. Theer 1859.
Karton. 29×22 cm.

Theer, Albert.

505. FIATAL LÁNY ARCKÉPE (Bildnis einer jungen Dame). Jelezve (Bez.): Albert Theer, Wien 842.
Aquarell. 28×24 cm.

Thouvenin, Jean, szül. (geb.) 1768.

506. „THE CITIZENS RETREIT". James Ward után (Nach).
Szines és szinezett rézmetszet (Kolorierter Farbenstich). 46×58 cm.

Tiziano Vecelli (1477—1576) **után másolat** a XIX. sz. elejéről, **(Kopie** aus d. I. Hft. d. XIX. Jh.)

507. VENUS. (A nápolyi Danae változata. Variante der Danae in Neapel).
Vászon (Leinwand). 55×68 cm.

Tölgyessy Arthur (1853—1920).

508. ŐSZI ESTE (Herbstabend). Jelezve (Bez.): Tölgyessy A.
Vászon (Leinwand). 54×76 cm.

Toorenvliet, Jacob (1635—1719) **iránya, (Richtung).**

509. FURCSA TÁRSASÁG (Komische Gesellschaft).
Fa (Holz). 27×20 cm.

Tornai Gyula, szül. (geb.) 1861—1928.

510. A KIS TIBETI GITÁROS (Der kleine Guitarenspieler in Tibet). Jelezve (Bez.): Tornai Gyula 907.
Vászon (Leinwand). 118×69 cm.

Tornai Gyula (Julius), (1861—1928).

511. AZ ODALISZKOK (Die Odalisken).
Vászon (Leinwand). 75×100 cm.

Tornai Gyula (Julius). (1861—1928.)

512. FEHÉRKENDŐS ARAB (Araber mit weissem Kopftuch). Jelezve (Bez.): Tornai Gy. Tanger 890.
Fa (Holz). 52×44 cm.

Ujházy Ferenc (Franz), (1827—1921).

513. GYÜMÖLCSCSENDÉLET (Früchtestilleben).
Vászon (Leinwand). 56×45 cm.

Urbino, Lucas de, XVI—XVII. sz. (Jh.)

514. KÉT KOPONYA (Zwei Schedel).
Rézmetszet (Kupferstich). 14×19 cm.

Utrechti iskola 1620 körül, **(Schule von Utrecht** um 1620).

515. SZENT ISTVÁN VÉRTANUSÁGA (Marter des hl. Stefanus).
Fa (Holz). 21×34 cm.

Vadász Miklós, szül. (geb.) 1881.

516. A REGGELI ÁLOM A LEGÉDESEBB (Schweres Aufstehen). Jelezve (Bez.): Vadász Miklós.
Ceruzarajz (Bleistiftzeichnung). 20×19 cm.

Valentiny János (1842—1902).

517. BALATONI TÁJ (Plattenseelandschaft).
Fa (Holz). 23×32 cm.

Vastagh Géza (1866—1919).

518. A TYUKHÁREM (Das Hühnerharem). Jelezve (Bez.): Vastagh Géza, 1892. Nagy dijjal kitüntetve 1896-ban.
Vászon (Leinwand). 56×94 cm. Illusztr. XXI. tábl.

Vaszary János, szül. (geb.) 1867.

519. TENGERPARTON (Am Strande). Jelezve (Bez.): Vaszary J.
Karton. 32×45 cm.

Vaszary János, szül. (geb.) 1867.

520. ÖLTÖZKÖDŐ NŐ (Frau bei der Toilette). Jelezve (Bez.): Vaszary J.
Pasztell. 62×49 cm.

Vaszary János (Johann), szül. (geb.) 1867.

521. PARASZTLEÁNYKA (Kleines Bauernmädchen). 1909-ből. Jelezve (Bez.): Vaszary.
Karton. 50×35 cm.

Vaszary János (Johann), szül. (geb.) 1867.

522. FACSOPORT (Baumgruppe). Jelezve (Bez.): Vaszary J. 902.
Fa (Holz). 33×45 cm.

Venetói (v. dalmát) festő, XVII. sz., **(Venetischer oder dalmatischer Maler,** XVII. Jh.)

523. A HÁROM KIRÁLYOK IMÁDÁSA (Anbetung der heiligen drei Könige).
Vászon (Leinwand). 26×20 cm.

Venne, A., van der, XIX. sz.

524. A LEGELŐN (Auf der Alm). Jelezve (Bez.): Van der Venne, 852.
Vászon (Leinwand). 73×95 cm.

Vermeulen, id. Cornelis (d. Ä.) (1644—1710).

525. NAGYBRITANNIA ALLEGÓRIÁJA (Allegorie von Gross-Britannien). Adriaen v. d. Werff nyomán (Nach).
Rézmetszet (Kupferstich). 35×22 cm.

Vernet, Horace (1789—1863).

526. NAPOLEON.
Tollrajz (Federzeichnung). 17×14 cm.

Verpoeken, XIX. sz. (Jh.)

527. A HALÁSZ (Der Fischer). Jelezve (Bez.): Verpoeken.
Ecsetrajz (Pinselzeichnung). 25×30 cm.

Victorijns, A., XVII. sz. (Jh.)

528. VEREKEDŐ PARASZTOK (Raufende Bauern).
Fa (Holz). 27×49 cm.

Viski Károly, XX. sz. (Jh.)

529. LÓVÁSÁR (Pferdemarkt).
Fa (Holz). 101×180 cm.

Viski Károly (Karl), XX. sz. (Jh.)

530. MAGYAR TÁNC (Ungarischer Tanz). Jelezve (Bez.): Viski.
Karton. 76×101 cm.

Vogel, Bernhard (1683—1737) **és mások, (und Andere).**

531. KUPETZKY, MÁNYOKY ÉS MÁSOK ARCKÉPEI STB. UTÁN, 10 drb rézmetszet, nagyobbrészt mezzotintomodorban. (Nach Bildnissen, etc., Kupetzkys, Mányokys, u. A., 10 St. Kupferstiche, gr. T. in Schwarzmanier.)

2500

Volterra, Daniele Ricciardi der (1509—1566).

532. A SZENT CSALÁD (Die hl. Familie). Prof. W. Suida bizonylatával (Mit Gutachten von).
Fa (Holz). 118×85 cm. Illusztr. III. tábl.

Voltz, Friedrich Johann, (1817—1886).

533. A BOJTÁR KEDVENCE (Der Liebling des Hirten). Jelezve (Bez.): München, F. Voltz, 1853.
Fa (Holz). 38×31 cm.

Vrancx, Sebastian (1573—1647).

534. A NYÁR — AZ ŐSZ (Der Sommer — Der Herbst). Jelezve mindegyik (Beide bez.): S. V. Az „Ősz" képén az antwerpeni Szt. Lukács-céh jelvénye is látható. (Auf dem „Herbst" ist auch das Zeichen der Antwerpener Lukas-Gilde zu sehen). Hofrat Gustav Glück bizonylatával (Mit Gutachten von). 2 drb (2 St.).
Fa (Holz). 27×38 cm. Illusztr. VI. tábl.

Wachter, G., XIX. sz. I. fele, (I. Hft. XIX. Jh.)

535. A KOVÁCSMŰHELY (Die Schmiede). Jelezve (Bez).: G. Wachter 1837.
Fa (Holz). 32×40 cm.

Wágner Sándor (1838—1919).

536. PIHENŐ PARASZTFOGAT (Ruhendes Bauerngespann). Jelezve (Bez.): A. von Wagner.
Karton. 51×36 cm.

Waldmüller, Ferdinand Georg (1793—1865).

537. ALPESI TÁJ (Alpenlandschaft). Jelezve (Bez.): Waldmüller 839.
Vászon (Leinwand). 60×48 cm.

Wéber Henrik (Heinrich) (1818—1866).

537a MAGYAR TÖRTÉNETI JELENET (Szene aus der ungarischen Geschichte). A hátoldalon (auf der Rückseite): Weber, 1862.
Vászon (Leinwand). 35×43 cm.

Weenix, Jean Baptist (1621—1664).

538. OLASZ TÁJ VADÁSZOKKAL (Italienische Landschaft mit Jagdszene). Jelezve (Bez.): Hofrat Gustav Glück bizonylatával (mit Gutachten von).
Tölgyfa (Eichenholz). 60×83 cm. Illusztr. VII. tábla.

Westall, R. után, (Nach), XIX. sz. (Jh.)

539. ARRAGÓNIAI KATALIN VIII. HENRIK ELŐTT (Katharine von Arragon vor Heinrich VIII.)
Rézmetszet (Kupferstich). 47×60 cm.

Wheatley Francis (1747—1801).

540. AZ ARATÓLÁNY (Die Erntemagd). Jelezve (Bez.): F. Wheatley 1783.
Vászon (Leinwand). 91×71 cm.

Wille, Johann Georg (1715—1808).

541. SÁRA BEMUTATJA ÁBRAHÁMNAK HÁGÁRT (Sara stellt Hagar Abraham vor). C. W. E. Dietrich után (Nach).
Rézmetszet (Kupferstich). 40×51 cm.

Winterhalter, Franz Xaver, (1806—1873).

542. FIATAL LEÁNY ARCKÉPE (Bildnis eines jungen Mädchens).
Vászon (Leinwand). 35×27 cm.

Zaffonato, Angelo (H. Singleton után) és Veodato, Pietro (Gavin Hamilton után).

543. ALEXANDER ÉS TIMOTHEA — ACHILLES ÉS HEKTOR.
Két darab szines és szinezett rézmetszet (Zwei kolorierte Farbenstiche). 44×56 és 46×54 cm.

Zais, Giuseppe irálya, (Richtung des), XVIII. sz. (Jh.)

544. KECSKEPÁSZTOROK (Ziegenhirten).
Vászon (Leinwand). 24×21 cm.

Zichy Mihály (1827—1906).

545. ORGYILKOSOK (Meuchelmörder). Jelezve (Bez.): Zichy.
Aquarell. 35×44 cm.

Zichy Mihály (Michael), (1827—1906).

546. BACCHANSNŐ (Bacchantin). Jelezve lent jobbra (Bez. unten rechts): Zichy.
Szines kréta (Farbige Kreide). 23×40 cm.

Zichy Mihály (Michael) (1827—1906).

547. BÖRTÖNBEN ÜLŐ MAGYAR NEMES (Ungarischer Edelmann im Gefängnis).
Aquarell. Illusztr. XXIX. tábla.

Zichy Mihály (Michael), (1827—1906).

548. A BOSZORKÁNYKONYHA (Die Hexenküche).
Szinezett szénrajz (Kolorierte Kohlenzeichnung). 112×158 cm. Illusztr. XVII. tábl.

Zichy Mihály (1827—1906).

549. SZATIR (Ein Satyr). Jelezve (bez.): Zichy 1869 an Conte Na...
Szépiafestés (Sepiazeichnung). 22 cm. átmérő (Durchmesser). Illusztr. XXII. tábl.

Zichy Mihály (1827—1906).

550. BACCHÁNSNŐ (Bacchantin). Jelezve (Bez.): Zichy, 1869.
Szines krétarajz (Kreidezeichnung). 22 cm. átmérő (Durchmesser). Illusztr. XXII. tábl.

Zuccari, Federigo, (1543—1609) **után (Nach), Nic. le Sueurtől (von).**

551. IV. HENRIK HÓDOLATA VII. GERGELY ELŐTT (Huldigung Heinrichs IV. vor Gregor VII.).
Fametszet (Holzschnitt). 45×23 cm.

igazságnak, az egyenes utaknak és a tiszta gondolatoknak Istenét.

Elérzékenyült és belépett a komor és hűvös templomajtón. Hogy nincs senki, akivel szerencsétlenségét közölheti? Kutatva nézett körül. A sarokban meglátta, a boltívek alatt, sötét faragásaival a hatalmas gyóntatószéket . . .

De közben megremegett. A templomhajó közepén gyásszal letakart katafalk. Itt gyászmise volt. A szentélyben még egyszer egy pillanatra fölcsapott a tömjénfüst. Ágnes mozdulatlanul állt, szemeit a gyászpompára meresztve és a lába néha megreszketett. Várt, míg vége volt a szertartásnak. Az orgona utolsót sóhajtott, a gyertyák kialudtak és a gyászruhás, kevésszámu közönség elszállingózott.

Ágnes lassu lépésekkel ment a gyónószék felé. A sekrestyés észrevette, odasietett és megkérdezte: gyónni kíván? Ágnes némán biccentett. Belépett a a gyónószékbe, letérdelt és keztyűs kezeibe hajtotta a fejét. A parányi fülke egyszerre megtelt illatszere finom felhőjével. Kínozta őt most ez az illat, mert vétkére emlékeztette. Akkor rezzent fel, amikor közvetlen mellette, a rács tulsó oldalán egy mély férfihang szólalt meg halkan. A papé. A szíve rémülten dobogott és sírni kezdett. A rácson keresztül halk, bíztató, végtelenül gyöngéd és mégis erőteljes szavakat hallott. Szavakat, amelyek elállították könnyeit és hatalmukba kerítve őt, valósággal kényszerítették arra, hogy beszéljen. S akadozva, nehezen, szégyenkezve hozzá fogott, hogy mindent elmondjon . . .

Még szepegett és a könnyeit törölgette, amikor kilépett ujra az utcára. De már a nyugalom lassu nagy szárnycsapásokkal környékezte bensejét és amikor az utcán tündöklő verőfény fogadta, ismét csendesen és bátortalanul örülni kezdett az életnek . . .

Megindult az úton, hogy életének összekuszálódott, megtépkedett fonalait rendbeszedje és egyetlen irányba terelje. Egyetlen vágynak, egyetlen célnak: a Jóságnak az irányába.

Különös napok következtek. Halk, tiszta, eseménytelen napok. Ágnes senkit se akart látni és ezt a célt legokosabban úgy gondolta elérni, ha betegnek mondja magát. Otthon üldögélt egész nap, hol csendes lépésekkel kóborolt át a szobákon, hol a háztartásra ügyelt, hol a diványon gubbasztott, könyvekbe temetkezve, könyvekbe, amelyekre azelőtt mitsem adott és amelyek most szeliden elvitték őt messzire a maga bújától-bajától.

Dernay kétszer is eljött, Ágnes kiüzent: nem fogadja. Ilyenkor sokáig hallgatózott: hallotta az előszobaajtó nyílását, a szobalány most mondja meg neki . . . Félt. Hátha a férfi félrelöki útjából a cselédet és bejön, betör . . . Oh Istenem, hiszen jogai vannak!

Napjainak legkínosabb része az volt, amikor ebédnél, vacsoránál együtt kellett ülnie Zsigmonddal. Tudta, hogy az ura tetteti a nyugalmat. Szemei sötétek és a pillantása ellenségesen furakodik a bensejébe. Néha epés megjegyzéseket tesz Ágnes sápadtságáról és némaságáról, Ágnes pedig nem tud mentegetőzni, kifogásokat találni . . . Jól tudta, hogy Zsigmond felébredt vagy talán pletykáktól felébresztett féltékenysége csupán annyi, mint minden egyéb érzése: az bosszantja Zsigmondot, hogy valami, ami az övé, amivel ő díszeleg, amire ő pénzt költött, amit ingó és ingatlan vagyonának részei közé sorozott: az asszony, tudta és akarata nélkül és ellenszolgáltatás nélkül valaki másnak, egy idegennek a hatalmába kezd kerülni vagy talán már ott is van . . .

Zsigmondnak egyébként is lázas napjai voltak. A gazdasági élet különösmód megcsappant és ő felfedezte, hogy egyéb híjján a politika útjain is el

Halmi Artur szépséggaleriája: Jeritza Mária

lehet jutni egy kis lelkiismeretlenséggel holmi kincseskamrákig. A szegény szétrongyolt ország felett uj és tetszetős jelszavak lobogtak meg és Zsigmond teljes erővel együtt üvöltött a jelszavakkal. Tiz esztendőn keresztül szorgalmas szabadkőmíves volt, mert ezeket a titkos összeköttetéseket anyagi ügyeiben jól és ravaszul fel tudta használni. Most mohón segített szétrombolni régi barátainak a szervezetét. Miután annakidején befurakodot a szocialisták közé, hogy a maga javára ellesse és felhasználja titkaikat, most dühöngve állt be azok közé, akik ezektől hirtelenében még a levegőt is szerették volna megtagadni. Délelőtt a Városházán szónokolt, délután politikai gyüléseken. Egyszerre kiderült róla, hogy jó szónok, mert közvetlen és a maga hazugságait olyan hihetetlen elhitető erővel tudja elmondani, mintha a világ hatalmas lényegét kizárólag csak ezek a hazugságok volnának képesek összetartani. S közben, ide-oda osonva a politika útvesztőiben, lefölözött minden apró zavarost és szövögette kapzsiságának makacs és óvatos köteleit.

Ágnes mindezt tudta róla és egyre és egyre távolabbra érezte magától ezt az embert.

Anyjától levelet kapott. Az öreg asszony megköszönte a pénzt. Egyelőre, talán csak rövid időre, talán csak hetekre, de mindenesetre sikerült vele egy kicsikét megállitani a bajokat.

Ágnes határtalan vágyat érzett, hogy vonatra üljön, útra keljen az öreg házba és csókkal és könnyekkel borítsa el anyja kezét. Ilyen erősen, ilyen őszinte,

Ezüst evőkészletek

kazettában, 12 személyes komplett, **ezüst értékben** nagy választékban.

Arany, ezüst, brilliáns beváltás.

SZIGETI NÁNDOR ÉS FIA

Budapest, IV., Muzeum-körut 17. **Alapittatott 1867.**

Uj Idők 1922. XXVIII. 36. sz.

169—71.

Halmi Artur szépséggaleriája: Miss Whiting

túláradó melegséggel még sosem érezte a gyermeki szeretetet.

De nem mert Pestről elmozdulni. Valamire várt, egy csodára vagy egy szerencsétlenségre vagy akármire, ami megszakítsa e szomorú, végtelen csendet.

Elgondolta, a legkülömbözőbb variációkban, micsoda eredménye lehetett a Lelléhez írott levelének. Elgondolta, hogyan rohant Lelle Szombathy Annához vagy hogyan leste meg és hogyan közölte vele élete titkait, szerelmét . . .

Elgondolta a pillanatot, amikor Lelle István szembeállott végre Máriával, az igazival . . .

Elgondolta mindazt, ami ezután következhetett. Jeges borzongással azt, hogy talán valami katasztrófa is történhetett, heveskedés, összetűzés, talán vér is . . . hiszen Szombathy Annának is férje van . . . És forró borzongással elgondolta azt, hogy a férfi és szenvedésekben nőtt szerelme ugyanúgy szerelembe borították a másik asszonyt is, mint őt . . .

A könnyei megeredtek, valahányszor — s oly sokszor — erre a dologra kellett gondolnia. Sírt, karosszékébe húzódva, egyetlen hang nélkül, rázkódott és vonaglott a könnyektől, a melyek végigcsorogtak arcán, lefolytak a nyakára és megnedvesítették a ruháját szorongó és gyönyörű melle fölött.

Százszor eszébe jutott, hogy a kis zöld könyvet vissza kellene küldenie Lellének. Hiszen Lelle csak ezzel bizonyíthatja be az igazi Máriának roppant szerelmét. És elővette, többször is, hogy útnak indítsa. De erejét meghaladta az, hogy megváljon ettől az egyetlen dologtól, amely őtőle való, akit szeret. Attól a dologtól, amely megismertette, életre keltette benne a szerelmet. Attól a dologtól, amelyet nem mert többé föllapozni, mert talán összeroskadt volna azoknak a szerelmes szavaknak a hevétől, amelyeknek gyönyörűségét csak most érzi igazán, most, mikor tudja, hogy nem az övéi és nem lesznek soha az övéi . . . Visszacsukta hát a fiókba mindannyiszor, gondosan, mint egy szentséget.

Szeretett sírni, mert minden sírás után megkönnyebbült és úgy érezte, tisztább lett.

Szerette az éjszakákat, mert minden lárma elhalt és ebben a tökéletes, halotti csöndben, ebben a világtalan éjben, mely olyan volt, mint gondolatainak mély birodalma, zavartalanul maga elé képzelhette Lellét, találkozásuknak perceit, elhangzott szavait, amelyeknek vad szerelme csak most, annyi idő után, itt, egyedül, megtörten, kisírtan, tette őt boldoggá.

Hetek teltek el. Néha mégis kénytelen volt egy-egy barátnőjét fogadni. Ilyenkor jó arcot erőltetett, még mosolygást is. Szórakozottan hallgatta őket és csodálkozott, hogy volt idő, amikor érdekelte, lázba hozta ez a sok üres fecsegés, pletykálkodás. Most boldog volt, mikor végre lerázta őket a nyakáról.

Mostanában mindig megvásárolhatott minden ujságot. Itt is, ott is rátalált Lelle nevére. Most már nem az agyával, hanem a szívével olvasta el minden versét. Bár laikus volt, a legtökéletesebben az, mégis megértette, hogy óriási csapásokkal, féktelenül erős hullámmal tör ezekben az írásokban felfelé egy nagy-nagy tehetség. A halk, panaszos, gyönyörrel és fájdalommal telt szerelemnek alig találta nyomait ezekben az uj versekben. Szenvedély formázta ezeket a sorokat, valami borzasztó és haragos szenvedély, gyűlöletbe verődtek itt az érzések, átokba fulladt a panasz és a halál sikolyára hasonlított a szerelem kitörő hangja. Ágnes néha elborzadt és húsába szerette volna vésni körmeit, mert arra gondolt, hogy ő az oka ennek a sok rettentő, jajongó és átkos kitörésnek, amelyek mindegyikén valami földöntúli szépség varázsa ül.

Egyik lapban hosszú cikket olvasott Lelle verseiről. A cikk ünnepi volt és fölemelte és úgy mutatta be a világnak az uj költőt, mint egy uj csodáját a megszegényedett országnak. Ágnes gyorsuló szívdobogásokkal olvasta és szerette volna felkeresni a cikk íróját, alázatosan lehajolni a kezére és megcsókolni boldogan, hálásan, mert jót tett azzal az emberrel, akit ő szeret.

Egy délután, amint egyedül űlt a szobájában, térdeire terítve egy folyóiratot, amelyet azon frissen hozott a posta és amelyben ismét ott találta Lelle egy versét, egyszerre csak megszólalt a telefon. Nem volt ez rendkivüli eset és Ágnes most ugy érezte mégis, egész testéből elszáll a vére. Nagy csönd volt és az éles csengőszó vadul, élesen, kíméletlenül hangzott fel.

Ágnes rámeredt a telefonra. Nem bírt megmozdulni. Az a határozott érzése volt, hogy a telefon mögött, valahol messzire, egy olyan valaki áll, aki félelmetes és aki elől nem lehet menekülni, aki most mindjárt a kinyújtott láthatatlan kezével átszorítja és összeroppantja egész életét.

Csönd lett, Ágnes nem mozdult. De egy pillanat mulva ujból megszólalt a csengő. Most már harsányan, hosszan, követelően, szünet nélkül.

Ágnes rémülten felugrott és odaszaladt.

— Ki az? — kérdezte alig hallható hangon, tágrameredt szemmel bámulva a tapéta virágaira.

— Dernay — felelte a mély, erős férfihang.

Csönd lett. Eltartott egy percig is. Ágnes görcsösen szorította markában a hallgató foggantyúját. Irgalmatlan erőfeszítést tett, hogy meg tudjon szólalni. De a hangja rekedt volt, tele félelemmel:

— Mit akar?

A férfihang felcsattant indulatosan:

— Mit? Magát! Túlságba viszi a játékot. Mért nem enged be magához? Enyém volt, enyém, nem eresztem. Mit menekül? Nincs menekülés. Szeretem! Mit akarok? Mit? Magát, magát, örökké csak magát.

Ágnes megkapaszkodott másik kezével is a készülékben. Egyszerre mindazt érezte, amit azon az átkozott délutánon, amint menekült a hajó felé. Egészen ráhajolt a telefon tölcsérére és lihegve, halkan, olyan hangon, amelyre őmaga sem ismert rá, fuldokolva mondta:

— Hallgasson . . . Takarodjék onnan . . . Soha, soha az életben még látni sem akarom . . . Utálom, gyűlölöm . . . gyűlölöm, mint egy férget, mint egy állatot . . . Takarodjék!

Reszketve helyére akasztotta a kagylót és tántorogva visszaült a helyére.

Egyszerre szűk és fojtó lett a szoba levegője. Elmenni, el, el valahová, el ebből a szobából, ahol a telefonbeszélgetés óta mintha ennek a gyűlölt férfinek a valóságos árnyéka lebegne. Elmenni, valami homályos vágytól vezéreltetve, vágytól, amelynek a mélyén Lelle alakja áll ködösen . . .

Lesietett az utcára. Egy ideig céltalanul sétált fel-alá, nem nézve az utat, merre jár és visszatérve mindig arra a helyre, ahonnét kiindult. Aztán mégis csak útnak eredt, egy határozott irányban, félénken, tétovázva és akármilyen lassan lépkedett, mégis fáradtságot érzett és alig birta gyors lélegzetvételeit.

Végre, ott volt. A Stefánia-uton . . .

Úgy tünt fel, minden lépésnél lejjebb és lejjebb sűlyed a szíve az izgalomtól. Sokan jártak és hiába nézte kutatva a sétálókat. Elérkezett a padig, az ő megszokott lócájáig. Egy öreg hölgy ült rajta és egy könyvet olvasott, amelynek külseje elárulta kölcsönkönyvtári származását. Ágnes bocsánatot kért s leült mellé.

Sokáig ült s talán ezekben a percekben gondolatai sem voltak. Csak nézelődött jobbra-balra, félelemmel és reménységgel kevert tekintettel. Idegenek, mindenfelé csak idegenek . . .

Ki akart törni belőle a zokogás. Visszafojtotta, mialatt némán, fuldokolva rázkódott egész teste. Az öreg hölgy gvanakodva nézett rá. Ágnes hirtelen szégyenkezve felállott és sietve befordult egy mellékútra. Egy konflis ügetett fáradtan szembe vele. Ágnes gyötrődve kapott egy hirtelen jött gondolat után. Megállította a kocsit, felhúzatta a fedelet, beült és olyan színtelen hangon, mintha attól félne, hogy ez a vörösorrú, bamba ember a bakon megsejti egész tragédiáját, azt mondta:

— Hajtson a Homok-utcába.

Csaknem ájult volt a hosszú úton s csak akkor eszmélt fel, amikor az utcasarokról ráismert, hogy ez az utca, amelybe most befordultak, ez a Homok-utca.

— Mit akarok? — dadogta, fuldoklotta a lelke. — Nem tudom . . . Csak látni . . . látni szeretném . . . látni egyetlen egyszer . . .

Behúzódott a kocsi mélyére. Az a ház a jobboldalon van. A balsarokba préselte magát, szemeit a gvalogjáróra szögezve, visszafojtotta a lélegzetét és kész volt arra, hogyha mégis . . . esetleg . . . véletlenül . . . itt jönne, erre jönne . . . két kézzel eltakarja majd az arcát előle!

Egy ház előtt, egy kapu előtt haladtak el. Ráismert. Ez az. Itt lakik. A szíve oly eszeveszettül csapkodott, mint egy viharba került madár. A kocsi elhaladt a ház előtt. Nem történt semmi sem.

A kocsis visszahajolt a bakról:

— Milyen számot is tetszett mondani?

Ágnes csak egy kézmozdulatot tett, nem bírt szólani. De a kocsis nem értette. Még mindig rá-

Halmi Artur szépséggaleriája: Mrs Walther L ewisohn

bámult, nagy bozontos szemöldjei alatt fénytelenül, vörhenyesen úszó szemeivel.

— Menjen . . . Mindegy . . . Amerre akar — mondta Ágnes ekkor küzködve.

S tovább mentek, idegen utcákon, a kocsis kedve szerint, lassan döcögve. Ágnes nézte a szegény utcákat, ezeket a szegény házakat. Nyomasztó lett a szomorúsága. Milyen borus házak, milyen árva emberek . . .

Végre megemberelte magát. Kiszólt és megmondta a kocsisnak a lakásuk cimét. Ugyanazon az úton haladtak végig, amelyen jöttek. Megint átmentek a Homok-utcán. Ágnes egyetlen pillantással szinte magába véste az egész szürke házat, amelyben Lelle lakott. Az ócska nagy kapualjat, amelyből szakadatlan patakzással szennyes lé csurgott ki az utcára. Két oldalt a kapu mellett az apró, rossz, nyomorúságos kis boltokat. Most tisztábban, nyugodtabban látta mindezt. És mialatt egész szívéből sajnálta a férfit, aki kénytelen itt küzködni az alacsony nyomorral, szégyelni kezdte magát, mérhetetlenül.

És szégyenkezett még otthon is. Szégyelte, most először életében azt, hogy csak jólét jutott osztályrészéül. Szégyelte az elmult éveket, amikor csak egyetlen gond uralkodott felette: mi a jó és mi a még jobb? Szégyelte a pazarul telezsúfolt szobák gazdagságát, szégyelte ékszereit és rengeteg, szebbnél-szebb ruháját. Mibe került mindez neki? Mit tett ő ezért? Ő egyszerüen csak szép volt és soha semmit sem kellett cselekednie, egy percig nem kellett aggódnia, egy éjszakát nem kellett átvirrasztania, hogy mindene meglegyen, mig más . . .

Ezen a napon elvesztette magából azt a nőies szerelmet, amelyet mostanáig a külsőségek, a megjelenés feltűnő szépségei iránt érzett. Amelyet máig az élet legfontosabb dolgai közé sorozott. Legfonto-

Révész Imre: Pihenő

sabb? Oh, Istenem'... Mennyire nem tudott semmit mostanig az életről!

Telt-mult az idő. Nem történt semmi sem. Most már szivesen vette, ha egy-egy barátnője eljött hozzá. Egy napon Lili látogatta meg. Lili is mintha megváltozott volna. Sápadtabb volt, szükszavúbb. Bizonyára tudta vagy sejtette, hogy Ágnessel valami lelki katasztrófa történt. De nem kérdezősködött, csak áthatóan vizsgálgatta Ágnes arcát. Különös mód Ágnes most már nem érzett iránta semmi ellenszenvet. Valószinüleg, mert minden érzése egyetlen egy, mindent pótló mederbe volt terelve és nem jutott többé belőlük ilyen apró-cseprő dolgokra. De lehetséges, és Ágnesnek is úgy tűnt föl, azért, mert már megbánta azt a régi gonoszkodást is, amely egykoriban Lili ellen vicsorgatta a fogait és amellyel megváltozott lénye többé nem tudott közösséget vállalni.

És Lelléről semmi, semmi hír.

Hányszor gondolt reá, remegő reménységgel, hogy egyszer csak Lellének eszébe jut számonkérni tőle a csúf játékot és fölindultan egyszer csak majd útnak indul, hogy reátörjön, haragjával, gyűlöletével. Hogy szerette volna, ha belép, belép a szobájába, előtte áll, haragosan vagy akármiképp, de ő mégis csak elmondhat neki mindent, mindent...

Összerezzent minden csengőszóra, minden ajtónyitásra.

Persze, nem ő volt, sohasem ő.

Máskor meg az jutott eszébe, hogy megír neki őszintén mindent, megírja, hogy játékból kezdődött és hogy mivé lett a kettőjük találkozása. Fejében már megformálta a gondolatokat, de odáig sosem jutott el, hogy meg is írja a levelet. A toll kihullott a kezéből. Büszkébb volt annál, hogy kéretlenül kiszolgáltassa a titkát. És még nem birta elfelejteni, hogy szépségét, őt magát Lelle mennyire megalázta egyszer. Még egyszer ezt nem birta volna elviselni. Tőle.

Vacsora után néha Zsigmond férfivendégeket hozott. Szivarszó mellett üldögéltek, politizáltak és Ágnes szórakozottan, jóindulattal hallgatta őket. Néha ő is belefolyt a diskurzusba, ha megkérték, zongorázott is. Kedves volt, hűvösen, engedelmesen kedves. De a lelke messzejárt.

Egyszer egy este Zsigmond ismét vendégekkel jött haza a kaszinóból. A vendégek közt ott volt Mágócs is. Ágnes mosolyogva fogadta őket, pedig fáradt volt és jobb szeretett volna nyitott szemmel, a sötét szobában, ágyában heverni, míg el nem nyomja a jóltevő álom.

Leültek a dohányzóban, Ágnes likőrökkel kinálta az urakat s aztán maga is letelepedett Mágócs mellé.

Még sejtelme sem volt róla, hogy ez az este milyen döntő fontosságú lesz egész életére. Hogy kiforgatja körülötte sarkaiból a világot és szétzúzva félénkségét, nekiindítja őt egy olyan útnak, amelyen többé meg nem áll, sokáig...

Folytatjuk

Harangszó

— Mezitlábas két kis fiú, hamar!
Napfény simúl izmos kis karotokra,
Fel-fel nyújtózva s újra lehajolva,
S már ring a drótkötél és reng a fal:

Első harangozás.

Csitt! Kis fehér templomban kora reggel
Megszólal a harang. Most menjetek,
Kósza árnyékok, rút kísértetek,
Zavaros álmok, gonosz kábulat.
Gond, mi gyáván bűnbe öli magát,
Rút titkok csillogó szép szó alatt,
Hamis igazság, mérgezett virág
S te is, sunyin alant
Rejtőzködő vágy, színes ecseteddel.
Csitt! Kis fehér templomban kora reggel
Megszólal a harang.

— Mezitlábas két kis fiú, megint!
Napfény simul izmos kis karotokra
És szól és száll s örvénylik szertefolyva
A csengő szent harangszó idekint.

Második harangozás.

Csitt! Kis fehér templomban kora reggel
Megszólal a harang. Ébredjetek!
Ébredj, tétova lelkiismeret,
Ébredj, te lélek, rút iszap alatt
Bebábozottan alvó lepke, hallod?
Ébredj, világos, tiszta gondolat,
Ébredj, te szív és adj vidám visszhangot.
Ébredj, szegény zavart,
Vaksi, félő, síró, fájdalmas ember.
Csitt! Kis fehér templomban kora reggel
Megszólal a harang.

— Mezitlábas két kis fiúcska még!
Napfény simúl izmos kis karotokra
S mintha a föld s az erdő is dalolna,
Ugy zúg és búg a visszhang szerteszét.

Harmadik harangozás.

Csitt! Kis fehér templomban kora reggel
Megszólal a harang. Most jöjjetek,
Mind jöjjetek, ti békés emberek.
Oh, lássátok meg, merre visz az út,
Jertek együtt, tiszták, jóakarók
S mosdatlanszájú, piszkos, rossz fiúk,
Ti ottkint félőn elhallgassatok!
S rút harcban összemart
Irigy s hazug, szégyenkezőn eredj el.
Csitt! Kis fehér templomban kora reggel
Megszólalt a harang...

— Két kis fiú, elég volt már. Ime,
A templom megtelt és a kántor int,
A sekrestyében vár csipkés karing,
Vegyétek fel . . . Kezdődik a mise.

Kosáryné Réz Lola

LEGJOBB MINŐSÉGŰ GYAPJUSZÖVETEK, MOSÓKELMÉK ÉS BÉLÉSÁRUK
STERN JÓZSEF r.-t.-nál
IV., BUDAPEST, CALVIN-TÉR 1. SZ.
ALAPITVA 1859.

Révész Imre

Vas. Ujs. 1883. 43 l

cód ?

A Munkácsy-dij nyertese. A Munkácsy által kitüzött 6000 frankos dijra a birálók három művet jelöltek ki: Baditz Ottótól «A pellengér», Révész Imrétől «Csárdai jelenet» és Vágó Páltól «A menekültek» czimü festményeket, melyeket aztán Párisba küldtek, hogy Munkácsy maga döntsön. A művész már határozott és a fiatal *Révész Imre* művét, a csárdai jelenetet választotta ki, melyen egy vén paraszt járja egymaga a tánczot széles kedvvel a csárda közepén, s eredeti magyaros alaku csoportozat veszi körül, nevetve nézve az öreg legény nagy vigságát. A képet a királyné vette meg. A kitüntetett Révész a legifjabb nemzedékhez tartozik, s az őszszel állitotta ki az «Egy kérdés»-t, a másik pedig a dijat nyert festmény. Mindkettőn sok eredetiség, a népélet iránti élénk érzék nyilatkozik, s mindenik képen van egy-egy fiatal parasztleány, a természetes báj frisseségével. Munkácsy már értesitette a képzőművészeti társulat igazgatóját határozatáról, s többi közt ezeket irja:

«Mind a három szép tehetségre mutat, a miért is nem mertem egyedül itéletet hozni fölöttük s meghittam Bonnat és Chaplin kollégáimat, kiknek összevágó nézeteihez a magamét csatolva, a dijat a «Csárdai jelenet» czimü műnek itéltük oda. Most tehát csak arra kérem tisztelt igazgató urat, lenne szives az illető fiatal művészt minél előbb értesiteni, hogy haladéktalanul jőjjön és megkezdett tanulmányait folytassa.»

RÉVÉSZ IMRE : MUNKAKÖZBEN

Révész Imre

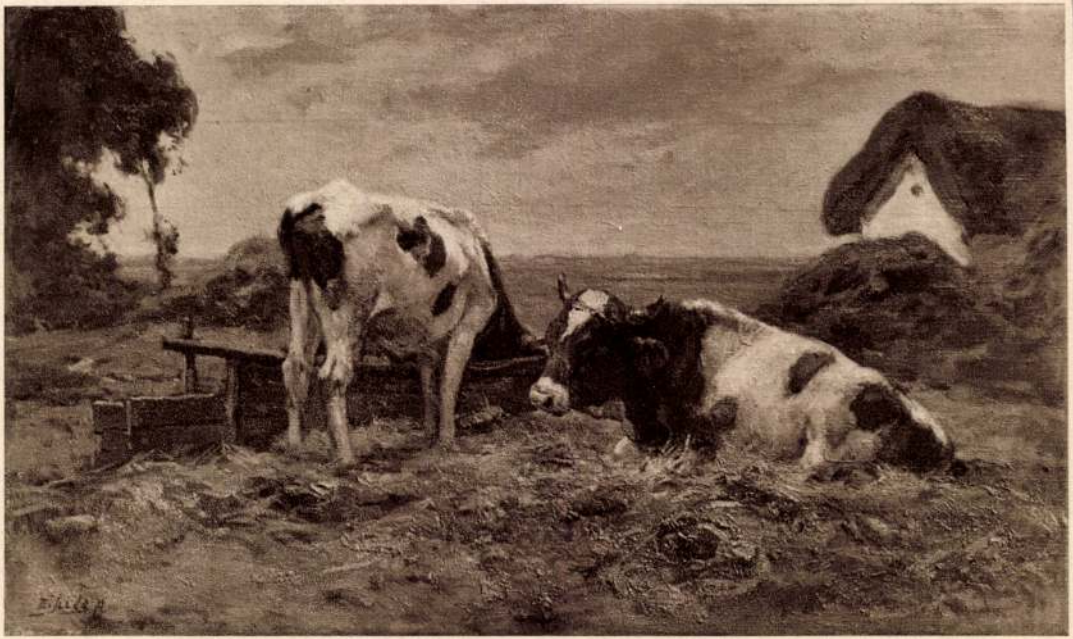

EDVI-ILLÉS ALADÁR: JÁSZOL MELLETT

Sokat soha nem kivántam
És keveset sem találtam.
Ifju évek vajúdását,
Örök kéjét és varázsát,
Tépett álmot, bús szerelmet
Balatoni falu mellett
Igaz szivvel énekeltem:
Az én dalom az én lelkem.

Vánszorogva, szárnyszegetten
Sulyos kórnak rabja lettem,
Bolyongtam a délvidéken,
Napsugaras menedéken,
Rózsafényes, szép világon
Sirattam az ifjuságom
És szivembe szívtam mézed,
Változatlan őstermészet,
Ragyogásod' énekeltem:
Az én dalom az én lelkem.

Herman Ottóné. *Ember volt . . . . és egyéb elbeszélések.* Budapest, Franklin-Társulat. Ára 1 frt 40 kr. — A kik ennek a hivatással és a toll megbecsülésével dolgozó irónőnknek alig egy-két évvel ezelőtt megjelent és a sajtó részéről úgyszólva osztatlan rokonszenvvel fogadott regényét: a «Knopfmacherné»-t ismerik, azoknak ez az ő újabb könyve minden különös bemutatás nélkül is szivesen látott vendége lesz. A kik nem ismerik, — mert hát nálunk nehezen tör keresztül az írói név, — azok részére nem fölösleges ismételni azt, hogy Herman Ottóné értékes tulajdonságokat érvényesít az irásaiban. Az életből merít, az igaznak megirására törekszik s a lélek rúgója érdekli a tollát, a melyből terjengősség nélkül, s mindig a czélját szolgálva folyik a szó. Legújabb könyvében, a mely három kis rajz mellett egy közel kétszáz lapra terjedő nagyobb elbeszélést tartalmaz, erősen kidomborodnak ezek az ő írói vonásai. Az «*Ember volt . . .*» czímű s könyvének legterjedelmesebb darabja az előkelő világ életébe visz s a modern dráma főszereplőit hozza a szinre. A házaspárt és az udvarlót. Egy minden ízében derék, épszívű férjet, egy romlott asszonyt s a férj legmeghittebb barátjában az asszonynak az áldozatát. Mert nem az asszony esik el, hanem ő viszi tévesztett útra férjének alapjában véve jó lelkű ifjukori társát. Az asszony csábítóan szép, s ezen a nyomon kerül hálójába a jó barát, a kinél a mámor elröppentével természetszerűleg megszólal a lelkiismeret szava. Csalja a legjobb barátját, s keresi a tisztító utat. Az asszony, hogy a hálójából kisiklani ne hagyja, gonoszul mesterkedik, de a nemezis utóléri mind a kettőt. A férj rájő a dologra, elkergeti az asszonyt, a ki azután elzüllik, a jó barát meg önmaga hajtja végre maga fölött az itéletet. Az iró rokonszenvvel kiséri őt. Csak tévedett. «Ember volt . . .» Herman Ottóné riasztó képet ad a rosz asszonyról, enyhítő körülményeket talál a tévedő jóbarát javára, a nemes jellemű férjet pedig egy lelki megnyugvást adó élet révébe viszi. Könyve egészben véve leköti az érdeklődést. Nemcsak a csevegés visszaadásában otthonos ő s nemcsak az emberi belsőt kutatja szeretettel, hanem a szabad természet iránt is poétikusan fogékony a lelke.

A szerelem könyve, elbeszélések, irta *Bársony* István, kiadja a Franklin-Társulat. A derék iró, kinek műveivel úgy szólva napról-napra találkozik az olvasó a lapok tárczáiban, s a kitől kötetek is sűrűn jelennek meg, ebben a kötetben húsz novelláját gyűjtötte össze. Mindenik kis történetben a sziv, a szerelem uralkodik, innen adta a szerző «A szerelem könyve» czímet a gyűjteménynek. Bársony mint a vadászatok leirója, mint a természet szépségeinek festője az irodalomban ezekkel egész külön állást és elismerést vivott ki magának. De kiválónak bizonyul mint novellista is, ki az egyszerü mesének az előadás erejével biztosít érdekességet, ötlettel szövi az eseményeket; izléssel adja meg formájokat és jó magyarsággal szól mindig. A szépen kiállított kötet ára 1 forint 50 krajczár.

A felvidék eltótosodása, nemzetiségi tanulmányok Pozsony, Nyitra, Bars, Hont, Nógrád, Pest, Gömör, Abauj, Zemplén és Ungmegyék területéről; irta dr. *Kőrösy* József. A főváros statisztikai hivatalának érdemes igazgatója a legpontosabb statisztikai adatokkal ismertet meg a felvidék eltótosodásával. A hol a múlt századok-

AGUINALDO EMIL, a filippini-szigeti fölkelők vezére.

ban a törökök, csehek és egyéb zivatarok kipusztították a felvidéken a magyarságot, vagy a honnan kiüzték a reformátusokat, ott mindenütt tótok telepedtek meg. Kőrösy faluról-falura kiséri a tótosodás és magyarosodás változásait, s úgy szólva minden mesgyének történetét megirja, végül pedig az 1880—1890 év közti lakosság számát is feltünteti, a magyarul beszélőkkel együtt. Ez tehát oly széles alapon készülő munka, melyben a történetiró, nemzetgazda, politikus, statisztikus, néprajzíró, geografus, sőt a helynevek után a nyelvész is rendkívül bő anyagot talál. A kilencz magyartót megye ily feltüntetése természetesen igen terjedelmes művet vesz igénybe, s füzetenként jelenik meg. Az első füzet *Bars-* és *Hontmegyék* magyar-tót világába merül bele s mind a két megye nyelvhatárait feltüntető térképeket is mellékel. A szép kiállítású füzet ára harmadfél korona s megrendelhető Budapesten Grill Károly udvari könyvkereskedésében. A tiszta jövedelem a felvidéki tanítók javadalmazására fordíttatik.

A MANILAI RÓMAI KATHOLIKUS SZÉKESEGYHÁZ.

Megszünt napilap. A *Mikszáth* Kálmán szerkesztésében megjelent *Országos Hirlap* czimű politikai napi lap január 26-iki számával megszünt. Az előfizetőknek kivánságok szerint vagy visszaadják a le nem járt előfizetési díjakat, vagy a «Pesti Hirlap»-ot kapják kárpótlásúl.

Nemzeti Szinház. Január 20-ikán került szinre *Somló* Sándor verses vigjátéka: «*Királyi házasélet*», mely a Vigszinház pályázatán nyert díjat s mégis a Nemzeti Szinházban került szinre, hol Somlónak már több nyertes szinműve jutott a lámpák világa elé. Somló történeti tárgyakat választ, de nem a magyar történetből. A «Királyi házasélet» is messze világban játszik. Hőse Bourbon Henrik, Navarra királya, hősnője pedig a királyné, Valois Margit. Szép, folyékony versekben, pathoszszal irt szinmű, s a Vigszinház azért engedte át a Nemzeti Szinháznak, hol a közönség jól is fogadta, s hol egy kis tarkaságot visz a franczia műsorba.

Margit királyné fölháborodik urának, Bourbon Henrik királynak hűtlenségén, elfogatja és várába viteti. A vén Mayenne herczeg abban reménykedik, hogy már most Margit el fog válni az urától s az ő felesége lesz. A király azonban voltakép szereti feleségét, minden csapodársága mellett is, sőt kitör belőle a féltékenység arra a gyanura, hogy vitézeinek egyike, Ramon, udvarol asszonyának. E gyanut Margit még jobban meg akarja erősíteni férjében, hogy annál keményebben sujtsa s azért tudva, hogy a király a függöny mögött rejtőzik, szerelmi jelenetet rögtönöz a lovaggal. Henrik nem fékezheti tovább indulatját, előrelép és Ramont börtönbe akarja vettetni. De Margit eszébe juttatja, hogy ő az úr a házban. Mayenne herczeg már el van készülve rá, hogy Henriket fogságra vetteti; erre meg is teszi a készületeket, s éjjel bonyodalmas jövés-menés ámítja meg hitében, sőt Henrik helyett elfogat egy álmos apródot is. Margit pedig kibékül férjével, s Mayenne herczeg hiába jelenti neki, hogy a pápa is helybenhagyta válását. A herczeg akkor tudja meg, hogy az éj sötétjében nem a királynéval, hanem egy öreg udvarhölgygyel találkozott. A szép kiállítás és jó előadás megadta a darab fogyatékos részéhez is a pótlást. Különösen a női szereplők *Csillag* Teréz (Gabrielle), *Hegyesi* Mari (a királyné) finom és érzelmes játékát említjük, továbbá *Rákosi* Szidi asszony alakítását Donna Diana szerepében. De jók a többiek is: *Császár* (a király) *Vizvári* (Mayenne), *Pálfi*, *Gabányi*, *Dezső*, *Nagy* Ibolyka, *Latabár*, *Egressi*.

Népszinház. Január 20-ikán eredeti operette került szinre: «*Midász király*», szövegét irta Ujvári Béla, zenéjét Barna Izsó. A mithologiából Midász király meséjét ügyes kézzel támasztotta föl Ujvári, komikus alakokat adott mellé és alkalmi ötleteket sem vont meg a históriától. Érdekes szerelmi kalandot szőtt Midász király alakja köré.

A fejedelem halálosan beleszeret a szőke Leiába, az amazonkirályné leányába. Apollo, a ki szintén szereti a királykisasszonyt, rosz néven veszi, hogy a dalnokversenyen nem ő, hanem az ostoba Pán lett győztessé, szamárfüleket varázsol a Midász király halántékára. Sok tarka epizód után Leia végül szerelmesen borul az Apollo karjába, bár az utolsó perczben egy kompromittáló adat is kitudódik: Leia a Zeusz isten leánya s igy testvére a diadalmas Apollónak. De a mitologiában az ilyesmit nem veszik szigoruan; az istenek abszolute nem törődnek az ugynevezett vérbeli kötelékekkel. A szöveghez *Barna* Izsó, a Népszinház karmestere irt zenét; s tehetséges és ötletes ember munkáját ismertük meg. Az operettet mulatságosan játszották: *Hegyi* Aranka, mint festői Apollo, *Z. Bárdi* Gabi, mint szőkeparókás Leia, *Csatai* Zsófi, *Németh*, *Solymosi*, *Tollagi*, *Raskó*, *Ujvári*. A szerzőket többször hivták; az első felvonás után több babérkoszorút is nyujtottak föl nekik a szinpadra.

Vigszinház. Műsora kiegészítését a Vigszinház egyre folytatja, az ujdonságokat sűrűn hozza szinre. Ezek közé tartozik legujabban «*Bodard és Godard*» (irták a jóhirű Ordenneau és Valabregue, fordította Lázár Leó), melyet a jó előadásaival ható szinházban fiatal lányok is megnézhetnének, ha tartós életü lehetne a műsor ilyen berendezésére. Az ujdonság azonban friss és elmés tulajdonságok nélkül lévén, ezt a hivatást aligha be fogja tölthetni.

A bohózat bonyodalma egy betüből áll: *B*odard vagy *G*odard. Ugyanis Bodard feleségül szeretné venni egy dúsgazdag mustárgyáros leányát, Cecilt, de a gazdag apa és felesége csak úgy egyezik bele a házasságba, ha Bodardból al-megyefőnök lesz. *B*odard pályázik is, de az utolsó perczben elüti az állástól *G*odard Pál, a kit befolyásos nagybátyja neveztetett ki, mert adósságait már nem győzte Párisban fizetni. A hivatalos lap azonban sajtó-

Horisch L. István fényképe után.

A kép baloldalán a fal mellett álló második alak Fesztl főbiró, kinek megválasztása miatt történt a január 17-iki zavargás.

A SZENT-ANNAI ZAVARGÁSOKBÓL. — Katonaság a községháza előtt.

hibából Godard helyett Bodard kinevezéséről ad hirt. Az apa boldog, s bár Bodard, a ki tudja, hogy nem őt nevezték ki, vonakodik, áldását adja a szerelmesekre. Bodard menyasszonya biztatására meghagyja apósát boldog hitében, az após azonban nem éri be a puszta dicsőséggel s lekiséri családostól Bodard-t a kerületébe, hol mulatságos félreértések történnek, mig végre a bonyodalom kulcsát meghozza maga az igazán kinevezett Godard, a ki ilyen félreeső helyen élni nem akar, táviratban kéri fölmentését és szintén távirat utján csakugyan Bodard-t nevezik ki utódjává. *Szatmári* Árpád (az após), *Góth*, *Szerémi*, *Makrócziné*, *Varsányi* Irén, *Fenyvesi*, *Kazaliczki*, *Gyöngyi*, *Balassa* elég tapsban részesültek.

A művészetek és a vidék. Régi panasz, hogy a művészetek fejlődése iránt a vidék nem tanusít kellő érdeklődést. A nagyobb városok is közömbösek és nem egyengetik eléggé az igazi nemzeti csinosodás útját. Sok városnak van már szép szinháza, de azért nem biztos otthonai a szinművészetnek. A festészet s általában a képzőművészet a fővárost egyre jobban foglalkoztatja, de a képzőművészeti társulatnak eddig a vidéki nagyobb városokban rendezett kiállításaival is föl kellett hagyni. *Szegedről* irjuk meg most, hogy szép városának intelligens emelésére igénybe kivánja venni a művészeteket, melyeknek ugyis hajlékot emelt a kulturpalotában. *Műpártoló egyesületet* alakított, mely a művészeti ébredést tűzte maga elé, s a budapesti «Nemzeti Szalon» közreműködésével évenként két műkiállítást fog rendezni. *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter a derék törekvést hathatósan buzdítja, s a Szeged városi muzeumnak négy festményt ajánlott föl azokból a művekből, melyeket a kormány vásárolt időnként a műtárlatokon. Az ajánlatról a főispánt levélben értesítette.

A miniszter levelében a sóvárgott czél elnyerésének vágya nyer kifejezést, de olvasható belőle, hogy a közönség érdeklődésének és áldozatkészségének hiánya útjában áll a czélnak. A művelt társadalom vezető-elemeitől függ — úgymond a miniszter — hogy a közizlés és közfelfogás nemesbülése bekövetkezzék, s az állam gondoskodása is minél több megértőre találjon, a művészi élvezet ne csak kiváltság, fényüzés, hanem életszükség legyen. Örömmel veszi a «*Nemzeti Szalon*» törekvését, hogy a vidék nagyobb városaiban műpártoló egyesületek alakuljanak; üdvözli Szegedet, hogy ezt megkezdi. Ajánlja is a «Nemzeti Szalon» törekvéseit a város figyelmébe s kéri a főispánt, hogy hivatali és társadalmi körében istápolja. «Nem kételkedem, — irja a miniszter — hogy a Szegeden rendezendő képzőművészeti tárlatokon a minden szépért lelkesülni tudó Szeged város fog előljárni az áldozatkészség példájával, a mivel nem csak ösztönzést nyujt a művásárlásra, de állandóan újabb és újabb gyarapodással fogja becsét és jelentőségét emelni muzeumának, melynek gazdagodása iránt részemről is érdeklődéssel viseltetvén, az állami költségen vásárolt képzőművészeti alkotások közül négy festményt állandó letétkép ezennel a szegedi muzeum részére adományozok. E négy festmény a következő: *Spányi* Bélától «Őszi táj», *Eisenhut* Ferencztől «Itélet előtt», *Zemlényi* Tivadartól «Szegény asszony otthona» és *Révész* Imrétől «Petőfi a táborban».

A miniszter egyszersmind fölhivta a közoktatásügyi miniszterium művészeti osztályának vezetőjét, *Lippich* Eleket, hogy a művészetek iránti ébredést kisérje figyelemmel, s a Nemzeti Szalon törekvései iránt behatón érdeklődjék.

A «*Nemzeti Szalon*» igazgatósága feliratban köszöni meg a miniszter pártfogását, s feliratában, melyet küldöttség fog átnyujtani, ezt mondja: «Elválaszthatatlan lesz Nagyméltóságod neve a művészet újjáébredésétől Magyarországon s áldva fogja emlegetni a jövőkor. Köszönjük kegyelmes urunknak példaadó hazafias ügybuzgalmát, lelkes és fáradhatatlan munkásságát, melylyel a magyar kulturának sinylődő árváját, a nemzeti képzőművészetet felkarolni és istápolni kegyeskedett. Köszönjük ezt hazánk kulturájának és az ébredező magyar művészet nevében».

Gróf *Andrássy* Gyula, a «Nemzeti Szalon» elnöke hivatalosan is tudatta már Szeged város polgármesterével, hogy a «Nemzeti Szalon» a műizlés fejlesztésére két kiállítást rendez évenként Szegeden. E czélra a kultur-palota átengedését kéri s a város hozzájárulását a tárlat költségeinek fedezéséhez.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Magyar Tud. Akadémia január 23-iki ülésén *Szász* Károly elnökölt. *Lehr* Albert, kit már régebben választott levelező tagúl az akadémia, székfoglaló értekezésül bemutatta Göthe «Hermann és Dorotheá»-jának három énekét magyar fordításban. A fölolvasót szép fordításáért megéljenezték s Szász Károly elnök melegen üdvözölte Lehr Albertet.

Ezután *Simonyi* Zsigmond olvasta föl «Elévült és látszólagos nyelvhibák» czimű nyelvészeti értekezését. A szótárakban előforduló ilyen igealakokat: *nyugszani*, *dicsekszeni*, *kevereszni*, stb. hibásnak mondta, de fölemlíté, hogy ezek valamikor *metszeni* és *tetszeni* épen ilyen hibásak voltak, mert általánosan igy mondták: *metünni*, *tetünni*, úgy mint *fekünni*, *alunni*. Végül *Beöthy* Zsolt ismertette *Huszka* József munkáját a *magyar ornamentikáról*, a mely most jelent meg a kultusz- és kereskedelmi miniszterek támogatásával. A mű, a mely mind műipari, mind tudományos szempontból becses, mert a magyar műizlést tájékoztatja és gyarapítja s föltárja a magyar művelődéstörténet őskori vonatkozásait és eredeti motivumait.

A Kisfaludy-társaság január 25-iki ülésére nagy közönség gyült össze. *Gyulai* Pál foglalta el az elnöki széket, s *Beöthy* Zsolt titkár jelentette, hogy a kis-ujszállási főgimnázium önképző köre 100 frttal az alapitók közé lépett.

Heinrich Gusztáv kezdte meg a felolvasások sorát, «A legelső lovagregény» czimen ismertetvén a középkori irodalom egyik legérdekesebb termékét, a Rudlieb-töredékeket. A töredékekből felismerhető a cselekvény vázlata, szerzője azonban ismeretlen. Költői értékén kívül irodalomtörténeti jelentősége abban van, hogy a lovagi szellemet és költészetet német földön jóval a franczia befolyás előtt már otthonosnak mutatja. A töredékei II. Henrik császár idejéből származnak. Ez után *Vargha* Gyula olvasta fel *Leconte de L'Isle* «A veranda» és «Az utolsó illuzió» czimű költeményeinek szép fordításait és egy eredeti elbeszélő költeményt, mely a kurucz idők egyik daliás alakjának, Bezerédynek a tragikus történetéről szól. *Herczeg* Ferencz felolvasása következett ezután. Töredéket mutatott be «*Pogányok*» czimű történelmi regényéből, a mely 1046 körül Péter második uralkodása idejében, a Vatha-féle lázadás előtt játszódik le. A Temes és Béga között lakó besenyők föllázadtak. Gellért püspök békéltető követekül Márton benczés kanonokot és Omodé frátert küldi hozzájuk. A két követ számos kaland után elérkezik a besenyők táborába. Ott az asszony-ispán, Kun király leánya sátorában lakomáznak, a dalnok a besenyők eltünt vezéréről, Alpárról énekel, mikor egy hadnagy ráismer Márton kanonokban Thonuzóba fiára, Alpárra. Föl-verik a tábort és a besenyők ezrei térdepelnek a sátor előtt Márton kanonok lábainál. Ez pedig Krisztushoz könyörög, szabadítsa meg a kisértéstől.

A felolvasó ülést zárt ülés követte. Bejelentették a tagajánlásokat. Uj tagokul ajánltatnak: *Irók: Alexander* Bernát, (ajánlja Beöthy Zsolt és Váradi Antal,) *Bánóczi* József (Radó Antal, Váradi Antal), *Berzeviczy* Albert (Beöthy Zsolt), *Haraszti* Gyula (Szász Károly), *Benedek* Elek (Vadnay Károly), *Ambrus* Zoltán (Váradi Antal). *Költők: Ambrus* Zoltán (Bartók Lajos, Herczeg Ferencz, Radó Antal, Somló Sándor), *Benedek* Elek (Bartók Lajos, Ábrányi Emil, Vértesi Arnold), *Bródy* Sándor (Herczeg Ferencz, Váradi Antal). *Jánosi* Gusztáv, (Szász Károly), *Szabolcska* Mihály (Vargha Gyula, Ábrányi Emil, Vértesi Arnold, Vadnay Károly), *Szabó* Endre (Bartók Lajos, Ábrányi Emil). — Ezenkívül egy külföldi levelezőtagot is ajánltak: *Bradek* Ferencz prágai egyetemi tanár személyében.

A természettudományi társulat közgyülése. Január 26-ikán tartotta a természettudományi társulat közgyülését az akadémia kisebb termében. Jubiláris ünnepi szinezete is volt a közgyülésnek, mert *harmincz* esztendeje a társulat újra szervezkedett, s ebben a szervezetében a természettudományok hathatós terjesztőjévé és népszerüsitőjévé lett. A harmincz évvel ezelőtt megindított «*Természettudományi Közlöny*» által folytonos összeköttetésben áll a magyar közönséggel, a tudósokkal, ezenkívül a legkitünőbb munkák egész nagy könyvtárával ajándékozta meg a hazai tudományos irodalmat. A mostani közgyülésen vett búcsút az elnöki széktől az a férfiú, *Szily* Kálmán, ki 30 év alatt vezette, fejlesztette a társulatot és az ország legnagyobb tudományos testületévé emelte. A jeles tudós és nagybuzgalmú férfiú most már egész tevékenységét a tudományos akadémia titkárságának óhajtja szentelni. A virágzó intézet vezetésétől büszke öntudattal vonulhat vissza. Az intézet minden barátja pedig nyugodtan látja, hogy az új elnök, *Wartha* Vincze kezében a legbiztosabb vezetést ismét megtalálta a természettudományi társulat.

A közgyülést *Szily* Kálmán nyitotta meg hosszabb beszéddel, melyben visszapillantást vet a társulat életének legutóbbi három évtizedére. Az éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd után *Paszlavszky* József terjesztette elő titkári jelentését. Bejelentette, hogy a tagok száma 8023. Végre a társulat elhunyt tagjairól emlékezett meg. Következett az *elnökválasztás*. A Szily Kálmán lemondása következtében megüresedett elnöki tisztségre három jelölt volt: *Fodor* József, *Lengyel* Béla és *Wartha* Vincze. Beadtak összesen 204 szavazatot, a melyek közül *Wartha* Vincze 113-at kapott s ezzel ő lett a társulat új elnöke. *Szily* Kálmán melegen üdvözölte utódját, mire *Wartha* Vincze köszönetet mondott megválasztásáért. *Lengyel* István terjesztette be ezután pénztári jelentését. A társulat alaptőkéje 122,092 forint, kezelése alatt pedig 135,935 forint volt a mult év végén.

Ráth Arnold könyvtárnok jelentése szerint a könyvtár 424 művel gyarapodott, s most 10,620 munkából áll. A választmány előterjesztésére a közgyülés tiszteleti tagokká választotta CH. L. de *Freycinet*-t, Franciaország jelenlegi hadügyminiszterét, Antonius *Roiti*, florenczi természettudóst és Conrad *Keller*, zürichi műegyetemi tanárt. A választmány indítványára ezután a közgyülés *Szily* Kálmánt egyhangúlag a társulat *tiszteleti tagjának* választotta, elhatározta, hogy megfesteti arczképét, és hogy 10,000 forintnyi jutalomdij-alapot alkot a «Természettudományi Közlöny» megindításától lefolyt 30 év emlékére. A tavaly hirdetett *pálya-*

Révész Imre ~~Hegedüs László~~

4

Hegedüs László rendes tanár a *Fraknói Vilmos* cz. püspök, szentjobbi apát, nagyváradi l. szert. kanonok által alapított római képzőművészeti ösztöndijak egyikét elnyervén, a vallás- és közoktatásügyi minister úrtól a jövő 1904—1905. tanévre szabadságoltatott. *Hegedüs László* tanárt *Zemplényi Tivadar* és *Révész Imre* tanárok fogják helyettesíteni

8. lap.

A vallás és közokt. muszter H. L. segédtanárt rendes tanárrá kinevezte. 5 lap.

HEGEDÜS LÁSZLÓ,
festőművész, rajztanárképző intézeti tanárt;

a vallás és közokt. muszter 1904-ben 5 évre a rajztanár vizsgáló bizottság tagjává kinevezte.

7 lap

Az orsz. m. kir. mintarajziskola és rajztanárképző értesítője az 1903-1904 tanévről. Budapest 1904.

Revész Imre

Irod

Végvári Lajos

Réti István „Agitátor" c. képérőt-

Szabad Művészet

1954. 224. l.

(Képpel.)

Révész Imre

l.

Lykafest 1896-1914.

32. l.

1021

KÉPREJTVÉNYVERSENY 29

RÉVÉSZ IMRE

Hazánk történelmének jeles epizódjait láthatja viszont az e rovatunkban közölt festményeken az olvasó. Hogyan történik a rejtvények megfejtése?

1. Szemügyre vesszük a képet.

2. Megállapítjuk, ki festette.

3. Megállapítjuk, a festő milyen kort, milyen történelmi eseményt, annak melyik epizódját ábrázolja, és ezeket egy oldal terjedelemben írjuk meg.

Megfejtésüket, bérmentesítve, október 31-ig küldjék be a

LOBOGÓ SZERKESZTŐSÉGE

(Budapest V., Beloiannisz utca 16.)

címére.

A legjobb megfejtést beküldők között hetenként 5—5 könyvet és a rejtvényverseny végén

HÁROM MAI FESTŐ HÍRES ALKOTÁSAIT IS KISORSOLJUK

•

A képrejtvényversenyünk huszonhatodik feladványára beérkezett megfejtések közül Proszt Imre pápakovácsi versenyzőnk válaszát találtuk a legjobbnak. Az alábbiakban közöljük:

A mű alkotója: Révész Imre.

A mű címe: Petőfi a nép között.

A Munkácsy-tanítvány, Révész Imre festőművész, több festményének témája halhatatlan költőnk, Petőfi Sándor életének egy-egy epizódja. A Petőfi a nép között című, Párizsban készült festményről egy vasárnap idillikus hangulata árad. Az ivóban az asztalfőn ül a költő, minden bizonnyal egyik forradalmi versét szavalhatja. A kocsma vendégei, megfeledkezve az előttük levő borról, feszült érdeklődéssel hallgatják a költő szavait. Egyesek előrehajolva szívják magukba a verssorokat, mások elgondolkozva, révedező tekintettel néznek maguk elé. Különös érdeme a műnek a környezetábrázolás: a költő, aki maga is a nép fia, otthon érzi magát a parasztok között, ezek figyelő alakjai olyan típusok, akikről elhihetjük, hogy tovább él és hat bennük a költő szavának ereje.

A fenti írás tiszteletdíját, 150,— Ft-ot, a mai napon postára adtuk.

Könyvjutalomban részesültek: Molvarecz Aranka, Nagykanizsa — Erdős László, Szolnok — Gyurasits Béla, Szekszárd — Tarcsa Bálint, Nyíregyháza — Tankó Rezső, Budapest.

ENDRESZ ISTVÁ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRSZERZŐ
BUDAPEST, IX., Üllői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
LOBOGÓ
Budapest

A Titicaca-tó partján

A CALLAWA

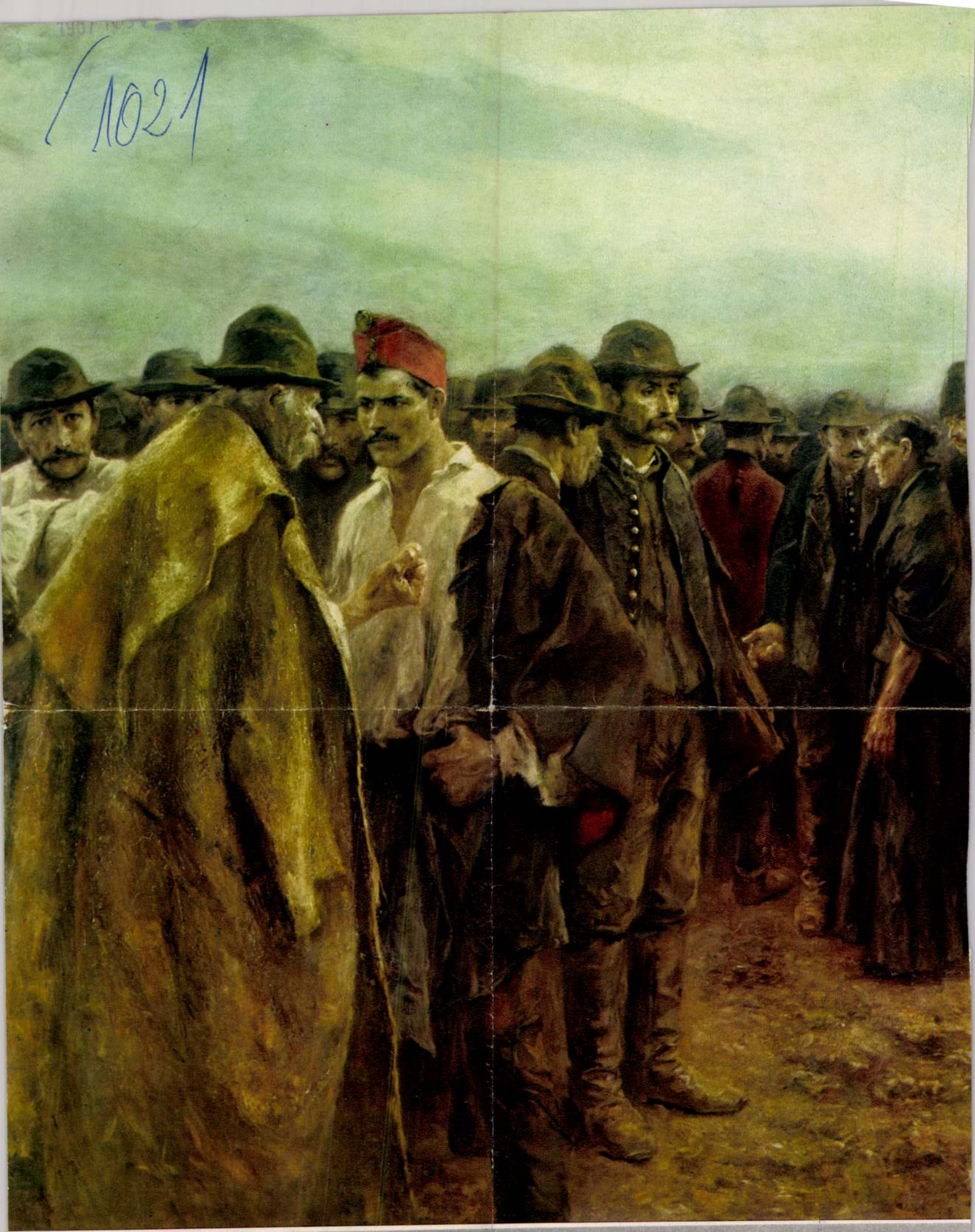

camea

KOZMETIKAI KÉSZITMÉNYEK

kora-empire-ünk, nem találunk. S nem utánzott ez a szobrászat követ vagy bronzot. Világosan éreztette mindenütt a maga vakolatanyagát. Későbbi fázisában, plasztikusabb korában kitűnő arányaival és végtelen egyszerűségével vált ki más nemzetek művészetéből. Nagy síkokkal és nagy tömegekkel dolgozott. Az előbbi, a kevés tagozódás, előkelőséget, az utóbbi, a nagy épülettestek, a hatalmas oszlopok, erőt adtak neki. Ki kell emelni azt a kollektív szellemet, amely az egész empire építőmesteri karában élt és eleve kizárt minden eredetieskedést és stílustalanságot s megteremtette a századeleji Pestnek egyöntetű, harmonikus képét.»

SZABÓ DEZSŐ: SÁRKÖZI LEÁNY.

De az ország fővárosában neves építészek álltak az élén egy ilyen zárt, magyar karakterű városépítészet kibontakozásának. A kisebb alföldi városokban mindehez hiányzott az anyagi és művészi lehetőség egyaránt. A török hódítás az Alföldön mindent elpusztított. Debrecenen kívül egyetlen város sem maradt, amely gazdasági vagy kult rális életének folytonosságát úgyahogy megvédelmezhette volna. A török hódítás elmultával miről mintázhatták volna újra magukat, mikor legfeljebb egy-egy templomrom, egy-egy düledező várkastély maradék falai jelezték ezekben a helyeken a török előtti idők építészetének virágzását és tanuságait. A török után még egy szörnyű ellensége volt az alföldi városi építkezés kialakulásának, a gyakori tűzvészek, amelyek a nádtetős építkezés mellett s a szervezett tűzoltás teljes hiánya folytán szélvihar esetén pusztító katasztrófát jelentettek, amely fölégette, romba döntötte szilárdabb, művészibb építkezések alkotásait is. Minden város krónikája tele van ezeknek a tűzkatasztrófáknak történetével, szinte minden félévszázadban tetőtől talpig újra

RÉVÉSZ IMRE: ÖREGEK.

Évk. KMT. 1930.

Csebray Imre

1878/9. I. vendéglátogató
Ez a kisöbbi Révész Imre-
Hül, Sátoraljaújhelyen 1859
jan. 21. evang. A bécsi
akadémiában rendesnövendék
az 1876/7, 1877/8 években, érme-
ket is nyert. Azelőtt 4 reálisko-
lát Debrecenben, 2-öt Melken
Ausztriában - Festőnövendék -
1878/9. II. vendéglátogató

Mammuth-agger VI. 124.

Ezt a csomót együtt hagyni!

Révész Imre

festő

azonos Csebray Imré-vel.

Mint Csebray Imre a bécsi képzőmüvé-szeti akadémián 1878-ban Füger-díjat 1881-kiállítási-alap díjat nyert.

Fleischer-Bécs

102, 103. l.

Csebray Imre

1878/79

Terképzőmfőiskék

72. l.

CSEBRAY *Imre.* 1. *Révész 1.*

M.

Oldal

..... 7—9.

..... 9.

..... 10.

..... 10.

..... 13—32.

Csebray (Révész) Imre, festő, ~~szül. 1859. jan. 21-én.~~ l. Révész I.

~~1879-80-ban L. C. Müller tanítványa volt a bécsi Képzőművészeti akadémián.~~

Csebrány Imre

festő

utóbb Revész

Imrévé alakult

át.

Lykakörös

29. l.

D e r c s é n y i D e z s ő
Professzor urnak

B u d a p e s t .
IX., Hőgyes Endre-u.10.sz.

Csebray Imre, festő; szül. Sátoraljaújhelyen. 1878—79-ben a budapesti mintarajziskola és rajztanárképző növendéke volt, majd a közoktatásügyi miniszter ösztöndíjával Bécsbe ment, hol a képzőművészeti akadémián tanult s ugyanitt 1881-ben kitüntetésben részesült. Kiállításokon nem szerepelt.

Csebray (Révész) Imre festő l. Révész I.

M. Történeti Képcsarnok Könyvtára

Aronos Révész
Mnével

Képzőművészeti Szemle. 1881. 160. l. — *Mintarajziskolai értesítő.* — *Vas. Ujs.* 1881. 494. l.

Csebray Imre

Révész Imre

Petőfi a csárdában
c. képe repr.

Vasárnapi Ujság
1943. 17. sz.

275/1933. szám.

Kgs. Schulek

Hivatalból

műemléki ügyben

portómentes.

Révész Imre

59. **Pauler Gyula** r. tag, jogi doctor, történetíró, országos főlevéltárnok (* 1841 † 1903.). Festette Révész

Divald: Akadémiai Kalauz. 5

66. l.

Imre (1859—). Mellkép. Jelzése: Révész Imre. Kifüggesztését elrendelte az 1909. évi nagygyűlés. (L. Akad. Ért. 20. k. 304. l.)

Divald Akad. palotája

65, 66. l.

Révész Imre

cród
z

Hlutolsó

48. l.

Liberi, Petro, i olasz festő II. 209.

Révész Imre

Révész Imre, kitől műtárlatainkon már oly sok jeles alkotást láttunk s jelesen többet Petőfi Sándor életéből és az 1848/49-iki szabadságharcz jeleneteiből, — ezúttal kiállított festményéhez az életnek egy komor jelenetét választotta tárgyúl. Borongó esthangulatban a városon kivül tanyázik a munkások elégedetlen csoportja. A szoczialisták ama csoportja ez, a mely dolgozni akarna, csakhogy nem kap kenyeret, innen a kép czime «Panem.» Kenyeret! A komor arczok kifejezésében avatott művészi kéz nyomait látjuk s a jelenet szomorú hangulatával teljesen összhangban vannak a mű sajátos szinei. Révész e nagyméretű festményével újabb babérokat szerzett művészi hírnevének.

Paur Géza

A téli kiállitás a Műcsarnokban —

Vas. Ujs. 1899. 871.

Revész Imre

Petőfi c. képének
tollrajza repr.

Vas. Ujs. 1884. 755. P

Révész Imre

Panem, feinymet-
net, 279. l.

Szana Lázár

Olasz pesto", XVIII. század: Tájkép a-
lakokkal. Réz, olaj, 37 x 32 cm.

Mazzlayby II. 142. szám.

Révész Imre
festő

Vasárnapi Lapok 1900. febr. 4., 82. old.
(Képzőművészet.)

Révész Imre
festő

Fővárosi Lapok 1900. febr. 4., 9. old.
(reprodukció)

Kalmár

Révész Imre
festő

Fővárosi Lapok 1896. okt. 24., s. old.
(Művészetek. a kormány művásárlásai.)

Kalmár

Révész Imre
festő

Fővárosi Lapok 1926. máj. 12., 112. sz.
(Szana Tamás: a művészetről.)

Kalmár

52. n. I. r.

Payne, William, (1760—1825).
209. TENGERPARTI TÁJ.
Vizfestmény. 80.—

210. ANGOL TÁJ.
Vizfestmény. 50.—

Pelletier, Nattoire után.
211. A FESTÉSZET ÉS A RAJZ. — A KÖLTÉSZET ÉS A ZENE.
Két drb szinezett metszet. 35×41 cm. 50.—

Piranesi iránya, XVIII. sz.
212. RÓMAI THERMARÉSZLET STAFFAGE-ZSAL.
Tus és sepia. 20.—

Piringer, Préault után, XIX. sz. eleje.
213. KONSTANTINÁPOLYI PARTRÉSZLETEK.
4 drb rézmetszet. 12.—

Quast, Pieter, (1606—1647).
214. ÉJSZAKAI MENET. Köztulajdonba vett műkincsek kiállitása, 1919. Kat. 21. old.
Fa. 34×31 cm. 200.—

Querfurt, August, (1696—1761).
215. VADÁSZJELENET. Jelezve: A. Q.
Fa. 21×29 cm. 150.—

Radl, Anton, (1774—1852).
215. TIZ TÁJKÉP. ifj. Schütz ..... után.
10 drb szinezett aquatinta. 50.—

Ravesteyn, Jan Anthonis van, (1572—1657).
217. NŐI ARCKÉP.
Fa. 59×54 cm. Illusztr. IX. tábl. 400.—

Rembrandt (1606—1689) **köre.** (Lambert Doomer ?)
218. UTSZÉLI CSÁRDA. Jelezve alul a középen: Rembrandt. Rosenberg, Staatliche Museum, Berlin. 1930. 6/VI. irja: „Herr Geheimrat Friedländer beauftragt mich Ihnen mitzuteilen, dass er Ihre Zeichnung für das Werk eines Rembrandt-Schülers hält. Sie zeigt am meisten Verwandtschaft mit dem Zeichenstil Lambert Doomers von dessen Hand sie vielleicht ist." B. Valentiner Detroir Istitute of Arts, 1930 aug. 16.: „The drawing looks like an excellent work of the middle of the seventeens century, but I would not think, that it is by Rembrandt. It has something of the stile of Lambert Doomer, or Simon de Vlieger."
Lavirozott tollrajz. Illusztr. XXVIII. tábl. 150.—

Révész Imre, (1859).
219. FÉRFIARCKÉP. Jelezve.
Fa. 29×14 cm. 40.—

Rotari, gróf Carlo, (1707—1762).
220. MOSOLYGÓ LEÁNY KÉPE.
Vászon. 44×35 cm. 250.—

Sadeler, Raphael.
221. LEVÉTEL A KERESZTRŐL. Daniele de Volterra után. Jelezve.
Toll- és tusrajz, rézmetszet céljaira készült minta. 20.—

Olasz festő, XVII. sz.
194. TÁJKÉP PÁSZTOROKKAL.
Vászon. 80×120 cm. 300.—

Olasz festő, XVIII. sz.
195. VENUS ÉS ÁMOR.
Sepia. 30.—

Olasz festő, XVII. sz.
196. MÓZES A KUTNÁL.
Vörös kréta. 20.—

Olasz festő, XVIII. sz.
197. VESTASZŰZ.
Tusrajz. 5.—

Olasz festő, XVII. sz.
198. BŰNBÁNÓ MAGDOLNA.
Vászon. 78×66 cm. 250.—

199. MADONNA ÉS SZENTEK.
Tusrajz. 10.—

Orosz festő, XVI. sz.
200. SÁRKÁNNYAL KÜZDŐ SZT. GYÖRGY.
Fa. 47×34 cm. 80.—

201. JELENETEK KRISZTUS ÉLETÉBŐL.
Fa. 53×45 cm. Illusztr. I. tábl. 70.—

202. JÉZUS, MINT A VILÁG KIRÁLYA. Arany alapon.
Fa. 29×36 cm. Illusztr. I. tábl. 50.—

Ostade követője, XVIII. sz.
203. AZ UZSORÁS.
Miniatür elefántcsonton. 16×11 cm. 50.—

Osztrák festő, XIX. sz. eleje.
204. Arayozott ezüst louis XVI., keretben.
Miniatür elefántcsonton. 8×7 cm. 20.—

Osztrák festő, 1820 körül.
205. BR. ROS ANDRÁS TÁBORNOK, a Mária Terézia-rend lovagjának arcképe. A hátlapon br. Haring Vencel arcképe.
Üveg alatt festve. 7×6 cm. Ovális. 30.—

Osztrák festő, XVIII. sz. vége.
206. FÉRFIARCKÉP.
Miniatür elefántcsonton. 6×4 cm. 20.—

Osztrák festő, XIX. sz. eleje.
207. GYERMEKARCKÉP. Jelezve: A. K.
Miniatür. 4.5×4 cm. Ovális. 70.—

Osztrák festő, 1810 körül.
208. MENNYEZETVÁZLAT. Köztulajdonba vett műkincsek kiállítása, 1919. Kat. 26. old., Bpest. Egyházműv. kiáll. 1930. Kat. sz. 568.
Vászon. 40×49 cm. 50.—

Révész Imre

Révész Imre

31. Kende 1927. X. Ullmann gyüjt.

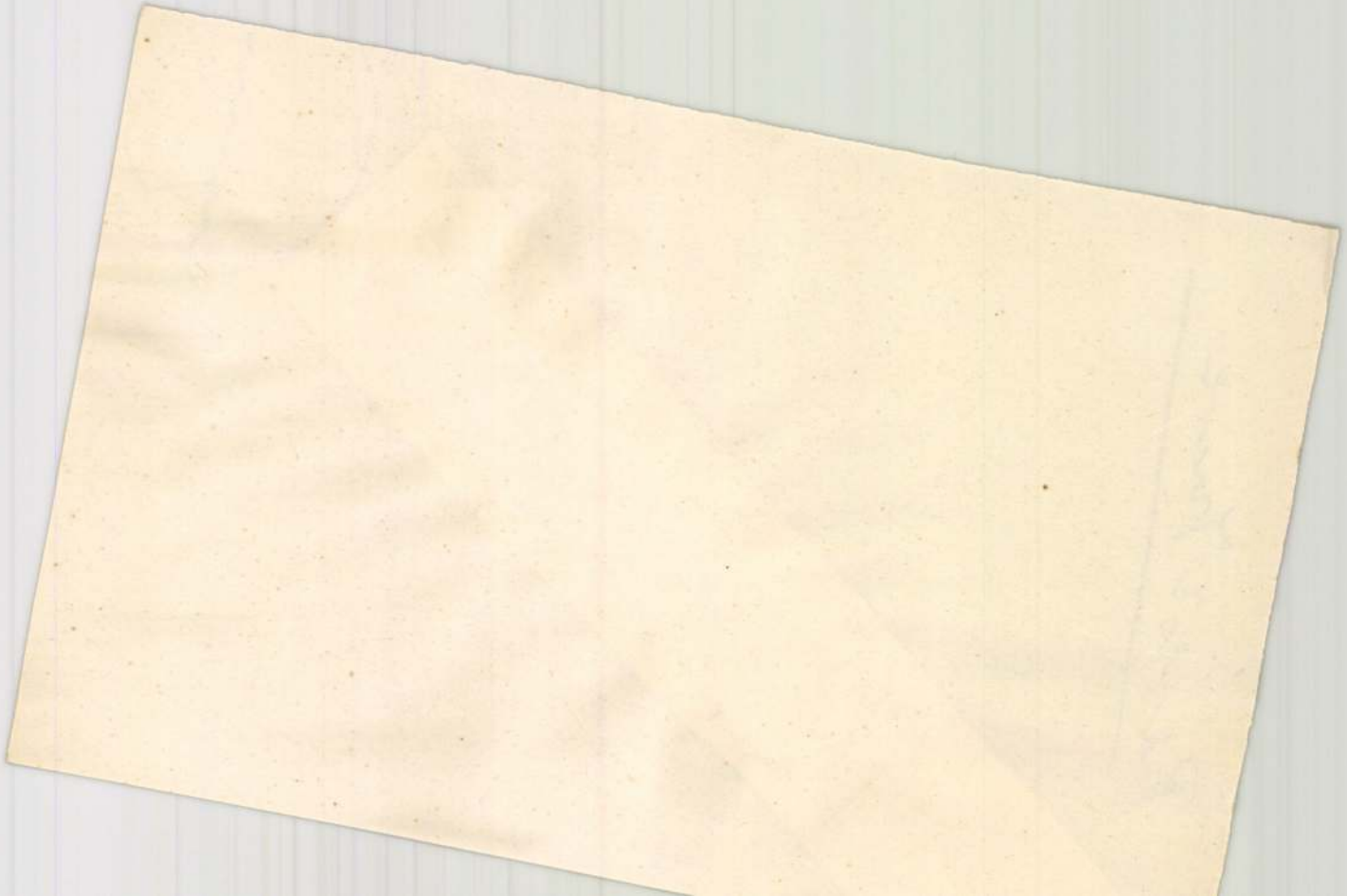

Révész Imre

Thieme Becker

XXVIII. 207-8.

Lyka

Tarnok

Revész Imre

Wód

Szana Szárév

279. l.

Vasárnap

13

Ede kir.

Hétfő

14

Kallisztp.

Kedd

15

Teréz sz.

Szerda

16

Protestáns naptár

Október

V	13	Kálmá
H	14	Helén
K	15	Teréz
S	16	Gál
C	17	Hedvig
P	18	Lukács
S	19	Lucius

Ó görög naptár

Szept.-Okt.

V	30	Gerg.
H	1	Okt.
K	2	Cipr.
S	3	Dénes
C	4	Hierót
P	5	Karitin
S	6	Tamás

Izraelita

Révész Imre

Petőfi a nép között
c. képe repr.
Szana Lázár
279. l.

Révész Imre

cvod

Vas. Ujs. 1885. 438. l
(Az országos kvállitás
műcsarnoka)

592
97

726
97
823

592
126
416

~~97~~

800 -
126 -
926
416
1342
~~17~~
1359
400 --
959
97
1056

400 -
639
1039 -
~~14~~
1056

359
5
403
105.30
19. -
1891.30

1891.30
726.16
1165.~~14~~
1142.
23.

A MŰCSARNOK KIÁLLITÁSÁBÓL.

Az őszi műtárlat a jövő évi országos kiállitásra való készülődések közt találta művészeinket. De ezt a körülményt alig vehetni észre a műcsarnok most megnyilt kiállitásán. Minden terem megtelt annyira, a mennyire csak lehet. Közel négyszáz a műtárgyak száma és fele hazai művészeké. Csak nehány régibb érdemes festőnk hiányzik, s a külföldön hirben élő művészeink, kik közül Munkácsy van képviselve Haynald bibornok arczképével. Annál nagyobb az ifjabb nemzedék száma. A műcsarnokban minden kiállitás mutat be uj nevet, s minden kiállitás tanusitja, hogy fiatal festőink tanulnak, fejlődnek. A közönség érdeklődése is nő és ez tettekben is nyilvánul, mint a képek rámájára tüzött rézlapok fölirata bizonyitja: «megvétetett».

Mindez nagyon megtetszik festőinkön. Többet mernek, mint ezelőtt, többet és lelkesebben dolgoznak és még a kezdők is hamar elfogyasztják már az eddigelé oly szokásos «festői tárgyakat», a banális motivumokat, és keresik mélyebben az életet, inspiráczióval fognak a munkához. A mostani kiállitás magyar művészei szembetünőleg sokféle tárgyat dolgoztak föl, s minden genre-ban foglalkoztak.

A kiállitásról most is jelent meg képes tárgymutató,*) mely rajzokban is közli a tárlat számos művét, többnyire magoknak a festőknek vázlatos rajzában. Az ily illusztrált katalógusok nem művészi másolatot kivánnak nyujtani, hanem csak a visszaemlékezést megkönnyiteni; a csoportositást, a felfogást bemutatni. Mutatványul most is közlünk nehányat e rajzokból.

Az életképfestők közül sok figyelemben részesül a fiatal *Révész* Imre, ki két év előtt a Munkácsy-dijat nyerte el, s Párisban fejleszti tovább tehetségét. Egy arczkép mellett nagyobb életképet is küldött a kiállitásra. Petőfiről festette ezt. A költő a nép fiai közt van, s költeményét olvassa föl előttük, ugy látszik, egyikét hazafiasan lángoló költeményeinek, a szabadságharcz viharzása alatt. A csoport minden egyes alakján (jellegzetes alakok) látszik a költő szavainak hatása; némelyiken az izgalom is kitör.

Vas. Ujs. 1884. 753.

Két naplopó. Kéméndy Jenőtől.

kövezetén fognak ápolás alá. Önkényt eszébe jut mindenkinek, hogy mi történhetik oda bent a szinházban. A kép a hatás kellékeivel bőven el van látva.

Végül a kiállitás rajzaiból két arczképet is bemutatunk. *Michalek* Lajos hazánkfiának (ki Bécsben lakik) kréta-rajzaiból valók ezek. A könnyü kézzel, kifejező vonásokkal rajzolt arczképek két jeles művészünket, Lotz Károlyt, kit épen most ünnepelnek az operaszinházi freskóiért és Thán Mórt tüntetik föl.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Páristól Samarkandig, Ujfalvy Károly utazása a Ferganahban, Kuldzsában és nyugati Szibériában. Irta Ujfalvyné-Bourdon Mária. Egyik legérdekesb utazásról szól vonzó módon. A magyar születésü Ujfalvy a franczia kormány megbizásából járta be 1876-ban Közép-Ázsia egy részét, mely most annyira érdekli a földrajz barátait, s mely iránt ép ugy a jeles utazók élénkitették föl a figyelmet, mint Afrika iránt

Révész Imre

l.

Off. München 1905

158.0.

Ürményi Lászlóné Matészolka

BUDAPEST
937 MÁJ. 31.-7.
H 112 H

Révész Imre

l.

Normal-tanuncl

Ap. 1915. 7. l.

2)

Egyidejüleg vanszerencs
számláit becsatolni azon javasl
lásig 1000.koronát kiutalni mél
3) dákat Árusitó R.T.I-II.számláit
utalható,miután az áru a rendel
kül át lett véve.Ez utobbi zég
értelmében a számla után 9.11
a minek jógos voltát megállapit

Végül tisztelettel kérem
illetve idejét telem tudatni kegy
naplomba elkönyvelhessem.

Budapest,1914.nov.5-én.

Mellékletek:
2 drb számla
1 ,, nyugta
1 ,, levél
4drb összesen.

TANFOLYAM.

3. tanoncszerződést vagy m
sített munkabizonyítvány
4. erkölcsi bizonyítványt;
5. újraoltási igazolványt.

A tanfolyamon *fizetendő díjak*

1. beírási díj . . . . . 10·—
2. az évkönyv díja . . 2·—
3. tandíj évi . . . . . 52·—
4. felvételi vizsgadíj. . 3·—

Közalkalmazottak, hadirokkant
biztosítottak önálló keresettel nem b

Szegénysorsú és jó előmeneteli
ményben részesíthetők, indokolt es
ban felmenthetők.

Révész Imre

l.

Kéry Petőfi-ház

58. l.

61. l. tölebrül

Oisz

az az yolerszár

eren elvirt ayag mezisé

bersindeferisé

Ti

Eren hivül nin

aszka aruk 4/4 vastag

az itteni allomasra erto

Pasto 915 Janius hv 15

Révész Imre

1.

Kerg. Petőfi-ház

A budapesti könyvkötők, szijgya
sérvkötők és timárok ipartestül
József 104-63. 357/1919.szám. I
Mini zter Urnak Budapest. Kegyes
gyelembe véve azon tisztelettel
hoz kegyeskedjék az elárendelt
könyvkötő munkákat a jövőben te
tól elválasztva, tisztán csak a
ják ki, azokra árlejtést csakis
vel ez ipart máskép fenntartani

ntésügyi Minisztertől.

lő további szives intézkedés vé-
, hogy az alárendelt hatóságokat
erint utasitani szivesked.jék.
ptember hó 28-án.
etéből:

miniszteri tanácsos,
az elnöki osztály főnöke.

Révész Imre

100.—

Révész Imre (szül. 1859).
484. IVÓ LEGÉNY. Jelezve: Révész I.
Vászon. 68×55 cm.

Almásy Teleki II

1839

BUDAPEST
937 OKT. 15 15.
FÉV. 4. KÉR.

Révész Imre

Osztozkodó cigányok

Repr. -

Árvereši Közlöny

1928. febr. (41. n)

Nem egy gyüjtő szeme akad majd meg a nyugodt színhatású, keretében herati rajzú, erdélyinek nevezett Jordes-imaszőnyegen (520. sz.). A rendes Jordes-típusú szőnyegeket jól képviseli a 516. számú, jellegzetes pirosas színezésű példány. Viszont a Jordes imaszőnyegek finom rajzát élvezhetjük az 531. és 546. számú, XVIII. sz-i szőnyegen.

Anatoliában a szőnyegkészítés főhelye volt *Usak*. Itt készültek azok a szőnyegek, melyek erdélyi megnevezés alatt legnagyobb számban hazánkban, illetőleg Erdélyben találhatók. A török uralom alatt idejutott ilyen szőnyegek legnagyobb része ma templompadok díszéül szolgál. Ennek a típusnak rokonivadéka a XVIII. sz-ból az 517. számú színgazdag szőnyeg, mely az erdélyi szőnyegek médaillonos rajzát őrizte meg. Kisázsiai eredetű még az 518. sz. színes Kula imaszőnyeg, melynek keletkezési ideje még 1600-ra is tehető. Az 518. és 548. számú Kadik imaszőnyeg nemének szintén egy-egy jeles példánya.

A kaukázusi szőnyegek csoportjában képviselve van Derbent (528. sz.), Sirván (533. sz.), Kazak (535. sz.) által. A középázsiai szőnyegek piros, komoly színhatását nem egy szőnyeggyüjtő kedveli. Ilyen az 530. és 537. sz. Hasli-Bochara, az 538. sz. Beludsisztán és a kivételesen érdekes rajzú Besir-szőnyeg (542. sz.).

A Szamarkand szőnyegek közt különösen a nagyméretű, 544.

Révész Imre

Kenyeres u. c. Repr.

Domanovszky Sándor

Magyar művelődéstört.

V. k. Bp. e. n. 196-1-

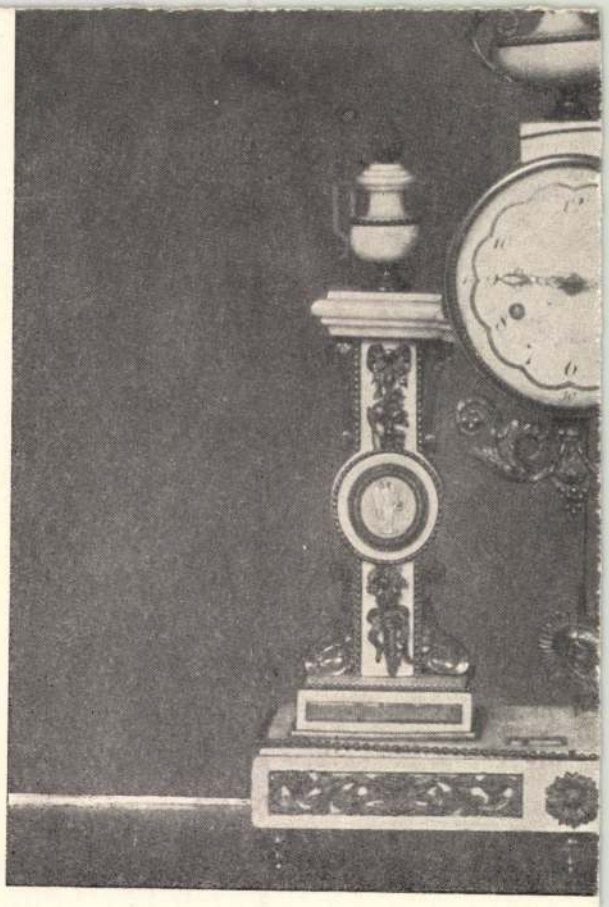

800/25

700/2
164

Révész Imre

l.

Csókcsul

51. l.

Papa
Fötir 16

42 11 22

Révész Imre

l.

III: Postatakp. anke

1921. jan - feb

97.1.

n a Magyar Földmívelésügyi Miniszter Címnek
egyében .....
..... tulajdonát képező
Bizottsága nyilvántartásában mint fenntartandó
zerencsém felhívni Címet az alábbiakra :
1946. F. M. sz. rendelete (megjelent a Magyar
ak (2) bekezdése értelmében : „A juttatásban
gyéb vagyontárgyak műemlékszerű fenntartásáról
: 1929 : XI. törvénycikben foglalt rendelkezések

műemlékvédelmi törvény melynek utasítása

Revész Imre

l.

A Bukor

1937. 11. 27.

148, 149 l.

A MAGYAR NEMZETI MUZEUM

ÉREM és RÉGISÉGTÁRA

R.l.n. 396/1914 sz.

A Müemlékek Országos Bizo

N a g y t e k i n t e

E L N

A folyó év nya
hosszabb utazást szándék
ban ujabbkori világi but
lamint ilyenek képeinek
dő gyüjtése.

Munkámat fele
elnökség a rendelkezésé

Révész Imre

Szabó: Athenaeum

148. l.

EGYETEMI NYOMDA

30 nap **ÁPRILIS** 18. hét

24 Vasárnap		Fehér vas. *György*
25 Hétfő		Márk ev. *Márk*
26 Kedd		Kilit. és M. *Ervin*
27 Szerda		K. Péter *Arisztid*
28 Csütörtök		K. Pál *Valéria*
29 Péntek		Péter *Albertina*
30 Szombat		Katalin *Katalin*

Révész Imre

1.

Oelmacher Dezső

14.8.

Révész Imre

A hajnal, 2000 P.
Szivárlat, 300 P.
Tiszapart, 400 P.
Harapdé 2000 P.

Szeged 1934

MAGYAR POSTATAKARÉKPÉNZTÁR.

K ö r l e v é l.

Értesitjük t. Cimet, hogy a pénzügy
a költségvetési év végén a postat
és a következő évre uj számlákat

A fentiekre tekintettel a postata
rendelkező szervektől csak decemb
pesten kivül székhellyel rendelke
ber hó 28.napján déli 12 óráig fo
ségvetési év terhére érvényesiten
feladni,hogy azok a jelzett időpo
lenül beérkezzenek.

Felhivjuk továbbá szives figyelmé
kat /:csekkszámlán, pénztárban, v
ellátmányok kivételével - ugyancs
ni,illetőleg be kell fizetni arra
nyozás történt.

Amennyiben a folyó évben már az 1
tott csekk kerül feladásra,a csek
évszámot /:1949:/ színes irónnal,

Budapest,1948. december 20.

Révész Imre

Evenként huzamosabb
időt töltött Szentesen.

Nagy Imre

Szentes. Magyar Váro-
sok Monografiája.
III. Bp. 1928. 218. l.

L

osztály

A műemlékek orsz. Bizottság

I.

Revész Imre

l.

Mův. Kronika

1905. 9 n. 4. l

zi gazgatási bizottságától.

BIZOTTSÁGÁNAK.

BUDAPEST.

hó 5.-én 612-916 szám alatt kelt meg-
az Udvarhely vármegye területén lévő
yzékébe felvett müemlékek az ellensé-
rt nem szenvedtek.
zi gazgatási bizottságától.
17 évi május hó 8.-án.

főispán elnök

Révész Imre

Petőfi a táborban,
olajf. színes repr.

Petőfi-album
Bp. [1907].

Gerevich PA, 232. l. (Gerino da Pistoia-. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christ) lichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l.

PESELLINO (firenzei festő, 1422 körül —1459)

Kálvária (106. kép)

Csúcsos felső és alsó lezárással.

Fa, tempera, 88×41·5 cm.

Restaurálta Endrődi Sebestyén, 1916.

Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 3. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 230. l. (Pesellino.) — Van Marie X. kötet. Hága, 1928., 500. l. (Pesellino.) — Décsei Géza: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 172. l. — Benesch Belved. 70. l. (Niccolo Alunno.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Toesca: Francesco

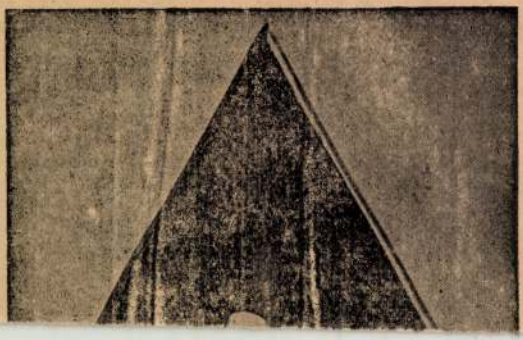

Révész Imre

Petőfi a nép Eszt,
olasz: Hines repr.

Petőfi-Album

Bp. [1907].

106. kép. *Pesellino : Kálvária.*

Révész Imre

Petőfi a nép között, olajf.

Petőfi a táborban, olajf.

Bar End Sza

— Gerevich PA, 196. l. — Lepold—Lippay 37. l. — Lepold Katalógus 35. sz.

CIBORIUM, (256. kép)
aranyozott réz. Tornyos, hatszögletes felső részén vésetek: Angyali üdvözlet, Krisztus születése, Olajfák hegye, Kálvária, Feltámadás, Vir dolorum. Tetején újabb öntött liliom.
Mag. 41 cm.
Magyar munka 1500 körül.
Ipolyi Arnold gyűjteményéből.

Egyházi műrégiségeink az 1885. évi budapesti országos kiállításon. Egyházművészeti Lap, VI., 1885., 270. l. — Gerevich PA, 259. l. — Genthon AZEFK, 13. l. (15. kép.) — Lepold Katalógus 30. sz.

GYŰRŰ,
arany, négyzetes fejében gúlaalakú fazettált gyémánt.
Átm. 2·6 cm.
Magyar munka, 1500 körül.

Lepold Katalógus 58. sz.

KEHELY,
aranyozott ezüst, gótstílű. Talpán IWK és 1703, valamint Renov. An. 1836.
Mag. 18·5 cm.
Magyar munka, 1500 körül.
Paténa kereszttel és áldó kézzel.

Lepold Katalógus 32. sz. (?)

57.1

[illegible]

[illegible] en pareils ouvrages [illegible]

— aussi pouvons nous

[illegible]ein ~~coue~~ coeur.

22 october 1919

Revész Imre

l.

Gerő Művészetről

216. l.

Rövidítések :

o. f. = olajfestmény
o. t. = olajtempera
v. f. = vizfestmény
t. = tempera
p. = pastell

Révész Imre

cród
z

Guide 35. l

Revész Imre

a Magy. Képkőm - Egyesületének arany érme

írod

Uj Magyarország

(talán Uj Magyarság)

1934. dec. 22.

(Kitüntetések a Műcsarnok kiállításán.)

A MAGY. KIR.
VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTER

Révész Imre

sanitja az alakrajzot

az I. és III osztályban

Mintarajzisk. cit

1905-6. 46 l.

" Szerkesztősége.

lős szerkesztő.

ÓBERT államtitkár Urnak,

szágos Bizottságának elnöke

Budapest.

Révész Imre

l.

Szépm. Mun. Évk

X. 207. l.

Révész Imre

l.

Szabad Művészet

1949. 276 l.

BUDAPEST

Révész Imre

vezetése alatt dolgoztak
a művész növendékek
egy. rézre Kecskeméten

Képzőm. Főisk. Evk.
1927-28. 10. [illegible]

...or is, ha a tűzhelyek, üstök stb. 4. oldali rovatai, vagy a központi fűtés X.

m²-ben	atmoszférában	cm-ben	van-e
Egyszeri tüze-sre felhasznált én mennyisége kg-ban	Naponta felhasznált szén mennyisége kg-ban	Egyszeri használatának időtartama órában	Hetenkénti használatának száma

I. Az épület **általános fekvése**		XVII. **A tüzelőszerraktár** befogadóképessége	
gyen, hegyoldal-n, dombon, viz-rton	[illegible]	Méretei: hossza, szélessége, magassága	[illegible]
omlokzat világ-ji megjelölése (É, ÉK stb.)	Déli	Az ott rendesen tárolni szokott tüzelőszer mennyisége q-ban	"
kodó szél iránya Ny, ÉK. stb.)		A tárolt szénréteg maximális magassága	"

n kifejezve: (ezek és az árak tekintetbevételével meg lehet álla-lésnél) *a)* száraz fa 3.000; *b)* hazai aknaszenek: brembergvidéki pécsvidéki 5.800, móri 4.300, ajkai 3.800, pilisvörösvári 4.500, soly-darabos szén 5%-al nagyobb fűtőértékű, mint az aknaszén]; esitett lignit 3.200, rózsaszentmártoni lignit 3.300; *d)* pécsi brikett sz) 6.800, berentei kokszdara (félkoksz) 6.200; *f)* hazai feldolgozásu

elnök.

kelt jelentésére közlöm, hogy
lyreállitási programmját mű-
k tartom és Cimet a Műemlékek
elyszini irányi

Révész Imre

mód

z Kaleti 1893

445.

Revész Imre

vrad

Lykamüvtört II

316. l.

architettura italiana.

⁂

I quattro specchi con le lampade sono della **V. S. M. Venini & C.** di Murano; i divani e le poltrone sono di **Melchiorre Bega** su disegno di **Gio. Ponti.**

SCULTURE.

Rubino Edoardo.

1 *Vittoria* (bronzo).

A SZEGEDI FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA HANGVERSENYE

Balról jobbra, ülnek: Dr. Boldaneczky Imre, Kappel Gyula, mellette állva Baróthy József szinházi főrendező, Hauser Rezső Sándor, Tóth József igazgató, Eckhardt Elek az estély rendezője, a zenekar és énekkar vezetője, dr. Szakáll Zsigmond, Reich Manó, állva Kontor Lajos, dr. Somogyi István, dr. Gebauer Albert tanárok. Az ifjusági zenekar tagai, állnak: Moskovits Sidony, Pető György, Schwartz István, Dobó Károly, Faludi Samu, Neu László, Török Barnabás, Vadász Géza, Bódi Lajos, Sternheim László, Bartos István, Klucsik József, Szilágyi József, Hajós Kornél, Vajda György

Lilly, Frankl Márta, Pataki Böske, Gerlé Duci, Bloch Manca, Réti Juci, Kornis Rózsi, Radnai Illy, Geigner Ilonka, Weisz Erzsi, Máté Lilly, Vajda Zsuzsi, Pick Jenő, bástyai Holzer Aladár, bástyai Holzer Jakabné, Domán Mátyásné, Székely Albertné, dr. Fischer Marcelné, dr. Bach Imréné, Fischoff Gyuláné, dr. Rottenberg, Perlné, dr. Baracsné, dr. Székely Ferencné, Beck Istvánné, dr. Szabó Béláné, Freifeldné, Czaler Magda, Barótiné stb. stb.

A szegedi felsőkereskedelmi iskola hangversenye

A szegedi állami felsőkereskedelmi iskola ifjusága a Tisza-szálló nagytermében szépen sikerült műsorral egybekötött táncestélyt rendezett. Ez az előadás kikivánkozik a szokásos iskolai előadások keretéből. Az ifjusági zene- és énekkarok olyan számokkal

A SZEGEDI FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA HANGVERSENYE

Kinai kép: 1. sor: Neu László, Szukits Imre, Gémes József, 3. sor: Apáti Endre, Rácz Károly, Haas Ernő, György, 2. sor: Trubin Béla, Péter Béla, Szabados 3. sor: Pál István, Majzik Mátyás, Lajkó István, Erdőgh Ferenc, Oravecz József, Kummer János, Sági Béla

szerepeltek és olyan készültséget tanusitottak, amelyek nem sok hazai iskolánk ifjuságától teltek volna. A betanitás és sikerült előadás, valamint a rendezés Eckert Elek intézeti tanár érdeme, de érdeme ez Tóth József intézeti igazgatónak is, aki megértésével és a cél fontosságának felismerésével a zenei kultura terjesztését és istápolását elsőrendü fontosságu iskolai feladatnak tekintve, módot adott az ifjuságnak, hogy képességeit kifejtve, ismereteit gyarapitsa s a közönség elé léphessen. A zenekar előadta Kéler Béla: Ouverture comique-ját, Siegfried Ochs zenei stilus-karikaturáit, Bach, Haydn, Mozart, Strauss János, Verdi, Wagner, Beethoven, Schumann, Brahms és Meyerbeer hangszerelésében mutatva be egy német népdal témáját, Eilenberg Mór szerenádját és Faulwetter: Éljen a haza! cimü indulóját. Az énekkar Ziegler Bordalával, Gaál Tréfás dalával és egy jelenetezett Kossovits-féle: Influenza szerenáddal szerepelt. Előadták még a tanulók Nyáry Andor: Vizhuzó bajban cimü jelenetét és Karinthy Frigyes: A dráma cimü tréfáját, melyeket Baróthy József, a szegedi szinház főrendezője tanitott be, továbbá Gabányi: A tót táncmester cimü monológját.

A rendezés körül az intézet egész tanári kara buzgólkodott s az erkölcsi és anyagi siker nem is maradt el. A szép előadás után a fiatalság táncra perdült.

Jelen voltak a következő hölgyek, asszonyok: Tóth Józsefné, Kappel Gyuláné, Eckerdt Elekné, dr. Szakáll Zsigmondné, dr. Bohdaneczky Imréné, Somogyi Istvánné, Reich Manóné, özv. dr. Gerhauser Józsefné, Baróthy Józsfné, dr. Brückler Istvánné, özv. Klein K., özv. Paupert Józsefné, Tebbisz Imréné, Bálint Jánosné, Szendrényi Gézáné, Pásztori Istvánné, özv. Fichtner Gyuláné, Bruckner Edéné, özv. Savanya Istvánné, Barna Mihályné, Burza Györgyné, Szücs Lajosné, Agócs Sándorné, Belovai Mihályné, Z. Nagy Bálintné, Lajkó Istvánné, Sági Jánosné, Bálint Andrásné, Chilkó Gyuláné, Mezey Mihályné, özv. Reményfi Béláné, Derskóci Posta Sándorné, Varga Mihályné, özv. Hegedüs Gyuláné, Szabados Ödönné, Báthy Lászlóné, Réczey Dezsőné, Szukits Imréné, Szegvári Gáborné, Gávrity Ferencné, Tóth Istvánné, özv. Szilágyi Ferencné, dr. Csukay Endréné, özv. Mihálovits Viktorné, Bálint Jánosné.

„Egy éj Velencében" Miskolcon
László Andor, Timár Ila, Gáspár Iván

Révész Imre festőművész
a kecskeméti művésztelep igazgatója

Leányok: Tóth Tusika, Vér Judit szinművésznő, Kendecsi Aranka szinművésznő, Lánci Cica, Reidl Magdolna, Bruckner Ibi, Savanya Rózsika, Savanya Irénke, Városi Olga, Szegedi Pösze, Gávrity Juci, Molnár Rózsika, Alföldi Gizi, Földes Ica, Paupert Baba, Hambek Cica, Mittler Ilonka, Trubin Manci, Bálint Pirike, Nagy Ch. Manci, Tóth Irénke, Derskóci Pósta Baba, Z. Nagy Pirike és Julia, Babiczki Manci, Kurbus Ily, Till Elza, Varkulya Baba, Nagy T. Ducika, Zöldi Teri, Szücs Anna, Róka Mariska, Peregi Irén, Gucker Irma, Pásztori Mancika, Szőllősi Rózsi, Kakuszi Ilonka, Tuksa Bözsike, Székelyhidi Ilonka, Kis H. Manci, Reiszmann Eta és Jolánka, Körmendi Juci, Kornis Rózsi, Moók Márta, Szendrényi Teruska, Boriska, Micuska, Cicuka, Gavrilovits Maca, Török Lili, Török Csibi, Tóth Irénke, Szekeres Pirike, Szendrei Baba, Kopasz Klári, Molnár Margit, Beretka Ilonka, Thomesz Piroska, István Karola.

Révész Imre

Képes Krónika
1941. márc. 13 (12. 7)

Petőfi a táborban (Révész Imre festménye)

ORSZÁGOS MAGYAR
RÉGÉSZETI TÁRSULAT

BUDAPEST 80.
MAGYAR NEMZETI MUZEUM

M e g h i

Az Országos Magyar Régészeti é
évi május hó 22.-én pénteken d
Magyar Pázmány Péter Tudománye
ményében /VIII., Muzeum körut

v á l a s z t m á

tart, melyen tisztelt Tagtársu
tisztelettel kéri

Révész Imre

l. Sörberető. 3/4. l

e, van szerencsénk mindenekelőtt.

gatási bizottság belületét

kozó jelentésünket a következőkben

ttság az elmúlt évben 12 rendes és
melyek közül 11 ülésen a főpolgár-
ver Károly volt polgármester s 1 ülésen
nester elnökölt.
tság választott tagjaival szemben az
alkalmazásának szüksége nem for-

rvényhatósági életet

rencsénk a következőket jelenteni.
sgálatok szabályszerűen foganatosit-

Révész Imre

Új Magyarság Vasárnapja
1935. júl. 7.

Révész Imre festőművésze: „Két öreg"

Laval és Eden a párisi tanácskozások után

KARDO

KÉPKERET ÉS

BUD

VIII., Rökkszilár

VII., Wesselényi

V., Báthory-

V., Légrády Ká

II., Margit-k

Ujpest, Árp

Révész Imre

vod

Kampfőrsk. 14 d

HEAD OFFICE: LAURENCE PO

SLAZ

CABLE ADDRESS
OF HEAD OFFICE
SLAZENGER, LONDON

CODES: BENTLEYS, A B C 6TH
AND PRIVATE

Reply Please Quote

Révész Imre

festői naturalizmus,
szürkéskék tónusú falusi
képei

~~[illegible]~~

Pipics 78.-l.

Magyar jelzálog Hitelbank V. 63.

Revész (früher Csebray)
Imre

geb. S. A. Ujhely 1859

Bécsi akadémia

1880-87. Ujhely

~~Ásatás, erősdi Tyiszk-hegyi VIII. 171, 172,~~

Révész Imre

festő szül. 1859. jan. 21.
Sátoraljaújhely

wód

Krück. II. 429. l.

dr.
Erdélyi Pál III. 169

Révész Imre Bécs

Műcsarnok
1894. tavaszi kiáll.
1894/95. téli kiáll.
1895/96. téli kiáll.
1896. mill. kiáll.
1897. tav. kiáll.
1899. tav. kiáll.
1899–1900 téli kiáll.
1901. tav. kiáll.
1902. tav. kiáll. 102
1905. tav. kiáll. 284–286.
1906–7. téli kiáll. 529.

1751. Révész Imre: Sz. Sátoralja - Ujhelyen 1859. január 21-én.

Petőfi a nép között.

A csárda közepén állo kecskelábú asztalnál, jobbról ül Petőfi, ki piros bélésü köpenyét hátra vetette és a bal kezében lévő papirosról verset olvas, mi közben jobbját felemelte. A asztaltársak az állát feltámasztó kék kabátos férfi gondolatokba merülte, hallgat; a fejét tartó és az asztalra könyökölt földmives szomorkodik; a sarokra került munkás éberen figyel és az innenső lóczán elhelyezkedett kucsmás oláh oly mohón lesi a szót, hogy egészen előrehajlott. A háttérben, a söntésből, a kiváncsi korcsmáros fejét dugta ki. Mellette a czigány gyerek áll, hóna alatt hegedüvel. A lóczára egy piros mellényt és szürt hordó legény ugrott fel, hogy annál jobban hallhasson. Balról pedig, az ingre vetközött és csipőre tett kézzel figyelő mesterember mellett, egy öreg paraszt, kezeiben makra pipával meg bottal, egy kis leány és egy férfi alakja bontakozik ki. A költő és asztalhoz telepedett négy hallgatója előtt két palaczk és két pohár, több papiros és piros kendő, az innenső loczán batyú és sárgás-barna keszkenő, a földön könyv és papiros, az asztal alatt nyugvó kutya és a hordó mellett, melyre félig leégett faggyú-gyertyát tettek, kosár és balta látható. Fölül lámpás lóg és a falon, a függöny mellett, kőnyomatú kép tünik szemünkbe. Jelzése alol balra: Révész Imre Paris 1884.

Vászon, méretei 154:240 cm.
Vétetett 1900: I. 24-én a 2338 sz. rendelettel 5000 frton. (30/900)
Elszámoltatott 1900: IV. 8-án (186/900).
Az elszámolást elfogadta 1900: IV. 19-én a 6882 sz. vsz. leirat. (236/900)

904:IV.28.

kollégium Előljáróságától.

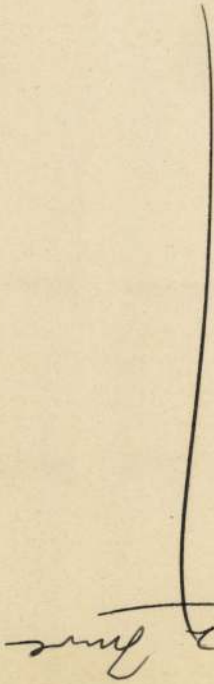

Gödöllői Könyvnyomda telep VI. 230.

Revész Imre

önarchép
a Tört. Képes.

Révész Imre

l. okr

U. 1950

a 10. lapon

Aurelianus bonus princeps VIII. 125.

Révész Imre

U. 4233. 17 b.

Udvarhely vármegye VIII. 173.

Révész Imre Petőfi a táborban cr.

Képe IV. 134.

Révész Imre

Munsarnik Bpest

1910. tav. kiáll 1, 3, 293, 294

1911–12. jub. kiáll. 34–36.

Arany-folyó VII. 274. – völgy VI. 202.

Révész-Mure

festő.

Rajztanárképzőintézeti segédtanárt a vallás és Rózsokt. munter 1903 ban rendes tanárrá kinevezte. 5. l.

Tanitotta az alakrajzot a tanárjelöltektnek és a műnéptnövendékeknek a mintarajz iskolában

Az orsz. m. kir. mintarajziskola és rajztanár képzőintézetője 1903-1904 tanévről. Budapest 1904.

Révész Imre

A. két öreg

mines repr.

A Pesti Hirlap Vasárnapja

1933. 37. sz.

Révész Imre

Petrovics Elek: Magyar művészek rajzai a Szépművészeti Múzeumban. Művészet 1907 179. l.

Révész Imre

a Soproni Keresk. és Iparkamarától 100 K segély

Éimisk 1913-14.

Révész Imre

társulati törzstag. Kecskemét
Mücsarnok
1932. febr. – márc. kiall. 131

Révész Imre

életrajz

irod.

Csokássy 127. l.

Koronázási diszruha.

A jobbra fordulva ágas
látjuk teljes diszben gömbvé
balra vár bontakozik ki. Fel

ARALDO DEL R

Kny., mér. 16.3: 12.6

1

Révész Imre

Mindakőben c. kéje repr.

Képzőművészet

1931. 37. sz.

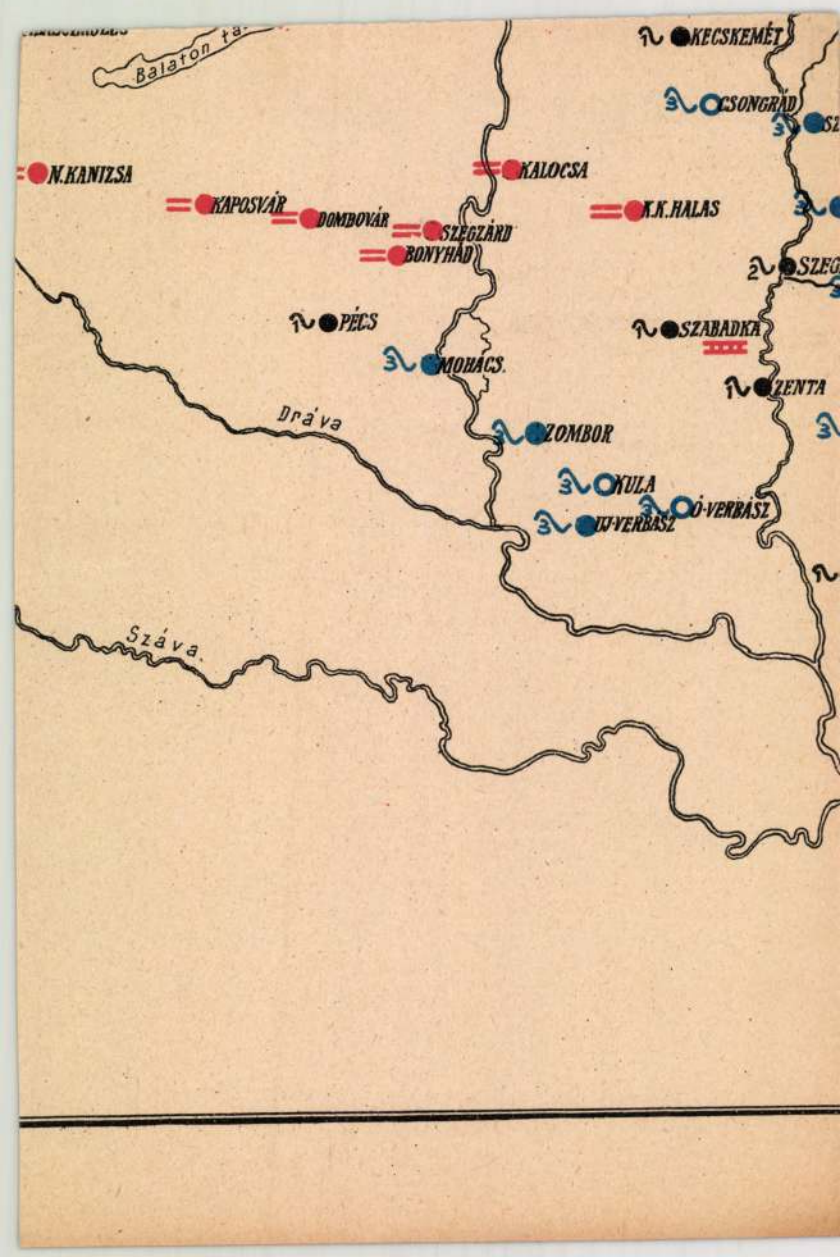
Balaton tó
KECSKEMÉT
CSONGRÁD
N.KANIZSA
KALOCSA
KAPOSVÁR
DOMBOVÁR
SZEGZÁRD
BONYHÁD
K.K.HALAS
PÉCS
SZABADKA
MOHÁCS
ZENTA
Dráva
ZOMBOR
KULA
ÚJ-VERBÁSZ
Száva

Révész

R. 3. *Imre*, festő, * Sátoraljaújhely 1859 jan. 21. Bécsben és Párizsban tanult s a magyar népéletből vett, realisztikus szemléletű, tónushatásokra épített képeivel tűnik fel a Műcsarnokban. Számos illusztrációt is rajzolt. 1904-ben Bécsből meghívták Budapestre a Képzőművészeti Főiskolára tanárnak s ily minőségben 1921 óta vezetője a kecskeméti művésztelepnek. 1882. Csárdai jelenetére a Munkácsy-díjat kapta, 1889. Párizsban Menekülő c. képét bronzéremmel tüntették ki. Gyanús alak, Osztozkodás, Panem! c. képei a Szépművészeti Múzeum tulajdonában, Petőfi a nép között és Petőfi a táborban c. képei a Petőfi-Házban vannak.

19

hó	nap	
		Ke-G. II. 362l
		~~Külföldi pénznemek~~

Külföldi pénz

	à		ÖSSZEG	
	P	f	P	f
	22	35	20115	—
			1006	
	22	35	1117	50
	4	50	45000	—
	135	30		
			108185	88
			174428	44
			91078	

Révész Imre

a soproni kereskedés
iparkamarától 100 K

Éinüsk 1914-15

84. l.

„[illegible]
ban Bellenger, Manson, Fantin –
Latour litográfiái a legkeresettebb
művészi tárgyak közé tartoznak.
Eredeti módon állt a plakát
szolgálatába. A plakát művé-
szi kiképzése Franciaországban
a 40-es évekig visszanyúlik, ami-
kor Cham, Charlet, Doré, Gavarni,
stb. több-kevesebb sikerrel ki-

Révész Inne

Szinházi diszlet,
" Kosztümtervek
Repr..
Einnisk 1915/16. 65. l.

Bécs.

Ezen nagy tüzijátékot
lebegő mondatszalagon:

Eigentliche abbild-und Vor
kostbarn
Feuerwercks, welches auf d
lager zu Wien
den 8. Decembris (28) Nove
verbrañet worden.

Rm., mér. a vk. 29.5:

140-95.

Revész Imre

festő

Réval XX. 787. l.

Országos Bizottsága

Budapest.VI.

~~Állatkerti út 1.~~

Révész Imre, festő

Művészeti lex. 671 l.

Stul. 1859. I. 21. Sátoraljaujhelyen. Bécsben és Munkácsy mellett Párisban tanult, azután ~~[illegible]~~ két évtizedig az osztrák fővárosban élt. 1882. Csárdai jelenetéri a Munkácsy-díjat, 1889. Párisban Menekülő 4. kepére bronzérmet kapott. Petőfi a nép, között ~~[illegible]~~ és Panem (1884) (1899) c. festményeia bpesti képmúr-Múzeumba kerültek. 1903-tól a bpesti képzőmúr. főiskola tanára volt, 1921 óta a főiskola kecskeméti művészsélepének vezetője.

(8

JUNIUS

15

Révész Imre

olajp.

a Szép. Mieszemba.

Reinzarvas aganesa VI. 124.

Révész Imre, festő; szül. 1859 január 21-én Sátoraljaújhelyen.

Révész Imre

Öregek c. Eljének repr.

Képzőművészet

1935. 3. l.

Révész Imre

4)

MAGYAR MUVESZET

1925. 231

1926. 126, 363

1927. 7.

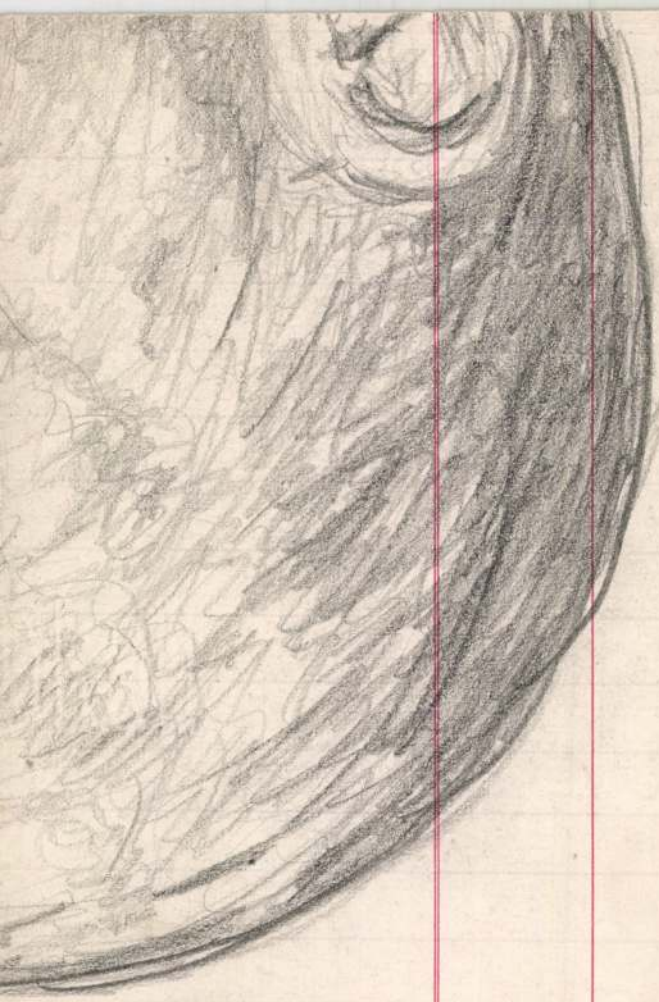

Révész Imre

Munkaszok

1917-18. tél. kiadt. 162, 164

1927. magyar táj. 50, 79

~~Agrjagtorzfej, római VI. 280.~~

Révész Imre

Tanulmány egy hármas képhez
Szénrajza, repr.
Művészet 1902. 40. l.

Alföldi legény,
szines képmelléklet
Művészet 1902. 1. szám

Réveiz Imre

A menekülö. fanet-
szetben repr.
Vas-ny 1893.
907. l.

Reveszt Imre

IROD.

Petőfi a nép köst.
Reveszt Imre festmenye.
Egyiel. Vas-Ugy 1896.
5 1/2 ani. Egyiel

Révész Imre

Gerő Ödön, Londesz Elek

Modern magyar festőmű-
vészek. Budapest, K. u.
43. l,

Pásztortűz a pusztán c.
kepe repr. 27. l

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, épitési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Révész Imre

Gerő Ödön, London Elek

Modern magyar festőművészek. Budapest, é. n.

53. l.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Révész Imre (2.)

A „Csárdában" c. műve megnyerte a 6000 frankos Munkácsy-díjat. Négy esztendeig Párisban tanult még, majd Bécsben telepedett meg s csak évek multán tért haza. A mintarajz iskolának lett egyik kiváló tanára, Különösen a magyar népéletből festett képei kiválóak; ezek között másolatban országszerte el van terjedve a „Petőfi a csárdában" ennü, amely Londonba került. Mint arcképfestő is elismerést keltett, Különösen Bukovics bécsi színigazgató portréjával.

Gerő Ödön, Londesz Elek.

Modern magyar festőművészek. Budapest. é. n.

122. l.

melynek

alakú és vizes árokkal körül vett (vár,) négy
siövetséges csapatok ágyuzását, hevesen
erőd ~~vár~~ felé jobbról, hol a ~~várnak~~ hid~~ja~~
a, három előkelő tiszt lovagol ~~előtöl a~~
háttérben lovasok küzdenek és az elő-
ál, az ágyú ütegeken túl, a keresztény gya-
állítvák föl. Felirata:

„H... EVSEL"

éretei a vonalkeretnek 21.6: 30 cm.

ha 4564.

126/94 № 57.

Révész Imre (1.

Mikor Sátoralja-Ujhelyről, itt
született 1859-ben, felkerült a
bécsi festőakadémiára, már
első rajzával nagy figyelmet
keltett tanárai körében. Egyik
tanára Griepenkerl, különös
figyelemben részesítette s min-
dent megtett, hogy anyagi gon-
dokkal is küzdő szegény ifjú
minél nyugodtabban végez-
hesse tanulmányait. Harmad-
fél évet töltött Révész a bécsi
festőakadémián s azután Bu-
dapestre jött s a mintarajz is-
kolában folytatta tanulmánya-
it Szatmári Király Pálné témo-
gatásával. A mintarajziskolá-
ban készített művei olyan nagy
figyelmet keltettek iránta, hogy
állami ösztöndíjat kapott és
ismét visszamehetett Bécsbe
most már Müller iskolájába.
Egy év mulva megfestette
„Az első kérdés" c. képét, amely
díjat nyert az iskolai kiállí-
táson. Három esztendő mul-
va már annyira kifejlődött
a tehetsége, hogy ezután majd-
nem minden évben sikert
aratott egy-egy képével. A

Esztergom:

~~Avár~~ Ostroma és elfo

A Duna jobb
melyet a Szt Tamás k
Kány elfoglalását (G) (szer
zett ágyú ütegek (C) (ai
rökökes a hidon, mely al
~~letik halálukat~~ A k
be, a várból a törökök
előtérben (jobbról (B), hol
jelzi, a Lothringeni
ta a lebegő mond
„Statt ü

Rézmetszet, méretei
Ungarisch-Turkisc

Gerö Ödön, Londen Elek

Modern magyar festőmű-
nészek. Budapest. é. n. L

122. l.

Révész Imre

A Képzőművészeti Társulat tárlatain a következő műveivel vett részt: (Aigner Emília tulajd.)

1882. őszi kiáll.: Egy kérdés, olajf. — A csárdában, olajf.

1884. őszi kiáll.: Férfi arcképe, olajf. — Petőfi Sándor, olajf.

1885. orsz. ált. kiáll.: A baleset után, olajf.

1886. őszi kiáll. II. sor.: Egy megszavazt meeting, olajf., 1500 ft. — Tanulmány, olajf., 400 ft.

1888. őszi kiáll. II. sor.: „A törvény nevében!", olajf., 1500 ft.

1906.

1017. Révész Imre.
Sz. Sátoraljaujhelyen 1859 január 21-én.
Munkácsy Mihály arczképe.

Vállig, kissé balra fordul, de szembe néz. Fölfelé fésült haja, bozontos bajusza és szakálla ősz, szemöldöke barna, szeme szürke. Öltözetéből csakis ingének galléja látszik. Jelzése jobbról: »Révész Imre«.

Vászon, mér. 29.8:25.0 cm.

Vétetett az 1906: II. 20-iki 11168 (297-906) és 1906: III. 6-iki 18218 sz. leirat alapjan 150 Kán. (381-906).

1025

Sz. n. 21-906

Révész Imre

M. Képzőművészek Egyesületének aranyérmét kapta.

Pesti Napló. 1934. dec. 22.

(Kitüntetések a Művészek kiállításán.)

BUDAPEST, IV., MŰ

Révész Imre

irod.

A Rákóczi – siremlék-pályázat nyertesei. Pesti Hirlap. 1909 okt. 27.

U. 182

Az egyik 3000 koronás díjat nyerte Tóth István – Révész Imre – Kotál Henrik terve.

Révész Imre

festőművész.

a képz. főiskola ideglenes tanára

1903 – 1904.

alaprajz és festés

Evkképz főisk. 1931-32. 78. l.

retlen művész.
zadból.

, arczélben és egy négy-
előlapján van ábrázolv
ó liliomvégű jogart tartja.
a, bajusza és körszakálla
ú köntösén a gombok na-
öngysor között: »FRANC.

6 : 2·6 cm. — Lelt. sz. 1162.
a) Emil ajándéka 1907 április

1909 november 24-iki 5395
956 (351–910) és a 3211–910
nuár 10-iki (2095–909) és az
jegyzékek alapján. — Be-
908).

PIHENÉS — FESTETTE NADLER RÓBERT

Ez a törekvése előbb a sötét festésbe terelte. Tónusmélységeket, színenergiát keresett benne. De reálizmusa csakhamar megértette vele, hogy a kifejezés nem kereshet ott eszközöket, ahová a szelleme nem kisérheti. A dolgok összefüggésének keresője nem tagadhatta meg a külsőségeknek domináló összekapcsoló elemét, a levegőt. És töprenkedő komolyságában a levegőfestést problémájává avatta. A töprenkedők nem forradalmárok, még a lázasan töprenkedők sem azok. És Révész Imre is beérte azzal az intézménynyé leszűrődött forradalmisággal, amely ma-holnap új akadémikussággá lesz. Vagy talán már is azzá lett. Beérte azzal a modernséggel, amely úgy tesz a forradalmak sikerével, mint ahogy a nagyhatalmak a bevégzett tényekkel szoktak cselekedni. Elfogadják őket, beiktatják őket a nemzetközi rendbe. Ez a modernség a művészet rendjébe beiktatja a bevégzett sikereket. Ismétlem, olyan mint a politikában a liberálizmus, amely már nem forradalom, még nem is evolució, hanem csak a megállapított új jogrendben való megelégedés.

Révész ennek a megállapodott modernségnek keretén belül keresi a mindent kifejezhetőséget. Megtalálja benne a pszikológiai reálizmus szükségességeit, megtalálja benne a szociális festés lehetőségeit. „Petőfi a csárdában" című képében még e kereten kívül áll, pátosza ebben az érdekes képben még izgalmasabb. Munkácsy beszédességét keresi benne. Az ő koloritja nyomaiban, az ő rajza ritmusában, az ő kompoziciója példáján keresi. De újabb képei, a „Panem" című és nagy hármas-képe, már annak a leszűrt modernségnek keretén belül szólaltatják meg a festőiségnek és az emberinek egységességét. Az a modernség tulajdonkép bölcs eklekticizmus, de Révész a tapasztalatok iskolájában is megmarad egyéniségnek. Töprenkedése és pátosza révén.

Koroknyay Ottó is Munkácsy beszédességével akart megszólalni. Hiszen ő is a nagymester bűvös körébe jutott. És ő is az ő emberjellemzésének titkait kutatgatta. S az ő külsőségeinek súlyát vette a vállára ő is. De roskadozott alatta, a szó fizikai értelmében is. Az a mély kolorit, az a nagystílű kompozició a beteg ifjút fojtogatta. Úgy érezte magát, mint aki a templomban áhítatosan imádkozik ugyan, de — fázik is. És letette vállairól a nagy súlyt. Úgy kereste a derűt, mint a didergő beteg a déli verőt. A szinek derűjét, könnyűségét. És kereste a józanságot, az idegeket nyugton hagyó, a békességes közönségességet. Benne érvényesitette azt, amit a nagy súly eldobása után magával hozott. Már ezt az atmosz-

Sem a humort, sem a folklorisztikus érdekességet. Az emberei élnek, a jelenetei elevenek, de azt a másik elevenséget, a felületek, a foltok, érzett és éreztetett elevenségét az élet körén kívül hagyja. Emberei, tárgyai, tájékai közt a kitünő színértékelés s a távlat pompás kezelése folytán levegőt érzünk, képein a verőfény világít, de ennek a verőfénynek foltformáló játékával, színelevenítő vibrálásával, felületet differenciáló erőszakosságával már nem törődik. Harmoniáiba ez az elevenség nem szól bele, s ettől még úgynevezett színszimfoniái is hidegek lesznek. Inkább festékszimfoniákká. Az új magyar genrefestésnek talán a legnagyobb sikerei az ő nevéhez fűződnek. Munkácsy mélységes emberjellemzése, elemi erejű festőisége, megrázó realizmusa és nagystilűsége után leginkább Bihari Sándor valóságfestő genrefestése hatott.

Ha Révész Imre képeinek pátoszát vizsgálgatjuk: a magyarázatát komoly tartalmuknak és komoly előadásuknak egységességében találjuk. Nem a valószerűség szabatos ábrázolása, hanem a valóság mélységes átérzése nógatja Révész Imrét festésre. A festőiséget, természetesen, ő is a külsőségekben látja, de nemcsak egymás mellett látja őket, hanem egymással összefüggésben is, egymást föltételezve is. Neki minden, amit lát, összetartozásnak eredője; minden ami festői, valami tartalmiságnak megjelenése. Azoknak az eredőknek összetevőit keresi, s ezt a tartalmiságot kutatja; azzal a borongó tudattal, hogy nem találhatók meg teljesen, és hogy nem ábrázolhatók a maguk szükséges beszédességével. Ettől a tudattól a művész a lemondás és a lázas csak-azértis-akarás közt hánykolódik. Ez a tudat a küzködésnek forrása. Az abszolut harmóniák csábítják, a mélységes tartalom parancsol neki. A dekoráció a lemondásért vígasztalást igér neki, de a dolgok összefüggése nem ereszti ki a maga bűvös köréből. És ebben a körben nemcsak bűbáj kinálkozik neki, hanem művészi meggyőződésének igazolása is. Ez a vágyakozás, ez a töprengés, ez a küzködés érleli meg a képei pátoszát. Révész Imre képei a festészet szociális kötelességtudásának dokumentumai. Annak a szociális festésnek alkotásai, amely az emberi szolidaritást akarja szolgálni. A szűkebb vagy a tágabb emberi összetartozandóságot. Annak az emberfestésnek művei, amely a modellt a maga világával szerves összefüggésben tudja, látja, és ezt az összefüggést ábrázolni akarja. Ennek az összefüggésnek átérzése új pátoszt nevelt és egy új kifejezésbeli heroizmust fog érlelni. Kezdetei már megnyilvánulnak a szimbolikus szociális festésben. Révész Imrét ez a heroizmus még nem érintette, és pátosza is nem a szociális érzésből, hanem a tartalmasság és beszédesség egységére való lázas törekvéséből fakadt.

A VÁCI-KÖRÚT ESTE — FESTETTE KNOPP IMRE

RÉVÉSZ IMRE.

IGEN korán megnyilatkozott Révész Imre tehetsége. Mikor Sátoralja-Ujhelyről, itt született 1859-ben, felkerült a bécsi festőakadémiára, már első rajzával nagy figyelmet keltett tanárai körében. Egyik tanára, Griepenkerl, különös figyelemben részesítette s mindent megtett, hogy az anyagi gondokkal is küzdő szegény ifjú minél nyugodtabban végezhesse tanulmányait s minél alaposabb kiképzésben részesüljön.

Harmadfél évet töltött Révész a bécsi festőakadémián s azután Budapestre jött s a mintarajziskolában folytatta tanulmányait Szatmári Király Pálné támogatásával. A mintarajziskolában készített művei olyan nagy figyelmet keltettek iránta, hogy állami ösztöndíjat kapott és ismét visszamehetett Bécsbe, most már Müller iskolájába. Itt gyorsan haladt előre s egy év mulva megfestette „Az első kérdés" című képet, amely díjat nyert az iskolai kiállításon. Három esztendő mulva már annyira kifejlődött a tehetsége, hogy ezután majdnem minden évben sikert aratott egy-egy képével. A „Csárdában" című műve megnyerte a 6000 frankos Munkácsy-díjat. Négy esztendeig Párisban tanult még, majd Bécsben telepedett meg s csak évek multán tért haza. Most a mintarajziskolának egyik kiváló tanára. Különösen a magyar népéletből festett képei kiválóak; ezek között másolatban országszerte el van terjedve a „Petőfi a csárdában" című, amely Londonba került. Mint arcképfestő is elismerést keltett, különösen Bukovics bécsi színigazgató portréjával.

A művészek körében igen kedves és népszerű ember Révész Imre s már Bécsben híres volt bohém-temperamentumáról és jó tréfáiról. Beszélik róla, hogy egy ízben milyen boldoggá tette a nagyszőllősi cigányokat. Nejével, aki maga is szépen festett, leutazott Nagyszőllősre és ott a világtól elvonulva, teljesen művészetének élt. Rendesen kimentek kettesben a mezőre és a határba, elemózsiát is vittek magukkal és egész nap festegettek és rajzoltak. Sokszor egy kis sajttal és kenyérrel is megérték, annyira megfeledkeztek a világi javakról művészetük szeretetében. Egyszer éppen kifogyott a pénzük s nagy örömmel hallották hazatérésükkor, hogy 600 forintot hozott nekik a posta Bécsből. Révész egyik képét vette meg valamelyik műbarát. Elmentek ezután vacsorálni a legközelebbi kis korcsmába. Olyan jól érezték ott magukat, hogy csupa jószívűségből túladtak a hatszáz forinton. Hadd örvendjen egyszer életében a toprongyos cigánybanda, meg a szegény korcsmáros, — gondolták. A nagyszőllősi cigányok azóta ettől a naptól számítják az időt s ma is emlegetik, hogy majd lesz még nekik malacuk megint, csak odavetődjék ismét az a jóságos piktor.

Érdekes a következő anekdota is. Egy ízben arról vitatkozott egy festő-társaság, hogy a modellnek csak a külseje fontos-e a festészetben. Lehet-e például magyar parasztruhába öltözött bajor vagy más parasztot lefesteni, anélkül, hogy valaki megismerné idegen-voltát. Erre azután elmondott egy esetet az egyik festő. Vágó Pálnak ugyanis szüksége volt egy alkalommal egy modellre valami zseniális fiatal piktort ábrázoló képéhez. Átküldött tehát Révészhez a mintarajziskolába, hogy küldje el hozzá modellnek legzseniálisabb tanítványát. Meg is jelent az ifjú s Vágó valósággal megrémült, amikor megpillantotta. — A nyárspolgári együgyűség valósággal lerítt erről az ifjúról, aki pedig valóban egyik büszkesége volt a mintarajziskolának zsenialitása révén. Hogyan fesse meg most ilyen jókabátú, tisztaságtól tündöklő, rendes alakról, ilyen együgyű kifejezésű arcról a művészi zsenialitás jelképét? Visszaküldte az ifjút a mintarajziskolába s azt üzente Révésznek, hogy küldjön még zseniálisabbat, mert ez nem való modellnek. Révész azonnal rájött a titok nyitjára. Elküldötte Vágóhoz az iskola legtehetségtelenebb tanulóját, akiben annyi művészi zsenialitás sem volt, mint egy lókupecben. Az ifjú beállitott a műterembe hosszú hajával, nagy csokorra kötött nyakkendőjével, hanyagul magára öltött, különös színű kabátjában.

RIPPL-RÓNAI: A KUGLIZÓK

— Ez az igazi! — kiáltotta a művész örömmel.

Most már meg volt elégedve s a kitűnő modell képe nemsokára ott ékeskedett a vásznon. Aki látta, megesküdött volna, hogy az az alak a világ legzseniálisabb fiatal piktorát ábrázolja.

tanítványa lett, megkapta „Jár a baba“ című képért a nagy ezüstérmet is. Ez a képe, mely ciméből kitalálható családi jelenetet ábrázol kedves humorral, itthon is feltűnést keltett s egyszerre ismeretessé tette a művész nevét. A teátrális haldoklási jelenetet ábrázoló „Már késő“ című képe már gyengébb volt, de hamarosan elfeledtette ezt „A menekülők“-kel, amely egy parasztcsalád szobájában meghúzódott úri családot ábrázol drámai erővel. Ezen az „Út szélen“ című képen még nagyon megérzik a müncheni iskolai hatás s ezt maga a művész is idejekorán észrevette, mert otthagyta a bajor fővárost s Párisba ment a modern irány tanulmányozására. Hamarosan elfeledte itt müncheni impresszióit s a „gyík“ című képével már új fejlődésben mutatta be tehetségét. Ez a nagy közvetlenséggel és bájos természetességgel megfestett kép egy fiatal leányt ábrázol, aki kezét térdein nyugtatva figyelmesen néz egy gyíkocskát.

Pályája ezután a sikerek láncolata lett s hazatértekor már egyike volt legnépszerűbb festőinknek. Nagy kompozíciókban is bemutatta tehetségét; emlékezünk még Stykával és Spányival együtt festett Bem-Petőfi-körképének nagy hatására. Egyike legnagyobb alkotása újabban a hatalmas kép, amelyen a szegedi árvíz tragikus jeleneteit örökíti meg, s amelyet másolatban e könyvben is bemutatunk.

GRÜNWALD BÉLA.

TEHETSÉGÉT a művészeti technikának alapos tanulmányozásával tette még értékesebbé ez a fiatal művészünk. Mielőtt a nyilvánosság elé lépett műveivel, hosszabb ideig tanult s kutatta a művészet rejtelmeit. 1867-ben született Somogysomban s festészeti tanulmányait a budapesti mintarajziskolában kezdette meg Székely Bertalan és Lotz Károly vezetése mellett. Itt való tanulmányainak befejezése után Münchenbe, majd Párisba ment s ez utóbbi helyen három esztendőt töltött a híres Julian-iskolában. Párisból visszatért Münchenbe, ahol több éven át műterme volt.

Müncheni tartózkodásának ideje alatt számos képet küldött haza tárlatainkra s a műkritika mindég dicsérettel emelte ki valamennyit. „A Krisztus születését hirdető angyal megjelenik a pásztorok előtt“ s az „Összeesküvők sorsot húznak“ című képei különös kitüntetésben is részesültek; az első megnyerte a Műbarátok díját, a másikat pedig a magyar kormány vette meg a Nemzeti Múzeum képtára számára.

Évek óta Nagybányán él s itt festette legtöbb képét. Időközben volt többször Keleten, Egyiptomban és Tuniszban is s legutóbb Rómában töltött egy évet, mint a Fraknói díj nyertese.

A már említetteken kívül nevezetesebb képei: „Bércek között“, „Völgyben“, „Otthon“ (interieur), „Est a karámban“, „Isten kardja“, „Ruhaszárítás“, „Fehér szoba“, „Festés előtt“, „Kastély“ (római kép) és „Várakozás“. Több képe, köztük a „Bércek között“ és a „Völgyben“ címűek másolatok útján országszerte el vannak terjedve. A művész már Hollóssy müncheni festőiskolájában, mint tanár működött s ezt a hivatást töltötte be Nagybányán is, mióta ott megalakult a művész-telep.

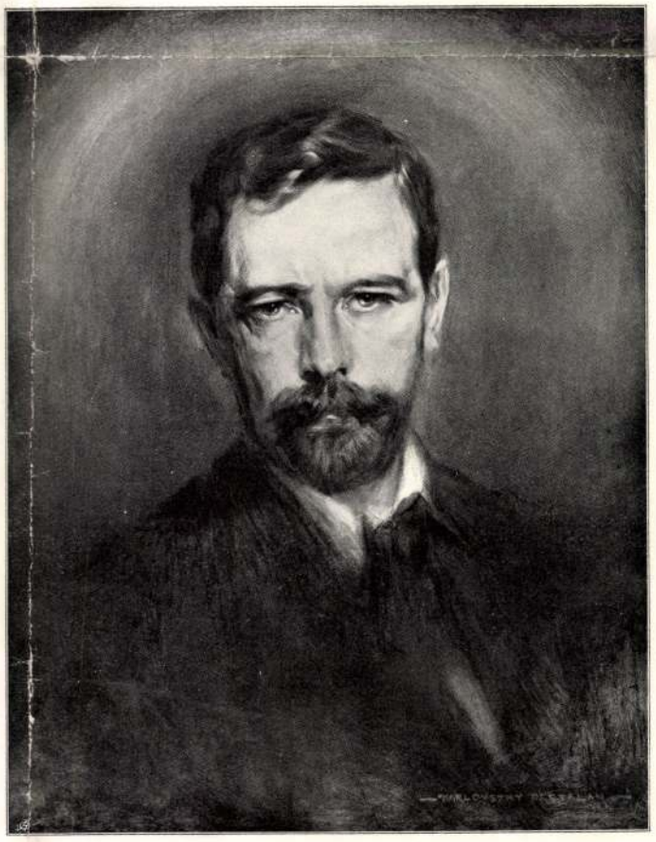

FÉRFI ARCKÉP — FESTETTE KARLOVSZKY BERTALAN

MDK

Révész Imre

Kotál Henrik, Révész Imre, Tóth István, a Rákóczi emlékmű 2.pályázatán III.dij.

Forster Rákóczi, 43.lap

Révész Imre festö.

Uj Világ1950.39.sz.okt.5. 7.l.

M.D.K.

Révész Imre festő

Müve restaurálva
Alföld

Csengeryné ~~KK~~ Nagy Zsuzsa: A MN[G] az 1959-es évben 200
A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961

Révész Imre festő

M.D.K.

Müve restaurálva

Panem

Csengeryné dr. Nagy Zsuzsa: A MNG az 1959-es évben 2

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI III. Bp. 1961

MDK

Révész Imre

Malonyay Dezs: Rákóczi siremléke.

Budapesti Hirlap, 1909. 255.sz.

Révész Imre

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyarság
1930.XII.21.

Révész Imre

festőművész

Képzőművészeti Társulat jubileumi kiállítása - a Műcsarnokban - képével szerepel.

Magyar Hirlap
1930. VII. 1.

Révész Imre K

RÉVÉSZ IMRE: KÉT ÖREG

CSÓK ISTVÁN: VÁMPIROK

6. Révész Imre: Panem

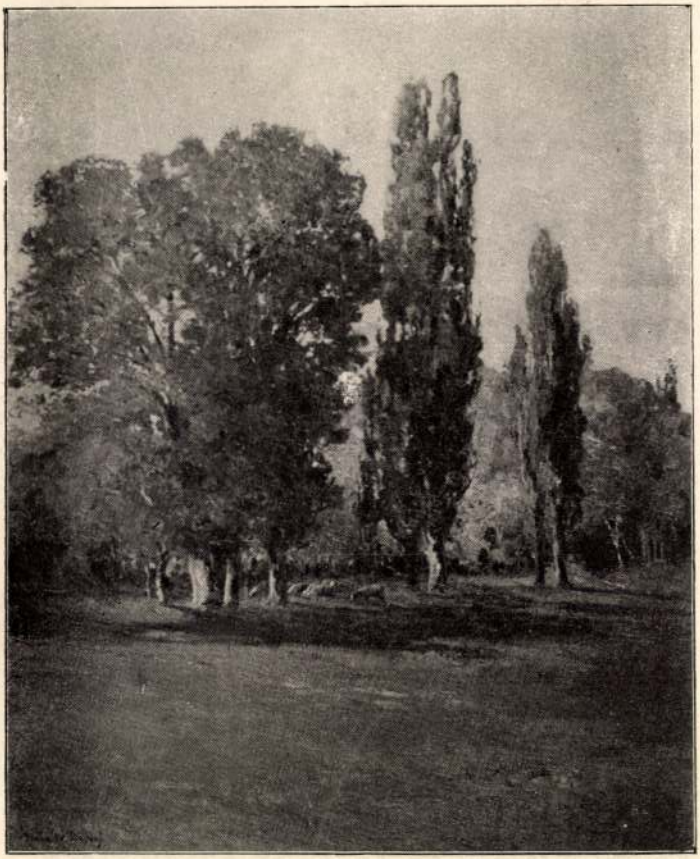

28. Mihalik Dániel: Őszi tájkép.

110. RÉVÉSZ IMRE
Született Sátoraljaújhelyen 1859-ben. – Pihenő. – Tulajdonosa: Hevesvármegye.

KISS Péter: Gyűjtemények és múzeumok Egerben 1951-ig. IV. + Függelék: Az Egri Kaszinó által...Egerben, magántulajdonban lévő műtárgyakból rendezett retrospectiv kiállítás katalógusa, 1924. aug. 30 - szept.8. = Agria, XXV/XXVI. (1990) 709.

Reién Imre

Keresztyén Balázs: Reién Imre nyomában Vinohradovoin. = Borsodi Művelődés, 10, 1985, 2. 23–24.

Balla László

Dubka Gyorgy

RÉVÉSZ IMRE

AZ ÁHÖRÉS KORA

189.0-

tolni lehessen, és a kiemelendő
nem igazi tudás többé. Már pedi
tehetségeket sem lehet gyorskur
ségem és annak előkészületei ne
kámban, bár félkézzel dolgozom,
helyettesit, nyomási statisztik
kenést mutat ki, mint amennyit
kiveszek. Többet erről talán ne
kodom tovább, minden jót kivánc
régi hive és barátja Kner Imre

504.

Dietrich Ch. W. E.

Három szembenéző paraszttej. (~~Drei von Vorne geschene Bauernköpfe.~~) Rk

°K. 1.50

32 m. 94 z.

Revész Mrénné szül.

Kürbis Hermina szül.

Bécsben 1870 ápr. 1.

Bécsben férjének tanult.

Künstlerhausban Bécsben

állított ki. Archépeket

és mere kompozicionat festt.

pastellben és karrikaturákat.

Sajat Egylése

1929. V. 3.

Révész Imre

a kecskeméti művésztelep vezető tanára

1904 — 1932.

alakrajz és festés

Évkképzfőisk. 1931-32-75. l. 87. l

1932. febr. 1-ével végleg nyugalomba vonult. Ezzel kapcsolatban ~~[illegible]~~ a kecskeméti művésztelep is megszünt -

u. o. 84. l.

Nagy-Szeben.

A várost kőfalak, őrtornyo
lötte mocsarak látszanak, az el
dalt patak szeli. Felirata a le

HERMAN-STADT.

Rm., mér. a vk. 7.2: 10.

140-95

Revész Imre

a Képzőm. főiskola Kecskeméti telepének igazgatója 74 évés, korában 1932. nyugdíjazását kérte. 1920 óta vezette a művészkoloniát

Rajzoktatás

1932. 43. l

Pesti Műegylet Kókányvei.
Egyet. kot. Gd. 5217.
1863-ig

1., Csintalan József: Réjéneti felvételek az esztergomi várban. 1827.

2., Melegh Gábor: Fiatal lány arcképe. 1830 ca.

3., Barabás Miklós: Barra Gábor. (Klisé: Hofmann E.)

Trovszky Lajtó Ungyel nemes
vétia után.

Révész Imre

festő

Nagyszőllősön vett ingatlana, mikor a várost visszacsatolták Magyarországhoz, felesé-gével együtt 1940(?) Nagyszőllősre költö-zött. 1936-tól nyugalom-ba vott Kecskeméten. 1944. menekülnie kellett Nagyszőllősről, valószínűleg vinnatérin szándékozott Kecske-métre, hova nem érke-zett meg. Utközben fele-ségével együtt eltűnt. Hálozásának dátuma és helye ismeretlen.

Annak a fiatal hölgynek közlése akinek az életrajzhoz adatokat adtam. 1957. ápr. 18.

Nagyszöllős T. 3259.

A kastély.

Az emeletes kastély előtt, a melynek homlokzatán czimer van és a melynek vasajtaját kinyitották, egy úr áll biczikljével. A Perényiek tulajdonát képező épületet park veszi körül. Jelzése alól balra: Rév. I.

Gouache Révész I-től, már. 16.3: 23.6 cm.
Osztr. Magy. Monarchia XVIII. 463 l.

Sz. n. 1256-902
379-902-1316.

Révész Imre. A hit.

Műcsarnok 1895/96. évi k.

Révész Imre